

STREDA 19. JANUÁRA 2011

PRESEDÁ: JERZY BUZEK

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 09.05 hod.)

2. Medzištátne osvojenia v Európskej únii (predložené návrhy uznesení): pozri zápisnicu

3. Vykonávacie opatrenia (článok 88 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

4. Závery zo zasadania Európskej rady (16. – 17. decembra) (rozprava)

Predseda. - Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Európskej rady a Európskej komisie o záveroch zo zasadnutia Európskej rady (16. – 17. decembra). V súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie správu prednesie predseda Európskej rady pán Van Rompuy.

Herman Van Rompuy, *predseda Európskej rady.* – V prvom rade vám prajem šťastný nový rok. Robím to len tak jednoducho a prajem vám to osobne a v týchto ťažkých časoch to prajem aj našej Únii. Keďže od ostatného zasadnutia Európskej rady uplynul už mesiac, dovoľte mi pripomenúť, že úplnú správu o výsledkoch každého zasadnutia Európskej rady zakaždým poskytujem vašej Konferencii predsedov už pár hodín po jeho ukončení.

Na decembrovom zasadnutí Európskej rady sme sa prvý deň sústredili na hospodárske otázky a druhý deň na zahraničnú politiku. V oblasti hospodárskej politiky sme sa dopracovali k dôležitým záverom. V prvom rade sme rozhodli o návrhu, ktorým sa čiastočne mení a dopĺňa Zmluva o fungovaní Európskej únie, čo bolo potrebné na vytvorenie trvalého mechanizmu s cieľom zabezpečiť finančnú stabilitu eurozóny ako celku. Po tom, čo sme sa na októbrovom zasadnutí v zásade dohodli na potrebe úpravy tejto zmluvy, konzultoval som jej možné znenie a obsah s členmi Európskej rady. Zabezpečil som dohodu o texte pozostávajúcom z dvoch viet, ktoré sa mali pripojiť k článku 136 tejto zmluvy. Citujem:

„Členské štáty, ktorých menou je euro, môžu vytvoriť mechanizmus pre stabilitu, ktorý sa má v nevyhnutných prípadoch aktivovať na zabezpečenie stability eurozóny ako celku. Poskytnutie akejkoľvek požadovanej finančnej pomoci v rámci mechanizmu bude podliehať prísnej podmienenosti.”

Je to dôležitá súčasť nášho úsilia zabezpečiť väčšiu odolnosť Európy voči kríze. Je to dôležité nielen z dôvodu právnej istoty, ale aj pre dôveryhodnosť na trhoch. Keďže tento pozmeňujúci a doplnujúci návrh nerozširuje kompetencie Únie, všetci členovia Európskej rady sa zhodli, že je vhodné použiť zjednodušený postup revízie. Ten si teraz vyžaduje stanovisko vášho Parlamentu, ako aj Európskej komisie a Centrálnej banky. Dúfame, že si zabezpečíme váš súhlas. Musím vám dôrazne pripomenúť, že je dôležité, aby sme v tejto záležitosti postupovali tak rýchlo a hladko, ako je to len možné, keďže nestabilita trhu v tomto období naďalej vyvoláva obavy.

Viem, že vy a vaše gestorské výbory túto vec pozorne sledujete, v neposlednom rade počas činnosti pracovnej skupiny pre hospodárske riadenie, ktorú som viedol a ktorá iniciovala moje stretnutia so siedmimi predsedami najviac zainteresovaných parlamentných výborov. Chcel by som sa poďakovať pánovi predsedovi Buzekovi za príspevok k tejto problematike v Európskej rade a za jeho informácie o ochote Parlamentu postupovať rýchlo pri posudzovaní tejto otázky.

S pomocou vášho stanoviska bude môcť Európska rada na svojom marcovom zasadnutí zmeniť tento návrh rozhodnutia na úplné rozhodnutie. Zmenu a doplnenie tejto zmluvy bude potom musieť schváliť každý členský štát. Cieľom je, aby táto zmena nadobudla platnosť najneskôr 1. januára 2013 a aby samotný stály mechanizmus mohol byť k dispozícii v júni 2013.

Európska rada tiež skúmala, aké základné vlastnosti by mohol mať budúci mechanizmus. Už v októbri sme požiadali Komisiu, aby vykonala prípravné práce. Výsledkom bolo vyhlásenie ministrov financií Euroskupiny z 28. novembra, ktoré získalo na zasadnutí Európskej rady plnú podporu. Toto vyhlásenie počíta s tým, že budúci európsky mechanizmus stability bude navrhnutý na základe existujúceho mechanizmu, takže umožní zapojenie Medzinárodného menového fondu (MMF). EÚ sa bude naďalej dôsledne riadiť normami MMF a medzinárodnými postupmi. Pokiaľ ide o úlohu súkromného sektora, rozhodovať sa bude na individuálnom základe, takže zapojenie súkromného sektora nebude predbežnou podmienkou pomoci v rámci budúceho mechanizmu stability.

Napokon, Európska rada mala aj veľmi kvalitnú a dôkladnú výmenu názorov o najnovšom hospodárskom vývoji a o tom, ako riešiť krátkodobé a dlhodobé problémy všetkých európskych hospodárstiev. Prítomný bol aj prezident Európskej centrálnej banky a Európska rada privítala vyhlásenia prítomných vedúcich predstaviteľov štátov alebo vlád eurozóny a inštitúcií EÚ. Táto diskusia potvrdila pocit odhodlania a jednoty medzi členskými štátmi a inštitúciami. Všetci okolo stola sa stotožnili so základnou analýzou. Trvám na tom, že všetci 27 sa zhodli, aj keď analýza sa zameriavala predovšetkým na terajších 17 krajín eurozóny. Takže máme spoločnú vôľu dosiahnuť, aby naše hospodárstva boli odolnejšie voči kríze a aby sa v Európe posilnil štrukturálny hospodársky rast.

Dovoľte mi spomenúť prvky toho spoločného prístupu, ktoré sa odzrkadľujú v prijatom vyhlásení. Tri body sa týkajú úloh, ktoré stoja pred národnými vládami: po prvé, fiškálna zodpovednosť, po druhé, stimulovanie rastu a po tretie, dve krajiny s podpornými programami dôrazne realizujú nevyhnutné opatrenia a my všetci vítame úsilie vlád týchto dvoch štátov, Grécka a Írska, a ich obyvateľov.

Ďalšie dva body sa týkajú práce, ktorú majú spoločne vykonať členské štáty a inštitúcie Európskej únie. Po prvé, Európska rada žiada ostatné inštitúcie, v neposlednom rade váš Parlament, aby zabezpečili, že dohody dosiahnuté v októbri na základe výsledkov pracovnej skupiny, ktorú som viedol, týkajúce sa Paktu stability a makroekonomického dohľadu, sa zrealizujú do leta. Je to naša spoločná povinnosť. Po druhé, súhlasíme s uskutočnením nových záťažových testov v bankovom sektore, aby sa zaistila úplná transparentnosť v širšom kontexte každoročného cvičenia EÚ.

Naše odhodlanie je jasné. Vedúci predstavitelia štátov alebo predsedovia vlád eurozóny a inštitúcií EÚ „sú pripravení urobiť všetko, čo je potrebné na zabezpečenie stability eurozóny ako celku“. Prebiehajú práce na príprave týchto prvkov celkového prístupu.

V druhý deň zasadnutia sme sa zamerali na naše vzťahy so strategickými partnermi. Pani Cathy Ashtonová predložila správy o pokroku venované tomu, ako postupovať vo vzťahoch so strategickými partnermi, a ja som kolegov informoval o pozitívnom výsledku troch nedávnych vrcholných schôdzok, a to: samitu s prezidentom Obamom, na ktorom sme otvorili nové cesty pre transatlantickú spoluprácu v oblasti rastu, pracovných miest a bezpečnosti, ako je napríklad ekologický rast a počítačová bezpečnosť; samitu s prezidentom Medvedevom, na ktorom sme dosiahli dvojstrannú dohodu o vstupe Ruska do Svetovej obchodnej organizácie, čo je veľký úspech, a samitu s indickým premiérom Singhom, na ktorom sa ukázal výrazný pokrok na ceste k ambicióznej a vyváženej dohode o voľnom obchode s očakávaným výsledkom v prvej polovici tohto roka a na ktorom bolo prijaté spoločné vyhlásenie o medzinárodnom terorizme.

Všetky tieto stretnutia ukázali, že Európska únia nie je pre našich partnerov iba hospodárskou úniou a obchodným blokom, ale aj geopolitickým partnerom.

Európska rada rozhodla aj o udelení štatútu kandidátskej krajiny Čiernej Hore. To zdôrazňuje presvedčenie vládnuce v rámci Európskej rady, že krajiny západného Balkánu majú európske smerovanie.

Na záver sme sa dohodli aj na stanovisku k otázke Pobrežia Slonoviny v súlade s rozhodnutím ministrov zahraničných vecí niekoľko dní predtým, ktoré vyslala jasný signál o potrebe rešpektovať výsledky demokratických volieb.

Ako viete, 4. februára sa bude Európska rada zaoberať predovšetkým naším programom rastu. Kľúčovými otázkami v tomto smere sú inovácie a energetika, najmä energetická bezpečnosť. V marci prvý raz uplatníme takzvaný európsky semester. Nesmie to byť byrokratický postup, ale ozajstná príležitosť na podrobnú diskusiu o stave nášho hospodárstva a o opatreniach, ktoré treba prijať.

Vážení kolegovia, vieme, samozrejme, že musíme posilniť a prehĺbiť hospodársku koordináciu a konvergenciu vo vnútri eurozóny. Budeme čo najusilovnejšie pracovať v komplexnom rámci a som presvedčený, že nájdeme potrebnú zhodu.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Európska únia vlani čelila sérii ťažkých skúšok a decembrové zasadnutie Európskej rady ukázalo, ako sme odhodlaní prijať akékoľvek rozhodnutia potrebné na obranu našich výdobytkov. Predovšetkým dohodou o vytvorení európskeho mechanizmu stability a s tým spojenou zmenu Zmluvy o fungovaní Európskej únie sme ukázali plné odhodlanie podporovať eurozónu a členské štáty, ktoré ju využívajú v prospech celej EÚ.

Komisia prijme formálne stanovisko k textu zmeny tejto zmluvy pred jarným zasadnutím Európskej rady. Určite sa budeme podieľať na vysvetľovaní európskym občanom, že táto malá zmena si zaslúži podporu. Táto dohoda nám umožňuje zaradiť vyššiu rýchlosť a Komisia bude úzko spolupracovať s ministrami financií na doladení podrobností stáleho mechanizmu stability pred jarným zasadnutím Európskej rady. Hoci to bude medzivládny mechanizmus, čo bola jediná možnosť, o ktorej mohli členské štáty uvažovať, je dôležité, že bude vytvorený plne v súlade s touto zmluvou a že posilní naše pravidlá stability v súlade so zásadami a nástrojmi rozpočtového dohľadu.

Tieto rozhodnutia sú spojené so širokou škálou opatrení, ktoré prijímame ako súčasť nášho prístupu k riešeniu hospodárskej krízy a jej dôsledkov, ako aj potrebe vytvárania rastu a pracovných miest. Európska rada si to uvedomuje. Vedúci predstavitelia štátov alebo vlád eurozóny a najmä európskych inštitúcií dali tiež jasne najavo, že sú pripravení urobiť

všetko, čo je potrebné na zabezpečenie stability eurozóny ako celku. Predovšetkým vedúci predstavitelia vyzývali na rozhodné kroky pri zabezpečovaní dostupnosti primeranej finančnej podpory prostredníctvom Európskeho nástroja finančnej stability pred nadobudnutím platnosti stáleho mechanizmu. To boli závery ostatného zasadnutia Európskej rady.

Európska rada tiež požadovala, aby sa do júna urýchlene prijali návrhy Komisie zo septembra minulého roka týkajúce sa hospodárskeho riadenia. Uznala dôležitú úlohu, ktorú pri návrate Európy k udržateľnému rastu zohrá aj stratégia Európa 2020. Semester Európskej únie, ktorý sme minulý týždeň začali každoročným prieskumom rastu, spája všetky tieto trendy. Verím, že je to priekopnícky krok, ktorý rozhodujúcim spôsobom zlepší postup riadenia a koordinácie našich vzájomne závislých hospodárstiev v Európskej únii. Prináša to skutočné európske hospodárske riadenie. Toto je naše nové hospodárske riadenie v praxi – riadenie, ktoré by malo byť komplexnou odpoveďou na krízu.

Komisia to veľmi jasne naznačila vo výročnom prieskume rastu. Dovoľte mi, aby som sa sústredil na túto otázku, pretože aj na základe veľmi dôležitých záverov decembrového zasadnutia Európskej rady si myslím, že je dnes dôležitejšie než kedykoľvek predtým pozrieť sa na ďalšie kroky. Domnievam sa, že vzniká nová realita. Politiky hospodárskeho riadenia a hospodárskej koordinácie sa zmenili, a nie iba preto, lebo to chceli takzvaní federalisti. Chcú to trhy. Chcú to naši medzinárodní partneri. Je to vec obyčajného zdravého rozumu a my ju uskutočňujeme a budeme v tom pokračovať.

Nový európsky semester kombinuje prísnejšie fiškálne pravidlá, dané posilnením Paktu stability a rastu, s účinnou hospodárskou koordináciou. Umožňuje predbežnú koordináciu, čo znamená, že navzájom diskutujeme o svojich hospodárskych a fiškálnych politikách ešte pred ich prijatím. Už sa nepozerala dozadu, aby sme robili korekcie, ale pozeráme dopredu, aby sme poskytovali usmernenia.

Práve predbežný prístup robí z tejto záležitosti historický krok pre Európsku úniu. V podstate zavádzame do tvorby vnútroštátnych rozpočtových a hospodárskych politik skutočný európsky rozmer. Odteraz budeme vopred pomáhať pri formovaní politik namiesto ich následného hodnotenia a pokusov o nápravu.

Konečné rozhodnutia o vnútroštátnych rozpočtoch budú, samozrejme, prijímať národné parlamenty. Je to správne a vhodné, ale táto nová forma hospodárskeho riadenia jednoducho predstavuje racionálnu reakciu na novú realitu. Keď vidíme úroveň vzájomnej závislosti v eurozóne a v Európskej únii ako celku, krajina by pri prijímaní svojich rozhodnutí mala vedieť, čo zamýšľajú urobiť susedia. Výmena informácií posilňuje a podporuje národné parlamenty. Nepodryva ich autoritu.

Výročný prieskum rastu spúšťa tento proces a jeho základné posolstvá sú jasné: obnovte stabilitu, neodkladajte už viac štrukturálne reformy a urýchlite opatrenia na podporu rastu. V prvom rade musíme obnoviť stabilitu konsolidáciou verejných financií. Kým nebudeme mať vyrovnané účtovné bilancie, neobnovíme dôveru v európske hospodárstvo. Ak neobnovíme dôveru, budeme riskovať hospodársku stagnáciu a všetky negatívne sociálne dôsledky, ktoré z nej vyplývajú, najmä nezamestnanosť.

Musíme však k tomu pristupovať rozvážne a premyslene. Konsolidácia verejných financií neznamená zníženie dlhu deštruktívnym prístupom k výdavkom. Je to predovšetkým otázka stanovenia priorit a niektoré oblasti, ako napríklad inovácie, vzdelávanie, nové formy energie, sú vhodnými kandidátmi na takéto prednostné zaobchádzanie.

Druhým základným posolstvom výročného prieskumu rastu je presadzovanie štrukturálnych reforiem, aby sme mohli vytvárať nové pracovné príležitosti. Voľba je jednoduchá: chceme rast bez pracovných miest alebo rast s pracovnými miestami? Ak si vyberieme druhú možnosť, budeme musieť urobiť niekoľko vecí. Musíme naliehať na členské štáty, aby sa v tomto roku sústredili na reformu trhu práce, ktorá nám umožní odstrániť prekážky vyššej úrovne zamestnanosti. Zvýšením atraktívnosti práce musíme ľuďom pomôcť, aby sa vrátili do práce alebo aby si našli nové pracovné miesta. Musíme zreformovať dôchodkové systémy a zaistiť, aby nezamestnaní ľudia neboli na tom horšie, keď si nájdu prácu.

Vyjadriť sa úplne jasne: štrukturálna reforma neznamená zníženie úrovne sociálnej ochrany, ale znamená pritiahnúť ľudí, ktorí sú teraz vylúčení z trhu práce, predovšetkým našich mladých ľudí. Úroveň nezamestnanosti mladých ľudí v niektorých členských štátoch je dokonca aj v dobrých časoch škandalózna. Každý, komu skutočne záleží na sociálnej Európe, vie, že toto nemôže pokračovať. Vzhľadom na zvýšenú medzinárodnú konkurenciu môžeme udržať naše sociálne trhové hospodárstvo, iba ak sa prispôbime.

Tretím základným posolstvom výročného prieskumu rastu je príprava a urýchlenie opatrení na podporu rastu. Kľúčovým prvkom je náš program Európa 2020. Musíme sa zamerať na opatrenia, ktoré majú jednoznačný hospodársky prínos z krátkodobého až strednodobého hľadiska a ktoré sa dajú prijať pomerne rýchlo. To znamená investovať do oblastí, ktoré prinášajú rast, uvoľniť celý potenciál nášho jednotného trhu, zvýšiť investície do infraštruktúry v oblasti energetiky, dopravy a informačných technológií – čiastočne prostredníctvom inovatívneho financovania vrátane, domnievame sa, projektových dlhopisov Európskej únie – a pokračovať v tlaku na uzavretie kola rokovanií v Dauhe a zároveň presadzovať dohody o voľnom obchode s kľúčovými partnermi. Toto všetko sa musí odraziť v návrhu nasledujúceho viacročného finančného rámca. Budúci európsky rozpočet musí podporovať rast.

Dámy a páni, naše hospodárstva sa začínajú vyvíjať správnym smerom. Oživenie sa uchytilo a v súčasnosti napreduje v reálnom hospodárstve. V tomto roku by sme mali zaznamenať rast HDP okolo 1,5 % so zvýšením na 2 % v roku 2012. Stav európskeho odvetvia výroby sa v uplynulých mesiacoch výrazne zlepšil. Sústavne by sa mali zlepšovať aj vyhliadky na zamestnanie a začína sa ukazovať pokles verejného deficitu predovšetkým vďaka už prijatým konsolidačným opatreniam, ktoré v niektorých prípadoch podporilo obnovenie rastu. V Európskej únii sa očakáva v roku 2012 pokles deficitu verejných financií v priemere zo 6,8 % na 4,2 % HDP.

Ale veľkou chybou by bolo s úľavou si vydýchnuť a sklízať späť k našim zlozvykom. Svet sa zmenil. Nemôžeme sa vrátiť k starým postupom. Ak nebudeme konať teraz, keď čelíme najväčšej kríze od začiatku európskej integrácie, kedy budú členské štáty ochotné podniknúť reálne kroky k hospodárskym politikám v súlade s cieľmi, ktoré si samy stanovili? Kto ich povzbudí, aby prijali tieto rozhodnutia, ak nie my na európskej úrovni? Kto to urobí? Iba vyrovnaním nášho dlhu a stabilizáciou financií sa môžeme posunúť od krízového riadenia k podpore rastu – samozrejme, nie akéhokoľvek rastu, ale udržateľného, inkluzívneho rastu.

To sú štrukturálne reformy, z ktorých mnohé obhajujeme už niekoľko rokov, reformy, ktoré zasahujú všetky štruktúry, ale ich cieľom je zníženie cien a zvýšenie množstva príležitostí na vytváranie nových pracovných miest a uplatňovanie inovatívnych pracovných postupov. Naozaj sa domnievam, že máme zodpovednosť voči našim občanom za to, že

si vyberieme cestu rastu s tvorbou pracovných miest. Výročný prieskum rastu ukazuje cestu.

Tak sa teraz zodpovedne zaviazme k riadnej koordinácii v oblasti hospodárskej politiky a ku skutočnému spoločnému európskemu hospodárskemu riadeniu pre všetkých našich občanov. Ďakujem vám za pozornosť.

(potlesk)

Joseph Daul, v mene poslaneckého klubu PPE. – (FR) Ostatné zasadnutie Európskej rady jasne ukázalo, že euro je mimoriadne dôležitým pilierom európskej integrácie. Na jeho stabilizáciu a posilnenie musíme urobiť všetko, čo je v našich silách.

Naši vedúci predstavitelia štátov alebo predsedovia vlád odvtedy potvrdili svoje hlboké presvedčenie o európskej mene a skutočnosť, že Estónsko sa na začiatku tohto roka pripája k eurozóne, je ďalším signálom v tomto smere a zároveň dáva veľkým krajinám, ktoré nedodržiavajú normy, veľmi dobrý príklad toho, ako ich dodržiavať.

Na druhej strane nik nepodceňuje vážnosť toho, čím Európa v rámci eurozóny prechádza z hospodárskeho a sociálneho hľadiska. V roku 2011 musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, na prekonanie týchto problémov a na upokojenie trhov, nie povrchno, ale štrukturálne, inými slovami, vytváraním dobrých podmienok na rast a zvyšovanie zamestnanosti z dlhodobého hľadiska. Myslím si, že o tejto otázke hovoríme rovnakým jazykom.

V prvom rade to znamená, že je nevyhnutné opäť ozdraviť vnútroštátne verejné financie. Presadzujme to dôrazne, nevzdávajme sa. Po druhé to znamená, že členské štáty musia viac zblížovať svoje fiškálne politiky, ako aj daňové a sociálne politiky.

Znamená to tiež, že musíme dosiahnuť rýchlu dohodu o záchrannom fonde pre eurozónu a že tento fond má zmysel iba vtedy, ak ho podporí dôsledné presadzovanie pravidiel fiškálnej disciplíny. Naši občania musia vedieť, že krajiny, ktorým pomáhajú v ťažkej situácii, veľmi prísne kontrolujú svoje verejné účty. Inak nebudú ochotní ďalej platiť, ak to môžem takto povedať.

Nakoniec, ako som už povedal, musíme vytvoriť podmienky na rast a zamestnanosť. To znamená aj dobudovanie európskeho vnútorného trhu, väčšie investície do výskumu a inovácií a celoživotné vzdelávanie a odbornú prípravu. Naš poslanecký klub chce, aby sa vo všetkých týchto oblastiach dávala prednosť prístupu EÚ pred medzivládny prístupom jednoducho preto, lebo je to oveľa efektívnejšie a udržateľnejšie.

Pán Van Rompuy, vyzývam vás, aby ste zabezpečili, že reforma Zmluvy o fungovaní Európskej únie, potvrdená na ostatnom zasadnutí Európskej rady, bude ukončená čo najskôr a čo najrýchlejšie.

Diskusia o rozpočte sa iba začína. Naš poslanecký klub bude naďalej požadovať dôkladnú revíziu európskych verejných financií v nasledujúcich rokoch s cieľom opäť vytvoriť v Európe podmienky na rast a zvyšovanie zamestnanosti.

Pán Barroso, kontrolujme všetko, nebojme sa, a ako som už viackrát povedal, uvažujme o dvoch alebo troch rozdielnych príkladoch rozpočtu: napríklad, ako dostaneme Európu z terajšej situácie s hodnotami 1 %, 2 % alebo 5 %? Úspech nedosiahneme obmedzovaním zdrojov. Ak chceme vytvárať pracovné miesta, potrebujeme viac európskych zdrojov, a to neznamená, že členské štáty musia míňať viac peňazí.

Nebojme sa, pán predseda van Rompuy a pán predseda Barroso. Predložte nám tie návrhy a my, hlavy štátov alebo predsedovia vlád, ako aj Parlament, budeme musieť nájsť to správne riešenie – ale aspoň nám poskytnite viacero možností, z ktorých si budeme môcť vybrať.

Stephen Hughes, v mene skupiny S&D. – Decembrové zasadnutie Európskej rady nám prinajmenšom prinieslo politickú dohodu o stálom mechanizme na riešenie krízy, ale – vzhľadom na reakciu trhov po Vianociach s novými obavami o platobnú schopnosť Portugalska, Španielska a Belgicka – musíme sa pýtať, či to opäť raz nebol prípad „príliš málo, príliš neskoro“. Navrhovaný európsky stabilizačný mechanizmus sám osebe vyvolal nové otázky týkajúce sa finančných trhov a existujúci finančný stabilizačný mechanizmus sa teraz považuje za nedostatočný. Príležitosti sa opäť nevyužili.

Parlament vyslal v decembri jasný signál Rade v otázke európskych dlhopisov, ale konštruktívna odpoveď neprišla ani od Rady, ani od Komisie. Od roku 2008 tu stále máme opakované váhanie a vnútorné spory medzi členskými štátmi a inštitúciami a zakaždým si ťažko vybojujeme odpoveď – ale tú vypracujú príliš neskoro a obsahuje menej údajov, než sme požadovali.

Najzreteľnejším prejavom problému je skutočnosť, že dnes, keď stojíme pred hospodárskymi a menovými úlohami, jednoducho nemáme potrebné nástroje. Buď sú nevhodné, alebo neexistujú. Naše inštitucionálne rozhodovacie procesy sú zložité a chýba im demokracia a naša stratégia hospodárskej politiky je roztrieštená a neefektívna.

Pán predseda Barroso, finančné trhy nevytvárajú na nás tlak iba z dôvodu vysokej úrovne dlhu a deficitu. Robia to aj preto, že chcú kompenzáciu za riziko požičiavania peňazí na projekt, ktorý sa zrejme nedokáže splatiť alebo nenaplní svoje poslanie.

Eurozónu dnes ani tak nedrží pokope sen otcov zakladateľov, ako jednoducho nočná mora alternatívy: úplné zrušenie systému. Tragická neschopnosť riešiť krízu vedie európsky projekt do politickej patovej situácie. Aká je práve teraz nádej, že revidovaná Zmluva o fungovaní Európskej únie povedie ku vzniku silnejších a demokratickejších inštitúcií?

Inteligentné výzvy na väčšiu politickú integráciu, aké zazneli minulý týždeň od vedúceho predstaviteľa nemeckej Bundesbanky, skutočne nemajú nádej. V tejto situácii som šokovaný, pán predseda Barroso, priamym útokom Komisie na sociálnu Európu a zasahovaním do vnútroštátnych trhov práce ako v prípade Írska. Výročný prieskum rastu je rozhodne priamym útokom na tradičné základné sociálne a hospodárske práva pracujúcich a na samotnú koncepciu kolektívneho vyjednávania.

Ak tento útok schválila Európska rada, ide podľa mňa o tú najhoršiu mysliteľnú stratégiu v situácii, ktorej v súčasnosti čelíme. Nielenže sa ukáže ako hospodárske šialenstvo, ale veľmi poškodí európsky projekt.

Veľké myšlienky môžu zlyhať, pán predseda, a ja skutočne mám o európsky projekt obavy. Ako nás učí história, ľudia budú odmietať možnosť zlyhania až úplne do posledného okamihu. Pripusťme možnosť zlyhania.

Pán Farage prikyvuje. Neschopnosť konať, pán predseda Van Rompuy a pán predseda Barroso, poskytuje muníciu pánovi Faragovi a jeho spojencom. Začnime konať, preboha!

Sylvie Goulard, v mene skupiny ALDE. – (FR) Chcela by som uviesť dve poznámky k záverom posledného decembrového zasadnutia Európskej rady.

Prvou poznámkou vám pripomínam, že kríza má zvlášť nevidaný dosah na Úniu z jednoduchého dôvodu: od úplného začiatku sme právnym spoločenstvom a v právnom spoločenstve sú zákony mimoriadne dôležité. Nejde o spochybňovanie dodržiavania právnych predpisov, ale pri riešení takej vážnej krízy – ako nám pripomína výročný prieskum rastu, ktorý ste práve zverejnili, pán predseda – je čas na opatrenia, a nie na právny dogmatizmus.

Tvrdíte nám, že táto revízia zmlúv je veľmi dôležitá pre upokojenie trhov. V prvom rade sa mi zdá, ak mi dovolíte miernu impertinenciu, že po skončení októbrového zasadnutia Európskej rady sa trhy nijako mimoriadne neupokojili. Buďte preto naozaj opatrní, ak je vaším cieľom upokojenie trhov. Len si pomyslíte, čo by sa stalo, keby táto revízia nebola úspešná.

Pochádzam z krajiny, ktorá zažila traumy negatívneho výsledku referenda bez plánu B. Vy ste už boli pri tom, pán Barroso. Niekedy treba zvážiť, čo sa stane, keď povieme trhom: „Musíme zmeniť zmluvy, všetko sa musí stihnúť do tohto termínu“, a potom dúfame, že sa to podarí. Je preto zrejmé, že si vyberáte zjednodušený postup v nádeji, že sa to stihne. Ak sa to však podarí, môžete upokojiť trhy, ale určite nie ľudí.

Toho sa týka moja druhá poznámka: *veľa krikú pre nič*. Meníte zmluvy z právnych dôvodov. Nemeníte ich preto, aby ste dali občanom odpovede, na ktoré čakajú. Šiesti spravodajcovia tu pracujeme na balíku hospodárskeho riadenia, ktorý Komisia vypracovala bez potreby meniť zmluvy. Súhlasili sme s touto prácou bez potreby meniť zmluvy, ale za pochodu nám povedali: „Ideme meniť zmluvy.“ Vyzerá to tak, ako by sme ľuďom hovorili, že môžeme meniť zmluvy, môžeme zájsť až tak ďaleko uprostred právnej byrokracie, ale keď na to skutočne príde, nerobíme to preto, aby brali vážne stratégiu EÚ 2020, ani preto, aby mali prácu a rast.

Vrcholom toho je, že decembrové zasadnutie Európskej rady nás žiada, aby sme urýchlili prácu. Veľmi dobre, urýchlíme ju. Ja by som chcela, aby zrýchlila Rada, pán Van Rompuy. Parlament už predložil svoje správy. Je veľmi ľahké zrýchliť: priblížte sa k našim pozíciám a my prestaneme považovať spolurozhodovanie za postup, ktorým Rada rozhoduje a Parlament dolaďuje.

Rebecca Harms, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán Van Rompuy, moja hlavná spomienka na posledné zasadnutie Rady sa vo vašom súhrne neodrazila, a preto by som chcela zhrnúť zasadnutie inak. Najdôležitejšou vecou, na ktorú si spomínam, z dnešného pohľadu je, že počas samitu hláv štátov alebo predsedov vlád v Bruseli ratingová agentúra Moody's znížila úverový rating Írska.

To bol okamih, keď sme si všetci uvedomili rozsah našej neschopnosti zvládať krízu, ktorej sa aj dnes ešte stále musíme venovať. Každý, kto si porovná základné údaje dlhovej krízy z rozličných krajín, môže byť iba prekvapený tým, aké úspešné boli špekulácie proti euru. Medzitým jedna krajina, ktorá má oveľa väčšie problémy ako Portugalsko a Španielsko, konkrétne USA, zostáva úplne nedotknutá vojnou, ktorú špekulanti vedú proti euru. Taká je súčasná situácia.

Začal sa nový rok a my máme nové problémy, s ktorými zápasíme. Mali by sme sa tu a teraz zaoberať problémom, ktorý sme predvíдали počas zasadnutia, inými slovami, že to, o čom sa rozhodlo na zasadnutí, nebude stačiť. Podľa mňa sme si doteraz už všetci uvedomili, že mnohé európske krajiny majú ťažkosti. Nesú obrovské dlhové zaťaženie vrátane

súkromného dlhu a aj neprijateľne vysokej úrovne verejného dlhu. Mnohé z členských štátov Európskej únie nebudú schopné vyriešiť svoje problémy bez pomoci.

Čo by malo byť naším najbližším krokom? Domnievame sa, že jednoduché znižovanie vnútroštátneho dlhu, čo mnohé krajiny s povzbudením Európskej únie a jej spoločných uznesení začínajú robiť, nie je samo osebe dostatočné a že tieto krajiny sú tlačené k hraniciam toho, čo je prijateľné. Je nevyhnutné dosiahnuť novú dohodu o tom, ako to môže fungovať naozaj prijateľným spôsobom. Myslím si, že vývoj, ako napríklad v Maďarsku, vysiela varovný signál o tom, čo sa stane, keď rozdelenie bohatstva v krajinách Európskej únie je príliš nespravodlivé a rozdiely sú príliš veľké. Počas procesu znižovania verejného dlhu musíme spravodlivosti venovať oveľa viac pozornosti ako doposiaľ.

Navyše sa domnievame, a chcem to povedať veľmi jasne, že bankový sektor treba reštrukturalizovať. Nie sme presvedčení, že môžeme odôvodňovať ďalšie zvyšovanie dlhového zaťaženia záchranou „chodiacich mŕtvov“ v tejto oblasti. Chcela by som plne podporiť to, čo povedala pani Gouardová. Potrebujeme prístup, ktorý nám umožní pripraviť Európanov na budúcnosť v kontexte ekologického nového dohovoru (Green New Deal) a vytýčiť v tejto kríze nové smerovanie. Ešte raz by som chcela zdôrazniť, že Európa je krásne miesto na život a že máme pred sebou veľa práce, aby sme zaistili, že to tak zostane.

Timothy Kirkhope, *v mene skupiny ECR*. – Európska rada prijala dôležité rozhodnutia o budúcom riadení krízy, ale ja súhlasím s pánom predsedom Barrosom, že základné problémy zostávajú: nutnosť vrátiť sa k fiškálnej disciplíne a neochota niektorých členských štátov dôsledne presadzovať hospodárske reformy.

Počuli sme, že s jednotnou menou členské štáty už nebudú môcť využiť na riešenie problémov devalváciu a namiesto toho budú musieť zreformovať svoje hospodárstva, aby boli konkurencieschopnejšie. Aj keď je to na prvý pohľad lákavá ponuka, mnohí z nás mali pravdu, keď sa tým nedali presvedčiť, pretože sa to ukázalo ako falošná nádej. Niektoré členské štáty dokázali nájsť iné riešenia na umelé posilnenie svojich hospodárstiev: sčasti prostredníctvom inflácie cien aktív, ktorú vyvolala neprimerane nízka úroková miera, a odmietaním prijatia nápravných opatrení inými prostriedkami alebo prostredníctvom nalievania požičaných verejných prostriedkov v neprimeranej miere a v niektorých prípadoch zakrývaním výslednej veľkosti fiškálneho deficitu.

Zatiaľ čo musíme, samozrejme, hľadať riešenia bezprostredných následkov týchto politík, a fiškálne obmedzenia sú nesmierne dôležité, rovnako dôležité je, aby sme sa zaviazali k hospodárskym reformám: rozšíriť flexibilitu trhu práce, aby vznikali pracovné miesta, otvoriť trhy a odstraňovať obchodné bariéry a stimulovať súkromné investície, aby sme vyplnili medzeru, ktorá zostala po znížení výdavkov verejného sektora.

Finančná a hospodárska kríza vyvolala nevyhnutnosť veľkého rozsahu štátnych zásahov do hospodárstva, ale nesmieme si zamieňať paliatívnu starostlivosť s liečením. Dlhodobé riešenie nespočíva vo väčšej úlohe štátu. Spočíva v hospodárskom raste vyvolanom úspešnými podnikmi a podnikateľmi pôsobiacimi na konkurencieschopných trhoch, ktorí sú schopní poskytnúť hodnotu spotrebiteľovi a vytvárať pracovné miesta pre našich občanov.

Preto sú napríklad stratégia Európa 2020, Akt o jednotnom trhu a Inovácia v Únii takými dôležitými iniciatívami a treba im venovať pozornosť, akú si zaslúžia. Ide o veľa. Kým my sme sa zaoberali bezprostrednou krízou, iné krajiny sveta – niektoré s politickými

hodnotami, ktoré sa zdajú veľmi odlišné od našich – napredovali. Ak sa z krízy nedostaneme na pokrokovú cestu reforiem, budeme odsúdení na nevyhnutný úpadok s tými najhlbšími dôsledkami na presadzovanie našich hodnôt a, samozrejme, na budúcnosť planéty.

Joe Higgins, *v mene skupiny GUE/NGL*. – Stály finančný stabilizačný mechanizmus je prakticky iba ďalším nástrojom na ochranu veľkých európskych bánk pred následkami ich ľahkomyselných špekulácií na finančných trhoch. Je to mechanizmus, ktorý spôsobuje, že pracujúci celej Európy platia za krízu rozvráteného finančného systému a krízou ovládaný európsky kapitalizmus.

Pán Barroso a pán Van Rompuy, povedzte mi dnes dopoludnia – pretože ste to ešte neurobili – niečo o morálnosti presunu desiatok miliárd eur súkromných nedobytných pohľadávok špekulantov a bankárov, ktorí divoko hrali na írskom trhu s nehnuteľnosťami, na pleciah írskych občanov, ktorí za ne nenesú vôbec žiadnu zodpovednosť. Váš zásah MMF – EÚ v Írsku má ďaleko od záchranného opatrenia a je to mechanizmus, ktorý robí z írskych daňových poplatníkov vazalov európskych bánk. Ničíte naše služby a životný štandard našich ľudí. Vyhlasujete, že ste demokrati, ale podriaďujete pracujúcich Európy trhom, finančným trhom, ktoré vás vodia za nos.

Váš finančný stabilizačný mechanizmus je nebezpečnou zbraňou, ktorú nanútili trhy a skrývajú ju za neškodnou maskou. My ľavica v Írsku trváme na tom, aby bol tento mechanizmus pred schválením predmetom referenda írskych občanov.

Nigel Farage, *v mene skupiny EFD*. – Aké slovo sa najbežnejšie používa v súvislosti s eurom? Nie, nie je to „zlyhanie“ – hoci by mohlo byť. Je to „stabilita“, však? Pred desaťročím každý tvrdil, že keď budeme mať ako menu euro, prinesie nám to stabilitu. Nuž a po desiatich rokoch by som povedal, že euro prinieslo chaos, nehody a biedu miliónom ľudí. Napriek tomu sa aj dnes ráno slovo „stabilita“ stále používa. Použil ho pán Barroso, použil ho pán Van Rompuy: „stabilita“.

V skutočnosti sa navzájom potľapkávame po pleciah, pretože aukcia dlhopisov v Portugalsku minulý týždeň prebehla dobre, pričom realita je taká, že Európska centrálna banka použila peniaze daňových poplatníkov na nákup ich vlastného dlhu. Vaše opätovné ubezpečenia, že všetko je v poriadku, nefungujú.

Čo myslíte, koho klamete, pán Van Rompuy? Výnosy dlhopisov v Portugalsku včera stúpili na takmer 7 %. Verejnosť v celej Únii už nepodporuje túto menu a vojna o Španielsko sa ešte ani nezačala. Samotný model zlyháva a vy ešte chcete zdvojnásobiť prostriedky v záchrannom fonde. Dokonca chcete zväčšiť rozsah záchranného fondu, aby ste spoločne s ECB mohli ďalej kupovať ešte väčšiu časť svojho vlastného dlhu.

Využívate krízu na masívne uchopenie moci, aby ste nás zatahli do fiškálnej únie. Ak sa vám to podarí, mali by sme zmeniť názov: zbavme sa názvu „Európska únia“ a nazvime ju „Dlhová únia“. Ak sa vám to podarí, južné krajiny zavriete do hospodárskeho väzenia, kde bude utrpenie ľudí nevýslovné, zatiaľ čo severné krajiny zistia, že musia platiť, už navždy, obrovský účet a úroky, ktoré sú pre ich hospodárstva príliš vysoké. Dosiahli sme bod, kde už naozaj nezáleží na tom, čo kto z vás povie. Nik vám neverí. Verejnosť vás nepodporuje. Dúfam, že vás trhy zlomia, a modlím sa za to.

Barry Madlener (NI). – (NL) Zo všetkých pekných a prázdnych slov pána Barrosa som bol z väčšej časti schopný pochopiť jeden reálny bod, a to ten, že je povinnosťou bohatých členských štátov platiť za chudobné členské štáty, pretože je to realita. Zdá sa, že táto situácia bude ešte nejaký čas pokračovať. Musíme pomáhať ostatným krajinám, neustále

o tom počívame, ale nik nepovedal, ako to máme naozaj robiť. Skrátka a dobre, v podstate je to tak, že holandskí občania musia vyťahovať peňaženky a zaplatiť účet za slabé členské štáty, z ktorých viaceré vstúpili do eurozóny podvodným spôsobom.

Pán Barroso hovorí: „Zvoľte si udržateľný rast.“ Samé prázdne slová, ale nepovedal, ako to máme urobiť. Čo ak to nebude fungovať? Prečo nevypracujeme scenár, ktorý umožní krajinám ako Grécko znovu zaviesť svoju vlastnú menu? Zdá sa, že to nie je možné a že nie ste pripravení vypracovať takéto scenáre, hoci mnohí ekonómovia sa domnievajú, že by naozaj mohli veľmi dobre fungovať a že by mohli byť našou najlepšou možnosťou.

Potom prešiel k vytváraniu podmienok pre rast a zamestnanosť. Ako by sme to mali robiť? Vnímam všeobecné posolstvo, že by sa to malo dosiahnuť znížením verejných výdavkov, a presne to my v Holandsku robíme. A čo robí Európska únia? Odmeňuje Holandsko ešte väčším utrácaním. Spomínate si na požiadavku zvýšiť rozpočet EÚ o 6 %? Ten účet mali zjavne zaplatiť najmä holandskí občania, takže aj v tomto ohľade vám do veľkej miery chýba dôveryhodnosť.

Skrátka, chcem povedať toto: Holandsko platí za chudobné krajiny, pričom mu klesá hospodársky rast. Holandskí občania sú vystavení riziku vo výške 27 miliárd EUR a táto suma zrejme len narastá. Každý rok platíme 4,5 miliardy EUR ako čistý príspevok EÚ, z ktorého väčšina smeruje do slabých členských štátov. Výdavky EÚ rastú, zatiaľ čo my musíme robiť škrtý a hodnota eura neustále klesá, čo tiež spôsobuje zvýšenie nákladov holandských občanov. Pán predseda, EÚ sa nedá veriť.

Olle Schmidt (ALDE). – (Otázka pre pána Nigela Faragea podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.) Je stále (alebo aspoň niekedy) zábavné počúvať pána Faragea, pretože on pozná všetky odpovede a kladie si všetky otázky.

Ale, pán Farage, bolo by 16, 17 alebo dokonca až 20 rozličných mien, ako sme ich mali v 90. rokoch minulého storočia, keď libra skolabovala, lepšou alternatívou? Zlepšilo by to súčasnú situáciu v Európe? Žiadny ekonóm by s vami nesúhlasil, pán Farage. Nemôžete jednoducho povedať, že žijeme v minulosti. Teraz sa zaoberáme problémami, ktoré sa týkajú Európy dnes. Vy nikdy neodpovedáte na otázku, ako riešiť túto terajšiu situáciu a ako postupovať v budúcnosti. Ste populista a je pre vás veľmi jednoduché odpovedať na všetky svoje otázky.

Nigel Farage (EFD). – Pred desaťročím som povedal, že nemôžete dať Grécko a Nemecko do spoločnej menovej únie a že to nebude fungovať. Ak sa vrátite do histórie, zistíte, že keď ľudia spojíte do falošných menových únií, keď si vlády myslia, že to vedia lepšie ako trhy, tieto vlády vždy prehrajú.

Pýtate sa ma, aké mám dnes riešenie. Je to úplne jasné ako facka. Grécko, Portugalsko a Írsko nepatria do eurozóny. Ako skutoční lídri by sme mali my aj pán Van Rompuy zaviesť plán B a umožniť týmto krajinám, aby sa vrátili k vlastnej mene, aby ju devalvovali v záujme konkurencieschopnosti a aby mali šancu, pretože touto politikou ich ničíme.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE). – (ES) Každý, kto si dnes prečíta noviny, sa dozvie dve veci: že sme v rozhodujúcom bode krízy štátnych dlhov a že európskou odpoveďou je sled izolovaných opatrení bez vnútornej konzistentnosti.

Aj teraz máme na stole európsky semester, balík hospodárskeho riadenia, dočasnú a trvalú stratégiu záchrany, takzvané eurodlhopisy na pokrytie časti štátnych dlhov, ktorá sa považuje za bezpečnú, plus akčný plán založený na Európskej investičnej banke

a dlhopisoch pre konkrétne projekty v návrhu o vnútornom trhu, ktorý nám poslala Komisia.

Prvá vec, ktorú sa spravodajcovia pokúšajú urobiť, je skombinovať toto všetko a vytvoriť celkový plán, konečný obraz, ktorý sa má ukázať verejnosti. Po druhé, tento plán musí byť európskym plánom, ktorý nerozdelí Európu na dve časti – nepotácajme sa do dvojvrchlostnej Európy – a ktorý rovnako intenzívne sleduje dva ciele: rozpočtovú disciplínu – keďže je to potrebné – a hospodársky rast, ktorý nás dostane z krízy, v ktorej sa nachádzame.

Mám jednu poznámku týkajúcu sa záchranného mechanizmu, o ktorom sa zmienil úradujúci predseda Rady. Vo svojom prvom vyhlásení uviedol, že na záchranných plánoch sa budú podieľať súkromní investori, čo spôsobilo šok a viedlo k protestu prezidenta Európskej centrálnej banky. Vysvetľovalo sa, ako to práve teraz urobil pán Van Rompuy, že po prvé, bude to v jednotlivých prípadoch individuálne – kto o tom rozhodne a podľa akých kritérií? A po druhé, bude sa to robiť v súlade s kritériami a politikou Medzinárodného menového fondu. Jediný prípad, kedy Medzinárodný menový fond použil tento typ záchranného plánu, bol v Argentíne v roku 2003. Uvrhol krajinu do chaosu, z ktorého sa ešte stále nedostala, a súkromní držiteľia dlhopisov ešte stále neboli vyplatení.

Čo sa týka eurodlhopisov, bolo tu dnes predložených mnoho tém. Chcel by som len pridať ďalšie dve. Vytvorilo by to taký likvidný trh ako v Spojených štátoch a podporilo by to euro ako rezervnú menu, čo by umožnilo centrálnym bankám a štátnym fondom investovať tu svoje rezervy.

Moja posledná poznámka znie, že je potrebné, aby to doplnila Európska investičná banka a osobitné dlhopisy ako odpoveď na rast.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Vážený pán Van Rompuy, súhlasili ste s tým, že budete viesť takzvanú skupinu významných osobností. Zostavená bola z ministrov financií, ktorým hrozilo znížovanie štátneho dlhu. Boli práve oni schopní vytvoriť skupinu významných osobností? Nezhody, ktoré sprevádzajú terajšiu diskusiu medzi pánom Trichetom, pánom predsedom Barrosom a pani kancelárkou Merkelovou, rovnako ako turbulencie na trhoch nám dávajú najavo, že to nebola skupina významných osobností.

Žiadali sme vás, aby ste riešili krízu eura. Musíme si poradiť s eurom v prospech európskych občanov a nie špekulantov. S týmto cieľom ste z dôvodu pohodlnosti súhlasili s revíziou Zmluvy o fungovaní Európskej únie, hoci naša Konferencia predsedov poukázala na to, aká je táto revízia zbytočná, a tieto slová potvrdil aj predseda Euroskupiny.

Pán predseda, pán Van Rompuy, vy riskujete, že nás zlákate na cestu, ktorá nás môže doviesť do situácie „príliš málo, príliš neskoro“. Určite príde deň, keď budete potrebovať múdrosť tohto Parlamentu, konventu s cieľom revidovať tú zmluvu, aby sme v budúcnosti dostali harmonizáciu daní, európsku pokladnicu, úvery na spoločné riadenie dlhu a obnovenie zamestnanosti do centra našich hospodárskych politík.

Ak nechcete revíziu tejto zmluvy, chyďte býka za rohy a zaveďte užšiu spoluprácu v eurozóne s cieľom riešiť problémy a zodpovednosť členských štátov tejto zóny a nenechávajte všetko plynúť, ako a kam rozhodnú trhy.

Martin Callanan (ECR). – Pretože ide o otázku takú dôležitú pre európske hospodárstvo ako celok, aj napriek tomu, že (našťastie) naša krajina nie je súčasťou eurozóny, vítam prinajmenšom niektoré opatrenia zasadnutia Rady venovaného eurozóne, a najmä

skutočnosť, že samotné krajiny eurozóny by mali byť zodpovedné za riešenie svojich problémov.

Vítam aj pomerne oneskorené uznanie zo strany Rady, že článok 122 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je úplne nevhodný na podporu záchranného mechanizmu. Nejde tu o prírodné katastrofy, ktoré by boli mimo kontroly postihnutých členských štátov. Pri vypracovávaní základne pre tento mechanizmus, ktorý sa má začať uplatňovať zrejme v roku 2013, by sme však nemali zabúdať na skutočnosť, že ešte stále sme vo veľmi hlbokej kríze.

Vo viacerých členských štátoch je situácia stále veľmi vážna: čeliť problémom bude takmer určite Portugalsko, možno Španielsko a možno aj Belgicko. Ale čo ma zvlášť znepokojuje, je vplyv na prirodzenú demokraciu v týchto krajinách. Tieto krajiny sa v podstate stávajú hospodárskymi protektorátmi pod vedením pána Barrosa, pána Van Rompuya a ďalších. Rozhodnutia voličov v týchto krajinách týkajúce sa výdavkových priorít, ktoré schvália, a hospodárskych politík, ktoré presadzujú, majú teraz veľmi malý vplyv. Sú pod kontrolou Bruselu a pod kontrolou medzinárodných finančných inštitúcií.

Keď prekonáme túto krízu, budeme sa musieť pozrieť na obnovenie demokracie v týchto krajinách a obnovenie ochoty ich voličov mať pod kontrolou vnútroštátne hospodárske politiky.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (PT) V politike existujú rozumné opatrenia, chybné opatrenia a neprimerané opatrenia. Pre Európu je rozumné zverejniť európsky verejný dlh, hoci pani Merkelová to neschvaľuje. Pre nás v Európe je rozumné mať možnosť vzájomne spájať časť našich štátnych dlhov, hoci pani Merkelová to neschvaľuje. Zlá je však správa, ktorá sa dostala na verejnosť, že európsky mechanizmus stability a Medzinárodný menový fond môžu ukončiť vzájomné spájanie časti štátnych dlhov nahromadených v súkromných bankách, v prípade Portugalska s úrokom 6 % alebo 7 %, potom, čo tie isté banky získavali peniaze s pomocou Európskej centrálnej banky s úrokom 1 %.

Pán Van Rompuy, moja otázka znie takto: dokedy sa bude od Európy očakávať, že bude strojom zázrakov pre finančný kapitál? Ako dlho ešte budeme premieňať súkromné dlhy na verejné? Ako dlho ešte budeme nútiť európskych daňových poplatníkov, pracujúcich a dôchodcov, aby platili dlhy vytvorené súkromným bankovým sektorom, ktorý na nás útočí?

O to tu dnes v skutočnosti ide.

Mario Borghesio (EFD). – (IT) V Spojených štátoch prijali zákon, ktorý od centrálnej banky požaduje podrobné vyčíslenie, koľko zo záchranného balíka 3 300 miliárd USD išlo do ktorých bánk.

Premýšľam, či by bolo podvratné žiadať od vás prijatie rovnakého kritéria transparentnosti, pokiaľ to nezablokuje mocná finančná a banková lobby. Zvážme situáciu: aká je budúcnosť tejto vynútenej Únie slobodných krajín, ktorá je založená na tom, že silnejšie krajiny zachraňujú slabšie?

Technicky vzaté, chceme uznať realitu, že euro je prakticky krachujúcou menou? Ako môžeme nútiť krajiny so slabým hospodárstvom, aby ho používali? Je centralizovaná menová politika prijateľná pre krajiny, ktoré majú také výrazne odlišné úrokové sadzby?

Samotný pán Trichet, ktorý poprel hroziace nebezpečenstvo platobnej neschopnosti Európskej centrálnej banky, však pripúšťa, že jedným z dôvodov navyšovania jej kapitálu je nutnosť vyrovnáť sa s úverovým rizikom, inými slovami, s nesolventnosťou nakúpených dlhopisov. Je čas aj na nové záťažové testy najväčších bánk a na prisúdenie väčšej váhy dlhom bánk s vysokou mierou rizika, ako to požadoval minister hospodárstva.

(Predseda prerušil rečníka.)

Ioannis Kasoulides (PPE). – Politické posolstvo rozhodnutí ostatného zasadnutia Rady adresované špekulantom, médiám a trhom je, že členské štáty EÚ urobia všetko pre ochranu eurozóny a obranu eura. Nech sa uskutočnia akékoľvek vnútorné diskusie o tom, či finančný nástroj bude potrebovať zdvojnásobenie kapitálu a právo nakupovať dlhopisy, či mechanizmus finančnej stability po roku 2013 bude zahŕňať obmedzovanie, alebo bude mať nariadený predaj eurodlhopisov, tieto myšlienky nevyklučuje žiadny členský štát. Diskutuje sa iba o ich načasovaní: či a kedy ich treba realizovať a ako. Nenechávajme médiám ani analytikom priestor na žiadne ilúzie. EÚ zavedie všetko, čo je potrebné, keď to bude potrebné.

Čo sa týka mechanizmu finančnej stability, v rozhodnutí Rady sa uvádza, že mechanizmus „sa má v nevyhnutných prípadoch aktivovať na zabezpečenie stability eurozóny ako celku“. Môžem ako poslanec z malého členského štátu požiadať o ubezpečenie, že budú zahrnuté aj členské štáty ako Malta, Cyprus, Estónsko alebo Slovinsko? Pretože ak tie budú mať problémy, nemusia to byť nevyhnutné prípady pre stabilitu celku.

Anni Podimata (S&D). – *(EL)* Musíme uznať, že Európa hneď od začiatku uskutočnila podstatné kroky na riešenie krízy aj keď na to vôbec nebola pripravená inštitucionálne ani politicky. Podnikli sa dôležité kroky vpred, od použitia balíka pomoci Grécku pred necelým rokom až po rozhodnutia o vytvorení stáleho mechanizmu pre stabilitu, ktoré boli prijaté na poslednom zasadnutí Európskej rady. Pokračujúci a stupňujúci sa tlak trhov, ktorému už nie sú vystavené len najzraniteľnejšie hospodárstva v eurozóne, však dokazuje, že naše rozhodnutia sú z hľadiska integrovanej reakcie na krízu čiastkové a nedostatočné.

Preto potrebujeme integrovanú európsku reakciu na krízu, ktorá nebude nahrádzať ani prehliadať zodpovednosť členských štátov za dodržiavanie sľubov a reštrukturalizáciu ich verejných financií, ale ktorá bude chrániť ich hospodárstva pred útokmi trhov a pomôže zabezpečiť, aby ich úsilie prinieslo úspech.

Pán predseda, Európsky parlament pred niekoľkými dňami prijal uznesenie, v ktorom vyzýva Európsku komisiu, aby bez meškania vypracovala štúdiu uskutočniteľnosti o vydávaní eurodlhopisov.

(Predseda prerušil rečníka.)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – *(PT)* Dospeli sme ku koncu Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Posúdila Rada jeho výsledky? Nie.

Keby to bola urobila, prišla by k záveru, že chudoba nikdy tak prudko nerástla, že počet ľudí žijúcich v chudobe v tejto bohatej Európe teraz prekročil hranicu 100 miliónov a že rozhodnutia, ktoré urobila, budú iba ďalej zvyšovať nezamestnanosť, nerovnosť a sociálne vylúčenie. Zisky hospodárskych a finančných skupín však rastú rovnako ako špekulatívne zisky zo štátnych dlhopisov, a to s podporou usmernení Európskej centrálnej banky a politik Rady a Komisie.

Toto je účelom eurozóny?

Krajiny s krehkejšími hospodárstvami sú naďalej pod tlakom a vydierané a vlády, ktoré čelia protestom a boju pracujúcich, sa uchýľujú k represii a násiliu proti odborom a pracujúcim, ako sa to včera stalo v Portugalsku.

Dôvodom nášho protestu, rozhorčenia a pevného presvedčenia je to, že chceme inú Európu: Európu založenú na sociálnom pokroku, rešpektujúcu ľudí, ktorí pracujú a bojujú za svoje práva. Verte mi, že budeme stáť plece pri pleci s pracujúcimi v ich boji za skoncovanie s vašou politikou.

Tunne Kelam (PPE). – S radosťou môžem konštatovať, že dnes je 19. deň členstva Estónska v eurozóne, ale Estónsko sa na to pripravovalo od svojho vstupu. Dokonca aj návrh estónskej euromince schválilo ľudové hlasovanie už pred šiestimi rokmi. Vstup do eurozóny však nie je len otázkou individuálnej voľby – je to vec väčšej solidarity, preberania spoločnej zodpovednosti a aktívneho prispievania k stabilite kontinentu ako celku.

V čase hospodárskej krízy rastie význam morálnych hodnôt a etiky. Vidíme, že samotný hospodársky potenciál nestačí. Rozhodujúce je, či sa dá krajine veriť, že je ochotná a schopná načas plniť svoje záväzky a zapojiť sa do vážnych štrukturálnych reforiem.

Vítam skutočnosť, že Rada sa dokázala dohodnúť na európskom mechanizme stability, ale praktickou cestou k hospodárskemu rastu a stabilite je v prvom rade dokončenie jednotného trhu, a najmä jednotného európskeho digitálneho trhu. Ten by mal byť zahrnutý do plánu jednotného európskeho trhu, ako aj do európskeho digitálneho programu.

To by mohla byť reálna šanca na zvýšenie európskej konkurencieschopnosti vo svete. Európski občania od nás očakávajú, že uľahčíme podnikanie v digitálnej oblasti, kde by operácie ako elektronické platby a elektronická identifikácia mali byť koherentné a zrozumiteľné. Jednotný digitálny trh si vyžaduje aj odhodlané úsilie o vytvorenie trhu služieb.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Chcel by som predložiť dve úvahy.

Prvá myšlienka sa týka rozsahu stáleho mechanizmu krízového riadenia. Štáty, ktoré nie sú členmi eurozóny, sú prakticky rozdelené do dvoch kategórií: Spojené kráľovstvo a Švédsko, ktoré nemajú povinnosť prijať euro, a ostatné štáty, ktorých je spolu s členmi 25. Navrhoval by som, aby tieto štáty, ktoré spája euro, mali v danom mechanizme privilégium osobitného zaobchádzania, čo nie je v súčasnosti nikde ustanovené.

Po druhé, rád by som upriamil vašu pozornosť na národné parlamenty. Tie nie sú zapojené do zjednodušeného postupu, až kým sa nezačne ratifikačný proces. Navrhujem, aby sa národné parlamenty na dobrovoľnom základe zapojili do konzultačného procesu, pretože vzniká otázka, kto bude vykonávať politickú kontrolu budúceho mechanizmu. Bude to Európsky parlament alebo národné parlamenty? Keďže však eurozóna nemá parlamentný rozmer, nevieme, ako budeme vykonávať politickú kontrolu tohto mechanizmu. To je otázka, ktorú vám kladiem.

Roberto Gualtieri (S&D). – (IT) Vidím dva veľké problémy v súvislosti s pozmeňujúcim a doplnujúcim návrhom k článku 136. Jeden z nich je inštitucionálny a druhý politický.

Inštitucionálnym problémom je, že článok 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ustanovuje, že menová politika krajín, ktorých menou je euro, je vo výlučnej právomoci Únie, ale v článku 2 sa uvádza, že výlučnú právomoc môžu vykonávať členské štáty, ak to schváli Únia. Je ťažké pochopiť, prečo si uplatňovanie pravidla jednoznačne stanoveného v tejto zmluve vyžaduje reformu zmluvy.

Okrem toho je tu aj politický problém: uprednostnením reformy zmluvy pred použitím článku 2 alebo článkov 352 a 136 sa európsky mechanizmus stability, a teda budúcnosť eura, vydáva napospas 27 ratifikačným procesom.

Uvedomujú si ľudia, že ak hoci len jeden z 27 ratifikačných procesov nebude úspešný, bude potom ťažké nájsť pre euro plán B? Uvedomuje si Európska rada, že voľbou tejto cesty vystavuje budúcnosť eura veľkému riziku?

Ildikó Gáll-Pelcz (PPE). – (HU) Stabilita eura a vytvorenie mechanizmu krízového riadenia sú našimi najdôležitejšími operatívnymi úlohami pri štartovaní rastu, ktorý vytvorí nové pracovné miesta a ktorý zároveň zníži verejný dlh členských štátov, s čím všetky členské štáty súhlasia. Plnenie týchto úloh nás však nesmie viesť k tomu, aby sme odsunuli otázky, diskusiu o strategických otázkach, ako napríklad o inovácii, čo sa stalo už v decembri. Nasledujúca vrcholná schôdzka vo februári bude vhodná na prijímanie strategických rozhodnutí o dôležitých záležitostiach, ako je energetika. Maďarské predsedníctvo začalo prípravu samitu o energetike. Tie najdôležitejšie pravidlá už boli stanovené vlni. Platnosť nadobudlo nariadenie o bezpečnosti dodávok zemného plynu. Pán predseda, žiadam vás, aby ste ma upokojili, že obavy týkajúce sa eurozóny nezatlačia do úzadia problematiku samitu o energetike.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (EL) Ako viete, americká vláda bola nútená druhýkrát počas terajšej úverovej krízy radikálne zasiahnuť a pomôcť dvom veľkým bankám, ktoré skrachovali, a poisťovni ING. Do svojho bankového systému tak v rámci finančnej pomoci napumpovali 700 miliárd USD. Napriek týmto opatreniam potrebovalo americké hospodárstvo ešte ďalšiu pomoc, a tak vláda bez akýchkoľvek úvah o šetrnosti nedávno vynaložila ďalších 600 miliárd USD, aby sa hospodárstvo dostalo z recesie. Spojené štáty americké zjavne tlačia nové peniaze.

Na rozdiel od hospodárstva USA sa eurozóna naďalej drží zásady rozpočtovej disciplíny a prísne kontrolovanej menovej politiky, a tak necháva priestor rozličným špekulatívnym podnikom, ktoré špekulujú na úkor krajín menej odolných voči tlaku. Pán predseda, navrhujem, aby sa zvažila kvantitatívna pomoc v eurozóne. Možno to bude Kolumbovo vajce.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Niet pochyb, že nad Európou visí dvojsečný Damoklov meč – je to hospodárska kríza a rast nacionalizmu – a oba tieto javy spojili sily.

Pán Hughes sa v mene Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente opýtal, či Európu v súčasnosti drží pokope sen otcov zakladateľov, alebo nočná mora jej zrútenia. Žiaľ, hlavným trendom je teraz tá nočná mora jej zrútenia. Preto dúfam, že Komisia preukáže väčšiu silu v otázkach týkajúcich sa sociálnej Európy. Je veľmi zvláštne, že by mala byť v týchto veciach slabá. Teraz dokonca ani nejde o to, či politiku určujú trhy, alebo politici: politika vychádza do ulíc. Smeruje k demonštráciám a dostáva sa do rúk rôznych extrémistických skupín a extrémnej pravice. Komisia by preto mala považovať za prioritu otázku týkajúcu sa sociálnej Európy. Žiaľ, nič sa však nedeje.

Seán Kelly (PPE). – Na rozdiel od mnohých iných rečníkov by som chcel vysloviť pánovi Van Rompuyovi a pánovi Barrosovi pochvalu za to, že boli prinajmenšom aktívni v terajšej kríze a v zavádzaní opatrení, ktoré budú, dúfajme, v budúcnosti úspešné. V tomto okamihu si nemôžeme byť istí, či budú, alebo nebudú. Ak budú úspešné, títo páni budú považovaní za hrdinov. Ak nebudú úspešné, budú považovaní za zloduchov, ale oceňte ich, keď si

ocenenie zaslúžia. Dúfajme, že architektúra dohľadu zaistí, aby sa mnohé nedostatky, ktoré viedli k súčasnej situácii, v budúcnosti neopakovali.

Čo sa týka našej krajiny, žiaľ, museli sme využiť pomoc a bol to v prevažnej miere dôsledok nezodpovednosti našich bánk a zlého riadenia. V priebehu niekoľkých mesiacov budeme mať novú vládu a dúfame, že prinesie politickú stabilitu. Chcel by som však vyzvať pána Van Rompuya a pána Barrosa, aby sa pokúsili o zníženie súčasnej úrokovej sadzby tejto pomoci, pretože je príliš vysoká a mohla by ochromiť krajinu.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Táto rozprava v prvom rade ukázala zložitosť krízy a zložitosť riešení. Chcem vám povedať jednu vec – a veľká väčšina z vás jednoznačne súhlasí s európskymi ideálmi a potrebuje európsku odpoveď –, že by nás nemali rozdeľovať rozdiely, ktoré nie sú najdôležitejšie.

Ako povedali niektorí z vás, európska integrácia dnes naozaj čelí reálnemu problému, niekedy až hrozbe. Dnes sme tú hrozbu videli v rozprave. Počul som nejaké poznámky, nacionalistické poznámky, poznámky s predsudkami, na ktoré, úprimne povedané, nie som v Európskom parlamente zvyknutý.

Tieto poznámky tvorili menšinu, ale odzneli a pokúšali sa prehľbiť rozpory medzi Európanmi, medzi takzvanými bohatými a takzvanými chudobnými Európanmi. A tým, ktorí vyslovili tieto poznámky – a som týmito poznámkami ohromený – proti európskej solidarite a pokúšajú sa prehľbiť štiepenie medzi bohatými a chudobnými, hovorím: kde ste boli, keď Európa financovala po vojne vašich poľnohospodárov, aby nasýtili vašich ľudí? Kde ste boli, keď Európa financovala vašu infraštruktúru v záujme rozvoja a konkurencieschopnosti vašich krajín? Kde ste boli, keď Európa vytvárala vnútorný trh na predaj vašich služieb a vašich výrobkov? Kde ste boli, keď Európa bola základom prosperity a rastu vašich krajín po vojne?

Tento druh vyhlásení proti európskej jednote môžu živiť iba sebecké, krátkozraké, krátkodobé pohľady. Myslím si, že je to vážny problém, a viacerí z vás na to upozornili. Vyzývam všetkých, ktorí sa stotožňujú s európskym ideálom, aby sme sa spoločne usilovali o komplexnú odpoveď na problém, ktorý je vážny, a my musíme pripustiť, že si vyžaduje dosiahnutie konsenzu. Niekedy to nie je ľahké v Európskej únii s 27 členskými štátmi, s eurozónou, v ktorej je teraz 17 členských štátov – a veľmi srdečne vítam Estónsko ako nového člena – a s rozhodovacím procesom, ktorý nie je vždy najjednoduchší, čiastočne preto, lebo našou základnou zásadou je demokracia. Nemáme len európske inštitúcie, máme aj 27 demokracií.

Úloha, ktorú máme pred sebou, je mimoriadne náročná. Preto chcem vyzvať všetkých, ktorí sa stotožňujú s európskym ideálom, aby sme sa nenechali rozptyľovať určitými rozdielmi v politickej orientácii.

Pán Hughes, veľmi si vážim vaše obavy o sociálnu Európu, ale budme v tom úplne otvorení. Aký je najlepší spôsob podpory vlád v Grécku, Španielsku, Portugalsku, na čele ktorých stoja veľmi vážení členovia našej politickej rodiny? Máme podporovať reformy, ktoré odvážne zavádzajú, alebo jednoducho povedať, že tie reformy idú proti európskym hodnotám?

V Európe potrebujeme štrukturálne reformy vrátane sektora práce. Taká je realita. Presne to robia premiér Papandreou, premiér Zapatero, premiér Sócrates, ak sa ich na to opýtate, alebo dokonca plánujú ísť v týchto reformách ešte hlbšie. Domnievam sa, že najlepším

spôsobom, ako podporiť odvážne úsilie, ktoré všetci v Európe rozdielnou rýchlosťou vynakladáme, je hovoriť otvorene.

V dnešnom svete konkurencie, s tlakom niektorých silnejších, rýchlo sa rozvíjajúcich hospodárstiev sa buď prispôsobíme, alebo vystavíme riziku naše sociálne trhové hospodárstvo. Potrebujeme to. Domnievam sa, že to dokážeme bez spochybňovania práv pracujúcich. Ešte raz chcem povedať – o chvíľku odpoviem na vašu otázku, nezabudol som na ňu –, že je podľa mňa mimoriadne dôležité dodržiavať zásady sociálneho dialógu. Povedal som to včera a dnes to znovu zdôrazňujem. Ale naozaj, ak neuskutočníte tento druh fiškálnej konsolidácie a sociálnej reformy, nebudeme mať dôveru a bez dôvery nebudeme mať rast a bez rastu nebudeme schopní zabezpečiť našim občanom zamestnanie.

Váženému pánovi poslancovi tohto Parlamentu, ktorý pochádza z Írska a položil otázku s tvrdením, že problémy Írska spôsobila Európa, chcem povedať: problémy Írska spôsobilo nezodpovedné finančné správanie niektorých írskych inštitúcií a nedostatočný dohľad na írskom trhu. Európa je teraz súčasťou riešenia, pokúša sa Írsku pomôcť. Ale nebola to Európa, ktorá spôsobila túto nezodpovednú fiškálnu situáciu a toto nezodpovedné finančné správanie.

Európa sa pokúša Írsku pomôcť, pretože je dôležité vedieť, kde je zodpovednosť. Preto je to dôležité pre tých z nás – a to je jednoznačne väčšina –, ktorí veríme v európske ideály, že dokážeme čo najviac spoločne reagovať.

Ďalšia poznámka niektorých z vás bola: aká je úroveň ambícií? Dovoľte mi ešte raz objasniť pozíciu Komisie. Čo sa týka integrovanej reakcie, zastávame tú najambicióznejšiu pozíciu. Preto bude Komisia pripravená podporiť viaceré opatrenia, ktoré niektorí z vás navrhli. Sme však v situácii, o ktorej sa domnievame, že v časoch krízy, ako je táto, v časoch nestability trhov je nesmierne dôležité, aby sme prispeli ku konsenzu týkajúcemu sa členských štátov, a tam boli v skutočnosti určité rozpory o spôsobe, ako riešiť túto krízu.

Revízia zmluvy: viete, aký bol postoj Komisie. Od začiatku sme tvrdili, že podľa nás je možné vytvoriť stály mechanizmus bez revízie Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Ale najmenej jeden členský štát Európskej únie – v týchto otázkach potrebujete jednomyselnosť – jednoznačne vyhlásil, že revízia tejto zmluvy je potrebná. Pretože sme presvedčení, že je dôležité mať stály mechanizmus stability, Komisia zohrala pozitívnu úlohu podporením tejto obmedzenej revízie zmluvy. Preto si myslím, že by bolo veľkou chybou, keby sme teraz boli rozdelení v tejto otázke. Keďže chceme posilniť stabilitu, považujem za dôležité, aby sme sa zhodli na tejto obmedzenej revízii zmluvy.

Niektorí z nás by chceli zájsť aj ďalej. Ja osobne by som rád zašiel ďalej v oblasti štruktúrovania a prehlbovania prístupu Spoločenstva. V tomto veľmi zvláštnom okamihu, ktorý zažívame, však musíme byť zodpovední a pokúsiť sa nájsť čo najambicióznejší najväčší spoločný menovateľ, a nie najmenší spoločný menovateľ. Preto chcem opäť vyhlásiť, že niektoré predložené návrhy sú určite samy osebe zaujímavé, ale v tomto momente nedokážu vytvoriť potrebný konsenzus a Komisia musí venovať veľkú pozornosť tomu, čím prispieva k vytváraniu tohto konsenzu.

Napokon, myslím si, že prispieť musí každý. Nemám rád toto delenie na bohatých a chudobných, nových a starých alebo centrum a perifériu. V Európe majú všetky štáty presne tú istú dôstojnosť a myšlienky o diskriminácii medzi členskými štátmi sú skutočne veľmi nebezpečné pre európsky projekt. Ako to teda urobíme? Mali by sme požiadať všetky členské štáty, ktoré sú v zraniteľnejšej pozícii, aby urobili všetko pre obnovenie dôvery

v ich hospodárstva pomocou primeranej makroekonomickej stability, fiškálnej konsolidácie, štrukturálnych reforiem. To je v tomto okamihu mimoriadne dôležité. Nepomôžeme im, ak im budeme našepkávať, že sa môžu tejto ceste vyhnúť. To nie je pomoc.

Krajiny, ktoré sú teraz v lepšej pozícii, by mali zároveň prejaviť solidaritu s týmito krajinami. Domnievam sa, že je nesmierne dôležité, aby sme dôrazne reagovali v otázke stability eurozóny, aby sme nezaostávali, ako sa to stávalo v minulosti, ale aby sme boli na čele, aby sme reagovali komplexne a tým obnovili dôveru v rozhodnosť eurozóny a Európskej únie ako celku, a to nielen vyhláseniami, ale aj činmi. Je to dôležitá vec, je to otázka dôveryhodnosti. Vyhlásenia sú dôležité, ale nestačia. Dôležité je konať a pre nás všetkých ako celok zaviazat sa k pevnejšiemu riadeniu v eurozóne a v Európskej únii. Samozrejme, práve to od nás požadujú trhy.

Je tu problém predstavy o tom, ako dokážeme prijímať rozhodnutia a ako dokážeme tieto rozhodnutia realizovať. Takže potrebujeme pevnejšie riadenie v eurozóne, potrebujeme silnejšiu koordináciu hospodárskej politiky v Európskej únii ako celku, a čo je základná vec, všetci by sme sa mali prihlásiť k zásadám solidarity a zodpovednosti. Nie je to len otázka zodpovednosti, je to aj otázka solidarity. Nie je to len otázka solidarity, je to aj otázka zodpovednosti. Jedine tak môžeme dosiahnuť stabilitu a stabilita je základom našej budúcej prosperity.

Herman Van Rompuy, *predseda Európskej rady*. – (FR) V prvom rade začnem niekoľkými pozitívnymi skutočnosťami. Ospravedlňujem sa, že z času na čas vystupujem pozitívne.

Po prvé, hospodársky rast je teraz oveľa silnejší, ako sme predpokladali pred niekoľkými týždňami alebo mesiacmi. Nezamestnanosť v niektorých krajinách klesá. Kto by tomu bol uveril v rokoch 2008 alebo 2009? Čo sa týka všeobecne Európskej únie, od rokov 2010 – 2011 bude celková zamestnanosť opäť rásť po najväčšej kríze za uplynulých 70 rokov. Poviem to znovu: toto sme pred niekoľkými mesiacmi neočakávali, a predsa sa to deje.

Po druhé, samozrejme, že je tu kríza, ale naša spoločná mena – v každom prípade spoločná mena 27 krajín – je stabilná, keďže jej výmenný kurz voči americkému doláru je teraz 1,30. Kedysi bol 0,85. Vtedy nik netvrdil, že euro je rizikom. V porovnaní s inými kontinentmi a inými významnými menami máme stabilnú platobnú bilanciu a v porovnaní s inými veľkými krajinami máme prakticky polovičný rozpočtový deficit. To vysvetľuje, prečo napriek všetkým našim problémom je euro stabilnou menou. Chcel som to zdôrazniť predtým, než prejdem k ďalším bodom.

Určite si plne uvedomujeme, že musíme ísť ďalej, ale naozaj nesmieme zabúdať, ako som spomenul, keď som tu bol naposledy, že do tejto krízy v eurozóne – ktorá je viac krízou eurozóny ako eura – sme vstúpili bez akýchkoľvek vhodných nástrojov. Prakticky sme ich museli okamžite vytvoriť. Za to nesieme spoločnú zodpovednosť, ale to tiež vysvetľuje, prečo sme nepostupovali tak rýchlo, ako sme si možno na začiatku mysleli, alebo tak rýchlo, ako to vyžadovali okolnosti.

Nemali sme však nič. Bol tu Pakt stability a rastu, ktorý sa nedodržiaval. Nebol tu žiaden makroekonomický dohľad. Nebol tu žiadny krízový mechanizmus, či už dočasný, alebo stály, a neboli tu žiadne silné inštitúcie na vykonávanie finančného dohľadu. Všetko sme museli vytvárať priebežne, uprostred krízy, a to je naša spoločná zodpovednosť. Niektorí z vás povedali: „Je to príliš málo, príliš neskoro.“ Nuž, skutočnosť, že sme mali málo nástrojov alebo vôbec žiadne, vysvetľuje, prečo nie sme v situácii „príliš málo, príliš neskoro“, ale v situácii „krok za krokom“. Je to primerané vysvetlenie.

Druhá poznámka, ktorú chcem vysloviť, je, že niektorí z vás povedali: „Áno, ale kríza nie je pod kontrolou.“ Pozrime sa na vývoj na trhoch. Ďalší ľudia – a niekedy presne tí istí – zároveň jedným dychom hovoria: „Nemôžete si nechať trhmi diktovať, čo budete robiť.“ Je to jeden argument alebo druhý, ale nie vždy sú úplne koherentné.

Čo sa týka prijatých opatrení, prirodzene, sú reformy, do ktorých sa majú pustiť v členských štátoch, nielen v tých, ktoré čelia problémom, ale vo všetkých členských štátoch: reformy, ktoré majú uvoľniť potenciál zamestnanosti a uvoľniť potenciál rastu. Samozrejme, reformy sú často bolestivé. Samozrejme, je potrebné urobiť obrovské množstvo práce pri spravodlivom rozdeľovaní toho, čo sa má požadovať od ľudí.

Chcel by som vám však pripomenúť, že niektoré veľké krajiny, ktoré sa teraz dostávajú z krízy rýchlejšie, pred štyrmi, piatimi, dokonca aj šiestimi rokmi prijímali doma opatrenia, veľmi tvrdé opatrenia, ktoré sa v tom čase stretli s veľmi silným odporom v sociálnej oblasti. Tieto opatrenia boli účinné z hľadiska rastu a zvyšovania zamestnanosti. Musíme prekonať ťažké časy, ale musíme sa viac usilovať, aby záťaž bola rozložená spravodlivo. Naša Únia môže ukázať zmysluplné príklady toho, že tento prístup je správny.

Reformy sú potrebné na úrovni členských štátov a reformy sú, samozrejme, potrebné na úrovni samotnej Únie a predovšetkým eurozóny. Preto je také veľmi dôležité čo najrýchlejšie zaviesť hospodárske riadenie, o ktorom sa rozhodlo v pracovnej skupine. Rokovanie prebiehalo na základe šiestich návrhov Komisie Parlamentu a pre všetkých zainteresovaných v rámci spoločného postupu s cieľom dosiahnuť dohodu. Táto záležitosť je mimoriadne naliehavá.

Treba ju realizovať, ak máme ďalej pokračovať v približovaní sa k hospodárskemu rastu a v hospodárskej politike v rámci eurozóny. Ak to máme dosiahnuť prostredníctvom dohôd medzi krajinami eurozóny, musíme o tom nielen premýšľať, ale aj na tom pracovať, aby sme dospeli k záveru v najbližších týždňoch a najbližších mesiacoch. Zrejme však budeme musieť do eurozóny zasiahnuť hlbšie, než sa rozhodlo v pracovnej skupine, ktorá sa podieľala na návrhoch Komisie, pretože pri spoločnej mene skutočne viac treba spoločnú hospodársku politiku a súbežný hospodársky rozvoj medzi všetkými členmi eurozóny.

Zabudli sme na štrukturálny hospodársky rast? Nie! Preto sme v marci, priamo uprostred krízy, rozhodli o stratégii Európa 2020. Preto budeme o niekoľko dní na februárovom zasadnutí Rady diskutovať o inovačnej a energetickej politike. Medzi všetkými problémami, ktorými sa musíme zaoberať pod tlakom krízy, nesmieme prehliadať dlhodobejšie perspektívy, štrukturálne perspektívy rastu a zamestnanosti. Okrem toho sa vo veľmi krátkej lehote pripravujeme na globálny prístup k zlepšovaniu nástrojov vytvorených v roku 2010 na prekonanie krízy.

Máme program – jasný program. Môžeme postupovať rýchlejšie? Áno! Ako som povedal, boli tu dve prekážky. Prvá vyplynula zo skutočnosti, že sme všetko museli robiť za pochodu, a druhá súvisí s potrebou – pretože žijeme v demokracii – konsenzu medzi našimi 27 členskými štátmi, našimi 27 demokraciami.

Dámy a páni, poslanci, ktorí podporujú európsky projekt, tvoria v Parlamente veľkú väčšinu. Nepokúšajme sa však navzájom predbiehať, kto je najeurópskejší. Domnievam sa, že sa rozširuje priepasť medzi tými, čo podporujú európsky projekt, a tými, čo ho nepodporujú, ale napriek všetkým našim problémom je dôležité, aby sme udržiavali kurz, zachovali smerovanie a zostali sústredení. Je to oveľa dôležitejšie, ako pokrok dosiahnutý

jednotlivo. Počíta sa spoločná vôľa postupovať rovnakým smerom z hľadiska európskeho projektu, ako to opakovane odznelo na decembrovom zasadnutí Európskej rady.

Dostaneme sa tam pomocou tohto postupného, progresívneho prístupu. Som presvedčený, že sa pohybujeme správnym smerom. Som presvedčený, že je tu spoločná vôľa. Som presvedčený, že to nakoniec dokážeme.

(potlesk)

Predseda. – Vážení pán predseda, ďakujem vám za vašu správu. Nasledujúce zasadnutie Európskej rady sa uskutoční 4. februára a potom, tiež vo februári, predloží ďalšiu správu pán predseda Van Rompuy.

Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Bastiaan Belder (EFD), písomne. – (NL) Európska rada vytvorí stály núdzový fond pre eurozónu. Môže to byť nevyhnutné, ak máme opäť získať dôveru finančných trhov v štátne dlhopisy, ktoré vydávajú slabé krajiny eurozóny. To však tiež vyvoláva otázky o základoch našej hospodárskej a menovej únie. Nezdá sa, že by tí, ktorí dostali za úlohu vytvoriť tento fond, boli presvedčení, že členské štáty zostavujú rozpočty obozretne alebo že dodržiavajú pravidlá Paktu stability a rastu. Bol by som rád, keby Európska rada viac hovorila o výrazných rozdieloch v rámci eurozóny vrátane rozdielného konkurenčného postavenia členských štátov.

Ukázalo by sa, že rozmanitosť v rámci menovej únie je príliš veľká na jednotnú úrokovú sadzbu? Alebo sú tu primerané riešenia rozdielov v konkurenčnom postavení, rozpočtovej, sociálnej a hospodárskej štruktúre rozličných členských štátov?

Z toho dôvodu by akékoľvek dodatočné záruky za dočasný núdzový fond mali sprevádzať konkrétne záväzky a pokrok v škrtoch a štrukturálnych reformách zo strany slabých krajín eurozóny. Členskými štátom v Rade prajem múdrosť, ktorú potrebujú na rozhodnutie o tejto záležitosti. Naším cieľom by malo byť dodržiavať dohody a zabezpečiť, aby sme nenechali veci opäť zísť príliš ďaleko. Členské štáty a Európska komisia preto nesú veľkú zodpovednosť.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Charakter a ciele procesu európskej kapitalistickej integrácie sú čoraz zreteľnejšie, keďže sa prehlbujú dôsledky krízy kapitalizmu v EÚ, čo zhoršuje hospodársku a sociálnu situáciu vo viacerých členských štátoch, čo zhoršuje nerovnováhu. Ostatné zasadnutie Európskej rady to opäť raz jasne ukázalo. Neodznalo ani jediné slovo o sociálnej situácii v EÚ, o nezamestnanosti, biede a sociálnom vylúčení. Tieto javy sa rozšírili v priebehu roka 2010, ktorý bol vyhlásený za Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Neodznalo ani jediné slovo o príčinách toho všetkého. Nebolo vyslovené ani slovo o zdaňovaní finančných transakcií ani o zrušení daňových rajov. Teraz sa navrhujú zmeny Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorá mala pôvodne prežiť generáciu, pričom sa využíva zjednodušený postup, ako to požadovali mocnosti v EÚ, aby sa vytvoril mechanizmus, o ktorom sú presvedčení, že bude „plne v súlade s politikami (Medzinárodného menového fondu)“. V budúcnosti chcú ďalej utiahnuť zvieraciú kazajku na krajinách, ako napríklad Portugalsko, a urobiť z nich terč ponížujúceho nátlaku, vydierania a hrozieb súvisiacich s finančným kapitálom, s aktívnou spoluúčasťou EÚ. To všetko sa odohráva súčasne s prehlbovaním antisociálnych a antidemokratických

opatrení, spojených s takzvaným hospodárskym riadením a požadovanými štrukturálnymi reformami.

Niki Tzavela (EFD), písomne. – (EL) Bývalý britský premiér Gordon Brown vo svojej nedávnej knihe uvádza, že oneskorenie zo strany EÚ pri prijímaní rozhodnutí súvisiacich s hospodárskou krízou v Grécku spôsobilo, že sa suma, ktorú si Grécko muselo požičať, zvýšila o 90 miliárd. Obštrukcie Nemecka, týkajúce sa urýchlenia postupu zvýšenia a reštrukturalizácie úverového fondu, majú lavínovitý dosah na Grécko a Írsko. Pýtam sa Komisie: ako môžu získať kompenzáciu členské štáty Únie, ktoré poškodili neskoré rozhodnutia zo strany Rady? Podporí Komisia úsilie Grécka zistiť, prečo jeho dlh vzrástol od zverejnenia gréckej krízy?

(Rokovanie bolo na chvíľu prerušené.)

5. Program činnosti maďarského predsedníctva Rady (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o programe činnosti maďarského predsedníctva Rady.

Rotujúceho predsedníctva sa teraz ujíma ďalšia krajina. Maďarsko preberá predsedníctvo po prvýkrát vo svojej histórii, čo je v Európskej únii vždy dôležitá udalosť. Počas belgického predsedníctva sme rozvinuli nové spôsoby spolupráce s predsedníctvom a s Radou, so stretnutiami na úrovni administratívy, Komisie, na ministerskej i predsedníckej úrovni alebo, inými slovami, medzi predsedníctvom a predsedom Európskeho parlamentu. V týchto formách spolupráce budeme pokračovať aj počas maďarského predsedníctva, ako sme sa už dohodli s pánom premiérom Orbánom. Dnes budeme diskutovať o programe činnosti maďarského predsedníctva. Rád by som privítal pána premiéra Orbána v Európskom parlamente. Teší nás, že sa budeme môcť zapojiť do dôkladnej diskusie o mnohých záležitostiach týkajúcich sa tohto šesťmesačného obdobia a našej spolupráce.

Viktor Orbán, úradujúci predseda Rady. – (HU) Teší ma, že naša prítomnosť vzbudila toľko pozornosti v Európskom... (Predseda sa ujal slova.)

Predseda. – Dámy a páni, chápeme, že toto je demonštrácia a že ste vyjadrili svoj názor, ale už s tým, prosím vás, skončite. Musíme pokračovať v našej rozprave.

Viktor Orbán, úradujúci predseda Rady. – (HU) Teší ma, že rokovania Európskeho parlamentu nie sú o nič menej živé a bohaté na výstupy ako rokovania maďarského parlamentu, takže sa cítim celkom ako doma.

Ďakujem vám veľmi pekne za pozvanie. Úctivo zdravím poslancov Parlamentu a predsedu Barrosa, ako aj predsedu Európskeho parlamentu, svojho drahého starého priateľa.

Dámy a páni, v prvom rade by som chcel povedať, že mi je cťou vystupovať tu dnes ako úradujúci predseda Rady. Pre vás to je, samozrejme, rutina, opakujúca sa každých šesť mesiacov. Každých šesť mesiacov tu vidíte stáť premiéra, ktorý predstavuje program svojho predsedníctva. Z nášho pohľadu, z pohľadu Maďarov, to však je omnoho významnejšie ako len šesťmesačná rutina. Pre nás je to, že tu dnes môžeme stáť, aktom historickej spravodlivosti. Chcel by som vám pripomenúť, že práve Maďarsko obetovalo najviac ľudských životov a krvi za slobodu a demokraciu po druhej svetovej vojne, a to tak počas revolúcie v roku 1956, ako i následnej odplaty. Boli sme to my, ktorí vypálili prvý výstrel proti komunistickému režimu, ktorí sa chopili zbraní proti sovietskemu impériu a ukázali svetu, že komunistická doktrína nie je neškodná ideológia, ale nebezpečná hrozba pre

západnú civilizáciu. Vybrali sme prvú tehlu z múra komunizmu a cez otvor, ktorý sme tak vytvorili, prievan zmietol celý komunistický systém.

Dámy a páni, z tohto dôvodu mám pocit, že my Maďari môžeme právom vyhlásiť, že sme veľkou mierou prispeli k tomu, že Európa sa opäť zjednotila. Pre Maďarov je teda istou historickou spravodlivosťou, že premiér Maďarska tu dnes môže vystupovať ako úradujúci predseda Rady. Chcem vás uistiť, že kráčame v stopách revolucionárov z roku 1956 a máme v úmysle slúžiť veci európskej jednoty prostredníctvom ich ideálov a viery.

Dámy a páni, my v strednej Európe vrátane nás Maďarov sme vždy mali záujem o zjednotenú Európu a tak to zostalo až dodnes. Vytváranie a zachovávanie európskej jednoty si však vyžaduje aj silu. Európa pred dvadsiatimi rokmi dokázala pozbierať sily, prekonať rozdelenie a zjednotiť sa. Pochopila, že to bola historická chvíľa, ktorú musela využiť, ak sa chcela zjednotiť. Túto silu pripomína motto maďarského predsedníctva: Silná Európa.

Dámy a páni, dnes stojíme pred úlohou podobných rozmerov ako pred dvadsiatimi rokmi, a preto možno nebude prehnané povedať, že Európska únia prežíva najzložitejšie obdobie za posledných dvadsať rokov. Dnes musíme prekonať búrky celosvetovej krízy a nájsť miesto Európy v globálnom hospodárstve, ktoré prechádza celkovou transformáciou a premenou. Som toho názoru, že ak chceme obstať, Európa musí zostať jednotná, pričom aj dnes si jednota vyžaduje silu. Som presvedčený, že jednotlivé členské štáty Európskej únie vrátane našej krajiny sa môžu stať silnými a úspešnými len vtedy, keď bude silná aj samotná Európska únia. Ak bude silná, bude schopná reagovať na problémy svetovej konkurencieschopnosti, ako aj na demografické, environmentálne, klimatické a bezpečnostné problémy. Jedinou otázkou je, odkiaľ môže Európa čerpať túto silu. Na túto otázku nájdeme odpoveď, ak si položíme inú otázku, a to, čo dnes Európu oslabuje. Čo dnes bráni konkurencieschopnosti celej našej civilizácie? Evidentne nás neohrozujú iné kontinenty a nie je to ani cudzia ideológia. Práve naopak, náš skutočný problém je veľmi praktický. Anglický jazyk má na to veľmi krátke, jednoduché slovo, a tým slovom je dlh. Silu Európy dnes oslabuje a narúša kolosálna úroveň dlhu. V novej konkurencii vo svete po kríze bude dlh najväčšou prekážkou a najväčším rizikom pre západný svet vrátane Európy.

Dámy a páni, maďarské predsedníctvo je presvedčené, že proti dlhu sa dá bojovať len jediným spôsobom a ten sa nazýva práca. My Maďari sme si toho až príliš dobre vedomí, veď problémy maďarského hospodárstva sú spôsobené práve skutočnosťou, že máme najnižšiu mieru zamestnanosti v celej Európe, v celej Európskej únii. Dokonca sa hanbím povedať to nahlas, ale je to len 55 %. A tam, kde nie je práca, kde nie sú pracovné miesta, tam nie sú ani peniaze a z toho pramenia dlhy a pôžičky. Nuž, dámy a páni, naším skutočným zdrojom pre budúcnosť je tradičná európska mentalita, ktorá si cení prácu. Práve vďaka európskej mentalite, ktorá oceňuje prácu, bola naša civilizácia úspešná. Máme európsky kódex správania, ktorého jedným zo základných kameňov bola po stáročia zásada obozretného hospodárenia, čo znamená, že nesmieme míňať viac, ako dokážeme vyprodukovať. Ďalšou základnou európskou hodnotou je, že nesmieme prenášať svoje dlhy na svoje deti a vnúčatá. Som presvedčený, že úcta voči práci zahŕňa aj myšlienku a mentalitu, že niečo môžeme dokázať len vtedy, keď pre to najskôr niečo urobíme. Ak môžeme vopred získať všetko to, čo by sme inak získali len dlhoročnou prácou, potom je spochybnený samotný zmysel našej práce a tento zmysel sa čoraz viac mení na splácanie nášho neustále rastúceho dlhu, čím sa mení aj celý náš postoj k práci. Toto je kríza, ktorej všetci čelíme.

Dámy a páni, všetci sa zhodneme na diagnóze dlhu. Pre nás, diskutujúcich európskych politikov, je to ako choroba. Všetci sa zhodneme na diagnóze, je tu však rozsiahla diskusia o lieku. Táto choroba je však nebezpečná a času máme málo. Preto si myslím, že nemáme veľa času na diskusiu, najmä nie o tom, či by sme mali automaticky odmietať niektoré lieky, ktoré sa zdajú byť nezvyčajné alebo nové, len z toho dôvodu, že sú nezvyčajné a nové. Potrebujeme odvalu a otvorenosť, aby boli vlády a parlamenty jednotlivých národných štátov schopné prekonať svoje dlhové krízy. Som však presvedčený, že presne toto od nás občania Európy očakávajú. Očakávajú pracovné miesta, rast a bezpečnosť, a preto, dámy a páni, sa bude toto maďarské predsedníctvo zameriavať na hospodárske otázky – presný text s jednotlivými bodmi nájdete aj v tejto malej knihe – a na úplnom vrchu zoznamu priorít maďarského predsedníctva sú práve otázky týkajúce sa hospodárskej a dlhovej krízy.

Dámy a páni, maďarské predsedníctvo sa domnieva, že smerovanie určené Radou, teda smerovanie krízového riadenia, je správnou cestou, bude však potrebné ďalšie úsilie, a preto sme presvedčení, že bude nutné novelizovať zmluvu a vytvoriť právny základ pre nahradenie súčasného dočasného mechanizmu krízového riadenia trvalým mechanizmom stability od roku 2013. Maďarské predsedníctvo urobí v tejto súvislosti všetko, čo bude v jeho silách. Ďalej, základom myslenia maďarského predsedníctva je posilnenie koordinácie hospodárskej politiky, umožnenie hospodárskeho rastu a podpora udržateľného hospodárskeho rastu s cieľom tvorby pracovných miest. Preto bude zvláštnou úlohou nášho predsedníctva – a v tejto veci by som vás tiež chcel požiadať o spoluprácu – vytvoriť šesť právnych predpisov, ktoré umožnia dosiahnuť tento cieľ, teda koordináciu hospodárskej politiky. Rád by som vás požiadal o angažovanú spoluprácu v tejto veci. Maďarské predsedníctvo bude mať priateľský postoj voči Parlamentu, takže vás prosím, aby ste urobili všetko pre čo najrýchlejšie prijatie týchto šiestich právnych predpisov v spolupráci s nami.

Maďarské predsedníctvo je presvedčené, že štrukturálne reformy v členských štátoch sa musia realizovať dôslednejšie a musia byť koordinovanejšie ako predtým. Začal sa európsky semester a to je niečo nové pre všetkých, nielen pre nás Maďarov, ale aj pre vás, pretože je to úplne nový program Európskej únie. Semester začal výročnou správou Komisie o makroekonomickom raste a chcel by som zablahoželať páňovi Barrosovi k tomuto skvelému dokumentu, ktorý je vhodný ako prvý krok a ktorý udáva smer a otvára otázky, ktoré budú slúžiť ako základ diskusií v rôznych konfiguráciách Rady počas nášho predsedníctva.

Dámy a páni, keď chce nejaká krajina navrhovať spoločnú hospodársku politiku pre Európu, musí byť, samozrejme, dôveryhodná. Chcel by som vás informovať, že je tu dobrá šanca, že naša krajina, ktorá bola dlho na múre hanby Európskej únie z dôvodu postupu pri nadmernom schodku, ktorý sa proti nej začal, má teraz reálnu možnosť dostať sa z tejto situácie. V roku 2011 bude schodok rozpočtu Maďarska pod úrovňou 3 % a budeme jedným z dvoch členských štátov EÚ, ktorých národný dlh sa v roku 2011 zníži. To bude rozhodujúce pre dôveryhodnosť programu nášho predsedníctva.

Dámy a páni, maďarské predsedníctvo považuje za mimoriadne dôležité posilniť jednotný trh. Domnievame sa, že posilnenie jednotného trhu je jedným z potenciálnych zdrojov hospodárskeho rastu. Naším cieľom je odstrániť jestvujúce prekážky, realizovať dereguláciu a rozšíriť jednotný trh do nových oblastí, ako je napríklad digitalizácia. Podporujeme vytvorenie priaznivého podnikateľského prostredia pre malé a stredné podniky.

Medzi prioritné témy maďarského predsedníctva patrí energetická politika a inovácie, o ktorých budeme diskutovať 4. februára na spoločnom samite. Chcel by som vás informovať, že Maďarsko sa domnieva, že rozhodujúce je odstrániť jestvujúce regulačné prekážky v oblasti energetickej politiky a vytvoriť chýbajúce infraštruktúrne prepojenia s cieľom vytvoriť v Európe skutočný a interoperabilný trh s energiou. Podobne dôležitým cieľom maďarského predsedníctva je zaistiť, aby Európa v oblasti energetiky vlastnila diverzifikované dodávateľské reťazce. Európska energetická politika stojí pred zlomom: členské štáty podpísali dohody – budúci týždeň budem podpisovať slovensko-maďarskú dohodu so slovenskou premiérkou –, ktoré umožnia začatie prevádzky prvej severo-južnej plynovej distribučnej siete vedúcej od Baltského mora k Jadranu a cez Rumunsko k Čiernemu moru, čím sa vytvorí úplné prepojenie. Keďže posledných 40 rokov sme uvažovali v pojmoch východu a západu, severo-južné spojenie chýbalo, a preto považujem zmluvy, ktoré sa majú podpísať, za zlomové.

Dámy a páni, rómska stratégia je prioritným aspektom maďarského predsedníctva, pretože inteligentná Európa nemá žiaden význam, ak nemá srdce. Európa však bude mať srdce len vtedy, keď vytvorí príležitosti na sociálne začlenenie najznevýhodnenejších sociálnych skupín. Teraz nie je čas diskutovať o rómskej stratégii, a preto by som len chcel ako predstaviteľ krajiny, ktorej sa táto otázka týka, povedať, že sa všetci zahrávame s ohňom, a ak sa nám nepodarí vytvoriť rómsku stratégiu na európskej úrovni, rómske komunity, ktoré sa už usadili a do určitej miery integrovali, si opäť zvolia kočovný spôsob života v rámci Európy a problém sa tak preniesie z krajín, ktorých sa to dnes týka, aj do ďalších. Tým vzniká dôvod vypracovať európsku strategickú odpoveď na rómsku otázku, ktorá inak patrí do vnútroštátnych právomocí, a osobne by som bol veľmi hrdý, keby sa nám spoločne podarilo prijať spoločnú európsku rómsku stratégiu do konca maďarského predsedníctva v júni.

Dámy a páni, musím sa tiež dotknúť záležitosti rozširovania, hoci aj ja som si vedomý toho, že, pochopiteľne, Európa má z rozširovania strach. Sotva sme schopní prekonávať vlastné vnútorné problémy a za takýchto podmienok sú stále novšie a novšie myšlienky na rozširovanie mimoriadne riskantné. Maďarské predsedníctvo by však v každom prípade privítalo návrat k optimistickému prístupu k rozširovaniu v Európe. Privítali by sme, keby si Európska únia uvedomila, že máme pred sebou nedokončenú prácu, pretože nie všetky krajiny, ktoré by sa mohli integrovať do Európskeho spoločenstva, sú v súčasnosti súčasťou Európskej únie. Okrem toho si osobne myslím, že je nespravodlivé, že krajina ako napríklad Chorvátsko, ktorá za posledné roky ukázala lepšiu výkonnosť ako Maďarsko, členský štát EÚ, je stále ponechávaná mimo a nemá možnosť vstúpiť do kruhu členských štátov. Maďarské predsedníctvo by teda rado videlo pokrok v prístupových rokovaniach Chorvátska smerom k podpisu dohody, k obdobiu jej uzatvorenia.

Viem, že rozšírenie schengenského priestoru je kontroverznou témou. Krajiny, ktorých sa to týka, sú Rumunsko a Bulharsko, ale ako človek, ktorý tento región dobre pozná a žije v krajine, ktorá s ním susedí, s istotou viem, že tieto krajiny sú pripravené. Hoci viem, že maďarské predsedníctvo musí očakávať diskusie, vždy budem stáť, osobne vždy budem stáť za tým, aby boli Bulharsko a Rumunsko čo najskôr, teda bez odkladov, začlenené do schengenského priestoru.

Dámy a páni, programy maďarského predsedníctva zahŕňajú aj dunajskú stratégiu, ako aj presvedčenie, že Európska únia musí pokračovať vo svojej vedúcej úlohe v celosvetovom boji proti zmene klímy, a z tohto dôvodu by sme privítali, keby sa výsledky samitu

v Kankúne v decembri 2010 posunuli do fázy realizácie a mohli by sme pokračovať v rokovaníach s cieľom prijať právne záväzné rozhodnutia do konca roka 2011.

Dámy a páni, keďže doba trvania môjho prejavu začína hraničiť s neslušnosťou, len stručne spomeniem to, že medzi témy maďarského predsedníctva bude patriť aj diskusia o rodinnej politike a demografickej situácii, a bol by som rád, keby Maďarsko dokázalo bez vyprovokovania medziinštitucionálnych diskusií prispieť k tomu, aby Európska únia sformulovala jasné a pevné stanovisko k otázke slobody náboženského vyznania a podnikla kroky proti prenasledovaniu kresťanov. To bude dôležitou otázkou na nasledujúcich šesť mesiacov.

Dámy a páni, na záver by som chcel zdôrazniť, že si uvedomujem, že všetci, ktorí sedíme alebo stojíme v tomto Parlamente, sme politici. Všetci máme svoje názory, svoje zásady, svojich súdruhov a svoje záujmy. Uvedomujem si to, ale chcem vám úctivo poradiť, aby ste bez ohľadu na svoj názor na maďarskú vnútornú politiku nespájali svoju kritiku a činnosť v súvislosti s maďarskou domácou politikou s nasledujúcimi šiestimi mesiacmi maďarského predsedníctva Európskej únie. Ak tieto otázky budete spájať, budem, samozrejme, pripravený na boj, ale ak to tak bude, nebude to prehra Maďarska, ale predovšetkým prehra celého spoločenstva Európskej únie. Preto vás žiadam, aby ste pre dobro Európskej únie a s ohľadom na náročné úlohy, ktoré nás čakajú, robili tento rozdiel vždy, keď to bude možné. Aj pri poslednej diskusii zvíťazili vďaka Maďarsku rozum a racionálna argumentácia, keď sme sa s predsedom Barrosom dohodli, že privítame vyšetrovateľov EÚ v súvislosti s kritizovaným mediálnym zákonom, že sa zapojíme do následných diskusií o ich zisteniach a že – ak sa nájdu a potvrdia akékoľvek chyby – budeme, samozrejme, ochotní tento zákon novelizovať. Pre nás tieto otázky nie sú vecou prestíže a nejde ani o napínanie svalov či samolúbosť. Len poznamenám, že ak chce ktokoľvek bojovať za slobodu tlače v Európe, vždy sa môže spoľahnúť na maďarskú vládu, ktorá si užila svoj podiel na boji proti komunistom.

Dámy a páni, sme si vedomí toho, že pred Európou stojí mimoriadne náročných šesť mesiacov, ale som optimista a verím, že Európa túto úlohu zvládne. Po druhej svetovej vojne dokázala Európa vybudovať spoluprácu medzi ľuďmi Európy uprostred nenávisťi a ruín. V rokoch 1989 a 1990 sa Európa dokázala zjednotiť, takže mám dôvod predpokladať, že bude schopná reagovať aj na podobnú historickú úlohu, ktorá je pred nami dnes. To znamená, že počas maďarského predsedníctva i po ňom budeme potrebovať viac ako len ambicióznú administratívu. Musíme sa pozeráť ďalej ako len na dokumenty hromadiace sa na našich stoloch a musíme hľadiť na ešte vzdialenejší horizont ako len na horizont otázok, ktoré možno vyriešiť za šesť mesiacov či rok, alebo dva roky. Maďarské predsedníctvo je presvedčené, že spoločenstvo môžu spájať jedine spoločné ciele a spoločné hodnoty. Spoločné ciele môžu stáť jedine na spoločných hodnotách. Maďarské predsedníctvo bude vykonávať svoju každodennú prácu v duchu tohto veľkého, ďalekosiahleho európskeho cieľa, bude konať s úctou k nám všetkým a preukáže tú najväčšiu pokoru voči tejto veci. Ďakujem, že ste ma poctili svojou pozornosťou.

Predseda. – Vážený pán premiér, ďakujem vám za prejav a prednesenie programu činnosti maďarského predsedníctva Rady.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie.* – Začiatok roka 2011 je historickou chvíľou pre Maďarsko, ktoré sa po prvýkrát ujíma vedenia Rady Európskej únie, ale je to aj kľúčová chvíľa pre Európsku úniu ako celok. Maďarské predsedníctvo prichádza v čase, ktorý si vyžaduje zvláštny zmysel pre zodpovednosť v súvislosti s úlohami, ktoré stoja pred Európou.

Je zvlášť vhodné, že maďarské predsedníctvo si zvolilo motto „Silná Európa“. Európa je najsilnejšia a najefektívnejšia, keď sme jednotní, keď konáme koordinovaným spôsobom so silnými inštitúciami, keď prejavujeme spoločné odhodlanie hľadať smer v týchto búrlivých vodách a keď vďaka spolupráci dokážeme nájsť riešenia najzávažnejších problémov.

To je dôležité zapamätať si, pretože ešte z toho nie sme vonku. Nesmieme cúvnuť a nesmieme sa vrátiť k tomu, ako to bolo predtým. Musíme bez odkladov realizovať naše reformy a vytvoriť inovatívne politiky potrebné na realizáciu vízie EÚ do roku 2020. Takže sa teším na partnerskú spoluprácu s premiérom Orbánom a s maďarským predsedníctvom s cieľom dosiahnuť úspech. Chcem tu a teraz povedať premiérovi Orbánovi, že môže v tejto veci počítať s plnou podporou Komisie.

Komisia zároveň veľmi dúfa, že môže počítať s podporou maďarského predsedníctva. Plodné partnerstvo je zvlášť dôležité v oblastiach finančných služieb, hospodárskeho riadenia, realizácie stratégie EÚ do roku 2020, energetiky a vnútorného trhu. Som preto rád, že priority predsedníctva to v plnej miere zohľadňujú.

Dôležité je aj silné partnerstvo s Európskym parlamentom, pretože v niektorých prípadoch bude dôležitý zrýchlený postup prijímania návrhov. Napríklad musíme mať čo najskôr k dispozícii nové nástroje posilneného hospodárskeho riadenia. Európska rada stanovila jasný cieľ vytvoriť ich do júna 2011. Tempo práce, ktoré už nasadilo maďarské predsedníctvo, a poznámky, ktoré sme práve počuli od pána premiéra, sú v tejto súvislosti povzbudzujúce.

Na začiatku tohto nového predsedníctva už máme k dispozícii podrobný program EÚ a vhodné nástroje riadenia. Európsky semester, stratégia EÚ do roku 2020 a jej pilotné iniciatívy a Akt o jednotnom trhu – o všetkých týchto kľúčových iniciatívach sa už diskutovalo a inštitúcie EÚ ich podporili. Musíme však, samozrejme, urobiť viac a teraz nastal čas na rozhodné opatrenia na realizáciu podrobného programu.

Európsky semester je stredobodom reformovanej hospodárskej stratégie Európskej únie. Jeho riadna realizácia bude hlavnou úlohou v nasledujúcich mesiacoch. Komisia začala tento semester prijatím výročného prieskumu rastu minulý týždeň. Po diskusiách v rôznych útvaroch Rady tento proces vyvrcholí na zasadnutí Európskej rady v marci, na ktorom sa prijme rozhodujúce politické usmernenie pre členské štáty, ktoré sa odrazí v ich programoch stability a konvergencie, ako aj v ich národných reformných programoch. Oba programy očakávame v apríli.

Keďže sme o tom už hovorili v predchádzajúcej rozprave, nebudem zachádzať do podrobností, ale, samozrejme, prioritami sú makroekonomická stabilita, konkrétne fiškálna konsolidácia, štrukturálna reforma a, samozrejme, predbežné opatrenia na hospodársky rast, pričom naším najdôležitejším záujmom je, samozrejme, zamestnanosť.

Konečná dohoda o európskom mechanizme riešenia krízového riadenia bude počas maďarského predsedníctva takisto kľúčovým cieľom. Maďarské predsedníctvo bude zohrávať dôležitú úlohu aj pri riadení nášho úsilia o opätovné otvorenie jednotného trhu. V nadväznosti na verejné konzultácie, ktoré začala Komisia v súvislosti s Aktom o jednotnom trhu, budú inštitúcie EÚ požiadané o dohodu o realizácii konečného akčného plánu do konca roka 2012.

Dôležitou oblasťou v nasledujúcich mesiacoch a už i na zasadnutí Európskej rady 4. februára bude aj energetika. Komisia už má na stole sériu dôležitých energetických iniciatív, ktoré

predloží na februárovom zasadnutí Európskej rady. Patrí medzi ne energetický program do roku 2020, teda naše oznámenie o prioritách energetickej infraštruktúry. Čoskoro budeme prijímať pilotnú iniciatívu Európa efektívne využívajúca zdroje, v ktorej má dôležité miesto aj energetika.

Komisia má v úmysle rozvíjať svoju činnosť v nasledujúcich piatich kľúčových oblastiach: silná energetická politika ako kľúč ku konkurencieschopnému a udržateľnému rastu a k energetickej bezpečnosti, vnútorný trh s energiou ako prínos, budovanie novej energetickej infraštruktúry Európskej únie, dosiahnutie rozhodujúceho pokroku v oblasti energetickej účinnosti a vytvorenie účinného a jednotného nového prístupu k vonkajšej energetickej politike.

Podpora zo strany predsedníctva a Európskeho parlamentu bude rozhodujúca aj z hľadiska dosiahnutia dohody o patente Európskej únie. Na žiadosť viacerých členských štátov prijala Komisia návrh na rozšírenú spoluprácu v tejto oblasti 14. decembra. Komisia oceňuje záväzok Maďarska pokračovať v práci na patente EÚ počas jeho predsedníctva.

Rokovania s Chorvátskom teraz vstúpili do záverečnej fázy. Dokončenie rokovaní počas maďarského predsedníctva je ambicióznym cieľom najmä vzhľadom na zostávajúce požiadavky, ktoré ešte Chorvátsko musí splniť. Bude si to vyžadovať totálne nasadenie zo strany Chorvátska.

Vítam skutočnosť, že maďarské predsedníctvo považuje sociálne a hospodárske začlenenie Rómov za jednu zo svojich priorít. Komisia zriadila pracovnú skupinu pre problematiku Rómov s cieľom analyzovať využívanie a efektívnosť európskych a vnútroštátnych finančných prostriedkov určených na začlenenie Rómov vo všetkých členských štátoch. Vychádzajúc z tejto práce Komisia v apríli predstaví rámec Európskej únie pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov.

Nové predsedníctvo sa tiež zameria na našu dunajskú stratégiu. Podunajská oblasť má skvelý potenciál, ktorý doteraz nebol riadne využitý v dôsledku neefektívnej spolupráce. Cieľom je vytvoriť koordinovanejší prístup a priniesť tak tomuto regiónu európsku pridanú hodnotu. Komisia víta angažovanosť predsedníctva v tejto stratégii. Maďarsko už výrazne prispelo k jej príprave prostredníctvom vypracovania dokumentov o tejto politike a usporiadania konferencie v Budapešti, na ktorej som mal tú česť zúčastniť sa. Mojou úlohou bude presadiť dunajskú stratégiu v Rade a začať s jej realizáciou.

A nakoniec, v nasledujúcich mesiacoch sa zintenzívni diskusia o politike súdržnosti. Komisia víta úmysel predsedníctva diskutovať o návrhoch uvedených v piatej správe o súdržnosti. Toto leto – po predložení návrhov o ďalšom finančnom rámci – predstavíme legislatívne návrhy o budúcej politike súdržnosti. Piate kohézne fórum, ktoré sa uskutoční koncom januára v Bruseli, umožní veľkú diskusiu medzi zainteresovanými stranami. Je povzbudzujúce, že sa ho zúčastní aj sám premiér Orbán. Hnacími zásadami reformy musia byť efektívnosť a európska pridaná hodnota. Komisia je presvedčená, že politika súdržnosti sa musí silnejšie opierať o politické priority a reformný program stratégie EÚ do roku 2020. V tejto práci počítam s podporou predsedníctva. Naším spoločným záujmom a zodpovednosťou je zefektívniť financovanie. Len takto môžeme brániť ambiciózný rozpočet pre politiku súdržnosti.

Keďže viem, že toto je otázka politického záujmu, dovoľte mi dodať poslednú poznámku k maďarskému mediálnemu zákonu. Zásada slobody tlače je v Európskej únii posvätná. Povedal som to v Bruseli i v Budapešti, keď som mal tú česť byť prijatý premiérom Orbánom.

Komisia preskúmala zákony a tento týždeň napíše maďarským orgánom a požiada o objasnenie niektorých aspektov, ktoré by mohli vytvárať právne problémy a ktoré spôsobujú určité obavy. Na základe odpovedí maďarských orgánov budeme túto situáciu ďalej vyhodnocovať. Premiér už veľmi jasne povedal, že ak Komisia po tomto právnom preskúmaní rozhodne, že treba urobiť zmeny, tieto zmeny sa urobia.

Premiér Orbán práve povedal, že je politik. Som si istý, že je veľmi zaniatený politik, a myslím si, že budete súhlasiť s tým – ponechajúc mimo právne otázky, ktoré sa budú riešiť objektívnym a nestranným spôsobom, pretože k Maďarsku sa budeme správať úplne rovnako ako k akémukoľvek inému členskému štátu –, že sa musíme zaoberať aj politickými aspektmi. Maďarsko, rovnako ako každý členský štát, ktorý sa ujíma rotujúceho predsedníctva, musí mať plnú podporu všetkých ostatných členských štátov a európskych inštitúcií, ak chce, aby bolo jeho predsedníctvo úspešné. Dúfam, že premiér Orbán to zoberie do úvahy.

Nemám žiadne pochybnosti o tom, že toto predsedníctvo, ktoré prichádza v takom kritickom období pre Európsku úniu, musí byť úspešné. Držme sa riadnych postupov a zároveň poskytneme Maďarsku plnú podporu pri preberaní tejto veľkej zodpovednosti. Počas svojej nedávnej návštevy Maďarska som dostal odkazy od mladých ľudí, ktorí hovorili, že sú hrdí na to, že ich krajina prvýkrát prebrala zodpovednosť za vedenie Rady Európskej únie. Priblížme Maďarsko Európe a Európu Maďarsku.

Musíme toho veľa urobiť. Maďarské predsedníctvo môže jednoznačne počítať s pomocou zo strany Európskej komisie pri presadzovaní svojich priorít. Len spoločným dosiahnutím týchto cieľov sa nám podarí vybudovať silnú Európu, Európu, ktorá zaisťuje rast a pracovné miesta, ktorá chráni a potvrdzuje svoje hodnoty – konkrétne posvätné hodnoty slobody a spravodlivosti – a ktorá umožní našej spoločnosti prekvitať v meniacom sa svete.

(potlesk)

Joseph Daul, v mene poslaneckého klubu PPE. – (FR) Predsedníctvo Rady ministrov musí len zriedka čeliť toľkým problémom: problému eura, ktoré sa musí stabilizovať, problému zamestnanosti, ktorý súvisí s dosiahnutím silnejšieho rastu a tým aj efektívnejšieho hospodárstva, problému energetickej nezávislosti a potravinovej bezpečnosti, pretože ceny surovín znepokojujúco stúpajú. Nepochybujem o tom, že maďarské predsedníctvo bude schopné riešiť tieto problémy spolu s Komisiou, Radou a Parlamentom.

Pán Orbán, získali ste dôveru svojich voličov v Maďarsku. Vaša strana Fidesz je založená na myšlienke, ideáli, hodnote: na slobode a demokracii. Po zvolení ste spolu s maďarským parlamentom začali sériu reforiem, ktoré si vaši ľudia želali a prejavili to tým, že vám demokraticky dali veľkú väčšinu.

Dnes je jedna z týchto reforiem – tá, ktorá sa týka médií – predmetom právneho skúmania zo strany Európskej komisie, strážkyne zmlúv. Vy sám ste minulý týždeň počas rozhovorov s pánom Barrosom i neskôr vyhlásili – a ja vám za to ďakujem –, že ak tento zákon nebude kompatibilný s európskym právom, predložíte ho do vášho parlamentu s cieľom prijať potrebné zmeny. Úplne vašim slovám dôverujem. Čo sa týka mňa, podobne ako vy mám dôveru v Európsku komisiu, ktorá zohráva úlohu strážkyne zmlúv, a tiež mám dôveru v to, že budete rešpektovať znenie a ducha európskych pravidiel.

Pán premiér Orbán, poznáme sa už dlho a považujem vás za skvelého Európana. Pokiaľ ide o mňa, nemám žiaden dôvod pochybovať o tom, že urobíte to, čo ste povedali v súvislosti s mediálnym zákonom i s ďalšími prioritami vášho predsedníctva.

Teraz sa dostávam k týmto prioritám a začnem tou prvou: stabilitou Európy. Možno je dobré, že oboch predsedníctiev Rady, ktoré po sebe nasledujú v roku 2011, sa ujmú krajiny, ktoré nepatria do eurozóny, ale ktoré do nej chcú vstúpiť v blízkej budúcnosti.

Skutočne, Maďarsko i Poľsko majú právo do nej vstúpiť. Majú preto záujem zaistiť stabilitu tejto meny. Opakujem: jediným účinným spôsobom, ako ukončiť špekulatívne útoky proti euru a posilniť základy európskeho hospodárstva, je obnoviť poriadok v našich verejných financiách. To zahŕňa silnejšiu koordináciu fiškálnych a sociálnych politík v našich krajinách, ktorú celkom správne obsahuje nové rozpočtové obdobie pre európsky semester. Závisí to aj od väčšej pružnosti nášho trhu práce a od väčšej produktivity.

Podobne ako maďarské predsedníctvo Rady aj Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) je pevne presvedčený, že budúcnosť 500 miliónov Európanov závisí od silnejšej, jednotnejšej a súdržnejšej Európy. Závisí od toho, či budeme mať viac Európy, rozhodne nie menej Európy.

Pán Orbán, potrebujeme európske hospodárske riadenie. Potrebujeme viac komunitarianizmu a som si istý, že sa o to budete usilovať.

Pán úradujúci predseda Rady, definovali ste vytvorenie spoločnej energetickej politiky ako jednu zo svojich hlavných priorit. Myslím, že máte pravdu. Pán Buzek, náš predseda, to takisto celkom správne urobil jednou zo silných stránok svojho predsedníctva. V tomto bode s vami súhlasím, ale chcem vás tiež varovať pred nesmierne znepokojujúcimi následkami, ktoré môže priniesť zvyšovanie cien všetkých druhov surovín, ktoré bolo v období niekoľkých posledných mesiacov mimoriadne strmé. Už sme videli sociálne dôsledky takéhoto nárastu cien základných potravín v niektorých stredomorských krajinách, najmä v tých najchudobnejších. Dúfam, že Európa bude brať tento problém vážne a so špekulantmi razantne zúčtuje.

Dúfam tiež, že maďarské predsedníctvo – myslel som si, že Skupina zelených bude ticho, ale počujem ich rozprávať; nie je to správne, ľudia by mali byť ticho celý čas – podporí Komisiu v jej pomoci Tunisku, ktoré prechádza kľúčovým obdobím a treba ho podporiť v jeho smerovaní k zmene.

Pán Orbán, viete, že ak chcete uspieť vo svojom mandáte a pomôcť Európe v tomto náročnom období, potrebujete dôveru Parlamentu. V decembri, keď sme boli v ťažkej pozícii voči Rade, mali ste odvahu podpísať pre nás prvotriedne listy, čo skutočne pomohlo Parlamentu schváliť svoj rozpočet. Už teraz vám ďakujem za to, čo ste urobili v decembri.

Dokonca ešte pred začiatkom januára ste do procesu definovania svojich priorit zahrnuli aj politické skupiny a prirodzene ste si vybrali pani Győriovú, jednu z našich skvelých bývalých kolegyň, za ministerku pre záležitosti EÚ. Toto všetko sú pozitívne známky, ktoré budú nepochybne sprevádzané dokonalou rovnováhou medzi reformami, do ktorých sa púšťate, a európskymi hodnotami, ktoré tu všetci bránime.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D.* – (DE) Domnievam sa, že momentálne sa nachádzame vo vážnej situácii. Toto je vážne obdobie.

Po prvé, pán Orbán, mnohí Európania vás budú poznať ako odporcu komunistického režimu a podporovateľa slobody pre vašu krajinu. To rešpektujeme.

Potešilo ma, že sme obaja mali včera poobede príležitosť diskutovať o ďalšom mužovi, na ktorého môžu byť Maďari hrdí a ktorý je bývalým premiérom a ministrom zahraničných vecí vašej krajiny, ktorý spolu s Aloisom Mockom otvoril hranice medzi Maďarskom

a Rakúskom a vydláždil cestu pre nemeckú jednotu. Tento muž je vedúci predstaviteľ našej strany Gyula Horn. Vzdajme česť ďalšiemu veľkému Maďarovi.

(potlesk)

Pán Orbán, vo svojej funkcii úradujúceho predsedu Rady ste v odpovedi na otázku pána Barrosa niečo povedali. Povedali ste, že ak maďarský mediálny zákon nie je kompatibilný s európskymi normami, zmeníte ho. To je pozitívne. Tým, že ste to povedali, ste však uznali aj to, že toto nie je len vnútorná politická diskusia v Maďarsku, ale aj európska diskusia. Je jasné, že tento zákon sa týka základných pravidiel a hodnôt Európskej únie, ktorá je spoločenstvom založeným na princípoch právneho štátu.

Chcel by som sa pozrieť na dva prvky mediálneho zákona. Tento zákon upravuje zriadenie mediálneho orgánu, ktorého úlohou bude dohliadať nad vyváženosťou spravodajstva v médiách. Okrem toho tento zákon zavedie povinnosť médií dodržiavať vyvážený prístup. V parlamente máte dvojtretinovú väčšinu a je to legitímna väčšina. Za pomoci tejto dvojtretinovej väčšiny ste vytvorili mediálny orgán, ktorý sa skladá výlučne z členov vašej strany, z členov vlády alebo z ľudí pochádzajúcich zo skupín, ktoré sú s vládou úzko spojené. To znamená, že mediálny orgán pozostávajúci len z členov jednej strany politického spektra bude zodpovedný za monitorovanie vyváženého spravodajstva. To je v rámci európskeho spoločenstva založeného na princípoch právneho štátu neprijateľné.

(potlesk)

V demokracii, pán Orbán, médiá monitorujú tých, ktorí sú pri moci. Výsledkom tohto zákona je to, že ľudia pri moci budú monitorovať médiá. Aj toto je v demokracii neprijateľné, a preto Európanov tento zákon tak znepokojuje.

(potlesk)

Správne ste povedali, že máme veľa problémov, ktoré musíme vyriešiť. Nachádzame sa uprostred vážnej finančnej krízy a máme problémy s rozpočtom. Ďalšia naliehavá otázka týkajúca sa Európskej únie súvisí so zvyšovaním cien potravín v blízkej budúcnosti, a to najmä v našich susediacich regiónoch, ale aj v rámci samotnej Európskej únie. To je problém, ktorý musíme rýchlo vyriešiť. Musíme sa tiež sústrediť na zamestnanosť v členských štátoch. Vo vašom programe je určite veľa bodov, na ktorých môžeme spolupracovať. V tomto ohľade ste skutočným predstaviteľom Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov).

Keď bol úradujúcim predsedom Rady pán Sarkozy, francúzsky prezident, aj on tu v Parlamente predniesol ľavicovo orientovanú reč a potom, keď prišiel domov, realizoval pravicové politiky. Povedal som mu, že hovoril ako Karol Marx v exile. Všetko, čo ste povedali, znie dobre. Ak teraz budete konať v súlade so svojimi slovami, bude to stačiť.

(protestné pokrikovanie)

Preto som presvedčený, že musíme a skutočne aj budeme hodnotiť vaše výsledky na základe programu, ktorý ste tu predstavili. Hovorili ste o tom, pán Orbán, že doma máte veľkú väčšinu. To je pozitívne. Mali sme tu už mnoho vlád vrátane niekoľkých z vašej strany, ktoré nerobili nič iné ako to, že tu sedeli a volali domov, aby zistili, či sú ešte stále v úrade. Takéto niečo si teraz nemôžeme dovoliť. Z tohto pohľadu je vaša dvojtretinovú väčšina vynikajúca, pretože vám dáva plno času. Zároveň vám tým však vzniká aj povinnosť využiť svoju silnú pozíciu na posilnenie Maďarska a tiež Európskej únie.

Chcel by som vám položiť otázku. Aký význam má vami darovaný koberec, ktorý bol umiestnený do budovy Rady v Bruseli a ktorý zobrazuje Maďarsko s hranicami z roku 1848? Aký odkaz tým vysielate v kontexte európskych politických gest? Keďže sa zdá, že chcete používať symboly z 19. storočia, chcel by som vám pripomenúť, čo povedal nemecký filozof Friedrich Nietzsche nemeckému ľudu v 19. storočí. Povedal: „Veľké víťazstvo je veľkým nebezpečenstvom. Ľudská povaha ťažšie znáša víťazstvo ako prehru. Naozaj, takmer sa zdá, že je ľahšie dosiahnuť víťazstvo, ako ho zniesť takým spôsobom, aby sa nezmenilo na vážnu prehru.“

Domnievam sa, že by ste si mali uvedomiť, že veľká väčšina predstavuje veľkú podporu, ale prináša aj veľkú zodpovednosť. Preto sa na vás obraciam ako na úradujúceho predsedu Rady Európskej únie a nie ako na premiéra. Úradujúci predseda Rady musí urobiť všetko, čo sa dá, aby vyvrátil akékoľvek pochybnosti o pripravenosti predsedníctva brániť základné európske demokratické hodnoty. Bolo by najlepšie, keby ste nečakali na vyšetrovanie Komisie. Pán Barroso, chcel by som vám pripomenúť, že po zákaze kamiónov v jednej rakúskej provincii postihla Komisiu ťažká kríza identity a prijala okamžité opatrenia proti Rakúsku. Keď je však ohrozená jedna zo základných zásad európskej demokracie, len sedíte a nerobíte nič.

(potlesk)

Musíte zaistiť, aby sme čoskoro dostali výsledky vyšetrovania, inak bude táto diskusia ťažkým bremenom pre maďarské predsedníctvo. Všetci chceme, aby bolo predsedníctvo úspechom, a nechceme, aby bolo bránené jeho pokroku. Pán Orbán, aj vy sám môžete niečo urobiť, aby ste pomohli v tejto situácii. Zrušte tento zákon a zaveďte nový a lepší zákon. Maďarsko potrebuje vyvážený mediálny zákon.

(potlesk)

Guy Verhofstadt, v mene skupiny ALDE. – V prvom rade chcem veľmi jasne povedať pánovi Orbánovi, že naša skupina podporuje priority maďarského predsedníctva. Pán premiér, rovnako ako vy aj my veríme v silné euro, takže vás vo vašich prioritách pre toto predsedníctvo plne podporujeme. Myslím si, že počas šiestich mesiacov tohto predsedníctva máte jednu hlavnú prioritu, a to čo najrýchlejšie zaviesť skutočné hospodárske riadenie v rámci Európskej únie a v rámci eurozóny. Pretože povedzme si to jasne: rok 2010 nebol dobrým príkladom pre euro a pre Európsku úniu. Vždy sme sa naháňali až za faktmi, za udalosťami. Teraz pod vašim vedením a pod vedením predsedu Komisie čo najskôr potrebujeme globálny balík opatrení týkajúcich sa hospodárskeho riadenia, skutočnú hospodársku a fiškálnu úniu, pretože je nezmysel mať menovú úniu a zároveň nemať hospodársku a fiškálnu úniu.

Nežiadam od vás, aby ste vymýšľali nové myšlienky, ale aby ste zobrali balík, ktorý minulý týždeň predstavili predseda Komisie a komisár Oli Rehn, a aby ste tento balík s jeho štyrmi základnými kameňmi predložili Rade a svojim kolegom. Pán Orbán a pán Barroso, v tomto balíku chýba len jeden prvok, jeden základný kameň. Nikde vo svete neexistuje mena bez jednotného trhu s dlhopismi za ňou. V Európe stále máme 27 trhov s dlhopismi, 27 špekulácií a 27 rozpätí. V eurozóne stále máme 17 trhov s dlhopismi, 17 rozpätí a 17 špekulácií. Trhy dnes nešpekulujú proti euru, ale špekulujú v súvislosti s rozdielmi v rámci eura. Jediný spôsob, ako to vyriešiť, je vytvoriť skutočný trh s dlhopismi v Európe v hodnote 4 000 miliárd alebo 5 000 miliárd EUR, ktorý by bol porovnateľný s tým, čo existuje inde vo svete, pričom s krajinami s ratingom AAA by sa zaobchádzalo osobitným spôsobom.

(potlesk)

Na záver, pán Orbán, sa chcem vyjadriť k citlivej otázke, ktorej sa vyhýbate. Touto citlivou otázkou na lákavom pozadí je, prirodzene, mediálny zákon v Maďarsku. Nebudem hovoriť o samotnom zákone, ale radšej použijem príklad jedného z mojich obľúbených spisovateľov, veľkého maďarského spisovateľa Sándora Máraiho. Pochybujem, že pri jazykovej politike bývalej slovenskej vlády a súčasnom mediálnom zákone v Maďarsku by Márai vôbec kedy existoval. Prečo? Nuž, Márai žil v Kasse, ktorú dnes poznáme ako Košice. Písal po maďarsky, čo, ako viete, bol donedávna na Slovensku problém. Dôležité je aj to, že bol novinárom, čo sa stáva problémom pre zajtrajšok, pretože si myslím, že pri nových právnych predpisoch, ktoré ukladajú médiám povinnosť poskytovať vhodné informácie a primerané informácie o verejnom živote, by Márai a jeho knihy nikdy neexistovali. Jeho majstrovské dielo *Spoveď občana* je značne nevhodné a v mnohých ohľadoch absolútne neprimerané, je to však majstrovské dielo literatúry.

Podľa môjho názoru cieľom riadenia médií nie je zaručovať vhodné a primerané informácie. Nie, cieľom riadenia médií je podporovať pluralitu a zaručiť, aby bolo možné v médiách vyvíjať akékoľvek iniciatívy.

(potlesk)

Dúfam, že využijete svoju väčšinu, svoju dvojtretinovú väčšinu, o ktorej všetci politici snívajú...

(poznámka pána Cohna-Bendita: „Nie! Nie!“)

Vy nie, vy ste výnimkou.

Dúfam, že využijete svoju dvojtretinovú väčšinu na zaručenie plurality a čo najskôr zmeníte tento zákon.

Daniel Cohn-Bendit, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Dovoľte, aby som najskôr povedal jednu vec, aby nedošlo k nedorozumeniu.

Skupina zelených i ja osobne milujeme Maďarsko. Keď Maďarsko v roku 1954 prehralo vo finále majstrovstiev sveta, plakal som. Moja prvá demonštrácia, držiac za ruku svojho brata, bola v roku 1956 proti sovietskej invázii do Budapešti. Ako povedal pán Verhofstadt, mnohí intelektuáli, mnohí maďarskí spisovatelia nás politicky a intelektuálne roky podporovali.

Bol som na strane premiéra Orbána, keď koncom 80. rokov a začiatkom 90. rokov 20. storočia bojoval proti komunistom. Bol som na strane premiéra Orbána, keď požiadal liberálnych Európanov, aby vylúčili Jörga Haidera z Európskej liberálnej strany. Tento Viktor Orbán bol pre mňa politikom, ktorého treba rešpektovať. Dnes, pán premiér Orbán, ste na ceste stať sa európskym Chávezom, nacionalistickým populistom, ktorý celkom nerozumie podstate a štruktúre demokracie.

Poviem vám jeden veľmi jednoduchý fakt, pán premiér Orbán: neexistuje nič také ako vyvážené informácie. Myslíte si, že pán Nixon považoval informácie o afére Watergate za vyvážené? Samozrejme, že nie! Myslíte si, že pán Bush považoval informácie o Abú Ghrajbe za vyvážené? Samozrejme, že nie! Poznáte jednu z najväčších politických afér – Dreyfusovu aféru vo Francúzsku –, keď vláda usúdila, že informácie boli vyvážené? Napríklad pokiaľ ide o výskum života a politiky pána Berlusconiho, myslíte si, že považuje tieto informácie

za vyvážené? Samozrejme, že nie! Informácie by mali politikov nahnevať. Aj nás hnevajú a niekedy to bolí.

Preto, pán premiér Orbán, váš súčasný zákon nie je zákonom, ktorý odráža hodnoty Európskej únie. Pán premiér Orbán, hovoríte, že chcete silnú Európu. Silná Európa, pán premiér Orbán, musí byť dôveryhodnou Európou. Ak budeme súhlasiť s takýmto typom zákona v Európe, ako môžeme diskutovať s pánom Lukašenkom? Ako môžeme diskutovať s Čínou? Aj oni chcú vyvážené informácie.

Pán premiér Orbán, uvedomujete si, že Európa je proti totalitarizmu? A že základom demokracie, základom slobody je práve sloboda prejavu? Demokracia nikdy nezomrela na to, že mala priveľa slobôd. Demokracie zomierali, keď ľudia začali obmedzovať slobody, pán premiér Orbán. Pred dvadsiatimi rokmi ste to vedeli. Spomeňte si na časy, keď to tak bolo – a uvidíte, že to dáva zmysel. A uvidíte tiež, že to, čo vám hovorím, je pravda.

Na záver chcem povedať jednu vec, pán premiér Orbán. Ak chcete bojovať za kresťanov vo svete, sme s vami, ale predstavoval by som si a aj som to očakával, že privítate jazmínovú revolúciu v Tunisku, čo je rovnaká revolúcia, akú ste zažili aj vy, pán premiér Orbán: oslobodenie sa od diktatúry. Pre Tunisianov ste nenašli jediného slova a za to vás karhám.

Sme s vami, čo sa týka kresťanov vo svete. Verím, že vy budete s nami, keď pôjde o boj proti svetovým diktatúram, či to bude v Bielorusku, alebo v Tunisku, Alžírsku, Egypte, Číne či Rusku – kdekoľvek. Toto sú spoločné hodnoty Európy, ktoré musíme všetci spoločne brániť.

(potlesk)

Lajos Bokros, v mene skupiny ECR. – (HU) „Nemôžem vedieť, čo táto zem znamená pre iných ľudí. / Pre mňa je rodiskom, tento malý národ obklopený / plameňmi, svet môjho detstva kolísajúci sa v diaľke. / Vyrástol som z nej ako jemná vetvička zo stromu / a dúfam, že jedného dňa sa do nej ponorí moje telo. / Som doma.“ – napísal Miklós Radnóti. Maďarsko je doma tu v Európe a je hodné zastávať predsedníctvo. Je však doma maďarská vláda? Je hodná tejto funkcie? Nehovorím tu len o mediálnom zákone, je tu ďalších deväť citlivých otázok. Dochádza k neustálemu a hrubému porušovaniu citlivého systému kontroly a vyváženia, ktorý je typický pre demokraciu.

Prepúšťajú sa štátni zamestnanci bez udania dôvodu. Zavádza sa nadmerná, diskriminačná a štruktúru narúšajúca krízová daň. Podporujú sa bohatí na úkor chudobných. Bola rozpustená rozpočtová rada, presne ako vo Venezuele. Narúša sa a čoskoro sa zruší autonómia centrálnej banky. Zavádza sa 98 % zvláštna daň z platieb odstupného so spätným účinkom. V priebehu siedmich mesiacov sa deväťkrát novelizovala ústava. Obmedzili sa právomoci ústavného súdu. Znázornil sa súkromný dôchodkový systém prostredníctvom otvoreného vydierania, presne ako v Bolívii. Daňové podvody sa povýšili na úroveň vládnej politiky: destilácia pálenky. Používa sa hrubý populizmus, akoby sme išli do botanickej záhrady so sekerou. Ničí sa jemná látka spoločnosti, jej solidarita. Ágnes Hellerová, János Kornai, Jenő Ranschburg – maďarskí vedci svetového mena, ktorí o tom písali. Včera Guy Verhofstadt povedal, že belgické predsedníctvo bolo úspešné preto, lebo vláda nedopustila, aby ju domáce úlohy odvádzali od európskych záležitostí. Teraz hrozí presný opak. Chaos a diplomatická katastrofa doma budú odvádzajú pozornosť vlády a európskej verejnosti od Európy. To by bola naozaj hanba. Ako Maďarovi mi táto hanba nič neprinesie. Ešte nie je príliš neskoro zvrátiť tento smer.

Lothar Bisky, *v mene skupiny GUE/NGL. – (DE)* Dovoľte mi niekoľko stručných pripomienok k mediálnemu zákonu. Mnohí rečníci o tom hovorili, ale ja nebudem opakovať to, čo povedali. Chcel by som len povedať jednu vec. Toto nie je zasahovanie do maďarských záležitostí. Myslím si a naučil som sa to až neskôr v živote, že médiá sú zodpovedné za monitorovanie tých, ktorí sú pri moci, a hospodárstva. Táto situácia sa nesmie zmeniť. Média preto nesmú byť monitorované inými orgánmi na vysokej úrovni, pričom mediálny orgán takéhoto druhu by to umožňoval.

Z tohto dôvodu podľa nás nie je zloženie mediálneho orgánu ideálne. Jasne ste povedali, že ste pripravený zmeniť to, a dúfam, že v tomto smere budete konať. V opačnom prípade, a to chcem celkom jasne povedať, to je maďarská záležitosť. Samozrejme, sú aj iné členské štáty, ktorých mediálne právne predpisy by sme v tejto súvislosti mohli spomenúť. Netýka sa to len Maďarska.

V súvislosti s vašimi plánmi pre predsedníctvo Rady chcem veľmi jasne povedať, že, po prvé, vítam skutočnosť, že podpora kultúrnej rozmanitosti je jedným z vašich prvoradých cieľov. Myslím si, že to je veľmi dôležité. Teším sa na vaše iniciatívy na zlepšenie integrácie vrátane integrácie menšín, pričom vy sám ste hovorili o Rómoch. Európska stratégia na účinnejšiu integráciu Rómov je veľmi dôležitou otázkou.

Po druhé, teší ma, že sa angažujete v rokovaniach o rozšírení a v politike v súvislosti s našimi východnými susedmi. Viac východoeurópskej kultúry spolu s historickými a sociálnymi skúsenosťami tejto oblasti v Európskej únii môže byť len pozitívom. Z mnohých dôvodov, o ktorých tu nechcem hovoriť, je Európska únia stále v prvom rade inštitúciou západnej Európy. Bol by som rád, keby vaše predsedníctvo Rady šírilo väčší východoeurópsky vplyv.

Po tretie, bude ma zaujímať, ako zvládnete blížiacu sa reorganizáciu poľnohospodárskej politiky a politiky súdržnosti a prípravu viacročného rozpočtového výhľadu Európskej únie. Naša skupina vás vyzýva, aby ste zaistili plné zapojenie Parlamentu do všetkých týchto procesov, a očakávame, že budete brať vážne svoj sľub podporovať malé a stredné podniky a zlepšovať ochranu životného prostredia, udržateľné využívanie zdrojov a potravinovú bezpečnosť.

Nigel Farage, *v mene skupiny EFD. –* Vítam pána Orbána. Po šiestich mesiacoch frašky belgického predsedníctva je pekné vidieť zvoleného premiéra zo skutočnej krajiny. Veľmi ma potešilo vaše odmietnutie komunizmu ako nebezpečnej ideológie a všimol som si vašu hrdosť na skutočnosť, že Maďarsko bolo prvou krajinou, ktorá sa chopila zbrane proti Sovietskemu zväzu.

Dvadsať rokov po tom, ako ste opäť získali možnosť demokraticky riadiť svoju krajinu, ste teraz súčasťou novej politickej únie, ktorá ukazuje čoraz viac podobných znakov s tým starým Sovietskym zväzom. Počas nasledujúcich šiestich mesiacov skutočne stretnete mnoho komunistov vrátane šéfa Komisie, starého pána Barrosa, ktorý bol zástancom predsedu Maa. Uvidíte centralizované hospodárske plánovanie a kontrolu a predovšetkým uvidíte túžbu vnucovať politickú úniu ľuďom Európy bez ich súhlasu.

Zobuďte sa, pán Orbán. Pozrite sa, ako sa vás dnes ráno snažia šikanovať. Snažia sa vám hovoriť, ako máte vládnuť vo svojej krajine. Pošlite ich niekam. Postavte sa a opäť raz bojujte za demokraciu.

Krisztina Morvai (NI). *– (HU)* V roku 1956 Maďarsko ukázalo svetu, že proti útlaku a lžiam sa treba postaviť, aj keď to vyzerá ako beznádejný čin. V tom čase to bola naša historická misia. A teraz je to rovnaké. V dnešnom svete lži a útlak stoja na dvoch pilieroch.

Jedným z nich je to, že globálna plutokracia a banky privatizujú zisky, ale znárodňujú straty a náklady, čím ich prenášajú na hasičov, zdravotné sestry, učiteľov a dôchodcov, ktorí trpia čoraz viac.

Druhým pilierom je to, že to robia tak – a tu hovorím najmä o politikoch, ktorí namiesto toho, aby zastupovali záujmy ľudí, neustále konajú ako zástupcovia globálnej plutokracie a bánk, a to dokonca aj tu v Európskej únii –, že to všetko vyzerá prirodzene alebo aspoň ako jediná možná cesta. Maďarské predsedníctvo a Maďarsko, moja rodná krajina, musia ukázať, že to nie je pravda, že cisár je nahý. Namiesto sústredenia sa na zisky a peniaze musíme ukázať, že je možný aj prístup zameraný na človeka a spravodlivosť, pričom otázka, ktorú si kladieme, sa netýka toho, čo je najlepšie pre peniaze a zisky, ale čo je najlepšie pre ľudí a pre spravodlivosť. Želám Maďarsku, mojej slobodu milujúcej domovine, veľa šťastia.

(Rečníčka prijala otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.)

PRESEDÁ: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Pani Morvaiová, už včera sme mali krátku výmenu názorov. Mám pre vás dve otázky. Nie je prekvapujúce, že z vašej pozície na extrémnej pravici podporujete predsedníctvo. Či sa to však páči pánovi Orbánovi, je druhá vec. Uvedomujete si, že maďarskú revolúciu podporovali mnohí, mnohí ľudia a nielen konzervatívci na pravej strane politického spektra, ako povedal pán Schulz? Všimli ste si, pani Morvaiová, že kritika maďarského mediálneho zákona neprichádza len od sociálnych demokratov, ale aj od mnohých iných občanov vrátane pána Györgya Konráda, ktorý so sociálnou demokraciou nemá nič spoločné? Uvedomujete si to?

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Pán Swoboda, hoci som kedysi verila, že má zmysel používať prívlastky „pravcový“ a „ľavicový“, rok a pol pôsobenia v Európskom parlamente ma presvedčil, že to zmysel nemá. Vy ľavicári aj naďalej zastupujete záujmy plutokracie a bánk a vôbec vás nezaujíma, čo chcú ľudia. Úplne ste zabudli na pôvodné myšlienky. Dnes tu bol spomenutý váš predchodca Marx. O tom, čo hovoril o spravodlivosti, sa tu už nehovorí. Ste najväčšími vykorisťovateľmi pracujúcich ľudí. To je jedna vec. Druhou vecou je mediálny zákon, ktorý je vnútornou záležitosťou Maďarska...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Dámy a páni, v prvom rade vám ďakujem za to, že ste mi dali príležitosť hovoriť v mene maďarskej delegácie Európskej ľudovej strany. Sám som osobou so zdravotným postihnutím a možno som na diskrimináciu alebo dvojité meter citlivejší ako priemerný človek. Preto s obavami sledujem politický hon na čarodejnice v súvislosti s maďarským mediálnym zákonom, ktorého svedkami sme boli aj dnes v tomto Parlamente. Maďarská občianska únia Fidesz ukázala pri nespočetných príležitostiach, že svoju prácu robí v duchu našich spoločných európskych hodnôt a robí to aj pre slobodu tlače a so ctou.

Naše európske hodnoty predstavujú zodpovednosť. Potvrďuje to aj šesť mesiacov nastávajúceho maďarského predsedníctva. Potvrďujú to aj jeho ciele. Hospodárske riadenie, energetická politika, či napríklad rómska stratégia – toto smerovanie a tieto stratégie potvrdzujú existenciu spoločných hodnôt, ako aj spoločných cieľov pri dosahovaní silnej Európy. Koniec koncov, Európa nie je len spoločenstvom záujmov, ale aj spoločenstvom hodnôt. V podstate teraz prejavujete neúctu práve k týmto cieľom a hodnotám. Bez toho,

aby ste si aspoň počkali na stanovisko Európskej komisie, vydávate už vyhlásenia, prezentujete zlomyseľné obvinenia a robíte prehnané a nepodložené poznámky. Nie je náhodou vašim cieľom oslabiť tým maďarské predsedníctvo? Pravda je, že tým škodíte Európskej únii, celému Európskemu spoločenstvu.

Momentálne čelíme našej najväznejšej kríze a vy sa správate nezodpovedne. Ako poslanec delegácie Európskej ľudovej strany to odmietam. Nabádam maďarské predsedníctvo, aby napriek obvineniam pokračovalo vo svojej práci a vo svojom programe Silná Európa. Súhlasím s názvom programu. Prostredníctvom jednoty dosiahneme oveľa viac a musíme sa snažiť dosiahnuť pokrok.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Je v záujme Európskej únie a Maďarska, ako aj všetkých maďarských patriotov bez ohľadu na príslušnosť k strane, aby bolo maďarské predsedníctvo úspešné. Je to o to dôležitejšie, keď zoberieme do úvahy, že dnes EÚ vrátane eurozóny čelí mimoriadnym problémom. Pán premiér, ste mužom účelu. Žiadam vás, aby ste túto schopnosť dali do služieb Európy ako úradujúci predseda Európskej únie, aby sa Európa stala omnoho dynamickejšou a efektívnejšou. Zároveň vás však žiadam, aby ste zachovali pravidlá demokracie a chránili hodnoty európskeho sociálneho modelu.

Bohužiaľ, ako ukázala aj táto rozprava, začiatky maďarského predsedníctva sú búrlivé. Cítite, pán premiér, aká nízka je dôvera vo vašu vládu v Európe? Ľudia v mnohých členských štátoch bez ohľadu na príslušnosť k strane považujú protidemokratické opatrenia vašej vlády, jej hospodársky populizmus, mediálny zákon a toleranciu extrémnej pravice za protikladné k normám a hodnotám EÚ. Predsedníctvo EÚ vás neochráni pred kritikou a navyše by ste mali ísť príkladom pri dodržiavaní základných hodnôt EÚ.

Slávny citát Attilu Józsefa „môj hnev je za vás, nie proti vám“ platí aj v tomto prípade, pretože keď zaznieva opodstatnená kritika, EÚ sa nehnevá na maďarskú vládu, hnevá sa za ňu. A najmä táto kritika nie je mierená proti maďarským občanom. Pán premiér, ako Maďar a Európan by som chcel absolvovať týchto šesť mesiacov predsedníctva s hrdosťou a so vztýčenou hlavou.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Vážený pán Orbán, v článku, ktorý sa včera objavil v jedných veľkých nemeckých novinách, ste uviedli Otta Grafa Lambsdorffa ako jeden zo svojich vzorov. Naposledy sme sa stretli na jeho pohrebe v decembri 2009. Zúčastnili ste sa ho ako súkromná osoba, čo sme veľmi ocenili. Chcel by som vás požiadať, aby ste si ctili jeho spomienku tým, že budete rešpektovať, dodržiavať a brániť zásady liberálneho ústavného štátu pri všetkých opatreniach, ktoré prijmete.

Na kritiku mediálneho zákona odpovedáte dvoma argumentmi. Hovoríte, že je to kampaň proti Maďarsku a proti vám osobne a že táto kampaň je nekonkrétna. V mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu by som chcel veľmi jasne povedať, že toto nie je kampaň. Ak v členskom štáte Európskej únie dochádza k porušovaniu a spochybňovaniu základných slobôd, je to problém Európy.

Chcem povedať Komisii a pánovi Barrosovi, že pani Kroesová musí vykonať právne hodnotenie. Komisia však nie je len právnickým úradom, je aj politickým orgánom. Toto hodnotenie musí mať politickú formu a musí sa urobiť rýchlo.

Váš druhý argument je, že kritika nie je konkrétna. Pán Orbán, rád by som uviedol niekoľko konkrétnych bodov: očierňovanie, hanobenie a podnecovanie k nenávisti sú v Nemecku a v iných demokraciách protizákonné. Na to je tu trestné právo. Prosím vás, nechajte v tomto prípade uplatňovať účinnosť trestného práva. Musíte zlepšiť právnu ochranu

v článku 163, zmeniť zloženie a právomoci mediálneho orgánu v článkoch 123 a 183 a urobiť množstvo ďalších vecí. Je tu veľa konkrétnych bodov. Navrhujem, aby ste odložili uplatňovanie tohto zákona, kým Komisia nevykoná svoje hodnotenie, ktoré sa musí vykonať čo najrýchlejšie.

Judith Sargentini (Verts/ALE). – (NL) Európsky parlament a členské štáty používajú dvojitý meter. Nemôžeme prestať hovoriť o občianskych právach a slobode tlače, keď ide o krajiny, ktoré chcú vstúpiť do Európskej únie, ale zdá sa, že tieto veci neplatia pre súčasných členov tohto klubu. Sú kodanské kritériá svätou povinnosťou pre nás všetkých alebo len pre nových členov?

Členské štáty zatvárajú oči pred tým, čo robia iné členské štáty. Ak nebudem strkať nos do *vašich* vecí, potom ani vy nebudete môcť strkať nos do *mojich* vecí! Dokonca aj Maďarsko žiada všetkých, aby nestrkali nos do jeho vecí. To je zvláštny postoj pre predsedníctvo Európskej únie. Vašou úlohou, pán premiér Orbán, je viesť Európsku úniu a skutočne nabádať členské štáty, aby sa do určitej miery zaujímali aj o veci tých druhých. V tejto veci nie je miesto pre ústupky.

Teraz sa obraciam k nášmu Parlamentu, ktorého úlohou je chrániť vysoký štandard európskych hodnôt. V tejto veci zlyhávame. Pani predsedajúca, opäť ma raz potešilo, že som tu mohla vystúpiť a prezentovať svoj vyvážený názor.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Je dobrou správou, že vláda, ktorá má vo svojej krajine takú veľkú podporu, preberá predsedníctvo EÚ. Maďarská vláda sa teší tejto podpore, pretože koná v záujme Maďarov a pretože obnovuje Maďarsko po krachu a škandalózných vládach maďarských socialistov. Nie je však až takou dobrou správou, že Maďarsko sa na začiatku svojho predsedníctva stalo terčom nespravodlivých, ideologicky motivovaných útokov. Celá záležitosť mediálneho zákona ukazuje pokrytectvo týchto útokov. Rovnaká mediálna rada je aj v Poľsku, kde jej dominuje vládnuca strana, pričom je dnes zodpovedná za vyhodenie desiatok ľudí – novinárov s konzervatívnym presvedčením – z poľských verejnoprávnych médií. Nikto v Európe – a už vôbec nie pán Schulz – ich nebráni. Toto sú jasné fakty.

Bizarný list zverejnený pred týždňom, ktorý útočí na Maďarov a ktorý podpísali bývalí prezidenti Českej republiky a Maďarska, ako aj riaditeľ novín *Gazeta Wyborcza* v Poľsku, poukazuje na pokrytectvo tohto útoku. Je to tá istá *Gazeta Wyborcza*, ktorá sa stará o to, aby bol ľuďom s inými názormi skonfiškovaný majetok. Pravda o dnešnom útoku na Maďarsko je taká, že nejde o nič iné, ako o pomstu za zavádzanie úspešného konzervativizmu do praxe. Pán Orbán, dúfam, že vaše predsedníctvo EÚ bude úspešné, pretože...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Od 1. januára prevzala predsedníctvo Európskej únie maďarská vláda, ktorá nám to pripomenula tzv. kultúrnym kobercom. Nebudem hovoriť o mape, zmienim sa, pán premiér, iba o kultúre, ktorú ste do Bruselu priviedli.

Vzácné symboly, portréty osobností, na ktoré je váš ľud právom hrdý, na zemi, pod nohami, na verejnom priestranstve, pošliapané a pošpinené ľuďmi z celej Európy. Vám sa to zdá kultúrne? Je to dôstojné predstavenie hrdého Maďarska?

Neviem, čo viedlo maďarskú diplomaciu k tomu, aby znevážila symboly vlastnej histórie. Mohla ich predsa dôstojne umiestniť na paneloch či stenách toho istého átria. Veď sa len

pozrite, Viktor, kde sú v tejto sále umiestnené symboly, ktoré si vážime? Sú na čestnom mieste, zdobia predsednícky stôl.

Viem, pán premiér, že vaša krajina má mnoho problémov, ale som presvedčený, že hrdý maďarský ľud si nezaslúži takúto neúctu k jeho osobnostiam a symbolom od svojej vlastnej vlády.

Csanád Szegedi (NI). – (HU) Chcel som hovoriť najmä o maďarskom predsedníctve, ale rečníci predomnou ma rozčúlili, takže teraz musím trochu podľahnúť provokácii a hovoriť o maďarskom mediálnom zákone. Stručne povedané, aj Hnutie za lepšie Maďarsko, Jobbik, kritizovalo jazykový zákon v Maďarsku. Ani my s ním nesúhlasíme. Vidieť však na jednom mieste toľko prevracačov kabátov a toľko pokrytcov je udivujúce. Kde boli tí, ktorí sa dnes efektne nazývajú ochrancami práv, kde ste boli, keď sa zavádzal slovenský jazykový zákon? Kde bol pán Cohn-Bendit, keď srbskí extrémisti terorizovali Maďarov vo Vojvodine? Kde bol pán Martin Schulz, keď boli znesväcované hroby, maďarské hroby vo Vojvodine a hroby Maďarov v Transylvánii? Preto to vidím ako dvojitý meter. Nemôžem prijať kritiku, ktorú si dovoľujete voči maďarskej vláde a voči maďarskému predsedníctvu.

Na rozdiel od prázdneho krákania MSZMP alebo MSZP mal Jobbik vždy pozitívne návrhy. Áno, musíme otvoriť otázku slovenského jazykového zákona. Áno, musíme otvoriť otázku zrušenia Benešových dekrétov. Áno, musíme otvoriť otázku územnej autonómie ľudí zo Sikulska. Áno, musíme otvoriť otázku zastavenia a odstránenia rómskej kriminality v Maďarsku a všade v Európe a bolo by vítané, keby sa maďarská vláda mohla rovnako dobre sústrediť aj na svoju vnútroštátnu úlohu vykonať vôľu miliónov maďarských voličov a konečne poslať bývalého maďarského diktátora Ferencu Gyurcsányja za mreže. Toto sú skutočné problémy a želim vám v predsedníctve veľa úspechov.

Werner Langen (PPE). – (DE) Pán Orbán, máte pred sebou dve náročné úlohy. Prvá sa týka prekonania ôsmich rokov zlého vládnutia socialistov, navrátenia politickej a hospodárskej dynamiky a stability späť do Maďarska a zníženia úrovne dlhu. Vaši voliči vám na to dali jasný mandát.

Vašou druhou úlohou je viesť Európu vo svojej úlohe úradujúceho predsedu Rady počas týchto ťažkých časov a urobiť všetko, čo je vo vašich silách, na vyriešenie hospodárskej a finančnej krízy. Budete mať aktívnu podporu Parlamentu a našej skupiny. Teší nás, že ste nám dnes nepredstavili zoznam želaní, ako to v uplynulých rokoch urobili mnohí socialistickí úradujúci predsedovia Rady, ale jasne ste stanovili svoje priority.

Po tretie, teší nás, že Maďarsko je od roku 2004 členom Európskej únie a že vládnuca strana v Maďarsku patrí do Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov). Kampaň týkajúca sa nového mediálneho zákona, v ktorej zaznievajú aj požiadavky na zrušenie práva hlasovať podľa článku 7 a ktorá začala tu v Parlamente, no nezačali ste ju vy, ale strany, ktoré v roku 2010 prehrali voľby v Maďarsku – sedeli tu a ešte stále tu vpredu sedia, prinajmenšom tí, ktorí nebežali rovno do novín –, je pokrytecká a neprijateľná. Hodnotenie ukáže, že mediálne právne predpisy sa v Maďarsku ničím nelíšia od predpisov v mnohých iných štátoch.

V prípade pána Schulza, ktorý vyzval na zrušenie zákona, môžem len povedať, že evidentne nečítal zákon, ktorý bol odhlasovaný väčšinou vládou socialistov a zelených v Severnom Porýní – Vestfálsku. Ten obsahuje ustanovenia týkajúce sa vytvorenia mediálneho orgánu, sankcií a rozmanitosti názorov. To je presne to, čo robíte. Tento pokrytecký prístup nesmie získať väčšinu v tomto Parlamente.

(potlesk)

(Rečník prijal otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Pán Langen, je to tak, že štátny mediálny zákon v Severnom Porýní – Vestfálsku dáva zodpovednosť za dohľad nad médiami do rúk jednej strany? Je to tak, že orgán dohľadu nad médiami v Severnom Porýní – Vestfálsku bude vláda využívať deväť rokov? Je to tak, že v Severnom Porýní – Vestfálsku jedna strana rozhoduje o tom, či spravodajstvo je alebo nie je vyvážené? Ak je to tak, potom je situácia rovnaká ako v Maďarsku. Nemyslím si, že to je to, čo chcete. Chcela by som sa tiež spýtať, prečo pani Merkelová kritizuje maďarské právne predpisy, keďže je členkou...

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Werner Langen (PPE). – (DE) Pani predsedajúca, som si istý, že mi dáte päť minút.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Po prvé, pani Merkelová sa spýtala, či je zákon vo všetkých ohľadoch v súlade s európskymi právnymi predpismi, a pán Orbán súhlasil so zmenou ustanovení zákona, ak to bude potrebné v nadväznosti na hodnotenie Komisie. Myslím si, že to je prístup, ktorý je správny, čestný, otvorený a spravodlivý pre všetkých zúčastnených.

Moja druhá poznámka sa týka štátneho mediálneho zákona v Severnom Porýní – Vestfálsku. Programy v rádiu nemajú podľa ustanovení odseku 31 dovolené prezentovať len jeden názor alebo len jednu stranu, skupinu, lobistickú skupinu, náboženské vyznanie či filozofiu.

(protestné pokrikovanie)

Zákon tiež hovorí, že vedúci predstaviteľ štátu Severné Porýnie – Vestfálsko môže dávať pokyny štátnemu mediálnemu orgánu a môže ukladať pokuty až do výšky 500 000 EUR.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Vrátim sa k predsedovi maďarskej vlády. Pán Orbán, vitajte v Európskom parlamente.

Maďarsko sa ujíma svojho predsedníctva v čase, ktorý určite nie je ľahký, a ten program, ktorý ste nám prezentovali, je určite plný veľkých výziev. Požiadali ste niekoľkokrát, aby sme ako parlament pomohli naplniť tento program, a verte, pán Orbán, že my sme tu naozaj preto, aby sme to dobré a to európske, čo je vo vašom programe, podporili.

Vo vašom vystúpení ale zaznela aj výzva na silnú Európu a ja musím povedať, že nie je mi celkom jasné, kde vaše európanstvo začína a kde to európanstvo má svoje limity, pretože inak si nedokážem vysvetliť, prečo práve vaša vláda začala svoje predsedníctvo prezentáciou neexistujúceho územného celku namiesto toho, aby ponúkla ako predsedajúca krajina novú víziu Európy.

Takže, pán Orbán, ja vám chcel zaželať, aby to dobré európanstvo vo vás bolo naďalej pozitívne rozvíjané a aby vo vás bolo aj to pozitívne maďarstvo.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). – Naša Únia už dlho ide cestou stanovovania si jedného cieľa za druhým, ale nikto sa nepozera späť, či boli všetky tieto ciele dosiahnuté, alebo riadne zrealizované. Rast, pracovné miesta, Únia orientovaná na občanov: to všetko má tendenciu stať sa večným cieľom. V skutočnosti sme v bode, keď by sme mali uznať zlyhanie aspoň niektorých našich politik a univerzálnych riešení, ktoré sa až príliš často uplatňujú.

Ak chceme stimulovať hospodársky rast EÚ, možno by sme mali začať uvažovať inak a zmieriť sa s rôznymi záujmami a osobitosťami našich 27 členských štátov.

Komisia navrhuje a predsedníctvo podporuje jednoduchú koordináciu našich hospodárskych politík. S výlučne makroekonomickými a finančnými cieľmi a politikami sa to môže zmeniť na pascu pre presne ten hospodársky rast, ktorý chceme dosiahnuť. Keďže máme neúplný jednotný trh, byrokraciu zaťažujúcu spoločnosti a podnikateľov a chaotický trh práce, náš rast EÚ sa môže stať rastom veľryby v jazierku s barakudami – pretože taký je globálny trh v kontexte súčasnej krízy.

Pokiaľ ide o ďalšie večné ciele stanovené v programe predsedníctva, ako je dosiahnutie spoločnej energetickej politiky, musíme identifikovať záujmy a potreby v energetike, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty. Nie som presvedčená, že odpoveďou je míňanie miliárd eur na gigantické infraštruktúrne projekty.

Pán Orbán hovoril aj o rozširovaní. Dúfam, že to neznamená maďarský prístup udeľovania občianstva všetkým maďarským etnickým občanom v susedných krajinách. Je rozširovanie EÚ v euroskeptickom kontexte a počas hospodárskej krízy naozaj realistické?

Na záver želám všetkým nám veľa šťastia.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Maďarské predsedníctvo sa začína nešťastne. Príklad, ktorý dáva maďarské predsedníctvo Európskej únii svojim novým mediálnym zákonom, nie je pozitívny. Nový zákon dáva strážnemu psovi médií veľmi rozsiahle právomoci, čo vrhá znepokojujúci tieň na začiatok maďarského predsedníctva. Tento zákon je len *jedným* prvkom série znepokojujúcich opatrení v Maďarsku.

Keď dominuje jedna politická strana, ostatné hlasy utíchnu. Francúzsky autor zo 17. storočia Rochefoucauld pred tým varoval už dávno: „Málo je dostatočne múdrych na to, aby dali prednosť užitočnej výčitke pred zradnou chválou.“ Moja rada predsedníctvu je taká, že by malo brať Rochefoucauldove slová vážne, a to tak vo svojej funkcii predsedníctva EÚ, ako aj maďarskej vlády.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vitajte v Štrasburgu, pán Orbán. Ako povedal pán Cohn-Bendit, všetci tu milujeme Maďarsko, ale nie každý miluje maďarskú vládu, ako ste si už všimli.

Na druhej strane, my milujeme Maďarsko, máme vysokú mienku o maďarskej vláde a navyše bez hanby tliškame vašej strane. Prečo tliškame strane Fidesz? Pretože táto strana bola rozhodujúcim faktorom návratu Maďarska k demokratickému životu po dlhej a strašnej diktatúre.

Tliškame Fideszu, pretože celé roky, celé tie roky zastával rovnaké hodnoty demokracie a slobody, a to vo vláde i v opozícii. Tliškame Fideszu, pretože Fidesz je dnes jedinou reálnou alternatívou populistickému trendu, ktorý, zdá sa, začína prevládať v takom veľkom počte krajín Európskej únie.

Tliškame Fideszu aj preto, lebo prostredníctvom priorít, ktoré ste spomenuli, nám Fidesz pomáha uvedomiť si, že boj za jednotnú, slobodnú Európu sa ešte neskončil. Stojíme za vami, pán Orbán, a tliškame vám, pretože to znamená tliškať Maďarsku a tliškať Európe ako takej.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Už od vzniku Európskej únie je jedným z jej najdôležitejších problémov a úloh energetickej bezpečnosť. Dlhú dobu sme si mysleli, že najkritickejším bodom je zníženie závislosti od zdrojov energie. Hospodárska kríza však jasne ukázala, že

najdôležitejšie sú dostupnosť a cenová prístupnosť. Tento rok bol prvým, keď v Maďarsku viac ľudí zomrelo v dôsledku zamrznutia v nevykurovaných bytoch ako na uliciach. Pred niekoľkými dňami obyvatelia bytového domu požiadali o vypnutie kúrenia, pretože si ho už nemohli dovoliť. Dámy a páni, je veľmi dôležité, aby sme otázku energetickej bezpečnosti riešili ako jeden z dôsledkov hospodárskej krízy, a musíme to urobiť na pozadí našej zastaranej energetickej infraštruktúry.

Najdôležitejšou úlohou maďarského predsedníctva na energetickom samite bude položiť základy tejto novej infraštruktúry, a to nielen pokiaľ ide o plyn, ale aj o elektrické vedenia. Našou úlohou nie je modernizovať siete minulosti, ale zaistiť investorov a záväzné kapitálové kapacity pre inteligentné energetické siete budúcnosti. Úlohou maďarského predsedníctva je presvedčiť všetky členské štáty, aby jednohlasne podporili zvýšenie bezpečnosti nakladania s jadrovým odpadom. Musíme zaručiť, aby toto všetko zostalo v hraniciach cenovej prístupnosti. Pani predsedajúca, nemôžeme k tomu pristupovať s horúcou hlavou a chladnou krvou, ale jedine s čistou hlavou, čistým srdcom a jasnou víziou. Pri riešení týchto problémov budeme vašimi partnermi.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Ľudia Európy zažívajú vážnu, destabilizujúcu krízu. Myslím si, že práve v takýchto časoch sa musíme vrátiť späť k základným hodnotám, na ktorých stojí Európa.

Prvou z týchto hodnôt je boj proti všetkým formám nacionalizmu. Dovoľte mi povedať, že som veľmi znepokojená, keď ste po tom, ako ste ponúkli maďarskú národnosť etnickým Maďarom, teraz otvorili možnosť dať im právo voliť v rozpore so všetkými medzinárodnými dohovormi.

Druhou z týchto európskych hodnôt je obrana demokracie a slobôd. Od vášho nástupu do funkcie bolo prijatých niekoľko opatrení, ktoré sú takého charakteru, že nás znepokojujú a v súvislosti s ktorými nám teraz môžete poskytnúť odpovede. Právomoci ústavného súdu boli obmedzené, nezávislosť Európskej centrálnej banky bola narušená – v rozpore so zmluvou o prístupní – a nútite ľudí hlasovať o mediálnom zákone, ktorý pod zámenkou transpozície európskej smernice v podstate ničí slobodu tlače, ako nedávno ukázala Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE).

Vysvetľujete, že váš zákon je podobný zákonom v iných členských štátoch, ale hoci niektoré z nich – a mám na mysli najmä našu krajinu – jednoznačne ešte musia urobiť pokrok, v ktorej inej krajine Únie riskuje nejaké médium pokutu 700 000 EUR za porušenie morálnych noriem? Vec je teraz v rukách Európskej komisie, ktorá nás musí informovať o základnej otázke – ktorá je za hranicou čisto právneho problému –, teda či tento zákon porušuje slobodu prejavu. Ak by to tak bolo, Únia má nástroje na zaručenie dodržiavania základných práv. Toto je odkaz rozhodnosti, na ktorý teraz čakáme.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Maďarsko je európskou krajinou. Má rado Európsky parlament. Maďarsko si za prezidenta republiky zvolilo jedného z našich veľmi dobrých bývalých kolegov pána Pála Schmitta a boli ste dosť múdri na to, aby ste si za jedného z ministrov zvolili našu skvelú kolegyňu pani Győriovú, ktorej vzdávam hold.

Demokracia funguje. Boli ste zvolený. Dobrá práca! Európa funguje. Váš zákon je kritizovaný a vy odpovedáte, že ho zmeníte. Ste kritizovaný za uplatňovanie hodnôt a povedali ste, že pri reforme ústavy, ktorá je bývalou komunistickou ústavou, prijmete celú Chartu základných práv. Dobrá práca! Politika funguje. Ak by o tom niekto pochyboval, máme politickú Európu. To je dobrá správa.

Čelíte hospodárskym problémom. Naprávate hospodárstvo Maďarska, pán Orbán. Pravdepodobne ste práve tým premiérom, ktorého v tomto čase potrebujeme. Nie je to však prvýkrát, čo to robíte. Už ste to urobili aj v roku 1998, keď ste tiež boli premiérom.

Na záver upriamim vašu pozornosť na Chorvátsko. Chcete, aby pristúpilo. Podporujeme to. Chcel by som vás upozorniť na pochybnosti niektorých skupín európskej verejnej mienky a navrhnúť, aby ste začali rozsiahlu reklamnú kampaň, ktorou európskym občanom dokážete, že Chorvátsko spĺňa všetky kritériá členstva, pretože už nejdeme smerom blokového členstva, ako sme to robili po páde Berlínskeho múra.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) V mene španielskych socialistov chcem pozdraviť maďarské predsedníctvo, tretie predsedníctvo prvej trojice predsedníctiev v rámci novej dynamiky stanovenej Lisabonskou zmluvou. To si vyžaduje konzistentnosť so spoločným scenárom vytvoreným tromi krajinami – Španielskom, Belgickom a Maďarskom –, ale, čo je ešte dôležitejšie, konzistentnosť so zásadami, hodnotami a cieľmi stanovenými v samotnej Lisabonskej zmluve, pretože absolútnou prioritou je realizovať a plniť ju.

Niektoré z týchto spoločných hodnôt a zásad sú ustanovené v článku 2 Lisabonskej zmluvy: rešpektovanie slobôd, ochrana menšín a pluralita, ktorá zahŕňa aj pluralitu informácií. Stotožňujem sa preto s obavami, ktoré ste vyjadrili, že tieto dôležité ciele maďarského predsedníctva môžu byť narušené vnútroštátnymi diskusiami či zvláštnosťami namiesto toho, aby sme sa sústredili na to, čo nás spája.

K maďarskému mediálnemu zákonu sa jednoznačne nesmieme stavať ako k problému vnútorného trhu pri vnútroštátnej transpozícii smernice o audiovizuálnych službách. Je to diskusia, ktorá sa netýka len vnútorného trhu či len Maďarska. Týka sa základných práv a celej Únie, preto sa pridávam k tým, ktorí sa domnievajú, že jediným spôsobom, ako sa dostať z tejto krízy, je prostredníctvom väčšej integrácie, nie prostredníctvom konkurenčného nacionalizmu.

Predsedníctvo bude posudzované na základe svojej ochoty prevziať vedúcu úlohu pri napĺňaní týchto hodnôt a cieľov Lisabonskej zmluvy, pričom musí zostať lojálne voči záväzkom vyplývajúcim z členstva v Európskej únii.

(Rečník prijal otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Veľmi pozorne som si vypočul to, čo povedal pán López Aguilar, a chcel by som mu pripomenúť, že španielska vláda – vedená jeho stranou – v súčasnosti pripravuje zriadenie štátnej mediálnej rady a prijatie zákona proti nerovnakému zaobchádzaniu a diskriminácii, ktorý bude visieť nad prípadnými politickými protivníkmi ako Damoklov meč a mohol by zasahovať do obsahu médií.

Preto, pán López Aguilar, predtým, ako budete kritizovať druhých – a nebudem zachádzať do podrobností o otázke maďarského zákona –, porozmýšľajte trochu o tom, že nie je dobré používať dvojitý meter. Nezabúdajte, že ste boli ministrom spravodlivosti.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Nie je to po prvýkrát, čo zaznelo úplne neprimerané prirovnanie zákona, ktorý spôsobuje obavy v celej Európskej únii a tiež medzi veľmi vážnymi predstaviteľmi vašej vlastnej politickej rodiny, pán Vidal-Quadras, a zákonmi, ktoré rešpektujú práva na slobodu prejavu, slobodné formovanie verejnej mienky v pluralitnej spoločnosti a, samozrejme, pluralitu v médiách. Tie druhé zriaďujú audiovizuálne rady, ktorých úlohou v žiadnom prípade nie je zasahovať do plurality médií a rozhodne ani predpisovať obsah médií.

To je prípad Španielska, ako aj mnohých iných príkladov uvedených v tomto Parlamente, ktoré nemajú nič spoločné s témou, ktorá spôsobila také obavy počas tejto diskusie.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE). – Maďarské predsedníctvo má jedinečnú príležitosť zrealizovať v praxi energetickú bezpečnosť pre Európu. Budeme mať dve po sebe idúce predsedníctva – maďarské a poľské – so silným politickým odhodlaním využiť všetky dostupné možnosti. Problémy, ktoré teraz musíme riešiť, sú konsolidácia alebo monopol dodávky a tranzitu, chýbajúci prepojený jednotný trh a mimoriadna zraniteľnosť východnej hranice Únie.

Od maďarského predsedníctva očakávame, že využije geometriu Únie vo forme trojuholníka: severojužnú baltsko-jadranskú os alebo koridor s energetickými bránami v Poľsku a Chorvátsku doplnenú o kaspický plynovod, ktorý bude samostatne a nezávisle priamo zásobovať EÚ, na začiatku z Azerbajdžanu a z Turkménska. Južný koridor by mal, samozrejme, zahŕňať projekt Nabucco.

Hlavnou úlohou maďarského predsedníctva je teda nový zdroj energetickej bezpečnosti pre Európu. Tri nevyhnutné ciele sú postaviť prepojenia, zaistiť dostatočné financovanie a posilniť vonkajší rozmer energetickej politiky EÚ, pretože energia predstavuje pre Úniu verejný statok, a musí mať celoeurópsky charakter, pričom musí vychádzať zo solidarity a naša politická vôľa by mala zaručiť jej realizáciu.

Glenis Willmott (S&D). – Toto je čas, keď by sme mali diskutovať o otázkach hospodárskeho riadenia, o zamestnaneckých právach a životnom prostredí, ktoré sú dôležitými súčasťami nášho programu, čas, keď by sme mali oslavovať skvelý úspech Maďarska, ktoré má po prvýkrát tú česť ujať sa predsedníctva. Preto som smutná z toho, že maďarskí občania – ktorí sa postavili proti útlaku a tak dlho bojovali za demokraciu – teraz majú túto demokraciu ohrozenú novým mediálnym zákonom v Maďarsku a protekcionistickými politikami využívanými na útoky na zahraničné spoločnosti, čo vrhá tieň na to, čo by malo byť obdobím hrdosti Maďarov.

Toto je kľúčové obdobie pre našich občanov a musíme pokračovať v našom reformnom programe. Musíme však tiež byť obozretní a zaistiť, aby Európa neskĺzla späť do temných dní minulosti. Musíme aj naďalej kritizovať všetky formy štátnej cenzúry a protekcionistických politik a upozorňovať na ne. Musíme podať pomocnú ruku maďarským občanom, ale nesmieme ohroziť našu budúcu demokraciu.

Lívia Járóka (PPE). – (HU) Spustenie európskej rómskej stratégie prvýkrát navrhol Európsky parlament začiatkom roka 2008 a počas troch rokov, ktoré odvtedy uplynuli, celá škála aktivít a dokumentov EÚ potvrdila význam boja proti segregácii a chudobe, ktoré postihujú 12 miliónov Rómov v Európe. Ako členka strany Fidesz a jediná rómska poslankyňa v Európskom parlamente som hrdá na to, že nová maďarská vláda bola prvá medzi predsedníctvami Rady, ktorá v plnej miere prijala záväzok a misiu poskytnúť riešenie na európskej úrovni.

Sociálne začlenenie Rómov je jednou z najväčších úloh Európy dneška a zároveň jednou z najslubnejších príležitostí pre našu starnúcu spoločnosť. Integrácia Rómov v skutočnosti nie je len povinnosťou z hľadiska ľudských práv, ale aj hospodárskou nevyhnutnosťou. Ako spravodajkyňa Európskeho parlamentu pre túto tému úprimne dúfam, že na základe správy Parlamentu a nastávajúceho oznámenia Komisie sa maďarskému predsedníctvu podarí vypracovať stratégiu, ktorá bude skutočne v duchu Spoločenstva a ktorá bude definovať túto cieľovú skupinu na hospodárskom a nie etnickom základe, pričom posilní

vykonávanie smerníc o rovnakých príležitostiach, zoberie do úvahy územný charakter segregácie a zmierni znevýhodnenie občanov žijúcich v mikroregiónoch.

Pán premiér, tento proces zahŕňa viac ako len európsku rómsku stratégiu: týka sa vzájomnej dôvery a schopnosti Európy vybudovať spoločenstvo hodnôt a prekonať problémy, ktoré sú pred nami. Pri plnení týchto náročných úloh vám želim veľa šťastia. Taves bahtalo!

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Tlač v Európe nemá žiadnu povinnosť byť vyvážená. V Európe máme slobodu tlače. Ak sa v Európe vytvorí orgán, ktorého cieľom je priniesť takzvanú vyváženosť prostredníctvom pokút, proti ktorým sa nedá odvolať, prostredníctvom zrušenia ochrany zdrojov a vytvárania prostredia strachu, očakávam, že Komisia, ktorá je strážkyňou európskeho práva, bude reagovať. Nemala by však reagovať váhavo, polovičato a obranne. Naopak, mala by podniknúť rýchle, rozhodné a účinné kroky. Zatiaľ to neurobila.

Pán Orbán, agresívna a neprimeraná obrana zo strany vašich spojencov ma nepresvedčila. Mysleli sme si, že ste liberál. Viem si predstaviť, že nie vždy je to príjemné. Chcem sa vás však spýtať, ako sa cítite teraz, keď ste považovaný za človeka, ktorý vedie krajinu preč od demokracie a smerom k totalitarizmu?

(protestné pokrikovanie)

Ako sa cítite ako človek, ktorého musia brániť ľudia sediaci tam hore, pán Orbán? To by som sa vás chcel spýtať.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Predovšetkým by som chcel povedať, že dnes, keď hovoríme o maďarskom predsedníctve, bez toho, aby bola dotknutá naša schopnosť diskutovať o všetkých plánovaných témach, by sa tento Parlament mal sústrediť na problémy Európskej únie a to sa tu nedeje. Okrem toho, aby sme sa mohli koncentrovať na problémy EÚ, je nutné pozorne si to prečítať a diskutovať o tom, či to zodpovedá prioritám maďarského predsedníctva, alebo nie, a nie diskutovať o bodoch či otázkach týkajúcich sa života v Maďarsku, ktoré možno – ak je to vôbec potrebné – riešiť v rámci normálneho, zdravého vzťahu medzi Komisiou a maďarskou vládou a parlamentom.

Chcel by som tu preto povedať, že celkom mimo priority, ktorou budú, prirodzene, pre maďarské predsedníctvo aktuálne hospodárske a finančné otázky, ma veľmi teší, že maďarský plán na nasledujúcich šesť mesiacov je veľmi jasný a ambiciózny a sústreďuje sa na tri prioritné záležitosti, ktoré budú dôležité pre budúcnosť Európy: potraviny, ktoré sa dostávajú do fázy vážnej celosvetovej krízy, energetiku, ktorá je rozhodujúca z hľadiska našej bezpečnosti a udržateľnosti hospodárstva, a vodu, o ktorej sa tu málo hovorilo, ale ktorá predstavuje ďalšiu úlohu, ktorú budú musieť Európania riešiť po potravinách.

Dúfam, že sa vám vaše ciele podarí splniť.

Kristian Vigenin (S&D). – (BG) Rok 2011 bude prvým rokom, v ktorom budú Európsku úniu viesť dve krajiny zo strednej a východnej Európy, Maďarsko a Poľsko. Tieto dve krajiny mimoriadnym spôsobom prispeli k rozvoju demokracie, k integrácii Európy a zdá sa mi, že zásluhy týchto dvoch krajín by sa nemali premárňovať spôsobom, aký sme dnes ukázali.

Pán Orbán, žiadam vás, aby ste sa oslobodili od tieňa, ktorý padol na vaše predsedníctvo. Potom budeme môcť na konci povedať, že ste splnili svoje priority. Chcem, aby sme sa sústredili práve na to a nie na uznesenia a kroky maďarského parlamentu, ktoré nezodpovedajú základným zásadám demokracie.

Pri dokončovaní rokovaní s Chorvátskom počas vášho predsedníctva budete mať plnú podporu socialistov a demokratov.

Počas vášho prejavu som nepočul nič o revízii susedskej politiky. Dúfam, že prejavíte potrebnú iniciatívu a že počas tohto obdobia budete schopní vrátiť Bielorusko späť na cestu demokratického rozvoja.

Dovolím si nesúhlasiť s pánom Cohnom-Benditom. Nemyslím si, že pána Orbána možno prirovnávať k pánovi Chávezovi. V Európe sú iní premiéri, ktorí sa na túto úlohu hodia oveľa viac.

Ernst Strasser (PPE). – (DE) Pán Orbán, je pravda, že vaša krajina veľmi trpela a že vaša krajina, vy sám a vaša strana ste výrazne prispeli k mieru a zjednoteniu Európy. Ako dobrý sused a Rakúšan to chcem jasne povedať so skutočným rešpektom k tejto historickej hodine pre vás.

Prioritami vášho predsedníctva sú vytváranie pracovných miest, podpora rastu a zvyšovanie bezpečnosti a my ich radi podporíme. Medzi ďalšie priority patria posilnenie vnútorného trhu, pokrok v oblasti energetickej politiky, dunajská stratégia a dokončenie rokovaní s Chorvátskom. Toto všetko sú oblasti, v ktorých máme v úmysle podporiť vás.

Chcel by som vám zvlášť poďakovať za obranu slobody náboženského vyznania. Kresťanstvo je jedným zo základných kameňov európskej činnosti a európskeho myslenia a veľmi rešpektujeme skutočnosť, že ste zreformovali komunistické mediálne právne predpisy v Maďarsku, ktoré pochádzajú ešte z roku 1986. To je dôležité a je to tiež správne. Myslíme si, že mnohé z názorov, ktoré sme v tejto súvislosti počuli aj tu v Parlamente, sú nesprávne. Mnohé hlasy mi pripomínajú sankcie, ktoré boli neprávom uvalené na rakúsku vládu v roku 2000. Myslím si, že sa s vami zaobchádza rovnako nespravodlivo ako vtedy s rakúskou vládou.

Chcel by som vám poďakovať za to, čo ste urobili, a zaželať novému maďarskému predsedníctvu veľa úspechov.

(potlesk)

Victor Boștinaru (S&D). – (RO) Pán premiér, ako európsky občan a socialista vítam vaše odhodlanie realizovať dunajskú stratégiu, koherentnú rómsku stratégiu na úrovni EÚ a ako rumunský občan vítam podporu vášho predsedníctva pre našu krajinu a Bulharsko z hľadiska vstupu do schengenského priestoru.

Začiatok maďarského predsedníctva však zatienujú vášnivé diskusie o hanebnom zákone, ktorý spochybňuje základné hodnoty Únie. Zdá sa, akoby bol tento zákon pripravený pod politickým vplyvom Horthyho, Kádára, Antonesca či Ceaușesca. Narúša dôveryhodnosť a prestíž Maďarska ako členského štátu EÚ a je ponížením maďarských občanov, ktorí sú cenení za svoju oddanosť slobode. Tento zákon bol ostro kritizovaný dvoma dôležitými vládami EÚ, nemeckou a francúzskou, ktoré patria do vašej politickej rodiny. Poslanci a poslankyne EP z Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) kritizovali tento zákon, pričom neočakávajú, že by boli čoskoro vylúčení z poslaneckého klubu PPE.

Nemôžeme prijať, aby sa veci vyvíjali týmto smerom. Nesmieme dopustiť, aby to pokračovalo.

Wim van de Camp (PPE). – (NL) V dôsledku diskusie o maďarskom mediálnom zákone každý v Európe vie, kto v súčasnosti zastáva predsedníctvo Európskej únie. Predtým to

vždy tak nebolo. Myslím si, že je pozitívnym vývojom, že premiér predložil zákon Európskej komisii, a my s dôverou čakáme na jej stanovisko.

Prejdime teraz k štyrom prioritám maďarského predsedníctva. Rast a pracovné miesta. Po prvé, administratívna záťaž malých a stredných podnikov (MSP). Aké konkrétne kroky plánujete v tejto veci podniknúť? Digitálna agenda: Čína nebude čakať, kým ju Európa dobehne. Druhou prioritou je silnejšia Európa. V Európe sme momentálne až po krk vo vode. Nehovorím o stúpaní hladiny mora, ale o stúpaní hladín Rýna, Pádu a Mosely. Bol by som rád, keby ste sa venovali aj tejto otázke.

Ďalej, priateľský postoj voči občanom: čo urobíme v súvislosti so Schengenom, Rumunskom a Bulharskom a prijatím Chorvátska?

A nakoniec, pani predsedajúca, Maďarsko zaviedlo núdzovú daň pre podniky z iných krajín. Táto daň je v rozpore s vnútorným trhom. Kedy bude zrušená?

PREDESEDÁ: Jerzy BUZEK

predseda

László Tókés (PPE). – (HU) Dovoľte mi ponúknuť nasledujúcu paralelu v súvislosti s mediálnym zákonom: v roku 1956 väčšina západných komunistických strán, ako aj množstvo západných ľavicových liberálnych intelektuálov odsúdili maďarských revolucionárov a vystúpili proti nim na obranu sovietskych boľševikov. *Mutatis mutandis*, niečo podobné sa deje aj dnes. Mnohí naši západní socialistickí a liberálni kolegovia sú na strane strany bývalých komunistov a pseudoliberálov proti skutočnej sile stojacej za zmenou režimu, nasledovníkom Józsefa Antalla a bojovníkom za slobodu Viktora Orbána. V súvislosti s mediálnym zákonom to je evidentné. Dámy a páni, v žiadnom prípade si nemýľme niekdajších šampiónov a dedičov minulosti, týchto postkomunistov, so skutočnou a dôveryhodnou ľavicou. Nie sú rovnakí. Za svojich čias si aj Albert Camus musel uvedomiť, kto naozaj sú sovietski stalinisti, a postavil sa na stranu maďarskej revolúcie.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Pán Orbán, súhlasím s vami v troch bodoch. Prvým je otázka Chorvátska. Máme rovnaký prístup a dúfame, že nájdeme riešenie spolu s vaším ministrom zahraničných vecí. Druhý bod sa týka významu integrácie Rómov a tretím je európsky význam maďarskej revolúcie.

Pochádzam z Rakúska a narodil som sa v blízkosti maďarských hraníc. Vedel som, čo sa deje, nepochybne z tej lepšej strany týchto hraníc. Bol som poverený vyučovať dvoch svojich spolužiakov nemčinu. Viem všetko o význame revolúcie. Bola to však revolúcia proti nároku na moc, proti monopolu moci. Jej cieľom bolo priniesť slobodu vrátane slobody tlače.

Pán Orbán, zamyslite sa, prosím, ešte raz nad tým, či je tento zákon naozaj v súlade so zmyslom, duchom a cieľmi maďarskej revolúcie. Keď ho porovnáte s týmito cieľmi, budete schopný pripraviť lepší zákon. Preto vás ešte raz vyzývam, aby ste sám zvážili, ako môžete pripraviť lepší mediálny zákon, ktorý bude v súlade s maďarskou revolúciou a s duchom tejto revolúcie.

(potlesk)

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Chcel by som maďarskému predsedníctvu a Maďarsku, krajine, ktorá je dobrým susedom Slovinska, s ktorým máme veľa vecí spoločných, venovať pár

slov na povzbudenie a podporu. Chcel by som tiež podporiť hlavné priority, ktoré ste, pán Orbán, dnes načrtli v súvislosti s vašim predsedníctvom.

Maďarsko môže významne prispieť k ďalšiemu upevneniu stability regiónu, v ktorom všetci žijeme, a najmä zaistiť, aby tento región ako celok prijal moderné hodnoty a svoju budúcnosť.

Preto vám poviem niečo, čo sa vám nemusí páčiť: myslím si, že by bolo najlepšie, keby ste príbeh Trianonu nechali v minulosti. Nepoužívajte ho ako dôvod na znepokojuvanie svojich susedov či otváranie starých rán. Každý sa musí naučiť žiť so svojou históriou.

Emilie Turunen (Verts/ALE). – (DA) Chcela by som sa vyjadriť k veci, ktorej sa tu dnes ráno dostalo už dosť veľa pozornosti: k maďarskému mediálnemu zákonu. Tento problém, pán Orbán, sa netýka Maďarska či maďarskej domácej politiky, ale hovoríme o základných právach EÚ a našej dôveryhodnosti z pohľadu zvyšku sveta. Sloboda tlače bude ohrozená v celej EÚ, ak Maďarsko vytvorí politicky menovanú mediálnu radu a bude musieť platiť milióny na pokutách.

Pán Orbán, patrím k mladej európskej generácii, ktorá možno považuje slobodu tlače za automatickú, ale dnes vidím, že to nie je hotová vec. Teší ma, že ste prisľúbili revidovať zákon, ak je v rozpore s právnymi predpismi EÚ a so zmluvami, a myslím si, že dokonca už aj teraz by ste sa mohli vrátiť domov a vykonať revíziu. Dlhujete to všetkým tým, ktorí bojovali za základné práva a slobodu tlače, a dlhujete to mojej generácii, ktorá nikdy nič iné nepoznala. Som presvedčená, že v EÚ musíme budovať demokraciu, nie ju ničiť.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Posilnenie Európy znamená aj posilnenie Komisie a rozšírenie bezpečnostnej siete, a to z pohľadu jej finančných prostriedkov i jej obsahu. Znamená to posilnenie demokracie v Európe a znamená to spoločenstvo Európy. Proces posilňovania Európy začína doma. Pomôžte nám dosiahnuť pokrok pomocou „europinizácie“ vnútornej politiky a zaistiť, aby Európu neoslaboval nacionalizmus.

Ak chceme posilniť Európu, pán Orbán, musíme posilniť to, čo máme spoločné, a odstrániť svoje slabiny. Medzi naše silné stránky patria rovnaké právne systémy, rovnaké hodnoty, rovnaké slobody, metóda spoločenstva, vnútorný trh so svojimi štyrmi slobodami a spoločná mena. Strany sú len nástrojmi demokracie, nie naopak. Našimi slabinami sú nacionalizmus, egoizmus, polarizácia a protekcionizmus. Využime týchto šesť mesiacov na posilnenie Európy a spoločenstva Európy.

Maroš Šefčovič, *podpredseda Komisie.* – Na úvod chcem poďakovať pánovi premiérovi Orbánovi za predstavenie veľmi ambiciózneho programu. Rád by som tiež poďakoval poslancom za skvelú rozpravu a intenzívnu výmenu názorov.

Myslím si, že demokratická diskusia je najlepším spôsobom, ako nájsť najlepšie riešenia pre Európu. Je tu však jedna podmienka, a to tá, že diskutujúci musia mať spoločný cieľ. Domnievam sa, že máme takýto spoločný cieľ, pretože väčšina z nás v tomto Parlamente chce silnejšiu Európu. Motto, ktoré si zvolilo maďarské predsedníctvo, je preto veľmi vhodné a dobré. V mene Komisie chcem teda zdôrazniť, že musíme podporovať ciele maďarského predsedníctva.

Ako táto rozprava jasne ukázala, v tomto semestri budeme mať ťažkú úlohu. Musíme zaviesť hospodárske riadenie, nájsť riešenia krízy štátnych dlhopisov a rýchlejšie realizovať stratégiu EÚ do roku 2020 – aby som spomenul len niekoľko cieľov v oblasti hospodárstva.

Veľmi však vítame dôraz maďarského predsedníctva aj na hľadanie lepšieho riešenia v súvislosti s integráciou Rómov a dunajskou stratégiou.

Chcel by som sa vyjadriť k otázke, ako efektívnejšie integrovať Rómov do Európskej únie. Ako viete, zapojili sme sa do veľmi rozsiahleho programu na zvyšovanie informovanosti a podporu koordinovaného dialógu v členských štátoch o príležitostiach, ktoré ponúkajú fondy EÚ. Po Maďarsku v roku 2009 a Rumunsku v roku 2010 bude tento rok pozornosť zameraná na Slovensko a Bulharsko. Som presvedčený, že spolu s vami a s maďarským predsedníctvom sa nám v apríli podarí pripraviť nový rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov.

Chcel by som sa vyjadriť k poznámkam pána Cohna-Bendita, pretože považujem za veľmi dôležité, aby sme teraz jasne ukázali, že EÚ stojí za Tuniskom a jeho ľuďmi. Chcel by som najmä vzdať hold odvahe, ktorú všetci Tunisania prejavili v uplynulých dňoch. Som si istý, že EÚ bude podporovať Tunisianov v ich mierovom a demokratickom úsilí.

Nová vláda jednoty by skutočne mala reprezentovať želania tuniskej spoločnosti. Mala by previesť krajinu mierovým a demokratickým prechodom a usporiadať skoré voľby. Chcel by som uistiť tento Parlament, že sme pripravení poskytnúť okamžitú pomoc pri príprave a organizácii volebného procesu a ponúknuť trvalú podporu pre skutočný demokratický prechod. Ak o to budeme požiadaní, sme tiež pripravení poskytnúť potrebnú pomoc tuniským orgánom na pokrytie naliehavých potrieb.

V odpovedi na výzvy na rýchle kroky Komisie v otázke mediálneho zákona chcem informovať vážené poslankyne a vážených poslancov, že naše rozhovory s maďarskými orgánmi na politickej a odbornej úrovni sú intenzívne a nepretržité. Komisia tento týždeň pošle do Budapešti list, v ktorom požiada o objasnenie a vysvetlenie niektorých vecí. Chcel by som ešte raz zdôrazniť, že vzhľadom na zložitosť tohto problému konáme veľmi rýchlo. Musím tiež zopakovať to, čo povedal pán predseda Barroso: že nás veľmi povzbudilo politické odhodlanie pána premiéra Orbána v prípade potreby opraviť zákon.

Plne veríme, že Maďarsko podnikne všetky potrebné kroky na zaistenie toho, aby bol nový mediálny zákon vykonávaný s plným rešpektom k európskym hodnotám týkajúcim sa slobody médií, k príslušným právnym predpisom EÚ, ako aj k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv. Komisia bude v tejto veci konať v plnom súlade so svojou úlohou strážkyne zmlúv.

Na záver by som chcel povedať, že plne dôverujeme odhodlaniu a entuziazmu maďarského predsedníctva. Videli sme, že maďarské orgány sa na túto úlohu zodpovedne pripravovali, aby boli v tomto dôležitom semestri veľmi energickým predsedníctvom. Sme presvedčení, že spoločne môžeme posunúť európsky projekt ďalej. Som si istý, že Európsky parlament podporí túto prácu a zohrá svoju úlohu v duchu lojálnej spolupráce. V tomto semestri musíme jednoznačne dosiahnuť veľmi výrazný pokrok v našich hlavných prioritách.

Želám predsedníctvu v nasledujúcich šiestich mesiacoch veľa šťastia. Tešíme sa na spoločnú prácu v prospech Európy.

(potlesk)

Viktor Orbán, *úradujúci predseda Rady*. – (HU) Predovšetkým by som chcel poďakovať poslancom Parlamentu, ktorí nás poctili svojimi prejavmi v dnešnej vzrušujúcej a cennej rozprave. Táto rozprava bola pre náš príliš cenná na to, aby som sa k uvedeným

argumentom vyjadril v krátkej, minútovej odpovedi. Dodržím časový limit, nemôžem si však pomôcť a musím odpovedať na niektoré z otázok.

Najskôr si nasadím klobúk maďarského premiéra. Dovoľte mi vyjadriť prekvapenie, že toľko serióznych a dôstojných ľudí, ako sú tí, ktorí prezentovali svoje poznámky, sa fakticky mýli. Bolo by nezaslúžené a zahanbujúce, a to nielen pre vás, ale aj pre mňa, keby som vám dal úplný zoznam všetkých faktických chýb, ktorých sa tu ľudia počnúc pánom Schulzom dopustili v súvislosti s maďarským mediálnym zákonom a maďarskou demokraciou. Len aby som jasne vyjadril rozmer vašich faktických chýb, uvediem príklad: maďarský mediálny zákon nemôže postihovať nevyvážené spravodajstvo a nemôže za to ukladať finančné pokuty. Takže proti čomu protestujete? A tento zoznam by mohol pokračovať ďalej a ďalej. Chcel by som preto jasne povedať, že mi je ľúto, že ste boli takým vážnym spôsobom zavádzaní a podvedení. Teraz veľmi jasne vidím, že v tejto diskusii nemôžem ani len dúfať v spravodlivé zaobchádzanie, a namiesto toho musím veriť, že Európsky parlament dokáže zaujať nestranné, objektívne stanovisko, ktoré osobne naozaj s radosťou prijmem a budem konať v súlade s uvedeným postupom.

V každom prípade vám však chcem pripomenúť, že si myslím, že myšlienka pána Schulza, že maďarské predsedníctvo bude posudzované nie na základe predstaveného programu, ale na základe výsledkov, je cenné. Môžem vám len odporučiť, aby ste rovnakú zásadu uplatňovali aj v prípade maďarského mediálneho zákona, ktorý už platí niekoľko týždňov. S radosťou vám pošlem úryvky z maďarských novín v nemeckom jazyku a uvidíte, že oduševnené prejavy pána Cohna-Bendita sú v porovnaní s tým, čo uverejňuje maďarská tlač, len nevinným detským krikom. Takže toľko k presnosti faktov.

Na druhej strane chcem pripomenúť kritikom mediálneho zákona, že žijeme v 21. storočí. Ako si vôbec môžete myslieť, že ktokoľvek v Maďarsku či v ktorejkoľvek inej európskej krajine by mohol byť schopný potláčať slobodu názoru v dobe internetu? V priebehu maďarskej predvolebnej kampane sme do veľkej miery vyhrali voľby práve vďaka nekontrolovanému internetu a Facebooku. Ako si môžete myslieť, že v 21. storočí by niekto mohol obmedziť slobodný tok názorov? Som šokovaný tým, ako veľmi žijete v minulosti.

Podobne by som chcel len pre zaujímavosť povedať, že mediálny zákon, proti ktorému namietate, zrušil zákon o tlači prijatý v roku 1986 počas komunistického režimu, ktorý až do prijatia nového mediálneho zákona umožňoval zrušiť noviny jednoducho ich vymazaním z registra. Za posledných dvadsať rokov sa naň nikto nikdy nesťažoval, hoci bol maximálne nedemokratický. Navrhujem teda, aby sme v tejto diskusii o mediálnom zákone pokračovali v duchu rozumu a racionálnych argumentov.

Zároveň vás chcem, dámy a páni, informovať, že v protiklade s niektorými názormi, ktoré tu boli vyjadrené, je Maďarsko v procese obnovy princípov právneho štátu. Chcel by som pripomenúť, že hoci to nebolo témou vašich rozpráv v uplynulých rokoch, maďarské tajné služby boli v tomto období využívané na politické účely, čo je teraz predmetom súdnych konaní. Polícia mala v Maďarsku pokyny použiť silu proti mierumilovným masám a to je teraz predmetom trestných stíhaní. Informácie vo verejnom záujme boli v Maďarsku falšované, čo viedlo k súčasnému stavu nášho hospodárstva. Po politike porušovania princípov právneho štátu, ktorá sa z nejakého dôvodu od vás nikdy nedočkala kritiky, sa dnes v Maďarsku tieto princípy právneho štátu opäť posilňujú. Keď som počúval diskusiu o mediálnom zákone, bohužiaľ, musel som dospieť k záveru, že v skutočnosti nemáte problém s mediálnym zákonom, ale so skutočnosťou, že maďarskí občania dali vo voľbách dvojtretinovú väčšinu jednej politickej sile v Maďarsku ako prejav bezprecedentnej solidarity

v Európe. Toto je nepochybne veľmi vzrušujúca a zaujímavá otázka a som presvedčený, že sa to môže využiť v prospech Európy.

Keďže pán Lambsdorff uviedol aj osobný postreh, odpoviem aj naň. Pán Lambsdorff, obraciam sa na vás ako Európan na Európana, ako Maďar na Nemca. Váš mediálny zákon nie je ani o kúsok demokratickejší ako jeho maďarský náprotivok, a ak s týmto tvrdením nesúhlasíte, polemizujte s ním v objektívnej diskusii. A neprijmem, či už od Nemcov, alebo od kohokoľvek iného, aby niekto len preto, lebo sme štyridsať rokov žili v diktatúre, spochybňoval oddanosť Maďarov demokracii.

Mediálny zákon, samozrejme, môže a mal by byť kritizovaný a považujem to za prirodzené, ale nemal by sa urážať národ. A chcem jasne povedať, že spochybňovanie oddanosti Maďarov a maďarskej vlády demokracii je urážkou Maďarov... (*prerušenie, potlesk*). Dovoľte mi, prosím, vyjadriť sa k vyhláseniu, ktoré obvinilo Maďarsko z prijímania krokov smerom k diktatúre. Bol som tu a počul som to na vlastné uši. Proti čomu protestujete? Bol som tu a počul som to na vlastné uši! Vyhrážali ste sa mi a vyhlasovali ste, že Maďarsko sa stáva diktatúrou. Čo je to, ak nie urážka maďarských občanov? A, to musím jasne povedať, vždy sa postavím na ochranu mojej rodnej krajiny Maďarska. Toto nie je otázka mediálnych zákonov!

Čo sa týka európskych otázok, ak dovoľíte, nasadím si teraz svoj druhý klobúk. Otázku trhu s dlhopismi, o ktorej hovoril pán Verhofstadt, považujem za dôležitú a chcel by som povedať, že maďarské predsedníctvo sa domnieva, že vytvorenie trhu s dlhopismi je z dlhodobého hľadiska potrebné a nevyhnutné. Podporujeme preto európske politiky, ktoré vedú Maďarsko a členské štáty EÚ, ktoré sú súčasťou eurozóny, a teda celú Európsku úniu, týmto smerom. Chcel by som zdôrazniť jednu vec, a to, že by sme mali presvedčiť naše vlastné vlády, národné vlády, že nesmú použiť vytvorenie trhu s eurodlhopismi ako zámienku na šetrenie na štrukturálnych reformách. Najskôr teda musíme začať s potrebnými štrukturálnymi reformami a potom, domnievam sa, bude možné vytvoriť trh s dlhopismi.

Čo sa týka záležitosti Tuniska, chcem povedať, že neustále konzultujeme so zahraničným zastúpením a podporujeme všetky demokratické snahy a pohyby aj za hranicami Európy a spolu so zahraničnou predstaviteľkou to dostatočne dôrazne ukážeme. Túto otázku však nesmieme dávať do protikladu s celosvetovým trendom prenasledovania kresťanov. Treba riešiť oba tieto problémy.

Na záver, dámy a páni, bolo tu mnoho poznámok vyjadrujúcich obavy v súvislosti s búrlivým začiatkom maďarského predsedníctva a s tým, že by to mohlo poškodiť naše predsedníctvo EÚ. Dovoľte mi povedať, že toto všetko bude závisieť od vás. Čo sa týka nás, sme pripravení – a ja osobne tiež – sledovať a živiť obe strany tejto dvojitej diskusie počas maďarského predsedníctva. Takže ak máte pocit, že počas maďarského predsedníctva chcete hovoriť o maďarských politikách i o politikách EÚ, chcem povedať, že sme na to pripravení a ani v najmenšom nebudeme považovať túto situáciu za nepríjemnú. To, samozrejme, neznamená, že nás to teší. Neteší nás, že kritické názory na Maďarsko sa miešajú s otázkami európskej politiky, ale nepovažujeme túto situáciu za neprirodzenú. Aj Európa je riadená demokraciou a máme tu demokratické diskusie.

Nikdy som neočakával, že maďarské predsedníctvo bude jednoduchým víťazným pochodom ako prehliadka krásy, kde sa predvádzajú modelky a všetci len tleskajú. To som nikdy nepredpokladal. Som si dobre vedomý toho, že budeme mať vážne politické diskusie. Som na to pripravený bez ohľadu na témy a chcem vás uistiť, že Maďarsko a maďarské predsedníctvo majú dostatok sily na diskutovanie o maďarských i európskych

záležitostiach s potrebnou vážnosťou a silou a že žiadne útoky týkajúce sa vnútornej politiky alebo maďarských záležitostí nás neodradia od vykonávania našich programov a priorít EÚ a od dosiahnutia úspechu tohto predsedníctva. Mojm cieľom je premeniť tento polrok, ktorý, ako sa zdá, bude doteraz najťažším pre Európsku úniu, na jeden z najúspešnejších. Ďakujem, že ste ma poctili svojou pozornosťou.

Predseda. – V súlade s rokovacím poriadkom môžu na konci rozpravy zaznieť osobné vyhlásenia. Pán Schulz požiadal o takéto osobné vyhlásenie.

(nesúhlasný šum)

Dámy a páni, postupujeme podľa rokovacieho poriadku, ktorý sme spoločne prijali.

Martin Schulz (S&D). – *(DE)* Pán Orbán, osobne ste sa na mňa obrátili. Priamo ste sa prihovárali aj niektorým ďalším poslancom tohto Parlamentu. Chcel by som vám dať pár vecí na zamyslenie počas nasledujúcich šiestich mesiacov v súvislosti s poznámkami o maďarských občanoch a o tom, že ste zástupcom maďarských občanov. Pán Cohn-Bendit vo svojom životopise opísal svoj vzťah k Maďarom. V našej skupine sú poslanci Európskeho parlamentu, ktorí boli zatvorení v komunistických väzeniach. V našej skupine je jeden poslanec, pán Miguel Angel Martínez Martínez, ktorý bol v Španielsku mučený, pretože sa postavil proti Frankovmu režimu. Všetci máme spoločnú úlohu, vy i my všetci, ktorí tu sedíme, a tou je brániť demokraciu napríklad proti takému typu ľudí, ktorí tu na nás dnes pokrikujú.

Nikto, kto kritizuje nejaký zákon, neuráža maďarských občanov. Jednou vecou si môžete byť istý. Lavicoví poslanci tohto Parlamentu a predovšetkým naša skupina vám sľubujú, že hodnoty ako sloboda, demokracia a spravodlivosť sú našimi spoločnými hodnotami. Ak sa domnievame, že nejaký zákon nezodpovedá týmto hodnotám, potom tento zákon budeme kritizovať, ale to neznamená, že kritizujeme maďarských občanov.

(potlesk)

Ak si všetci toto zoberieme k srdcu, pán Orbán, potom sa stane niečo, čo vy i my potrebujeme. Nemôžeme vytvárať úspešnú Európu tým, že ju rozkúskujeme. Európa bude úspešná len vtedy, keď budú suverénne členské štáty a Únia so svojim spoločenstvom spolupracovať. Nestavajte jedno proti druhému. Počas nasledujúcich šiestich mesiacov budete zastávať funkciu úradujúceho predsedu Rady. Chceme, aby ste sa k nám pridali na obranu hodnôt Európy a nestavali Maďarsko proti Európskej únii.

(potlesk)

Predseda. – Ďakujem vám, pán Schulz. Pán premiér, ďakujem vám za vaše vystúpenie a prítomnosť. Pán Cohn-Bendit, chcete aj vy urobiť osobné vyhlásenie?

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – *(FR)* V histórii sú obdobia – to vám môžem povedať v akomkoľvek jazyku –, keď človek jednoducho nesmie prekročiť istú hranicu.

Pán premiér Orbán, ste oprávnene hrdý na Maďarov, ale demokracia nám hovorí jednu vec, počnúc Tocquevillom po všetkých teoretikoch demokracie, že: „pravda nie je vždy na strane väčšiny.“

(Predseda prerušil rečníka.)

Predseda. – Pán Cohn-Bendit, musí to byť osobné vyhlásenie.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Môžete sa tam hore utíšiť? Keď pán Orbán vyhlásil v tomto Parlamente...

(hluk v Parlamente)

Mobilizujete extrémnu pravicu? Dobre robíte.

Keď povedal v tomto Parlamente, že sme povedali niečo proti maďarským občanom, je to nacionalistický populizmus, čo znamená, že nechce diskutovať o obsahu niečoho, ale stavať ľudí proti sebe. To nie je hodné Európskej únie, pán Orbán. Pozvali ste nás na spoločnú večeru. Už ma prešla chuť, nebudem s vami večerať. To, čo ste urobili, je hanebné!

Gerard Batten (EFD). – Vystupujem podľa toho istého článku, ktorý práve využil pán Cohn-Bendit, akýkoľvek to bol. Potreboval by som nejaké vysvetlenie a vy ste oveľa väčší odborník na rokovací poriadok ako ja, pane. Jediný článok týkajúci sa osobných vyhlásení, ktorý poznám, je článok 151, ktorý hovorí, že rečníci sa musia obmedziť na vyhlásenia o sebe. Podľa ktorého článku dostal slovo pán Schulz? Podľa ktorého článku dostal za týchto okolností slovo pán Cohn-Bendit? Sú si všetci poslanci EP rovní alebo sú niektorí poslanci EP rovnejší ako ostatní?

(potlesk)

Predseda. – Pán Orbán sa v skutočnosti priamo obrátil na pána Schulza – to sú fakty – a vyjadril obavy, že to môže urážať maďarský národ. To boli jeho slová.

Otázky, ktoré sa objavili v Parlamente, boli objasnené. Zachovajme si dôstojnosť. Maďarské predsedníctvo urobilo dôležitú prezentáciu. Prijali sme program maďarského predsedníctva, schválili sme ho a počuli sme niekoľko veľmi pozitívnych prejavov o tom, čo bude Maďarsko robiť v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov. To je pre nás všetkých mimoriadne dôležité. Prejavme ešte raz svoj súhlas a po tejto rozprave sa pokojne rozíďme každý svojím smerom, pretože toto bola veľmi vážna rozprava. V súlade s rokovacím poriadkom som dal slovo poslancom, ktorí požiadali o osobné vyhlásenia. Chcem poďakovať pánovi Orbánovi za jeho prejav a za to, že sa zúčastnil na našom zasadnutí, ako aj za predstavenie programu maďarského predsedníctva.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Dominique Baudis (PPE), písomne. – (FR) Počas nasledujúcich šiestich mesiacov budete zastávať predsedníctvo Rady a čaká vás mnoho úloh. Vašou hlavnou prioritou je prekonanie krízy. Som presvedčený, že počas vášho predsedníctva budú inštitúcie a členské štáty aj naďalej dobre spolupracovať. Je našou povinnosťou zaistiť dlhodobé prežitie mechanizmov solidarity a stabilizácie, ktoré už ukázali svoju cenu.

Ak chceme dosiahnuť svoje ciele, budeme sa musieť sústrediť aj na reformu medzinárodného finančného systému. My v Európe sme predchodcami regulácie finančných trhov a dohľadu nad nimi. Francúzske predsedníctvo skupiny G20 je príležitosťou, ktorú musíme využiť. Jednotná Európa by mala byť príkladom pre svojich zahraničných partnerov.

Európska susedská politika je kľúčovým nástrojom zahraničnej politiky Únie. Vďaka nej udržiavame stabilné vzťahy s našimi najbližšími susedmi. Východné partnerstvo, ktoré je jednou z našich priorít, by sa nemalo podporovať na úkor stredomorského partnerstva. Únia pre Stredozemie stráca dynamiku a rovnako si zaslúži našu pozornosť. Európa zostáva jej rozhodným podporovateľom. Čo chcete robiť na jej oživenie?

Ivo Belet (PPE), *písomne.* – (NL) Je pozitívne, že maďarský premiér jasne zdôraznil svoju ochotu upraviť nový mediálny zákon, ak o to EÚ požiada. Európska komisia teraz musí byť schopná konať svoju prácu úplne nezávisle. To je jediný spôsob, ako sa oslobodiť od straníckych politických hier. Pluralita médií a sloboda tlače sú zásadné európske hodnoty. Všetky členské štáty EÚ, nielen Maďarsko, sa oficiálne zaviazali dodržiavať ich. To je zakotvené v Zmluve o EÚ a Rada Európy má v tejto veci oficiálne dohody. Veríme, že maďarská vláda nenechá v tejto záležitosti miesto na žiadne nejasnosti.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *písomne.* – (LT) Chcela by som privítať Maďarsko, ktoré začína svoje prvé predsedníctvo v Európskej únii. Maďarsko, ktoré preberá predsedníctvo od starého členského štátu Belgicka, začína toto predsedníctvo v pomerne ťažkých časoch, pretože nie všetky členské štáty Európskej únie zažívajú rovnako úspešnú hospodársku obnovu po hospodárskej a finančnej kríze. Okrem toho sa ešte viac úsilia bude musieť venovať úplnému prekonaniu krízy, a preto súhlasím s prioritami stanovenými Maďarskom týkajúcimi sa európskej hospodárskej stabilizácie a otázok rozširovania EÚ, energetiky a integrácie Rómov. Chcela by som upriamiť pozornosť na skutočnosť, že smernica o materskej dovolenke, ktorú odmietli členské štáty, by sa mala naliehavo revidovať, a to ani nehovorím o neistých vyhlídkach antidiskriminačnej smernice, ktorú stále blokuje Rada. Tieto právne predpisy sú pre európskych občanov veľmi dôležité, preto sa musí čo najskôr rozhodnúť o ich budúcnosti. Okrem toho chcem naliehavo vyzvať krajinu zastávajúcu predsedníctvo, aby viac pozornosti venovala modernizácii vysokého školstva, ktoré má vplyv na zamestnanosť mladých ľudí. Teší ma, že Maďarsko vo svojom programe uvádza boj proti detskej chudobe ako jednu zo svojich priorít, chcem však krajinu zastávajúcu predsedníctvo naliehavo vyzvať, aby prijala konkrétne opatrenia v tejto oblasti a spolupracovala s Európskou komisiou na spustení stratégie alebo príprave právnych predpisov týkajúcich sa detskej chudoby. Želám teda Maďarsku úspešné predsedníctvo v nasledujúcich šiestich mesiacoch, zlepšenie situácie európskych občanov a zaručenie ich práv a slobôd.

Proinsias De Rossa (S&D), *písomne.* – Mediálny zákon prijatý maďarským parlamentom je jednoznačne v rozpore s článkom 11 Charty základných práv, ktorý zaručuje slobodu prejavu a informácií. Strážny pes, ktorý vznikol podľa maďarského zákona, dostal za úlohu zaistiť „vyvážené“ novinárske spravodajstvo. To by mohlo vážne obmedziť slobodu tlače a vytvoriť voľný priestor pre svojvoľné rozhodnutia. Tento strážny pes sa navyše skladá z volených členov jedinej vládnej strany. Takéto zloženie nijako neprispieva k zaisteniu objektivity jeho rozhodnutí ani k zaručeniu jeho nezávislosti od maďarskej vlády. Naliehavo vyzývam Európsku komisiu, aby okamžite vykonala právne hodnotenie tohto zákona a jeho vykonávania a v prípade potreby podnikla opatrenia v súvislosti s Maďarskom s cieľom zaistiť novelizáciu tohto zákona a jeho zosúladenie so základnými hodnotami, na ktorých je založená Európska únia.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne.* – (PT) Žiaľ, premiér Orbán začal túto rozpravu tým najhorším možným spôsobom, keď svoju reč začal protikomunistickým výpadom v snahe odvrátiť pozornosť od vlastnej vážnej viny za zhoršenie hospodárskej situácie Maďarska a za exponenciálny nárast nezamestnanosti a chudoby, ku ktorým v tejto krajine v súčasnosti dochádza, pričom sa vyhol priznaniu porušovania demokracie, slobody prejavu, práv odborových zväzov a iných pracovných a sociálnych práv, ako aj porušovania slobody tlače a základných ľudských práv.

Na vývoj situácie v Európskej únii sa pozeráme s veľkými obavami. Maďarské predsedníctvo neposkytlo žiadne dôveryhodné odpovede na tieto problémy, ktoré existujú aj v iných

krajínach EÚ. Práve naopak, predseda Orbán opäť potvrdil autoritárske postoje, keď trval na liberalizácii finančných trhov a na štrukturálnych reformách potrebných na plné dosiahnutie cieľov kapitalizmu, ktorým EÚ slúži.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), *písomne. – (PL)* V roku 2011 budeme pracovať na mnohých dôležitých témach, ako sú smernica o právach spotrebiteľov, právne predpisy v oblasti finančných služieb a duševného vlastníctva a prípravy na budúci finančný výhľad na roky 2014 – 2020. S týmto na pamäti dúfam, že maďarské predsedníctvo a poľské predsedníctvo, ktoré nasleduje ihneď po ňom, prispesú k realizácii týchto konkrétnych projektov a premenia naše pradávané priateľstvo na plodnú spoluprácu v rámci EÚ.

Žiaľ, začiatok maďarského predsedníctva bol jednoznačne skazený a zatienený kontroverzným mediálnym zákonom, ktorý táto krajina nedávno prijala. Inštitúcie EÚ nemohli túto záležitosť ignorovať po tom, ako dostali do Bruselu list od veľkého počtu európskych intelektuálov. Z informácií, ktoré sú dnes dostupné, sa zdá, že niektoré ustanovenia maďarského zákona, napríklad tie, ktoré sa týkajú postupov menovania a prepúšťania členov štátneho mediálneho a telekomunikačného orgánu, a tiež tie, ktoré sa týkajú rozsahu právomocí tohto orgánu, môžu vyvolávať pochybnosti z hľadiska nezávislosti maďarských médií.

Dôrazná reakcia našej politickej skupiny, Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente, však nie je mienená ako kritika maďarského národa, ale štátu zastávajúceho predsedníctvo EÚ. Vec je naliehavá. Je v záujme Maďarska a EÚ ako takej, aby sa bezodkladne vyjasnila, aby sme sa mohli sústrediť predovšetkým na tie najnaliehavejšie otázky, ktoré musí riešiť celá EÚ.

Robert Goebbels (S&D), *písomne. – (FR)* Pán Orbán tvrdí, že je demokrat. Každý demokrat s trochou sebaúcty musí prijať kritiku svojich politických činov. Keď však maďarský premiér považuje akúkoľvek kritiku svojej politiky za útok proti maďarským občanom, robí vážnu chybu. Svojím nacionalistickým pokusom zmaříť rozpravu ukazuje, že jeho zásluhy ako demokrata sú pochybné.

Kinga Göncz (S&D), *písomne. – (HU)* Nikto nemôže poprieť, že maďarské predsedníctvo má búrlivý začiatok. Dúfala som, že presvedčivý úvod maďarského premiéra v Štrasburgu rozptýli obavy. Žiaľ, musím povedať, že sa to nestalo. Pán Viktor Orbán sa nepredstavil politickým skupinám Európskeho parlamentu ako európsky politik, ktorý sa snaží o konsenzus a kompromis, ale ako „bojovník“ útočiaci populistickým a nacionalistickým tónom, ktorý „chráni maďarských občanov“ pred „útokmi“. Poslanci Parlamentu však neurazili maďarských občanov ani maďarskú vládu, ale zaznela silná kritika znepokojujúcich krokov strany Fidesz vrátane mediálneho zákona. Do nápadného koncertu s použitím urážlivých tónov proti tým, ktorí kritizujú maďarskú vládu, sa zapojili najmä euroskeptici a rečníci z extrémnej pravice. Som smutná z toho, že realizáciu programu maďarského predsedníctva by mohli ohroziť útoky vlády na princípy právneho štátu. To, ako sa veci vyvinú po tomto búrlivom úvode, nebude na rozdiel od varovania pána Viktora Orbána závisieť od Európskeho parlamentu, ale od toho, do akej miery budú strana Fidesz a jej vodca ochotní a schopní vykonávať politiku, ktorá rešpektuje európske hodnoty doma i na európskej scéne. Premiér v skutočnosti nemôže mať dva klobúky – jeden, ktorý používa doma ako predseda vlády, a druhý, ktorý nosí v Európe ako úradujúci predseda – ale iba jeden: klobúk politika, ktorý má na pamäti naše spoločné zásady a hodnoty stále rovnako bez ohľadu na to, kde je.

Zita Gurmai (S&D), písomne. – Som hrdá na to, že naša krajina momentálne zastáva predsedníctvo Rady. Namiesto nedostatku demokratického úsilia zo strany Orbánovej vlády by som chcela pripomenúť úplnú neprítomnosť rodových otázok medzi prioritami predsedníctva.

Je tam len jedna presvedčivá zmienka o tomto probléme a to nie je veľa v čase, keď sú ženy v Európe ohrozené dôsledkami ničivej hospodárskej krízy, ich nezamestnanosť závratne stúpa, konzervatívne vlády okliešťujú naše sociálne služby a zavádzajú nevýhodné daňové systémy. Sociálne začlenenie, demografické problémy atď. sú všetko dôležité otázky, ale situácia žien sa musí hodnotiť osobitne, pretože ich problémy a potreby sa líšia od tých mužských: na trhu práce, vo vzťahu k dôchodkovým a zdravotným systémom, daňovým systémom atď.

Žiadam Maďarsko, aby sa nebálo využiť vplyv rotujúceho predsedníctva Rady v prospech žien. Postarajte sa o to, aby Rada prijala smernicu o materskej dovolenke, pretože Parlament za ňu hlasoval, zdôrazňujte pohlavné a reprodukčné zdravotné riziká (počnúc, samozrejme, Maďarskom), snažte sa o realizáciu stratégie EÚ do roku 2020 s dôrazom na rodové otázky a lobujte za rozpočet EÚ zohľadňujúci rodové otázky.

Ivailo Kalfin (S&D), písomne. – (BG) Chcel by som zablahoželať pánovi Orbánovi k začiatku maďarského predsedníctva EÚ. Všetci vám želáme úspešné predsedníctvo. Je pochopiteľné, že táto túžba je mimoriadne silná medzi novými členskými štátmi. Jednou z ohlásených priorít maďarského predsedníctva je rozšírenie schengenského priestoru. Táto otázka je výnimočne dôležitá pre bulharských socialistov a pre všetkých bulharských občanov. Od prvého dňa členstva v EÚ 1. januára 2007 sa bulharské orgány snažia o to, aby Bulharsko bolo spoľahlivou vonkajšou hranicou EÚ. Teraz, na začiatku roku 2011, je táto misia takmer splnená. Očakávam, že maďarské predsedníctvo zaistí prijatie uznesenia Európskej rady v prospech členstva Bulharska a Rumunska v schengenskom priestore do polovice roka 2011. Keď budú v nasledujúcich týždňoch splnené zostávajúce technické požiadavky, Európska rada bude musieť rozhodnúť o začlenení Bulharska a Rumunska do schengenského priestoru bez ukladania akýchkoľvek ďalších politických podmienok.

Tunne Kelam (PPE), písomne. – Naliehavo vyzývam maďarské predsedníctvo, aby sa zaoberalo problémami slobody pohybu v oblasti vzdelávania a trhu práce. Dnes čelí vzájomné uznávanie kvalifikácií získaných vo vzdelávacích inštitúciách v rôznych členských štátoch, ako aj skúseností z rôznych trhov práce, mnohým prekážkam.

Situácia je takáto: zatiaľ čo Komisia vykonáva hodnotenie pokroku vo vzdelávaní, ja vyzývam maďarské predsedníctvo, aby zaistilo seriózne riešenie tohto problému aj v Rade. Je potrebné presvedčiť členské štáty, aby súhlasili s voľnejšími postupmi pri uznávaní vzdelanostných kvalifikácií bez ohľadu na krajinu, kde boli získané.

Vítam vôľu maďarského predsedníctva začať vytváranie integrovaného európskeho plynovodného systému, ktorý by mal ukončiť izoláciu niektorých členských štátov vrátane Estónska, Lotyšska a Litvy.

Chcel by som pripomenúť novému predsedníctvu, že Európsky parlament prijal dva dôležité dokumenty o energetickej solidarite a bezpečnosti, ktoré musí implementovať Rada. Dúfam, že na februárovom zasadnutí Európskej rady dôjde k dohode o novej európskej energetickej stratégii. Tá by mala zahŕňať aj plán pre energetickú prepojovaciu sieť v oblasti Baltského mora.

Krzysztof Lisek (PPE), *písomne*. – (PL) Plne podporujem priority maďarského predsedníctva z dôvodu ich proeurópskeho charakteru a podobnosti so záujmami EÚ ako celku. Zastupujem krajinu, ktorá sa ako ďalšia ujme predsedníctva, a chcem vám oznámiť, že budeme s maďarským predsedníctvom úzko spolupracovať. Dobrá spolupráca umožní hladké predávanie predsedníctva medzi trojicou Poľsko, Cyprus a Dánsko.

Zvlášť ma teší vyhlásenie Maďarska v súvislosti s jeho odhodlaním rozvíjať Východné partnerstvo a európsku susedskú politiku. Podobne by som chcel vyjadriť spokojnosť s tým, že jednou z priorít maďarského predsedníctva je aj rozširovanie EÚ. Skutočnosť, že Maďarsko a Poľsko majú toľko spoločných názorov na rozširovanie EÚ, by mala pomôcť zaistiť kontinuitu počas poľského predsedníctva, pokiaľ ide o túto otázku. Dúfam, že samit Východného partnerstva, ktorý sa má uskutočniť v máji, nebude len súhrnom realizácie tejto iniciatívy za posledné dva roky jej existencie, ale že prinesie aj hmatateľné výsledky v oblasti bezvízového cestovania, obchodu a energetiky.

Podobne ako maďarské predsedníctvo, aj Poľsko sa domnieva, že je tu potreba spoločného prístupu k slobode a spravodlivosti prostredníctvom posilnenia ochrany osobných údajov a presadzovania občianskych práv a spoločných hodnôt v celej EÚ. Jedna z priorít vyzýva na udržateľné využívanie zdrojov, takže je pokračovaním cieľov predchádzajúceho španielskeho a belgického predsedníctva a odzrkadľuje rozsiahle úsilie Komisie v tejto oblasti. Je dôležité, aby plánované opatrenia brali do úvahy rozdielne podmienky a potenciály, ktoré existujú v členských štátoch.

Petru Constantin Luhan (PPE), *písomne*. – (RO) Blahoželám Maďarsku k jeho programu, ktorý dáva prioritu hospodárskemu rastu a pozícii Európy na celosvetovom fóre. Jeden z dôležitých bodov programu predsedníctva sa týka rozšírenia schengenského priestoru prijatím Rumunska a Bulharska. Vstup do schengenského priestoru je záväzok, ktorý Rumunsko prijalo s plnou zodpovednosťou. Vyvinuli sme značné úsilie na zabezpečenie vonkajších hraníc EÚ a, ako to potvrdzujú správy o vstupe našej krajiny do schengenského priestoru, Rumunsko je pripravené prijať schengenské *acquis*. Rumunsko by malo byť spravodlivo hodnotené podľa rovnakých kritérií, ktoré boli uplatnené v prípade štátov, ktoré vstúpili do schengenského priestoru pred nami. Verím v podporu maďarského predsedníctva v tejto veci.

Marian-Jean Marinescu (PPE), *písomne*. – (RO) Ďakujem vám za prejav podpory rozšírenia schengenského priestoru o Bulharsko a Rumunsko. To, čo ste hovorili o obrovskom úsilí, ktoré bolo vynaložené, je pravda. Rumunsko vyvinulo veľké úsilie z hľadiska finančných nákladov i ľudských zdrojov. Systémy zavedené s podporou francúzsko-nemeckej skupiny EADS sú najmodernejšie v Európskej únii. Som pevne presvedčený, že napríklad námorná hranica Rumunska je neporovnateľne lepšie chránená ako podobné hranice v iných členských štátoch Schengenu.

Všetky hodnotiace správy o Rumunsku sú kladné. Boli splnené všetky kritériá schengenského *acquis*. Je normálne očakávať odpoveď v súlade s pravidlami EÚ. V tomto procese je potrebná podpora maďarského predsedníctva.

Ďalším dôležitým bodom programu predsedníctva je podpora dunajskej stratégie. Dunajská stratégia je spoločný projekt, v rámci ktorého musia všetci partneri plniť svoje záväzky s cieľom zaistiť jeho fungovanie a dosiahnutie prijatých cieľov. Musí sa vytvoriť program na realizáciu strategických priorít bez zvyšovania objemu vyčlenených finančných prostriedkov z jestvujúcich rozpočtových riadkov. Vyčlenené zdroje musia byť doplnené

o príspevky zo zainteresovaných štátov a o možnosť presunúť nevyužitú finančnú prostriedky z iných segmentov.

Cristian Dan Preda (PPE), *písomne. – (RO)* Vítam skutočnosť, že maďarské predsedníctvo Rady Európskej únie začlenilo do svojho šesťmesačného programu podporu vstupu Rumunska a Bulharska do schengenského priestoru ako skutočný výdobytok európskej integrácie pre občanov Únie. V dokumente, ktorý predložil premiér Viktor Orbán, maďarské predsedníctvo vyhlasuje: „Chceli by sme prijať tieto dva členské štáty do schengenského priestoru ihneď, ako splnia všetky potrebné podmienky.“ Toto vyhlásenie prichádza v čase, keď sa zdá, že diskusia o pristúpení týchto dvoch krajín, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2007, do schengenského priestoru, sa mení z čisto technickej na politickú. Už sa objavili reči o jeho odložení, hoci technické požiadavky boli v plnej miere splnené. Preto si myslím, že je potrebné vyvinúť úsilie na zvýšenie dôvery. Rozhodujúcim nástrojom preto zostáva dialóg. Bez neho sa Európania z Bulharska či Rumunska budú aj naďalej cítiť vylúčení a diskriminovaní. Naozaj potrebujeme druhotriednych európskych občanov?

Joanna Senyszyn (S&D), *písomne. – (PL)* Šport je jednou z priorit maďarského predsedníctva. To je veľmi dôležitá správa pre športový svet a predovšetkým pre milióny Európanov, ktorí sa venujú športu a rekreačnej telesnej aktivite na amatérskej úrovni. Napriek novému právnomu rámcu sa dosiahol len slabý pokrok pri vytváraní lepších finančných podmienok pre športové činnosti v Európe. Amatérsky šport je prehliadaný vo verejnej diskusii a v sociálnom výskume a nedoceňuje sa úloha, ktorú zohráva pri prevencii chorôb a zlepšovaní životných podmienok a kvality života Európanov. Výhody pravidelného cvičenia možno rozdeliť do štyroch skupín: zdravotné výhody, sociálne výhody, hospodárske výhody a politické výhody. Amatérsky šport umožňuje dosiahnutie mnohých politických cieľov vrátane podpory zdravia a kultúry, vzdelávania, sociálnej integrácie, boja proti diskriminácii, znižovania zločinnosti a boja proti drogovej závislosti. Šport tiež znamená nižšie náklady na zdravotnú starostlivosť.

Chcela by som preto upozorniť maďarské predsedníctvo na písomné vyhlásenie Európskeho parlamentu č. 62/2010 o zvyšovaní podpory Európskej únie pre amatérsky šport, ktorého som spoluautorkou. Toto vyhlásenie je dôkazom našej oddanosti športu a zlepšovaniu kvality života ľudí žijúcich v Európe. Žiadame v ňom, aby sa amatérskemu športu venovala riadna pozornosť v oznámení o športe a aby sa zaručilo dostatočné financovanie športových programov EÚ. Väčšia podpora EÚ pre amatérsky šport znamená podporu zdravšieho životného štýlu miliónov Európanov.

Czesław Adam Siekierski (PPE), *písomne. – (PL)* Ústredným mottom predsedníctva ako takého je Silná Európa. Kríza a rozhodnutia, ktoré sa doteraz urobili na úrovni členských štátov, ukázali, že potrebujeme viac Európy, nie menej, ak chceme vyriešiť problémy, ktorým v súčasnosti čelíme. Prioritami by mali byť boj proti kríze, prekonanie problému verejného dlhu členských štátov a pokračovanie v prijímaní opatrení zameraných na dosiahnutie stability eurozóny a na posilnenie hospodárskeho riadenia. Maďarské predsedníctvo sa spolieha na „ľudský prístup“ a predovšetkým na nárast úrovni zamestnanosti. Európa chce dosiahnuť udržateľný rast, čo by sa malo zaistiť prostredníctvom vytvárania pracovných miest a sociálneho začlenenia. Vzhľadom na potrebu zvýšenej bezpečnosti dodávok plynu by sme mali podniknúť kroky na čo najskoršie vytvorenie spoločnej energetickej politiky. Treba privítať regionálny aspekt, ktorý možno badať v programe činnosti. Ten okrem iného zahŕňa dunajskú stratégiu, stratégiu pre Rómov a otázky týkajúce sa Východného partnerstva. Sú tu aj plány na rozšírenie schengenského priestoru začlenením Rumunska a Bulharska. To je záležitosť rozhodujúceho

významu, pretože všetky členské štáty by mali mať rovnaké práva. Hovorí sa aj o dokončení prístupových rokovanií s Chorvátskom počas maďarského predsedníctva. Zodpovedná politika rozširovania by mala európskemu kontinentu priniesť stabilitu, mier a súdržnosť. Referenčným bodom pre prácu začatú belgickým predsedníctvom bola Európa v plnom význame slova. To neznamená, že národný prístup, ktorý si pravdepodobne zvolí Maďarsko, nemôže byť v harmónii či dokonca v kontraste s prístupom Spoločenstva.

Csaba Sógor (PPE), *písomne*. – (HU) V súvislosti s maďarským predsedníctvom mnohí ľudia kritizovali koberec použitý ako súčasť obrazu predsedníctva, najmä jeho časť vyobrazujúcu mapu udalostí z roku 1848. Táto mapa je mapou Európy v roku 1848. Okrem iného má symbolizovať skutočnosť, že Maďarsko už v roku 1848 bojovalo za slobodu ľudí žijúcich v Európe vrátane slobody tlače. Ako Maďar transylvánskeho pôvodu som dnes občanom Rumunska. Ako občan tejto krajiny by som sa chcel vyjadriť k procesu rozširovania schengenského priestoru. Dvanásť najnovších členských štátov sa podujalo zúčastniť sa na budovaní spoločnej Európy v nádeji, že pre ne budú platiť rovnaké práva a povinnosti ako pre staré členské štáty. Aj Rumunsko verilo, že po splnení príslušných technických kritérií by sa vo vopred stanovenom termíne mohlo stať súčasťou schengenského priestoru, priestoru bez vnútorných hraníc. Teraz však počúvame reči o tom, že niektoré členské štáty majú v úmysle stanoviť pre Rumunsko ďalšie podmienky okrem kritérií, ktoré boli vopred určené. Žiadam maďarské predsedníctvo, aby urobilo všetko, čo je v jeho silách, na zaistenie dodržiavania spoločných pravidiel, a aby tým, ktorí vyjadrujú nesúhlas, pripomenulo nevyčísliteľné negatívne dôsledky tohto rozhodnutia, pretože zachovanie dôveryhodnosti EÚ je v záujme nás všetkých, všetkých 27 vlád. A na záver jedna posledná myšlienka o koberci: koberec je užitočný doplnok, ktorý nám robí určitú službu: ľudia si doň dokonca môžu utrieť nohy. Znamená to, že motto maďarského predsedníctva Silná Európa predstavuje službu. My menšiny v Rumunsku, na Slovensku a v Európe budeme v tomto partnermi.

Michèle Striffler (PPE), *písomne*. – (FR) Maďarské predsedníctvo prichádza v kľúčových časoch pre Európu, keď niektoré členské štáty stále čelia vážnej hospodárskej a sociálnej kríze. Stabilita eura musí byť jednou z priorít maďarského predsedníctva a nepochybujem o tom, že Rada urobí všetko pre boj proti menovým špekuláciám a dosiahne výrazný pokrok v otázke európskeho hospodárskeho riadenia.

Po druhé, teším sa na to, že maďarské predsedníctvo vyvinie maximálne úsilie na definovanie skutočnej európskej stratégie pre začlenenie Rómov v spolupráci s ostatnými európskymi inštitúciami. Realizácia stratégie takéhoto charakteru je môjmu srdcu zvlášť blízka a bola by som rada, keby maďarské predsedníctvo riešilo túto otázku.

Na záver by som chcela vyjadriť svoju solidaritu s maďarskou vládou v súvislosti s kontroverznou témou, ktorá sprevádza prvých niekoľko dní maďarského predsedníctva, najmä čo sa týka zákona o médiách. Nikto nepochybuje, že Maďarsko je demokracia, a pán Orbán zdôraznil, že bude pripravený zmeniť tento zákon, ak Komisia zistí akýkoľvek nesúlad s európskym právom. Vyzývam všetkých k zodpovednosti a k ukončeniu tejto zbytočnej kontroverzie.

Nuno Teixeira (PPE), *písomne*. – (PT) Maďarsko preberá predsedníctvo EÚ v čase pokračujúcej hospodárskej a finančnej krízy. Základnými témami programu poslednej krajiny trojice predsedníctiev – spolu so Španielskom a Belgickom – sú hospodárska obnova, integrácia Rómov, energetická stratégia, proces rozširovania a zapojenie verejnosti do európskeho projektu. Čo sa týka hospodárskej obnovy, program považuje za kľúčové

inštitucionalizáciu finančného stabilizačného mechanizmu a európsky semester. Domnievam sa, že posilnenie spolupráce a koordinácie na hospodárskej úrovni je mimoriadne dôležitým nástrojom podpory európskej konkurencieschopnosti a inovácií, a teda aj prevencie a/alebo predpovedania budúcich kríz. Bude prijatá nová stratégia pre dopravu na roky 2011 – 2020 spolu so zmenami a doplneniami smernice o dopravných sieťach, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska dosiahnutia vnútorného trhu a sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti. Cestná doprava, doprava po riekach EÚ a zavedenie systému Galileo sú ďalšie témy, o ktorých sa bude hovoriť. Opäť sa zdá, že regionálna politika bude základným kameňom celej maďarskej stratégie, pretože dokáže poskytovať integrované odpovede na hospodársku krízu a regionálne rozdiely. Zdá sa, že rozdelenie prostriedkov v rámci viacročného finančného rámca po roku 2014 bude pre maďarské predsedníctvo kľúčovou témou diskusie.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *písomne.* – (RO) Maďarské predsedníctvo Rady EÚ prijalo za svoj všeobecný cieľ posilnenie inštitucionálnych, hospodárskych, sociálnych a politických aspektov Európskej únie. Maďarské predsedníctvo Rady sa tiež zaviazalo prijať dunajskú stratégiu EÚ a začať jej realizáciu. Tá zohrá mimoriadne významnú úlohu vo všetkých štátoch, cez ktoré preteká Dunaj, a pomôže konsolidovať európsky integračný proces v regióne západného Balkánu.

So záujmom očakávame zverejnenie Bielej knihy o dopravnej politike Európskej únie na roky 2011 – 2020, pretože je to kľúčová oblasť hospodárskeho rozvoja a hospodárskej a sociálnej súdržnosti Únie.

Keďže diskusie o budúcom finančnom výhľade sa už začali, vyzývame maďarské predsedníctvo, aby urýchlilo rozhovory s Radou v súvislosti s týmto dokumentom, aby proces revízie siete TEN-T mohol brať do úvahy výsledok týchto diskusií.

Vzhľadom na to, že jedna osoba zo šiestich je v EÚ vystavená riziku chudoby, vyzývame Radu, aby považovala znižovanie chudoby za hlavnú prioritu a prijala v tejto súvislosti konkrétne opatrenia.

Vítam tiež zámer maďarského predsedníctva dosiahnuť politickú dohodu o vytvorení európskeho rámca pre integráciu Rómov, ako aj jeho zámer začať realizovať Európsku stratégiu pre oblasť zdravotného postihnutia.

Rafał Trzaskowski (PPE), *písomne.* – (PL) Silná Európa, vytvorenie efektívneho hospodárskeho riadenia v EÚ, zblížovanie EÚ so svojimi susedmi: chceme podporiť maďarské predsedníctvo v jeho práci smerom k týmto prioritám. Pre nás je tiež mimoriadne dôležité, že maďarské predsedníctvo počíta s úzkym partnerstvom s Európskym parlamentom. Je tu ešte jedna otázka, ktorej sa chcem venovať ako poslanec zaoberajúci sa inštitucionálnymi záležitosťami a zároveň ako predstaviteľ krajiny, ktorá prevezme vedenie Európskej únie po Maďarsku. Maďarské predsedníctvo je mimoriadne dôležité, a to nielen pre jeho priority, ktoré zodpovedajú prioritám Poľska, ale aj preto, lebo je to stále prechodné predsedníctvo. Lisabonská zmluva oslabila úlohu predsedníctva, ale táto úloha ešte nebola jasne vymedzená a teraz máme poslednú šancu urobiť to. Rozsah nástrojov, ktoré bude mať Poľsko následne k dispozícii, bude závisieť od toho, aké miesto sa podarí nájsť maďarskému predsedníctvu v inštitucionálnej skladačke, ktorou je EÚ. Z tohto dôvodu budem jeho prácu sledovať o to pozornejšie.

Angelika Werthmann (NI), *písomne.* – (DE) Maďarsko preberá predsedníctvo Rady od Belgicka. Tieto dva členské štáty ani nemôžu byť odlišnejšie. Jeden je príkladom tradičného

európskeho štátu, kým druhý je krajinou, ktorá si ešte stále hľadá svoju cestu do Európy. Dúfam, že maďarské predsedníctvo bude nasledovať cestu, po ktorej sa vydalo Belgicko, a zameria sa na celkové záujmy Európy. Maďarské predsedníctvo predstavilo rozsiahly zoznam priorít. Ako jeden zo spôsobov priblíženia EÚ jej občanom si Maďarsko stanovilo za cieľ prijať Chartu základných práv. To by mohlo byť zaujímavé vzhľadom na to, že Maďarsko je momentálne pod palbou medzinárodnej kritiky za svoj nový mediálny zákon, ktorý je v jasnom rozpore s článkom 11 Európskej charty základných práv. Ako plnohodnotná členka Výboru pre rozpočty ma zvlášť zaujíma vývoj v oblasti zvyšovania finančného dohľadu a trvalého krízového mechanizmu. Belgicko dalo dobrý príklad, keď kládlo mimoriadny dôraz na sociálne otázky. Dúfajme, že Maďarsko ho bude nasledovať.

PREDESEDÁ: Diana WALLIS

podpredsedníčka

6. Hlasovanie

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu.)

6.1. Práva pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (A7-0307/2010, Françoise Grossetête) (hlasovanie)

6.2. Dobrovoľné dohody o partnerstve v rámci režimu FLEGT (hlasovanie)

6.3. Dohoda medzi EÚ a Kamerunom o práve v lesnom hospodárstve (A7-0371/2010, Yannick Jadot) (hlasovanie)

6.4. Dohoda medzi EÚ a Konžskou republikou o práve v lesnom hospodárstve (A7-0370/2010, Yannick Jadot) (hlasovanie)

6.5. Dočasná dohoda o partnerstve medzi ES a tichomorskými štátmi (hlasovanie)

6.6. Dočasná dohoda o partnerstve medzi ES a tichomorskými štátmi (A7-0365/2010, David Martin) (hlasovanie)

6.7. Medzištátne osvojenia v Európskej únii (hlasovanie)

6.8. Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi ES a Srbskom (B7-0021/2011) (hlasovanie)

– *Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 4:*

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – Chcela by som k tomuto pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu 4, ktorý sme predložili spolu s pani Brantnerovou, predložiť ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorým sa odstráni jeho druhá časť. Jeho znenie by malo byť: „vyzýva Srbsko, aby začalo dialóg s Kosovom bez toho, aby naďalej nastoľovalo otázku nových rokovaní o jeho statuse“.

Dúfam, že to podporíte.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Chcel by som len odporučiť, aby sme za týchto okolností hlasovali za tento návrh.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.)

– Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 8:

Jelko Kacin (ALDE). – Vzhľadom na význam ľudských práv by som chcel pri hlasovaní o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 8 použiť hlasovanie podľa mien. Návrh sa týka prekvapujúceho a nešťastného rozhodnutia srbskej vlády nezúčastniť sa na slávnostnom udeľovaní Nobelovej ceny za mier v Osle. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh zároveň chváli rozhodnutie srbského ombudsmana zúčastniť sa na slávnosti v mene srbského ľudu. Je to odkaz Srbsku a všetkým ostatným budúcim kandidátskym štátom, že vyjednávanie o ľudských právach je neprijateľné.

S cieľom získať širšiu podporu pre tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh chcem tiež predložiť veľmi krátky ústny – v zásade kompromisný – pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý pôvodne pripravila pani Maria Eleni Koppová. Chcem pridať slovo „pôvodným“ medzi slová „nad“ a „rozhodnutím“, takže znenie bude: „vyjadruje poľutovanie nad pôvodným rozhodnutím vlády nezúčastniť sa na slávnostnom udeľovaní Nobelovej ceny za mier, ktoré sa uskutočnilo 10. decembra v Osle; na druhej strane víta iniciatívu ombudsmana zúčastniť sa na slávnosti ako zodpovedné a chvályhodné rozhodnutie“.

Naliehavo žiadam všetkých svojich kolegov, aby tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh podporili.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh nebol prijatý.)

(Predsedajúca súhlasila so žiadosťou o hlasovanie podľa mien.)

6.9. Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi ES a Srbskom (A7-0362/2010, Jelko Kacin) (hlasovanie)

6.10. Európska iniciatíva o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií (A7-0366/2010, Marisa Matias) (hlasovanie)

6.11. Inhalátory pre astmatikov (hlasovanie)

6.12. Situácia na Haiti rok po zemetrasení: humanitárna pomoc a obnova (B7-0023/2011) (hlasovanie)

6.13. Porušovanie slobody prejavu a diskriminácia na základe sexuálnej orientácie v Litve (hlasovanie)

Predsedajúca. – Týmto uzatváram toto hlasovanie.

7. Vysvetlenia hlasovania

Predsedajúca. – Teraz pristúpime k vysvetleniam hlasovania.

Ústne vysvetlenia hlasovania

Odporúčanie do druhého čítania: Françoise Grossetête (A7-0307/2010)

Jens Rohde (ALDE). – (DA) Touto smernicou o právach pacientov sme dnes dosiahli historický kompromis. Domnievam sa, že to je historicky najvýznamnejšia dohoda, ktorú sme dosiahli, odkedy som v Parlamente. Je to historický kompromis, ktorý sa podarilo dosiahnuť medzi dvoma stranami, ktoré si boli príliš dlho veľmi vzdialené, teda medzi Parlamentom na jednej strane a Radou na strane druhej. Usilovnou prácou sa nám teraz podarilo zabezpečiť kompromis, ktorý bude prospešný pre pacientov, pretože ich ochráni pred neprímerane dlhými čakacími dobami, a zároveň sme našli rovnováhu, vďaka ktorej budú členské štáty schopné monitorovať situáciu z lekárskeho i finančného hľadiska.

Výsledok, ktorý sme tu dnes dosiahli, je mimoriadne pozitívny a prinesie výhody pacientom i členským štátom. Myslím si, že máme dôvod zablahoželať v prvom rade rokovacím stranám, a potom, samozrejme, čo je najdôležitejšie, aj európskym občanom k tomuto výsledku, ktorý sme tu dnes odhlasovali.

Clemente Mastella (PPE). – (IT) Doteraz existovalo príliš veľa pochybností a neistoty okolo dostupnosti liečby a preplácania nákladov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Smernica, ktorú sme dnes schválili, konečne umožní všetkým pacientom využívať sériu práv a služieb zdravotnej starostlivosti v celej Európe.

Cieľom v žiadnom prípade nie je stimulovať cezhraničnú zdravotnú starostlivosť ako takú, ale zabezpečiť jej dostupnosť, bezpečnosť a kvalitu, ak sa ukáže ako užitočná alebo potrebná. Potrebujeme viac informácií o právnych predpisoch vzťahujúcich sa na zdravotnícku starostlivosť poskytovanú v členskom štáte, ktorý nie je členským štátom, v ktorom je pacient poistený, a ich väčšiu zrozumiteľnosť.

Aktuálna situácia je neuspokojujúca. Smernica poskytne pacientom dôležitú možnosť voľby, ktorá sa zakladá na ich potrebách, nie na ich prostriedkoch, a o ktorej sa rozhodujú na základe informácií, nie pod nátlakom.

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Španielska delegácia Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente hlasovala rovnako ako zvyšok našej skupiny za, nemohol by som však spokojne odísť bez toho, aby som jasne nevyjadril svoje obavy v súvislosti so začlenením otázky transplantácie orgánov do tejto smernice. Bola začlenená v rozpore s úsudkom Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín v dôsledku tvrdohlavého rozhodnutia Rady začleniť transplantáciu do tejto smernice.

Dúfam, že začlenenie tejto otázky nenaruší účinnosť rozumných právnych predpisov, ktoré sme prijali v tomto Parlamente, teda smernice o transplantácii alebo akčného plánu, ktoré sme len nedávno takmer jednohlasne prijali. Chcem povedať, že budeme dbať na to, aby začlenenie otázky transplantácie nenarušilo skvelú prácu, ktorú vykonávajú také úspešné organizácie, ako je Španielska národná transplantáčna organizácia, a, samozrejme, ambíciu zachrániť 20 000 životov, ktorú obsahuje smernica o transplantácii i akčný plán, ktoré sme, opakujem, tu prijali.

Preto by som to chcel objasniť a dodať, že budeme aj naďalej zaisťovať dodržiavanie smernice v tejto oblasti.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Opäť tu dnes máme niečo, čo pretlačili ľudia, ktorí neboli zvolení, konkrétne Európsky súdny dvor, ktorý prostredníctvom série

rozhodnutí vyvinul tlak na riadne zvolené inštitúcie, aby vypracovali túto smernicu, za ktorú sme dnes hlasovali.

Povedal by som, že na zlepšovaní šancí Európanov na riadnu zdravotnú starostlivosť je jednoznačne niečo príťažlivé. Problémy, ktoré táto smernica vytvorí, však jasne zatieňujú výhody, ktoré prináša. Čo napríklad urobíme, ak bude na systém zdravotnej starostlivosti nejakej krajiny taký silný tlak, že poradovníky sa stanú nezvládnuteľnými? Čo sa stane, ak lekári začnú hromadne posielat ľudí do nejakej krajiny – samozrejme, s predchádzajúcim súhlasom, ale aj tak? Mohlo by to byť Dánsko, odkiaľ pochádzam, Nemecko, Holandsko alebo iná krajina EÚ, ktorej zdravotná starostlivosť je známa vysokou kvalitou. Bude to znamenať, že občania príslušnej krajiny budú na konci radu, pričom v žiadnom prípade nesmú byť znevýhodnení, pretože práve oni prostredníctvom svojich daní zaplatili za kvalitný systém zdravotnej starostlivosti.

Chcel by som preto jasne povedať, že nedostatky a potenciálne katastrofy, ktoré táto smernica môže spôsobiť vo vnútroštátnych systémoch zdravotnej starostlivosti, jednoznačne zatieňujú výhody, o ktorých hovorili moji kolegovia poslanci.

Jim Higgins (PPE). – Pán Messerschmidt má pravdu. Hodil to na nás Súdny dvor, ale ja to vítam a chcem vzdať poklonu pani Grossetêteovej za vypracovanie vynikajúcej správy, pretože vďaka tejto smernici budú mať pacienti k dispozícii úplné a transparentné informácie, keď budú v zahraničí potrebovať zdravotnú starostlivosť. Je úplne jasné, o čo ide.

Pacienti so zriedkavými ochoreniami budú môcť využívať cezhraničných odborníkov a diagnostiku v prípade, že liečba nie je dostupná v ich členskom štáte. Cieľom smernice je poskytnúť pacientom možnosť voľby, ktorá sa zakladá na ich potrebách, nie na ich prostriedkoch, a o ktorej sa rozhodujú na základe informácií, nie pod nátlakom, takže si myslím, že je to naozaj veľmi pozitívne. A nakoniec, smernica umožňuje spoluprácu medzi členskými štátmi.

Vítam skutočnosť, že stavia úplne mimo zákon niečo, čo by sa mohlo zneužívať, a to je celá oblasť zdravotnej turistiky. Takže pre mňa to je ďalší krok správnym smerom, ďalší krok k posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi a k dosiahnutiu väčšej súdržnosti v rámci Únie. Myslím si, že dnešok je dobrým dňom pre pacientov v Európe.

Constance Le Grip (PPE). – (FR) Aj ja som si priala hlasovať za správu mojej kolegyne pani Grossetêteovej o smernici o prístupe k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Skutočne vítam pokrok, ktorý tento text predstavuje z hľadiska mobility pacientov v Európe. Po mnohých rokoch neistoty, najmä právnej neistoty, a usilovnej práce zo strany Európskeho parlamentu ponúka tento text zjednodušenie, vyjasnenie a kodifikáciu podmienok, podľa ktorých môžu európski občania využívať zdravotnú starostlivosť aj v inom európskom štáte, ako je štát, v ktorom majú trvalý pobyt, a to pokiaľ ide o prístup i o preplácanie nákladov. Konkrétne mám na mysli všetkých pacientov, ktorí trpia zriedkavými ochoreniami a ktorí konečne získajú prístup k primeranej špecifickej liečbe zodpovedajúcej ich potrebám.

Chcela by som zdôrazniť, že táto smernica je konkrétnym európskym opatrením, ktoré smeruje k Európe pre ľudí a ktoré dáva Európanom nové práva. Je preto absolútne rozhodujúca pre mobilitu občanov v rámci Únie.

Adam Bielan (ECR). – (PL) Hlasoval som za smernicu, ktorú predložila pani Grossetêtová, aby sa konečne po mnohých rokoch rokovanií mohla uviesť do praxe zásada cezhraničnej liečby. Smernicu v jej súčasnej podobe považujem za dobrý kompromis založený predovšetkým na právach pacientov, ale aj na ochrane záujmov zdravotníckych fondov v jednotlivých členských štátoch.

Pre občanov z krajín, ako je Poľsko, znamená možnosť byť ošetrovaný v zahraničí rovnaké príležitosti z hľadiska využívania modernej zdravotnej starostlivosti. Pacientom je často odopieraný prístup k rýchlej a primeranej zdravotnej starostlivosti v dôsledku preľudnených nemocníc, dlhých radov a poradovníkov na niektoré kľúčové liečebné postupy. Čas je v niektorých prípadoch rozhodujúci faktor. Smernica tiež umožní občanom rozhodnúť sa, či chcú čakať mnoho mesiacov na liečebný postup v ich vlastnej krajine, alebo si zvolia liečbu niekde inde. Bude pre nich jednoduchšie rozhodnúť sa, ako chcú byť liečení, keď budú tiež vedieť, že náklady na liečbu im budú preplatené – aspoň do veľkej miery a niekedy dokonca úplne – v prípade, že sa vykoná v inom členskom štáte Európskej únie.

Zjednodušovanie pravidiel týkajúcich sa liečby v zahraničí možno, samozrejme, považovať aj za mobilizáciu trhových síl v zmysle všeobecného prístupu k službám zdravotnej starostlivosti. Podľa môjho názoru preto tieto riešenia pomôžu zvýšiť konkurencieschopnosť služieb zdravotnej starostlivosti a následne budú mať aj významný vplyv z hľadiska urýchlenia skvalitňovania týchto služieb.

Mairead McGuinness (PPE). – Vítam túto smernicu o zdravotnej starostlivosti, ale som opatrná, pretože diabol sa skrýva v detailoch.

Je veľmi dôležité, aby si naši občania uvedomili, že táto smernica nebude platiť ešte 30 mesiacov. Aj dovtedy však občania môžu prekračovať hranice a využívať zdravotnú starostlivosť v inom členskom štáte a môžu im byť preplatené náklady na túto starostlivosť. Nepochybujme teda, že už aj dnes existujú občania, ktorí cestujú cez hranice za zdravotnou starostlivosťou. To je veľmi dôležité.

Pre tých, ktorí majú záujem o podrobnosti o tejto zložitej smernici, som strávila nejaký čas prípravou otázok a odpovedí, ktoré sú dostupné na mojej webovej stránke. Nabádam tých občanov, ktorí nás sledujú cez internet alebo inak, aby sa na ne pozreli a upozornili ma, ak som nepoložila tie správne otázky, pretože musíme šíriť informácie o tomto veľmi pozitívnom kroku smerom k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti pre všetkých.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Európska spoločnosť je čoraz mobilnejšia. Študujeme, pracujeme, oddychujeme a cestujeme za hranicami našej vlastnej krajiny. Občania žijúci v Európskej únii by mali mať právo využívať bezplatnú núdzovú zdravotnú starostlivosť všade v Európe. Je samozrejmosťou, že by sme mali vytvoriť nástroje, ktoré zabránia takzvanej zdravotnej turistike a zároveň pomôžu pacientom, ktorí najviac potrebujú využívať nové príležitosti. Predovšetkým mám na mysli liečbu nezvyčajných a zriedkavých ochorení vykonávanú v špecializovaných centrách, často za hranicami krajiny, v ktorej pacient žije. Nemôžeme však dopustiť zasahovanie do štruktúry politík členských štátov v oblasti zdravotníctva. To je vnútroštátna právomoc a členské štáty môžu slobodne prijímať vlastné rozhodnutia v tejto oblasti. Touto smernicou sa prijímajú určité opatrenia v tomto smere. Prirodzene, hlasoval som za.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Bol už najvyšší čas stanoviť spoločné európske pravidlá na ochranu našich občanov a pacientov. Je tiež skvelé, že sa vytvorila samostatná smernica o tejto téme a že to nebolo zapracované do smernice o službách, pretože počas

jej prípravy sa zistilo, koľko vecí zostalo úplne opomenutých alebo nerozhodnutých v čase prijatia smernice o službách.

Právo pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť prinúti členské štáty EÚ zaistiť, aby v ich krajinách neboli poradovníky.

Je potrebný systém predbežnej autorizácie: bez neho by mohli mať mnohé členské štáty problémy s kontrolou nákladov na svoje systémy zdravotnej starostlivosti a s plánovaním a hodnotením budúcnosti. Mohlo by to skončiť aj tak, že rozhodujúcim faktorom by bol majetok a nie potreba.

V každom prípade sa to v podstate nedotkne veľkého počtu Európanov. Väčšina chce využívať zdravotnú starostlivosť v blízkosti svojich domovov a vo svojom rodnom jazyku. Takýto systém je však potrebný a ak sa vytvoria poradovníky, bude možné využiť zdravotnú starostlivosť v inej krajine.

Marian Harkin (ALDE). – Aj mňa veľmi teší dohoda, ktorú sme dnes dosiahli a ktorá podľa mňa zaistí, aby pacienti mali prístup k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti primeraným a spravodlivým spôsobom.

Ako už povedali viacerí rečníci, súčasný návrh tu máme, samozrejme, preto, lebo jedna občianka z našej krajiny, z juhu Anglicka, spochybnila systém a Súdny dvor potvrdil jej práva.

Myslím si, že dnes sa tu snažíme – a spolu s Radou sa nám to aj podarilo – zaistiť, aby boli potvrdené práva občanov, pričom spájame potreby a práva občanov do právneho predpisu. A práve presne toto by mal tento Parlament robiť.

Stále je tu niekoľko vecí, ktoré treba upraviť. Myslím si, že vzájomné uznávanie predpisov medzi členskými štátmi je veľmi dôležité, pretože tu nejde len o zdravotnú starostlivosť, ale aj o následnú starostlivosť, ale máme určitý čas na to, aby sme doriešili podrobnosti.

Posledná poznámka, ktorú asi urobím, je, že v súčasnej finančnej kríze sa mnoho občanov pýta, či Európa funguje. Prináša svojim občanom úžitok? To je otvorená otázka, ale myslím si, že dnes môžeme s určitou istotou povedať, že Európa funguje.

Gerard Batten (EFD). – Hlasoval som proti tomuto opatreniu o právach pacientov v oblasti cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, pretože bude znamenať len ďalšiu obrovskú záťaž pre britských daňových poplatníkov a pre náš vnútroštátny systém zdravotnej starostlivosti.

Tento systém sa už teraz využíva ako medzinárodný systém zdravotnej starostlivosti a je predmetom rozsiahleho zneužívania zo strany zahraničných občanov, pričom náklady sú stovky miliónov, ak nie miliardy libier ročne. Túto záťaž nesú najmä moji voliči v Londýne. Týmto sa náš vnútroštátny systém zdravotnej starostlivosti ešte viac zaviazal poskytovať liečbu občanom EÚ, ktorí nikdy nezaplatili ani penny na daň v Británii. Predpokladané opatrenia na spätné získavanie platieb od členského štátu pacienta sa ukážu ako nevymáhateľné.

Je správne, aby zahraničný štátny príslušník v prípade potreby dostal v Británii núdzové ošetrovanie, ale žiadny zahraničný štátny príslušník by nemal byť vpustený do Británie, ak si predtým nevybavil riadne cestovné a zdravotné poistenie. Takáto politika je správna a spravodlivá a, samozrejme, nedosiahnuteľná, kým Británia zostane členom Európskej únie. To je ďalší dôvod, ak je vôbec potrebný, prečo by sme mali vystúpiť.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Myslím si, že je skvelé, že sa konečne podarilo dosiahnuť tento historický kompromis medzi Parlamentom a Radou. Dalo by sa povedať, že tento právny predpis týkajúci sa cezhraničnej zdravotnej starostlivosti by mohol priniesť zrušenie poradovníkov, ktoré sa začali objavovať v mnohých členských štátoch. Bola by to tiež príležitosť na výmenu osvedčených postupov. V tejto súvislosti je tiež dôležité zaistiť stanovenie záujmov či práv pacientov. Ďalej je rovnako dôležité pamätať na to, že pri nadväzovaní cezhraničnej spolupráce je rozhodujúca bezpečnosť pacientov, a zároveň všade zaistiť vytvorenie adekvátnych noriem zdravotnej starostlivosti a liečby.

Preto som s nadšením privítal túto správu pani Grossetêtovej a dúfam, že bude podporovať verejné zdravie v Európe a že nám pomôže zachrániť veľa ľudí a urýchliť ich liečbu.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Myslím si, že je dôležité, aby sme nevyužívali vnútroštátne daňové systémy na pôsobenie proti vnútornému trhu. To je kľúčové najmä v prípade cezhraničných služieb, kde je potrebné rovnaké zaobchádzanie. Momentálne vidíme negatívny príklad v Maďarsku, kde sa používajú cenové limity so spätnou pôsobnosťou ako určitá forma krízovej dane. To je neprijateľné a bude to mať vážne dôsledky pre sektory financií, poisťovníctva a obchodu a tiež pre energetický priemysel. Dúfam, že podobná vec sa nestane v budúcnosti aj v oblasti služieb zdravotnej starostlivosti.

Chcel by som požiadať pána Orbána, aby prehodnotil tieto právne predpisy, pretože sú v úplnom rozpore s koncepciou vnútorného trhu.

Syed Kamall (ECR). – Šťastný nový rok, pani predsedajúca. Je skvelé vidieť vás v predsedníckom kresle.

Jednou z vecí, na ktorej sa zhodneme všetci v tomto Parlamente – hoci viem, že sú tu aj pozoruhodné výnimky – je naša viera vo fungujúci jednotný trh.

Keď mi moji voliči píšu a hovoria, že vo svojom volebnom obvode nedostávajú kvalitné služby a chcú by odcestovať do zahraničia do iného členského štátu EÚ, aby tam dostali lepšie služby zdravotnej starostlivosti, sú si neistí svojím právnym postavením. Preto ja i mnohí ďalší vítame toto dnešné hlasovanie o právach pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Dúfam, že v jurisdikciách, kde pacienti dostávajú nekvalitné služby, budú títo pacienti hlasovať nohami a v súlade so svojimi právami podľa tejto smernice odídu do iného členského štátu, čím vyvinú tlak na systémy zdravotnej starostlivosti, aby zlepšili svoje služby a zaistili plnenie potrieb svojich pacientov.

Musíme však umožniť postup, na základe ktorého môžu členské štáty žiadať vrátenie výdavkov ktoréhokoľvek zo svojich občanov, ktorí cestovali do zahraničia alebo im boli ponúknuté služby niekde inde. Keď vyriešime tieto problémy, mohla by to byť smernica, na ktorú budeme môcť byť všetci hrdí.

Odporúčanie: Yannick Jadot (A7-0371/2010), (A7-0370/2010)

Joe Higgins (GUE/NGL). – (GA) Hlasoval som za uznesenie týkajúce sa dohôd medzi Európskou úniou a Kamerunom a medzi Európskou úniou a Konžskou republikou v oblasti práva v lesnom hospodárstve a obchodovania s drevom z týchto krajín. Je nesmierne dôležité chrániť tropické lesy a zachovávať tak rovnováhu našich ekosystémov. Je tiež veľmi dôležité chrániť pôvodných obyvateľov lesa, ktorí sú pod intenzívnym tlakom v dôsledku využívania životného prostredia veľkými nadnárodnými spoločnosťami a výrubu lesov, od ktorých závisí ich živobytie, na účely zisku týchto spoločností.

Z tohto dôvodu predkladám pozmeňujúci a doplňujúci návrh, v ktorom sa uvádza, že lesy a lesné hospodárstvo by mali byť v štátnom vlastníctve a pod demokratickou správou pracovníkov v tomto hospodárstve, ako aj pôvodných obyvateľov, ktorí tieto lesy obývajú.

Odporúčanie: David Martin (A7-0365/2010)

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Voľný obchod je v skutočnosti jediným spôsobom, ako dosiahnuť prosperitu. Vidíme to na vnútornom trhu medzi členskými štátmi EÚ a niet pochyb, že to tak bude aj v prípade rozvojových krajín. To je jediná skutočne rozvojová iniciatíva, ktorú môžeme a naozaj by sme mali priniesť svet.

Ak sa pozrieme na to, ako na celom svete fungujú iné veľké regióny, ako uzatvárajú dohody a ako sa na svojich partnerov pozerajú zo strategického hľadiska, určite uvidíme, že všetky sa vyvíjajú čoraz rýchlejšie. Máme obrovskú zónu voľného obchodu medzi Severnou a Južnou Amerikou, v krajinách organizácie ASEAN, v Ázii a v krajinách zoskupenia Mercosur atď. Jediná oblasť, ktorá v tejto súvislosti zaostáva a je takmer paralyzovaná problémami globalizácie, je EÚ.

Hoci podporujem správu, o ktorej sa dnes hlasovalo, chcel by som povedať, že iniciatíva týkajúca sa voľného obchodu s Fidži a s Papuou-Novou Guineou je sotva tým najpôsobivejším výsledkom, aký sme mohli očakávať po toľkých rokoch rokovanií. A čo Čína? Čo Spojené štáty? Alebo India? Všetci tí, ktorí nám dnes berú všetky naše pracovné miesta? Sklame Európa svojich pracovníkov aj v tejto veci?

Syed Kamall (ECR). – Je známa pravda, že väčšina najprosperujúcejších spoločností sú najslobodnejšie a najslobodnejšie spoločnosti sú najprosperujúcejšie, a vďaka tomu by sme si mali uvedomiť úlohu, ktorú zohráva voľný trh. Bohužiaľ, keď príde na medzinárodné viacstranné diskusie o voľnom obchode, kolo rokovanií WHO v Dauhe stagnuje, a z tohto dôvodu teraz EÚ nasleduje príklad USA a ďalších a podpisuje čoraz viac dvojstranných dohôd.

Môžeme priniesť výhody voľného obchodu mnohým občanom chudobnejších krajín, pričom musíme zohľadniť niektoré problémy súvisiace s takýmto prechodom, ktorým budú čeliť pri prispôbovaní sa zvýšenej konkurencii. V konečnom dôsledku by sme však mali presunúť dôraz zo záujmov výrobcov na spotrebiteľov. Mnohí spotrebiteľia v rozličných rozvojových krajinách sa ma pýtajú, prečo nemajú rovnakú možnosť výberu z hľadiska prístupu k tovarom a službám, akú máme my na Západe. Nuž, jedným zo spôsobov, ako im môžeme pomôcť, je prostredníctvom lepšieho voľného obchodu, ktorý by poskytol našim spotrebiteľom väčší výber. Nech to vydrží čo najdlhšie.

Nirj Deva (ECR). – Už dlho je Tichomorje popoluškou, pokiaľ ide o zámorské rozvojové iniciatívy Európskej únie. Veľmi ma teraz potešilo zistenie, že iniciatívy prijaté Fidži a Papuou-Novou Guineou týkajúce sa uzavretia dohody o hospodárskom partnerstve nepomôžu len nám pri voľnejšom obchode s nimi, ale umožnia aj im obchodovať medzi sebou v rámci regiónu.

Jednou z najlepších vecí, ktoré doteraz priniesla táto dohoda, je skutočnosť, že pravidlá týkajúce sa pôvodu rýb by konečne mali umožniť ľuďom z tichomorskej oblasti pridať skutočnú hodnotu svojmu rybárstvu. Niektoré z týchto tichomorských krajín dovážajú ryby napriek tomu, že ich moria sú plné rýb. Teraz sa dosiahlo to, že môžu spracúvať ryby, ktoré ulovia, a mali by byť schopní pridať hodnotu a vyvážať tieto ryby do EÚ. Toto je cesta vpred z hľadiska rozvoja a znižovania chudoby.

Návrh uznesenia: (B7-0029/2011)

Barbara Matera (PPE). – (IT) Dnes som hlasovala za otázku na ústne zodpovedanie o medzinárodnej adopcii v Európskej únii.

Medzinárodná adopcia sa ukázala ako postup, ktorý poskytuje najväčšiu príležitosť nájsť trvalú rodinu tým deťom, pre ktoré nie je možné nájsť vhodnú rodinu v ich krajine pôvodu. Spolupráca medzi orgánmi členských štátov zodpovednými za medzinárodné adopcie je dôležitá na zaistenie vykonávania adopcií v najlepšom záujme detí a s rešpektom k ich základným právam, ako aj z hľadiska predchádzania predávaniu detí a obchodovaniu s nimi.

Je tiež potrebné zjednodušiť postupy medzinárodnej adopcie, pretože príliš často je v nich priveľa byrokracie, ktorá odrádza rodiny od pokusu adoptovať si dieťa. A na záver, obavy spôsobuje Rumunsko, ktoré je poslednou krajinou Európskej únie, ktorá má zákon zakazujúci medzinárodné adopcie. V krajine je v súčasnosti približne 70 000 sirôt, z toho 40 000 v detských domovoch a 30 000 v pestúnskej starostlivosti.

Komisia by mala trochu objasniť prípad Rumunska, aby mohli byť tieto opustené deti privítané v rodinách prostredníctvom medzinárodnej adopcie.

Andrea Češková (ECR). – (CS) Keďže som sa z dôvodu rodičovských povinností nemohla zúčastniť na evidentne zaujímavej rozprave v pondelok, chcela by som aspoň teraz vyjadriť svoju plnú podporu pred týmto zhromaždením, ktorú som vyjadrila aj hlasovaním. Veľmi dúfam, že kroky v nadväznosti na toto uznesenie povedú na jednej strane k obmedzeniu byrokratických postupov v oblasti medzinárodnej adopcie detí a zároveň umožnia lepšie monitorovanie toho, čo sa s nimi deje, a pomôžu v boji proti obchodovaniu s deťmi.

Mairead McGuinness (PPE). – Mnohí poslanci tohto Parlamentu možno nevedia o veľmi škaredej slovnej vojne v tejto otázke adopcií, ktorá je nanajvýš neúčinná a nevítaná. Ak naozaj dosiahneme to, aby stredobodom tejto diskusie boli práva detí, čo sa nám podarilo v tomto Parlamente i v rámci tohto uznesenia, potom urobíme dobrú vec pre všetky deti bez ohľadu na to, v ktorom členskom štáte sa narodili.

Je dôležité nehovoriť o konkrétnych členských štátoch, ale uvedomiť si, že vo všetkých krajinách sú opustené deti alebo deti, o ktoré nie je postarané v rámci základnej rodiny, ako ju poznáme, a ktoré potrebujú iné formy starostlivosti. Áno, je veľa rodín, ktoré chcú deťom poskytnúť milujúci domov. Síce sa asi musíme zaoberať byrokraciou, neoslabujme ale kontrolu.

Na záver chcem povedať, že do určitej miery sa s tými, ktorí adoptujú deti a sú úspešní, zaobchádza prísnejšie ako s tými, ktorí deti len porodila.

Licia Ronzulli (PPE). – (IT) Moje myšlienky sú teraz s tisícami párov na celom svete, ktoré dennodenne čelia nevyhnutným ťažkostiam spojeným s adopciou dieťaťa.

Adopcia je hodnota, skutočný prejav lásky, ktorá otvára dvere do novej rodiny pre dieťa, ktoré už, žiaľ, nemôže počítať s citmi zo strany svojich najbližších. Tí, ktorí si v sebe nesú bolesť opustenia, majú nárok na to, aby mohli vyrastať v šťastnom prostredí s ľuďmi, ktorí im môžu ponúknuť nový život.

Preto je našou povinnosťou pomôcť sirotám, aby svetlá budúcnosť pre ne už viac nebola len nedosiahnuteľným snom. Dnešné prijatie tohto spoločného uznesenia by malo vyslať jasné a naliehavé posolstvo. Musíme podporovať politiky Únie zamerané na prekonávanie

ťažkých rodinných situácií. Byrokratická letargia a legislatívne odklady nemôžu a nesmú ničieť sny detí a ich nádeje na rodinu a šťastnú budúcnosť.

Diane Dodds (NI). – Vítam návrh uznesenia o medzinárodnej adopcii, o ktorom sa dnes hlasovalo. Vo vlastnom volebnom obvode viem o niekoľkých ľuďoch, ktorí prešli alebo momentálne prechádzajú týmto procesom, a s radosťou sledujem spoločnú radosť v tvárach rodičov i detí po jeho dokončení. K tomuto bodu však príliš často vedie dlhá cesta, v mnohých prípadoch aj mnoho rokov. Ako hovorí návrh, môže ísť o nadmerne byrokratický proces a je správne, aby sme ako Parlament hľadali spôsoby zníženia takejto byrokracie prostredníctvom vytvorenia jednoduchšieho procesu.

Najdôležitejšie v tomto všetkom sú však potreby a bezpečnosť detí, z ktorých mnohé žijú vo veľkej núdzi. Je správne, aby sa všetkými možnými spôsobmi zaistila ochrana detí pred umiestnením tam, kde by mohli byť zraniteľné. Zdá sa však, že často sa stáva, že na potenciálnych milujúcich, starostlivých rodičov je toho priveľa a jednoducho tento proces vzdajú. V takomto prípade prehrávajú rodičia i deti.

Cristiana Muscardini (PPE). – (IT) Problémom medzinárodnej adopcie sa v Európe zaoberáme už mnoho rokov a dnešné uznesenie sa konečne snaží priniesť svetielko nádeje do situácie, ktorá je čoraz zložitejšia a náročnejšia.

Namiesto toho, aby pristúpenie nových krajín podnecovalo medzinárodnú adopciu, ešte viac skomplikovalo mnohým párom možnosť poskytnúť nový domov a rodinu deťom, ktoré vo svojich krajinách prežívajú veľké utrpenie a núdzu.

Kým na jednej strane rastúca byrokracia bráni adopcii detí, na druhej strane rastie počet prípadov obchodovania s orgánmi a detskej prostitúcie. Práve preto sme za tento návrh uznesenia. Sme presvedčení, že je nutné zjednodušiť postupy medzinárodnej adopcie, a musíme zaistiť, aby bol konečne vytvorený európsky systém adopcie, ktorý by všetkým deťom v núdzi poskytol budúcnosť.

Julie Girling (ECR). – Vážená pani predsedajúca, za klub vašich fanúšikov v tomto rohu vám chcem poďakovať za efektívne predsedanie.

Máme tu veľký problém. Medzinárodná adopcia je, samozrejme, nesmierne dôležitá. Je dôležité, aby sme to urobili správne. Veľmi vítam toto uznesenie, ktoré podobne ako mnohé uznesenia prijaté v tomto Parlamente obsahuje veľa veľmi citlivých, múdrych a dobre zvolených slov. V skutočnosti však chcem povedať – a veľa som sa toho naučila, keď som pomáhala jednému voličovi, a aj teraz pomáham jednému voličovi –, že nestačí to len všetko napísať do uznesenia.

My v Európskom parlamente nie sme žiadnym žiarivým príkladom toho, ako zjednodušovať veci a zabezpečovať, aby organizácie pracovali pre občanov. Chcela by som poprosiť, aby sa pekné slová v tomto uznesení aj realizovali, aby sme naozaj zjednodušili veci, aby sme sa zbavili byrokracie a aby sme vykonali nápravu. V opačnom prípade budeme v Európe len znova vynachádzať koleso a dopadne to tak, že tento proces bude ešte náročnejší.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Aj ja chcem povedať, ako ma potešilo toto uznesenie o medzinárodnej adopcii. Mal som možnosť zblízka sledovať niekoľko takýchto prípadov. Viem, že adopcia v súčasnosti zahŕňa veľa byrokracie, a je dobré, že ju možno takýmto spôsobom zmenšiť. Výsledkom je, že procesy možno urýchliť a sprehľadniť.

Je v záujme všetkých, aby adopcia nezahŕňala nič, čo by bolo neetické alebo spojené s obchodovaním s ľuďmi či priamo s deťmi. Je veľmi dôležité zaistiť, aby dieťa nebolo prostriedkom na dosiahnutie nejakého cieľa, ale aby prostredníctvom adopcie našlo milujúci domov a zaobchádzalo sa s ním ako s jedinečným, vzácnym jednotlivcom. Je dôležité, aby dieťa malo šancu mať otca a matku, aby malo toto právo, a preto je pri prijímaní rozhodnutí o adopcii dôležité brať do úvahy celkovú rodinnú situáciu.

To sú veľmi citlivé otázky. Vieme, že niektoré štúdie ukázali, že vo svojej DNA nesieme kultúrny genotyp, ale musíme zaistiť, aby dieťa dostalo dobrý, milujúci domov a aby mohlo vyrastať v kultúrnom prostredí, v ktorom by sa z neho stal vyrovnaný človek a občan.

Návrh uznesenia: (B7-0021/2011)

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Srbsko je pravdepodobne európskou krajinou, ktorá bola za posledných tisíc rokov histórie najviac napádaná, najskôr Turkmi, potom Nemcami a potom Rusmi. Teraz máme príležitosť premeniť to, čo bolo z pohľadu dlhodobej i nedávnej histórie zlými časmi, na svetlú budúcnosť.

Niet pochyb, že z pohľadu Belehradu nie sú NATO so svojím masakrom v hlavnom meste ani EÚ so svojou barbarskou podporou odtrhnutia kľúčovej časti Srbska, Kosova, od krajiny príliš prítlačlivými spojencami. V každom prípade sú to však spojenci. Sú to priatelia a to každý dobre vie. Preto je dôležité nadviazať racionálne partnerstvo, aby sme mohli nechať minulosť za sebou a pozeráť sa do budúcnosti. Z tohto dôvodu naša strana podporuje pokračovanie tohto dialógu.

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi európskymi spoločenstvami a Srbskom vytvorí základ pre úzke a trvalé vzťahy založené na reciprocite a spoločných záujmoch a prispeje k politickej, hospodárskej a inštitucionálnej stabilizácii v Srbsku, ako aj na celom Balkáne.

Pre Srbsko je taktiež novou príležitosťou transformovať sa a prosperovať vďaka celkovej reštrukturalizácii a modernizácii hospodárstva. Som však presvedčený, že Srbsko musí pokračovať v upevňovaní demokracie a právneho štátu, vynaložiť viac úsilia pri reformovaní súdnictva a verejnej správy, uplatňovaní princípov spravodlivosti, a celkovo posilniť administratívne a súdne štruktúry.

Za základnú podmienku integrácie Srbska do Únie považujem doriešenie závažných prípadov porušovania ľudských práv a s ním súvisiacu úzku spoluprácu s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu.

Daniel Hannan (ECR). – Pani predsedajúca, ďakujem vašim zamestnancom a všetkým tlmočníkom za trpezlivosť počas tohto nezvyčajne dlhého zasadnutia.

Keď má Európska únia na výber medzi demokraciou a nadnárodnosťou, takmer vždy sa rozhodne pre nadnárodnosť, a nikde inde to nie je evidentnejšie, ako v jej politike na západnom Balkáne. V podstate zachovávame protektoráty v Bosne, Kosove a pravdepodobne aj v Macedónsku, a to s jediným účelom zabrániť vytvoreniu etnografických hraníc podľa toho, čo by si zvolili miestni obyvatelia.

Je veľmi ťažké mať fungujúcu demokraciu, keď ľudia necítia, že majú navzájom dost spoločného na to, aby prijali vládu zo strany toho druhého. Ak chcete mať vládu ľudí a pre ľudí, musíte mať ľud, ku ktorému každý cíti istú identitu, istú lojalitu.

Inými slovami, demokracia potrebuje „demos“, jednotku, s ktorou sa stotožňujeme, keď používame slovo „my“. Nevravím, že je to jednoduché. Ľudia môžu byť lojálni voči viacerým veciam, obyvateľstvo môže byť premiešané, ale prednostne, keď sú ostatné veci rovnaké, by sme mali podporovať národné sebaurčenie. Ak z demokracie zoberiete „demos“, zostane vám len „kratos“, teda moc systému, ktorý musí vynucovať zákonom to, na čo sa v mene občianskeho patriotizmu neodváža spýtať.

Nirj Deva (ECR). – Toto je naozaj veľmi dobrá správa. Keď si uvedomíme, akú dlhú cestu prešlo Srbsko v zmysle princípov právneho štátu a medzinárodného práva, a vzhľadom na to, čím bolo Srbsko pred 20 rokmi v porovnaní s tým, čím je dnes, musíme pochváliť srbskú administratívu za kroky, ktoré vykonala s cieľom dosiahnuť dodržiavanie princípov právneho štátu v Srbsku. Dokonca i pokiaľ ide o jeho vzťah ku Kosovu, sú dnes princípy právneho štátu evidentne rozhodujúce. Aj v jeho vzťahu k Medzinárodnému trestnému súdu sú princípy právneho štátu rozhodujúce.

Reformy súdnictva sú založené na medzinárodných precedensoch a na medzinárodných osvedčených postupoch. Dokonca i nezávislá verejná služba, ktorú vytvárajú, je vysokej kvality a očakávajú od nej aj príslušne kvalitný výkon. Dodržiavajú sa kodanské kritériá. Takže vo všetkých týchto rôznych ohľadoch sa krajina, ktorá má za sebou veľmi náročnú vojnu, dnes stáva národom, ktorý je zdravý a pripravený stať sa dobrým partnerom ostatným členským štátom Európskej únie. K tomu im blahoželám.

Odporúčanie: Jelko Kacin (A7-0362/2010)

Adam Bielan (ECR). – (PL) Rád by som povedal ešte jednu vec k otázke Srbska. Dohoda medzi Európskou úniou a Srbskom, o ktorej sme dnes hlasovali, je míľnikom na ceste k začleneniu tejto krajiny do európskych štruktúr. Dvanásť členských štátov už ratifikovalo zmluvu, ktorej cieľom je otvoriť dvere členstvu Srbska v Európskej únii. Dohoda má moju plnú podporu a chcel by som vyzvať zostávajúce členské štáty, aby ju ratifikovali čo najskôr. Integrácia Srbska do európskych štruktúr si, samozrejme, vyžaduje plnú spoluprácu Srbska s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu, pokiaľ ide o zodpovednosť za vojnové zločiny, a tiež pokračovanie dialógu o Kosove a prijatie všetkých potrebných opatrení na zabránenie diskriminácie Rómov. Všetky opatrenia zamerané na rozšírenie demokracie a posilnenie ochrany ľudských práv v Srbsku, inými slovami, opatrenia, ktoré vedú k politickej, hospodárskej a spoločenskej stabilizácii v krajine, ma v každom prípade veľmi tešia a majú moju podporu.

Správa: Marisa Matias (A7-0366/2010)

Clemente Mastella (PPE). – (IT) Hlasoval som za túto správu, pretože si myslím, že oznámenie Komisie o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií je dôležitým krokom na ceste ku spojeniu rôznych jestvujúcich zdravotných politík v Európe s cieľom bojovať proti tomuto druhu ochorenia. Hovorím z vlastnej skúsenosti, pretože môj otec trpel Alzheimerovou chorobou, ako aj moja stará mama a dúfam, že ja túto genetickú líniu ukončím.

Naším zámerom je preto opätovne sa zaviazat' k boju proti rozdrobeným opatreniam, jestvujúcim rozdielom v odozve v rámci Európy a prevažne odlišným podmienkam, pokiaľ ide o prístup k liečbe a liečbu ochorenia. Namiesto toho chceme podporovať včasné určenie diagnózy a kvalitu života, zlepšovať epidemiologické poznatky o ochorení a koordinovať jestvujúci výskum a zároveň podporovať solidaritu medzi členskými štátmi prostredníctvom výmeny osvedčených postupov.

V tejto správe vyzývame na zlepšenie koordináciu medzi členskými štátmi a účinnejšiu a solidárnu odozvu zameranú na prevenciu a liečbu osôb trpiacich demenciou, najmä Alzheimerovou chorobou, ako aj ľudí v ich okolí, či už ide o zdravotníckych pracovníkov, poskytovateľov služieb alebo príbuzných.

Pre fungovanie akejkoľvek európskej stratégie v tejto oblasti je dôležité – už končím –, aby jednotlivé krajiny prioritne vypracovali národné akčné plány.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Hlasoval za túto správu a teší ma, že bola prijatá takmer jednohlasne. Musím povedať, že som sa zúčastnil celej rozpravy v Parlamente, ale nedostal som príležitosť vystúpiť. Preto využívam túto minútu na to, aby som predniesol niekoľko pripomienok.

Najdôležitejšou pripomienkou je, že existuje naliehavá potreba výskumu zameraného na odhalenie príčiny tohto ochorenia. Akú úlohu zohrávajú pri tomto ochorení potraviny, ktoré jeme? Akú úlohu zohráva pri tomto ochorení životný stres? Akú úlohu zohrávajú pri tomto ochorení naše gény? Prečo trpí týmto ochorením dvakrát viac žien ako mužov?

Sú to veľmi dôležité otázky. Na tieto otázky nemožno odpovedať bez výskumu, a preto Komisiu vyzývam, aby vybrala jedno renomované zdravotné stredisko, ktoré uskutoční tento výskum a nájde na tieto otázky odpoveď.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Alzheimerova choroba je ochorenie, na ktoré ľudstvo zatiaľ nenašlo liek. Údaje zo zdravotníckych služieb ukazujú alarmujúci nárast počtu diagnostikovaných prípadov, pričom trend starnúcej Európy bude mať v blízkej budúcnosti drastické následky. Problém demencie postihuje nielen tých, ktorí týmto ochorením trpia, ale aj ich najbližšiu rodinu a priateľov, ktorí sú často nútení venovať svoje životy starostlivosti o svojich milovaných. Naliehavo potrebujeme správy tohto druhu, v ktorých sa poukáže na problém a predložia sa návrhy iniciatív na zlepšenie kvality nášho zdravia a života. Nie je potrebné hovoriť, že spojenie úsilí členských štátov EÚ, vytvorenie programov prevencie a poskytnutie sociálnej podpory celým rodinám sú všetko projekty, ktoré si zasluhujú našu podporu v každom ohľade. Musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme pomohli trpiacim a minimalizovali počet tých, ktorí padnú za obeť tomuto ochoreniu v budúcnosti.

Jim Higgins (PPE). – Na tejto správe sa mi páči to, že sa tak všestranne pokúša riešiť znepokojivý problém, ktorým je celá problematika Alzheimerovej choroby. Hovoríte o prevencii, diagnostike, liečbe a lieku. Skutočnosť je taká, že z chorôb sa ľudia najviac desia rakoviny a Alzheimerovej choroby. Urobili sme toho strašne veľa, pokiaľ ide o zvládnutie v prvom rade diagnostikovania príčin rakoviny, po druhej prevencie rakoviny a po tretie riešenia otázky liekov. Prešli sme dlhú cestu.

Hoci bola Alzheimerova choroba objavená v roku 1906, v celej oblasti demencie existuje špecifický jav: stále nepoznáme príčinu a stále nemáme žiaden liek. Táto správa je však veľmi vítaná. Zároveň sú však pred nami veľké výzvy: čo zamýšľame robiť, pokiaľ ide o diagnostikovanie príčin, aby sme mohli vytvoriť prevenciu a potom zaviesť nejaký definitívny liek?

Návrh uznesenia: (B7-0023/2011)

Syed Kamall (ECR). – Tí z nás, ktorí buď navštívili Haiti, alebo videli strašnú skazu, ku ktorej tam nedávno došlo, a videli, čo sa stalo, budú súhlasiť, že bolo absolútne správne,

že mimovládne organizácie a spoločenstvo poskytujúce pomoc sa spojili a riešili problém prístrešia, jedla, prikrývok a všetky ostatné veci priamo na mieste.

Teraz sa však pozrime, ako vyzerá situácia o rok neskôr. Vidíme niektoré problémy, na ktoré poukazuje toto uznesenie – skutočnosť, že Haiti majú na odstraňovanie následkov len lopaty, krompáče a fúriky, a nie veľké zariadenia, ktoré potrebujú. Uznesenie takisto ľutuje hlbokú bytovú krízu na Haiti a hovorí o potrebe systému a vlastníctva pozemkov, ale tiež vyzýva Komisiu, aby v duchu konsenzu zabezpečila, aby sa v spolupráci s vládou vyvinulo výrazné úsilie na vyriešenie problému.

Jednou otázkou, na ktorú sa tu, zdá sa, zabúda, je úloha súkromného sektora. Ak máme z dlhodobého hľadiska vyriešiť niektoré z problémov, ktorým čelíme, z krátkodobého hľadiska je úplne správne, že pracujeme s mimovládnyimi organizáciami a organizáciami poskytujúcimi pomoc, ale z dlhodobého hľadiska v tom musí zohrávať úlohu aj súkromný sektor.

Nirj Deva (ECR). – Rok po zemetrasení na Haiti je odstránených 5 % trosiek, milión ľudí nemá strechu nad hlavou, 230 000 je mŕtvych, 300 000 je zranených a uskutočnilo sa len 15 % možných presídlení do obývatelných oblastí.

Prečo? Prečo sa odstránilo len 5 % trosiek? Keď dôjde k zemetraseniu, popadá veľa muriva. Kto ho môže pozbierať? Mimovládne organizácie lopatami? Európski komisári vedrami? Nie! Tieto veci dokážu pozbierať len ťažké zdvíhacie zariadenia a tie má len jedna skupina ľudí: konkrétne vojsko – vzdušné sily, námorníctvo a armáda. Čo sa však stalo? Keď prišli vzdušné sily, námorníctvo a armáda na pomoc, ľavica v tomto Parlamente a ľavica na celom svete kričali, aby z Haiti odišli. Tak teda odišli! A teraz zostala celá krajina po celý rok v takom stave, v akom bola.

Je politicky zarážajúce, že nebola priznaná zodpovednosť za túto situáciu, ja však za zodpovednú za túto katastrofu jednoznačne považujem ľavicu v tomto Parlamente a medzinárodné spoločenstvo.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Chcel by som povedať niekoľko slov o situácii na Haiti. Teraz, keď prebieha aktualizácia informácií o situácii na Haiti, je veľmi dôležité uvedomiť si, že úroveň koordinácie bola neuspokojivá. Potrebujeme zlepšiť koordináciu, čo dokazuje skutočnosť, že veci postupujú pomaly.

Je v podstate pravda, ako už povedal pán Deva, že situácia sa čiastočne aj spolitizovala. Nie je v nikoho záujme, ak sa situácia spolitizuje. Haiti potrebuje dostať pomoc a základné veci oveľa rýchlejšie, ako ich dostala minulý rok. Pomoc sa potrebuje dostať na príslušné miesto určenia.

Keď sa pozrieme na prácu vykonanú na najnižšej úrovni, môžeme konštatovať, že rôzne organizácie poskytujúce pomoc si počínali dobre. Keď sa pozrieme na to, čím prispela na Haiti Európa, môžeme konštatovať, že vynikajúcu prácu na najnižšej úrovni vykonali kresťanské organizácie – t. j. pomáhali ľuďom prežiť. Mali by sme aj naďalej brať na vedomie toto úsilie a náležite ho podporovať, lenže kríza na Haiti si okrem toho vyžaduje rozsiahlejšie a koordinovanejšie opatrenia na európskej úrovni a, prirodzene, aj na úrovni OSN.

Návrh uznesenia: (B7-0031/2011)

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Litva je zvrchovaný členský štát. Parlament krajiny vedie rozpravu o návrhoch týkajúcich sa vyjadrenia sexuality v médiách a na verejnosti.

Demokracia v Litve funguje výborne. Prezidentka krajiny podobné návrhy zablokovala už dvakrát. Politická diskusia o nových návrhoch už začala, pričom jej konečný výsledok sa dá zatiaľ len ťažko predvídať.

Väčšina Európskeho parlamentu sa však chytila tejto témy. Vlastne by sa zdalo, že väčšina tohto Parlamentu má osvietený morálny kompas, ktorý jej umožňuje kvalifikovane posúdiť, čo je a čo nie je morálne prípustné. Ešte skôr, ako je jasné, či bude nový zákon prijatý, alebo nie a aký bude, všetko vidiace oko našich parlamentných kňazov je už pevne zaostrené na Litvu. Takúto aroganciu v žiadnom prípade nemôžem podporiť.

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Právo prijímať vnútroštátne právne predpisy prináleží zákonodarnému orgánu príslušného štátu. A do tohto práva suverénneho štátu nemožno zvonku nijako zasahovať. Aj Litva má svoje suverénne právo.

V kontexte Európskej únie je taktiež nutné pripomenúť, že definícia manželstva a rodiny patrí jedine do rodinného práva jednotlivých členských štátov a Európska únia v tejto oblasti nemá čo zasahovať. Ochrana rodiny, ktorá vychováva deti a pripravuje ich na život, preto nesmie byť vnímaná negatívne alebo nejako diskriminačne.

Čo sa týka ochrany neplnoletých detí pred škodlivými účinkami verejných informácií, aj Európsky parlament sa nedávno zhodol na tom, že rôzne druhy reklamy, ktoré sa rozmáhajú prostredníctvom nových komunikačných médií v posledných rokoch, sa stali spoločenským fenoménom. Fenoménom prinášajúcim so sebou úmyselné zavádzanie, prekrúcanie informácií a nebezpečenstvo zneužitia dôvery, na čo musí štát primerane reagovať.

Výskumy dosvedčujú, že neplnoleté deti si zasluhujú zvláštnu ochranu pred určitými druhmi informácií, ktoré môžu mať na zdravý vývoj jedinca ďalekosiahle následky. A to hovorím ako lekár.

Vytautas Landsbergis (PPE). – Tu sú moje poznámky k uzneseniu odsudzujúcemu Litvu za to, že sa nič nestalo. Prijatý text nezahrnuje najdôležitejší uhol pohľadu. K odôvodneniu som sa neúspešne pokúsil pripojiť nasledujúci ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh: „keďže zasahovanie Európskeho parlamentu do rokovaní národných parlamentov v prvej fáze práce na akomkoľvek navrhovanom právnom predpise je v rozpore so základnou zásadou zvrchovanosti a subsidiarity členských štátov a poukazuje na to, že sa Európsky parlament stále viac približuje k sovietskym praktikám“ atď. v prijatom znení.

Zámienkou pre takéto uznesenie bol len jeden pozmeňujúci a doplňujúci návrh predložený jedným poslancom národného parlamentu. Zdôrazňujem, *jeden* pozmeňujúci a doplňujúci návrh. V texte, ktorý Parlament práve prijal, sa však táto skutočnosť tvrdošijne a nelogicky uvádza v množnom čísle a dokonca sa tam šesťkrát uvádza, že sa údajne predložilo veľmi veľa zlých pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

Absurditu obsahuje aj názov uznesenia. Hovorí sa tam „o porušovaní“. Nedošlo k žiadnemu porušeniu, len k predloženiu návrhu jedným poslancom parlamentu; parlament neprijal žiadne rozhodnutie, ktoré by sa dalo označiť za porušenie, ku ktorému došlo. Takéto vyhlásenia odrážajú veľmi nízku kvalitu práce pri vypracovávaní návrhov, nehovoriac o nedostatku zodpovednosti tých, ktorí vypracovali a predložili na hlasovanie tento text, ktorý si vyžadoval prinajmenšom inteligentnejšie znenie, ak nemal byť rovno hodený koša. Hlasoval som preto proti tomu celému.

Daniel Hannan (ECR). – Členské štáty Európskej únie sa už desaťročia pomalými krokmi jednoznačne približujú k zásadám rovnosti pred zákonom, súkromia a osobnej slobody,

takže dúfam, že v žiadnom členskom štáte sa v otázke rovnosti na základe sexuálnej orientácie neurobí krok späť. Nemyslím si, že sa to stane. Počas tejto rozpravy sa neprihliadalo na skutočnosť, ako nám práve pripomenul pán Landsbergis a ako nám už predtým pripomenul pán van Dalen, že ide o návrh. Nejde o legislatívne uznesenie.

Ako sa asi pamätáte, aj v Británii sme absolvovali diskusie na túto tému. Viedli sme spory v súvislosti s oddielom 28. Bol som vtedy v našej strane výnimkou v tom, že som bol proti nemu. Bol som proti nemu aj úplne na začiatku, keď sa ešte volal oddiel 27. Zdalo sa mi vtedy úplne ohavné použiť zákon ako mechanizmus na vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu s niečím. Keď sme to urobili, vložili sme do rúk štátu neuveriteľne mocnú zbraň, ktorá bola neskôr použitá pri zákaze pištolí a lovu a tak ďalej.

Tu však ide o to, že nie som litovským zákonodarcom. Môžeme mať v tomto Parlamente veľmi vyhranené názory na interrupčný zákon v Poľsku alebo na zákon o eutanázii v Holandsku. Sú to pre našich voličov veľmi citlivé otázky, o ktorých sa musí riadne rozhodnúť na základe vnútroštátnych mechanizmov každého členského štátu. Mali by sme pokorne uznať právo na demokraciu a parlamentnú suverenitu v 27 členských štátoch.

Písomné vysvetlenia hlasovania

Odporúčanie do druhého čítania: Françoise Grossetête (A7-0307/2010).

Laima Liucija Andrikiienė (PPE), písomne. – (LT) Hlasovala som za tento dokument, ktorého cieľom je posilnenie práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Treba povedať, že v súčasnosti existuje príliš veľa neistoty v otázkach dostupnosti liečby, preplácania nákladov a zodpovednosti za následnú klinickú starostlivosť vo vzťahu k cezhraničnej starostlivosti. Táto smernica má za cieľ poskytnúť všetkým pacientom, nielen tým, ktorí disponujú najlepšimi informáciami, alebo tým najbohatším, celý rad práv v oblasti zdravotnej starostlivosti, ktoré už uznal Súdny dvor Európskej únie. Treba zdôrazniť, že cieľom tohto dokumentu nie je v žiadnom prípade stimulovať cezhraničnú starostlivosť ako takú, ale zabezpečiť jej dostupnosť, bezpečnosť a kvalitu, ak sa ukáže ako užitočná alebo potrebná. Občania Európskej únie potrebujú viac informácií o právnych predpisoch vzťahujúcich sa na cestovanie do členského štátu, ktorý nie je členským štátom, v ktorom je pacient poistený, s cieľom využiť zdravotnú starostlivosť, a ich väčšiu zrozumiteľnosť. Súhlasím, že musíme bojovať proti „zdravotnej turistike“, ale aby bolo možné chrániť práva pacientov, musíme zaviesť systém predchádzajúceho povoľovania, jednoduchší pre pacientov, ktorý však umožní vopred upozorniť riadiacich pracovníkov v oblasti zdravotnej starostlivosti na prípadné mimoriadne náklady spojené s cestovaním do zdravotníckych inštitúcií v iných členských štátoch EÚ.

Antonello Antinoro (PPE), písomne. – (IT) Toto odporúčanie Rade bolo mimoriadne dôležité z hľadiska poskytnutia čo najväčšej právnej istoty pacientom, aby mohli uplatňovať svoje práva súvisiace s cezhraničnou zdravotnou starostlivosťou v praxi, ako konštatoval Európsky súdny dvor.

Tento prístup však nezasahuje do výhradnej právomoci členských štátov, pokiaľ ide o riadenie ich vnútroštátnych systémov zdravotníctva alebo ich rozhodnutia v oblasti vnútroštátnej zdravotnej politiky, tak ako to stanovuje zmluva. Ide hlavne o nasledujúce oblasti: zriedkavé ochorenia; normy kvality a bezpečnosti; postupy preplácania nákladov a predchádzajúceho povoľovania a zálohové platby; úloha kontaktných miest ako „jednotných kontaktných miest“; výlučná právomoc členských štátov, pokiaľ ide o „nákupné

koše služieb zdravotnej starostlivosti“ a etické rozhodnutia v oblasti zdravotnej starostlivosti a elektronické zdravotníctvo a spolupráca medzi členskými štátmi.

Odporúčanie takisto objasňuje práva pacientov, tak ako ich stanovuje Európsky súdny dvor, a zlepšenie celkovej právnej istoty v oblasti cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Cieľom je uľahčenie prístupu k bezpečnej a kvalitnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti vrátane preplácania nákladov a podpora spolupráce medzi členskými štátmi v oblasti zdravotnej starostlivosti.

Liam Aylward (ALDE), *písomne*. – (GA) Hlasoval som za túto správu, pretože je pravda, že v súčasnosti existuje príliš veľa neistoty v otázkach dostupnosti starostlivosti, liekov a preplácania nákladov v oblasti cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Aj keď je veľmi dôležité nezvyšovať zaťaženie vnútroštátnych systémov zdravotníctva alebo neprispievať k nerovnosti v týchto systémoch, musia mať pacienti právo a slobodu vyhľadať cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a musia mať informácie o týchto právach. Treba odstrániť právnu neistotu, ktorá existuje v otázkach oprávnenosti na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a preplácanie nákladov, a pacienti musia mať k dispozícii informácie o tom, kedy a ako sa uhradza lekárske ošetrovanie v iných členských štátoch.

Oceňujem to, čo sa v správe hovorí o vytvorení kontaktných miest vo všetkých členských štátoch, ktoré budú informovať pacientov o dostupnej zdravotnej starostlivosti, o tom, ako požiadať o cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a ako podať sťažnosť alebo odvolanie.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne*. – (LT) Hlasoval som za tento dôležitý dokument. Občania Európskej únie od svojich členských štátov očakávajú poskytovanie bezpečných, kvalitných a účinných služieb zdravotnej starostlivosti. Členské štáty samy zodpovedajú za svoje vlastné systémy zdravotnej starostlivosti, a preto sa dostupnosť a kvalita v rôznych členských štátoch trochu líšia. Pacientom nemôže byť vždy poskytnutá náležitá liečba v ich vlastnom členskom štáte, čo je v podstate v rozpore so slobodami, ktoré zaručuje Zmluva o EÚ. Ešte treba vyriešiť aj otázku uznávania lekárskeho predpisov, ktorá spôsobuje veľké problémy ľuďom, ktorí cestujú. Nemám pocit, že voľný pohyb pacientov a právo rozhodnúť sa pre liečbu v inom členskom štáte prispievajú k rastu zdravotnej turistiky. Podľa mňa to môže byť pre členské štáty pozitívnym stimulom na to, aby uskutočnili potrebné reformy v oblasti služieb zdravotnej starostlivosti a zabezpečili čo najväčší výber a čo najvyššiu kvalitu poskytovaných služieb zdravotnej starostlivosti, aby mohla byť pacientom v prípade potreby poskytnutá liečba v inom členskom štáte.

Regina Bastos (PPE), *písomne*. – (PT) Smernica o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti je veľmi dôležitým krokom smerom k posilneniu mobility pacientov v rámci Európskej únie. Jej cieľom je objasnenie a uľahčenie prístupu k cezhraničnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti vrátane práv pacientov na preplácanie nákladov členským štátom, v ktorom je pacient poistený, a tým aj podpora spolupráce medzi členskými štátmi. Navyše z toho vyplývajú jasné výhody pre pacientov, zvlášť pre tých, ktorí trpia zriedkavými a komplikovanými ochoreniami, keďže ich bude možné diagnostikovať a liečiť v najvhodnejšom členskom štáte. Takáto mobilita tiež pacientom umožní legitímne sa vyhnúť vnútroštátnym poradovníkom a využiť služby zdravotnej starostlivosti ponúkané v iných krajinách EÚ. Táto smernica umožní všetkým pacientom využiť niektoré práva, ktoré už uznal Súdny dvor Európskej únie. Ide nepochybne o krok vpred v procese európskej integrácie, v posilňovaní solidarity a v posilňovaní Európy, ktorá je zameraná na svojich občanov. Z týchto dôvodov som hlasovala za túto správu.

George Becali (NI), *písomne.* – (RO) Hlasoval som za túto správu a chcel by som poďakovať pani spravodajkyni za vykonanú prácu a za predložené návrhy. Podporujem myšlienku, že by sa pacienti mali rozhodovať na základe svojich potrieb, a nie podľa svojich finančných možností a na základe dostatočných informácií, a nie pod tlakom. Mobilita pacientov namiesto vnútroštátnych poradovníkov je nevyhnutnosťou pre európskych občanov, ale zvlášť pre občanov z nových členských štátov vrátane Rumunska. Hlasoval som tiež za myšlienku vytvorenia zjednodušeného systému predchádzajúceho povoľovania pre pacientov.

Jean-Luc Bennahmias (ALDE), *písomne.* – (FR) Stále viac Európanov vyhľadáva zdravotnú starostlivosť v členskom štáte inom, ako je ich vlastný, ale často to robia bez toho, aby mali akúkoľvek predstavu o svojich právach v tejto oblasti. Ľudia musia prekonávať rôzne prekážky, aby dosiahli preplatenie liečby, ktorá im bola poskytnutá v zahraničí, a je pre nich veľmi ťažké nájsť informácie, ktoré potrebujú.

Počas tejto prvej plenárnej schôdze v roku 2011 sme prijali smernicu objasňujúcu práva európskych pacientov, ktorí sa rozhodnú vyhľadať liečbu v zahraničí. Text, ktorý bol prijatý veľkou väčšinou, umožňuje, aby bola pacientom preplatená liečba, ktorá im je poskytnutá v inom členskom štáte. Je to dobrá správa pre všetkých pacientov, ktorí sa nachádzajú na dlhých poradovníkoch a majú problémy s poskytnutím liečby vo svojom vlastnom členskom štáte.

Podporiť mobilitu ako spôsob zlepšenia poskytovania liečby európskym pacientom: to je náš cieľ. Tiež sa posilní spolupráca pri zriedkavých ochoreniach s cieľom zlepšiť liečbu pacientov, ktorí si vyžadujú vysoko špecializovanú zdravotnú starostlivosť.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *písomne.* – (LT) Hlasovala som za túto správu, pretože cieľom tohto návrhu smernice je poskytnúť všetkým pacientom právo a príležitosť na čo najrýchlejšie poskytnutie dôležitých služieb zdravotnej starostlivosti v iných členských štátoch. Okrem toho jasne stanovuje prípady, v ktorých sa môžu takéto služby využiť, pretože súčasné pravidlá týkajúce sa preplácania nákladov pri využívaní týchto služieb nie sú vždy jasné a zrozumiteľné. Chcela by som zdôrazniť, že táto smernica sa musí týkať všetkých pacientov – nielen tých najlepšie informovaných alebo najbohatších – a mala by zaisťovať bezpečnosť všetkých pacientov. Parlament podporil túto smernicu už v prvom čítaní, Rada však, žiaľ, nevezala všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Parlamentu do úvahy. Rada napríklad ignorovala veľmi dôležitú otázku liečby zriedkavých ochorení. Zriedkavými ochoreniami však trpí okolo 25 miliónov Európanov, ktorým by malo byť umožnené využiť zdravotnú starostlivosť v iných členských štátoch. Okrem toho súhlasím s pozíciou Parlamentu, že, aby sa zabránilo diskriminácii ľudí s nižšími príjmami, členský štát pôvodu musí zaplatiť priamo nemocnici v druhom členskom štáte, ktorý poskytuje liečbu, bez toho, aby od občanov požadoval uhradiť účet vopred, alebo by mal prinajmenšom pacientovi ihneď preplatiť všetky vynaložené náklady. Tiež je veľmi dôležité, aby všetky členské štáty udržiavali národné kontaktné miesta, ktoré budú pacientom poskytovať všetky potrebné informácie, t. j. o dostupnej zdravotnej starostlivosti, postupoch a potrebnej dokumentácii.

Jan Březina (PPE), *písomne.* – (CS) Hlasoval som za správu pani Grossetêtovej, pretože po mnohých rokoch odstraňuje neistotu v otázke preplácania nákladov a od nej sa odvíjajúcej otázky prístupu k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Kým doteraz výhody cezhraničnej zdravotnej starostlivosti využívali prevažne lepšie informovaní alebo motivovanejší pacienti, teraz sa táto možnosť otvára aj všetkým ostatným. Súhlasím

s podmienením úhrady nákladov na základe predchádzajúceho povolenia v odôvodnených a presne stanovených prípadoch, keď cezhraničná zdravotná starostlivosť zahrnuje pobyt pacienta v nemocnici aspoň jednu noc a vyžaduje si vysoko špecializované a nákladné lekárske vybavenie alebo predstavuje zvláštne riziko pre pacienta alebo obyvateľstvo. V takýchto prípadoch považujem predchádzajúci súhlas za nástroj predchádzania nadmernej zdravotnej turistike.

Vzrastajúca zdravotná turistika nie je dobrou vizitkou mnohých európskych systémov zdravotníctva. Ak je však pacient vo svojej vlastnej krajine vystavený neprimerane dlhým čakacím lehotám, nemožno sa mu diviť, že túži vycestovať tam, kde mu bude starostlivosť poskytnutá rýchlejšie a navyše možno aj vo vyššej kvalite. V krajinách, kam budú vo väčšej miere cestovať cudzinci za lekárske ošetrovaním a operáciami, však hrozí, že domáci pacienti budú prichádzať na rad až potom, čo bude uspokojený dopyt tých zahraničných.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Táto smernica stanovuje pravidlá na uľahčenie prístupu k bezpečnej a kvalitnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a podporuje spoluprácu v oblasti zdravotnej starostlivosti medzi členskými štátmi pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych jurisdikcií. Zahrnuje základné spoločné hodnoty univerzálnosti, prístupu ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti, rovnosti a solidarity. Vyplývajú z toho jasné výhody pre pacientov, zvlášť pre tých, ktorí trpia zriedkavými a chronickými ochoreniami, keďže budú môcť využiť a navštíviť centrá odborných znalostí týkajúce sa ochorenia, ktorým trpia. Táto smernica je ďalším príkladom toho, ako Európa slúži občanom tým, že im umožňuje vybrať si ústav, ktorý poskytne náležitú zdravotnú starostlivosť, bez ohľadu na to, v ktorej európskej krajine sa nachádza.

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (PT) Členské štáty sú zodpovedné za poskytovanie bezpečnej, kvalitnej a účinnej zdravotnej starostlivosti podľa potrieb svojich občanov. Táto smernica preto nesmie ohroziť slobodu členských štátov rozhodovať o najvhodnejšej forme zdravotnej starostlivosti. Žijeme v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v rámci ktorého občania disponujú slobodou pohybu. To znamená, že vytvorenie jasných pravidiel poskytovania cezhraničnej zdravotnej starostlivosti je mimoriadne dôležité, najmä pokiaľ ide o otázku nákladov na zdravotnú starostlivosť vzniknutých v inom členskom štáte. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie poskytuje táto smernica európskym občanom väčšiu bezpečnosť tým, že im umožňuje využiť zdravotnú starostlivosť, ktorú potrebujú, v inom členskom štáte a získať preplatenie nákladov až do sumy stanovenej v rámci ich vnútroštátneho systému. Je dôležité vytvoriť zjednodušený systém predchádzajúceho povolenia pre nemocničnú starostlivosť, ktorý nebude predstavovať prekážku pre poskytovanie bezpečnej a kvalitnej lekárskej starostlivosti pacientom. Táto smernica je veľmi dôležitým prvým krokom smerom k zabezpečeniu mobility pacientov v rámci EÚ, pretože existencia štandardizovaných minimálnych pravidiel je lepšia ako nutnosť uchýľovania sa pri každom prípade k súdnym rozhodnutiam.

Lara Comi (PPE), písomne. – (IT) Víтам prijatie smernice, ktorej cieľom je zavedenie nových pravidiel, ktorými sa má riadiť cezhraničná zdravotná starostlivosť. Európska únia týmto novým právnym predpisom podniká dôležitý krok. Nedôjde tým len k uľahčeniu poskytovania zdravotnej starostlivosti, zvlášť v pohraničných regiónoch, a zlepšeniu príležitostí na liečbu pre občanov EÚ; podporí sa tým tiež všeobecné napredovanie v zdravotnej starostlivosti vďaka výskumným stimulom vyplývajúcim zo spolupráce medzi členskými štátmi. Zvlášť víтам prijatie právneho predpisu na posilnenie spolupráce v oblasti zriedkavých ochorení. Umožní to ľuďom, ktorí nimi trpia, využiť výhody užšej spolupráce v oblasti zdravotnej spolupráce medzi členskými štátmi. Okrem toho požiadavka, aby

bolo preplatenie nákladov podmienené tým, aká liečba a náklady sa uhrádzajú zdravotným systémom v pacientovej vlastnej krajine, a požiadavka predchádzajúceho povolenia liečby vyžadujúcej si hospitalizáciu sú poisťky, ktoré pomôžu zaručiť stabilitu vnútroštátnych služieb zdravotnej starostlivosti. Smernica preto umožňuje dosiahnutie významného pokroku v zlepšovaní služieb zdravotnej starostlivosti vytvorením správnej rovnováhy medzi potrebami členských štátov, ktoré sú zodpovedné za poskytovanie služieb zdravotnej starostlivosti, a potrebami občanov, ktorí sú hlavnými používateľmi takýchto služieb.

Corina Crețu (S&D), *pisomne.* – (RO) Návrh legislatívneho uznesenia k pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti je dôležitým dokumentom a prijatie tohto uznesenia by znamenalo zo sociálneho hľadiska významný krok vpred. To, že bude môcť byť občanom EÚ poskytnutá liečba kdekoľvek v rámci EÚ, prinúti členské štáty, ktorých systémy zdravotnej starostlivosti sú v zlom stave, zmeniť svoje priority a venovať tejto oblasti náležitú pozornosť.

Podobne postaví táto príležitosť jednotlivé systémy do priameho konkurenčného vzťahu, čo ich prinúti rozvíjať sa a venovať náležitú pozornosť očakávaniam a potrebám pacientov.

Zároveň to podnieti vytváranie špičkových cezhraničných zdravotných centier, ktoré budú zároveň plniť úlohu centier poskytovania inštruktáže a špeciálnych školení pre študentov a lekárov.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *pisomne.* – (RO) V rámci smernice týkajúcej sa platieb za zdravotnú starostlivosť poskytovanú v zahraničí považujem za užitočné zavedenie požiadavky vypracovať zoznam špecifických kritérií a podmienok, na základe ktorých môže vnútroštátny orgán zdôvodniť svoje odmietnutie poskytnúť liečbu pacientovi v zahraničí. Tieto podmienky musia zohľadňovať možné riziko hroziace pacientovi alebo širokej verejnosti v situácii, keď dôjde k podaniu viacerých takýchto žiadostí. Dúfam, že smernici dá zelenú aj Rada, aby mohla čo najskôr nadobudnúť platnosť pre dobro pacientov.

Proinsias De Rossa (S&D), *pisomne.* – Podporujem tento návrh týkajúci sa cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. K zdravotnej starostlivosti by sa nemalo nikdy pristupovať ako ku komerčnej trhovej službe. Cieľom tejto iniciatívy je zabezpečiť, aby neexistovali žiadne zbytočné prekážky pre pacientov žiadajúcich o zdravotnú starostlivosť v členskom štáte inom, ako je ich vlastná krajina. Snaží sa uviesť do praxe to, čo Európsky súdny dvor stanovil v mnohých doterajších rozhodnutiach. Okrem toho je jej cieľom odstrániť nejasnosti, pokiaľ ide o právo pacienta na preplatenie nákladov svojím domovským štátom. Okrem zabezpečenia vysoko kvalitnej, bezpečnej a účinnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti je tiež dôležité zabezpečiť správnu rovnováhu medzi právom pacientov z EÚ vyhľadať liečbu v zahraničí a kapacitou vnútroštátnych systémov zdravotníctva a prioritami jednotlivých členských štátov v oblasti zdravotnej starostlivosti. Táto smernica vnesie jasno do otázky preplácania nákladov na liečbu, ktorá bola pacientom poskytnutá v inom členskom štáte, a zabezpečí dobré fungovanie a finančnú vyváženosť vnútroštátnych systémov zdravotníctva. Je dôležité, aby sa mohli členské štáty rozhodnúť zaviesť dobre definovaný systém predchádzajúceho povoľovania preplácania nákladov na nemocničnú alebo špecializovanú starostlivosť.

Marielle De Sarnez (ALDE), *pisomne.* – (FR) Návrhom systému, v ktorom budú potreby pacientov prioritou, vysielame našim spoluobčanom veľmi pozitívny signál. Európsky parlament zastával jednotnú a pevnú pozíciu, pokiaľ ide o skutočné uznanie potrieb pacientov v Európe, ktoré predstavuje prvý krok smerom k posilneniu ich práva na prístup

k bezpečnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti v Európe. Na základe nových pravidiel bude môcť byť pacientom preplatená liečba poskytnutá v inom členskom štáte do výšky nákladov, aké by si podobný typ liečby vyžadoval v ich vlastnej krajine. Orgány budú oprávnené od pacientov požadovať, aby žiadali o predchádzajúce povolenie na liečbu, ktorá si vyžaduje pobyt pacienta v nemocnici alebo špecializovanú zdravotnú starostlivosť, pričom každé odmietnutie bude musieť byť jasne odôvodnené. Vyhľadanie zdravotnej starostlivosti v zahraničí by mohlo byť prínosom predovšetkým pre pacientov, ktorí sú na dlhých poradovníkoch, alebo tých, ktorí nemôžu nájsť špecializovanú zdravotnú starostlivosť. Teraz musíme zabezpečiť, aby sa na vykonanie tejto smernice náležite dohliadlo a aby priniesla skutočné výsledky v oblasti zdravotnej starostlivosti pre pacientov v Európe.

Anne Delvaux (PPE), písomne. – (FR) O otázke cezhraničnej zdravotnej starostlivosti sa diskutuje už dlho a nevôľu spôsobila, keď v rámci predchádzajúceho návrhu vzniklo riziko vytvorenia dvojrychlostnej zdravotnej starostlivosti osobitne podporujúcej zdravotnú turistiku pre bohatších pacientov a poškodzujúcej členské štáty, ktoré si nemohli naplánovať poskytovanie zdravotnej starostlivosti na základe dopytu, ktorý závisel od ponúkanej kvality... Text, ktorý sme prijali v stredu, odráža väčší konsenzus. Umožňuje európskym pacientom využiť druhy liečby, ktoré nie sú v ich vlastných krajinách dostupné alebo pri ktorých existujú veľmi dlhé poradovníky. Náklady na liečbu poskytnutú v inom členskom štáte sa preplácajú v krajine, v ktorej je pacient registrovaný, čo sa však obmedzuje na sumu, ktorá by bola zaplatená za podobnú liečbu... Pacienti budú musieť požiadať o predchádzajúce povolenie v prípade špecializovaných druhov liečby alebo takých, ktoré si vyžadujú pobyt v nemocnici. Každé odmietnutie udeliť povolenie však bude musieť byť odôvodnené. Ide o ďalší krok smerom ku skutočnejšej Európe zdravia. To nás môže len tešiť.

Robert Dušek (S&D), písomne. – (CS) V oblasti prístupu k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti vládne všeobecná neinformovanosť a *a priori* zamietavý postoj. V rámci slobôd EÚ by malo byť zo zásady umožnené každému občanovi využiť služby zdravotnej starostlivosti v inom členskom štáte, pokiaľ sa tam dočká kvalitnejšej alebo rýchlejšej liečby alebo ošetrovania v prípade, že si toto ošetrovanie alebo liečbu uhradí sám. Umožnenie využitia zdravotnej starostlivosti v inom členskom štáte je preto prioritnou otázkou. Táto diskusia prebieha už roky bez toho, aby sme dosiahli nejaký významný pokrok. V inom členskom štáte vás ošetrí len v núdzových situáciách. Plánovať si zdravotnú starostlivosť, prípadne lekárske zákroky v inom členskom štáte preto nie je možné.

Vždy sa vyžaduje zdravotné poistenie daného štátu, ktoré však môže získať len občan EÚ s trvalým bydliskom v danom štáte. To je úplný nezmysel, pretože žiadny občan nemôže mať zdravotné poistenie v dvoch či viac krajinách EÚ, pretože má len jednu hlavnú trvalú adresu, a to v krajine, v ktorej trvalo žije. Legislatívne tak bránime občanom EÚ, aby do svojho zdravia a liečby investovali vo väčšej miere, pokiaľ sa o to usilujú. Odporúčanie predstavuje aspoň malý krok správnym smerom, a preto budem hlasovať za jeho prijatie.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Tento návrh objasňuje a uľahčuje prístup k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a uplatňovanie práva na preplatenie nákladov členským štátom, v ktorom je pacient poistený, s cieľom umožniť všetkým pacientom v EÚ využívať zdravotnú starostlivosť v iných členských štátoch. Tieto práva už vlastne uznal Súdny dvor Európskej únie. Ide o krok vpred v európskom integračnom procese a v posilňovaní solidarity formou zredukovaných poradníkov, zlepšenej kvality zdravotnej starostlivosti a stimulovania vedeckého výskumu. Prioritou sú zriedkavé ochorenia, pričom

diagnóza a liečba sa teraz môžu uskutočňovať v členskom štáte, ktorý tomuto účelu najlepšie vyhovuje. Táto smernica je určená pre všetkých Európanov, ktorí potrebujú zdravotnú starostlivosť. Portugalská ministerka zdravotníctva sa preto veľmi mylí, keď hovorí, že táto možnosť je určená pre vzdelanejších ľudí a ľudí s väčšími finančnými prostriedkami: to sa deje teraz, bez smernice. Portugalsko má vynikajúcu zdravotnú starostlivosť a nemôže zostať mimo tohto dôležitého projektu: táto krajina musí túto smernicu využiť na ešte väčšiu modernizáciu a musí byť schopná konkurencie, pokiaľ ide o schopnosť poskytovať služby v tejto oblasti všetkým Európanom, ktorí ich potrebujú.

Carlo Fidanza (PPE), *písomne. – (IT)* Vítam nový právny predpis upravujúci práva pacientov na lekárske ošetrovanie v inom členskom štáte EÚ. Práca Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) v úzkej spolupráci s ostatnými politickými skupinami bola znova raz rozhodujúca. Schválenie správy našej francúzskej kolegyne pani Grossetêtovej prichádza po dlhých rokovaníach s Radou a umožní dosiahnutie významného pokroku v oblasti, v ktorej doterajšie právne predpisy neboli postačujúce. Nový právny predpis, ktorý sa týka len ľudí, ktorí sa rozhodnú pre liečbu v zahraničí, stanovuje, že občania EÚ môžu mať preplatené lekárske ošetrovanie, ktoré im bolo poskytnuté v inom členskom štáte, za predpokladu, že systém zdravotníctva v členskom štáte, v ktorom sú poistení, uhradí liečbu a súvisiace náklady. Všetko toto je zvlášť významné, keď zvažíme, že vyhľadanie zdravotnej starostlivosti v zahraničí by mohlo byť prínosom predovšetkým pre pacientov, ktorí sú na dlhých poradovníkoch, alebo tých, ktorí nemôžu nájsť špecializovanú starostlivosť.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne. – (PT)* Hlasovali sme proti smernici o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti aj napriek tomu, že bolo k pôvodnému textu pridaných niekoľko doplnujúcich a pozmeňujúcich návrhov. Tento konečný text je výsledkom kompromisu s väčšinou Rady a poskytuje členským štátom 30 mesiacov na jeho transpozíciu.

Hlasovali sme proti z dôvodu uplatnenia zásady voľného pohybu služieb zdravotnej starostlivosti bez zohľadnenia ich špecifik vrátane potreby existencie verejného vnútroštátneho zdravotného systému, ktorého hlavným účelom v každej krajine je reagovať na potreby jej občanov.

Mali by sme si uvedomiť, že tento návrh Komisie prišiel po tom, ako Parlament v roku 2007 odmietol umožniť zahrnutie služieb zdravotnej starostlivosti do smernice o službách na vnútornom trhu vďaka zásadnému úsiliu zamestnancov a verejnosti, ktoré pomohlo zabrániť prijatiu tejto časti smutne známeho Bolkesteinovho návrhu smernice.

Konečné rozhodnutie Parlamentu, proti ktorému sme vždy bojovali, však zahrnuje množstvo ústupkov umožňujúcich každému členskému štátu, ktorý si to želá, uplatniť určité mechanizmy na ochranu svojich verejných služieb.

Preto hoci to môže sťažiť prístup k službám zdravotnej starostlivosti, zvlášť ľuďom, ktorí si nemôžu dovoliť súkromnú zdravotnú starostlivosť alebo si nemôžu dovoliť cestovať do zahraničia, praktické dôsledky jej uplatňovania budú aj tak závisieť od rozhodnutia portugalského parlamentu a vlády.

Lorenzo Fontana (EFD), *písomne. – (IT)* Je veľmi dôležité zlepšiť situáciu, pokiaľ ide o právo občanov na poskytnutie zdravotnej starostlivosti, keď sa nachádzajú v inom členskom štáte. Dúfam, že obavy z nadmerného zasahovania európskych právnych predpisov do právnych predpisov členských štátov sa nepotvrdia. Podľa mňa je však dobre,

ak majú pacienti právo na lekárske ošetrovanie v inom členskom štáte a na úhradu nákladov do výšky, ktorú stanovuje ich vlastný systém zdravotnej starostlivosti. Z toho dôvodu som sa rozhodol podporiť odporúčanie pani Grossetêtovej.

Pat the Cope Gallagher (ALDE), *písomne.* – (GA) Podporujem právo pacienta vyhľadať nevyhnutné lekárske ošetrovanie v európskej krajine, ktorá nie je pacientovou domovskou krajinou. Každý írsky občan a vlastne každý európsky občan má právo cestovať do inej krajiny Európskej únie s cieľom vyhľadať lekárske ošetrovanie. Nie som zástancom „zdravotnej turistiky“, podporil by som však systém, ktorý by pomáhal dôchodcom žijúcim v zahraničí a ľuďom so zriedkavými alebo nezvyčajnými ochoreniami.

Elisabetta Gardini (PPE), *písomne.* – (IT) Počas predchádzajúcich diskusií v parlamentných výboroch sa často opakovalo, že cieľom tejto smernice nie je stimulovanie „zdravotnej turistiky“, ale len vytvorenie jasných pravidiel cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Je potrebné, aby lekárske ošetrovanie poskytnuté v členskom štáte inom, ako je členský štát, v ktorom je pacient poistený, vychádzalo z preukázateľnej, objektívnej potreby, aby sa predišlo zaťaženiu vnútroštátnych systémov zdravotníctva nadmernými nákladmi, čo by nevyhnutne viedlo k zhoršeniu ich účinnosti. Urobil sa krok vpred, pokiaľ ide o zriedkavé ochorenia: pacienti ľahšie získajú prístup k vysoko špecializovanej liečbe a budú mať možnosť požiadať o navštívenie špecialistu v inom členskom štáte.

Myslím si preto, že vytvorenie národných kontaktných miest s cieľom zabezpečiť plné informovanie pacientov o liečbe dostupnej v iných krajinách a o tom, ako využiť a získať úhradu cezhraničnej liečby, je dôležité. Na záver by som chcela zdôrazniť, že výhradná právomoc členských štátov, pokiaľ ide o dostupné druhy liečby a etické rozhodnutia v oblasti zdravia, by sa nemala za žiadnych okolností spochybňovať.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), *písomne.* – (PL) Smernica o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej starostlivosti je nesmierne dôležitým novým nástrojom, ktorý môže viesť k významnému zlepšeniu situácie pacientov v Európskej únii. V súčasnosti pacienti, ktorí si želajú využiť lekárske služby v krajine inej, ako je ich vlastná, narážajú na množstvo administratívnych a finančných prekážok. Výsledkom je, že luxus liečby v zahraničí si môžu dovoliť len tí najbohatší. Návrh, ktorý na tieto problémy reaguje, prináša čo najväčšie zjednodušenie administratívnych postupov napríklad obmedzením potreby predchádzajúceho povolenia liečby vnútroštátnym orgánom zdravotnej starostlivosti a zabezpečením lepšej výmeny informácií o lekárskejších službách v iných krajinách vytvorením národných kontaktných miest. To neznamená podporu „zdravotnej turistiky“, ako tvrdia niektorí, ale zabezpečenie práva na spoľahlivú a kvalitnú starostlivosť v prípade jej potreby. Tiež si myslím, že smernica môže z dlhodobého hľadiska navzájom priblížiť úroveň lekárskejších služieb v jednotlivých členských štátoch.

Dobro pacienta by malo byť v popredí našich úvah pri posudzovaní návrhu smernice. Úlohou zákonodarcu je prijať zákon, ktorý minimalizuje formality spojené so získaním prístupu k lekárom a poskytuje chorým občanom možnosť vybrať si zo širokej ponuky lekárskejších služieb. Bezvýhradne preto podporujem návrh smernice o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a dúfam, že rokovania, ktoré prebiehajú už sedem rokov, vyústia do dohody s Radou.

Robert Goebbels (S&D), *písomne.* – (FR) Nakoniec som hlasoval za smernicu o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Kompromis dosiahnutý medzi Parlamentom a Radou je prijateľný zvlášť preto, lebo uznáva právo štátov prijímať opatrenia na zaručenie

finančnej vyváženosti ich systémov sociálneho zabezpečenia v neposlednom rade prostredníctvom systému predchádzajúceho povoľovania preplácania nemocničnej liečby poskytnutej v inom členskom štáte. To zabráni akémukoľvek druhu zdravotnej turistiky.

Bývalá Komisia mylne pokladala zdravotnú starostlivosť za ďalšiu komerčnú službu. Niektorí poslanci Európskeho parlamentu sa mýlia, keď prehlasujú, že Európa zdravia je teraz už realitou. Tá najlepšia liečba nikdy nebude dostupná radovým občanom, ale bude závisieť od vzťahov a najmä od veľkej peňaženky. To je, žiaľ, realita, ktorú smernica nedokáže zakryť.

Louis Grech (S&D), písomne. – Vítam správu pani Grossetêtovej o prijatí smernice o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Dnešné hlasovanie nás posunulo o krok bližšie ku kodifikácii práv pacientov v rámci európskych právnych predpisov. Je nevyhnutné, aby po nadobudnutí platnosti tejto smernice pacienti nemuseli niesť finančné bremeno cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a aby sa preplácanie nákladov uskutočňovalo včas, rýchlo a bezproblémovo. Vysoká kvalita, rovnosť, solidarita a univerzálnosť v zdravotnej starostlivosti musia zostať hlavnými zásadami počas transpozičnej a vykonávacej fázy v jednotlivých členských štátoch. Vlády by okrem toho mali vytvoriť verejné harmonogramy a akčné plány na čo najlepšie sledovanie a zabezpečenie vykonávania tohto druhu právneho predpisu.

A nakoniec, aby bola táto smernica skutočne účinná, musí Komisia sledovať a dohliadať na koordináciu medzi členským štátom, v ktorom je pacient poistený, a štátom, kde sa poskytuje liečba, a zabezpečiť, aby sa predišlo akejkoľvek nerovnosti a rozdielom medzi pacientmi, pokiaľ ide o prístup k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Nathalie Griesbeck (ALDE), písomne. – (FR) Ako niekto, kto pochádza z jediného regiónu vo Francúzsku, ktorý hraničí s tromi inými členskými štátmi EÚ, a kto zastupuje volebný obvod, ktorého sa osobitne dotýkajú otázky cezhraničného styku, vnímam tieto problémy veľmi citlivo. V skutočnosti sú hranice stále až príliš často prekážkou v oblastiach každodenného cezhraničného života. Európa je založená na zásade voľného pohybu osôb, pričom táto sloboda, táto mobilita občanov sa musí vzťahovať aj na pacientov. Otázka cezhraničnej zdravotnej starostlivosti je teda jednoznačne kľúčovou otázkou. Preto som hlasovala rozhodne za túto správu o právach pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Tento text umožní pacientom ľahšie vyhľadať liečbu v inom členskom štáte. Predovšetkým objasňuje pravidlá, ktorými sa to bude riadiť; pacienti budú mať prístup k väčšiemu množstvu informácií (zvlášť prostredníctvom kontaktných miest) o svojich právach alebo o preplácaní nákladov. Ide teda o rozhodný a veľmi konkrétny krok, ktorý dodá skutočnú pridanú hodnotu budovaniu sociálnej Európy a skutočnej Európy zdravia.

Mathieu Grosch (PPE), písomne. – (DE) Vítam smernicu o právach pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Poskytovanie služieb zdravotnej starostlivosti v čo najkratšom čase a s jasným dôrazom na pacienta, ktoré môžu využiť aj iné členské štáty, je základným predpokladom pre väčšie zblíženie Európy. Cezhraničná zdravotná starostlivosť je každodennou realitou v pohraničných oblastiach, ako je tá, z ktorej pochádzam. Vzhľadom na to ma veľmi teší, že bude ľahšie získať prístup k vysoko kvalitnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a získať úhradu nákladov na liečbu. Zvlášť podporujem poskytnutie pridanej hodnoty pacientom, ktorí sú na poradovníkoch. Tieto nové predpisy im umožnia rýchlejšie dosiahnuť poskytnutie liečby v inom členskom štáte namiesto toho, aby museli dlho čakať na liečbu vo svojej vlastnej krajine. Je pravda, že vytvorenie pravidiel pre zamietnutie predchádzajúceho povolenia je rozumným krokom

a robí celú situáciu prehľadnejšou. Niektoré problémy spojené s cezhraničnou zdravotnou starostlivosťou však zostávajú nevyriešené, zvlášť pokiaľ ide o ľudí dlhodobo dochádzajúcich do práce do iného členského štátu, ktorí po odchode do dôchodku, nebudú mať žiadny alebo len obmedzený prístup k službám, ktoré sú pre nich dôležité, v krajine, kde predtým pracovali.

Sylvie Guillaume (S&D), *písomne*. – (FR) Hlasovala som za tento text, ktorý v konečnom dôsledku zaručuje, aby sa zdravotná starostlivosť nepremenila len na ďalšiu komoditu. Okrem toho by som chcela za to vyjadriť vďaka španielskemu predsedníctvu, ako aj za to, že podporilo opätovné zavedenie systému predchádzajúceho povolenia pri cezhraničnej a špecializovanej starostlivosti.

Áno, Európska únia podporuje mobilitu svojich občanov a má povinnosť prijímať právne predpisy v oblasti služieb zdravotnej starostlivosti. Musíme však zabezpečiť, aby zdravie zostalo verejným statkom prístupným všetkým a za čo najlepších podmienok, a nie zdrojom rastu, ktorý stavia proti sebe vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti a sociálneho zabezpečenia.

Małgorzata Handzlik (PPE), *písomne*. – (PL) Smernica o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej starostlivosti je kľúčovým krokom smerom k zrušeniu bariér, na ktoré pacienti v členských štátoch EÚ doteraz narážali. Jej hlavným cieľom je uľahčiť Európanom prístup k zdravotnej starostlivosti v iných členských štátoch EÚ, zvlášť prístup k službám, ktoré nie sú ľahko dostupné v ich vlastnej krajine. Je to osobitne dobrá správa pre ľudí, ktorí bývajú v prihraničných oblastiach, a predovšetkým pre osoby trpiace zriedkavými ochoreniami, ktoré potrebujú špecializovanú liečbu, ktorá nie je v ich vlastnej krajine k dispozícii. Teší ma tiež množstvo ustanovení, ktoré zabezpečujú určité výhody pacientom, ako je vzájomné uznávanie lekárskeho predpisov, odstránenie potreby doplnkového poistenia v zahraničí a prístup k zdravotným záznamom. Kľúčový význam má aj myšlienka vytvorenia národných kontaktných miest, ktorých úlohou je informovať pacientov o ich právach.

Pacienti by mali byť komplexne informovaní o postupoch na získanie prístupu k liečbe v zahraničí. Podobne by mali byť informovaní o postupoch na získanie preplatenia nákladov takejto liečby, ktoré budú preplatené podľa súčasných nákladov v krajine, v ktorej je pacient poistený. Som presvedčená, že nájdené riešenia uľahčia pacientom využívanie bezpečnej, kvalitnej zdravotnej starostlivosti v celej Európskej únii.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *písomne*. – Pred niekoľkými rokmi som hlasoval za vyňatie zdravotnej starostlivosti z rozsahu pôsobnosti smernice o službách a v prvom čítaní som hlasoval proti smernici o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Vtedy bolo jasné, že v rámci Komisie existuje tendencia pristupovať k zdravotnej starostlivosti ako k obchodovateľnej komodite. Ja sa na zdravotnú starostlivosť takto nepozierám – k pacientom by sa nemalo pristupovať len ako k platiacim spotrebiteľom. Rada však tento návrh právneho predpisu výrazne zlepšila a jeho právny základ už zďaleka nie je len záležitosťou vnútorného trhu. Preto som hlasoval za túto správu a som presvedčený, želepší práva pacientov v celej Európe.

Juozas Imbrasas (EFD), *písomne*. – (LT) Hlasoval som za tento dokument, pretože sa zameriava na posilnenie práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. Je poľutovaniahodné, že v súčasnosti existuje v súvislosti s cezhraničnou zdravotnou starostlivosťou príliš veľa neistoty okolo dostupnosti starostlivosti, preplácania nákladov a zodpovednosti za následnú klinickú starostlivosť. Cieľom tejto smernice je poskytnúť

všetkým pacientom, nielen tým, ktorí disponujú najlepšimi informáciami, alebo najbohatším, celý rad práv v oblasti zdravotnej starostlivosti, ktoré už uznal Súdny dvor Európskej únie. V žiadnom prípade nie je cieľom tohto dokumentu stimulovať cezhraničnú starostlivosť ako takú, ale zabezpečiť jej dostupnosť, bezpečnosť a kvalitu, ak sa ukáže ako užitočná alebo potrebná. Zámerom smernice je poskytnúť pacientom výber, ktorý sa zakladá na ich potrebách, nie na ich prostriedkoch, a o ktorom sa rozhodujú na základe informácií, nie pod nátlakom. Okrem toho súhlasím s pozíciou Parlamentu, že členský štát pôvodu musí zaplatiť priamo nemocnici v druhom členskom štáte, v ktorom sa liečba poskytuje, bez toho, aby od občanov požadoval uhradiť účet vopred, alebo by mal prinajmenšom pacientovi ihneď preplatiť všetky vynaložené náklady, aby sa zabránilo diskriminácií ľudí s nižšími príjmami. Veľmi dôležité je aj to, aby všetky členské štáty určili národné kontaktné miesta, ktoré budú pacientom poskytovať všetky potrebné informácie, t. j. informácie o dostupnej zdravotnej starostlivosti, postupoch a potrebnej dokumentácii.

Filip Kaczmarek (PPE), *písomne. – (PL)* Hlasoval som za prijatie správy pani Grossetêtovej z niekoľkých kľúčových dôvodov. Smernica o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti má veľa pozitívnych prvkov. Odstraňuje prekážky pre liečbu, zabezpečuje rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti pre všetkých v celej EÚ, znamená ukončenie diskriminácie pacientov, zavádza vzájomné uznávanie lekárskeho predpisov, skraca doby čakania na lekárske vyšetrenia a odstraňuje potrebu doplnkového poistenia v zahraničí. V prospech smernice hovorí aj to, že zavádza široký prístup k lekárskej starostlivosti pre ľudí, ktorí trpia zriedkavými ochoreniami, a vyššie miery úhrady pre zdravotne postihnuté osoby.

Smernica sa snaží zabrániť zdravotnej turistike tým, že náklady na liečbu sa budú preplácať do výšky zaručovanej v krajine, v ktorej je pacient poistený, a ak skutočne vynaložené náklady budú nižšie než táto úroveň, náklady budú preplatené v plnej výške.

Mnohé diskusie vyvolala otázka povoľovania. Predchádzajúce povolenie národného fondu zdravia bude potrebné len v prípade nemocničného ošetrenia alebo nákladných lekárskeho postupov a nebude sa požadovať pre žiadnu inú formu liečby za predpokladu, že je zahrnutá v takzvanom koši zaručovaných služieb. Keby členský štát pacientom neschválil špecializovanú zdravotnú starostlivosť na vnútroštátnej úrovni, smernica nevytvára pacientom žiadne nové právo na využitie takejto zdravotnej starostlivosti v zahraničí ani na preplatenie nákladov na liečbu. Dôležitou výnimkou je prípad jednotlivcov so zriedkavými ochoreniami.

Sandra Kalniete (PPE), *písomne. – (LV)* Smernica o práve občanov Európskej únie využívať lekársku starostlivosť v každom z 27 členských štátov je významným krokom smerom k lepšej zdravotnej starostlivosti v Európskej únii. Vzhľadom na rozšírenú mobilitu pracovníkov v rámci EÚ je smernica veľmi dobre načasovaná. Keď smernica vstúpi do platnosti, pacientom budú poskytované rozsiahle informácie o nových predpisoch, aby sa občania mohli dozvedieť, aké nové príležitosti majú a v plnej miere ich využívali. Občania budú môcť využívať počítačové ošetrenie v každom členskom štáte a lekári ho nebudú môcť odmietnuť. Smernica stanovuje, že občania si budú môcť v budúcnosti vybrať, v ktorom členskom štáte využijú plánované služby zdravotnej starostlivosti.

Budú však musieť získať predchádzajúce povolenie od svojho domovského štátu, pretože za zdravotnú starostlivosť sa bude platiť v cenách, ktoré sú bežné v štáte, v ktorom má pacient bydlisko. Napriek tomu je to však krok správnym smerom, pretože zvýši dostupnosť zdravotníckych služieb. Mali by sme si pripomenúť, že ak občania nemajú k dispozícii

služby zdravotnej starostlivosti tam, kde žijú, majú právo využiť tieto služby v jednom z členských štátov. Osobitne dôležité je to v prípadoch komplikovaných alebo zriedkavých zdravotných problémov. Z tohto dôvodu náš poslanecký klub a ja podporujeme túto smernicu, pretože predstavuje dôležitý krok zo strany Parlamentu, krok, ktorý bude mať priaznivý vplyv na životy občanov Európy.

Giovanni La Via (PPE), *písomne*. – (IT) Podporil som odporúčanie pani Grossetêtovej, pretože tento návrh smernice bude prínosom pre európskych občanov. Nové predpisy o lekárskej starostlivosti v podstate stanovujú, že európski občania môžu mať preplatenú lekársku starostlivosť, ktorá im bola poskytnutá v inom členskom štáte, za predpokladu, že náklady na takúto liečbu sa bežne uhrádzajú v ich vlastnej krajine. Tento výsledok bude prínosom pre pacientov a významne skráti poradovníky, ktoré sú niekedy veľmi dlhé. Naša spoločnosť je čoraz mobilnejšia a myslím si, že dnes je viac ako kedykoľvek predtým dôležité uľahčiť mobilitu občanom Európskej únie vrátane mobility v takej životne dôležitej oblasti, akou je zdravotná starostlivosť. Myslím si tiež, že je dôležité upozorniť na nové právne predpisy o boji proti zriedkavým ochoreniam, pretože sa zameriavajú na posilnenie spolupráce medzi členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby európski pacienti mohli v plnej miere využívať svoje právo na poskytnutie liečby.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), *písomne*. – (PL) Smernicu o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti považujem za úspech, a preto som hlasovala za prijatie jej ustanovení. Zdravie je našim najcennejším majetkom. Chcela by som, aby Európania mali prístup k zdravotnej starostlivosti na najvyššej možnej úrovni. Smernica je zdrojom príležitostí a nádeje pre pacientov a vyžaduje si uskutočnenie ďalších reforiem systémov zdravotnej starostlivosti. Smernica otvára európske nemocnice a kliniky aj poľským pacientom. Je potvrdením toho, že Európa je v procese budovania a že našou prioritou je zlepšiť a podporiť spoluprácu členských štátov EÚ v oblasti ochrany zdravia.

David Martin (S&D), *písomne*. – Hlasoval som za túto správu na základe toho, že teraz sa objasnilo, že britskí pacienti môžu v zahraničí využívať len štátom platenú zdravotnú starostlivosť, ktorú by mali právo získať v rámci vnútroštátneho systému zdravotnej starostlivosti (NHS). Vítam skutočnosť, že boli zamietnuté všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sa snažili rozšíriť nároky poskytnutím prístupu ku všetkým spôsobom liečby, ktoré medzinárodná lekárska veda dostatočne otestovala alebo k rovnako účinnej zdravotnej starostlivosti. Nekontrolované využívanie cezhraničnej zdravotnej starostlivosti by mohlo enormne zaťažiť britský systém zdravotnej starostlivosti.

Jiří Maštálka (GUE/NGL), *písomne*. – (CS) Predložený dokument sa vracia k rozprave, ktorá sa v Európskom parlamente uskutočnila v minulom volebnom období. Samotný návrh Komisie obsahoval určité nedostatky a riziká, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na spotrebiteľov starostlivosti, a teda na občanov. Vítam kompromis obsiahnutý v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 107 najmä preto, lebo zvyšuje záruky pre pacientov pri poskytovaní cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a zdôrazňuje pozitívny trend smerom k väčšej informovanosti pacienta. V neposlednom rade považujem za pozitívne, že pozmeňujúci a doplňujúci návrh zdôrazňuje zodpovednosť členských štátov za poskytovanie bezpečnej, vysokokvalitnej, účinnej a dostupnej starostlivosti na svojom území. Za dôležité považujem aj vymedzenie podmienok, za ktorých môže členský štát odmietnuť udeliť predchádzajúce povolenie. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh obsahuje aj pozitívne kroky v interoperabilite a podporuje spoluprácu v oblasti prevencie a diagnostiky.

Véronique Mathieu (PPE), *písomne.* – (FR) Ako môžeme zaručiť základné právo všetkých európskych občanov na voľný pohyb v našom spoločnom priestore bez toho, aby sme im ponúkli možnosť jednoduchého prístupu k zdravotnej starostlivosti v inom členskom štáte, než v ktorom majú bydlisko? Prijatie tohto návrhu smernice konečne umožní doplniť do právneho textu mobilitu pacientov, prvok, ktorý je súčasťou mobility občanov. Chcela by som zablahoželať pani spravodajkyni k dosiahnutiu dohody s Radou o tomto dôležitom texte, ktorého prijatie sa veľmi dlho zdržiavalo. Veľmi dúfam, že transpozícia tohto právneho predpisu našimi členskými štátmi umožní európskym občanom získať v dlhodobom horizonte skutočný prístup ku kvalitnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Nuno Melo (PPE), *písomne.* – (PT) Pokiaľ ide o cezhraničnú starostlivosť, veľkej väčšine Európanov nie sú v súčasnosti jasné otázky dostupnosti zdravotnej starostlivosti, preplácania a zodpovednosti za následnú klinickú starostlivosť. Cieľom tejto smernice je poskytnúť všetkým pacientom, nielen tým, ktorí disponujú najlepšimi informáciami, niektoré práva v oblasti zdravotnej starostlivosti, ktoré však už uznal Súdny dvor Európskej únie. Táto smernica napriek tomu nezbavuje členské štáty zodpovedností týkajúcich sa zdravotnej starostlivosti o svojich občanov. Týka sa len pacientov a ich mobility v rámci EÚ, nie voľného pohybu poskytovateľov služieb.

Andreas Mölzer (NI), *písomne.* – (DE) Keď sú poradovníky na operácie vo vlastnej krajine pacienta plné, ako obrovská úľava prichádza záruka, že náklady na liečbu v zahraničí uhradí jeho zdravotná poisťovňa. Pacientom s chronickými ochoreniami umožnia tieto predpisy mobilitu v rámci Európskej únie. Tieto predpisy však budú užitočné len vtedy, ak budú môcť zaručiť aj to, že nebude existovať zdravotná turistika, ktorá by vyvíjala ešte väčší tlak na už aj tak vážne postihnuté zdravotné poisťovne. Okrem možnosti rýchleho ochromenia niektorých oblasti zdravotníctva v krajinách s vysokými normami v oblasti zdravotnej starostlivosti tu existuje aj riziko, že chudobnejšie členské štáty EÚ, ktoré investovali do zdravotnej starostlivosti menej, budú musieť uhrádzať obrovské náklady. V tejto súvislosti nesmieme prehliadnúť ani to, že nefunguje systém, ktorý by mal umožniť vzájomné preplácanie v rámci systémov sociálneho zabezpečenia krajín EÚ, a že v priebehu mnohých rokov sa nahromadili dlhy vo výške miliónov eur. Aj keď členské štáty môžu v prípade obáv, že príliv pacientov zo zahraničia ohrozí ich systémy zdravotnej starostlivosti, teoreticky vylúčiť určité druhy liečby, v praxi to nebude jednoduché. Nedokázali sme vyriešiť ani súčasné problémy s preplácaním a je nepravdepodobné, že opatrenia na predchádzanie zdravotnej turistike budú účinné. Hlasoval som proti tomuto návrhu uznesenia s cieľom zabrániť prudkému nárastu nákladov na sociálne zabezpečenie.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), *písomne.* – (RO) Hlasoval som za správu, ktorú predložila pani Grossetêtová, pretože zabezpečenie prístupu k cezhraničnej zdravotnej starostlivosti predstavuje jednoznačný úspech v prospech európskych občanov. Mnohí naši občania nemajú prístup k starostlivosti v členskom štáte, v ktorom žijú, z dôvodu ochorení, ktorými trpia. Preto im musíme poskytnúť príležitosť, aby mohli vyhľadať túto starostlivosť kdekoľvek v rámci Európskej únie, ako aj možnosť preplatenia nákladov na túto liečbu.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), *písomne.* – (PL) Európsky parlament prijal 19. januára 2011 smernicu o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej starostlivosti, ktorá sa zameriava na zjednodušenie pravidiel upravujúcich liečbu v zahraničí. Som rád, že Európsky parlament ako spoločný zákonodarca zohrával kľúčovú úlohu pri formulovaní jasných ustanovení, ktoré sú prospešné pre pacientov okrem iného v súvislosti s preplácaním nákladov na lekársku starostlivosť v iných krajinách. Ustanovenia týkajúce sa cezhraničnej zdravotnej starostlivosti sú o to dôležitejšie, že sa dotýkajú všetkých

občanov Európskej únie. Nová smernica zaručuje vzájomné uznávanie lekárskeho predpisov a jednoduchší prístup k informáciám o liečbe v zahraničí, zväčšuje tiež rozsah liečby jednotlivcov trpiacich zriedkavými ochoreniami a poskytuje viac možností zdravotne postihnutým osobám získať vyššiu mieru preplácania nákladov na lekársku starostlivosť. Európsky parlament bude zohrávať úlohu aj pri zriaďovaní národných kontaktných miest v každom členskom štáte, ktoré budú poskytovať informácie o všetkých aspektoch liečby v zahraničí. Tieto miesta budú navzájom úzko spolupracovať. Nakoniec by som chcel povedať, že smernica, ktorú sme prijali, je naliehavo potrebná, pretože právne predpisy o liečbe v zahraničí, ktoré platia v súčasnosti, sú nejasné a príliš komplikované a v záujme všetkých členských štátov EÚ je nevyhnutné tieto záležitosti zjednodušiť.

Alfredo Pallone (PPE), *písomne*. – (IT) Hlasoval som za odporúčanie na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, pretože som presvedčený, že je dôležité zaručiť v celej Európskej únii primeranú zdravotnú starostlivosť, ktorá spĺňa vysoké normy kvality a bezpečnosti pacienta. Pacienti, ktorí budú chcieť vyhľadať zdravotnú starostlivosť v inom členskom štáte, budú musieť po prijatí tejto smernice požiadať o predchádzajúce povolenie. To zaručí kvalitu a bezpečnosť služieb zdravotnej starostlivosti a liečby. Potom budú môcť pacienti požiadať o preplatenie nákladov na svoju liečbu. Pri preplácaní nákladov sa bude vychádzať z výšky nákladov, ktoré by členský štát, v ktorom sú pacienti poistení, prevzal, ak by sa rovnaká liečba poskytla na jeho území. Pacienti budú mať nárok na ochranu, liečbu a preplatenie nákladov aj vo všetkých prípadoch zriedkavých ochorení. Prínosom pre liečbu zriedkavých ochorení bude spolupráca členských štátov vo výskume.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne*. – (PT) Všetky členské štáty sú zodpovedné za poskytovanie zdravotnej starostlivosti svojim občanom. Táto smernica stanovuje pravidlá na uľahčenie prístupu k bezpečnej a vysokokvalitnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a podporuje spoluprácu členských štátov v oblasti zdravotnej starostlivosti pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych jurisdikcií.

Rozvoj vysokošpecializovanej zdravotnej starostlivosti prebiehal asymetricky, v určitých krajinách spolu s rozvojom centier excelentnosti pre zriedkavé alebo chronické ochorenia, ktoré nie sú na danom konkrétnom mieste obvyklé, ale vyžadujú si špecializáciu. To je nepochybne jeden z predpokladov, ktoré stoja za podporením voľného pohybu v tejto oblasti.

Táto smernica je ďalším príkladom toho, ako Európa slúži Európanom a zároveň podporuje solidaritu medzi svojimi občanmi a vytvára výhody pre pacientov, najmä tých, ktorí trpia zriedkavými alebo chronickými ochoreniami a mohli by využiť prístup do centier excelentnosti v oblasti ochorení, ktorými trpia.

Zo všetkých týchto dôvodov som hlasovala za túto správu.

Aldo Patriciello (PPE), *písomne*. – (IT) Smernica umožní všetkým pacientom využívať práva, ktoré už uznal Európsky súdny dvor, pričom ponecháva systémy sociálneho zabezpečenia v plnej kompetencii členských štátov, pretože smernica sa zaoberá pacientmi a ich mobilitou v rámci Európskej únie a nie voľným pohybom poskytovateľov služieb.

Som za revíziu súčasnej nevyhovujúcej situácie v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, ktorá sa vyznačuje rozštiepením medzi judikatúrou a vnútroštátnymi systémami. Chcel by som poukázať na to, že tento Parlament zaujal v prvom a druhom čítaní rovnakú pozíciu, keď kodifikoval judikatúru Súdneho dvora o cezhraničnej starostlivosti (európski občania

majú právo na rovnaké ošetrovanie v inej krajine ako vo vlastnej krajine) a stotožnil sa s požiadavkou Rady bojovať proti zdravotnej turistike.

Návrh obsahuje osobitnú ochrannú doložku a systém predchádzajúceho povolenia, ktorý je flexibilný pre pacientov, ale zároveň umožňuje upozorniť na prípadné mimoriadne náklady. Cieľom je preto posilniť práva pacientov zabezpečením poskytovania informácií a spolupráce medzi členskými štátmi.

Členský štát, v ktorom sú pacienti poistení, musí zabezpečiť, aby mali jeho občania prístup k informáciám. Odporúčanie do druhého čítania ide ešte ďalej a náležite zohľadňuje potenciál elektronického zdravotníctva.

Rovana Plumb (S&D), písomne. – (RO) Hlasovala som za túto správu s cieľom podporiť európskych občanov, pretože správa stanovuje jasnejšie pravidlá týkajúce sa práv pacientov na vyhľadanie liečby v zahraničí a možnosť výberu, ktorý sa zakladá na ich potrebách, nie na ich prostriedkoch, a ktorý musí byť informovaný a nie robený pod nátlakom. Smernica stanovuje tieto zásady: pacienti budú môcť využívať ambulatnú starostlivosť, na ktorú majú nárok vo svojom členskom štáte, v inom členskom štáte bez predchádzajúceho povolenia a získať úhradu nákladov na svoje ošetrovanie do výšky, ktorú stanovuje ich vlastný systém zdravotnej starostlivosti. Kľúčovou otázkou je aj informovanosť. Každý členský štát bude preto povinný udržiavať národné kontaktné miesta, ktoré budú informovať pacientov o dostupnej zdravotnej starostlivosti, administratívnych postupoch, sťažnostiach, odvolaniach a podobne.

Paulo Rangel (PPE), písomne. – (PT) Cieľom tejto smernice, ktorá nadväzuje na prípady, ktorými sa zaoberal Súdny dvor Európskej únie, je objasniť a posilniť práva používateľov na prístup k bezpečnej a vysokokvalitnej cezhraničnej zdravotnej starostlivosti podporením mobility pacientov v rámci EÚ a posilnením spolupráce a solidarity členských štátov v tejto oblasti. Hlasoval som za túto správu, pretože smernica predstavuje významný krok vpred v európskej integrácii.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – Právny predpis, ktorý sme dnes prijali, predstavuje dôležitý krok vpred z hľadiska práv pacientov v EÚ. Zelení sú presvedčení, že konečný kompromis, ktorý sme dnes prijali, vytvára správnu rovnováhu medzi zaručením práva pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť a ochranou poskytovania kvalitných služieb zdravotnej starostlivosti na vnútroštátnej úrovni. Pacienti budú mať právo na nemocničné ošetrovanie v iných členských štátoch a na preplatenie nákladov, ako keby boli liečení doma. Toto právo by však nemalo byť na úkor životaschopnosti vnútroštátnych systémov zdravotníctva. Zelení spolu s poslancami, ktorým sa podarilo obmedziť zoznam dôvodov, z ktorých môže byť pacientovi zamietnutá cezhraničná liečba, sú presvedčení, že konečný kompromis umožňuje členským štátom vytvoriť rozumný systém predchádzajúceho povolenia preplácania nákladov na liečbu. Dôležité je, že po udelení predchádzajúceho povolenia členské štáty už nebudú môcť zamietnuť preplatenie nákladov, čo bola hlavná obava.

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid (PPE), písomne. – (FR) Smernica o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, o ktorej sa má dnes hlasovať, predstavuje revolúciu a ja mám z toho radosť. Právomoci Európskej únie v oblasti zdravotnej starostlivosti sú veľmi citlivou otázkou a je len správne, aby si každý členský štát vytvoril vlastný systém sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia v súlade s vlastnou osobitnou kultúrou. Načo však budovať Európu a zaručovať voľný pohyb, ak to nesprevádza možnosť prístupu k zdravotnej starostlivosti v celej Európskej únii? Parlament už tri roky bojuje za vytvorenie právnej

istoty v oblasti cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a objasnenie podmienok preplácania nákladov. Urobíme významný krok a ďakujem svojej kolegyni pani Grossetêtovej za vykonanú prácu. Toto je historická chvíľa: budujeme Európu zdravia a cezhraničná zdravotná starostlivosť už nebude rizikom, ale príležitosťou. Zabezpečme, aby sme to uviedli do praxe, aby každý európsky občan mohol využívať vysokokvalitnú zdravotnú starostlivosť. To je cena, ktorú musíme zaplatiť za zdravie.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *písomne*. – Dnes som hlasovala za väčšiu právnu zrozumiteľnosť a mobilitu pacientov v prípadoch, keď občania musia cestovať za zdravotnou starostlivosťou do zahraničia. V ideálnom prípade by žiadny pacient nemusel opustiť svoju domovskú krajinu, aby získal lekársku starostlivosť, ale v tých prípadoch, keď je to potrebné, pacienti by mali mať možnosť tak urobiť a vedieť, na čo majú nárok z hľadiska ošetrovania a preplatenia nákladov. Dôležité je aj to, aby zdravotné služby členských štátov poznali svoje záväzky a aby si ponechali právo vyberať, riadiť a poskytovať svoje služby zdravotnej starostlivosti podľa vlastného uváženia.

Správa sa zaoberá obidvomi týmito kľúčovými otázkami, ako aj mnohými ďalšími dôležitými otázkami vrátane liečby zriedkavých ochorení a európskych referenčných sietí na podporu výmeny osvedčených postupov. Otázka cezhraničnej zdravotnej starostlivosti nebola vždy jednoduchá a ďakujem pani spravodajkyni a tieňovým spravodajcom za ich náročnú prácu na tejto záležitosti.

Peter Skinner (S&D), *písomne*. – Podporujem túto správu, pretože sa zaoberá niektorými súčasnými problémami, ktoré vlády neriešili. Nie je to smernica, ako niektorí tvrdia, ktorá by členským štátom hovorila, ako majú spravovať svoje zdravotnícke systémy. Je to správa, ktorú môže Spojené kráľovstvo z veľkej časti podporiť, pretože boli odstránené mnohé problémy týkajúce sa predchádzajúcich správ. Zmyslom smernice o právach pacientov je podporiť tie práva, ktoré už pacienti majú, konkrétne tí pacienti, ktorí nemôžu získať primeranú liečbu v Spojenom kráľovstve, teraz môžu podľa ustanovení, ktoré už existujú, cestovať niekde inde v rámci EÚ. To, že to bude pravdepodobne využívať stále veľmi málo ľudí, vyplýva z charakteru rodinnej podpory týchto chorých; najdôležitejšiu úlohu tu zohráva blízkosť rodinných príslušníkov.

V Spojenom kráľovstve by sa mali náklady uhrádzať v prípadoch, keď existujú rozumné dôvody na liečbu v zahraničí. Nie je to bianko šek pre zdravotnú turistiku, je to ustanovenie súčasných práv, ktoré majú občania Spojeného kráľovstva.

Bart Staes (Verts/ALE), *písomne*. – (NL) Smernica o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti – ktorú podporujem – udeľuje pacientom jednoznačné práva na využívanie lekárskej starostlivosti v zahraničí a na preplatenie nákladov podľa sadzieb, ktoré platia v ich krajinách. To poskytuje väčšiu právnu istotu pacientom v pohraničných oblastiach, ľuďom, ktorí navštevujú inú krajinu, pacientom postihnutým zriedkavými ochoreniami a pacientom, ktorí čelia dlhým čakacím lehotám. Členské štáty však môžu v záujme ochrany kvality starostlivosti a spravodlivého prístupu ku starostlivosti požadovať, aby pacienti získali pre takúto liečbu predchádzajúce povolenie. To sa bude požadovať v prípade hospitalizácie a veľmi nákladnej alebo vysokorizikovej liečby.

Za určitých, veľmi obmedzených okolností môže byť zamietnuté aj preplatenie nákladov (napríklad ak je rovnocenná liečba dostupná aj vo vlastnej krajine pacienta) a členské štáty budú mať právo zasiahnuť v prípade akýchkoľvek príznakov nadmernej spotreby. Smernica preto zachováva rovnováhu medzi právom pacientov na kvalitnú zdravotnú starostlivosť a právom členských štátov financovať vlastné sociálne zabezpečenie a organizovať vlastnú

zdravotnú starostlivosť. Okrem toho dúfam, že želanie pacientov využívať liečbu niekde inde nebude vyvíjať žiadny zbytočný tlak na vysokokvalitné služby, ktoré si prednostne vyberá veľká väčšina pacientov, v krajine, v ktorej sa tieto služby poskytujú.

Michèle Striffler (PPE), *písomne*. – (FR) Právo využívať výhody voľného pohybu majú aj pacienti. Preto som hlasovala za správu o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti. V Alsasku a vo všetkých pohraničných regiónoch je otázka cezhraničnej zdravotnej starostlivosti veľmi významná napríklad v prípade, keď je zdravotná starostlivosť poskytovaná v zahraničí bližšie k domovu než zdravotná starostlivosť poskytovaná v členskom štáte, v ktorom majú pacienti bydlisko.

Táto správa umožní všetkým európskym občanom získať informácie o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti a dozvedieť sa o svojich právach v tejto oblasti prostredníctvom kontaktných miest, ktoré budú vytvorené vo všetkých členských štátoch. Prijatie tohto textu predstavuje východiskový bod pre skutočnú Európu zdravia, z ktorej bude mať prospech 500 miliónov občanov.

Nuno Teixeira (PPE), *písomne*. – (PT) Na dosiahnutie cieľa, ktorým je vybudovanie vnútorného trhu založeného na voľnom pohybe medzi členskými štátmi, sú potrebné určité opatrenia. Voľný pohyb ľudí a služieb upriamuje osobitnú pozornosť na zdravotnú starostlivosť, ktorú môžu občania jedného členského štátu využívať v druhom členskom štáte. Súdny dvor uznal práva pacientov najmä z hľadiska prístupu k zdravotnej starostlivosti, zabezpečenia vysokej kvality a bezpečnosti tejto zdravotnej starostlivosti a že pacientom by sa mali preplácať náklady. Z požiadavky na väčšiu právnu istotu v tejto oblasti vyplýva záväzok členských štátov vzájomne spolupracovať, najmä prostredníctvom uznávania lekárskeho predpisov vydaných v inom členskom štáte a zabezpečenia kvalitnej služby na svojom území. Chcel by som zdôrazniť to, že Komisia je povinná prijať opatrenia s cieľom uľahčiť zrozumiteľnosť informácií týkajúcich sa lekárskeho predpisov a pokynov na používanie liekov vrátane údajov o účinnej látke a dávke, ktoré budú jednoznačným prínosom pre pacientov. Vzhľadom na špecifický charakter tejto otázky bude okrem smernice o službách potrebná samostatná smernica. Hlasoval som za túto správu, ktorú vypracovala pani Grossetêtová, moja kolegyňa z Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), pretože som presvedčený, že je dôležité potvrdiť práva pacientov na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť.

Róza Gräfin von Thun und Hohenstein (PPE), *písomne*. – (PL) Smernica o uplatňovaní práv pacientov pri cezhraničnej starostlivosti je mimoriadne dôležitým dokumentom pre občanov EÚ, a preto som veľmi pozorne sledovala prácu na tejto záležitosti. S uspokojením konštatujem, že smernica dáva pacientom právo výberu miesta, kde bude poskytnutá zdravotná starostlivosť, a tým posilňuje spoločný trh, ktorý je hlavnou témou mojej práce v Európskom parlamente. Znamená to tiež, že zavádza úpravy, ktoré zohľadňujú slobodu občanov cestovať a pracovať v ktoromkoľvek členskom štáte EÚ. Táto smernica, ktorá by sa mohla nazývať Schengenom pre zdravie, obsahuje také otázky, ako je vzájomné uznávanie lekárskeho predpisov, ukončenie diskriminácie pacientov na základe krajiny pôvodu a odstránenie potreby doplnkového poistenia v zahraničí.

Ďalšou veľmi dôležitou otázkou z hľadiska spoločného trhu je otázka falšovaných liekov a liečivých prípravkov. Smernica zdôrazňuje, že tieto sú vážnym problémom najmä v kontexte cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, a to isté platí pre zdravotnú turistiku. Smernica rieši tento problém tak, že náklady na liečbu sa budú preplácať do výšky zaručovanej v krajine pôvodu alebo, ak budú náklady na liečbu alebo zákrok nižšie ako

táto suma, preplatia sa skutočne vynaložené náklady. Uvedené riešenia pomôžu zlepšiť situáciu pacientov v Európskej únii a posilnia spoločný trh, a preto som hlasovala za prijatie tejto smernice.

Thomas Ulmer (PPE), *písomne*. – (DE) S radosťou som hlasoval za túto správu, ktorá po dohode s Radou počas druhého čítania prinesie významné zlepšenia voľného pohybu pacientov v rámci Európskej únie. Ambulantná starostlivosť teraz nepredstavuje pre občanov EÚ žiadne problémy a nemocničná starostlivosť sa výrazne zjednodušila. Práve v týchto oblastiach môže Európa prispieť významnou pridanou hodnotou. Výsledkom je, že zdravotnícky sektor sa postupne transformuje z mozaiky jednotlivých služieb do jedného celku.

Viktor Uspaskich (ALDE), *písomne*. – (LT) Je veľmi dôležité, aby naši občania mali možnosť získať potrebné a vysokokvalitné služby zdravotnej starostlivosti bez ohľadu na to, či sú doma alebo v zahraničí. Som rád, že táto správa hovorí aj o mobilite pacientov v EÚ. Litovčanom, ktorí žijú a pracujú v zahraničí, sa musí zaručiť možnosť získať v prípade potreby ošetrovanie bez toho, aby platili absurdné sumy peňazí alebo mesiace čakali v neistote. Rozhodujúce sú informácie. Podporujem návrh pani spravodajkyne, aby každý členský štát udržiaval národné kontaktné miesta, ktoré budú informovať pacientov o dostupnej zdravotnej starostlivosti a administratívnych postupoch. Niekedy však vo vlastnej krajine občana nie je liečba dostupná pre všetky ochorenia a v takýchto prípadoch by sa mala liečba poskytnúť v inej krajine. Musíme sa snažiť zabezpečiť, aby služby cezhraničnej zdravotnej starostlivosti alebo zdravotná turistika (ako v tomto prípade poznamenáva pani spravodajkyňa) neoslabili naše vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti. Je potrebná dokonalá rovnováha. Pre iných obyvateľov EÚ, ktorí by mohli hľadať príležitosti lacnejšej liečby a lacnejších operácií v zahraničí, je Litva osobitne príťažlivá pre nízke ceny a jednoduché cestovanie. Zdravotná turistika, pokiaľ nebude prísne kontrolovaná, by mohla novým členským štátom EÚ, ako je Litva, spôsobiť prebytok služieb alebo zbytočné logistické náklady.

Derek Vaughan (S&D), *písomne*. – Štruktúra zdravotníckych služieb v EÚ sa značne líši a podporujem túto smernicu, ktorá načrtáva koherentný prístup k financovaniu cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Aj keď sa cezhraničná zdravotná starostlivosť dotýka len malého percenta občanov EÚ, objasnenie existujúcich práv týchto pacientov v tomto jedinom právnom predpise zabezpečí, že občania, ktorí budú chcieť cestovať za lekárskou starostlivosťou do iného členského štátu, budú finančne chránení. Je dôležité, aby sa poskytovala finančná podpora napríklad pacientom, ktorí žijú v blízkosti štátnych hraníc, ako aj obyvateľom menších členských štátov, ktorí trpia zriedkavými ochoreniami a vyhľadávajú lekársku starostlivosť niekde inde v EÚ.

Dohoda umožní, aby pacienti mali preplatené ošetrovanie, ktoré dostanú, do výšky, ktorú stanovujú vlastné vnútroštátne systémy zdravotníctva za podobné ošetrovanie. Táto smernica o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti tiež zabezpečí, aby členské štáty vytvorili kontaktné miesta, ktoré budú poskytovať informácie občanom, ktorí budú chcieť vycestovať za liečbou do zahraničia.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), *písomne*. – (FR) Európsky parlament prijal 19. januára európske právne predpisy o právach pacientov pri cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.

Zdravotnú starostlivosť pre všetkých občanov EÚ, bez ohľadu na štát, v ktorom žijú, môžem len podporiť. To však nie je hlavným cieľom tohto textu, ktorý sa zameriava v prvom rade skôr na posilnenie vnútorného trhu než na podporenie univerzálneho prístupu k zdravotnej starostlivosti.

V texte sa uvádza, že cestovanie za lekárskou starostlivosťou do zahraničia by mohlo byť prínosom predovšetkým pre pacientov, ktorí sú na dlhých poradovníkoch, alebo tých, ktorí nemôžu nájsť špecializovanú zdravotnú starostlivosť.

Prvým právom pacientov je rýchle a náležité ošetrenie v mieste bydliska bez akýchkoľvek prekážok. Predstavovať ako právo povinnosť chorej osoby, aby sa musela presúvať a financovať výlet do zahraničia s cieľom získať náležité ošetrenie, je nemorálne.

Namiesto podporenia systémov zdravotníctva, aby zaručovali rovnaký prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti, pacienti sú vyzývaní, aby si vybrali svoju liečbu v celej Európe rovnako, ako hociktorý iný tovar daný do voľného obehu v rámci Európskej únie.

Takéto chápanie zdravotnej starostlivosti nemôžem podporiť.

Návrh uznesenia: (B7-0028/2011)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE), *písomne.* – (LT) Súhlasila som s týmto uznesením o dobrovoľných dohodách o partnerstve s Kamerunskou republikou a Konžskou republikou o vynútiteľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve a obchode s produktmi z dreva, ktoré sa dovážajú do Európskej únie (FLEGT). Je potrebné zdôrazniť, že tieto dobrovoľné dohody o obchode s drevom nemôžu ohroziť celkový cieľ EÚ v boji proti zmene klímy a musia zaručovať trvalo udržateľné využívanie lesov. Dúfam, že tieto dobrovoľné dohody skôr pomôžu ako zabránia zámeru spoločne zastaviť obchodovanie s nezákonne ťaženým drevom a prispieť v celosvetovom meradle k snahám zastaviť odlesňovanie a zhoršovanie stavu lesov a s tým súvisiace emisie CO₂, ako aj stratu biodiverzity.

Preto podporujem výzvy, aby Komisia zabezpečila konzistentnosť politiky EÚ a v plnej miere sa sústredila na zabezpečenie toho, aby dobrovoľné dohody o partnerstve nepodporovali rozšírenie priemyselnej ťažby do nedotknutých lesných porastov, a aby spolupracovala so všetkými vládami, ktoré tieto dohody podpíšu v budúcnosti, v monitorovaní priamych aj nepriamych negatívnych účinkov komerčnej ťažby na voľne žijúce zvieratá a prijímaní krokov na ich odstránenie.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *písomne.* – (PT) Víтам dobrovoľné dohody o partnerstve (DDP) vzhľadom na to, čo predstavujú z hľadiska boja proti obchodovaniu s nezákonne vyťaženým drevom v EÚ. Chcela by som zdôrazniť ich význam v boji proti odlesňovaniu a zhoršovaniu stavu lesov, ako aj následným emisiám CO₂ a strate biodiverzity na celom svete. Vyššie uvedené správy zároveň podporujú hospodársky rast, ľudský rozvoj a trvalo udržateľné zdroje potravy. Vyzývam Komisiu, aby zabezpečila súdržnosť politiky EÚ, aby účinne prispievala k medzinárodným záväzkom všetkých strán dobrovoľných dohôd o partnerstve.

Marielle De Sarnez (ALDE), *písomne.* – (FR) Podľa Organizácie Spojených národov je 20 – 40 % celosvetovej produkcie dreva výsledkom nezákonnej ťažby. Odlesňovanie sa navyše každý rok rozširuje o 13 miliónov hektárov a podľa odhadov spôsobuje 20 % celosvetových emisií CO₂. Vďaka postupom nezávislého overovania a politikám dobrej správy lesov pomôžu dobrovoľné dohody o partnerstve, ktoré Parlament práve prijal, bojovať proti obchodovaniu s nezákonne ťaženým drevom zlepšením sledovateľnosti

chudoby ich obyvateľstva a od toho, že v súčasnosti je táto činnosť pre mnohé rodiny jediným zdrojom príjmu. To nevyhnutne vedie k záveru, ktorý je súčasťou nášho navrhovaného pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, ktorý bol, žiaľ, zamietnutý, že nezákonnú a neudržateľnú ťažbu bude možné zastaviť len vtedy, keď sa bude riešiť otrasná sociálna a hospodárska situácia v týchto krajinách, keď sa zmení hospodársky model založený na silnej závislosti od ťažby a vývozu vybraného počtu surovín do industrializovaných krajín, ktorý podporuje neokoloniálne vzťahy závislosti, drancovanie zdrojov a podrobenie rozvojových krajín.

Jarosław Kalinowski (PPE), *písomne*. – (PL) Znova chcem využiť fórum Európskeho parlamentu, aby som každému pripomenul význam lesov pre klímu, vodné hospodárstvo, poľnohospodárstvo a kultúru príslušnej krajiny alebo regiónu, najmä vo vidieckych oblastiach. Tovar vyrobený z dreva má aj značnú trhovú hodnotu. Preto si musíme byť absolútne istí, že drevo z Kamerunu, Konžskej republiky alebo ktorejkoľvek inej tretej krajiny sa získalo, dopravilo a uviedlo na trh zákonne pri rešpektovaní potrieb miestnych spoločenských a právnych predpisov pre správu lesného hospodárstva. Výsledkom uzatvorenia partnerstva s týmito krajinami bude zlepšenie lesného hospodárstva a väčšia dôveryhodnosť a konkurencieschopnosť vyvážajúcich krajín na medzinárodnej scéne.

David Martin (S&D), *písomne*. – Víтам toto uznesenie, ktoré sprevádza schvaľovacie postupy v súvislosti s dobrovoľnými dohodami o partnerstve o vynútiteľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve a obchode s drevom, uzavretými s Kamerunom a Kongom. Uznesenie správne zdôrazňuje, že ak majú dobrovoľné dohody o partnerstve dosiahnuť svoje ciele, veľmi dôležité bude dostatočné financovanie, monitorovanie a zapojenie mimovládnych organizácií a občianskej spoločnosti.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne*. – (FR) V boji proti drancovaniu biodiverzity je absolútne kľúčovou otázkou ničenie lesov. Ničenie lesov je predovšetkým výsledkom logiky súčasnej globalizácie zameranej na výrobu, a preto je stále úplne zákonné. Vykonávanie dvojstranných dobrovoľných dohôd o partnerstve v oblasti boja proti nezákonnému využívaniu lesov je veľmi čiastkovým krokom smerom k nevyhnutnému vytvoreniu mechanizmu na trestanie všetkých ekologických trestných činov. Tieto dohody, ktoré sú ešte veľmi provizórne, si napriek tomu zasluhujú podporu a predovšetkým vylepšenie.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Ťažba dreva v afrických krajinách sa často vykonáva nezákonne, čo má veľmi výrazný vplyv na ochranu prírodných zdrojov producentských krajín a zároveň je to útok na biodiverzitu a kvalitu života ľudí a ich vyhliadky do budúcnosti.

Podpísanie dohody tohto typu s Konžskou republikou a Kamerunskou republikou by mohlo pomôcť zvrátiť tento trend, ak budú tieto dohody účinné a jasne sa im podarí zastaviť nezákonnú ťažbu v týchto afrických krajinách. Pozoruhodné je to, že EÚ využíva tento typ dohody na ochranu prírodných zdrojov iných krajín. Aby však tieto iniciatívy boli úspešné, je veľmi dôležité, aby tento boj podporili aj vlády a inštitúcie producentských štátov.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Od dohôd o partnerstve o trvalo udržateľnom využívaní lesných zdrojov na celom svete nemôžeme čakať žiadne zázraky. Účinne bojovať proti nezákonnej ťažbe bude možné len vtedy, keď bude možné zvýšiť odolnosť miestnych systémov proti korupcii, keď sa podarí zatvoriť zadné dvierka, ktoré sa v súčasnosti využívajú na obchádzanie existujúcich nariadení, a napokon, keď sa za nedodržanie týchto

nariadení budú môcť ukladať pokuty a sankcie. Pokiaľ ide o škodu na životnom prostredí spôsobenú činnosťami v lesníckom odvetví, je dôležité nezabúdať na škodu spôsobenú prepravou. Aj keď nemôžeme očakávať od tejto dohody zázraky, je to krok správnym smerom, a preto som hlasoval za túto správu.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne. – (PT)* Hlasovala som za návrh uznesenia o dobrovoľných dohodách o partnerstve (DDP) o vynútiteľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve a obchode s drevom a produktmi z dreva, ktoré sa dovážajú do Európskej únie. Hlasovala som za, pretože som presvedčená, že rokovanie o týchto DDP nám umožní získať usmernenia o osvedčených postupoch, ktoré môžu slúžiť ako príklad pre prebiehajúce rokovania o ďalších DDP s krajinami produkujúcimi drevo.

V tejto súvislosti vítam, že EÚ prevzala svoj podiel zodpovednosti za odstránenie nezákonnej ťažby, ako aj za súvisiaci obchod a za posilnenie úsilia spojeného s ochranou a trvalo udržateľným využívaním lesných zdrojov na celom svete. Vítam skutočnosť, že záväzky zainteresovaných strán, pokiaľ ide o zlepšenie správy lesov, sú transparentné a rešpektujú práva domorodého obyvateľstva a zároveň zabezpečujú biodiverzitu lesov, klímu a trvalo udržateľný ľudský rozvoj.

Paulo Rangel (PPE), *písomne. – (PT)* Hlasoval som za tento návrh uznesenia o dobrovoľných dohodách o partnerstve s Kamerunom a Konžskou republikou. Chcel by som zdôrazniť, že pri rokovaniach o budúcich dohodách tohto typu je potrebné stanoviť opatrenia, ktoré zabezpečia splnenie cieľov v oblasti odstránenia nezákonnej ťažby, ochrany a trvalo udržateľného využívania lesných zdrojov a rešpektovania práv miestneho obyvateľstva.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *písomne. –* Po dôkladnom preskúmaní spoločne s niekoľkými mimovládnyimi organizáciami sme sa rozhodli podporiť podpísanie týchto dvoch dobrovoľných dohôd o partnerstve. Odporúčania zelených boli vo výbore jednomyselne prijaté. V našej dôvodovej správe sme však žiadali, aby Komisia podrobnejšie vysvetlila niektoré detaily. Preto, aby sme vyjadrili niektoré ďalšie obavy, sme s podporou všetkých politických skupín predložili otázku na ústne zodpovedanie s rozpravou, v ktorej zdôrazňujeme, že Komisia musí zaistiť, aby určité kritériá boli zaručené nielen počas podpisovej fázy, ale aj počas najdôležitejšej, vykonávacej fázy dohôd. Napríklad žiadame Komisiu, aby do šiestich mesiacov od nadobudnutia platnosti akejkoľvek dobrovoľnej dohody o partnerstve predložila správu o opatreniach prijatých s cieľom zabezpečiť pokračovanie dialógu medzi zainteresovanými stranami a občianskou spoločnosťou vrátane miestneho a domorodého obyvateľstva a jeho udržiavanie počas realizačnej fázy. V texte sa zdôrazňuje aj riziko intenzívneho využívania lesov a priameho aj nepriameho vplyvu komerčnej ťažby na voľne žijúce zvieratá, biodiverzitu, odlesňovanie, zhoršovanie stavu lesov a miestne a domorodé obyvateľstvo. Pokúsili sme sa upozorniť aj na to, že je mimoriadne potrebné zabezpečiť slobodu prejavu a dodržiavania ľudských práv v každej krajine, ktorej sa dobrovoľné dohody o partnerstve týkajú, aby boli vypočítané všetky sťažnosti.

Licia Ronzulli (PPE), *písomne. – (IT)* Dobrovoľné dohody o partnerstve o vynútiteľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve a obchode s drevom a produktmi z dreva, ktoré sa dovážajú do Európskej únie, predstavujú európsky model boja proti nezákonnému medzinárodnému obchodu s drevom, ktorý je v súčasnosti v etape návrhu.

Schválené partnerstvá s Kamerunskou republikou a Konžskou republikou obsahujú usmernenia pre osvedčené postupy, ktoré by mohli tvoriť dôležitý príklad pre ďalšie

prebiehajúce rokovania s krajinami produkujúcimi drevo. Kľúčovým prvkom schváleného textu je myšlienka spoločne zastaviť obchodovanie s nezákonne ťaženým drevom a s výrobkami z tohto dreva a prispieť v celosvetovom meradle k zastaveniu odlesňovania a poškodzovania lesov a s tým súvisiacich emisií CO₂, ako aj straty biodiverzity. Zároveň by sa tým podporil trvalo udržateľný hospodársky rast, trvalo udržateľný ľudský rozvoj a úcta k domorodým a miestnym obyvateľom.

Zatiaľ čo lesy sú zvrchovaným majetkom krajiny, v ktorej sa nachádzajú, lesné prostredie je spoločným dedičstvom ľudstva a musí sa chrániť, zachovávať a v prípade potreby obnovovať s konečným cieľom zachovania biodiverzity a funkcií ekosystémov na celom svete a ochrany svetovej klímy pred zmenami, ktoré sa teraz objavujú.

Bart Staes (Verts/ALE), *písomne*. – (NL) Krajiny vyvážajúce tropické drevo začali v rámci akčného plánu FLEGT vypracúvať dobrovoľné dohody o partnerstve (DDP) s EÚ s cieľom zaručiť sledovateľnosť a zákonnosť dreva. Týmito dohodami sa ustanovujú aj nezávislé postupy overovania. To im umožňuje stanoviť normy pre správu a využívanie lesov. Môžem len uvítať skutočnosť, že Komisia uzavrela dohody s Kamerunom a Konžskou republikou. Tieto dohody tvoria dobrý základ pre budúce dobrovoľné dohody o partnerstve, napríklad s určitými ázijskými krajinami a Konžskou demokratickou republikou.

Ďalším dôležitým faktorom pre Skupinu zelených/Európsku slobodnú alianciu je fakt, že Komisia sa zaviazala, že do šiestich mesiacov od nadobudnutia platnosti dobrovoľnej dohody o partnerstve predloží správu o opatreniach prijatých s cieľom umožniť a udržiavať trvalý dialóg medzi zainteresovanými stranami a občianskou spoločnosťou vrátane miestneho a domorodého obyvateľstva. Nadmerné využívanie lesov ohrozuje nielen miestne obyvateľstvo, ale aj faunu a flóru a biodiverzitu. Tieto dohody obmedzia tento druh masívneho odlesňovania, ktorý vedie k zvýšenému globálnemu otepľovaniu.

Odporúčanie: Yannick Jadot (A7-0371/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne*. – (PT) Súhlasím s cieľom poskytnúť legislatívny rámec na identifikáciu a zabezpečenie sledovateľnosti produktov z dreva, vytvorenie nezávislých vládnych postupov overovania, ktoré potvrdzujú, že všetky produkty z dreva vyvážané Kamerunskou republikou na európske trhy boli získané, vyťažené, prepravené a vyvezené zákonným spôsobom s cieľom vytvoriť základy zákonnej správy a ťažby v kamerunskom drevárskom odvetví, a posilnenie uplatňovania právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva a správy. Tiež si myslím, že táto dohoda je mimoriadne významná, pretože táto krajina je hlavným africkým vývozcom dreva do Európy a na viacerých úrovniach správy sa vyskytujú vážne problémy, akými sú zhoršovanie životného prostredia a korupcia. Je tiež potrebné zabezpečiť plnenie medzinárodných záväzkov v oblasti životného prostredia medzi EÚ a Kamerunom, týkajúcich sa prijatia dohľadu občianskej spoločnosti a intenzívnejšieho zapojenia miestnych a domorodých spoločenstiev, pričom bude zabezpečené dodržiavanie základných práv druhej spomenutej skupiny.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne*. – (LT) Hlasoval som za toto odporúčanie. Kamerun, ktorého 40 % územia pokrývajú lesy, je najväčším africkým vývozcom tvrdého dreva určeného pre Európu. Až 80 % rezaného dreva predáva do EÚ. Odvetvie má však vážne problémy v oblasti správy, ktoré spôsobujú poškodzovanie životného prostredia, nerovnosti, prehlbovanie chudoby a korupciu. Výskumy vypracované mimovládnyimi organizáciami doteraz vykazujú, že 20 % konžského dreva dovážaného na európsky trh je nezákonného pôvodu, či už ide o produkciu, predaj, spracovanie alebo export. Táto dobrovoľná dohoda o partnerstve medzi Európskou úniou a Kamerunom je dobrým

príkladom toho, ako môžeme prostredníctvom zodpovedného nakupovania pozitívne vplývať na kvalitu životného prostredia v tretích krajinách alebo vo svete celkovo, znížiť znečistenie a bojovať proti zmene klímy, chudobe a korupcii. Myslím si, že zásada zodpovedného nakupovania môže výrazne prispieť k znižovaniu objemu nespravodlivého a nezákonného obchodu a k ochrane lesov a biodiverzity.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *písomne.* – (PT) Víтам záväzky prijaté medzi EÚ a Kamerunskou republikou s cieľom zlepšiť správu lesného hospodárstva a reformu existujúcich právnych predpisov podľa potreby, aby sa zabezpečilo, že aktivity v oblasti lesného hospodárstva budú transparentné, že budú rešpektovať práva domorodého obyvateľstva a neprispievajú k nepriaznivým vplyvom na životné prostredie.

Lesné prostredie je súčasťou spoločného svetového dedičstva a musí sa ochraňovať, zachovávať a, pokiaľ je to možné, obnovovať spolu s konečnými cieľmi zachovania globálnej biodiverzity a funkcií ekosystému a ochrany klímy. Aby sa tieto ciele dosiahli, je nevyhnutné, aby partnerské vlády v Afrike a tretích krajinách vypracovali plány na riadenie zdrojov a využívanie pôdy. Súčasne musia určiť, aká pomoc bude potrebná zo strany zahraničných partnerov a medzinárodných organizácií, aby sa presadili tieto ciele.

George Sabin Cutaş (S&D), *písomne.* – (RO) Hlasoval som za uzatvorenie dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a Kamerunskou republikou o vynútiteľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve, pretože poskytne právny rámec pre zákonnú správu ťažby dreva v Kamerune a jeho vývoz do EÚ. Jej cieľom je odstrániť korupciu, z ktorej vyplýva nezákonný obchod s drevom, a vytvoriť súbor dobrých postupov riadenia v tejto oblasti.

Zapojenie členov občianskej spoločnosti do uzavretia dohody je pozitívny krok a musí pokračovať aj naďalej s cieľom zaistiť vonkajšiu kontrolu nad priebehom postupov na odstránenie podvodov a rozvoj udržateľného obchodu.

Edite Estrela (S&D), *písomne.* – (PT) Hlasovala som za odporúčanie o dobrovoľnej dohode o partnerstve medzi EÚ a Kamerunskou republikou, pretože stanovuje politické a legislatívne reformy, ktoré umožnia kamerunskému drevárskemu odvetviu podporovať dobrú správu a transparentnosť s cieľom bojovať proti podvodom a nezákonnému obchodu s drevom.

Diogo Feio (PPE), *písomne.* – (PT) Uzatvorenie dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a Kamerunskou republikou o zavedení právnych predpisov, správy a obchodu v odvetví lesného hospodárstva v súvislosti s produktmi z dreva dovezenými v rámci akčného plánu EÚ na vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) má mimoriadne veľký význam vzhľadom na negatívny vplyv, ktorý so sebou nevyhnutne prináša nezákonný obchod s drevom. Táto dohoda by mala umožniť určenie pôvodu dreva a podporiť zavedenie nezávislých postupov overovania, ktoré to môžu dokázať. Dúfam, že záväzok Kamerunu k akčnému plánu FLEGT účinne zredukuje zdroje dostupné priekupníkom a vytvorí tak účinný a transparentný systém na kontrolu zákonného pôvodu dreva.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne.* – (PT) Európska únia vedie boj proti nezákonnej ťažbe dreva a zároveň sa usiluje o ochranu lesných zdrojov a podporu ich trvalo udržateľného využívania na celom svete.

Preto víтам podpísanie dobrovoľnej dohody o partnerstve s Kamerunom s cieľom zlepšiť správu lesného hospodárstva a reformovať existujúce právne predpisy podľa potreby tak,

aby sa zabezpečilo, že činnosti v oblasti lesného hospodárstva budú transparentné, budú dodržiavať práva domorodého obyvateľstva a nebudú prispievať k nepriaznivým vplyvom na životné prostredie.

Tieto dohody sú rozhodujúce pre odstránenie nezákonnej ťažby a tým i pre zastavenie odlesňovania a poškodzovania lesov a s tým súvisiacich emisií CO₂, ako aj straty biodiverzity na celom svete. V tejto súvislosti by som chcel zdôrazniť dôležitosť výzvy adresovanej Komisii, aby pravidelne vypracúvala a Parlamentu predkladala správy o pokroku vo vykonávaní rôznych ustanovení všetkých súčasných a budúcich dohôd o partnerstve.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Napriek tomu, že ciele stanovené v tejto dohode, ktoré sú zamerané na sledovateľnosť a certifikáciu produktov z dreva pochádzajúcich z Kamerunskej republiky, sú očividne chvályhodné, nezodpovedajú rozsahu, ktorý je podľa nás potrebný v súvislosti s problémom ničenia lesov, spolu s ohrozením integrity zdrojov nesmiernej hodnoty z ekologického a ochranného hľadiska, a ktoré sú nevyhnutné pre existenciu životného štýlu miestnych spoločností a domorodého obyvateľstva. Samotný spravodajca si uvedomuje slabé stránky dohody, pričom načrtáva dlhý zoznam problémov, ktorými sa otvorene nezaobrá. V prvom rade dohoda nevylučuje možnosť zvýšeného poškodzovania lesov a odlesňovania prostredníctvom rozsiahlej priemyselnej ťažby, vrátane panenských lesov s vysokými úrovňami biodiverzity. Spravodajca uznáva, že dohoda zjednoduší dovoz dreva pochádzajúceho z Kamerunu do EÚ a že to môže vyvolať rozpor s cieľom EÚ bojovať proti zmene klímy. Pripúšťa sa, že miestne spoločnosti a domorodé obyvateľstvo neboli priamo zapojené do diskusií o dohode. Uznáva sa aj nedostatok cieleho financovania, ako aj nedostatok technickej podpory a ľudských zdrojov potrebných na zavedenie dohody. Toto sú okrem iného niektoré z príčin, prečo sme sa zdržali hlasovania.

Lorenzo Fontana (EFD), *písomne*. – (IT) Vzhľadom na skutočnosť, že Kamerun je popredným africkým vývozcom tvrdého dreva určeného pre Európu, je nevyhnutné regulovať tok tovarov prostredníctvom dohody o partnerstve, o ktorej dnes hlasujeme. Korupcia a nezákonnosť, ktoré ohrozujú obchod v Kamerune, sa musia riešiť pomocou rozvoja systému na kontrolu zákonnosti a nezávislých auditov celého systému. Napriek tomu, že pretrvávajú obavy týkajúce sa skutočnej účinnosti tejto dohody, som presvedčený, že je správne podporiť odporúčanie pána Jadota.

Juozas Imbrasas (EFD), *písomne*. – (LT) Súhlasil som s týmto dokumentom, pretože cieľom dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Kamerunom a Európskou úniou je poskytnúť legislatívny rámec s cieľom stanoviť a zabezpečiť sledovateľnosť dreva, zaviesť postupy nezávislého overovania a overovania na vládnej úrovni, ktorými sa potvrdí, že všetko drevo vyvážené z Kamerunu na európske trhy bolo získané, vyťažené, prepravené a vyvezené zákonným spôsobom, aby sa zabezpečila zákonná správa a ťažba kamerunských lesov, a posilniť uplatňovanie právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva a správy. Podľa mňa musíme zastaviť nezákonný obchod s drevom a korupciu a vytvoriť účinný, transparentný systém na monitorovanie zákonného pôvodu dreva a produktov z dreva. Dobrovoľná dohoda o partnerstve medzi Kamerunom a EÚ, ktorá bola uzatvorená v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie (WTO), obsahuje celý rad politických a regulačných reforiem, ktoré umožnia kamerunskému odvetviu lesného hospodárstva začať uplatňovať dobrú správu a zvýšiť transparentnosť. Touto dohodou sa ustanovuje inovačný postup na účely boja proti podvodom a nezákonnosti v oblasti obchodu s drevom: predovšetkým vymedzenie toho, čo predstavuje zákonný obchod s drevom, vypracovanie systému overovania zákonnosti, ako aj nezávislých auditov celého systému v záujme

udržateľnejšieho obchodu s drevom. Je potrebné zdôrazniť, že tieto dobrovoľné dohody o obchode s drevom nesmú byť v rozpore s celkovým cieľom EÚ v zmysle boja proti zmene klímy a musia zabezpečiť udržateľné využívanie lesov, zastaviť odlesňovanie a poškodzovanie lesov a s tým súvisiace emisie CO₂ a straty biodiverzity na svetovej úrovni.

Giovanni La Via (PPE), *písomne.* – (IT) Spomínaný návrh uznesenia sa týka dôležitej dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a Kamerunskou republikou. Hlavným cieľom tohto partnerstva je poskytnúť legislatívny rámec s cieľom stanoviť a zabezpečiť sledovateľnosť dreva, zaviesť postupy na overenie dreva vyváženého z Kamerunu do európskych krajín a preskúmať, či je obchod v súlade s právnymi požiadavkami a najmä požiadavkami na ochranu životného prostredia. Kamerun je najväčším africkým vývozcom tvrdého dreva určeného pre Európu, ktorá nakupuje 80 % jeho produkcie. Vzhľadom na túto skutočnosť musíme zvážiť potrebu prijatia monitorovacích systémov a postupov v tejto oblasti trhu s cieľom zabrániť tomu, aby sa trhové činnosti vykonávali prostredníctvom nezákonných postupov. Rozhodol som sa podporiť toto odporúčanie, pretože som presvedčený, že je potrebné rozvíjať dohody s krajinami mimo Európy. Chcel by som však zdôrazniť, že tieto partnerstvá sa musia riadiť pravidlami ustanovenými s cieľom chrániť životné prostredie a musia podliehať prísny kontrolám, aby sa tak zabezpečilo, že tieto činnosti sa stanú skutočnými príležitosťami na rozvoj a rast.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne.* – (FR) V boji proti drancovaniu biodiverzity je absolútne kľúčovou otázkou ničenia lesov. Ničenie lesov je predovšetkým výsledkom logiky súčasnej globalizácie zameranej na výrobu, a preto je stále úplne zákonné. Vykonávanie dvojstrannej dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi EÚ a Kamerunom v oblasti boja proti nezákonnému využívaniu lesov je veľmi čiastkovým krokom smerom k nevyhnutnému vytvoreniu mechanizmu na trestanie všetkých ekologických trestných činov.

Nezávislosť rozhodnutí týkajúcich sa udelenia a overovania vývozných licencií by mali zabezpečiť verejné služby a podpora obchodu s drevom, ako aj rozvoj lesného hospodárstva by sa mali obmedziť na to, čo je ekologicky udržateľné. Nedostatok takýchto opatrení je zvlášť poľutovaniahodný. Navyše by sa mali vzniesť vážne výhrady týkajúce sa spoľahlivosti kontrolného systému vzhľadom na zanedbanie povinností zo strany orgánov v Kamerune.

Nuno Melo (PPE), *písomne.* – (PT) Ťažba dreva v afrických krajinách sa často vykonáva nezákonne, čo má veľmi výrazný vplyv na ochranu prírodných zdrojov producentských krajín a zároveň je to útok na biodiverzitu, na kvalitu života ľudí a na ich vyhliadky do budúcnosti.

Dúfam, že dohoda uzatvorená s Kamerunom bude účinne bojovať proti nezákonnej ťažbe dreva v krajine, a tak prispeje k zlepšeniu podmienok pre obyvateľstvo žijúce z príjmu z tohto hospodárskeho odvetvia a že tiež prispeje k zlepšeniu biodiverzity a ochrane prírodných zdrojov v Kamerune.

Andreas Mölzer (NI), *písomne.* – (DE) Aj keď dohoda o partnerstve s Kamerunom v oblasti lesného hospodárstva je chvályhodná a keďže sa zavádza počas Medzinárodného roka lesov, ide tiež o veľmi vhodný spôsob na zlepšenie imidžu EÚ, je však otázne, či je táto dohoda hodná papiera, na ktorom je napísaná. Korupcia je v Kamerune na dennom poriadku. V rebríčku krajín, ktorý vypracovala organizácia Transparency International v roku 2010, bol na 146. mieste. Environmentálne organizácie tvrdia, že vláda Kamerunu vie o ekologických trestných činoch, ktoré sa vykonali v lesnom hospodárstve, ale že korupcia zabraňuje monitorovaniu a trestnému stíhaniu spoločností. Zahraničné

spoločnosti vraj kontrolujú viac ako 60 % ťažby a spracovania dreva a tri štvrtiny jeho vývozu. Hoci nemôžeme od tejto dohody očakávať zázraky, je to krok správnym smerom, a preto som hlasoval za túto správu.

Franz Obermayr (NI), *písomne. – (DE)* Štyridsať percent povrchu Kamerunu pokrývajú lesy – zatiaľ, pretože Kamerun je najväčším vývozcom tropického dreva v Afrike a v žiadnej inej krajine sa toľko nevyrubujú lesy. Odborníci odhadujú, že o 10 až 15 rokov zmizne väčšina ekologicky dôležitých druhov stromov v Konžskej panve, ak bude ťažba pokračovať rovnakým spôsobom ako doteraz – so zameraním na maximálny zisk. Toto v konečnom dôsledku ohrozuje zelené pl'úca Afriky, ktoré sú mimoriadne dôležité pre globálnu klímu, a jedinečné rastliny a živočíchy v Kamerune. V rámci ochrany tropických lesov je nevyhnutný boj proti korupcii a podplácaniu (na úrovni úradníkov, ale aj na úrovni nájomcov lesov vo vlastníctve štátu v rámci spoločenstva), účinné trestné stíhanie, udržateľné lesné hospodárstvo, kde sa vyrúbe len také množstvo, aké opäť vyrastie, a lepšia odborná príprava pre drevorubačov s cieľom zabrániť škodám na pôde počas ťažby. Európske spoločnosti musia v prvom rade prevziať istú zodpovednosť, pretože približne 80 % úrody sa prepravuje do Európy. EÚ musí konať v tejto súvislosti prijatím priamych a rázných opatrení. Preto som hlasoval za túto správu, lebo ide týmto smerom.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne. – (PT)* Hlasujem za podpísanie dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a Kamerunskou republikou, ktorej cieľmi sú posilňovanie správy lesov, podpora kamerunských produktov z dreva a zvýšenie konkurencieschopnosti krajiny na medzinárodnom trhu.

Tieto ciele musia zohľadňovať ciele a záväzky dohody o vynútiteľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve a obchode: posilnenie vlastníctva pôdy miestnou komunitou a jej práv na prístup k nej, zabezpečenie účinnej účasti občianskej spoločnosti – s osobitným zreteľom na domorodé obyvateľstvo – na tvorbe politiky v oblasti lesného hospodárstva, zvyšovanie transparentnosti a znižovanie korupcie. Bez ozajstného a účinného zapojenia orgánov Kamerunskej republiky sa zo spomínaných cieľov nedosiahne nič.

Súhlasím so spravodajcom, keď vzhľadom na nové právomoci udelené prostredníctvom Lisabonskej zmluvy zdôrazňuje, že Európsky parlament musí monitorovať rôzne štádiá rokovaní a zavádzania dobrovoľnej dohody o partnerstve, a keď vyzýva Komisiu, aby poskytla Parlamentu štúdie o spoločenskom, hospodárskom a ekologickom vplyve dohody okrem iných dokumentov hodnotiacich jej zavedenie.

Aldo Patriciello (PPE), *písomne. – (IT)* Zámerom dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a Kamerunskou republikou, uzatvorenej 6. mája 2010, je poskytnúť legislatívny rámec s cieľom stanoviť a zabezpečiť sledovateľnosť dreva, zaviesť postupy nezávislého overovania a overovania na vládnej úrovni, ktorými sa potvrdí, že všetko drevo vyvážené z Kamerunu na európske trhy bolo získané zákonným spôsobom, a posilniť uplatňovanie právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva a správy.

Väčšina kritérií vyplývajúcich z definícií tejto dohody bola dodržaná. V Kamerune 40 % územia pokrývajú lesy a Kamerun je najväčším africkým vývozcom tvrdého dreva určeného pre Európu, pričom do EÚ sa predá 80 % narezaného dreva. Existujú však vážne problémy v oblasti správy (korupcia), ktoré majú za následok poškodzovanie životného prostredia.

Je preto nevyhnutné bezodkladne zaviesť postupy na účely boja proti podvodom pri obchodovaní s drevom s cieľom lepšie analyzovať obchodné toky a dohliadať na ne. Dobrovoľná dohoda o partnerstve medzi EÚ a Kamerunom obsahuje celý rad politických

a regulačných reforiem a nadobudne platnosť hneď potom, ako sa vykonajú prisľúbené legislatívne zmeny a zriadi sa systém overovania zákonnosti.

Na základe všetkých týchto dôvodov hlasujem za návrh, ktorý Parlamentu umožní nadviazať na pozíciu Rady.

Paulo Rangel (PPE), *písomne. – (PT)* Dobrovoľná dohoda o partnerstve medzi Kamerunom a EÚ obsahuje celý rad politických a legislatívnych reforiem, ktoré umožnia kamerunskému odvetviu lesného hospodárstva zaviesť dobré postupy riadenia a zvýšiť transparentnosť. Je dôležité zabezpečiť, aby sa akékoľvek drevo a produkty z dreva pochádzajúce z Kamerunu dostali na európske trhy úplne zákonným spôsobom a tiež aby akékoľvek vykonané reformy zabezpečovali dodržiavanie práv miestnych a domorodých spoločností a mali skutočný vplyv na úroveň boja proti korupcii a posilnenie kapacít miestnej občianskej spoločnosti. Preto som hlasoval za podpísanie tejto dohody a dúfam, že prijaté záväzky a ciele týkajúce sa vynútiteľnosti práva a správy v lesnom hospodárstve a obchode sa budú v plnej miere dodržiavať, keď sa bude dohoda vykonávať.

Csanád Szegedi (NI), *písomne. – (HU)* Správa, ktorá súhlasí s uzatvorením dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Kamerunom a Európskou úniou, si zaslúži podporu v hlasovaní. Myslím si, že pre Kamerun ako najväčšieho vývozcu tvrdého dreva z Afriky do Európy je veľmi dôležité zaviesť prísne predpisy v rámci svojich činností v tejto oblasti. Nesmieme dopustiť, aby pokračovalo zneužívanie a ničenie životného prostredia. Je potrebné vytvoriť účinný a transparentný monitorovací systém. Som presvedčený, že európski politici musia venovať mimoriadnu pozornosť ochrane životného prostredia a musia podporovať každé úsilie zamerané na ochranu alebo pomoc pri chránení dobrého stavu nášho životného prostredia, a to nielen v Európe, ale aj na globálnej úrovni.

Odporúčanie: Yannick Jadot (A7-0370/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne. – (PT)* Súhlasím s cieľom poskytnúť legislatívny rámec na identifikáciu a zabezpečenie sledovateľnosti produktov z dreva, vytvorenie nezávislých vládnych postupov overovania, ktoré potvrdzujú, že všetky produkty z dreva vyvážené Konžskou republikou na európske trhy boli získané, vyťažené, prepravené a vyvezené zákonným spôsobom s cieľom vytvoriť základy zákonnej správy a ťažby v konžskom drevárskom odvetví, a posilnenie uplatňovania právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva a správy. Táto dohoda je kľúčová, keďže táto krajina ročne vyváža drevo a produkty z dreva v hodnote viac ako 250 miliónov EUR, z čoho viac ako polovica je určená pre EÚ. Tiež súhlasím s potrebou zabezpečiť dodržiavanie medzinárodných záväzkov, ktoré prijala Konžská republika v súvislosti s ľudskými a environmentálnymi právami.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *písomne. – (PT)* Víťam záväzky prijaté v dobrovoľnej dohode o partnerstve medzi EÚ a Konžskou republikou s cieľom zlepšiť správu lesného hospodárstva a vykonať reformu existujúcich právnych predpisov v tejto oblasti. Je dôležité zabezpečiť, aby boli činnosti v odvetví lesného hospodárstva transparentné, aby rešpektovali ľudské práva a neprispievali k nepriaznivým vplyvom na životné prostredie. Chcela by som zdôrazniť úlohu, ktorú zohrávajú nezávislé vnútroštátne organizácie občianskej spoločnosti a nezávislí externí pozorovatelia pri monitorovaní riadneho vykonávania dobrovoľných dohôd o partnerstve zo strany všetkých zúčastnených strán.

Edite Estrela (S&D), *písomne. – (PT)* Hlasovala som za odporúčanie o dobrovoľnej dohode o partnerstve medzi EÚ a Konžskou republikou, pretože stanovuje politické

a legislatívne reformy, ktoré umožnia konžskému drevárskemu odvetviu podporovať dobrú správu a transparentnosť s cieľom bojovať proti podvodom a nezákonnému obchodu s drevom.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Obchod s nezákonne vyťaženým drevom je problém, ktorý výrazne ovplyvňuje producentské krajiny, medzi ktoré patrí Konžská republika, a ohrozuje ekosystémy, spôsob života a samotné hospodárstva rozvojových krajín. Európska únia, žiaľ, naďalej akceptuje nezákonne vyťažené drevo, preto sú vítané opatrenia, ktoré bránia jeho dovozu do EÚ. V tomto zmysle je dohoda o partnerstve zameraná na určenie pôvodu a zákonnosti dreva, ktoré sa dostáva do EÚ, jednoznačne pozitívnym opatrením. Pokiaľ ide o ostatné spotrebiteľské tovary, spotrebiteľ by mal vedieť určiť pôvod dreva a ubezpečiť sa, že zodpovedá právnym požiadavkám, ktoré sa naň vzťahujú.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne*. – (PT) Európska únia vedie boj proti nezákonnej ťažbe dreva a zároveň sa usiluje o ochranu lesných zdrojov a podporu ich trvalo udržateľného využívania na celom svete.

Preto vítam podpísanie dobrovoľnej dohody o partnerstve s Konžskou republikou s cieľom zlepšiť správu lesného hospodárstva a reformovať existujúce právne predpisy podľa potreby tak, aby sa zabezpečilo, že činnosti v oblasti lesného hospodárstva budú transparentné, budú dodržiavať práva domorodého obyvateľstva a nebudú prispievať k nepriaznivým vplyvom na životné prostredie.

Tieto dohody sú rozhodujúce pre odstránenie nezákonnej ťažby a tým i pre zastavenie odlesňovania a poškodzovania lesov a s tým súvisiacich emisií CO₂, ako aj straty biodiverzity na celom svete. V tejto súvislosti by som chcel zdôrazniť dôležitosť výzvy adresovanej Komisii, aby pravidelne vypracúvala a Parlamentu predkladala správy o pokroku vo vykonávaní rôznych ustanovení všetkých súčasných a budúcich dohôd o partnerstve.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Táto dohoda je zameraná na zabezpečenie sledovateľnosti a certifikácie produktov z dreva pochádzajúcich z Konžskej republiky. Tieto ciele sa javia ako chvályhodné, ale nezodpovedajú rozsahu, ktorý je podľa nás potrebný v súvislosti s problémom ničenia lesov, spolu s hrozbou pre integritu zdrojov nesmiernej hodnoty z ekologického a ochranárskeho hľadiska, a ktoré sú nevyhnutné pre existenciu spôsobu života miestnych spoločenstiev a domorodého obyvateľstva. Obavy, ktoré vyslovuje samotný spravodajca, sú dostatočným dôkazom slabých stránok dohody a dôvodom nášho zdržania sa hlasovania. Aby som bol konkrétny, samotná dohoda nezabezpečuje boj proti odlesňovaniu a rozsiahlemu poškodzovaniu nedotknutých lesov a možno ich aj podporuje prostredníctvom neexistujúcich dodatočných alebo doplňujúcich opatrení, keďže je zameraná na podporu dovozu produktov z dreva z Konžskej republiky do EÚ. Toto môže predstavovať očividné rozpory s cieľmi EÚ, akými sú boj proti zmene klímy a ochrana biodiverzity. Ako zdôrazňuje spravodajca, za zmienku stojí aj nedostatok cieleného financovania alebo technickej podpory a ľudských zdrojov potrebných na zavedenie dohody.

Lorenzo Fontana (EFD), *písomne*. – (IT) Vzhľadom na ustanovenia o Kamerune a hoci mi je ľúto, že Lisabonská zmluva neudeluje Európskemu parlamentu právomoc na pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ale vyžaduje len jeho súhlas, som sa rozhodol podporiť odporúčanie pána Jadota. Kongo každý rok vyvezie drevo a produkty z dreva v hodnote viac ako 250 miliónov EUR, z čoho polovica ide do Európskej únie. Napriek skutočnosti, že rovnako ako v prípade Kamerunu existujú obavy v súvislosti so skutočnou účinnosťou

dohody, o ktorej hlasujeme, rozhodol som sa podporiť ju, pretože predstavuje prvý krok smerom k boju proti podvodom a nezákonnému obchodu s drevom.

Juozas Imbrasas (EFD), *písomne. – (LT)* Súhlasil som s týmto dokumentom, pretože cieľom dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Kongom a Európskou úniou je poskytnúť legislatívny rámec s cieľom stanoviť a zabezpečiť sledovateľnosť dreva, zaviesť postupy nezávislého overovania a overovania na vládnej úrovni, ktorými sa potvrdí, že všetko drevo vyvážené z Konga na európske trhy bolo získané, vyťažené, prepravené a vyvezené zákonným spôsobom. Podľa mňa musíme zastaviť nezákonný obchod s drevom a korupciu a vytvoriť účinný, transparentný systém na monitorovanie zákonného pôvodu dreva a produktov z dreva. Kongo vyvezie drevo a produkty z dreva v hodnote viac ako 250 miliónov EUR, z čoho polovica ide do Európskej únie. Doteraz je 20 % konžského dreva dovážaného na európsky trh nezákonného pôvodu, či už ide o produkciu, predaj, spracovanie alebo export. Za sebou nasledujúce vojny od roku 1993 do roku 1999 nezlepšili túto situáciu a vytvorili podmienky pre rast korupcie. Preto bolo nevyhnutné bezodkladne zaviesť postupy boja proti nezákonnému obchodovaniu s drevom s cieľom lepšie analyzovať obchodné toky, ktoré sú často zložité, a dohliadať na ne. Je potrebné zdôrazniť, že tieto dobrovoľné dohody o obchode s drevom nesmú byť v rozpore s celkovým cieľom EÚ v zmysle boja proti zmene klímy a musia zabezpečiť udržateľné využívanie lesov, zastaviť odlesňovanie a poškodzovanie lesov a s tým súvisiace emisie CO₂ a straty biodiverzity na svetovej úrovni.

Giovanni La Via (PPE), *písomne. – (IT)* Všetci si veľmi dobre uvedomujeme, že veľa dreva používaného v Európskej únii pochádza z Konžskej republiky. Prieskumy vypracované mimovládnyimi organizáciami v tejto oblasti ukázali, že najmenej 20 % konžského dreva má nezákonný pôvod. Cieľom tohto odporúčania k návrhu rozhodnutia o presadzovaní práva v oblasti lesného hospodárstva je zabezpečiť, aby aj v Kongu mohla Európska únia vykonať to, čo už žiadala v prípade Kamerunu, to znamená vykonať kroky na zabezpečenie toho, aby obchod s drevom nebol vystavený žiadnemu nezákonnému, a teda aj neprijateľnému zasahovaniu. Ako sa navrhuje v odporúčaní, dá sa to dosiahnuť prostredníctvom prijatia opatrení, ktoré umožnia EÚ zabezpečiť, aby politické reformy zavedené prostredníctvom dohôd o partnerstve naozaj prispeli k očisteniu hospodárstva, z právneho aj environmentálneho hľadiska, s cieľom ochrániť krajinu pred trestnou činnosťou a zneužívaním jej zdrojov.

David Martin (S&D), *písomne. –* Hlasoval som za túto správu. Kongo vyvezie drevo a produkty z dreva v hodnote viac ako 250 miliónov EUR, z čoho polovica ide do Európskej únie. Výskumy vypracované mimovládnyimi organizáciami doteraz vykazujú, že 20 % konžského dreva dovážaného na európsky trh je nezákonného pôvodu, či už ide o produkciu, predaj, spracovanie alebo export. Za sebou nasledujúce vojny od roku 1993 do roku 1999 nezlepšili túto situáciu a vytvorili podmienky pre rast korupcie. Preto bolo nevyhnutné bezodkladne zaviesť postupy boja proti nezákonnému obchodovaniu s drevom s cieľom lepšie analyzovať obchodné toky, ktoré sú často zložité, a dohliadať na ne. Táto dobrovoľná dohoda o partnerstve by mala pomôcť v boji proti korupcii a výrazne znížiť obchodovanie s nezákonne vyťaženým drevom.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne. – (FR)* V boji proti drancovaniu biodiverzity je absolútne kľúčovou otázkou ničenia lesov. Ničenie lesov je predovšetkým výsledkom logiky súčasnej globalizácie zameranej na výrobu, a preto je stále úplne zákonné. Vykonávanie dvojstrannej dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi EÚ a Kongom v oblasti boja proti nezákonnému využívaniu lesov je veľmi čiastkovým krokom smerom

k nevyhnutnému vytvoreniu mechanizmu na trestanie všetkých ekologických trestných činov. Nezávislosť rozhodnutí týkajúcich sa udelenia a overovania vývozných licencií by mali zabezpečiť verejné služby a mala by sa poskytnúť pomoc v súvislosti s bojom proti nezákonnému využívaniu lesov. Nedostatok takýchto opatrení je zvlášť poľutovaniahodný.

Nuno Melo (PPE), *písomne. – (PT)* Ťažba dreva v afrických krajinách sa často vykonáva nezákonne, čo má veľmi výrazný vplyv na ochranu prírodných zdrojov producentských krajín a zároveň je to útok na biodiverzitu a kvalitu života ľudí a ich vyhliadky do budúcnosti. Dúfam, že dohoda uzatvorená s Konžskou republikou bude účinne bojovať proti nezákonnej ťažbe v krajine, a tak prispeje k zlepšeniu podmienok pre obyvateľstvo žijúce z príjmu z tohto hospodárskeho odvetvia a že tiež prispeje k zlepšeniu biodiverzity a ochrane prírodných zdrojov v Konžskej republike.

Andreas Mölzer (NI), *písomne. – (DE)* Tento druh dohody bude mať zmysel len vtedy, keď budeme mať istotu, že zahraničné spoločnosti nevykorisťujú miestne spoločnosti, ktoré nemajú skúsenosti v oblasti lesného hospodárstva a životného prostredia, a keď Konžská republika rázne zakročí proti korupcii. Cieľom musí byť vytvorenie odvetvia lesného hospodárstva, ktoré koná zodpovedne a plánuje s ohľadom na budúce generácie. Kým si miestne obyvateľstvo nebude uvedomovať tieto otázky, celá záležitosť bude naďalej len pretvárkou.

Pokiaľ nebude neschopnosť dodržiavať právne predpisy týkajúce sa ťažby trestaná pokutami a sankciami, dohoda EÚ bude úplne neúčinná. Aj keď sa uskutoční selektívna ťažba, je dôležité mať na pamäti, o koľko stromov prídeme počas prepravného procesu, napríklad s cieľom vybudovať cesty mimo lesov. Hoci nemôžeme od tejto dohody očakávať zázraky, je to krok správnym smerom, a preto som hlasoval za túto správu.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne. – (PT)* Tiež som hlasovala za dobrovoľnú dohodu o partnerstve (DDP) medzi Európskou úniou a Konžskou republikou o vynútiteľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve a obchode s drevom a produktmi z dreva, ktoré sa dovážajú do EÚ. Víтам cieľ vytvoriť legislatívny rámec, ktorý okrem iného umožní identifikáciu produktov z dreva a zabezpečenie ich sledovateľnosti, vytvorenie nezávislých a vládnych postupov overovania, ktoré potvrdia, že všetky produkty z dreva vyvážené Konžskou republikou na európske trhy boli získané, vyťažené, prepravené a vyvezené zákonným spôsobom s cieľom vytvoriť základy zákonnej správy a ťažby v konžskom drevárskom odvetví, a posilnenie presadzovania práva a správy lesného hospodárstva.

V rámci DDP medzi Kongom a EÚ, uzatvorenej 9. mája 2009, by som chcela zdôrazniť splnenie kritérií vyplývajúcich z definícií DDP vrátane tých, ktoré sa vzťahujú na rokovací proces, ktorý vyvrcholil do inovatívnej dohody, ktorej cieľom je účinne bojovať proti zlým postupom riadenia, z ktorých pramení nezákonný obchod s drevom a korupcia, a vytvoriť účinný, transparentný systém na monitorovanie zákonného pôvodu dreva a produktov z dreva.

Aldo Patriciello (PPE), *písomne. – (IT)* Ciele dobrovoľnej dohody o partnerstve medzi Európskou úniou a Konžskou republikou (DDP medzi EÚ a Konžskou republikou) je poskytnúť legislatívny rámec s cieľom zabezpečiť sledovateľnosť dreva, zaviesť postupy nezávislého overovania a overovania na vládnej úrovni, ktorými sa potvrdí, že všetko drevo vyvážené z Kamerunu na európske trhy bolo získané zákonným spôsobom, a posilniť uplatňovanie právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva a správy.

Výskumy vypracované mimovládnyimi organizáciami doteraz vykazujú, že 20 % konžského dreva dovážaného na európske trhy v ktoromkoľvek štádiu procesu je nezákonného pôvodu. Dámy a páni, preto je nevyhnutné bezodkladne zaviesť postupy na boj proti podvodom pri obchodovaní s drevom.

DDP medzi Kongom a EÚ obsahuje celý rad politických a regulačných reforiem, ktoré umožnia konžskému drevárskemu priemyslu vytvoriť dobré postupy riadenia a zvýšiť transparentnosť. Je dôležité zabezpečiť, aby prijaté politické a legislatívne reformy prispievali k zníženiu chudoby a hmatateľnému zlepšeniu životných podmienok obyvateľstva.

DDP nadobudne platnosť hneď, ako sa vykonajú prisľúbené legislatívne zmeny a zriadi sa systém overovania zákonnosti. Na základe uvedených dôvodov podporujem návrh spravodajcu nadviazať na pozíciu Rady.

Paulo Rangel (PPE), *písomne*. – (PT) Dobrovoľná dohoda o partnerstve medzi Kongom a EÚ obsahuje celý rad politických a legislatívnych reforiem, ktoré umožnia drevárskemu odvetviu Konžskej republiky zaviesť dobré postupy riadenia a zvýšiť transparentnosť. Je dôležité zabezpečiť, aby sa akékoľvek drevo a produkty z dreva pochádzajúce z Konžskej republiky dostali na európske trhy úplne zákonným spôsobom a tiež aby akékoľvek vykonané reformy zabezpečovali dodržiavanie práv miestnych a domorodých spoločenstiev, prispievali k zlepšeniu životných podmienok obyvateľstva a ochrane životného prostredia a mali skutočný vplyv na úroveň boja proti korupcii a posilnenie kapacít miestnej občianskej spoločnosti.

Preto som hlasoval za podpísanie tejto dohody a dúfam, že prijaté záväzky a ciele týkajúce sa vynútiteľnosti práva a správy v lesnom hospodárstve a obchode sa budú v plnej miere dodržiavať, keď sa bude dohoda vykonávať.

Licia Ronzulli (PPE), *písomne*. – (IT) Podporujem toto uznesenie, pretože si myslím, že sa musíme pokúsiť vyriešiť vážny problém, akým je odlesňovanie a poškodzovanie lesov. Prioritou ostáva zachovanie integrity lesov.

Komisia a Rada musia zvýšiť svoje úsilie s cieľom zabezpečiť dodržiavanie ľudských práv v Konžskej republike. Ďalším problémom, na ktorý je potrebné uplatniť preventívne opatrenia, je korupcia, ktorú treba podstatne zredukovať. Aby sme zabezpečili zníženie korupcie, je dôležité podporiť opatrenia navrhnuté na zaistenie nezávislosti miestneho súdnictva a vytvorenie nových súdnych postupov.

Je tiež nevyhnutné aktualizovať právne texty, ktorých cieľom je zlepšiť sociálnu spravodlivosť a dodržiavanie práv miestnych a domorodých spoločenstiev. Na záver by som chcela zdôrazniť potrebu doplnkových technických a finančných zdrojov na podporu zavedenia systému kontroly zákonného pôvodu dreva.

Odporúčania: Yannick Jadot (A7-0371/2010) a (A7-0370/2010)

Elisabeth Köstinger (PPE), *písomne*. – (DE) Súhlas Európskeho parlamentu s dobrovoľnou dohodou o partnerstve medzi Európskou úniou a Kamerunskou republikou a Konžskou republikou vedie k vykonaniu dôležitého kroku v boji proti nezákonnej ťažbe a proti nezákonnému obchodovaniu s drevom. Systém certifikácie, ktorý zabezpečuje jednoznačnú sledovateľnosť, bude prínosom nielen pre európske hospodárstvo a najmä európsky drevársky priemysel, ale aj pre hospodárstvo a drevársky priemysel v Kamerune a Kongu. Jednoznačne súhlasím s týmito dvoma dohodami.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – Krajiny vyvážajúce tropické tvrdé drevo začali v rámci akčného plánu FLEGT (vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve) podpisovať dobrovoľné dohody o partnerstve (DDP) s EÚ s cieľom zaručiť sledovateľnosť a zákonný pôvod dreva a overovacie postupy. Cieľom dvoch DDP s Konžskou republikou a Kamerunskou republikou v rámci akčného plánu FLEGT je poskytnúť legislatívny rámec, ktorého cieľom je: (i) stanoviť a zabezpečiť sledovateľnosť dreva, (ii) zaviesť postupy nezávislého overovania všetkého dreva vyvážaného z partnerskej krajiny na európske trhy s cieľom zabezpečiť zákonnú správu a ťažbu konžských a kamerunských lesov a (iii) posilniť uplatňovanie právnych predpisov v oblasti lesného hospodárstva a správy. Jedna DDP už bola podpísaná v roku 2009 medzi EÚ a Ghanou. Prostredníctvom Lisabonskej zmluvy má Európsky parlament spolurozhodovacie právomoci a musí vysloviť oficiálny súhlas s dvoma DDP týkajúcimi sa Kamerunu a Konžskej republiky. V blízkej budúcnosti sa objaví viac DDP, predovšetkým s niektorými ázijskými krajinami, ako aj s Konžskou demokratickou republikou.

Licia Ronzulli (PPE), písomne. – (IT) Hlasovala som za tieto uznesenia, pretože je podľa mňa dôležité zachovať prírodné lesy, ktorých využívanie môže viesť k poškodzovaniu lesov a odlesňovaniu, ako aj k ničeniu životného prostredia.

Reforma právneho rámca v odvetví lesného hospodárstva je preto nevyhnutná, aby sme mali dobrovoľnú dohodu o partnerstve, ktorá je v súlade s cieľmi akčného plánu na vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT), a na zabezpečenie plnenia sociálnych a environmentálnych kritérií. Právne texty navrhnuté na zlepšenie sociálnej spravodlivosti musia byť aktualizované, aby dodržiavali práva miestnych a domorodých spoločenstiev, čím sa zabezpečí, aby sa tieto skupiny mohli priamo zúčastňovať na vypracovávaní nových právnych predpisov a na vykonávaní dohody o transparentnosti.

Komisia musí dohliadať na to, aby sa dodržiavali práva miestnych a domorodých spoločenstiev, ktoré sú často prvou obeťou klimatických a environmentálnych výkyvov.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), písomne. – (FR) Európsky parlament hlasoval za niekoľko dohôd o boji proti podvodom pri obchodovaní s drevom medzi Európskou úniou a Kongom a Európskou úniou a Kamerunom.

Tieto medzinárodné dohody sú určené na zabezpečenie sledovateľnosti dreva vyvážaného do EÚ s cieľom bojovať proti odlesňovaniu a zachovať biodiverzitu, ale aj chrániť práva domorodého obyvateľstva.

Spravodajca pán Jadot zo Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie zahrnul mnoho pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré predložila Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica.

Je potrebné zaviesť tieto správy a musíme sa uistiť, že Komisia skutočne zohľadní stanoviská Európskeho parlamentu.

Tieto správy môžu byť predsa len zdrojom podpory pre všetkých tých, ktorí bojujú za iný druh vzťahu s krajinami na juhu a najmä s krajinami subsaharskej Afriky.

Angelika Werthmann (NI), písomne. – (DE) Hlasovala som za to, aby EÚ podpísala dobrovoľnú dohodu o partnerstve s Kamerunskou republikou a s Konžskou republikou. Rok 2011 je Medzinárodným rokom lesov. Zdravé lesy sú nevyhnutné pre zachovanie miestnej biodiverzity a značne prispievajú ku klimatickým cieľom, ktoré sme si stanovili,

pretože pôsobia ako prírodné pohlcovače CO₂. Na celom svete vrátane Strednej Afriky sa ničí vegetácia a lesy. Satelitné snímky dokazujú, že za posledných 30 rokov bolo zničených približne 25 000 km² afrických lesov a inej vegetácie. Tieto nové dohody o partnerstve budú podporovať zodpovedné riadenie v odvetví lesného hospodárstva v týchto dvoch krajinách, za čo nesie nepriamu zodpovednosť EÚ prostredníctvom svojho dovozu dreva. EÚ teraz prijíma túto zodpovednosť. Zavedenie sledovateľnosti produktov z dreva a systémov na overenie ich zákonnosti tiež zabezpečí potrebnú transparentnosť.

Návrh uznesenia: (B7-0022/2011)

John Attard-Montalto (S&D), *pisomne*. – Napriek tomu, že toto uznesenie sa vzťahuje na pracovné víza, je veľmi nepravdepodobné, že by si občania tichomorských štátov spomedzi celej EÚ vybrali Maltu ako miesto, kde hľadať zamestnanie. Z tohto dôvodu som hlasoval za pôvodný návrh textu.

Alain Cadec (PPE), *pisomne*. – (FR) Uznesenie vysvetľuje obavy Parlamentu týkajúce sa dočasnej dohody o hospodárskom partnerstve. Poukazuje na ciele dohody (rozvoj, posilnenie obchodných prepojení medzi EÚ a tichomorskými štátmi) a zdôrazňuje problémy vyvolané výnimkami z pravidiel pôvodu týkajúcich sa spracovaných produktov rybolovu. Napriek tomu všetkému som v súlade so svojim odmietnutím prijať dohodu hlasoval proti uzneseniu, ktoré podľa mňa dostatočne nezdôrazňuje problémy vyvolané výnimkami z pravidiel týkajúcimi sa spracovaných produktov rybolovu, najmä tuniaka.

Teším sa na to, ako nám Európska komisia poskytne hodnotenie vplyvu, ktoré sa uvádza v dohode. Analyzuje následky tejto dohody na zamestnanosť v EÚ a tiež v Tichomorí, ako aj na európsky rybolov a spracovateľské odvetvie. Nie je možné overiť pôvod spracovaného tuniaka, ktorý sa dostane na európsky trh. Budem sledovať rokovania o konečnej dohode o partnerstve medzi EÚ a tichomorskými štátmi a postarám sa o to, aby dohoda neobsahovala žiadne výnimky z pravidiel týkajúce sa pôvodu spracovaných produktov rybolovu z Papuy-Novej Guiney.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *pisomne*. – (PT) Vítam úsilie vynaložené na prehĺbenie obchodných vzťahov medzi Tichomorím a EÚ s cieľom podporiť regionálnu integráciu a presadzovanie postupnej integrácie ekonomík afrických, karibských a tichomorských štátov (AKT) do svetového hospodárstva.

EÚ zohráva dôležitú úlohu pri podporovaní udržateľného sociálneho a hospodárskeho rozvoja krajín AKT a prispievaním k všeobecnému úsiliu zameranému na odstránenie chudoby v týchto krajinách. Obchodné vzťahy medzi týmto regiónom a EÚ by mali podporovať a zvyšovať obchod, trvalo udržateľný rozvoj a regionálnu integráciu, pričom by mali podporovať ekonomickú diverzifikáciu a zmierňovať chudobu.

Obchodná politika sa stáva pre rozvojový svet dôležitejšou ako kedykoľvek predtým z dôvodu súčasnej hospodárskej a finančnej krízy a ja žiadam, aby sa rokovania so všetkými 14 tichomorskými štátmi AKT o komplexnej dohode o hospodárskom partnerstve čo najviac urýchlili.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose a Britta Thomsen (S&D), *pisomne*. – (DA) Vzhľadom na pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6, odsek 23 (3) sme presvedčení, že o vydaní víz príslušníkovi tretej krajiny by mali vždy rozhodovať jednotlivé členské štáty. Ak ide o pracovné víza, práca by sa mala vykonávať za rovnakých podmienok,

ako keby ju vykonával občan EÚ v príslušnom členskom štáte. Tiež by sme chceli presnejšiu definíciu pojmov opatrovníci a podobné profesie.

Corina Crețu (S&D), *písomne*. – (RO) Súčasná finančná a hospodárska kríza poukazuje na to, že obchodná politika je pre rozvojové krajiny dôležitejšia ako kedykoľvek predtým. Osobitný charakter regiónu poznačený závislosťou od rybolovu a s ním súvisiacich činností a odvetví predstavuje najväčší potenciál pre nárast vývozu v budúcnosti za predpokladu, že sa rybolov bude uskutočňovať environmentálne udržateľným spôsobom.

Čo sa týka iniciatívy Pomoc pre obchod, jej cieľom je podporiť schopnosti rozvojových krajín využívať nové obchodné príležitosti.

George Sabin Cutaş (S&D), *písomne*. – (RO) Hlasoval som za uznesenie o dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a tichomorskými štátmi vzhľadom na skutočnosť, že ide len o jeden krok smerom k rokovaniam o novej, rozsiahlejšej dohode o partnerstve.

Európska komisia musí mať zároveň na pamäti, že o budúcej dohode bude musieť rokovať s viacerými štátmi v regióne s cieľom zabrániť tomu, aby sa stala dôvodom rozdelenia v rámci regiónu. Táto dohoda by okrem toho nemala umožňovať spoločnostiam z tretích krajín využívať výhody oslobodenia od ciel EÚ na úkor miestnych odvetví, pracovníkov a príjmov.

Edite Estrela (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasovala som za toto uznesenie, pretože si myslím, že dohoda o partnerstve podporí regionálnu integráciu a presadí postupnú integráciu ekonomík afrických, karibských a tichomorských štátov do svetového hospodárstva, pričom zároveň podporuje udržateľný sociálny a hospodársky rozvoj týchto krajín a prispieva k odstráneniu chudoby.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Napriek tomu, že dočasnú dohodu o partnerstve s EÚ podpísali len Papua-Nová Guinea a Republika Fidžijských ostrovov, si myslím, že si zaslúži našu podporu, pretože umožňuje európskym trhom, aby ostali otvorené miestnym produktom, a na druhej strane umožňuje postupné otváranie trhov týchto krajín európskym produktom. Dúfam, že obchodné vzťahy medzi tichomorskými štátmi a EÚ budú rásť a silnieť a súčasne zohľadňovať špecifika rôznych oblastí a osobitné potreby tých, ktorí toho majú najmenej. Tento obchodný mechanizmus by sa preto mal používať pri zohľadnení potrieb rozvoja krajín, ktoré podpísali dohodu, a ako nástroj na podporu týchto potrieb. Komplexná dohoda, ktorá bude možno uzatvorená, by nemala prehliadnuť kľúčové otázky uvedené v uznesení: 1) rokovania o právach duševného vlastníctva; 2) transparentnosť verejného obstarávania a 3) poskytovanie pracovných víz.

David Martin (S&D), *písomne*. – Moje uznesenie, ktoré sprevádza udelenie súhlasu dočasnej dohode o partnerstve medzi EÚ a tichomorskými štátmi, jasne poukazuje na to, že zatiaľ čo Parlament víta túto dočasnú DHP vzťahujúcu sa len na Fidži a Papuu-Novú Guineu, je presvedčený, že akýkoľvek krok smerom k úplnej DHP musí zahŕňať všetkých 14 tichomorských ostrovných štátov. Toto je dôležité pre regionálnu solidaritu, súdržnosť a integráciu.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Cieľom dohody o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a tichomorskými štátmi musí byť rozšírenie obchodu, trvalo udržateľný rozvoj a regionálna integrácia, pričom dohoda by mala podporovať aj hospodársku diverzifikáciu a zmierňovanie chudoby. Aj keď v súčasnosti podpísali dohodu len Papua-Nová Guinea

a Republika Fidžijských ostrovov, ide o významný krok smerom k budúcemu hospodárskemu rozvoju tohto regiónu, ktorý tvorí 14 štátov, a je podstatný pre rozvoj medzinárodného obchodu.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne*. – (PT) Mimoriadne dôležitým aspektom tohto uznesenia Európskeho parlamentu o dočasnej dohode o partnerstve medzi ES a tichomorskými štátmi je rozšírený názor, že podpora obchodných vzťahov medzi týmto regiónom a EÚ by mala podporiť a zvýšiť obchod, udržateľný rozvoj a regionálnu integráciu, pričom by zároveň podporovala hospodársku diverzifikáciu a odstránenie chudoby. Prostredníctvom tejto dohody budú dosiahnuté rozvojové ciele tisícročia.

Tento bod spolu s vytvorením skutočného regionálneho trhu predstavuje nevyhnutný predpoklad na úspešné uplatňovanie DDHP – rovnako aj akejkolvek budúcej úplnej DHP. Regionálna integrácia a spolupráca majú zásadný význam pre sociálny a hospodársky rozvoj tichomorských štátov.

Hlasovala som za, pretože som presvedčená, že táto DHP môže prispieť k hospodárskemu rozvoju týchto regiónov, a stotožňujem sa s obavami uvedenými v uznesení, že takýto rozvoj by mali sprevádzať politiky o environmentálnej udržateľnosti a zapojení. Je na Parlamente, aby v zmysle právomocí udelených Lisabonskou zmluvou monitoroval vykonávanie tejto dohody.

Maurice Ponga (PPE), *písomne*. – (FR) Víтам rozhodnutie Európskeho parlamentu schváliť dočasnú dohodu medzi Európskou úniou a tichomorskými štátmi. Dohoda odzrkadľuje záväzok Európskej únie voči tomuto regiónu sveta a vysiela silný politický signál štátom v tomto regióne. To ma teší. Politické uznesenie, ktoré sprevádza toto rozhodnutie o schválení dohody, nám poskytuje príležitosť na zdôraznenie našich požiadaviek. Chceme vytvoriť vyvážený a spravodlivý vzťah s tichomorskými štátmi, a to taký, ktorý umožní rozvoj týchto ostrovných štátov a zároveň ochráni záujmy našich občanov. Hoci dočasná dohoda obsahuje osobitné ustanovenia o pravidlách pôvodu týkajúcich sa produktov rybolovu, bolo dôležité vyriešiť túto výnimku. Aby sme naozaj zabezpečili, že táto výnimka, ktorá by mala umožniť vytvorenie pracovných miest a bohatstva, bude mimoriadne prospešná pre miestne obyvateľstvo a neuškodí európskemu spracovateľskému a konzervárenskému priemyslu zameranému na produkty rybolovu, je nevyhnutné čo najskôr vypracovať hodnotenie jej vplyvu a podľa potreby umožniť jej pozastavenie. Existujú záruky, ktoré zabezpečia spravodlivosť dohody a podľa potreby aj vykonanie opatrení na ochranu našich záujmov.

Paulo Rangel (PPE), *písomne*. – (PT) Hlasoval som za toto uznesenie o dočasnej dohode o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a tichomorskými štátmi v nádeji, že táto dohoda – ktorá je v súčasnosti obmedzená na dve krajiny: Papuu-Novú Guineu a Republiku Fidžijských ostrovov – by mohla pripraviť pôdu pre rozsiahlejšiu dohodu. Takáto dohoda by bola nástrojom na podporu udržateľného sociálneho a hospodárskeho rozvoja, odstránenie chudoby a posilnenie regionálnej integrácie a spolupráce v tichomorskom regióne v súlade s rozvojovými cieľmi tisícročia.

Licia Ronzulli (PPE), *písomne*. – (IT) Dočasná dohoda o partnerstve medzi Papuou-Novou Guineou, Republikou Fidžijských ostrovov a Európskym spoločenstvom bola podpísaná 14. decembra 2007.

To boli jediné krajiny z tichomorskej oblasti, ktoré podpísali zmluvu, pretože najaktívnejšie udržiavali obchodné vzťahy s Európskou úniou a predovšetkým preto, že ich zaujímala

ochrana ich cukrovarníckych odvetví a odvetví lovu a spracovania tuniaka. Dohoda by mala tiež zaistiť ďalšie výnosy týchto krajín vďaka novému nariadeniu o bezcolnom a bezkvótovom prístupe na trhy.

Prostredníctvom lepšieho prístupu na európske trhy budú tieto krajiny ťažiť aj z nových investičných príležitostí, ktoré budú mať tiež pozitívny vplyv na zamestnanosť. Dohoda o hospodárskom partnerstve ustanovuje výbor *ad hoc*, aby následne monitoroval jej vykonávanie a pravidelne kontroloval jej účinky na miestnu spoločnosť a hospodárstvo.

Tokia Saïfi (PPE), *písomne*. – (FR) Uznesenie vysvetľuje obavy Parlamentu týkajúce sa dočasnej dohody o hospodárskom partnerstve. Poukazuje na ciele dohody (rozvoj, posilnenie obchodných prepojení medzi EÚ a tichomorskými štátmi) a zdôrazňuje problémy vyvolané výnimkami z pravidiel pôvodu týkajúcich sa spracovaných produktov rybolovu. Práve preto som hlasovala za toto uznesenie, a preto som podporila pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené Skupinou zelených, ktoré sú v plnej miere v súlade s našimi obavami. Teším sa na to, že Európska komisia predloží hodnotenie vplyvu uvedené v dohode a budem pozorne sledovať rokovania o konečnej dohode o partnerstve.

Derek Vaughan (S&D), *písomne*. – Podporil som dočasnú dohodu o partnerstve s Papuou-Novou Guineou a Fidži, pretože je dôležité rozvíjať silné prepojenia s vyvážajúcimi krajinami tichomorskej oblasti. Napriek obavám určitých poslancov sa domnievam, že musíme rozvíjať úzku spoluprácu s týmito krajinami, pretože EÚ tak bude môcť monitorovať lov tuniakov a iných rýb, ktoré sa spracúvajú v konzervárňach v Papue-Novej Guinei. Tento priemysel zároveň vytvára stovky pracovných miest pre miestne obyvateľstvo v tejto zbedačenej krajine.

Odporúčanie: David Martin (A7-0365/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasoval som za toto uznesenie, pretože sa domnievam, že pomôže vytvoriť nové obchodné dohody s Republikou Fidžijských ostrovov a s Papuou-Novou Guineou, ktoré sú v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie. Dočasné dohody o hospodárskom partnerstve (DHP) sú dohody o obchodovaní s tovarom, ktorých zámerom je zabrániť prerušeniu obchodu medzi krajinami skupiny afrických, karibských a tichomorských (AKT) štátov a Európou. Aj keď dočasné dohody možno považovať za prvý krok v tomto procese, z právneho hľadiska ide o úplne nezávislé medzinárodné dohody, ktoré nemusia nevyhnutne viesť k riadnej DHP. Víтам odporúčania týkajúce sa podpísania konečných dohôd, pôvodu prostriedkov EÚ na financovanie týchto dohôd, ktoré by nemali pochádzať z Európskeho rozvojového fondu, nutnosti, aby parlamentný výbor monitoroval vykonávanie dohody, a doložky o revízii, ktorá predpokladá realizáciu celkového posúdenia vplyvu v priebehu troch až piatich rokov.

Bastiaan Belder (EFD), *písomne*. – (NL) Dohody o hospodárskom partnerstve by mali podporovať obchod medzi EÚ a Papuou-Novou Guineou a Fidži a mali by prispievať k obchodu, rozvoju, udržateľnému rastu a obmedzovaniu chudoby. Pri rozvoji týchto krajín je rozhodujúca regionálna integrácia. Komisia by teda mala vysvetliť, ako tieto dočasné dohody prispievajú k tomuto cieľu. Je dôležité, aby sme podpísali konečnú dohodu s krajinami v tomto regióne. Uvoľnenie pravidiel týkajúcich sa pôvodu ponúka Papue-Novej Guinei a Fidži výbornú možnosť podporiť miestne hospodárstvo.

Dôležité je však zaistiť aj to, aby sa najchudobnejšie krajiny nevyužívali len ako tranzitné krajiny výrobkov z iných krajín, ktoré nespĺňajú podmienky tohto osobitného systému prístupu. Základom sú v tomto prípade záujmy miestneho hospodárstva. Komisia by mala

sledovať vykonávanie a primerane konať v prípadoch, keď jej štúdie vplyvu zistia závažné narušenie na trhu.

Alain Cadec (PPE), *písomne.* – (FR) Táto dohoda poskytuje tovarom z tichomorskej oblasti preferenčné podmienky prístupu na európsky trh. Podporujem síce rozvoj tohto regiónu, ale výnimky z pravidiel pôvodu pre spracované produkty rybolovu považujem za neprípustné. Táto výnimka vlastne umožňuje vznik nespravodlivej hospodárskej súťaže pre európsky konzervársky priemysel a miestnemu obyvateľstvu neprináša skutočné výhody.

Dovoz tuniaka z Papuy-Novej Guiney sa navyše za posledné dva roky zdvojnásobil a je dôvod obávať sa, že tento trend sa v budúcnosti ešte zosilní. Ako podpredseda Výboru pre rybné hospodárstvo som sa rozhodol hlasovať proti tejto dohode. Ignoruje totiž stanovisko prijaté vo výbore, v ktorom sa navrhuje zrušenie výnimiek z pravidiel pôvodu pre spracované produkty rybolovu na záver rokovaní o dočasnej dohode o partnerstve.

Diogo Feio (PPE), *písomne.* – (PT) Napriek malému počtu krajín, ktoré prijali dočasnú dohodu o hospodárskom partnerstve (DHP), táto skutočnosť dokazuje záväzok Európy podporovať rozvoj tichomorských krajín pomocou mechanizmu, ktorý presahuje rámec obvyčajných postupov pomoci a snaží sa o mobilizáciu miestnych hospodárstiev s cieľom vytvoriť podniky a pracovné miesta a zabezpečiť väčší pohyb ľudí a tovarov. Aj keď v zásade s takýmto nástrojom súhlasím, nemôžem ignorovať svoje pochybnosti týkajúce sa vplyvu, ktorý môže mať DHP na rybné hospodárstvo. Bol by som preto rád, keby sa Komisia pozrela na túto tému mimoriadne starostlivo, a domnievam sa, že predloženie správy Komisie Parlamentu o rybolove v tichomorskej oblasti a o riadení populácie rýb v tomto regióne, ako ju žiadal spravodajca, je oprávnené.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne.* – (PT) Súhlasím s návrhom rozhodnutia Rady o záveroch dočasnej dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a dvomi tichomorskými štátmi Papuou-Novou Guineou a Republikou Fidžijských ostrovov, a to z týchto dôvodov: 1. tieto krajiny sú najväčšími hospodárstvami regiónu a už v minulosti podpísali dohody o hospodárskom partnerstve s EÚ; 2. napriek možným prínosom rozšírenia tohto partnerstva na ďalšie krajiny v regióne sa toto rozšírenie zatiaľ nepodarilo zrealizovať; 3. ide o dočasnú dohodu, ktorú tento Parlament bude musieť znovu posúdiť, ak by sme ju chceli premeniť na komplexnú dohodu; 4. Republika Fidžijských ostrovov dala EÚ prísľuby v oblasti ľudských práv, demokratických zásad a zásad právneho štátu; 5. napriek kritike zo strany členov občianskej spoločnosti a politikov v regióne by mohlo toto partnerstvo prispieť k strategickému rozvoju týchto krajín.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne.* – (PT) Už dlho kritizujeme podpísanie týchto dohôd o hospodárskom partnerstve s krajinami patriacimi do skupiny afrických, karibských a tichomorských (AKT) štátov. Bez ohľadu na ich účel a rétoriku, s akou sú prezentované, sú tieto dohody v zásade zamerané na voľný obchod so všetkými mimoriadne negatívnymi následkami, ktoré z toho vyplývajú. Na poslednom Spoločnom parlamentnom zhromaždení AKT – EÚ, ktoré sa konalo v decembri 2010, Rada krajín AKT nedávno vyjadrila svoje obavy z toho, že Európska komisia nerešpektuje jej námietky vo veciach súvisiacich s ochranou ich hospodárstiev. Okrem toho je tu rozpor medzi toľko vychvaľovanou flexibilitou Komisie a nepružným postojom, ktorý zaujíma v technických rokovaniach. Pri tejto dočasnej dohode o hospodárskom partnerstve s Republikou Fidžijských ostrovov a Papuou-Novou Guineou bola EÚ vystavená vážnej kritike zo strany sociálnych a politických organizácií v tichomorskej oblasti v dôsledku tlaku, ktorý bol vyvíjaný na

tieto dve krajiny, aby dohodu podpísali, pod hrozbou straty ich privilegovaného prístupu na európske trhy. Kritici hovoria tiež o tom, že od podpísania tejto dohody medzi tichomorskými štátmi výrazne poklesla solidarita a vznikli pocity rozdelenia, čo viedlo k rozpadu určitých regionálnych skupín ako následok tlakov, ktorým boli vystavené, keď mali podpísať dočasné dohody.

Pat the Cope Gallagher (ALDE), *písomne*. – (GA) Nič nie je dôležitejšie ako zdravie detí a ochrana práv a blaha detí. Deti musia mať právo na život v rodine a treba zaistiť, aby deti nemuseli tráviť dlhé obdobie života v detských domovoch.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. – (FR) Dohoda medzi EÚ a tichomorskými štátmi umožňuje Papue-Novej Guinei všeobecnú výnimku z pravidiel pôvodu týkajúcich sa produktov rybolovu a najmä tuniaka. Táto doložka znamená, že tovary z tejto krajiny možno považovať za papuánske tovary a potom ich oslobodiť od všetkých ciel a kvót, dokonca aj keď rybári, rybné oblasti a továrne, ktoré konzervované ryby vyrábajú, nie sú papuánske.

V tejto chvíli z toho profitujú Číňania, Austrálčania a Thajčania a všetky ďalšie rybárske flotily, ktoré vykladajú svoje úlovky v papuánskych prístavoch. Práve oni majú konzervárnske továrne, ktoré zriadili v Papue-Novej Guinei, ktoré však zamestnávajú cudzích štátnych príslušníkov za pochybných podmienok. Plnú silu tejto nespravodlivej a nezákonnej hospodárskej súťaže cíti jednoznačne európsky a najmä francúzsky sektor tohto priemyslu.

V rokoch 2008 a 2009 sa v Európskej únii zvýšil dovoz tuniaka z Papuy-Novej Guiney o 76 %, pričom len v samotnom Francúzsku sa v tom istom období zvýšil o 1 500 %. Zvrátené hospodárske a sociálne účinky tejto výnimky sú dobre známe a obavy v súvislosti s populáciou rýb v tomto regióne sú úplne opodstatnené. Z tohto dôvodu som hlasoval proti tejto dohode.

Jarosław Kalinowski (PPE), *písomne*. – (PL) Tichomorské štáty tvoria jedinečnú oblasť pozostávajúcu najmä z ostrovných štátov, ktoré sú etnicky veľmi rozmanité a ktorých kultúra je vo veľkej miere odlišná od európskej kultúry. Vyžadujú si odlišné politické a hospodárske priority. Uzatvorením dohody s týmito štátmi chceme zjednodušiť voľný tok tovarov a služieb, čo by malo priniesť obom stranám hospodárske výhody. Pri snahe o liberalizáciu trhu však musíme zaistiť aj to, aby nás nevnímali ako votrelcov, ktorí si len chcú zaistiť prístup k zdrojom a týmto procesom oslabiť regionálnu solidaritu, ako nám to podávajú kritici. Uzatvorme dohody, otvorme trhy a podporujme konkurencieschopnosť, ale zabezpečme, aby naše konanie vo všetkých prípadoch viedlo triezve uvažovanie a vzájomné prínosy, a to najmä vtedy, keď pomáhame regiónom ako tichomorské štáty, ktoré sú často postihované prírodnými pohromami.

Elisabeth Köstinger (PPE), *písomne*. – (DE) Dočasnú dohodu o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a dvomi krajinami AKT, konkrétne Papuou-Novou Guineou a Fidži, na strane druhej, treba považovať za krok smerom ku komplexnej dohode. Dočasná dohoda o partnerstve sa zaoberá všetkými dôležitými oblasťami obchodnej dohody, ale neskôr by sa mohla zaoberať aj otázkami práv duševného vlastníctva a rozvoja v rámci verejného obstarávania. Túto dohodu podporujem, no zároveň si veľmi dobre uvedomujem možný vplyv, ktorý by mohla mať na európske rybné hospodárstvo. V tejto súvislosti očakávam, že Komisia prešetří tento vplyv, ako sa to od nej vyžaduje v odseku 15 uznesenia prijatého Parlamentom.

Giovanni La Via (PPE), *písomne*. – (IT) Iniciatíva, ktorú dnes Parlament schválil, vytvorila dohodu, ktorá nepochybne posilní obchodovanie medzi Európskou úniou a tichomorskými štátmi. Konkrétne bola uzatvorená dočasná dohoda o partnerstve s Papuou-Novou Guineou a Republikou Fidžijských ostrovov, od ktorej sa očakáva, že ochráni ich odvetvia výroby cukru a lovu a spracovania tuniakov. Podľa mňa je to krok smerujúci k rozvoju a prosperite. Vďaka pravidlám o pôvode prinesie skutočnú pridanú hodnotu rybnému hospodárstvu a vývozu z týchto regiónov. Musím zdôrazniť aj to, že táto dohoda by mohla výrazne ovplyvniť vzťahy s ďalšími tichomorskými štátmi vrátane Austrálie a Nového Zélandu.

David Martin (S&D), *písomne*. – Som rád, že Parlament vo veľkej miere podporil moje odporúčanie, aby sme odsúhlasili dočasnú DHP medzi EÚ a tichomorskou oblasťou. Dočasná dohoda medzi Papuou-Novou Guineou a Republikou Fidžijských ostrovov na jednej strane a Európskym spoločenstvom na strane druhej bola iniciovaná 14. decembra 2007. Tieto dve krajiny boli v tichomorskej oblasti jedinými, ktoré mali dohodu podpísať. Ostatní členovia tichomorskej regionálnej skupiny sa totiž rozhodli dohodu nepodpísať v dôsledku svojej nízkej miery obchodovania s tovarmi s EÚ. Fidži a Papua-Nová Guinea uzavreli túto dohodu hlavne s nádejou, že tak ochránia svoje odvetvia výroby cukru a lovu a spracovania tuniakov, ktoré by v rámci všeobecného systému preferencií utrpeli značne škody. Dočasná dohoda sa dotýka pravidiel pôvodu a problematiky prístupu na trh. Pokiaľ ide o pravidlá pôvodu, zasahuje oblasti rybného hospodárstva, textilného priemyslu a poľnohospodárstva, ktoré by mali viesť k investíciám a príležitostiam na tvorbu pracovných miest. Čo sa týka prístupu na trh, má sa zaručiť bezcolný prístup na trh bez kvót, čím sa majú zabezpečiť investície a pracovné príležitosti. Problematika obchodu a rozvoja sa má riešiť v širšom regionálnom rámci.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne*. – (FR) Dočasná dohoda o partnerstve podpísaná medzi EÚ a Papuou-Novou Guineou a Republikou Fidžijských ostrovov je výsledkom nehanebného tlaku. Táto dohoda zabezpečuje postupné zrušenie ciel v rozsahu, ktorý je pre tieto štáty neudržateľný, zákaz všetkých kvantitatívnych obmedzení vývozu a dovozu a zrušenie všetkých subvencií na vývoz poľnohospodárskej produkcie do tichomorských štátov pre Papuu-Novú Guineu a Fidžijské ostrovy. Obsahuje aj revíziu doložku zameranú na úspešné uzatvorenie momentálne prebiehajúcich rokovaní týkajúcich sa komplexnej dohody o hospodárskom partnerstve (DHP). Tieto dohody sú ďalším dôkazom neokolonializmu Európskej únie. Hlasoval som proti.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Cieľom dohody o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a tichomorskými štátmi musí byť rozšírenie obchodu, trvalo udržateľný rozvoj a regionálna integrácia, pričom dohoda by mala podporovať aj hospodársku diverzifikáciu a zmierňovanie chudoby. Aj keď v súčasnosti podpísali dohodu len Papua-Nová Guinea a Republika Fidžijských ostrovov, ide o významný krok smerom k budúcemu hospodárskemu rozvoju tohto regiónu, ktorý tvorí 14 štátov, a je podstatný pre rozvoj medzinárodného obchodu. Ide o prvý krok smerujúci k rozšíreniu tejto dohody aj na ostatné krajiny regiónu a k výraznému oživeniu ich hospodárstiev a zabezpečeniu blaha ich obyvateľstva.

Alfredo Pallone (PPE), *písomne*. – (IT) Hlasoval som za dočasnú dohodu o partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a tichomorskými štátmi, pretože sa domnievam, že pre Európu sú dôležité dohody o hospodárskom partnerstve s tretími krajinami schopnými vyvážať produkty, ku ktorým majú európske krajiny horší prístup. Rozvoj medzinárodného obchodu logicky sprevádzajú dohody, ktoré uľahčujú obchod a zabezpečujú zlepšenie dostupnosti obchodnej siete. Rokovania o nových dohodách o hospodárskom partnerstve

(DHP) sa začali v roku 2002 s cieľom vybudovať a posilniť procesy regionálnej integrácie v krajinách AKT. Spomínaná dohoda sa týka pravidiel pôvodu v súvislosti s rybným hospodárstvom, textilným priemyslom a poľnohospodárstvom a má viesť k investičným a pracovným príležitostiam a prístupu na trh, pričom sa má umožniť prístup na trh bez ciel a kvót, ktorým by sa zabezpečili investície a tvorba pracovných miest. Táto dočasná dohoda by mala mať za následok aj obmedzenie politického priestoru vlád v podobe regulačných právomocí.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne. – (PT)* Hlasovala som za odporúčanie, aby sa uzatvorila dočasná dohoda o partnerstve medzi EÚ a tichomorskými štátmi z dôvodov, ktoré uvádzam ďalej. Fidžijské ostrovy a Papua-Nová Guinea sa rozhodli uzatvoriť túto dohodu najmä s nádejou, že tak ochránia svoje odvetvia výroby cukru a lovu a spracovania tuniakov. Táto dočasná dohoda obsahuje pravidlá pôvodu vo vzťahu k rybnému hospodárstvu, textilnému priemyslu a poľnohospodárstvu, pričom však zároveň vytvára výnimky, ktoré by mohli ohroziť konkurencieschopnosť niektorých odvetví EÚ. Pokiaľ ide o odvetvie konzervárenského spracovania tuniakov, poskytnutá výnimka umožňuje krajinám ako Papua-Nová Guinea fungovať ako skutočná základňa na spracovanie obrovských objemov tuniaka z rôznych zdrojov: z Filipín, Thajska, Číny, Spojených štátov, Austrálie a podobne. Tento tuniak je vyložený v prístavoch Papuy-Novej Guiney a spracováva sa v továrňach, ktoré narýchlo zriadili subjekty z týchto krajín len preto, aby mohli využiť celkovú výnimku z colnej povinnosti, ktorú poskytla EÚ na základe tejto dočasnej dohody. Škodí to európskemu konzervárenskému priemyslu, ktorý sa sťažuje na nespravodlivú hospodársku súťaž.

Pripájam sa preto k spravodajcovi a jeho výzve, aby bola Parlamentu predložená správa o konkrétnych aspektoch rybného priemyslu tichomorských štátov s cieľom posúdiť skutočný možný vplyv týchto opatrení na trh EÚ.

Aldo Patriciello (PPE), *písomne. – (IT)* Rokovania o nových dohodách o hospodárskom partnerstve (DHP) medzi krajinami skupiny afrických, karibských a tichomorských (AKT) štátov a Európskou úniou s cieľom nahradiť predošlý jednostranný režim obchodných preferencií v prospech krajín AKT sa začali v roku 2002.

Keďže konkrétne otázky, ktoré boli predmetom záujmu, boli témou jednotlivých rokovaní na vnútroštátnej úrovni a keďže bolo nepravdepodobné, že sa podarí okamžite uzatvoriť dohody o partnerstve, rozhodlo sa koncom roka 2007 o uzatvorení dočasných DHP so zameraním na obchodovanie s tovarom. Ich zámerom bolo zabrániť narušeniu obchodu, pričom nemusia nevyhnutie viesť ku komplexným DHP.

V tichomorskej oblasti pristúpili k uzatvoreniu takejto dohody len Fidži a Papua-Nová Guinea. Táto dohoda sa zaoberá pravidlami pôvodu v súvislosti s rybným hospodárstvom, textilným priemyslom a poľnohospodárstvom, pričom by mala viesť k investičným a pracovným príležitostiam. Európska komisia dúfa, že s tichomorskou regionálnou skupinou uzatvorí komplexnú dohodu o hospodárskom partnerstve, o ktorej sa momentálne rokuje.

Považujem za vhodné podporiť pozíciu Rady a tým aj dočasnú dohodu o partnerstve, pretože zaručenie dodávok prostriedkov považujem za prioritu najmä vzhľadom na ich nedostatok a na zhoršovanie stavu životného prostredia. Rozhodujúce je tiež udržať dohody s krajinami AKT, staré už celé desaťročie, hoci aj v inej podobe.

Maurice Ponga (PPE), písomne. – (FR) Vítam rozhodnutie Európskeho parlamentu schváliť dočasnú dohodu medzi Európskym spoločenstvom a tichomorskými štátmi. Dohoda odzrkadľuje záväzok Európskej únie voči tomuto regiónu sveta a vyslala silný politický signál štátom v tomto regióne. To ma teší. Politické uznesenie, ktoré sprevádza toto rozhodnutie o schválení dohody, nám poskytuje príležitosť na zdôraznenie našich požiadaviek. Chceme vytvoriť vyvážený a spravodlivý vzťah s tichomorskými štátmi, taký, ktorý umožní rozvoj týchto ostrovných štátov a zároveň ochráni záujmy našich občanov. Hoci dočasná dohoda obsahuje osobitné ustanovenia o pravidlách pôvodu týkajúcich sa produktov rybolovu, bolo dôležité vyriešiť túto výnimku.

Aby sme naozaj zabezpečili, že táto výnimka, ktorá by mala umožniť vytvorenie pracovných miest a bohatstva, bude mimoriadne prospešná pre miestne obyvateľstvo a neuškodí európskemu spracovateľskému a konzervárenskému priemyslu zameranému na produkty rybolovu, je nevyhnutné čo najskôr vypracovať hodnotenie jej vplyvu a podľa potreby umožniť jej pozastavenie. Existujú záruky, ktoré zabezpečia spravodlivosť dohody a podľa potreby aj vykonanie opatrení na ochranu našich záujmov.

Paulo Rangel (PPE), písomne. – (PT) Hlasoval som za túto správu, pretože sa domnievam, že posilnenie obchodných vzťahov medzi tichomorskými štátmi a EÚ by mohlo prispieť k podpore udržateľného sociálneho a hospodárskeho rozvoja regiónu, k odstráneniu chudoby a k posilneniu regionálnej integrácie a spolupráce v súlade s rozvojovými cieľmi tisícročia. Súhlasím však s obavami, ktoré vyjadril pán spravodajca a ktoré sa týkajú výnimiek z pravidiel pôvodu a ich negatívneho vplyvu na spracovateľský a konzervárenský priemysel EÚ v oblasti rybných produktov, ktorý musí Komisia primerane vyhodnotiť.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – Zelení naďalej trvajú na svojom dlhodobom zápornom postoji k DHP s ktorýmkoľvek regiónom krajín AKT, a teda nevidia žiadnu pridanú hodnotu v uzatvorení dočasnej DHP s dvomi tichomorskými štátmi.

V tomto konkrétnom prípade sa zelení obávajú aj ďalšieho rozdeľovania tohto regiónu roztrúseného v Tichom oceáne v dôsledku preferenčných obchodných opatrení na základe dočasnej DHP s EÚ. Predpokladaný neobmedzený nárast tradičného vývozu orientovaného na suroviny, ako sú meď, cukor, kopa, ryby a palmový olej (agropalivá!), je navyše úplne v rozpore s potrebami udržateľného rastu. Zelení preto podporili (neúspešnú) žiadosť ministrov obchodu tichomorských štátov o revidovanie rozhodujúcich bodov dočasnej DHP, konkrétne definície toho, čo sa označuje pojmom „v podstate celý obchod“, zákazu používania vývozných daní, slabých záruk pre rozvíjajúci sa priemysel a doložky najvyšších výhod.

Z hľadiska globálneho získavania zdrojov by mohlo byť alternatívnym riešením obmedziť ustanovenia na lov v rámci 340-kilometrovej exkluzívnej hospodárskej zóny namiesto všetkých vôd. V neposlednom rade treba spomenúť, že Fidži nemá demokratický režim. Náš tieňový spravodajca pán José Bové v tejto súvislosti predložil 11 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

Tokia Saïfi (PPE), písomne. – (FR) Táto dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve medzi ES a tichomorskými štátmi poskytuje tovarom z tichomorskej oblasti preferenčné podmienky prístupu na európsky trh. Podporujem rozvoj tohto regiónu, ale myslím si, že výnimka z pravidiel pôvodu pre spracované produkty rybolovu je neprípustná. Umožňuje totiž, aby boli od cla oslobodené produkty vyrobené v krajine zo surovín, ktoré nemajú pôvod v danej krajine. Táto výnimka bude stimulovať lov v tejto tropickej oblasti bez toho, aby mali subjekty akýkoľvek záujem o riadenie populácie rýb. Keďže obchodné preferencie

neovplyvňujú len rybárske oblasti v Papue-Novej Guinei, je ťažké monitorovať pôvod vylovených rýb. Je to teda v rozpore so záväzkami, ktoré Európska únia prijala, na zastavenie nezákonného, nedeklarovaného a neregulovaného rybolovu. Moje obavy sa týkajú aj sledovateľnosti produktov, ktoré sa z tejto oblasti dovezu do Európy. Tým, že som hlasovala proti, som chcela ukázať, že neschvaľujem takúto doložku, ktorá by podľa mňa v budúcnosti už nemala figurovať v žiadnej obchodnej dohode.

Návrhy uznesení: (RC-B7-0029/2010)

Laima Liucija Andrikiene (PPE), *písomne. – (LT)* Hlasovala som za toto uznesenie o medzinárodnej adopcii v Európskej únii, ktoré bojuje za blaho každého dieťaťa a uznáva právo osirotených alebo opustených detí na rodinu a ochranu. Súhlasím s výzvami na preskúmanie možnosti koordinovať stratégiu s opatreniami týkajúcimi sa medzinárodnej adopcie pri zohľadňovaní medzinárodných dohovorov. Vzhľadom na záujmy detí je však potrebné zdôrazniť, že ak je to možné, treba uprednostniť adopciu v krajine, odkiaľ dieťa pochádza.

Je veľmi dôležité vypracovať rámec na zabezpečenie transparentnosti a koordinovať konanie s cieľom zabrániť obchodovaniu s deťmi na účely nezákonnej adopcie. Zároveň musíme zlepšiť, zefektívniť a uľahčiť medzinárodnú adopciu a obmedziť nepotrebnú byrokráciu, pričom nesmieme zabudnúť na ochranu práv detí z tretích krajín.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne. – (LT)* Ochrana práv detí zakotvená v Lisabonskej zmluve je jedným z cieľov Európskej únie, ktorému treba po nadobudnutí účinnosti Charty základných práv Európskej únie venovať ešte väčšiu pozornosť. Politika Európskej únie musí preto zaručiť a uplatňovať právo detí na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Hlasoval som za toto uznesenie, pretože si myslím, že je potrebné rozšíriť politiku v oblasti ochrany práv detí. Znepokojuje nás počet opustených detí a detí umiestnených v detských domovoch, ktorý je v niektorých členských štátoch veľmi veľký. Okrem toho sú hlavným problémom v Európskej únii aj naďalej porušovanie práv detí, násilie páchané na deťoch, obchodovanie s nimi, navádzanie na prostitúciu, nezákonná práca a iné nezákonné činnosti. Súhlasím s tým, že je nevyhnutné vyhodnotiť fungovanie vnútroštátnych systémov na európskej úrovni, aby bolo možné objasniť otázky týkajúce sa ochrany práv detí a v prípade potreby prijať opatrenia, ktoré by zabezpečili účinnejšiu ochranu detí bez domova a dali by im možnosť získať rodinu a bezpečie.

George Becali (NI), *písomne. – (RO)* Hlasoval som za toto uznesenie, pretože závažnosť problému opustených detí v Európskej únii sústavne rastie. Je dôležité chrániť právo na vykonávanie medzinárodných adopcí, aby sme zabránili tomu, že tieto deti budú odkázané na život v detských domovoch. Komisia nás musí informovať o tom, aké opatrenia prijala alebo prijme na úrovni EÚ na ochranu maloletých osôb, aby mali možnosť byť adoptované európskymi občanmi. Myslím si, že je potrebné zabezpečiť adopciu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a medzinárodnými dohovormi. Komisia nám musí vysvetliť, ako tieto postupy zabezpečia, aby boli vždy chránené najlepšie záujmy dieťaťa.

Mara Bizzotto (EFD), *písomne. – (IT)* Hlasovala som za spoločné uznesenie o medzinárodnej adopcii, pretože som hlboko presvedčená o tom, že európska koordinácia stratégií a nástrojov adopcie prinesie zlepšenie v postupoch ako takých a že dokonca zabezpečí lepšiu ochranu osirotených a opustených detí a ich práva na život v rodine. Synergia medzi medzinárodnými organizáciami, inštitúciami EÚ a členskými štátmi by viedla k jasnému cyklu, v ktorom by hlavnú prioritu – potreby detí – sprevádzala záruka poskytovania informácií a prípravné a podporné služby pre adoptívne rodiny. A na záver

som presvedčená aj o tom, že zlepšenie koordinácie môže zabezpečiť väčšiu istotu pre adoptované deti z hľadiska správnych postupov adopcie a vzájomného uznávania dokumentov, čím sa zabráni obchodovaniu s deťmi.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), písomne. – (LT) Hlasovala som za toto uznesenie o medzinárodnej adopcii v Európskej únii. Ochrana a blaho detí patria medzi najdôležitejšie ciele Európskej únie. Musíme chrániť blaho každého dieťaťa a brániť jeho záujmy. V súčasnosti existuje množstvo platných dohovorov o ochrane detí a rodičovských právach a povinnostiach. Cieľom Európskeho dohovoru z roku 1967 o adopcii maloletých je koordinovať zákony členských štátov týkajúce sa adopcie. Všetky členské štáty sú signatármi Dohovoru o ochrane detí a spolupráci pri medzištátnych adopciách z roku 1993 (Haagsky dohovor). Hoci oblasť adopcií patrí do právomocí členských štátov, domnievam sa, že je potrebné preskúmať možnosť koordinácie stratégie na európskej úrovni s opatreniami týkajúcimi sa medzinárodnej adopcie. Je veľmi dôležité zaručiť, aby sa pri vypracovaní takejto stratégie prihliadalo na medzinárodné dohovory. Musíme sa zamerať na zlepšenie informačných služieb, prípravy medzištátnej adopcie, spracovania žiadostí o medzinárodnú adopciu a služieb po adopcii, pričom nesmieme zabúdať na to, že všetky medzinárodné dohovory týkajúce sa ochrany práv dieťaťa uznávajú právo osirotených alebo opustených detí na rodinu a ochranu. Inštitúcie EÚ a členské štáty musia napríklad aktívne bojovať proti obchodovaniu s deťmi na účely nezákonnej adopcie.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), písomne. – (RO) Rumunsko je európsky štát, ktorý dovolil asi tie najhoršie spôsoby zneužívania v súvislosti s medzinárodnou adopciou v 90. rokoch 20. storočia hneď po páde komunizmu. Môžeme to vlastne pripísať na vrub nedostatočným skúsenostiam v štáte, ktorý prekonal temné obdobie trvajúce takmer polstoročie, ale rovnako aj tým, ktorí boli v plnej miere pripravení využiť tieto slabé stránky. V dôsledku toho sme stratili možnosť sledovať takmer tisíc detí adoptovaných v rámci medzinárodných adopcií. Rumunsko vypracovalo s podporou Európskej únie, do ktorej sa pripravovalo vstúpiť, rozsiahle pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy k právnym predpisom v oblasti adopcie aj napriek obrovskému medzinárodnému tlaku, aby sa neuchyľovalo k takému drastickému opatreniu, ako je zrušenie medzinárodných adopcií. Za týchto okolností a na základe smutných skúseností Rumunska s medzinárodnými adopciami sa dá pochopiť neochota prijať orgán, akým je európska agentúra pre adopcie, ktorá so sebou prinesie vznik skutočného európskeho trhu s adopciami.

Cieľom všetkých uznesení o medzinárodných adopciách môže byť výlučne bezpečnosť maloletých osôb bez ohľadu na záujmy štátov alebo osvojiteľov. Okrem toho si ja osobne myslím, že bez ohľadu na akékoľvek uznesenie alebo rozhodnutie by mali mať v každom právnom systéme teraz aj v budúcnosti domáce adopcie prednosť.

Corina Crețu (S&D), písomne. – (RO) Hlasovala som za uznesenie Európskeho parlamentu o medzinárodnej adopcii v Európskej únii na základe skúseností Rumunska v tejto oblasti. Je skutočne potrebné vykonať analýzu všetkých vnútroštátnych systémov adopcie, aby sme zistili, aké sú ich silné a slabé stránky a odporučili členským štátom osvedčené postupy adopcií. Primeraný pokrok sa nám podarí docieľiť až potom, keď dosiahneme koordináciu politík a stratégií týkajúcich sa nástroja medzinárodnej adopcie na úrovni EÚ s cieľom zlepšiť pomoc poskytovanú v oblastiach, akými sú informačné služby, príprava na medzištátnu adopciu, spracúvanie žiadostí o medzinárodnú adopciu a služby po adopcii, pretože právo osirotených alebo opustených detí na rodinu a ochranu sa musí stať skutočnosťou.

Edite Estrela (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasovala som za toto uznesenie o medzinárodnej adopcii v rámci Európskej únie. Hoci by sa touto otázkou mali zaoberať členské štáty, som presvedčená, že ochrana práv detí by mala byť jedným z cieľov EÚ. V tejto súvislosti zastávam názor, že treba uvažovať o možnosti koordinácie stratégií týkajúcich sa nástroja medzinárodnej adopcie a služieb po adopcii na európskej úrovni, pričom je potrebné pamätať na to, že všetky medzinárodné dohovory o ochrane práv detí uznávajú právo opustených alebo osirotených maloletých osôb na rodinu a ochranu.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Adopcia detí je zvlášť citlivou témou. Ľudská dôstojnosť a v tomto prípade aj osobitná starostlivosť, ktorá je potrebná v záujme maloletých, vychádza z odporúčaní medzinárodných dohovorov a z ich dodržiavania, ako aj zo štúdie osvedčených postupov a výmeny skúseností medzi členskými štátmi. Európska únia bude môcť monitorovať tieto snahy a pomôcť riešiť závažný problém obchodovania s deťmi, ktorý sa dotýka najmä najchudobnejších krajín a ľudí, ktorí sú zo slabších sociálnych vrstiev.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne*. – (PT) Európska únia vždy bojovala za ochranu práv detí a obhajovala ich najlepšie záujmy. Cieľom tohto uznesenia je zväziť možnosť koordinácie stratégií týkajúcich sa nástroja medzinárodnej adopcie na európskej úrovni v súlade s medzinárodnými dohovormi, aby sa zlepšila pomoc v oblastiach informačných služieb, prípravy na medzištátnu adopciu, spracovania žiadostí o medzinárodnú adopciu a služieb po adopcii, pričom je potrebné mať na pamäti, že všetky medzinárodné dohovory týkajúce sa ochrany práv detí uznávajú práva osirotených alebo opustených detí na rodinu a ochranu. Hlasoval som za toto uznesenie, pretože sa domnievam, že aj keď otázka adopcií patrí do pôsobnosti členských štátov, určite je potrebná minimálna európska konvergencia za predpokladu, že sa budú vždy rešpektovať najlepšie záujmy detí.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Všetci sa zhodneme na tom, že je potrebné brániť blaho detí a zaručiť ich práva tak, ako sa to uvádza v tomto parlamentnom uznesení. Nestačí však urobiť všeobecné vyhlásenia. Je tiež nevyhnutné poznať príčiny, ktoré viedli k situácii, keď v rámci medzinárodnej adopcie dochádza k zneužívaniu detí.

Medzi hlavné príčiny toho, že deti bývajú opustené, patria chudoba, neprimerané systémy sociálneho zabezpečenia, nedostatočná sieť sociálnej infraštruktúry alebo nedostatok primeraných verejných služieb, ako aj konflikty a vojenské zásahy.

Louis Grech (S&D), *písomne*. – Ak chcú európske inštitúcie a členské štáty vymedziť narastajúci problém opustených detí, mali by sa aktívnejšie zúčastňovať na vylepšovaní nástrojov medzinárodnej adopcie tým, že zjednodušia a budú koordinovať postupy medzinárodnej adopcie na európskej úrovni bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom ohrozila bezpečnosť a ochrana práv detí, pričom budú dodržiavať všetky medzinárodné dohovory ochraňujúce práva dieťaťa. Únia a členské štáty musia zabezpečiť dôslednejšiu kontrolu v prípadoch medzinárodnej adopcie, aby zabránili využívaniu, zneužívaniu, únosom detí a obchodovaniu s nimi. Členské štáty by mali nájsť rovnováhu medzi vysokými medzinárodnými zárukami a normami, aby mohli chrániť práva dieťaťa, znížiť administratívnu byrokráciu a zjednodušiť postupy medzinárodnej adopcie. Členské štáty by mali okrem toho zabezpečiť transparentnejšie pravidlá týkajúce sa postupov medzinárodnej adopcie a mali by tiež udržať neustálu výmenu informácií o podmienkach a pomeroch adoptovaného dieťaťa v novom životnom prostredí. Na záver chcem povedať, že pri postupoch medzinárodnej adopcie je potrebné venovať sa v prvom rade najlepším

záujmom dieťaťa s osobitným dôrazom na deti so špeciálnymi potrebami, aby boli zaručené práva detí a práva rodín.

Sylvie Guillaume (S&D), *pisomne*. – (FR) Hlasovala som za toto spoločné uznesenie, ktoré nám umožňuje chrániť právo rodičov adoptovať si dieťa z iného členského štátu a zároveň zabezpečiť ochranu maloletých osôb pri ich adopcii a po nej. Medzinárodná adopcia by, samozrejme, mala mať rámec osobitných pravidiel, aby bolo možné zabrániť zneužívaniu, akým je napríklad obchodovanie s deťmi.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *pisomne*. – Všetky naše vnútroštátne právne systémy majú vlastné spôsoby, ako riešiť otázku adopcie a iné otázky týkajúce sa starostlivosti o deti. Keďže však problémy ako obchod s ľuďmi a sexuálne zneužívanie detí majú taký medzinárodný rozsah, je pravdepodobne primerané konať na úrovni EÚ. Nesmieme nikdy zabudnúť na skutočnosť, že prvoradé sú najlepšie záujmy dieťaťa, a v súlade s tým som hlasoval za toto uznesenie.

Juozas Imbrasas (EFD), *pisomne*. – (LT) Hlasoval som za toto dôležité uznesenie o medzinárodnej adopcii v Európskej únii, pretože ochrana práv dieťaťa je jedným z kľúčových cieľov Európskej únie. V súčasnosti existuje množstvo platných dohovorov o ochrane detí a rodičovských právach a povinnostiach. Domnievam sa, že je potrebné preskúmať možnosť koordinácie problémov týkajúcich sa medzinárodnej adopcie na európskej úrovni s cieľom zlepšiť informačné služby, prípravu na medzištátnu adopciu, spracúvanie žiadostí o medzinárodnú adopciu a služby po adopcii. Je veľmi dôležité vytvoriť systém, ktorý by zabezpečil transparentnosť a zastavil by obchodovanie s deťmi na účely adopcie. Chcel by som tiež zdôrazniť, že ak je to možné, adopciu je potrebné v prvom rade podporovať vždy v krajine pôvodu dieťaťa, aby sa tak konalo v najlepšom záujme dieťaťa.

David Martin (S&D), *pisomne*. – Víтам toto uznesenie vyzývajúce na to, aby sme zväzili možnosť koordinácie stratégií týkajúcich sa nástroja medzinárodnej adopcie na európskej úrovni v súlade s medzinárodnými dohovormi s cieľom zlepšiť pomoc v oblastiach informačných služieb, prípravy na medzinárodnú adopciu, spracovania žiadostí o medzinárodnú adopciu a služieb po adopcii, pričom je potrebné mať na pamäti, že všetky medzinárodné dohovory o ochrane práv dieťaťa uznávajú práva osirotených alebo opustených detí na rodinu a ochranu.

Véronique Mathieu (PPE), *pisomne*. – (FR) Počet opustených detí za posledné roky neustále rastie a tento jav môžeme vidieť vo všetkých našich členských štátoch. Deti, ktoré sú obeťami konfliktov a sociálneho vylúčenia a ktoré sú zneužívané zločineckými sieťami a využívané na všetky druhy obchodovania, sú obeťami zlyhania mechanizmu medzinárodnej adopcie. Treba povedať aj to, že väčšina týchto detí sú dievčatá, ktoré sú ľahkými obeťami sietí prostitúcie a iných foriem moderného otrokárstva. Jedna z odpovedí, ktorou môžeme prispieť k riešeniu tejto smutnej situácie, je zjednodušenie postupov medzinárodnej adopcie. Medzinárodná adopcia by mala dostať podobu reálneho právneho predpisu. Všetky deti by mali mať zaručené právo na adopciu.

Hoci v súčasnosti nesú v tejto oblasti stále zodpovednosť členské štáty, mali by sme napriek tomu zdôrazniť, že ochrana najlepších záujmov dieťaťa je základnou zásadou Európskej únie a je zakotvená v Charte základných práv. Keďže v tejto oblasti chýbajú európske právne predpisy, Európska únia by mala urobiť všetko, čo je v jej moci, aby zjednodušila tieto adopcie a aby v najbližších mesiacoch umožnila najmä vzájomné uznávanie dokladov o občianskom stave a rozhodnutí o adopcii.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Adopcia detí je otázkou, ktorá vždy patrila medzi záujmy EÚ a ktorú treba riešiť s najvyššou možnou starostlivosťou. Deti predstavujú budúcnosť každej spoločnosti a je preto potrebné správať sa k nim s maximálnou dôstojnosťou. Je potrebné pamätať na ich najlepšie záujmy, čo znamená, že sa vyžaduje a odporúča dodržiavať príslušné medzinárodné dohovory. Európska únia je preto povinná vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola schopná riešiť závažný problém obchodovania s deťmi, ktorý sa dotýka hlavne detí z najchudobnejších krajín a detí zo slabších sociálnych vrstiev.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Deti sú najslabším článkom v našej spoločnosti. Ochrana ich práv a potom aj zabezpečenie toho, aby sa tieto práva dodržiavali, musia patriť medzi hlavné priority v celej EÚ. Deti sa však stále stávajú obeťami obchodovania s ľuďmi a zneužívania v rámci Európskej únie, často v dôsledku neregulovanej adopcie. Napriek tomu, že adopcia je účinným spôsobom zabezpečenia toho, aby deti nestrávil svoj život v detských domovoch, v záujme zabránenia zneužívaniu je nevyhnutná prísna kontrola najmä zo strany medzinárodných organizácií. Zdržiavam sa hlasovania, pretože uznesenie neobsahuje dostatok opatrení na zaručenie toho, aby sa zabránilo využívaniu detí v dôsledku adopcie.

Alfredo Pallone (PPE), *písomne*. – (IT) Adopcia je vždy veľmi citlivou témou a zaslúži si osobitnú pozornosť, pretože sa rozhoduje o budúcnosti detí. Adopcia je často užitočným spôsobom zabezpečenia toho, aby opustené a osirotené deti netrúvali nešťastné detstvo v detských domovoch bez lásky a starostlivosti, z ktorých by sa malo tešiť každé dieťa. Bolo by kruté a nespravodlivé, keby sme odmietli nevinnému dieťaťu možnosť mať milujúcich rodičov, ktorí by mu dali lásku a viedli by ho životom a ktorí by mu boli vždy k dispozícii. Preto som hlasoval za toto uznesenie. Pevne totiž verím v moc adopcie ako spôsobu lepšieho života detí, ktoré sú budúcnosťou tohto sveta. Je potrebné vytvoriť koordinovanú štruktúru na európskej úrovni, ktorá by sa opierala o transparentné a účinné procesy, podporu po adopcii a kontrolný mechanizmus dohľadu nad činnosťami každého členského štátu. Adopcia dieťaťa znamená zabezpečiť mu budúcnosť, ktorá by bola lepšia, v ktorej by bolo chránené a bola by plná nádejí. Domnievam sa preto, že je rozhodujúce uplatňovať osobitné právne predpisy v tejto oblasti, ktoré by riešili medzinárodné rozdiely.

Georgios Papanikolaou (PPE), *písomne*. – (EL) Dnes som hlasoval za spoločné uznesenie o medzinárodnej adopcii v EÚ, ktorého cieľom je zlepšiť systém adopcie medzi členskými štátmi a poskytnúť záruky na zabezpečenie toho, že adopcia sa bude vykonávať v záujme dieťaťa a pri maximálnom rešpektovaní jeho základných práv. Zdôrazňujeme, že uznesenie hovorí o potrebe venovať sa týmto otázkam: vytvorenie európskej stratégie adopcií, ktorá by zaviedla pravidlá adopcie pre najchudobnejšie aj najrozvinutejšie krajiny a ktorá by umožnila monitorovanie vývoja každého dieťaťa, ktoré bolo adoptované v rámci medzinárodnej adopcie, prostredníctvom pravidelných správ vyplňaných príslušnými vnútroštátnymi orgánmi spoločne s orgánmi krajiny pôvodu; zefektívnenie postupov adopcie a odstránenie byrokracie; skrátenie obdobia, počas ktorého sú deti v inštitúciách a detských domovoch; uprednostnenie vnútroštátnych adopcií; zastavenie nezodpovedného konania zločineckých skupín, ktoré využívajú deti a obchodujú s nimi na účely adopcie.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne*. – (PT) Hlasovala som za uznesenie Parlamentu o medzinárodnej adopcii v Európskej únii. Táto iniciatíva je naplnením cieľa Únie, ktorý je stanovený v článku 3 Lisabonskej zmluvy a ktorý sa týka ochrany práv dieťaťa.

Hospodársky rozvoj krajín EÚ nedokáže zabrániť tomu, aby v oblasti práv detí ďalej nedochádzalo k vážnym zlyháním. Konkrétne stále pretrváva problém neistého detstva a predovšetkým problém detí, ktoré boli opustené a umiestnené do domovov, ako aj problém násilia páchaného na týchto deťoch. Ďalšie zlyhanie je v súvislosti s obchodovaním s deťmi na účely adopcie, prostitúcie, nezákonnej práce, nútených sobášov, žobrania na uliciach alebo na iné nezákonné účely, z ktorých všetky naďalej predstavujú vážny problém pre EÚ.

Práve tento kontext vyjadruje dôležitosť tejto iniciatívy, ktorá vyzýva Komisiu, aby zvažila možnosť koordinácie stratégií týkajúcich sa nástroja medzinárodnej adopcie na európskej úrovni. Potrebujeme stratégiu, ktorá bude v súlade s medzinárodnými dohovormi, aby sme zlepšili pomoc v oblastiach informačných služieb, prípravy a spracúvania žiadostí a služieb po adopcii. Táto stratégia musí zohľadňovať ochranu práv detí a uznávať právo osirotených alebo opustených detí na rodinu a ochranu.

Rovana Plumb (S&D), *písomne. – (RO)* Zastavenie medzinárodných adopcí bolo jednou z podmienok vstupu Rumunska do Európskej únie. Po tom, ako spravodajkyňa Európskeho parlamentu pre Rumunsko pani barónka Emma Nicholsonová odsúdila obchodovanie s deťmi a kritizovala Rumunsko za zanedbávanie detí v tejto krajine, sa Rumunsko v roku 2001 rozhodlo, že zavedie moratórium na medzinárodné adopcie. Myslím si, že v záujme detí musíme v čo najväčšej miere uprednostňovať adopcie v rámci krajiny pôvodu dieťaťa s možnými alternatívnymi riešeniami zahŕňajúcimi nájdenie opatrovníckej rodiny, osobnej alebo ústavnej starostlivosti alebo nájdenie rodiny v rámci postupov medzinárodnej adopcie, a to všetko v súlade s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a medzinárodnými dohovormi. Umiestnenie dieťaťa v detských domovoch by sa malo využívať len ako dočasné riešenie. Zároveň je dôležité vytvoriť metodický rámec na európskej úrovni, aby sa mohlo vykonávať hodnotenie vývoja adoptovaných detí v ich nových rodinách, pričom by sa využívali pravidelné správy po adopcii zostavené sociálnymi službami v krajine, do ktorej boli adoptované deti umiestnené, ktoré by sa ďalej posielali príslušným orgánom v krajine, z ktorej boli tieto deti adoptované. Tento mechanizmus je potrebné zaviesť na základe koordinácie krokov medzi členskými štátmi a Európskou komisiou a v spolupráci s Haagskou konferenciou, Radou Európy a organizáciami na ochranu detí, ktoré sa usilujú o zastavenie obchodovania s deťmi na účely adopcie.

Paulo Rangel (PPE), *písomne. – (PT)* Adopcia detí je zvlášť citlivou témou, ktorá si zaslúži maximálnu pozornosť členských štátov EÚ. Hoci sme po Haagskom dohovore o ochrane detí a spolupráci pri medzištátnych adopciách dosiahli značný pokrok, neisté detstvo, porušovanie práv detí, násilie páchané na deťoch a obchodovanie s deťmi na účely adopcie, prostitúcie, nezákonnej práce, nútených sobášov, žobrania na uliciach alebo na iné nezákonné účely stále predstavujú problém v EÚ.

Preto sa musí vynaložiť všetko možné úsilie na to, aby sa chránilo právo dieťaťa na rodinný život. Na to, aby sme to dosiahli, je potrebné zvažiť možnosť koordinácie stratégií týkajúcich sa nástroja medzinárodnej adopcie na európskej úrovni, a to v súlade s medzinárodnými dohovormi, aby sme zlepšili pomoc v oblastiach informačných služieb, prípravy a spracúvania žiadostí a služieb po adopcii.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *písomne. – My* Skupina zelených/Európska slobodná aliancia sme sa zdržali hlasovania. Po rokovaní medzi politickými skupinami boli v spoločnom návrhu uznesenia nahradené negatívne body uznesenia od poslaneckého klubu PPE. Uznesenie však iniciovali Taliani v reakcii na veľmi konkrétnu vnútroštátnu

potrebu a v súvislosti so záležitosťou, ktorá nepatrí do európskych kompetencií. Podarilo sa nám dosiahnuť, že uznesenie len vyzýva na možnosť koordinácie stratégií súvisiacich s nástrojom medzinárodnej adopcie na európskej úrovni bez toho, aby sa spomínali konkrétne vnútroštátne problémy. Keďže na tejto téme už pracujeme vo výboroch JURI a LIBE, takéto uznesenie nebolo potrebné.

Nuno Teixeira (PPE), písomne. – (PT) Právo dieťaťa vyrastať v zdravom rodinnom kruhu, ktorý prispieva k jeho harmonickému vývoju, je kľúčovou myšlienkou tohto uznesenia. Narastajúci počet detí žijúcich v detských domovoch a rozširujúce sa porušovanie ich práv – najmä obchodovanie s ľuďmi, nezákonné adopcie a nezákonná práca a prostitúcia –, ku ktorým v Európskej únii stále dochádza, viedli k postoj, ktorý sa snaží zvrátiť túto situáciu. Zároveň však treba spomenúť aj rastúci počet nezákonných medzinárodných adopcií, do ktorých sú zapojené tretie krajiny, ktoré nie sú v súlade s podmienkami stanovenými Haagskym dohovorom. Inštitucionalizácia práv detí v EÚ uvedená v článku 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ako jeden z cieľov EÚ a v článku 24 Charty základných práv vydláždili cestu na koordináciu politík a stratégií medzi členskými štátmi v súlade s medzinárodnými nástrojmi, ktoré sú už v platnosti. Domnievam sa, že na úrovni EÚ je naliehavo potrebné vytvoriť mechanizmus, ktorý ukáže fungovanie rôznych vnútroštátnych systémov v tejto oblasti. Transparentný a účinný mechanizmus monitorovania adopcie detí pred adopciou aj po nej a zapojenie medzinárodných organizácií do procesu by viedlo nielen k presadzovaniu práv detí, ale umožnilo by aj ich harmonickú výchovu.

Oreste Rossi (EFD), písomne. – (IT) Vďaka novým migračným tokom sa problém opustených detí, ktorý sa postupne riešil, stáva čoraz závažnejším a výraznejším.

Rozhodujúce je nájsť zákonný rámec, ktorý by zastrešoval ochranu detí a rodičovské práva a povinnosti, ktorý by odstránil nepotrebnú byrokráciu z praktických postupov a ktorý by harmonizoval zákony členských štátov v súlade s Dohovorom o ochrane detí a spolupráci pri medzištátnych adopciách z roku 1993 a s Lisabonskou zmluvou.

Chcel by som spomenúť spôsob riešenia adopcií v Nemecku ako príklad, ktorý by sa nemal napodobňovať, najmä pokiaľ ide o umiestnenie detí do rodín, kde jeden partner je Nemec a druhý je z iného štátu EÚ. Rozhodujúcim cieľom zákonodarcu musí byť, samozrejme, zaručiť deťom právo na ochranu a starostlivosť, ktoré potrebujú pre svoje blaho, a pritom sa snažiť zabrániť tomu, aby museli žiť v detských domovoch.

Artur Zasada (PPE), písomne. – (PL) Medzinárodné adopcie by mali byť povolené pre dobro detí, ale len v prípade, že sa vyčerpali možnosti adopcie v danom členskom štáte. Malo by platiť pravidlo, že dieťa by malo vyrastať v krajine, ktorej je občanom.

Zahraničné adopcie sa uskutočňujú aj v našej krajine Poľsku. Zvyčajne sa týkajú detí, ktoré majú malú nádej na adopciu v rámci Poľska v dôsledku rôznych chorôb. V roku 2006 sa napríklad 202 zahraničných rodín rozhodlo postarať sa o 311 našich občanov – 214 poľských detí si našlo talianskych rodičov, 25 si našlo francúzskych rodičov, 22 si našlo amerických rodičov, 20 si našlo holandských rodičov, 15 si našlo švédskych rodičov, sedem z nich má teraz nemeckých rodičov, šesť detí má švajčiarskych rodičov, jedno dieťa si našlo belgických a jedno kanadských rodičov. Problém osirotených detí v západnej Európe prakticky nejestvuje, je tu však veľký záujem o možnosť adopcie detí z krajín strednej a východnej Európy.

Domnievam sa, že Európska komisia by mala v prvom rade: 1) informovať Parlament o tom, aké opatrenia boli alebo budú prijaté na európskej úrovni, aby sa zabránilo tomu,

že sa medzinárodné adopcie stanú priestorom pre obchodovanie s deťmi; 2) poskytnúť odpoveď na otázku, ako Komisia plánuje zabrániť adopciám detí podľa poslednej módy. Európania sú totiž čoraz odhodlanejší adoptovať si deti z Afriky, pretože medzi filmovými hviezdami sa to stalo hitom. To však nie je primeraný ani seriózny základ pre adoptívne rodičovstvo.

Návrh uznesenia: (B7-0021/2010)

Laima Liucija Andrikiienė (PPE), *písomne*. – (LT) Súhlasím s týmto uznesením o procese integrácie Srbska do EÚ, ktoré potvrdzuje, že budúcnosť Srbska je v EÚ, a nabáda túto krajinu, aby pokračovala vo svojom úsilí smerom k tomuto cieľu. Srbsko dosiahlo pokrok pri realizácii reforiem, je však potrebný ďalší pokrok, aby krajina splnila kodanské kritériá. Otázka Kosova je veľmi dôležitá. Podporujem preto výzvu v uznesení, aby srbská vláda rozpustila paralelné srbské štruktúry v Kosove, ktoré oslabujú proces decentralizácie a zabraňujú úplnej integrácii srbskej komunity do kosovských inštitúcií.

EÚ musí vyslať jasný signál srbskej vláde, že očakávame, že Srbsko zaujme konštruktívny postoj k blížiacim sa všeobecným voľbám v Kosove. Súhlasím s názorom uvedeným v uznesení, že účasť kosovských Srbov na volebnom procese je nevyhnutná, aby sa predišlo marginalizácii komunity kosovských Srbov.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne*. – (LT) Hlasoval som za toto uznesenie. Proces rozširovania Európskej únie je založený na politickom, právnom a technickom súlade s náročnými štandardmi a normami EÚ. Už v roku 2003 dostali krajiny západného Balkánu sľub, že môžu vstúpiť do Európskej únie, keď splnia súbor kritérií. Cieľom Európskej únie je zaistiť dlhodobú stabilitu a udržateľný rozvoj západného Balkánu. Keďže tempo integrácie krajín v tomto regióne je rozdielne, každá krajina musí vyvinúť maximálne úsilie, uskutočniť nevyhnutné reformy a podniknúť potrebné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a stability jednotlivých krajín, ako aj celého regiónu. Srbsko dosahuje výrazný pokrok v mnohých oblastiach a nadviazalo úspešnú a konštruktívnu spoluprácu s Európskou úniou. Zrušenie víz EÚ od roku 2009 ukázalo srbským občanom, že EÚ má pozitívny názor na reformy, ktoré sa v krajine začali. Súhlasím s poznámkami uvedenými v uznesení, že musia pokračovať reformy týkajúce sa ochrany občianskych a menšinových práv, plurality médií, nezávislosti súdnictva, väzníc a mnohých ďalších oblastí. Úsilie o presadzovanie princípov právneho štátu, ktoré zaisťujú demokratické fungovanie vládnych inštitúcií a účinnú ochranu ľudských práv a slobôd, musí zostať jednou z hlavných priorít srbských orgánov.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *písomne*. – (RO) Hlasovanie o Dohode o stabilizácii a pridružení je pre Srbsko povzbudením. Dúfam, že ratifikačný proces sa dnešným pozitívnym hlasovaním v Európskom parlamente urýchli. Chcel by som poznamenať, že jedna z otázok zdôraznených v správe o Dohode o stabilizácii a pridružení sa týka toho, že Srbsko neuznáva kosovské orgány a zachováva paralelné štruktúry. Ani Rumunsko neuznáva nezávislosť Kosova, ktorá bola vyhlásená jednostranne v rozpore s medzinárodným právom. Srbsko je skvelým susedom Rumunska a spájajú nás storočia histórie. A Rumunsko chápe a podporuje svojich priateľov. Budúcnosť Srbska je jednoznačne v Európe a jeho spolupráca s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu by mala byť dôkazom oddanosti Belehradu európskym hodnotám, demokracii a ľudským právam.

Srbsko bude musieť jednoznačne ísť po tej istej ceste vstupu do EÚ ako všetky členské štáty. Musí sa s ním však aj rovnako zaobchádzať, pokiaľ ide o túto cestu. Nedávny vývoj ukázal, že Srbsko pochopilo, čo od neho európske spoločenstvo očakáva. Dosiahol sa

viditeľný pokrok, EÚ však musí niektoré aspekty nedávnej histórie Belehradu, ktoré sa vážne dotýkajú srbského ľudu, riešiť s taktom.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *písomne.* – (RO) Európska únia je založená na zásadách, ako sú zmierenie a mierové spolužitie, a zameriava sa na rovnaké ciele zlepšovať vzťahy medzi národmi v tomto regióne. V tomto kontexte si myslím, že budúcnosť Srbska je po boku krajín EÚ, a domnievam sa, že táto krajina musí vystupňovať svoje úsilie smerom k dosiahnutiu tohto cieľa.

Edite Estrela (S&D), *písomne.* – (PT) Hlasovala som za toto uznesenie, pretože si uvedomujem, že Srbsko je v pozícii stať sa dôležitým hráčom pri zaisťovaní bezpečnosti a stability na Balkáne. Budúcnosť Srbska je nevyhnutne v EÚ. Preto si myslím, že táto krajina by mala pokračovať v úsilí dosiahnuť tento cieľ. Pokrok, ktorý už dosiahla v reformnom procese, je chvályhodný.

Diogo Feio (PPE), *písomne.* – (PT) Každý, kto sa pozrie na mapu Európskej únie, si rýchlo uvedomí, že osudom západného Balkánu je stať sa jej súčasťou. Som presvedčený, že sa nakoniec podarí dosiahnuť členstvo týchto krajín v nej. Cesta Srbska smerom k tomuto cieľu bola po rozpade bývalej Juhoslávie po páde sovietskej moci mimoriadne náročná. Jeho podiel ako agresora v bratovražedných vojnách a brutálny vplyv, ktorý to malo na susedné krajiny a na medzinárodné spoločenstvo ako celok, mal vážne dôsledky pre krajinu a jej ľudí. Odrhnutie Kosova, ktoré zostáva mimoriadne kontroverznou témou, zvýšilo napätie v regióne a stále má obrovský potenciál vyvolať nestabilitu. Dúfam, že Srbsko vydrží na svojej ceste do EÚ, a musím zablahoželať jeho ľuďom a ich predstaviteľom k pokroku, ktorý v tejto súvislosti dosiahli.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne.* – (PT) Budúcnosť Srbska je v EÚ. Víтам preto žiadosť Srbska o členstvo v Európskej únii, ktorá bola podaná 22. decembra 2009, a rozhodnutie Rady ministrov z 25. októbra 2010 požiadať Komisiu o preskúmanie žiadosti Srbska.

Chcel by som zablahoželať Srbsku k pokroku, ktorý dosiahlo v reformnom procese. Chcel by som zdôrazniť, že rozvoj regionálnej spolupráce zostáva kľúčovou prioritou EÚ a má slúžiť ako katalyzátor zmierenia, dobrých susedských vzťahov a zlepšovania medzilidských kontaktov na západnom Balkáne. Vyzývam preto Srbsko, aby prijalo konštruktívny prístup smerom k inkluzívnejšej regionálnej spolupráci.

Chcem zdôrazniť, že plná spolupráca s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu (MTTJ) je základnou podmienkou toho, aby Srbsko pokročilo na ceste k členstvu v EÚ. Treba poznamenať, že Srbsko aj naďalej primerane reaguje na žiadosti MTTJ o pomoc. Vyzývam srbskú vládu, aby aj naďalej úzko spolupracovala s tribunálom vrátane rýchleho poskytovania všetkých požadovaných dokumentov a včasného uzavretia prípadov, ktoré MTTJ posunul späť.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne.* – (PT) Hlasovali sme proti tomuto uzneseniu predovšetkým z dôvodu požiadaviek voči Srbsku a neprijateľného postoja EÚ v otázke Kosova. Parlament napríklad vyzýva srbskú vládu, aby rozpustila paralelné štruktúry v Kosove, ktoré, ako vyhlasuje, „oslabujú proces decentralizácie a zabraňujú úplnej integrácii srbskej komunity do kosovských inštitúcií“, a má aj ďalšie požiadavky na Srbsko v súvislosti s jeho spoluprácou s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu. Tento tlak na Srbsko je neprijateľný a je to o to zložitejšie, že porovnateľné opatrenia neboli

prijaté voči Kosovu napriek sťažnostiam verejnosti v súvislosti s obchodovaním s ľudskými orgánmi zo strany kosovských predstaviteľov.

Je tiež neprijateľné, že Parlament vyvíja tlak na Srbsko, aby „začalo dialóg s Kosovom bez toho, aby naďalej nastoľovalo otázku nových rokovaní o jeho statuse či rozdelení“.

Uznesenie o procese integrácie Srbska do EÚ poukazuje na niečo, na čo už dlho upozorňujeme. Dnes je jasné, že vojna vedená NATO a hlavnými mocnosťami EÚ na čele s Nemeckom mala za cieľ rozpad Juhoslávie a rozdelenie jej územia na krajiny, ktoré by mohli chrániť hospodárske záujmy veľkých podnikov v EÚ.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. – (FR) Nehlasoval som za toto uznesenie o procese integrácie Srbska do EÚ. Nebolo to pre samotný proces, ale pre nejednoznačnosť textu, pokiaľ ide o otázku Kosova.

Spomína sa spoločné uznesenie medzi Európskou úniou a Srbskom prijaté Valným zhromaždením OSN, nikde sa však nehovorí, že ho nemožno považovať za oficiálne uznanie nezávislosti Kosova Srbskom alebo tými členskými štátmi Únie, ktoré ju neuznali.

Nikde sa nehovorí ani o veľmi znepokojujúcej správe Rady Európy o obchodovaní s orgánmi odoberanými srbským väzňom zo strany Kosovskej oslobodzovacej armády (KLA), čo spochybňuje pôsobenie súčasného premiéra Kosova, zatiaľ čo dôležitou podmienkou vstupu Srbska do EÚ je vydanie dvoch zostávajúcich stíhaných osôb na úteku Medzinárodnému trestnému súdu.

Tak ako v prípade rôznych vojen, ktoré znamenali rozpad bývalej Juhoslávie, zlo sa pripisuje len jednej strane a pokánie sa žiada len od jedného tábora. Z dlhodobého hľadiska je to čoraz komplikovanejšie, hoci sa zdá, že srbská vláda, zaslepená vábením Európskej únie, to prijíma v nádeji na pristúpenie.

Ian Hudgton (Verts/ALE), *písomne*. – Kroky Srbska smerom k členstvu v EÚ treba privítať a dúfam, že posilnia mier a prosperitu v tejto oblasti. Uznesenie Parlamentu vyzýva na plné rešpektovanie menšinovej kultúry a jazykov, čo sú otázky, ktoré sú pre skupinu Európskej slobodnej aliancie kľúčové.

Giovanni La Via (PPE), *písomne*. – (IT) Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi ES a Srbskou republikou nadobudla platnosť 1. februára 2010. Napriek tomu, že odvtedy uplynulo 11 mesiacov, nie všetky členské štáty EÚ už ratifikovali túto dohodu. Týmto návrhom uznesenia chcel Európsky parlament po prvé, zdôrazniť význam úlohy Srbska v rámci Európskej únie a po druhé, vyjadriť súhlas so sociálnymi a politickými zlepšeniami, ktoré srbská vláda zaviedla v posledných rokoch. Chcel tiež poukázať na kroky, ktoré táto krajina ešte musí prijať, aby splnila požiadavky Európskej únie na demokratizáciu, slobodu a prijatie spravodlivých a udržateľných politík. Keďže som presvedčený, že vstup Srbska do EÚ je významným krokom vpred pre EÚ i Srbskú republiku, hlasoval som za návrh uznesenia, pretože si myslím, že tejto krajine sa veľmi skoro podarí prekonať všetky nedostatky, ktoré boli tak dlho dôvodom veľkých rozdielov medzi nimi.

David Martin (S&D), *písomne*. – Hlasoval som za toto uznesenie, ktoré poukazuje na pokrok Srbska v oblasti reforiem a na nedávnu požiadavku Rady, aby Komisia pripravila stanovisko k žiadosti Srbska o členstvo v EÚ. Uznesenie v každom prípade správne uvádza, že úplná spolupráca s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu“ vrátane vydania dvoch zostávajúcich stíhaných osôb na úteku do Haagu „je základnou podmienkou toho, aby Srbsko pokročilo na ceste k členstvu v EÚ.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne. – (FR)* Hlasujem proti tomuto textu na prejav solidarity so srbským ľuďom. Doplnenie podmienky splniť kodanské hospodárske kritériá ku krutým sociálnym škrtom vyplývajúcim z úsporných programov vnútených Medzinárodným menovým fondom (MMF) od januára 2009 je sociálnym zločinom, ktorý odmietam podporiť. A to ani nehovorím o rôznych porušeníach zvrchovaného práva srbského štátu odmietnuť rokovať s predstaviteľmi separatistickej provincie Kosovo, ktoré obsahuje tento text.

Nuno Melo (PPE), *písomne. – (PT)* Všetci sa zhodneme na tom, že osudom krajín oblasti západného Balkánu je stať sa súčasťou EÚ, čo sa stane v blízkej budúcnosti realitou.

Srbsko je súčasťou tejto skupiny a je to krajina so zložitým vývojom po rozpade bývalej Juhoslávie, ku ktorému došlo po páde sovietskeho impéria. Navyše, bratovražedné vojny, na ktorých sa podieľalo, a brutálny vplyv, ktorý to malo na susedné krajiny a na celé medzinárodné spoločenstvo, mali nešťastné dôsledky pre krajinu a jej ľud. Takzvaná „vojna“ v Kosove, ktorá je stále nedoriešená a veľmi kontroverzná v celom medzinárodnom spoločenstve, tiež prispela k skutočnosti, že mier v tomto regióne stále nie je realitou.

Preto je žiaduce, aby Srbsko pokračovalo na svojej ceste do Európy. Chcel by som využiť túto príležitosť a zablahoželať srbským predstaviteľom a ľuďom k ich úsiliu a k pokroku, ktorý dosiahli.

Rolandas Paksas (EFD), *písomne. – (LT)* Hlasoval za tento návrh uznesenia o procese integrácie Srbska do EÚ, pretože rozvoj regionálnej spolupráce zostáva kľúčovou prioritou EÚ a slúži ako katalyzátor realizácie politik zmiernenia a dobrých susedských vzťahov na západnom Balkáne. Srbsko sa chce stať dôležitým hráčom pri zaisťovaní bezpečnosti a stability v tomto regióne, preto je jeho budúcnosť úzko spätá s Európskou úniou a musí vyvinúť maximálne úsilie, aby sa stalo plnohodnotným členom EÚ. Ak chce Srbsko dosiahnuť status kandidátskej krajiny EÚ a začať rokovania s EÚ, musí začať dialóg s Kosovom, zaujať konštruktívny postoj k blížiacim sa všeobecným voľbám v Kosove a vyvinúť maximálne úsilie na zabránenie marginalizácii srbskej komunity v Kosove. Súhlasím s návrhom v tom, aby bol status kandidátskej krajiny udelený Srbsku len vtedy, keď začne plne spolupracovať s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu (MTT).

Okrem toho, Srbsko musí pokračovať v prebiehajúcich reformách a uskutočniť ďalšie. Srbské orgány musia urobiť všetko pre zaistenie riadneho dodržiavania princípov právneho štátu a demokracie v krajine a postarať sa o to, aby úroveň korupcie v Srbsku neustále klesala a aby úradníci, ktorí zneužívajú svoje postavenie, dostali prísne tresty.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne. – (PT)* Tento návrh uznesenia o procese integrácie Srbska do EÚ si zaslúži moju podporu z nasledujúcich dôvodov.

V júni 2003 bol na zasadnutí Európskej rady v Solúne vyslovený záväzok voči všetkým štátom západného Balkánu, že keď splnia vstupné kritériá, budú môcť vstúpiť do Európskej únie. Tempo integrácie krajín západného Balkánu je individuálne a závisí najmä od ich odhodlania splniť všetky požiadavky a povinnosti, vykonať všetky reformy a prijať potrebné opatrenia, ktoré členstvo v EÚ vyžaduje.

Úloha Srbska ako ručiteľa za bezpečnosť a stabilitu regiónu je kľúčová. Preto toto uznesenie potvrdzuje, že budúcnosť Srbska je v EÚ, a nabáda túto krajinu, aby pokračovala vo svojom úsilí smerom k tomuto cieľu. Chváli Srbsko za dosiahnutý pokrok v reformnom procese a víta rozhodnutie začať ratifikačný postup Dohody o stabilizácii a pridružení so Srbskom,

ktorú Rada uzatvorila 14. júna 2010, ako aj skutočnosť, že túto dohodu už ratifikovalo 10 členských štátov.

Paulo Rangel (PPE), *písomne. – (PT)* Hlasoval som za toto uznesenie, ktoré potvrdzuje, že budúcnosť Srbska je v EÚ, poukazuje na pokrok vo vykonávaní reforiem a naliehavo vyzýva túto krajinu, aby pokračovala v úsilí splniť požiadavky a kritériá, ktoré členstvo v EÚ vyžaduje.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *písomne. –* Naša skupina hlasovala za, pretože 16 zo 17 predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov bolo prijatých alebo zahrnutých do kompromisných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov vypracovaných spravodajcom, a to vrátane toho, ktorý žiadal, aby bola kandidatúra spojená s užšou spoluprácou s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu (MTT). Ďalšie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sa týkali Kosova, rodovej rovnosti, práv menšín, občianskej spoločnosti, verejnej dopravy, životného prostredia a vzťahov s Bosnou.

Licia Ronzulli (PPE), *písomne. – (IT)* Táto správa odstraňuje prekážky v obchode medzi Európskou úniou a Srbskom a je krokom na ceste k možnému pristúpeniu tejto balkánskej krajiny.

Dohoda o stabilizácii a pridružení bola podpísaná už v roku 2008, odvtedy ju však ratifikovalo len 12 členských štátov vrátane Talianska. Dôležitý cieľ, ktorý sme dnes dosiahli, musí byť v každom prípade novým štartovacím bodom pre Srbsko, ktoré podalo žiadosť v decembri 2009. Srbsko musí aj naďalej plne spolupracovať s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu, čo bolo vždy základnou podmienkou jeho vstupu.

Csanád Szegedi (NI), *písomne. – (HU)* V Srbsku sú závažné nedostatky v oblasti dodržiavania ľudských práv. Obyvatelia maďarskej národnosti sú považovaní za druhoradých občanov a časté sú prípady policajnej brutality. Prípady chlapcov z Temerína stále nebol vyšetrený. Kým Srbsko nedosiahne zreteľný pokrok v uvedených oblastiach, nemôžem podporiť proces jeho integrácie do Európy. Okrem toho sa domnievam, že je kľúčové, aby bola pôvodnému maďarskému obyvateľstvu vo Vojvodine udelená úplná územná autonómia.

Odporúčanie: Jelko Kacin (A7-0362/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne. – (PT)* Vzhľadom na dočasné rozhodnutie Rady a Komisie (15191/2007) a na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskou úniou a Srbskom súhlasím s uzatvorením tejto dohody.

George Becali (NI), *písomne. – (RO)* Hlasoval som za túto správu a nebude to prvýkrát, čo tu pri udávaní dôvodov uvediem aj osobné dôvody. Západný Balkán a Srbsko predstavujú viac než len región strategického významu pre Európsku úniu a nielen občania tohto regiónu potrebujú nás, ale my všetci potrebujeme ich. EÚ je hlavným obchodným partnerom Srbska a to hovorí za všetko. Srbsko má v Európe jedinečnú pozíciu, pretože je to krajina s najvyšším počtom utečencov a vysídlených osôb. Som pevne presvedčený, že urýchlenie procesu integrácie Srbska prospeje celému regiónu západného Balkánu.

Corina Crețu (S&D), *písomne. – (RO)* Hlasovala som za uznesenie o integrácii Srbska. Jedným z významných dôvodov pre takéto hlasovanie je to, že Srbsko sa môže stať dôležitým subjektom pri zaisťovaní bezpečnosti a stability v tomto regióne. Konštruktívne stratégie týkajúce sa regionálnej spolupráce a dobré susedské vzťahy sú zároveň kľúčovými prvkami procesu stabilizácie a pridružení. Všetky tieto aspekty sú kľúčovými faktormi

v procese premeny západného Balkánu na región s dlhodobou stabilitou a udržateľným rozvojom.

Proces integrácie Srbska do EÚ urýchľuje aj pokrok, ktorý dosiahlo v reformnom procese. Úsilie Srbska v oblasti ochrany menšín je chvályhodné, hoci sa ešte musí zlepšiť prístup k informáciám a vzdelaniu v menšinových jazykoch, najmä čo sa týka rumunskej menšiny, ktorá bola v priebehu posledného storočia výrazne diskriminovaná.

Výrazný pokrok sa dosiahol aj v súvislosti s podporou rodovej rovnosti, najmä pokiaľ ide o prijatie zákona o rodovej rovnosti a národného akčného plánu na zlepšenie postavenia žien a podporu rodovej rovnosti.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Rozhodujúca úloha Srbska v rámci západného Balkánu je jednoznačná: pre tento región bude náročné dosiahnuť stabilitu, ak nebude stabilné Srbsko. Reformy, ktoré začala uskutočňovať táto krajina, si zaslúžia chválu, pretože ich cieľom je posilnenie demokracie, transparentnosti a mechanizmov právneho štátu. Okrem toho bolo vyvinuté úsilie o obnovu vzťahov a partnerstiev so susednými krajinami, s jej bývalými nepriateľmi, čo je krok, ktorý vítam, pretože je dôležitý z ľudského hľadiska. Dohody, ktoré Srbsko uzatváralo s EÚ, a nedávne vzájomné otvorenie hraníc nasvedčujú tomu, že nebola zanedbaná politika postupného vytvárania skutočnej solidarity. Dúfam, že EÚ zväží žiadosť Srbska o členstvo s primeranou prísnosťou, ale zároveň dúfam, že to urobí so zreteľom na dôležité poslanstvo, ktoré by takýto vstup – spolu s Chorvátskom, ktoré už je v pokročilejšom štádiu – predstavoval pre Srbov, pre celý región i pre samotnú EÚ.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Budúcnosť Srbska je v EÚ. Vítam preto žiadosť Srbska o členstvo v Európskej únii, ktorá bola podaná 22. decembra 2009, a rozhodnutie Rady ministrov z 25. októbra 2010 požiadať Komisiu o preskúmanie žiadosti Srbska.

Chcel by som zablahoželať Srbsku k pokroku, ktorý dosiahlo v reformnom procese. Chcel by som zdôrazniť, že rozvoj regionálnej spolupráce zostáva kľúčovou prioritou EÚ a má slúžiť ako katalyzátor zmierenia, dobrých susedských vzťahov a zlepšovania medziludských kontaktov na západnom Balkáne.

Vyzývam preto Srbsko, aby prijalo konštruktívny prístup smerom k inkluzívnejšej regionálnej spolupráci. Súhlasím s týmto návrhom rozhodnutia Rady a Komisie o uzavretí Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Srbskou republikou na strane druhej.

Carlo Fidanza (PPE), písomne. – (IT) Vítam Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Srbskom. Dohoda o stabilizácii a pridružení (SAA) odstraňuje prekážky v obchode medzi Európskou úniou a Srbskom a je krokom smerom k možnému vstupu tejto balkánskej krajiny do EÚ. Dohoda bola podpísaná v roku 2008, odvtedy ju však ratifikovalo len 12 členských štátov vrátane Talianska. Dnešné hlasovanie je dôkazom súhlasu Parlamentu s touto dohodou a vysiela signál zostávajúcim 15 členským štátom, aby ju tiež ratifikovali. Napriek tomu, že Srbsko bolo ťažko skúšané udalosťami, ktoré definovali jeho nedávnu históriu, začalo sa pomaly spamätávať a konsolidovať svoju demokratickú štruktúru. Zemepisná poloha a strategická úloha nepochybne stavia Srbsko do stredobodu procesu integrácie balkánskych krajín do EÚ. Srbsko je aj dôležitým obchodným partnerom a okrem iného zohráva kľúčovú úlohu v oblasti železiarskeho a oceliarskeho priemyslu. Dnešné hlasovanie prichádza po inom dôležitom kroku vpred v decembri 2009, keď boli zrušené

víza v celom schengenskom priestore, vďaka čomu sa srbskí občania môžu cítiť európskejšie.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne.* – (PT) Dnes bola prijatá nová Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Srbskom, ktorá umožňuje vznik zóny voľného obchodu a dáva tejto krajine perspektívu vstupu do EÚ. Vzhľadom na náš názor na rozširovanie sme sa zdržali hlasovania o tejto správe.

S niektorými jej aspektmi však nesúhlasíme, konkrétne s podmienkami zo strany EÚ a predovšetkým s požiadavkou na plnú spoluprácu s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu, ktorá je aj naďalej predpokladom budúceho vstupu Srbska do EÚ. Tieto otázky neboli predložené iným krajinám v podobnej pozícii. Mali by sme pamätať aj na to, že ak má táto dohoda nadobudnúť platnosť, musí ju ratifikovať všetkých 27 členských štátov.

Dohoda o stabilizácii a pridružení (SAA) podpísaná v roku 2008 umožňuje vznik zóny voľného obchodu medzi EÚ a Srbskom a dáva tejto krajine perspektívu vstupu do EÚ. Srbsko podalo žiadosť o členstvo v EÚ v decembri 2009. V októbri minulého roka Rada požiadala Komisiu, aby vypracovala stanovisko k požiadavke tejto krajiny na vstup, ktoré predstaví túto jeseň.

Lorenzo Fontana (EFD), *písomne.* – (IT) V súvislosti s procesom rozširovania si situácia na západnom Balkáne zaslúži zvláštnu pozornosť. Krajina ako Srbsko nepochybne predstavuje problémy, ale zdá sa, že situácia v Belehrade je omnoho lepšia ako v ostatných krajinách tejto oblasti. Keďže dúfam, že dôjde k zásadnému urýchleniu procesu spolupráce s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu, podporujem tento text, pričom tiež dúfam, že si ho srbskí občania a orgány vysvetlia ako podnet.

David Martin (S&D), *písomne.* – Hlasovaním som vyjadril súhlas s Dohodou o stabilizácii a pridružení so Srbskom, pripomínam však, že doteraz dohodu ratifikovalo len 11 členských štátov. Vyzývam ostatných 16 štátov, aby to urobili čo najskôr.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne.* – (FR) Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Srbskom – tak ako všetky dohody tohto druhu – odsudzuje ľudí na extrémnu chudobu v prospech rýchleho prechodu na trhové hospodárstvo a vytvorenia zóny voľného obchodu v priebehu nasledujúcich piatich rokov. Európska únia nie je hodná vlastných občanov ani občanov krajín, ktoré chcú do nej vstúpiť. Hlasujem proti tejto správe na prejav solidarity s ľuďom Srbskej republiky.

Nuno Melo (PPE), *písomne.* – (PT) Všetci sa zhodneme na tom, že osudom krajín oblasti západného Balkánu je stať sa súčasťou EÚ, čo sa stane v blízkej budúcnosti realitou.

Srbsko je súčasťou tejto skupiny a je to krajina so zložitým vývojom po rozpade bývalej Juhoslávie, ku ktorému došlo po páde sovietskeho impéria. Navyše, bratovražedné vojny, na ktorých sa podieľalo, a brutálny vplyv, ktorý to malo na susedné krajiny a na celé medzinárodné spoločenstvo, mali nešťastné dôsledky pre krajinu a jej ľud. Takzvaná „vojna“ v Kosove, ktorá je stále nedoriešená a veľmi kontroverzná v celom medzinárodnom spoločenstve, tiež prispela k skutočnosti, že mier v tomto regióne stále nie je realitou.

Preto je žiaduce, aby Srbsko pokračovalo na svojej ceste do Európy. Chcel by som využiť túto príležitosť a zablahoželať srbským predstaviteľom a ľuďom k ich úsiliu a k pokroku, ktorý dosiahli. Chcem vyzdvihnúť úlohu, ktorú Srbsko zohráva z hľadiska stabilizácie regiónu západného Balkánu ako celku a najmä stability a súdržnosti Bosny a Hercegoviny.

Justas Vincas Paleckis (S&D), *písomne*. – (LT) Hlasoval som za toto uznesenie, pretože považujem za kladný pokrok, ktorý dosiahlo Srbsko pri realizácii reforiem v oblastiach verejnej správy, právneho rámca a boja proti korupcii a organizovanému zločinu. Súhlasím s výzvou spravodajcu, aby všetky členské štáty EÚ začali proces ratifikácie Dohody o stabilizácii a pridružení so Srbskom. Základnou podmienkou pre pokrok Srbska na ceste k členstvu v EÚ, z ktorej vychádza táto správa, je plná spolupráca s tribunálom v Haagu. Chcel by som tiež naliehať na Srbsko, aby prijalo silnejšie záväzky v oblasti politik zamestnanosti a sociálnej súdržnosti.

Chcem tiež túto krajinu požiadať, aby vytvorila prostredie priaznivé pre rozvoj demokracie, princípov právneho štátu, trhového hospodárstva a dodržiavanie ľudských práv. Srbsko dosiahlo pokrok v oblasti životného prostredia. Krajina by však mala vystupňovať svoje úsilie v oblasti obnoviteľnej energie a energetickej účinnosti. Stále ešte treba vykonať transpozíciu hlavných prvkov *acquis* v oblasti obnoviteľnej energie. Krajina musí prijať legislatívny rámec v oblasti energetickej účinnosti.

Alfredo Pallone (PPE), *písomne*. – (IT) Hlasoval som za uznesenie o procese integrácie Srbska do EÚ a o Dohode o stabilizácii a pridružení s Európskou úniou, pretože sa domnievam, že konštruktívny prístup k regionálnej spolupráci a dobré vzťahy so susednými krajinami sú rozhodujúce prvky procesu stabilizácie a pridružení a zohrajú kľúčovú úlohu v procese transformácie západného Balkánu na oblasť dlhodobej stability a udržateľného rozvoja. Srbsko zohráva dôležitú úlohu aj v oblasti bezpečnosti, stability a zmierenia ľudí v tomto regióne. Európska únia odsudzuje všetky vojnové zločiny, ktoré zničili bývalú Juhosláviu, a podporuje prácu Medzinárodného trestného tribunálu pre bývalú Juhosláviu (MTT). Zdôrazňuje tiež, že budúcnosť Srbska je v členstve v Európskej únii, a nabáda túto krajinu, aby pokračovala vo svojom úsilí smerom k dosiahnutiu tohto cieľa.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne*. – (PT) Neexistujú žiadne prekážky, aby Európsky parlament vyslovil svoj súhlas s návrhom rozhodnutia Rady a Komisie o uzavretí Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Srbskou republikou na strane druhej.

V kontexte súčasných právomocí Európskeho parlamentu v oblasti medzinárodných dohôd Rada predložila žiadosť o prijatie dohody a Výbor pre zahraničné veci zverejnil svoje stanovisko vo forme odporúčania, aby dohoda bola uzavretá.

Hlasovala som za, pretože sa domnievam, že táto dohoda je mimoriadne dôležitým príspevkom k silnej a účinnej susedskej politike, v rámci ktorej zohráva Srbsko úlohu z hľadiska geopolitickej rovnováhy na Balkáne.

Aldo Patriciello (PPE), *písomne*. – (IT) So zreteľom na návrh rozhodnutia Rady a Komisie, na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a Srbskou republikou, na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 217 a článkom 218 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, na článok 81 a článok 90 rokovacieho poriadku Parlamentu a na odporúčanie Výboru pre zahraničné veci považujem za úplne logické a potrebné podporiť pozíciu Parlamentu.

Schvaľujem preto tento návrh rozhodnutia Rady a Komisie s cieľom podporiť, po prvé, užšiu spoluprácu so Srbskom a, vo všeobecnejšej rovine, opatrenia zamerané na stabilizáciu a spoluprácu v rámci Európskej únie.

Paulo Rangel (PPE), *písomne*. – (PT) Reformy, ktoré sa začali v Srbsku, umožnia tejto krajine dosiahnuť výrazný pokrok na ceste k budúcemu členstvu v EÚ. Preto sa domnievam,

že treba podporiť uzavretie tejto Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Srbskou republikou na strane druhej.

Teresa Riera Madurell (S&D), písomne. – (ES) Súhlas Parlamentu s Dohodou o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Srbskom v nadväznosti na rozhodnutie Rady začať proces ratifikácie je dôležitým krokom na ceste smerom k integrácii krajín západného Balkánu do EÚ. Hlasovala som za vzhľadom na svoju víziu EÚ ako popredného hráča, ktorý je povinný podporovať úplnú stabilizáciu západného Balkánu. Medzinárodná dôveryhodnosť EÚ je úzko spojená s jej schopnosťou konať v súvislosti so susednými krajinami. V prípade krajín západného Balkánu vrátane Srbska sa zdá, že jedinou možnou cestou je vstup do EÚ. Tento vstup je však spojený so sériou podmienok. Srbsko preukazuje skvelé predpoklady na pokrok smerom k vstupu do EÚ.

Okrem súhlasu, ktorý dnes dal Parlament, však bolo prijaté aj uznesenie, ktoré napriek tomu, že voči Srbsku vyznieva pozitívne, poukazuje aj na to, že aj naďalej je rozhodujúcim faktorom cesty Belehradu do EÚ jeho spolupráca s Medzinárodným trestným súdom a plná oddanosť demokracii a princípom právneho štátu.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – Podporili sme tento text, pretože väčšina pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré sme predložili, bola prijatá. Tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sa týkali Kosova, rodovej rovnosti, práv menšín, občianskej spoločnosti, verejnej dopravy, životného prostredia a vzťahov s Bosnou. Jediný návrh, ktorý bol odmietnutý, bude opäť predložený, pretože neprešiel pre nerozhodné hlasovanie (27 k 27). Je veľmi dôležitý, pretože vyzýva Srbsko, aby začalo dialóg s Kosovom bez toho, aby nastoľovalo otázku nových rokovaní o jeho statuse či rozdelení.

Angelika Werthmann (NI), písomne. – (DE) Hlasovala som za uzavretie Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskou úniou a Srbskou republikou. Srbsko je významné z hľadiska stability celého regiónu Balkánu, a preto je dôležité, aby sme s touto krajinou viedli nepretržitý dialóg na inštitucionálnej úrovni. V posledných rokoch dosiahlo Srbsko veľký pokrok na ceste do Európy. Po rozhodnutí Medzinárodného súdneho dvora, že jednostranné vyhlásenie nezávislosti Kosova nebolo porušením medzinárodného práva, musí Európa zohrávať aktívnu mierovú úlohu. Musíme tiež všetkými možnými spôsobmi podporiť Srbsko v jeho úsilí o spoluprácu s Medzinárodným trestným súdom.

Artur Zasada (PPE), písomne. – (PL) Veľmi ma potešil výsledok dnešného hlasovania o návrhu rozhodnutia Rady a Komisie o uzavretí Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi a Srbskou republikou. Od roku 2007 dosiahlo Srbsko viditeľný pokrok v oblasti spolupráce s Európskou úniou, čo umožnilo obnoviť rokovania s EÚ. Boli dokončené 10. septembra 2007 a po konzultáciách s členskými štátmi EÚ sa 7. novembra 2007 v Bruseli začali práce na dohode o stabilizácii a pridružení. Musíme však pamätať na to, že predpokladom plnohodnotnej spolupráce je, aby Srbsko splnilo politické podmienky stanovené Radou pri prijímaní smerníc o rokovaní, najmä čo sa týka plnej spolupráce s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu.

Správa: Marisa Matias (A7-0366/2010)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Hlasoval som za túto iniciatívnu správu, ktorej cieľom je ďalší rozvoj celej škály opatrení, najmä čo sa týka podpory včasného určovania diagnózy a kvality života, zlepšovania epidemiologických poznatkov o ochorení

a koordinácie existujúceho výskumu, podpory výmeny osvedčených postupov medzi členskými štátmi a úcty voči ľuďom postihnutým ochoreniami súvisiacimi s demenciou. V súčasnosti sa každý rok objaví demencia nejakého typu u približne 14 miliónov Európanov, pričom za polovicu všetkých prípadov je zodpovedná Alzheimerova choroba.

Je potrebné spojiť rôzne politiky, ktoré sa momentálne uplatňujú, s cieľom riešiť túto situáciu koordinovaným, objektívnym a efektívnejším spôsobom a podporiť opatrovateľov a rodiny v oblastiach, ako sú posilňovanie rôznych systémov zdravotnej starostlivosti, odborná príprava a poradenstvo. Domnievam sa, že je dôležité, aby európska stratégia v oblasti demencie kládla väčší dôraz na sociálne aspekty života ľudí trpiacich demenciou a viac sa zamerala na výskum a prevenciu, ako aj na včasnú diagnostiku.

Laima Liucija Andrikiene (PPE), *písomne*. – (LT) Hlasovala som za toto uznesenie o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií, ktorej základný prístup je založený na zlepšenej koordinácii medzi členskými štátmi a účinnejšej a solidárnej reakcii zameranej na prevenciu a liečbu osôb trpiacich demenciou, najmä Alzheimerovou chorobou, ako aj na pomoc ľuďom v ich okolí, či už ide o zdravotníckych pracovníkov, poskytovateľov služieb alebo príbuzných. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií je základným krokom smerujúcim ku konkrétnym návrhom zameraným na prepojenie rôznych existujúcich politík a spôsobov boja proti tomuto typu ochorenia. Rozdrobené opatrenia, existujúce rozdiely v reakcii na európskej úrovni a výskyt nerovnakých podmienok v súvislosti s prístupom k liečbe a s liečbou tohto ochorenia sú viac než dostatočným dôvodom na zavedenie tejto iniciatívy.

Preto je nevyhnutné zamerať sa na včasnú diagnostiku a prevenciu a prijať opatrenia na zlepšenie informovanosti o tom, čo znamená život s demenciou. Európska stratégia sa tiež musí snažiť zabezpečiť existenciu služieb, ktoré zaručia maximálne možné pokrytie a rovnaké podmienky, pokiaľ ide o prístup k liečbe a liečbu pacientov bez ohľadu na ich vek, pohlavie, finančné prostriedky alebo bydlisko.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne*. – (LT) Hlasoval som za tento dôležitý dokument. Každých 24 hodín je diagnostikovaný nový prípad neurodegeneratívneho ochorenia (poruchy nervového systému). V súčasnosti toto ochorenie predstavuje jednu z hlavných príčin nespôsobilosti starších ľudí a Alzheimerova choroba je zodpovedná za viac ako polovicu všetkých prípadov. Očakáva sa, že počet postihnutých ľudí bude výrazne rásť. To spôsobuje obavy vzhľadom na nárast priemernej dĺžky života a pokles pomeru medzi počtom pracujúcich ľudí a počtom ľudí na dôchodku. Podporujem návrh Európskej komisie na vytvorenie európskej stratégie, solidárnej reakcie zameranej na prevenciu a liečbu osôb trpiacich demenciou (postupné zhoršovanie duševných schopností), ako aj na pomoc ľuďom v ich okolí. Európska stratégia by sa tiež mala snažiť zabezpečiť existenciu služieb, ktoré zaručia maximálne možné pokrytie a rovnaké podmienky, pokiaľ ide o prístup k liečbe a liečbu pacientov bez ohľadu na ich vek, pohlavie, finančné prostriedky alebo bydlisko.

Regina Bastos (PPE), *písomne*. – (PT) Demencia je ochorenie charakteristické pomalou a postupnou stratou pamäti, koncentrácie a schopnosti učiť sa a zvyčajne postihuje ľudí vo veku nad 65 rokov. Demencia patrí do skupiny neurodegeneratívnych ochorení, ktoré by sa nemali považovať za normálnu súčasť starnutia. Podľa odhadov trpí neurodegeneratívnymi ochoreniami viac ako 8 miliónov Európanov vo veku 30 až 99 rokov, čo predstavuje 12,5 prípadu na 1 000 ľudí, pričom ženy bývajú častejšie postihnuté

ako muži. Vedci priznávajú, že toto číslo sa môže v priebehu nasledujúcich 20 rokov zdvojnásobiť. Najčastejšou formou demencie v Európe je Alzheimerova choroba, ktorá predstavuje 50 až 70 % prípadov. Hlasovala som za túto správu, ktorej cieľom je zlepšenie kvality života a blaha pacientov, podpora výskumu a prevencie a zlepšenie komunikácie medzi členskými štátmi s cieľom efektívnejšej a začleňujúcejšej reakcie, ktorá umožní prevenciu a liečbu ľudí trpiacich ochoreniami súvisiacimi s demenciou, najmä Alzheimerovou chorobou, ako aj pomoc ľuďom v ich okolí. Dôležitý je aj návrh na vyhlásenie Európskeho roka duševného zdravia.

George Becali (NI), písomne. – (RO) Podporujem spravodajkyňu a hlasoval som za jej návrh. Alzheimerova choroba je čoraz rozšírenejšia a postihuje čoraz viac ľudí, najmä vzhľadom na to, že aj naďalej klesá pomer medzi pracujúcimi ľuďmi a dôchodcami. Zmeny v správaní a osobnosti pacientov vytvárajú ich závislosť na ľuďoch v ich blízkosti. Návrh, ktorý nám predkladá spravodajkyňa, má zlepšiť koordináciu medzi členskými štátmi, solidaritu a podporu nielen tých, ktorí sú týmto ochorením postihnutí, ale aj tých, ktorí sú s nimi akýmkoľvek spôsobom spojení.

Mara Bizzotto (EFD), písomne. – (IT) Čoraz viac ľudí v Európe i na celom svete trpí Alzheimerovou chorobou, pričom v posledných desaťročiach klesá priemerný vek postihnutých osôb. Už aj v minulosti bolo toto ochorenie sociálnym a zdravotným problémom, dnes sa však stalo naliehavou prioritou programov vnútroštátnych politik zdravotnej starostlivosti. Preto je úsilie, ktoré chce Európska únia vyvinúť v priebehu nasledujúcich niekoľkých rokov v oblasti koordinácie politik na európskej úrovni, pozitívne. Bude sa týkať výskumu a výmeny osvedčených postupov v oblasti liečby Alzheimerovej choroby, včasnej diagnostiky a podpory rodín chorých osôb, keďže v mnohých členských štátoch sú dnes rodiny pod silným finančným a psychologickým tlakom, pretože sa musia starať o ľudí, ktorí potrebujú neustálu starostlivosť a liečbu. Hlasujem za správu pani Matiasovej v nádeji, že sa urobí veľa práce – viac ako doteraz – v oblasti tohto ochorenia, ktoré je čoraz častejšie, ale ktorého veľké sociálne dôsledky nie sú až tak všeobecne známe.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), písomne. – (LT) Súhlasím s európskou iniciatívou o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií, pretože každý rok sa u čoraz vyššieho počtu ľudí vyvinie nejaký typ demencie. Keďže obyvateľstvo Európy starne a sociálne a hospodárske dôsledky tohto trendu významne postihujú systémy zdravotnej starostlivosti v členských štátoch, treba naliehavo prijať opatrenia a konkrétne iniciatívy na boj proti tomuto vážnemu ochoreniu. Nedávne výsledky v Európe ukázali, že Alzheimerova choroba je v EÚ stále nedostatočne diagnostikovaná a že existuje veľa rozdielov v členských štátoch, pokiaľ ide o prevenciu, prístup k liečbe a poskytovanie primeraných služieb. Pozornosť by sa mala zamerať na včasnú diagnostiku a prevenciu Alzheimerovej choroby. Významným faktorom vzniku Alzheimerovej choroby je stravovanie, prioritou by sa preto mala stať prevencia demencie na základe prispôsobiteľných intervencií a osobitná pozornosť by sa mala venovať preventívnym faktorom ako zdravá výživa, podpora fyzickej a kognitívnej aktivity a kontrola kardiovaskulárnych rizikových faktorov, ako diabetes, vysoká hladina cholesterolu, vysoký krvný tlak a fajčenie. Okrem toho je dôležité zvýšiť dôstojnosť všetkých pacientov počas celého priebehu ochorenia a znížiť rozdiely, teda zabezpečiť existenciu služieb, ktoré zaručia pokrytie a rovnaké podmienky, pokiaľ ide o prístup k liečbe a liečbu pacientov bez ohľadu na ich vek, pohlavie, finančné prostriedky alebo bydlisko.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), písomne. – (RO) Alzheimerova choroba pôsobí všade rovnako. Keďže vedeckému pokroku sa nedarí diagnostikovať ju pred jej nástupom ani nájsť liek, je o to nevyhnutnejšie, aby sme hľadali riešenia na zlepšenie života tých, ktorí

ňou trpia. Viac ako 8 miliónov Európanov trpí neurodegeneratívnymi ochoreniami a predpovede nie sú vôbec sľubné – v priebehu 30 rokov sa počet pacientov zdvojnásobí. Preto sa musí zlepšiť koordinácia medzi členskými štátmi a musí sa prijať účinnejšia a solidárna reakcia zameraná na prevenciu a liečbu osôb trpiacich demenciou, najmä Alzheimerovou chorobou, ako aj na podporu ľudí v ich okolí. Z hľadiska fungovania akejkoľvek európskej stratégie v tejto oblasti je dôležité, aby všetky krajiny prioritne vypracovali národné akčné plány. Musíme sa zamerať aj na včasnú diagnostiku a prevenciu a na zhromažďovanie a spracúvanie epidemiologických údajov o tomto ochorení.

Po uskutočnení týchto základných krokov sú potrebné integrované opatrenia počnúc výskumom až po poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Je dôležité odstrániť nedostatky, ktoré stále existujú v oblastiach, ako sú odborné vzdelávanie a podpora rodín, a prijať opatrenia na zlepšenie informovanosti verejnosti o problémoch, ktoré život s demenciou prináša.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Hlasoval som za správu o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe, pretože Európska komisia a vlády členských štátov sa podujali zaviesť európske a národné akčné plány na: podporu výskumu príčin ochorenia na európskej úrovni, prevenciu a liečbu Alzheimerovej choroby a zvýšenie ich financovania, zlepšenie prevencie a včasnej diagnostiky a usporiadanie informačných kampaní pre všeobecnú verejnosť s cieľom zlepšiť schopnosť rozpoznať symptómy tohto ochorenia, uvedomiť si ťažkú prácu opatrovateľov pacientov s demenciou a poskytnúť psychologickú podporu pacientom a ich rodinám. Najdôležitejšou vecou však je zaistiť a podporovať verejný prístup k tomuto ochoreniu vo všeobecnosti. Verejne financovaný výskum, prevencia, liečba a podpora pre pacientov a ich rodiny a príbuzných sú dôležité nielen z principiálneho hľadiska.

Tento verejný prístup je potrebný aj s cieľom zabrániť špekuláciám zo strany farmaceutických spoločností a iným súkromným záujmom. Členské štáty musia poskytovať potrebné štátom financované služby a infraštruktúru, aby bolo možné riešiť zdravotné a sociálne dôsledky pre pacientov a prostredie, v ktorom žijú.

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (PT) Odhaduje sa, že 7,3 milióna Európanov trpí rôznymi formami demencie, pričom vo väčšine prípadov ide o Alzheimerovu chorobu. Je to veľký zdravotný problém, pretože by sme mali pamätať na to, že rôzne formy demencie nepostihujú len tých, ktorí nimi trpia, ale týkajú sa aj tých, ktorí sa o nich starajú. Keby v tejto oblasti existovala európska stratégia, umožnila by integrovanejší prístup, účinnejšiu reakciu na liečbu a lepšiu informovanosť o duševných ochoreniach, vďaka čomu by európska verejnosť bola citlivejšia k poruchám mozgu spojeným so starnutím.

Po prvé, domnievam sa, že je dôležité zlepšiť koordináciu medzi členskými štátmi prostredníctvom vytvorenia vnútroštátnych stratégií a plánov týkajúcich sa Alzheimerovej choroby. Po druhé, myslím si, že je dôležité zabezpečiť väčšiu podporu a lepšie poskytovanie služieb pacientom a ich rodinám. A nakoniec, domnievam sa, že je dôležité posilniť výskum, liečbu a prevenciu tohto typu ochorenia. Chcel by som zablahoželať pani Matiasovej k správe, ktorú predložila, a podporujem odporúčania Komissii a Rade, ako aj členským štátom.

Mário David (PPE), písomne. – (PT) Odhaduje sa, že v Európe trpí demenciou 9,9 milióna ľudí, pričom väčšina z nich – viac ako 7 miliónom – bola diagnostikovaná Alzheimerova choroba. Vedecké štúdie poukazujú na to, že toto číslo sa môže každých 20 rokov

zdvojnásobiť. Táto situácia si vyžaduje nový postoj zo strany Európskej únie a členských štátov k otázke prevencie a liečby tohto ochorenia.

Správa, o ktorej sme dnes hlasovali a ktorej obsah podporujem, navrhuje zlepšenú koordináciu medzi zdravotníckymi a sociálnymi službami členských štátov a ľuďmi, ktorí sú v blízkosti tých, ktorí trpia Alzheimerovou chorobou, teda zdravotníkmi pracovníkmi, príbuznými či súkromnými charitatívnymi organizáciami. Chcel by som tiež zdôrazniť význam, ktorý správa prikladá včasnej diagnostike, existencii prepojených referenčných centier, multidisciplinárnemu prístupu k tomuto ochoreniu, odbornej príprave špecializujúcej sa na tento typ ochorenia a siete podpory rodín. Dôležitá je aj navrhovaná podpora informačných kampaní o degeneratívnych ochoreniach zameraných na širokú verejnosť. Súhlasím aj s myšlienkou vyjadrenou v správe, že európska stratégia v oblasti týchto ochorení musí chrániť služby, ktoré umožňujú všeobecný a zemepisne rozšírený prístup k tomuto systému.

Marielle De Sarnez (ALDE), písomne. – (FR) V Európe trpí 10 miliónov ľudí duševnými poruchami a najmä Alzheimerovou chorobou. Európska reakcia zostáva slabá a situácia pacientov, ich rodín a opatrovateľov je v rámci Európy veľmi nevyvážená: v súčasnosti má len sedem členských štátov vytvorené vnútroštátne stratégie. Preto Európsky parlament naliehavo vyzýva členské štáty, aby vypracovali konkrétne programy a stratégie na vnútroštátnej úrovni na boj proti tomuto ochoreniu a jeho účinkom. Tieto stratégie sa musia týkať sociálnych a zdravotných následkov tohto ochorenia, ako aj služieb a podpory, ktoré ľudia trpiaci týmto ochorením a ich rodiny potrebujú. Úsilie v oblasti podpory včasnej diagnostiky a služieb zdravotnej starostlivosti zameraných na prevenciu a výskum sa musí stať prioritou zdravotnej starostlivosti aj na úrovni Európskej únie. Preto sa na európskej úrovni musí podporovať vytvorenie verejno-súkromného programu zameraného na výskum, vývoj a investície. Rýchlosť, akou sa nám podarí spomaliť postup Alzheimerovej choroby, možno až do jej úplného odstránenia, bude mať vplyv na významnú zmenu počtu odkázaných ľudí a pomôže starším ľuďom čo najdlhšie žiť svoje životy na čo najvyššej úrovni.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných formách demencie, pretože zavádza opatrenia na zaistenie dôstojnosti osôb trpiacich demenciou, zníženie rozdielov a prevenciu sociálneho vylúčenia, ako aj na podporu včasnej diagnostiky a výskumu prevencie týchto ochorení.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) V Európe trpí istou formou demencie približne 9,9 milióna ľudí, čo znamená, že Európa sa zaraďuje na druhé miesto so zreteľom na výskyt tohto typu ochorenia. Len v Portugalsku sa odhaduje počet pacientov trpiacich demenciou na 1 53 000, pričom vyše 90 000 z nich trpí Alzheimerovou chorobou a podľa predpokladov sa tieto počty do roku 2020 zdvojnásobia. Tým, že obyvateľstvo staršie, predstavuje reakcia spoločností a vlád na tento typ ochorenia, ktorý je vo veľkej miere spojený s vekom, na začiatku tohto tisícročia veľký problém. Z tohto dôvodu nemám inú možnosť ako výrazne podporiť iniciatívu, ktorá navrhuje, aby sa demencia vyhlásila za prioritu v oblasti zdravotníctva EÚ, a nalieha na členské štáty, aby vypracovali konkrétne národné stratégie a plány týkajúce sa Alzheimerovej choroby. Strana Demokratického a sociálneho streda – Ľudová strana v Portugalsku obhajuje tento prístup, keďže je jednou z priorit a v plnej miere spĺňa zdravotné politiky a priority EÚ, pričom od vlády požaduje národný plán proti demencii, ktorý zaručí dôstojnú, humánnu a kvalifikovanú podporu a starostlivosť ľuďom trpiacim Alzheimerovou chorobou a inými formami demencie.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) V Európe pribudne každoročne 1,4 milióna prípadov niektorého typu demencie, čo znamená, že každých 24 sekúnd je diagnostikovaný nový prípad. V Portugalsku trpí demenciou pravdepodobne 1 530 000 ľudí, pričom 90 000 z nich trpí Alzheimerovou chorobou. Tým, že obyvateľstvo EÚ starne, odborníci predpokladajú, že tieto počty sa do roku 2040 zdvojnásobia.

Keďže obyvateľstvo starne a pomer medzi pracujúcou populáciou a populáciou na dôchodku sa znižuje, očakáva sa, že demencia bude jedným z hlavných problémov v rámci udržateľnosti vnútroštátnych sociálnych systémov a systémov zdravotníctva. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby vlády vypracovali konkrétne národné stratégie a plány týkajúce sa Alzheimerovej choroby s cieľom reagovať na sociálne a zdravotné následky demencie, a to nielen prostredníctvom poskytovania služieb, ale aj podpory ľuďom trpiacim demenciou a ich rodinám.

Vítam návrh vyhlásiť Európsky rok duševného zdravia s cieľom zvýšiť povedomie o mozgových ochoreniach súvisiacich so starnutím a o spôsoboch zisťovania a určovania raných symptómov takýchto ochorení, pričom jeho súčasťou by mali byť verejné informačné kampane o prevencii a liečbe týchto ochorení.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Alzheimerova choroba a iné formy demencie sú ochorenia, ktoré odôvodnene priťahujú pozornosť a zvyšujú obavy. Podľa správy organizácie *Alzheimer's Disease International* z roku 2010 sa počet ľudí trpiacich týmito ochoreniami v Európe odhaduje na 9,9 milióna a očakáva sa, že ich počet sa do roku 2020 výrazne zvýši. Problematike nedostatku profesionálnych opatrovateľov starajúcich sa o ľudí trpiacich Alzheimerovou chorobou je nutné venovať značnú pozornosť, pretože ak neprijmeme primerané opatrenia, táto situácia sa v budúcnosti len zhorší. K týmto opatreniam musí patriť odborná príprava dostatočného počtu odborníkov v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb a zabezpečenie poskytovania primeranej starostlivosti prostredníctvom verejných služieb, pričom je nutné podľa možnosti rešpektovať želanie pacientov, ktorí chcú zostať vo vlastnom domácom prostredí, a podporovať základné zásady dôstojnosti a sociálneho začlenenia, ako aj nezávislosti a sebestačnosti pacientov. Keďže s týmto ochorením sú spojené veľmi vysoké náklady na liečbu, ktoré väčšina pacientov nedokáže uhradiť, je nevyhnutné zvýšiť mieru financovania týchto liekov. Je absolútne nevyhnutné podporiť a zintenzívniť výskum v tejto oblasti, predovšetkým v súvislosti s prevenciou, diagnostikou a liečbou, pričom hlavnou zásadou je, aby verejný sektor prevzal zodpovednosť bez obmedzenia výhod pre pacientov alebo prístupu k liečbe.

Pat the Cope Gallagher (ALDE), písomne. – (GA) Plne podporujem tento projekt v oblasti Alzheimerovej choroby a iných typov demencie. Alzheimerova choroba je hlavnou príčinou demencie a trpí ňou vyše 44 000 ľudí v Írsku a približne 10 miliónov ľudí v rámci Európy.

Alzheimerova choroba je progresívne ochorenie, čo znamená, že postupom času je mozog vystavený čoraz vyššej miere poškodenia. Súčasne sa zhoršujú aj symptómy ochorenia. Žiaľ, tým, že európske obyvateľstvo starne, je veľmi pravdepodobné, že počet ľudí, ktorí trpia týmto ochorením, sa zvýši. Je nevyhnutné zlepšiť koordináciu medzi členskými štátmi vo vzťahu k výskumu so zameraním na hlavné príčiny ochorení súvisiacich s demenciou a vo vzťahu k osvedčeným postupom v oblasti starostlivosti.

Bremenom starostlivosti sú často zaťažení rodinní príslušníci. V Írsku sa o ľudí trpiacich demenciou denne stará 50 000 osôb. Chcel by som vziať veľkú poctu týmto opatrovateľom, ako aj Írskej spoločnosti pre Alzheimerovu chorobu, ktorí neoceniteľne pomáhajú ľuďom trpiacim Alzheimerovou chorobou.

Nathalie Griesbeck (ALDE), písomne. – (FR) Podľa odhadov trpí v Európe demenciou takmer 10 miliónov ľudí, pričom väčšina z nich trpí Alzheimerovou chorobou. Toto číslo sa môže zdvojnásobiť prakticky každých 20 rokov. Toto ochorenie by do roku 2020 mohlo postihnúť každého štvrtého človeka staršieho ako 65 rokov. Vo Francúzsku sa počet postihnutých každý rok zvýši o 1 60 000. Môžeme teda povedať, že všetci Európania budú raz priamo alebo nepriamo čeliť problémom spojeným s Alzheimerovou chorobou alebo inými formami demencie. Z tohto dôvodu som plne podporila túto iniciatívnu správu, ktorá žiada Európsku komisiu, aby zaradila boj proti Alzheimerovej chorobe medzi priority Európy v oblasti zdravotníctva. Ľuďom trpiacim Alzheimerovou chorobou je nevyhnutné zabezpečiť prístup k primeranej zdravotnej starostlivosti a predovšetkým zaviesť v Európe užšiu spoluprácu v oblasti výskumu (v súvislosti s nasledujúcim rámcovým programom pre výskum), prevencie, diagnostiky (vrátane spoločných kritérií, spoločných protokolov a podobne) a liečby. Zároveň žiadame vyhlásenie Európskeho roka duševného zdravia, ktorý by dopĺňal Svetový deň boja proti Alzheimerovej chorobe, ktorý nám, dúfam, pomôže naďalej zvyšovať povedomie v súvislosti s touto problematikou.

Françoise Grossetête (PPE), písomne. – (FR) Ako predsedníčka európskeho združenia pre boj proti Alzheimerovej chorobe môžem len uvítať opatrenia, ktoré odporúča táto európska iniciatíva a ktorej cieľom je rozšíriť epidemiologické poznatky o tomto ochorení a koordinovať súčasný výskum. Vďaka európskej podpore boli vytvorené spoločné výskumné programy a dúfam, že prinesú ovocie. Dôvtedy je nevyhnutné zabezpečiť, aby bola každá stratégia založená na prevencii a aby sa úsilie sústredilo na včasné určenie diagnózy, ako sa zdôrazňuje v tejto správe. Členské štáty by okamžite mali začať konať, napríklad prostredníctvom kampaní v oblasti prevencie založených na ambicióznom európskom pláne boja proti tomuto ochoreniu. Zmeny správania alebo osobnostné zmeny zapríčinené týmto ochorením spôsobujú postupne rastúcu závislosť osôb, ktoré ňou trpia, od iných. Pacienti nie sú jediní, ktorí týmto ochorením trpia, trpia aj ich rodiny a opatrovatelia. Okrem toho by som chcela vzdať poctu organizácii *Alzheimer Europe*, ktorá spolu s vnútroštátnymi združeniami bojujúcimi proti tomuto ochoreniu zohráva kľúčovú úlohu pri poskytovaní pomoci pacientom a ich rodinám.

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Plne som podporila túto iniciatívnu správu, ktorá žiada Európsku komisiu, aby zaradila boj proti Alzheimerovej chorobe medzi hlavné priority so zameraním na činnosť v oblasti zdravotníctva. Našou úlohou je nielen podporovať metódy včasnej diagnostiky, vyvíjať prostriedky na čo najskoršie odhalenie symptómov tohto ochorenia a sústrediť sa na výskum v oblasti neurodegeneratívnych ochorení, ale predovšetkým snažiť sa o zlepšenie každodenného života pacientov a ich rodín, keďže verejné politiky toto hľadisko ešte stále často prehliadajú. Nakoniec je nutné venovať osobitnú pozornosť ženám, pretože toto ťažké ochorenie postihuje dvakrát toľko žien ako mužov.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Správa pani Matiasovej sa zaoberá čoraz významnejšou problematikou týkajúcou sa našej starnúcej spoločnosti. Škótska vláda označila demenciu za národnú prioritu tejto krajiny, pričom sa škótske odborné poznatky využívajú vo výskumoch medzinárodného významu. Túto európsku iniciatívu je nutné uvítať ako prostriedok lepšej koordinácie činnosti EÚ proti demencii.

Juozas Imbrasas (EFD), písomne. – (LT) Hlasoval som za toto uznesenie o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií, pretože základný prístup je založený na zlepšení koordinácie medzi členskými štátmi a účinnejšej a solidárnej odozve zameranej na prevenciu a liečbu osôb trpiacich demenciou, najmä Alzheimerovou

chorobou, ako aj ľudí v ich okolí, či už ide o odborných zdravotníckych pracovníkov, poskytovateľov služieb alebo príbuzných. Je dôležité a nevyhnutné podporovať včasnú diagnostiku a vysokú kvalitu života, spoluprácu medzi členskými štátmi prostredníctvom výmeny osvedčených postupov a klinických štúdií v tejto oblasti a rešpektovať práva a očakávania ľudí žijúcich s týmto ťažkým ochorením. Je to základný krok smerujúci ku konkrétnym návrhom zameraným na prepojenie rôznych existujúcich politik a spôsobov boja proti tomuto typu ochorenia a na zabezpečenie maximálneho pokrytia a rovnakých podmienok, pokiaľ ide o prístup k liečbe a samotnú liečbu pacientov bez ohľadu na finančné prostriedky.

Giovanni La Via (PPE), *písomne.* – (IT) Na dnešnom hlasovaní o správe pani Matiasovej chcel Európsky parlament zdôrazniť, že boj proti Alzheimerovej chorobe je prioritou EÚ v oblasti zdravotníctva. Podľa správy o Alzheimerovej chorobe vo svete z roku 2009 žije v Európe približne 28 % ľudí trpiacich demenciou, pričom toto percento sa pravdepodobne zvýši, keďže obyvateľstvo Európy starne. Preto sa domnievam, že inštitúcie nesmú toto ochorenie podceňovať a musia vyvíjať konkrétne úsilie zamerané na podporu pacientov a ich rodín. V tejto súvislosti musí byť úlohou Európskeho parlamentu podporovať politiku zvyšovania verejného povedomia v súvislosti s touto problematikou a vyzývať Radu a Komisiu, aby toto ochorenie zohľadnili pri príprave budúcich opatrení v oblasti politiky zdravotnej prevencie. Z opatrení navrhnutých v správe by som chcel zdôrazniť vypracovanie usmernení pre realizáciu služieb včasnej diagnostiky a vymedzenie nástrojov na uľahčenie prístupu k finančným prostriedkom.

Petru Constantin Luhan (PPE), *písomne.* – (RO) V čase, keď počet Európanov trpiacich demenciou dosahuje 9,9 milióna, pričom väčšinu z týchto prípadov predstavuje Alzheimerova choroba, je prijatie správy o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe dôležitým krokom v boji proti tomuto ochoreniu. Prijatie tejto správy umožní členským štátom prijať koordinované opatrenia zamerané na boj proti tomuto ochoreniu v rámci Európskej únie. Myslím si, že jedným z možných riešení je využiť prostriedky hlavnej iniciatívy stratégie EÚ do roku 2020 s názvom Inovácia v Únii a pilotného európskeho partnerstva v oblasti inovácií týkajúceho sa aktívneho a zdravého starnutia, ktoré sa má začať na jar tohto roku.

So zreteľom na očakávaný prudký nárast počtu pacientov trpiacich Alzheimerovou chorobou do roku 2020 bude nevyhnutné rozvíjať spoluprácu na úrovni verejných inštitúcií, ako aj medzi súkromnými a verejnými inštitúciami v súvislosti s realizáciou výskumných projektov, a tak využívať na boj s dôsledkami Alzheimerovej choroby a iných typov demencií zariadenia, zdroje a skúsenosti zo súkromnej aj verejnej sféry.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), *písomne.* – (PL) Jedným z najúčinnějších spôsobov, ako zvýšiť spoločenské povedomie o výskyte demencie u ľudí pokročilého veku, je poukázať na tento problém a viesť aktívnu informačnú kampaň. Osobitnú pozornosť by sme mali venovať Alzheimerovej chorobe, keďže predstavuje čoraz vážnejší problém nielen v EÚ, ale aj na celosvetovej úrovni, pričom podľa odborníkov počet ľudí, ktorí ňou trpia, neustále rastie. Naša spoločnosť starne a o tomto probléme musíme otvorene hovoriť a hľadať riešenia. Predovšetkým musíme zdôrazniť význam predchádzania tomuto ochoreniu. Z tohto dôvodu som hlasovala za správu pani Matiasovej o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií.

David Martin (S&D), *písomne*. – Hlasoval som za túto iniciatívnu správu, ktorá je reakciou Parlamentu na oznámenie Komisie o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií.

K jej hlavným cieľom patrí: podpora včasného určovania diagnózy a kvality života, zlepšovanie epidemiologických poznatkov o ochorení a koordinácia existujúceho výskumu, podpora solidarity medzi členskými štátmi prostredníctvom výmeny najlepších postupov a napokon dodržiavanie práv ľudí postihnutých demenciou.

Všetky tieto návrhy vítam, pretože sa domnievam, že európska stratégia proti demencii by mala klásť väčší dôraz na sociálny rozmer ľudí trpiacich demenciou a ich opatrovateľov a naďalej podporovať výskum zameraný na prevenciu a včasnú diagnostiku.

Barbara Matera (PPE), *písomne*. – (IT) Zo správy o Alzheimerovej chorobe z roku 2009 vyplýva znepokojujúca štatistika: na celom svete trpí približne 35,6 milióna ľudí niektorým typom demencie. Tento odhad sa v rámci Európy neustále zvyšuje, keďže priemerný vek obyvateľstva prudko narastá.

Preto je nevyhnutné, aby členské štáty vytvorili spoločnú sieť štatistických údajov a platformu na koordináciu výskumu príčin, prevencie a liečby Alzheimerovej choroby. Keďže včasná diagnostika dokáže znížiť náklady na zdravotnú starostlivosť v rámci Európy, je zároveň nevyhnutné rozdeliť úroveň finančných investícií a vypracovať politiky na európskej úrovni v záujme podpory cielej prevencie.

Musím tiež zdôrazniť, že je nevyhnutné zohľadniť osobitné potreby žien, ktoré sú medzi pacientmi postihnutými týmto ochorením v porovnaní s mužmi zastúpené dvojnásobne a v neprimerane väčšom počte sú zastúpené aj medzi opatrovateľmi v oblasti medicínskeho a sociálneho výskumu, zdravotnej a sociálnej politiky. Alzheimerova choroba predstavuje pre európsku spoločnosť veľký problém. Len spoločným úsilím budeme schopní reagovať na sociálne a zdravotné následky demencie a poskytovať služby a podporu ľuďom trpiacim neurodegeneratívnymi ochoreniami, ako aj ich rodinám.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Naša strana v Portugalsku, strana Demokratického a sociálneho streda – Ludová strana, odjakživa dôrazne žiada o vypracovanie národného plánu proti demencii, aby na ľudí trpiacich týmto typom ochorenia mohli dôstojným a humánnym spôsobom dohliadať kvalifikovaní odborníci. Preto si nemôžem dovoliť nepodporiť túto iniciatívu EÚ, ktorej cieľom je zaradiť boj proti demencii k prioritám EÚ. Počet Európanov postihnutých Alzheimerovou chorobou a inými formami demencie je natoľko vysoký, že určenie priorit je nevyhnutné. V úvodných fázach je veľmi dôležitá činnosť zameraná na úspešnú liečbu tohto typu ochorenia a na zabezpečenie čo najvyššej kvality života ľudí, ktorí ňou trpia.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Alzheimerova choroba je zákerné ochorenie, na ktoré napriek rozsiahlemu výskumu neexistujú účinné lieky. Je nepravdepodobné, že v blízkej budúcnosti objavíme liek na toto ochorenie a jeho následky, ku ktorým patrí zvýšená strata pamäti a iných vyšších funkcií mozgu a ktoré vedú k stavu úplnej závislosti od iných. Je teda o to dôležitejšie začať s liečbou v počiatočnej fáze. Jedným z dôležitých opatrení je vzdelávanie verejnosti o prevencii, ale aj o včasnom rozpoznaní a oddialení vypuknutia tohto ochorenia. Mnohí praktickí lekári podľa všetkého začínajú s liečbou prostredníctvom liekov proti demencii príliš neskoro, pretože nechcú prekročiť svoj rozpočet, čo je kontraproduktívne. Podľa odborníkov v oblasti zdravotníctva možno

liečbou správnymi liekmi oddialiť odchod osoby trpiacej týmto ochorením do drahého ústavu až o rok.

V tejto súvislosti nemožno zabúdať na vážne fyzické a psychické napätie, ktoré zažívajú rodinní príslušníci starajúci sa o týchto chorých ľudí. Toto napätie vedie k depresiám, vyhoreniu a podobným poruchám, ktorými trpí približne tretina opatrovateľov. Snažíme sa zmierniť utrpenie ľudí postihnutých Alzheimerovou chorobou na úrovni EÚ. Z tohto dôvodu som hlasoval za správu pani Matiasovej.

Cristiana Muscardini (PPE), *písomne. – (IT)* Podporujem správu pani Matiasovej, keďže Európa musí docieľiť úzku spoluprácu a koordináciu medzi členskými štátmi, ktoré budú schopné účinne reagovať na prevenciu a liečbu Alzheimerovej choroby, ktorá dnes postihuje 6 miliónov Európanov.

Bez podpory zo strany Európy so zameraním na úsilie jednotlivých štátov nielen v oblasti prevencie a liečby, ale aj koordinácie financovania výskumu, šírenia osvedčených postupov a primeraného financovania farmaceutického priemyslu s cieľom objaviť účinné lieky nebudeme schopní podporiť sebestačnosť a dôstojnosť osôb trpiacich vážnymi ochoreniami, ktoré robia z ľudí invalidov z citového hľadiska, ako aj v rámci spoločenských vzťahov.

Alfredo Pallone (PPE), *písomne. – (IT)* Moje rozhodnutie hlasovať za správu o Alzheimerovej chorobe vyplýva z túžby zlepšiť súčasnú európsku stratégiu boja proti tomuto ochoreniu. Postupné starnutie európskeho obyvateľstva sprevádza značný nárast počtu ľudí trpiacich neurodegeneratívnymi ochoreniami, pričom 50 % prípadov prerastie do Alzheimerovej choroby. Z tohto dôvodu je táto správa krokom vpred v boji proti tomuto vážnemu ochoreniu. Myslím si, že v tejto súvislosti je nevyhnutné zamerať sa na prevenciu v súvislosti s včasnou diagnostikou a zhromažďovaním epidemiologických údajov. Zároveň je nevyhnutné odstrániť nedostatky, ktoré stále existujú v oblastiach, ako je odborné vzdelávanie a poskytovanie podpory rodinám, a to prostredníctvom zvyšovania verejného povedomia o tom, čo život s demenciou znamená.

Georgios Papanikolaou (PPE), *písomne. – (EL)* Hlasoval som za správu o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe, pretože prispeje k zvýšeniu kvality života pacientov a ich príbuzných a k zníženiu rozdielov medzi členskými štátmi v súvislosti s prevenciou, k lepšiemu prístupu k liečbe a poskytovaniu primeraných služieb pacientom trpiacim demenciou. V Európe trpí niektorou formou demencie 1,4 milióna občanov a viac ako 8 miliónov Európanov vo veku 30 až 99 rokov trpí neurodegeneratívnymi ochoreniami, pričom polovica z nich trpí Alzheimerovou chorobou a očakáva sa, že tento počet sa každých 20 rokov zdvojnásobí. Hlavným cieľom tejto správy je zlepšiť súčasnú situáciu, podporiť včasné určovanie diagnózy a prevenciu, ako aj zvýšiť kvalitu života pacientov, zabezpečiť solidárnu a jednotnú odozvu medzi jednotlivými štátmi od výskumu po lekársku starostlivosť a posilniť dôstojnosť pacientov počas liečby.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *písomne. – (PT)* Hlasovala som za návrh uznesenia Európskeho parlamentu o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií. Stotožňujem sa s niektorými obavami, ktoré sú naznačené v správe pani Matiasovej, a podporujem výzvu, aby Rada vyhlásila demenciu za prioritu v oblasti zdravotníctva EÚ.

Je dôležité, aby sme konali na globálnej úrovni. Úroveň cezhraničnej koordinácie je v EÚ v skutočnosti pomerne nízka, čo vedie k roztrieštenosti a obmedzenej výmene poznatkov

a osvedčených postupov medzi členskými štátmi, pričom výskum Alzheimerovej choroby zaostáva za výskumom iných vážnych ochorení v Európe.

Na základe týchto skutočností, ktoré sú v tejto správe veľmi dobre zdokumentované, je potrebné vypracovať nielen konkrétne národné plány a stratégie týkajúce sa Alzheimerovej choroby, ktoré sú nevyhnutné, ale aj nástroj na európskej úrovni, ktorý podporí účinnú koordináciu európskeho výskumu v tejto oblasti. Domnievam sa, že toto je správny spôsob, ako zabezpečiť poskytovanie zdravotnej starostlivosti v súlade s osvedčenými postupmi súčasne vo všetkých európskych krajinách. Týmto spôsobom sa budeme môcť vyhnúť rozdielnym odozvám a výskytu nerovných podmienok v súvislosti s prístupom k liečbe a liečbou tohto ochorenia.

Aldo Patriciello (PPE), *písomne. – (IT)* Štatistika týkajúca sa Alzheimerovej choroby a iných foriem demencie je mimoriadne znepokojujúca, napríklad pokiaľ ide o skutočnosť, že u 1,4 milióna občanov Európskej únie každoročne prepukne jeden z typov demencie, pričom každých 24 sekúnd je diagnostikovaný nový prípad.

Takmer každý dvadsiaty človek starší ako 65 rokov trpí demenciou a odhaduje sa, že viac ako 8 miliónov Európanov trpí ochoreniami tohto druhu. V tejto súvislosti je potrebná koordinácia jednotlivých vnútroštátnych politík v rámci Európy. Rozdrobené opatrenia, existujúce rozdiely v odozve v rámci Európy a výskyt nerovných podmienok v súvislosti s prístupom k liečbe a liečbou tohto ochorenia sú viac než dostatočným dôvodom na zavedenie tejto iniciatívy. Je založená na štyroch hlavných cieľoch: podpora včasného určovania diagnózy, zlepšovanie epidemiologických poznatkov o ochorení, podpora solidarity medzi členskými štátmi a dodržiavanie práv ľudí postihnutých rôznymi formami demencie.

Liek na Alzheimerovu chorobu sa doteraz nenašiel. Je teda nevyhnutné zintenzívniť mimofarmakologickú liečbu a podporiť opatrenia, ktoré zlepšia stav postihnutých osôb. So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti v plnej miere podporujem lepšiu koordináciu medzi členskými štátmi a účinnejšiu reakciu na prevenciu demencie.

Rovana Plumb (S&D), *písomne. – (RO)* Táto správa je zásadným krokom vpred pri vypracovaní európskej stratégie v tejto oblasti, ktorá je založená na štyroch hlavných cieľoch: podpora včasného určovania diagnózy a kvality života, rozširovanie epidemiologických poznatkov o ochorení a koordinácia existujúceho výskumu, podpora solidarity medzi členskými štátmi prostredníctvom výmeny najlepších postupov a dodržiavanie práv ľudí postihnutých demenciou, ako aj ich opatrovateľov. V Európe pribudne každoročne 1,4 milióna prípadov niektorého typu demencie. Každých 24 sekúnd je diagnostikovaný nový prípad. Takmer každý dvadsiaty človek starší ako 65 rokov a každý piaty starší ako 80 rokov trpí demenciou. Podľa odhadov trpí viac ako 8 miliónov Európanov vo veku 30 až 99 rokov neurodegeneratívnymi ochoreniami, pričom polovica z nich trpí Alzheimerovou chorobou a vedci očakávajú, že tento počet sa každých 20 rokov zdvojnásobí. Z dôvodu existujúcich rozdielov v súvislosti s prístupom k diagnostike a liečbe, a to nielen medzi jednotlivými krajinami, ale aj v rámci nich, je nutné vypracovať národné akčné plány, ktoré zabezpečia solidárnu odozvu zameranú na prevenciu a liečbu osôb trpiacich demenciou, najmä Alzheimerovou chorobou, ako aj podporu ľuďom v ich okolí, či už ide o odborných zdravotníckych pracovníkov, poskytovateľov služieb alebo príbuzných.

Paulo Rangel (PPE), *písomne. – (FR)* Podľa odhadov trpí v Európe demenciou 9,9 milióna ľudí, pričom veľká väčšina z nich trpí Alzheimerovou chorobou. Neurodegeneratívne

ochorenia sú jednou z hlavných príčin zdravotného postihnutia a straty sebestačnosti starších ľudí a očakáva sa, že počet ľudí trpiacich rôznymi typmi demencie by sa do roku 2020 mohol zdvojnásobiť.

V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť význam tejto správy: upozorňuje na to, že členské štáty a EÚ musia výrazne posilniť spoluprácu a koordináciu inovatívneho a multidisciplinárneho klinického výskumu v oblasti príčin, prevencie a liečby Alzheimerovej choroby, ako aj výmenu informácií a zvýšiť úroveň finančných prostriedkov v tejto oblasti. Zároveň by som chcel zdôrazniť význam pripisovaný včasnej diagnostike, odbornej príprave odborných pracovníkov, podpore rodinám a verejným informačným kampaniam, pričom cieľom všetkých týchto opatrení je zabezpečiť týmto pacientom poskytovanie zdravotnej starostlivosti v súlade s osvedčenými postupmi.

Robert Rochefort (ALDE), písomne. – (FR) Každých 24 sekúnd sa v EÚ diagnostikuje nový prípad neurodegeneratívneho ochorenia. Takmer každý dvadsiaty človek starší ako 65 rokov a každý piaty starší ako 80 rokov trpí demenciou. Viac ako polovica z nich trpí Alzheimerovou chorobou. Celkovo trpí týmito ochoreniami viac ako 8 miliónov Európanov vo veku 30 až 99 rokov, pričom vedci očakávajú, že tento počet by sa mohol každých 20 rokov zdvojnásobiť. Európska únia musí vyvíjať iniciatívy, na základe ktorých bude možné v nadchádzajúcich desaťročiach reagovať na nárast počtu ľudí postihnutých týmito ochoreniami. Podporil som uznesenie Európskeho parlamentu, ktoré vyzýva predovšetkým členské štáty, aby prijali opatrenia s cieľom spomaliť postup ochorenia u pacientov, ako je napríklad podpora zdravého životného štýlu a zabezpečenie liekov pre všetkých pacientov, vytvorí špecializované centrá, zabezpečiť dostatočné lekárske vybavenie na celonárodnej úrovni a vypracovať strategické akčné plány zamerané na výskum v tejto oblasti.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), písomne. – Podporili sme tento návrh, pretože okrem iného vyzýva Radu, aby vyhlásila demenciu za prioritu v oblasti zdravotníctva EÚ a dôrazne nalieha na členské štáty, aby vypracovali konkrétne národné plány a stratégie týkajúce sa Alzheimerovej choroby s cieľom riešiť spoločenské a zdravotné dôsledky demencie a poskytovať služby a podporu osobám trpiacim demenciou a ich rodinám, čo je realitou v niektorých členských štátoch, v ktorých plán s názvom Alzheimerova choroba a príbuzné ochorenia, ktorý sa začal vykonávať v roku 2008, umožnil koordináciu zdravotnej a sociálnej starostlivosti, ako aj klinického a základného výskumu týchto ochorení na celoštátnej úrovni.

Licia Ronzulli (PPE), písomne. – (IT) Priemerný vek európskeho obyvateľstva sa neustále zvyšuje, čím sa zvyšuje aj vážnosť problémov súvisiacich s vekom, najmä jednotlivých typov demencií.

Odhaduje sa, že na celom svete trpí vyše 35 miliónov ľudí demenciou, pričom tento počet by sa každých 20 rokov mohol zdvojnásobiť. V Európe trpí demenciou 9,9 milióna ľudí, pričom mnohí z nich trpia Alzheimerovou chorobou.

Zo štúdie organizácie *Alzheimer's Disease International* vyplýva, že každý pacient trpiaci Alzheimerovou chorobou stojí krajiny EÚ 24 000 EUR ročne, čo je spolu približne 161 miliárd EUR. Očakáva sa, že v nadchádzajúcich desaťročiach bude demencia jedným z hlavných problémov udržateľnosti vnútroštátnych systémov zdravotníctva.

So zreteľom na štatistiku počtu postihnutých ľudí je nevyhnutné poskytovať služby a podporu osobám trpiacim demenciou a predovšetkým ich rodinám, ktoré sú hlavnými

zdrojmi podpory starostlivosti o tieto osoby. Niektoré členské štáty, ktoré zaviedli plán s názvom Alzheimerova choroba a príbuzné ochorenia, tieto činnosti vykonávajú. Spoločným cieľom musí byť podpora väčšieho verejného povedomia o ochoreniach súvisiacich so starnutím a doplnenie Svetového dňa boja proti Alzheimerovej chorobe, ktorý pripadá na 21. september, verejnými informačnými kampaňami o prevencii týchto ochorení a liečbe cievnych mozgových príhod.

Joanna Senyszyn (S&D), *písomne.* – (PL) Hlasovala som za správu o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií. V Parlamente sa nedávno konala rozprava o problémoch starších ľudí v súvislosti s hospodárskou krízou, požiadavkami trhu práce a zvyšovaním miery zamestnanosti. Štatistika týkajúca sa počtu ľudí, ktorým bola diagnostikovaná demencia, odhaľuje rozsah tohto problému. Každý rok je v Európe diagnostikovaných 1,4 milióna prípadov demencie, pričom počet postihnutých sa odhaduje na 10 miliónov. V Poľsku trpí Alzheimerovou chorobou vyše 200 000 ľudí. Neurodegeneratívne ochorenia sú jednou z hlavných príčin zdravotného postihnutia starších ľudí a tento problém sa neustále zhoršuje z dôvodu zvyšovania priemernej dĺžky života.

Alzheimerova choroba predstavuje veľký hospodársky problém pre každú spoločnosť. V správe o Alzheimerovej chorobe, ktorá bola vydaná v roku 2010, sa uvádza, že náklady spojené s Alzheimerovou chorobou a inými formami demencie na celom svete dosahujú 600 miliárd USD každý rok. Potrebujeme spoločnú európsku stratégiu na boj proti demencii. Musíme vypracovať a presadzovať preventívne opatrenia zamerané na boj proti Alzheimerovej chorobe či, inými slovami, na zdravý životný štýl, čiže fyzickú a psychickú aktivitu, účasť v komunite a zdravé stravovanie. Osobám starajúcim sa o pacientov by sa mala poskytovať primeraná finančná a psychologická podpora. Európska stratégia na boj proti Alzheimerovej chorobe by mala venovať osobitnú pozornosť potrebám žien, u ktorých je v porovnaní s mužmi dvojnásobná pravdepodobnosť výskytu demencie a ktoré sú vo väčšom počte zastúpené aj medzi opatrovatel'ami o postihnutých.

Bart Staes (Verts/ALE), *písomne.* – (NL) Bez pochybností som hlasoval za túto iniciatívnu správu o Alzheimerovej chorobe. Poskytuje veľmi dobrý prehľad opatrení, ktoré je nutné prijať v tejto oblasti. V súvislosti s textom, ktorý prijal Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, neboli predložené žiadne pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, čo naznačuje, že tieto odporúčania si získali širokú podporu. Navyše by som vás chcel požiadať, aby sme venovali pozornosť zvyšujúcemu sa počtu chirurgických zákrokov v rámci komunit bojujúcich proti demencii, ktoré sa zakladajú v krajinách, ako sú Nemecko, Belgicko a Škótsko. Rovnako musíme zohľadniť aj vplyv predpokladov na vývoj tohto ochorenia. Bezdôvodne negatívne očakávania môžu mať často na toto ochorenie negatívny účinok, čo vyplynulo aj zo záveru konferencie, ktorú zorganizovalo belgické predsedníctvo na konci minulého roka. Tieto poznámky by tiež mali byť zahrnuté v tejto politike.

Csanád Szegedi (NI), *písomne.* – (HU) Súhlasím so správou v tom, že je nevyhnutné prepojiť rôzne spôsoby liečby tohto ochorenia. V Európe postihne demencia každý rok 1,4 milióna ľudí, včasná diagnostika a prevencia majú teda osobitný význam. Potrebná je aj lepšia koordinácia medzi členskými štátmi. Podporujem tiež to, že sa musíme snažiť, aby sme zabezpečili čo najväčšie pokrytie v súvislosti s prístupom k liečbe a rovnakými podmienkami pre pacientov bez ohľadu na ich vek, pohlavie, finančné prostriedky alebo bydlisko.

Thomas Ulmer (PPE), *písomne*. – (DE) Hlasoval som za túto správu, ktorá ponúka pôsobivý a podrobný opis problémov, želaní a obáv pacientov trpiacich Alzheimerovou chorobou a ich opatrovateľov a ktorá nás vyzýva k spoločným krokom. V súčasnosti trpí demenciou len každý pätnásty Európan starší ako 65 rokov, ale toto číslo sa v nadchádzajúcich desaťročiach značne zvýši. Budeme teda čeliť obrovskému problému.

Derek Vaughan (S&D), *písomne*. – Plne podporujem túto novú iniciatívu v oblasti Alzheimerovej choroby a iných typov demencií. Demencia bude podľa očakávaní v nadchádzajúcich rokoch jedným z hlavných problémov v oblasti zdravotníctva a je nevyhnutné, aby krajiny nadviazali spoluprácu s cieľom zlepšiť prevenciu, diagnostiku a starostlivosť. Správa požaduje zvýšenie informovanosti o tejto problematike a potrebu včasného rozpoznania symptómov Alzheimerovej choroby. Toto prispeje k včasnej diagnostike jednotlivých prípadov a k zlepšeniu prístupu k starostlivosti. Spolu s ochranou blaha osôb trpiacich demenciou je nevyhnutné zvyšovať povedomie opatrovateľov, ktorí sa často stretávajú s emocionálnymi a finančnými ťažkosťami, pričom vypracovanie akčných plánov zameraných na zlepšenie každodennej situácie opatrovateľov je ďalším krokom smerujúcim k zlepšeniu života ľudí postihnutých Alzheimerovou chorobou alebo demenciou.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), *písomne*. – (PL) Počas tejto plenárnej schôdze sme hlasovali o uznesení Európskeho parlamentu o európskej iniciatíve o Alzheimerovej chorobe a iných typoch demencií. Hlasoval som za toto uznesenie, pretože predstavuje veľmi dôležitú súčasť procesu zameraného na vypracovanie podrobných návrhov na prepojenie existujúcich politických stratégií a spôsobov boja proti ochoreniam tohto druhu. Neurodegeneratívne ochorenia sú v súčasnosti jednou z hlavných príčin zdravotného postihnutia starších ľudí a je veľmi pravdepodobné, že počet ľudí postihnutých týmito ochoreniami sa značne zvýši. Táto skutočnosť má ešte väčší význam, ak zoberieme do úvahy zvyšujúcu sa priemernú dĺžku života a znižujúci sa pomer medzi počtom pracujúcich ľudí a ľudí na dôchodku. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti je zvlášť nevyhnutné zakladať všetky stratégie na prevencii a snažiť sa o včasné určovanie diagnóz. Ako zástupca ľudí cítim spoločnú zodpovednosť za to, aby EÚ uplatnila svoje právomoci a zaoberala sa vyššie uvedenou problematikou.

Angelika Werthmann (NI), *písomne*. – (DE) Z dôvodu prudkého zvýšenia počtu ľudí trpiacich Alzheimerovou chorobou a inými formami demencie je nevyhnutné, aby EÚ čo najskôr prijala opatrenia, ako je napríklad zvýšenie dôrazu na včasnú diagnostiku a prevenciu. To napríklad znamená, že ohrozené osoby by mali v počiatočnom štádiu podstúpiť testy a ciele vzdelávacie kampane by mali byť zamerané na to, aby pomohli príbuzným starších ľudí odlíšiť bežné znaky starnutia od počiatočných symptómov demencie. Členské štáty si musia vymieňať odborné znalosti a zapojiť do tohto procesu vedcov, ako aj odborných zdravotníckych pracovníkov. Znepokojujúci počet ľudí trpiacich týmto ochorením a náklady jednotlivých členských štátov, ktoré sú s tým spojené, výrazne zvyšujú potrebu prevencie. Tá musí mať podobu zdravého stravovania a opatrení na oddialenie vypuknutia ochorenia. Správa sa zaoberá aj poskytovaním praktickej a psychologickej podpory príbuzným. Je dokázané, že pacient v domácej starostlivosti potrebuje troch opatrovateľov, ktorí sa vo všeobecnosti musia vzdať svojej práce. Správa napokon zdôrazňuje význam zachovania dôstojnosti ľudí trpiacich Alzheimerovou chorobou. To možno dosiahnuť prostredníctvom programu vzdelávania, ktorý by mal začať v školách.

Návrh uznesenia: (B7-0026/2010)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), písomne. – (LT) Hlasovala som za návrh uznesenia o petícii vo veci zlyhania Komisie pri prijímaní opatrení v súvislosti s prípadom v oblasti hospodárskej súťaže a jeho škodlivými dôsledkami pre dotknutú spoločnosť. Chcela by som upozorniť na to, že Komisia prostredníctvom odpovede Výboru pre petície nereagovala dostatočne na otázky predkladateľa petície a členov výboru, ani na obavy, ktoré vo svojom stanovisku uviedol Výbor pre právne veci. Preto je nevyhnutné, aby Komisia bezodkladne prijala potrebné kroky a uzavrela tento nedokončený postup, ktorý bol začatý v roku 1997 v rámci ochrannej doložky článku 8 smernice 93/42/EHS. Komisia musí okrem toho bezodkladne reagovať na oprávnené obavy predkladateľa petície, ktorý túto netolerovateľnú situáciu znáša už 13 rokov a ktorý v jej dôsledku prišiel o značné príjmy, ako aj prijať potrebné opatrenia, aby umožnila predkladateľovi presadiť svoje práva.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Tento prípad, ktorý nie je ukončený vyše desať rokov, spôsobil danej spoločnosti značné finančné straty, pretože ešte stále nedostala konečnú odpoveď od Komisie, pokiaľ ide o nedorozumenie s nemeckými orgánmi. Je nevyhnutné, aby sa všetky zdravotnícke pomôcky v EÚ predávali v súlade s právom Únie a aby v záujme obrany a ochrany spotrebiteľov splňali bezpečnostné normy. Je však povinnosťou Komisie prijať potrebné opatrenia v záujme uzatvorenia tohto prípadu, keďže spory je nutné vyriešiť v primeranom čase.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Problematika, o ktorej diskutujeme, sa týka inhalátora pre astmatikov, ktorý je na trhu od roku 1996. Nemecké orgány vyslovili obavy v súvislosti s týmto výrobkom a upovedomili Komisiu o začatí a ukončení ochranného postupu. Komisia však túto záležitosť s výrobcom neprediskutovala a nevydala žiadne rozhodnutie, následkom čoho je rozhodnutie v danej veci stále otvorené a predkladateľ petície nemá k dispozícii žiadne prostriedky na dosiahnutie právnej nápravy. Výrobca umiestnil pomôcku na trh v roku 2003 pod novým názvom a vláda Horného Bavorska v roku 2005 nariadila, aby bola v súlade s nemeckým zákonom o zdravotníckych pomôckach stiahnutá z trhu, bez toho, aby o tom informovala Komisiu. Výrobca informoval Komisiu o druhom zákaze predaja s úmyslom začať konanie proti Nemeckej republike vo veci porušenia právnych predpisov, ale Komisia tvrdí, že nemala dostatok dôkazov o tom, že by inhalátor splňal základné požiadavky uvedené v smernici, a dospela k záveru, že nie je potrebné opätovne preskúmať bezpečnosť výrobku.

Hlasoval som za toto uznesenie, pretože sa domnievam, že je nevyhnutné, aby Komisia bezodkladne reagovala na oprávnené obavy poškodenej strany a umožnila jej presadiť svoje práva.

Peter Jahr (PPE), písomne. – (DE) Som rád, že Parlament dnes prijal uznesenie týkajúce sa petície pána Kleina. Výbor pre petície sa tomuto prípadu venuje už veľmi dlho. Pán Klein v deväťdesiatych rokoch vyvinul inhalátor pre astmatikov, pričom na tento výrobok bol dvakrát vydaný sporný zákaz predaja. Bez zachádzania do podrobností chcem vyjadriť presvedčenie, že pôvodný zákaz predaja inhalátora z roku 1996 nebol úplne v súlade so zákonom. Prinajmenšom je nutné kriticky preskúmať okolnosti, ktoré viedli k jeho vydaniu. Komisia bola požiadaná, aby ukončila postup v rámci ochrannej doložky a umožnila dotknutej strane odvolať sa. Proces ešte stále nie je ukončený. Právny základ a legitímnosť druhého zákazu sú nepochybne sporné. Podľa všetkého však došlo aj k porušeniu práva Európskej únie. Preto sa stal pán Klein obeťou zjavného popretia spravodlivosti a túto

situáciu je nutné napraviť. Je nevyhnutné, aby Komisia rýchlo našla spôsob, ako vyriešiť tento problém raz a navždy.

Giovanni La Via (PPE), *písomne*. – (IT) Môj hlas za tento návrh uznesenia bol založený na potrebe vyjadriť skutočnosť, že Európa a predovšetkým Európsky parlament ako demokraticky volený orgán boli vždy na strane svojich občanov. Uznesenie, ktoré sme dnes prijali, je založené na petícii 0473/2008 nemeckého občana Christopha Kleina vo veci zlyhania Komisie pri prijímaní opatrení v súvislosti s prípadom v oblasti hospodárskej súťaže, ktorého predmetom je stiahnutie pomôcky pre astmatikov z predaja. V prvom rade ako európski občania a v druhom rade ako poslanci Európskeho parlamentu musíme v podobných prípadoch zabezpečiť, aby sme skutočne mohli uplatniť ochranné prostriedky v prípade, ak jedna z európskych inštitúcií nesplní ustanovenia zmlúv. To je v skratke dôvod môjho hlasovania. K tomu ešte dodám nádej, že Komisia napraviť svoje správanie a že prinajmenšom poskytne konkrétne odpovede v súvislosti s otázkou stiahnutia pomôcky pre astmatikov z trhu a objasní, čo sa stalo.

David Martin (S&D), *písomne*. – Táto správa dokazuje hodnotu činnosti Výboru Európskeho parlamentu pre petície. Reagujeme ňou na odôvodnenú sťažnosť istého nemeckého občana v súvislosti s inhalátormi pre astmatikov. Uznesenie vyzýva Komisiu, aby bezodkladne reagovala na oprávnené obavy predkladateľa petície, ktorý túto netolerovateľnú situáciu znáša už 13 rokov a ktorý v jej dôsledku prišiel o značné príjmy, a aby prijala potrebné opatrenia a umožnila predkladateľovi presadiť svoje práva.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Tento typ konfliktu škodí všetkým zainteresovaným: dotknutej spoločnosti z dôvodu príslušných finančných strát a Európskym inštitúciám z dôvodu mimoriadne negatívneho obrazu, ktorý si vytvárajú oddiaľovaním uzatvorenia tohto procesu. Mám pocit, že 10 rokov je príliš dlhá doba na vyriešenie konfliktu a je povinnosťou Komisie urýchlene nájsť riešenie v prospech všetkých dotknutých strán. Musím však zdôrazniť, že je zvlášť nevyhnutné, aby všetky zdravotnícke pomôcky, ktoré sa uvádzajú na trh v EÚ, spĺňali všetky bezpečnostné normy Únie.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Smernica Rady 93/42/EHS o zdravotníckych pomôckach presne stanovuje požiadavky, ktoré musia pomôcky spĺňať v prvom rade na to, aby boli schválené, a v druhom rade na to, aby mohli zostať na trhu. Ak má výrobok označenie CE, spĺňa tieto požiadavky. Je povinnosťou členských štátov zaviesť kontroly s cieľom predchádzať neoprávnenému použitiu označenia CE a v prípade potreby stiahnuť výrobky z trhu. Príslušný orgán musí bezodkladne informovať Komisiu o prípadných opatreniach tohto druhu, ktoré boli vykonané. Zdržal som sa hlasovania, pretože podľa môjho názoru nie je potrebné, aby Komisia v tomto prípade podnikala kroky.

Paulo Rangel (PPE), *písomne*. – (PT) Hlasoval som za toto uznesenie, ktoré na základe petície predloženej istým nemeckým občanom vo veci uvedenia inhalátorov pre astmatikov na trh vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia potrebné na ukončenie postupu, ktorý, nanešťastie, trvá už 13 rokov a ktorý spôsobil dotknutej spoločnosti značné finančné straty.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *písomne*. – Európsky parlament prijatím tohto uznesenia:

1. usudzuje, že Komisia neposkytla Výboru pre petície dostatočnú odpoveď na otázky predkladateľa petície a členov výboru ani na obavy, ktoré vo svojom stanovisku uviedol Výbor pre právne veci,

2. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne prijala potrebné kroky a uzavrela tento nedokončený postup, ktorý bol začatý v roku 1997 v rámci ochranej doložky článku 8 smernice 93/42/EHS, a

3. naliehavo vyzýva Komisiu, aby reagovala na oprávnené obavy predkladateľa, ktorý túto netolerovateľnú situáciu znáša už 13 rokov a ktorý preto prišiel o značné príjmy, a aby prijala potrebné opatrenia a umožnila predkladateľovi presadiť svoje práva.

Licia Ronzulli (PPE), *písomne. – (IT)* Astmatické záchvaty spôsobujú náhle dýchacie ťažkosti, ktoré môžu trvať aj niekoľko hodín.

Nemecko vydalo zákaz predaja konkrétnych inhalátorov pre astmatikov po prvýkrát v roku 1997 a následne v roku 2005. Komisia bola vyzvaná, aby reagovala na legitímnosť týchto zákazov, ale nikdy nevydala rozsudok, čím porušila postup v rámci ochranej doložky vyplývajúci zo smernice 93/42/EHS, na základe ktorého bola Komisia k tomuto kroku zaviazaná.

Vážnosť tohto zlyhania ešte zhoršuje skutočnosť, že podľa spoľahlivých predpokladov mohli inhalátory stiahnuté z trhu zlepšiť kvalitu života približne 30 miliónov astmatikov.

Otázka, ktorú predložila pani Mazzoniová, vyzýva Komisiu, aby reagovala na porušenie ochranej doložky vymedzenej v článku 8 smernice 93/42/EHS. Ak v zmysle tohto článku členský štát vyzve Komisiu, aby vydala rozsudok v súvislosti s vnútroštátnym legislatívnym opatrením v oblasti zdravotníctva, musí čo najskôr začať rokovať s príslušnými stranami a informovať ich o tom, či vnútroštátne opatrenie je alebo nie je legitímne. V tejto fáze postupu je nutné zriadiť vyšetrovací výbor, ktorý stanoví skutočnú zodpovednosť Komisie, ako rozhodol aj Súdny dvor.

Návrhy uznesení: RC-(B7-0023/2010)

Laima Liucija Andrikiene (PPE), *písomne. – (LT)* Hlasovala som za toto uznesenie o situácii na Haiti rok po zemetrasení, v ktorom Európsky parlament opakovane potvrdzuje solidaritu s obyvateľmi Haiti, ktorí sa stali obeťami zemetrasenia a epidémie cholery. Súhlasím s mimoriadne dôležitou výzvou, aby medzinárodné spoločenstvo vrátane EÚ vyvinulo pevné a dlhotrvajúce úsilie a splnilo všetky sľuby prijaté na medzinárodnej konferencii darcov v New Yorku. Je dôležité bezodkladne konať a koordinovať poskytovanie humanitárnej pomoci obyvateľom Haiti, z ktorých viac ako milión ešte stále žije v neorganizovaných táboroch, ktoré mali byť dočasné. Združenia na ochranu ľudských práv naďalej odsudzujú hrozné životné podmienky v týchto táboroch, predovšetkým znásilnenia a sexuálne násilie, ktorým sú vystavené ženy.

Je však zrejmé, že humanitárne agentúry z dlhodobého hľadiska nemôžu a nesmú pokračovať v zmiernovaní nedostatkov haitského štátu ani ho naďalej zastupovať a že je konečne potrebné bezodkladne konať v oblasti dlhodobého rozvoja, predovšetkým pokiaľ ide o zabezpečenie prístupu k zdravotnej starostlivosti a pitnej vode a obnovu miest. Na politickej úrovni je potrebné okamžite prijať opatrenia, ktoré umožnia haitskému štátu zabezpečiť demokraciu a dobrú správu, ktoré sú nevyhnutné na obnovu krajiny, a dohliadať na účasť občianskej spoločnosti a haitského obyvateľstva.

Zigmantas Balčytis (S&D), *písomne. – (LT)* Podporil som toto uznesenie, ktoré hodnotí situáciu na Haiti rok po zemetrasení. Situácia v tejto krajine je naďalej veľmi zložitá a chaotická, vyvíja sa veľké úsilie na začatie obnovy, milióny ľudí hladujú a zemetrasenie malo obrovský vplyv na viac ako 800 000 detí, ktoré boli vystavené nebezpečenstvu násilia,

sexuálneho zneužívania, obchodu s ľuďmi a vykorisťovania. Situáciu v krajine ešte zhoršila politická kríza v dôsledku prezidentských a parlamentných volieb. Hoci medzinárodné spoločenstvo účinne reagovalo na tragédiu na Haiti vyčlenením finančnej a humanitárnej pomoci, do dnešného dňa bola z prisľúbenej sumy vo výške 10 miliárd USD vyplatená len malá časť. Epidémia cholery, ktorá krajinu zasiahla, zvýraznila neschopnosť haitského štátu primerane reagovať na túto situáciu, ako aj hranice systému medzinárodnej pomoci. Pretrvávajúce politické nepokoje brzdia úsilie o začatie obnovy a poskytovanie pomoci obetiam a celú situáciu len zhoršujú. Európska únia musí ako hlavný poskytovateľ finančnej pomoci zohrávať vedúcu politickú úlohu pri koordinácii úsilia o obnovu na Haiti a zabezpečiť, aby sa pomoc dostala k tým, ktorí ju najviac potrebujú.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *písomne*. – (RO) Po tom, ako ani úsilie medzinárodného spoločenstva nepomohlo zlepšiť situáciu na Haiti, ktoré zničila občianska vojna a prírodné katastrofy a ktoré teraz zasiahla aj epidémia cholery, sa situácia v tejto krajine mimoriadne zhoršila. Minuloročné ničivé zemetrasenie upriamilo pozornosť celosvetovej verejnosti na Haiti. Napriek spoločnému úsiliu na pozadí silnej vlny emócií sa však situácia nemení k lepšiemu. Z tohto dôvodu je pravdepodobne najdôležitejším hľadiskom tohto uznesenia, ktoré prijal Európsky parlament, výzva, aby OSN prehodnotila mandát misie MINUSTAH na Haiti v dôsledku epidémie a napätia spôsobeného nedávnymi veľmi spornými národnými voľbami, ktorých integritu medzinárodné spoločenstvo vážne spochybňuje. Chudobné obyvateľstvo tohto malého štátu je v skutočnosti hlavným porazeným v súvislosti so všetkými týmito problémami.

Je absolútne nevyhnutné, aby OSN bola aj naďalej poverená koordináciou všetkých civilných a vojenských operácií so zreteľom na opätovné nastolenie bezpečnosti a poskytovanie humanitárnej pomoci, ako aj obnovu a rozvoj. Celé medzinárodné spoločenstvo a predovšetkým Európska únia sa musia v čo najvyššej miere zúčastňovať na obnove Haiti, kým pre jeho obyvateľstvo nebude neskoro.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *písomne*. – (PT) Víтам výraznú reakciu medzinárodného spoločenstva na ničivé zemetrasenie na Haiti a jeho skutočnú politickú vôľu podporovať obnovu tejto krajiny. Zvlášť víтам spoločný záväzok Komisie a členských štátov darovať celkom 1,2 miliardy EUR, z toho 460 miliónov EUR na nehumanitárnu pomoc Komisie.

Rozsah katastrofy na Haiti je však poľutovaniahodný a jej následky sú rok po zemetrasení ešte stále jasne viditeľné. Podmienky bezpečnosti, zdravotníctva, verejného zdravia a bývania sú tiež poľutovaniahodné a je nevyhnutné obnoviť schopnosť haitského štátu zabezpečiť demokraciu a dobrú správu, ktoré sú nevyhnutné na obnovu krajiny, a dohliadať na účasť občianskej spoločnosti a haitského obyvateľstva. Je naďalej nevyhnutné, aby sme tejto krajine pomohli zotaviť sa po zemetrasení, je však rovnako dôležité, aby medzinárodné spoločenstvo využilo túto príležitosť na to, aby pomohlo vyriešiť hospodárske, sociálne a politické rozdiely na Haiti.

Carlos Coelho (PPE), *písomne*. – (PT) Po uplynutí jedného roka sú účinky katastrofy na Haiti znepokojujúce a situácia je z ľudského, hospodárskeho a sociálneho hľadiska chaotická. Je mi ľúto, že musím povedať, že prakticky nedochádza k obnove, objem odstránených trosiek je zanedbateľný, úroveň chudoby je extrémna a násilie zdrvujúce, pričom sa šíri cholera a ženy v utečeneckých táboroch sú znásilňované.

Tento stav je nutné zmeniť. Medzinárodné spoločenstvo musí s haitskou vládou nadviazať pevnú a dlhotrvajúcu spoluprácu, splniť prijaté sľuby a vyvíjať maximálne úsilie v záujme ochrany obyvateľov Haiti. Vyzývam Európsku komisiu, aby bezodkladne vyvinula úsilie

zamerané na ochranu vyše 800 000 detí vystavených násiliu, sexuálnemu zneužívaniu, detskej práci a obchodovaniu s ľuďmi.

Navyše považujem za nevyhnutné, aby bolo úsilie o obnovu zamerané na miestnu výrobu potravín a potravinovú bezpečnosť prostredníctvom rozvoja vidieckej infraštruktúry a pomoci malým poľnohospodárom. Víтам úsilie a činnosť humanitárnych organizácií v tejto oblasti, ale musím odsúdiť neschopnosť dočasnej komisie pre obnovu Haiti v súvislosti s koordináciou tisícov humanitárnych agentúr a darcov finančných prostriedkov určených na obnovu.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *písomne*. – (RO) Pre obyvateľov Haiti je veľmi dôležité, aby im Európska únia prejavila solidaritu po katastrofe, ktorá ich zasiahla a zapríčinila značné ľudské a materiálne straty. Preto oceňujem rozhodnutie Európy podieľať sa na finančnej pomoci určenej na proces obnovy v tejto krajine, ktorá predstavuje približne 1,2 miliardy EUR, ako aj návrh vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci Catherine Ashtonovej prijať hospodársky plán na ďalších desať rokov so zameraním na rozvoj a rast v tomto regióne, ako aj na obnovu krajiny. Je to dôležité rozhodnutie predovšetkým preto, lebo EÚ je jedným z najväčších darcov, ktorí poskytujú finančné prostriedky tejto krajine v karibskej oblasti. Domnievam sa však, že prostriedky EÚ by sa mali rozdeľovať podľa podobných kritérií, aké uplatňujú členské štáty, alebo podľa konkrétnych programov, a to nielen na opätovnú výstavbu domov, škôl, ciest a iných zložiek infraštruktúry, ale aj na poskytovanie mikroúverov, ktoré podporia rozvoj a začatie mikroprojektov na hospodársku obnovu na základe súčasného modelu, ktorý v EÚ využívajú mikropodniky. Po druhej svetovej vojne USA zaviedli Marshallov plán, ktorý vo výraznej miere prispel k obnove západnej Európy. Európa teraz môže začať realizovať podobný program v Haiti.

Mário David (PPE), *písomne*. – (PT) Hrozná katastrofa, ktorá pred rokom zasiahla Haiti, nás všetkých šokovala a podnietila celosvetovú vlnu dobrej vôle, čo malo za následok okamžité poskytnutie logistických, ľudských, finančných a humanitárnych zdrojov značného rozsahu.

Po uplynutí jedného roka bolo primerané zhodnotiť situáciu v tejto oblasti v neposlednom rade preto, lebo Haiti už nevládne titulkom v masmédiách. Predložené uznesenie predkladá toto hodnotenie a poukazuje na možnosti a riešenia obrovských a vážnych problémov, ktorým čelí obyvateľstvo v každodennom živote. Podľa môjho názoru svoj cieľ splnilo: jediné, čo chýba, je vyššia miera účasti miestnych komunít a združení na rozdeľovaní prostriedkov a hľadanií riešení do budúcnosti.

Chcel by som však zdôrazniť „dlhotrvajúce úsilie“ a hľadanie riešení, ktoré „raz a navždy“ odstráni „základné príčiny chudoby na Haiti“, ako aj výzvu, aby sa EÚ a členské štáty „v rámci úsilia o obnovu na Haiti zamerali na miestnu výrobu potravín a potravinovú bezpečnosť prostredníctvom rozvoja vidieckej infraštruktúry a pomoci malým poľnohospodárom“.

Dúfam tiež, že sa nám podarí rýchlo nájsť definitívne riešenie v súvislosti s dočasnými utečeneckými tábormi, v ktorých žije skoro milión ľudí v takmer neľudských podmienkach.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Pred vyše rokom otriasli svetom následky zemetrasenia, ktoré spustošilo Haiti, zabilo viac ako 200 000 ľudí a zanechalo po sebe stopu absolútne hrozivej skazy. Medzinárodné spoločenstvo sa vtedy zmobilizovalo a prišlo na pomoc obetiam, pričom medzinárodné inštitúcie, ako aj celosvetová verejná mienka a médiá tento záväzok podporili. Medzinárodná pozornosť sa, žiaľ, presunula na iné oblasti, je teda

povinnosťou Európskeho parlamentu zopakovať, čo sa stalo a podať správu o súčasnej situácii. Musíme si uvedomiť, že po uplynutí jedného roka sa nič výrazne nezmenilo a krajine, ktorá už mala vážne problémy a ktorú tento prírodný jav položil na lopatky, sa ešte nepodarilo pozviechať. Po zhromaždení dostupných údajov všetko poukazuje na to, že sa nič neudialo dostatočne rýchlo, účinne ani primerane. Viac ako milión ľudí je stále bez domova. Medzinárodné spoločenstvo nemôže túto krajinu opustiť a dopustiť, aby sa z nej stal ďalší štát, ktorý zlyhal.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne.* – (PT) Rok po zemetrasení je situácia na Haiti naďalej chaotická, krajina sa stále nachádza v núdzovom stave a obnova je len v začiatkoch. Víтам úsilie humanitárnych organizácií v tejto oblasti, ktoré zabezpečujú starostlivosť o ranených, zásobovanie pitnou vodou a potravinami. Chcel by som však zdôrazniť, že úloha obnovy patrí k povinnostiam haitskej vlády, pretože obnova krajiny si vyžaduje predovšetkým politickú stabilitu. Preto som presvedčený, že haitská vláda by mala podporovať a uplatňovať záväzky uvedené v národnom pláne obnovy a posilniť autoritu štátu, a tak zvýšiť účinnosť miestnych samospráv a posilniť právomoci miestnych a národných inštitúcií.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne.* – (PT) Realita v tejto krajine ukazuje, čo sa uznesenie podľa všetkého pokúša skryť, čiže to, že hlavným zámerom USA, s ktorým súhlasila aj EÚ, bolo, aby si zabezpečili a udržali politický zásah, a teda aj hospodársku a geostrategickú nadvládu nad Haiti, pričom ignorovali ľudskú tragédiu, ktorú obyvatelia Haiti zažívajú celé desaťročia. Po zavedení politiky štrukturálneho prispôsobenia v tejto krajine prostredníctvom Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky, ktorá zničila jej hospodárstvo a vytvorila katastrofálnu sociálnu situáciu, reagovali USA na minuloročné zemetrasenie vojenskou inváziou. To všetko nedávno zhoršila epidémia cholery, pričom teraz už vieme, že ju tam priniesli vojaci misie OSN pôsobiacej v tejto krajine, stabilizačnej misie Organizácie Spojených národov na Haiti (MINUSTAH), hoci akúkoľvek zodpovednosť odmietajú. Väčšina tohto Parlamentu sa k týmto skutočnostiam vôbec nevyjadřila. Nehovorilo sa ani o tých, ktorí tejto krajine prejavili skutočnú solidaritu: o Kube a Bolívarskej aliancii pre Ameriku (ALBA). Kuba vyslala lekárov a špecializovaných pracovníkov, ktorí doteraz liečili viac ako 50 000 ľudí proti cholere, a s pomocou haitských orgánov sa podarilo dostať aj k najizolovanejším komunitám a zabezpečiť, aby žiadny občan nemusel čeliť cholere bez pomoci, čím sa podarilo zachrániť tisíce životov.

Pat the Cope Gallagher (ALDE), *písomne.* – (GA) Zemetrasenie a epidémia cholery, ktorá po ňom nasledovala, predstavovali pre obyvateľov Haiti absolútnu katastrofu. Vyzývam medzinárodné spoločenstvo vrátane EÚ, aby splnilo všetky sľuby prijaté minulý rok na medzinárodnej konferencii darcov v New Yorku a aby tieto peniaze bezodkladne odovzdalo obyvateľom Haiti a zaangažovaným mimovládny organizáciám.

Sylvie Guillaume (S&D), *písomne.* – (FR) Situácia na Haiti naďalej vzbudzuje veľké obavy. Úsilie mnohých humanitárnych pracovníkov, ktorých statočná oddanosť si zaslúži pochvalu, čelí neschopnosti vládnuceho režimu znížiť riziko občianskej vojny, ktoré tomuto ostrovu hrozí. Musíme vyžadovať plné uplatňovanie Európskeho konsenzu o humanitárnej pomoci v záujme intenzívnej a koordinovanej činnosti s cieľom zlepšiť kolektívnu reakciu na humanitárne krízy a zdôrazniť, že sľuby prijaté na medzinárodnej konferencii darcov 31. marca s osobitným zameraním na obnovu Haiti by sa mali stať skutočnosťou a nemali by zostať len slovami.

Elie Hoarau (GUE/NGL), písomne. – (FR) Zdržal som sa hlasovania o kompromisnom uznesení politických skupín Európskeho parlamentu o Haiti. Urobil som tak preto, lebo napriek tomu, že má dobré základy, neponúka žiadne trvalé riešenie, ktoré by Haiti skutočne pomohlo dostať sa z tejto krízy, a nekladie dostatočný počet otázok v súvislosti so skutočne vyplatenou výškou pomoci, ktorú prisľúbila Európska únia.

Obyvatelia Haiti potrebujú skutočnú rozvojovú pomoc, pričom túto prioritu je nutné zabezpečiť nasadením medzinárodných tímov na obnovu budov a realizáciu verejných prác vrátane primeraného vybavenia, ktoré by sa aktívne zúčastňovali na naliehavo potrebnej obnove verejných a súkromných budov v tejto krajine, pričom by začali od najchudobnejších štvrtí, miest a obcí. Obyvatelia Haiti potrebujú tiež skutočnú lekársku pomoc, spočiatku predovšetkým na čo najrýchlejšie zastavenie a odstránenie cholery. Je nevyhnutné nasadiť veľké množstvo lekárov, liekov a služieb lekárskej starostlivosti.

Juozas Imbrasas (EFD), písomne. – (LT) Hlasoval som za toto uznesenie o situácii na Haiti, pretože Európsky parlament opakovane potvrdzuje solidaritu s obyvateľmi Haiti, ktorí sa stali obeťami zemetrasenia a epidémie cholery. Súhlasím s veľmi dôležitou výzvou, aby medzinárodné spoločenstvo vrátane Európskej únie vyvinulo pevné a dlhotrvajúce úsilie a bezodkladne splnilo všetky sľuby, pretože viac ako milión ľudí žije v neorganizovaných táboroch, ktoré mali byť dočasné, pričom združenia na ochranu ľudských práv uvádzajú, že životné podmienky v týchto táboroch sú hrozné a že „ženy sú vystavené znásilneniam a sexuálnemu násiliu“. Ľudia v súčasnosti nemajú dostatok potravín a 80 % obyvateľov Haiti žije v úplnej chudobe. Je nutné zabezpečiť prístup k zdravotnej starostlivosti, pitnej vode a hygiene. Je nutné prijať opatrenia, ktoré na Haiti zabezpečia dlhodobý rozvoj. Preto súhlasím s tým, že EÚ a členské štáty by mali zahrnúť obnovu a rekonštrukciu Haiti medzi svoje hlavné priority a že nadišiel čas pomôcť Haiti stať sa hospodársky a politicky silnou a sebestačnou krajinou. Medzinárodné spoločenstvo musí využiť túto príležitosť na to, aby raz a navždy odstránilo hlavné príčiny chudoby na Haiti.

Giovanni La Via (PPE), písomne. – (IT) Dňa 12. januára 2010 si zemetrasenie, ktoré zasiahlo Haiti, vyžiadalo približne 222 750 obetí a pripravilo takmer 2 milióny ľudí o domovy. Desať mesiacov po tejto tragédii vypukla na ostrove epidémia cholery, ktorá si doteraz vyžiadala 3 333 životov. Tieto tragické čísla jasne ukazujú, že situácia v krajine nie je jednoduchá. Krajina je navyše ešte stále bez vlády napriek tomu, že voľby sa konali v novembri; existuje silné podozrenie na manipuláciu s hlasmi. Na dnešnom hlasovaní sme požiadali Európsku úniu, aby nadviazala spoluprácu s inštitúciami na Haiti s cieľom vypracovať pravidlá a nariadenia, ktoré tejto krajine pomôžu lepšie využiť celú finančnú pomoc, ktorú v priebehu minulého roka dostala, a to predovšetkým v súlade so zásadami demokracie a legálnosti. Zdôraznenie významu prepojenia núdzovej pomoci, obnovy a rozvoja a podpory politiky zameranej na úzku spoluprácu s miestnou vládou je skrátka výsledok, ktorý by sme prijatím tohto uznesenia chceli dosiahnuť.

David Martin (S&D), písomne. – Hlasoval som za toto uznesenie, ktoré oceňuje úsilie a úspechy humanitárnych organizácií, ako sú Červený kríž, mimovládne organizácie a Organizácia Spojených národov, ako aj členských štátov, a ktoré zdôrazňuje, že je potrebné informovať o účinkoch humanitárnej práce, ktoré nie sú viditeľné, ako aj to, že situáciu bolo možné zvládnuť predovšetkým zabezpečením starostlivosti o ranených, zásobovaním pitnou vodou a potravinami, ako aj zabezpečením dočasných prístreší.

Uznesenie však konštatuje aj to, že epidémia cholery odhalila takmer úplnú neschopnosť haitského štátu čeliť ochoreniu, ktorému sa dá ľahko predísť a ktoré sa dá ľahko liečiť, ako

aj hranice systému medzinárodnej pomoci v krajine, v ktorej sa hromadne vykonáva humanitárna činnosť, keďže tu pôsobí 12 000 mimovládnych organizácií, a zdôrazňuje, že humanitárne agentúry nemôžu a nesmú pokračovať v zmierňovaní nedostatkov haitského štátu ani ho naďalej zastupovať a že je potrebné konečne bezodkladne konať v oblasti dlhodobého rozvoja, predovšetkým zabezpečením prístupu k zdravotnej starostlivosti a pitnej vode a obnovy miest.

Toto uznesenie víta aj spoločný záväzok Komisie a členských štátov vo výške 1,2 miliardy EUR, z toho 460 miliónov EUR na nehumanitárnu pomoc Komisie, ktorý prijali na medzinárodnej konferencii darcov pre obnovu Haiti.

Nuno Melo (PPE), *písomne.* – (PT) Uplynulo niečo vyše roka od tragédie na Haiti, ktorá pripravila o život viac ako 200 000 ľudí a zasiahla vyše 3 milióny Haiťanov. Podľa združení na ochranu ľudských práv žije milión vysídlených osôb ešte stále v neľudských podmienkach v dočasných utečeneckých táboroch. Pred rokom vyvinulo medzinárodné spoločenstvo vrátane EÚ obrovské úsilie s cieľom poskytnúť pomoc Haiti a zabrániť tým účinkom tejto prírodnej katastrofy, ktorých sme teraz svedkami. Preto nastal čas, aby sme si týchto ľudí opäť pripomenuli: nesmierne trpia, predovšetkým najzraniteľnejší z nich a to sú ženy a deti. Nastal čas, aby sme spojili sily a vrátili v tejto krajine, ktorou otriasli prírodné javy, všetko do normálu.

Andreas Mølzer (NI), *písomne.* – (DE) Rok po ničivom zemetrasení na Haiti sa situácia v tejto krajine vôbec nezlepšila. V skutočnosti situáciu značne zhoršilo vypuknutie cholery napriek všetkej humanitárnej a hospodárskej pomoci, ktorá je krajine poskytovaná. Hlavné mesto Port-au-Prince je ešte stále pochované pod tonami trosiek a miestni ľudia majú na ich odstraňovanie k dispozícii len lopaty a fúriky. Kým tisíce ľudí sú stále bez strechy nad hlavou a obchodovanie s deťmi prekvitá, v krajine, ktorej vládne diktátor, aj po voľbách pretrvávajú politický chaos. Hlasoval som za tento návrh uznesenia, pretože obyvatelia Haiti potrebujú našu pomoc a západný svet musí prevziať svoju zodpovednosť.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), *písomne.* – (PL) Dňa 12. januára sme si pripomenuli prvé výročie zemetrasenia na Haiti, ktoré malo veľmi tragické následky. Vyžiadalo si 222 750 životov a prinútilo približne 1,7 milióna ľudí opustiť svoje domovy. V súvislosti s týmito tragickými udalosťami prijal Európsky parlament 19. januára uznesenie, ktoré opisuje situáciu na tomto ostrove rok po katastrofe. Napriek úsiliu mnohých medzinárodných organizácií a medzinárodnej pomoci zameranej na obnovu tejto krajiny je situácia na Haiti naďalej búrlivá a krajina sa nachádza v hlbokoj kríze. Desať mesiacov po zemetrasení zápasil ostrov s epidémiou cholery, pričom medzinárodní pozorovatelia navyše spochybnili platnosť prezidentských a parlamentných volieb. V súvislosti so súčasnou situáciou v krajine Európsky parlament vyzýva Európsku úniu a medzinárodné spoločenstvo ako celok, aby preukázali ostrovu solidaritu a nadviazali užšiu spoluprácu s haitskými orgánmi, a konštatuje, že akékoľvek opatrenia na obnovu krajiny by sa mali prijať až po konzultácii s ľuďmi, ktorí tam žijú. Dôležité je, že Parlament poukazuje aj na spôsob, akým by sa Haiti mala poskytovať pomoc, teda formou darov, nie pôžičiek, ktoré krajinu zadlžia. Nakoniec by som chcel tejto krajine vyjadriť solidaritu a dúfam, že činnosť zameraná na jej obnovu sa zefektívni.

Alfredo Pallone (PPE), *písomne.* – (IT) Rok po strašnom zemetrasení na Haiti, jednej z najničivejších prírodných katastrof v dejinách ľudstva, sú jeho znaky ešte stále hlboko vyryté. Je neuveriteľné, že niekoľko mesiacov po tomto hroznom zemetrasení sem priniesol hurikán epidémiu cholery, ktorá ešte zhoršila komplikovanú politickú situáciu. Moje

rozhodnutie hlasovať za toto uznesenie je v prvom rade založené na potrebe zmobilizovať činnosť a zásahy, prostredníctvom ktorých bude možné poskytnúť krajine všetku pomoc, ktorú potrebuje prinajmenšom na obnovu prijateľných životných podmienok. Súčasný občianske a politické napätie spôsobuje len zvyšovanie obáv, keďže bráni poskytovaniu humanitárnej pomoci EÚ a spomaľuje tak tempo obnovy. Preto sa domnievam, že je nevyhnutnosťou a povinnosťou európskych inštitúcií poskytnúť maximálnu mieru pomoci a prinajmenšom zaručiť, aby ľudia, ktorí prišli o všetko, mali zabezpečené bývanie, lekársku starostlivosť, potraviny a základné sociálne služby. Len s našou pomocou budú obyvatelia Haiti schopní pomaly sa vrátiť do normálneho života.

Georgios Papanikolaou (PPE), *písomne.* – (EL) Hlasoval som za spoločné uznesenie o situácii na Haiti rok po zemetrasení: humanitárna pomoc a obnova. Uznesenie poukazuje na otázky, ako je napríklad ochrana ľudských práv a dôstojnosti. Pripomína nám, že odhliadnuc od podmienok chudoby a pocitu neistoty, ktoré prevládajú medzi občanmi, z ktorých 60 % žije vonku a 80 % v úplnej chudobe, na Haiti v súčasnosti prevládajú značné obavy v súvislosti so situáciou najzraniteľnejších osôb, ktoré čelia násiliu, sexuálnemu zneužívaniu, obchodovaniu s ľuďmi, vykorisťovaniu a opusteniu. Európsky parlament v tomto uznesení vyzýva Komisiu, aby tieto prípady nielen registrovala, ale aby skutočne prispela k zavedeniu systému sociálnej ochrany na Haiti.

Paulo Rangel (PPE), *písomne.* – (PT) Rok po zemetrasení je situácia na Haiti naďalej chaotická, krajina sa stále nachádza v núdzovom stave a väčšina obyvateľstva žije v mimoriadne rizikových podmienkach. Medzinárodné spoločenstvo vrátane EÚ preto musí vyvinúť dlhotrvajúce úsilie a splniť všetky sľuby, ktoré prijalo v súvislosti s pomocou pri obnove Haiti a so zlepšením životných podmienok obyvateľstva tejto krajiny.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *písomne.* – Situácia na Haiti je opäť naliehavá. Týmto uznesením znovu vyjadrujeme solidaritu s haitským obyvateľstvom, ktoré trpí následkami zemetrasenia a epidémie cholery, a zdôrazňujeme, že úsilie o obnovu musí zahŕňať nielen konzultácie s haitským obyvateľstvom a haitskou občianskou spoločnosťou, ale aj ich účasť. Zároveň dôrazne žiadame, aby medzinárodné spoločenstvo vrátane EÚ vyvinulo pevné a dlhotrvajúce úsilie s cieľom splniť všetky sľuby prijaté na medzinárodnej konferencii darcov v New Yorku a bezodkladne poskytlo finančné prostriedky. Ďalej zdôrazňujeme, že humanitárna pomoc a obnova zo strany EÚ sa musí poskytovať vo forme grantov a nie pôžičiek, ktoré treba splácať.

Licia Ronzulli (PPE), *písomne.* – (IT) Zo všetkých katastrof, ktoré postihli našu planétu v roku 2010, zemetrasenie na Haiti zanechalo ranu, ktorá sa bude najťažšie hojiť.

Dnes, rok po druhom najzničujúcejšom zemetrasení v dejinách ľudstva, sú jeho stopy ešte stále bolestivo viditeľné. Viac ako milión ľudí, z toho polovica detí, stále žije v narýchlo postavených táboroch a epidémia cholery, ktorá vypukla minulého októbra, zapríčinila viac ako 4 000 úmrtí. Problémom je naďalej nedostatok potravín, prístup k pitnej vode a hygiene a nedostatok škôl. Z 500 miliárd USD, ktoré prisľúbili vlády a súkromné organizácie, Haiti dostalo len 6 miliárd USD, čo je veľmi málo, a zvyšná časť finančných prostriedkov ešte stále nebola poskytnutá.

Dnešné prijatie tohto spoločného návrhu uznesenia je veľmi dôležitým krokom k zavedeniu jednotného prístupu na riešenie budúcich úloh. Čo príroda zničí, ľudia znova vybudujú. Tieto slová nás musia inšpirovať k prijatiu ešte väčšieho záväzku.

Návrhy uznesení: RC-(B7-0031/2010)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *písomne. – (LT)* Hlasovala som za toto uznesenie Európskeho parlamentu, pretože dúfam, že Litovská republika bude mať politickú vôľu odmietnuť návrh zákona, ktorý by porušoval ľudské práva a slobody. Dúfam, že každá forma diskriminácie bude zastavená, a to vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie. Parlament Litovskej republiky ešte neprijal tento návrh zákona, a preto Európsky parlament chce týmto uznesením vyjadriť znepokojenie Európskej únie v súvislosti s legislatívnymi návrhmi, ktoré porušujú ľudské práva a diskriminujú občanov. Okrem toho tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k zákonu o správnych priestupkoch sú v rozpore s článkom 25 Ústavy Litovskej republiky, ktorý stanovuje, že „človeku nemožno brániť v hľadaní, získavaní a odovzdávaní informácií a myšlienok“, a s článkom 29, ktorý uvádza, že „všetky osoby sú si pred zákonom, súdom a inými štátnymi inštitúciami a úradníkmi rovné“. Litovská vláda vyjadrila nesúhlasné stanovisko k návrhu, o ktorom sa diskutovalo v litovskom parlamente, pretože je v rozpore s medzinárodnými právnymi predpismi, právnymi predpismi Európskej únie, ako aj vnútroštátnymi právnymi predpismi. Okrem toho výbor pre ľudské práva litovského parlamentu ešte len predloží svoje stanovisko k týmto navrhovaným pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom. Preto dúfam, že litovský parlament zoberie do úvahy medzinárodnú kritiku, kritiku zo strany Európskej únie, uznesenie Európskeho parlamentu a nesúhlasné stanovisko litovskej vlády.

Carlos Coelho (PPE), *písomne. – (PT)* Vzhľadom na medzinárodné a európske záväzky v oblasti ľudských práv, ktoré EÚ dodržiava, najmä pokiaľ ide o práva všetkých menších a boj proti všetkým formám diskriminácie, je neprijateľné, aby jeden z členských štátov zaviedol zákony, ktoré jednoznačne spochybňujú hodnoty a zásady, na ktorých je Únia založená. Rešpektujem právo každého štátu rokovať, meniť a doplňovať a schvaľovať vnútroštátne právne predpisy, ale jedine na základe úplného rešpektovania ľudských práv a bez porušovania základných zásad, v tomto prípade zásady nediskriminácie, či už sú takéto zásady stanovené v zmluvách, alebo v Charte základných práv. Dúfam, že Litva či ktorýkoľvek iný členský štát nachádzajúci sa v rovnakej situácii neschváli vnútroštátne právne predpisy, ktoré sú v rozpore s úplne všetkými pravidlami, zásadami alebo hodnotami ustanovenými v európskych právnych predpisoch, alebo ich čo najdôkladnejšie a najrýchlejšie zreviduje a upraví.

Proinsias De Rossa (S&D), *písomne. –* Podporujem toto uznesenie, ktoré vyzýva litovský parlament, aby zamietol návrh právneho predpisu, ktorého cieľom je trestať „verejnú propagáciu homosexuálnych vzťahov“ pokutou. Impulzom pre vypracovanie tohto uznesenia Európskeho parlamentu bola séria znepokojujúcich udalostí, ako napríklad prijatie zákona o ochrane neplnoletých osôb pred škodlivým vplyvom verejných informácií, pokus miestnych orgánov zakázať pochody za rovnosť a sprievody homosexuálov a používanie poburujúcej alebo výhražnej rétoriky a nenávisťných slovných prejavov zo strany vedúcich politikov a poslancov. V záveroch nedávnej správy Agentúry pre základné práva sa uvádza, že „pozmeňujúce a doplňujúce návrhy by potenciálne mohli kriminalizovať takmer akékoľvek verejné vyjadrenie alebo popis homosexuality, či informácie o nej“. Tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sú jednoznačne v rozpore s povinnosťami Litvy vyplývajúcimi z jej ústavy, Európskej charty základných práv, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Uznávam pevný postoj, ktorý pri niekoľkých príležitostiach zaujala prezidentka Litovskej republiky Dalia Grybauskaitė, ktorá odsúdila návrh homofóbneho zákona ako predpis poškodzujúci litovských občanov a obraz Litvy, a podporujem

prezidentku, aby vetovala pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k zákonu o správnych priestupkoch, ak by boli schválené.

Harlem Désir (S&D), *písomne*. – (FR) V uplynulých mesiacoch litovský parlament schválil niekoľko právnych predpisov zakazujúcich alebo trestajúcich akúkoľvek zmienku o homosexualite alebo bisexualite na verejnosti. V Parlamente sa momentálne rokuje o návrhu právneho predpisu, ktorým by sa novelizoval zákon o správnych priestupkoch s cieľom trestať „verejnú propagáciu homosexuálnych vzťahov“ pokutou až do výšky 2 900 EUR.

Takýto právny predpis je úplne v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie a zmlúv Európskej únie, ktoré zaväzujú EÚ a členské štáty presadzovať slobodu prejavu a základné slobody a ktoré poskytujú európske prostriedky na boj proti diskriminácii a porušovaniu ľudských práv.

Prijatím tohto uznesenia vyzývame, aby sa návrh zákona zamietol, aby sa rešpektovanie sexuálnej orientácie zaradilo na zoznam chránených dôvodov v zákone o vzdelávaní, aby sa nepľnoletým osobám umožnil slobodný prístup k informáciám o sexuálnej orientácii a objasnil sa význam zákazu v zákone o reklame.

Nestalo sa prvýkrát, že členský štát obmedzil práva a slobody európskych občanov týkajúce sa sexuálnej orientácie pod rúškom zásady nezasahovania, čím v podstate podporuje diskrimináciu. Túto homofóbnu hystériu treba zastaviť.

Edite Estrela (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasovala som za toto uznesenie, pretože presadzuje skutočnosť, že inštitúcie EÚ a členské štáty sú povinné zabezpečiť dodržiavanie, ochranu a podporu ľudských práv v súlade s Európskym dohovorom o ľudských právach, Chartou základných práv Európskej únie a článkom 6 Zmluvy o Európskej únii, a to bez rozlišovania na základe sexuálnej orientácie.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Dňa 12. novembra 2010 sa litovský parlament rozhodol začať proces novelizácie litovského správneho poriadku, v rámci ktorej by sa verejná propagácia homosexuálnych vzťahov mala trestať pokutou. Litovské orgány v súčasnosti tieto zmeny prehodnocujú. Táto skutočnosť je dôležitá v našich rokovaníach v tom zmysle, že ešte neboli prijaté žiadne právne predpisy, ktoré by porušovali niektoré z pravidiel EÚ. Preto sa zdržím hodnotenia politických, legislatívnych a súdnych krokov, ktoré sú výhradne v právomoci legislatívnych, výkonných a súdnych orgánov Litvy. Naliehavo však žiadam litovské orgány, aby rešpektovali zásady slobody, rovnosti a nediskriminácie na základe sexuálnej orientácie.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne*. – (PT) Povinnosťou a zodpovednosťou Európskej únie a jej inštitúcií je presadzovať dodržiavanie ľudských práv vrátane práv menších. Musí preto odmietaať akúkoľvek formu diskriminácie a bojovať proti nej, najmä pokiaľ ide o diskrimináciu na základe sexuálnej orientácie.

V tejto súvislosti podporujem uznesenie Parlamentu ako iniciatívu na upevnenie hodnôt a zásad, na ktorých je založená identita Európskej únie, bez toho, aby bola ohrozená základná zásada subsidiarity. Chcem zdôrazniť, že členskému štátu, ako je napríklad Litva, treba uznať právo slobodne diskutovať a porovnávať rôzne koncepcie a myšlienky v rámci procesu zmien a doplnení a procesu schvaľovania vnútroštátnych právnych predpisov a rešpektovať ho. Chcel by som tiež zdôrazniť, že litovské orgány nás uistili o svojom odhodlaní dodržiavať európsky právny rámec a neporušovať ho, ako aj podporovať dodržiavanie ľudských práv.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. – (FR) Litva sa snaží kontrolovať kázne osôb s určitou menšinovou sexuálnou orientáciou a nepochybne si celkom oprávnené želá, aby sa radšej propagovala rodina pozostávajúca z otca, matky a ich detí, pretože ide o základnú jednotku každej spoločnosti. Niektorí ľudia to chápu ako neprijateľný útok na ľudské práva a ako otvorenú diskrimináciu. Uznesenie predložené Poslaneckým klubom Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) však správne poukazuje na to, že legislatívny proces prebiehajúci v Litve ešte zďaleka nie je ukončený a momentálne sa skúma príslušnými dozornými orgánmi, pokiaľ ide o ústavné a medzinárodné záväzky krajiny.

Uznesenie tiež zdôrazňuje „právo každej demokracie... upravovať a prijímať právne predpisy a ustanovenia bez toho, aby sa zasahovalo do rozpráv národných parlamentov“. Samotná skutočnosť, že tu diskutujeme o tejto otázke a predkladáme texty, však predstavuje zásah do práv Litvy a jej občanov a porušenie týchto práv. To je neprijateľné. Keďže ide o podobné témy, chcel by som tiež využiť príležitosť a ako občan Francúzska vyjadriť vážne znepokojenie nad prípadom, ktorý sa dostal pred francúzsky ústavný súd v mene nediskriminácie a ktorý spochybňoval články občianskeho zákonníka, v ktorých je celkom prirodzene zakotvená zásada manželstva ako zväzku medzi mužom a ženou.

Sylvie Guillaume (S&D), *písomne*. – (FR) Víтам skutočnosť, že Európsky parlament zaujal stanovisko, keď vyzval Litvu, aby zamietla návrh právneho predpisu, ktorým by sa zaviedla pokuta za „verejnú propagáciu homosexuálnych vzťahov“. Pripomeňme si, že v Európe nie je miesto pre homofóbiu a že článok 21 Charty základných práv jasne zakazuje akúkoľvek diskrimináciu z rôznych dôvodov vrátane sexuálnej orientácie. Rada ešte stále blokuje zavedenie komplexnej smernice o boji proti diskriminácii zameranej na zabezpečenie rovnakej ochrany proti všetkým formám diskriminácie. Je však najvyšší čas, aby sme konali s cieľom zabrániť rozšíreniu právnych predpisov, ako je tento, po celej Európe, pretože sú veľmi vzdialené od hodnôt, ktoré tu zastávame.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *písomne*. – Jednou z prvých úloh znovuzaloženého škótskeho parlamentu bolo vyňať právny predpis, ktorý zakazoval „propagáciu homosexuality na školách v Škótsku“, zo súboru právnych predpisov. Tento právny predpis schválila pravicová unionistická vláda Margaret Thatcherovej, ktorá medzi škótskym obyvateľstvom nemala žiadnu legitimitu. Škótsky parlament však veci vnímal inak a právny predpis upravil tak, aby viac zodpovedal 21. storočiu. Treba len dúfať, že litovské obyvateľstvo bude mať podobný názor.

Giovanni La Via (PPE), *písomne*. – (IT) Motto Európskeho parlamentu „zjednotení v rozmanitosti“ je zásadou, ktorá nás musí viesť v celej našej práci v Európskej únii aj mimo nej. V súlade s touto zásadou som hlasoval za toto uznesenie, pretože som presvedčený, že aj keď Európsky parlament možno nechce zasahovať do vnútorných záležitostí krajiny, mal by mať možnosť vyjadriť svoje názory a konať ako platforma na vyjadrenie potrieb európskej verejnosti ako celku. Uznesenie, ktoré bolo dnes prijaté, slúži na zdôraznenie spoločnej pozície Parlamentu, pokiaľ ide o konanie litovského parlamentu. Obsahuje žiadosť o zmenu a doplnenie návrhu právneho predpisu, ktorým by sa novelizoval zákon o správnych priestupkoch s cieľom trestať „verejnú propagáciu homosexuálnych vzťahov“, keďže, ako text jasne zdôrazňuje, takýto návrh by potenciálne mohol kriminalizovať takmer akékoľvek verejné vyjadrenie alebo popis homosexuality, či informácie o nej. Preto si myslím, že dnes je našou povinnosťou ako poslancov Európskeho parlamentu, ale v prvom rade ako občanov, požiadať litovský parlament, aby zamietol nové právne predpisy v mene dôležitej zásady, ktorou je ochrana základných ľudských práv.

David Martin (S&D), *písomne*. – Diskriminácia na základe sexuálnej orientácie (alebo z akýchkoľvek iných dôvodov) sa v Európskej únii nesmie tolerovať. Preto vítam toto uznesenie, ktoré zaujíma tvrdý postoj k známkam neznášanlivosti v Litve a jasne uvádza, že inštitúcie EÚ sa nebudú prizerať a nedovolia Litve, aby prijala právne predpisy, ktoré diskriminujú určitú skupinu spoločnosti.

Véronique Mathieu (PPE), *písomne*. – (FR) V prvom rade chcem zdôrazniť, že boj proti všetkým formám diskriminácie, najmä diskriminácii na základe sexuálnej orientácie, je jednou zo základných zásad Európskej únie. V súčasnosti máme rozsiahly súbor európskych právnych predpisov v tejto oblasti, čo znamená, že táto zásada sa môže plne uplatňovať vo všetkých členských štátoch. Mali by sme prijať tento boj proti homofóbii tu v Parlamente aj v našich národných parlamentoch. Treba tiež zdôrazniť, že text, o ktorom dnes diskutujeme, je v tomto štádiu len návrhom právneho predpisu, ktorý predložilo niekoľko členov litovského parlamentu.

Navyše navrhovaný pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorého cieľom je trestať verejnú propagáciu homosexuálnych vzťahov, si vyslúžil kritiku zo strany litovskej prezidentky a vlády. Preto by sme sa nemali unáhliť a odsúdiť krajinu alebo vládu. Namiesto toho by som chcela vyzvať litovských kolegov poslancov, aby zaistili prísne dodržiavanie právnych predpisov Spoločenstva a najmä článku 21 Charty základných práv, ktorý zakazuje všetky formy diskriminácie.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *písomne*. – (FR) Európa až príliš často robí kompromisy, pokiaľ ide o zásadu rovnosti občanov. Chceli by sme, aby reagovala vždy, keď sa táto zásada nerešpektuje. Toto uznesenie nesúhlasí s inštitucionalizáciou právneho predpisu, ktorý by prehliadal zásadu rovnosti medzi Litovčanmi, pokiaľ ide o sexuálnu orientáciu, a dokonca ich za ňu trestal. Vítam toto uznesenie, za ktoré budem určite hlasovať.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Jednou z funkcií inštitúcií a členských štátov EÚ je zabezpečiť dodržiavanie, ochranu a podporu ľudských práv v EÚ v súlade s Európskym dohovorom o ľudských právach, Chartou základných práv Európskej únie a článku 6 Zmluvy o Európskej únii, a to bez rozlišovania na základe sexuálnej orientácie. Tento návrh uznesenia je v súlade s touto funkciou. Upozorňuje na to, že Litovská republika porušuje slobodu a zásadu rovnosti a nediskriminácie na základe sexuálnej orientácie.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDLP) zaručuje, že osoby s odlišnou sexuálnou orientáciou nebudú vystavené diskriminácii. Podpísaním Lisabonskej zmluvy sa Litva zároveň stala signatárom EDLP. Európsky parlament je presvedčený, že prijatie zákona o ochrane nepľnoletých osôb pred škodlivým vplyvom verejných informácií litovským parlamentom predstavuje jasné porušenie zmluvy. Vyzýva tiež litovskú vládu, aby zamietla ďalšie legislatívne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy na túto tému a aby zahrnula sexuálnu orientáciu na zoznam chránených dôvodov. Zdržal som sa hlasovania, pretože podľa môjho názoru nie je jasné, do akej miery EÚ zasahuje do vnútroštátnych záležitostí.

Paulo Rangel (PPE), *písomne*. – (PT) Inštitúcie a členské štáty EÚ sú povinné zabezpečiť dodržiavanie, ochranu a podporu ľudských práv v Európskej únii, ako sa uvádza v Európskom dohovore o ľudských právach, Európskej charte základných práv a článku 6 Zmluvy o Európskej únii, a to bez rozlišovania na základe sexuálnej orientácie. Je preto dôležité vyzvať litovské orgány, aby neprijali žiadne právne predpisy, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnosti a nediskriminácie na základe sexuálnej orientácie.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *písomne*. – Znova sme museli vyzvať litovský parlament, aby zamietol pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k zákonu o správnych priestupkoch, zaradil sexuálnu orientáciu na zoznam chránených dôvodov v zákone o vzdelávaní, umožnil neplnoletým osobám slobodný prístup k informáciám o sexuálnej orientácii a objasnil význam zákazu v zákone o reklame. Zároveň však uznávame pevný postoj, ktorý pri niekoľkých príležitostiach zaujala prezidentka Litovskej republiky Dalia Grybauskaitė, ktorá odsúdila návrh homofóbneho zákona ako predpis poškodzujúci litovských občanov a obraz Litvy. Parlament vyzýva prezidentku, aby vetovala pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k zákonu o správnych priestupkoch, ak by boli schválené.

Licia Ronzulli (PPE), *písomne*. – (IT) Litovský parlament v roku 2010 prijal pozmeňujúci a doplňujúci návrh k správne poriadku, ktorým by sa zaviedol zákon na ochranu neplnoletých osôb proti škodlivým vplyvom verejných informácií prijatý v roku 2009.

Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh by zabránil masmédiám, aby propagovali sexuálne vzťahy alebo iné formy homosexuálneho správania, ktoré nie sú zakotvené v ústave alebo v občianskom zákonníku, v neposlednom rade vzhľadom na vplyv, ktorý masmédiá majú na emocionálny a psychický rozvoj detí.

V článku 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa uvádza, že každý má právo na slobodu prejavu. Uplatňovanie týchto slobôd však so sebou prináša aj určité povinnosti a zodpovednosti a môže podliehať pokutám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú potrebné na ochranu verejnej morálky.

Často sa zdá, že pri reagovaní na dynamiku trhu masmédiám nezáleží na tom, že deti sú jednotlivci, ktorých možno jednoducho emocionálne ovplyvniť. Preto by našim spoločným cieľom malo byť venovanie väčšej pozornosti záležitostiam, ktoré sa týkajú detí a mladistvých, čo znamená pracovať s rôznymi odborníkmi z oblasti médií a rozvíjať silný zmysel pre kolektívnu zodpovednosť.

Michèle Striffler (PPE), *písomne*. – (FR) Hlasovala som za uznesenie o porušovaní slobody prejavu a o diskriminácii na základe sexuálnej orientácie v Litve. Medziparlamentný dialóg (medzi Európskym parlamentom a vnútroštátnymi parlamentmi) sa od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy stal dôležitým prvkom Európskej únie. Okrem toho Európska únia je založená na nenapadnuteľných hodnotách, ktoré zahŕňajú boj proti všetkým formám diskriminácie, a počas môjho funkčného obdobia budem zastávať tieto hodnoty.

8. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 14.20 hod. a pokračovalo o 15.05 hod.)

PREDSEDA: JERZY BUZEK

predseda

9. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

10. Situácia kresťanov v súvislosti so slobodou náboženského vyznania (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie podpredsedníčky Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o situácii kresťanov v súvislosti so slobodou náboženského vyznania.

Chcel by som poprosiť pani podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku, aby sa ujala slova.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku*. – Na začiatku by som chcela povedať, že sa úplne stotožňujem so znepokojením tohto Parlamentu v súvislosti s nedávnymi násilnosťami, ktorých cieľom boli ľudia patriaci k náboženským menšinám a ľudia, ktorí bránia slobodu náboženského vyznania.

Svoj názor na túto vec som vyjadrila len prednedávnom 6. januára na pravoslávne Vianoce pri návšteve Betlehemu a Baziliky narodenia Pána. Išla som tam, aby som zdôraznila, že je potrebné, aby sa všetky náboženské skupiny na svete mohli slobodne zhromažďovať a vykonávať bohoslužby. Zdôraznila som aj to, že Európska únia odsudzuje všetky formy neznášanlivosti a násilia voči ľuďom pre ich náboženstvo bez ohľadu na to, kde sa tak deje. Dôrazne som tiež odsúdila nedávne teroristické útoky v Iraku a Egypte namierené na miesta bohoslužieb, ako aj atentát na Salmána Tasíra, guvernéra pakistanskej provincie Pandžáb.

Tieto útoky sú neprijateľné. Páchajú ich extrémisti, ktorých programom je neznášanlivosť, čo treba odsúdiť a proti čomu sa treba postaviť. Vážené poslankyne, vážení poslanci, v dnešnom svete sa ľudské práva porušujú príliš často z dôvodu náboženstva alebo vierovyznania. Obete nepatria len k jednému vierovyznaniu ani nepochádzajú len z jedného regiónu. Žiaľ, pliaga náboženskej neznášanlivosti neušetrí žiadnu časť sveta.

Akákkoľvek diskriminácia alebo násilie voči jednotlivcom pre ich náboženské vierovyznanie je v rozpore s hodnotami, ktoré presadzujeme v Európskej únii. Každé porušenie treba brať vážne a každé treba rovnako dôrazne odsúdiť bez ohľadu na to, kde k nemu dôjde a kto je jeho obeťou, pretože – ako vieme a ako uznávame – ľudské práva sú univerzálne.

Starobylé kresťanské komunity na Blízkom východe čelia problémom, ktoré v niektorých krajinách viedli k vysídleniu závažného rozsahu a k poklesu ich počtu v celom regióne. Európska únia nebude ich zlú situáciu prehliadať. Považujeme ich požiadavku na dodržiavanie ich práv ako občanov svojej krajiny za úplne legitímnu. Sloboda svedomia a viery patrí každému a každý štát je povinný zabezpečiť jej dodržiavanie.

EÚ je pripravená rozšíriť spoluprácu s vládami s cieľom bojovať proti neznášanlivosti a chrániť ľudské práva. Nesmieme sa chytiť do pasce, ktorú nám nastavujú extrémisti a teroristi. Musíme vzdorovať zneužitiu náboženstva ako zdroja rozdelenia. Najlepšou reakciou na extrémizmus je jednotný medzinárodný front založený na všeobecných normách slobody náboženstva a slobody vierovyznania.

Európska únia bola v rámci Valného zhromaždenia OSN hnacím motorom rezolúcie o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženstva alebo viery, ktorá bola prijatá po konsenze v decembri 2010. Každý rok vyvíjame koordinované úsilie, aby sme na tomto konsenze mohli stavať a aby medzinárodné spoločenstvo dokázalo vyslať dôrazný a jednotný signál. Zvažujeme ďalšiu iniciatívu, aby sme pre túto vec získali silnú medziregionálnu podporu na nadchádzajúcom marcovom zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva. Otázkou slobody náboženstva alebo viery otvárame aj počas dialógov o ľudských právach a naliehame na krajiny, aby odstránili diskrimináciu a neznášanlivosť.

Naše delegácie pozorne sledujú tieto veci na celom svete a ďalšia výročná správa Európskej únie o ľudských právach na jar tohto roku sa bude zaoberať situáciou náboženských menšín vo svete.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, mimoriadne mi záleží na tom, aby sloboda náboženstva alebo vierovyznania bola prioritou nášho programu. Budúce zasadnutie Rady pre zahraničné veci sa touto otázkou bude opäť zaoberať 31. januára, aby Európska únia mohla zintenzívniť svoje úsilie pri presadzovaní náboženskej slobody.

Predseda. – Vážená pani barónka Ashtonová, som veľmi rád, že vás môžem v novom roku privítať v Európskom parlamente. Nestáva sa veľmi často, aby sme s vami mohli osobne diskutovať o takých dôležitých otázkach zahraničnej politiky Európskej únie, a preto vám veľmi pekne ďakujem za to, že ste sem prišli.

Elmar Brok, *v mene poslaneckého klubu PPE.* – (DE) Vážená pani barónka Ashtonová, sľúbili ste nám, že pred Európsky parlament budete predstupovať častejšie, takže to sa vyriešilo. Myslím si, že by ste si mali všimnúť, pani barónka Ashtonová, a mali by si to všimnúť aj všetci ostatní, že túto vec podporuje široká väčšina Európskeho parlamentu a že to naznačuje, že ide o súčasť série opatrení a nielen o zvyčajné uznesenie.

Máte pravdu, keď hovoríte, že musíme zabezpečiť, aby sa neznášanlivosť a násilie voči osobám pre ich náboženstvo, a to bez ohľadu na konkrétne náboženstvo, považovali za neprijateľné. Je však jasné, že 75 % útokov spáchaných z tohto dôvodu v posledných rokoch smerovalo proti kresťanom. Kresťanská Európa musí zaujať sebavedomý postoj a musí sa brániť. O tejto veci nesmie mlčať. K útokom vo veľkej miere dochádza v moslimských krajinách, ale nielen tam. Kresťania sú prenasledovaní napríklad v Číne a v iných krajinách. Nesmieme akceptovať násilnú diskrimináciu alebo teroristické činy. Uloženie trestu smrti niekomu preto, lebo prestúpil na kresťanstvo, nie je prijateľné a prijateľné nie sú ani teroristické činy, ani teroristické organizácie, ani to, že verejné orgány, ktoré samy osebe nie sú zodpovedné, tieto činy ignorujú. Výsledkom toho je, že niekoľkotisícročná tradícia kresťanských skupín a spoločenstiev, ktoré žijú v mnohých krajinách vrátane Sýrie, Turecka, Iraku a Iránu, sa blíži ku koncu. Ak bude tlak na kresťanov v Betleheme, Ježišovom rodisku, pretrvávajú, nebudú tam onedlho žiť žiadni kresťania. Dvadsať miliónov koptských kresťanov v Egypte predstavuje špecifický problém, ktorým sa veľmi vážne zaoberáme. V tomto prípade nemôžeme hovoriť o menšinách.

Z tohto dôvodu by som chcel zdôrazniť dve požiadavky uvedené v uznesení. V správach o ľudských právach, ktoré predkladajú inštitúcie Európskej únie vrátane vašej organizácie a Európskeho parlamentu, sa musí uviesť jasný odkaz na prenasledovanie kresťanov. V rámci služby pre vonkajšiu činnosť sa musia vyčleniť zdroje na riešenie otázky kresťanstva a problematika ľudských práv a slobody náboženského vyznania musí zohrávať hlavnú úlohu v zmluvách, ktoré podpíšeme s inými krajinami.

Hannes Swoboda, *v mene skupiny S&D.* – (DE) Vážená pani barónka Ashtonová, ďakujem vám za jasné vyhlásenie.

Rastúci počet útokov na kresťanov a rastúca úroveň náboženskej neznášanlivosti sú mimoriadne alarmujúce. Musíme jednoznačne odsúdiť tieto činy, pretože podporujeme náboženskú znášanlivosť, slobodu a rozmanitosť. Ešte raz by som chcel vyjadriť našu najhlbšiu sústrasť a ľútosť v súvislosti s útokmi na koptských kresťanov v Egypte. Bol to ťažký úder nielen pre samotných koptských kresťanov, ale aj pre toleranciu, ktorá je v Egypte ešte rozšírená. Zámerne hovorím „ešte“, pretože, žiaľ, teraz je ohrozená.

V mene našej skupiny by som chcel vyjadriť veľmi hlboké poľutovanie v súvislosti so spôsobom, ako sa zaobchádza s kresťanmi v Iraku. Cieľom zvrhnutia Saddáma Husajna nebolo vyvolať nedostatok tolerancie voči kresťanom, čoho svedkami sme teraz. Existuje

však aj neznášanlivosť medzi rôznymi moslimskými skupinami. Naša skupina si preto myslí, že je mimoriadne dôležité prijať rozhodné opatrenia proti neznášanlivosti voči odlišným náboženským postojom a najmä voči náboženským menšinám.

Takmer nikdy nevydávam písomné vyhlásenia, ale na pozvanie pána Maurera som sa do tohto prípadu rád zapojil, pretože je pre nás také dôležité bojovať proti rastúcej neznášanlivosti a spolupracovať na jej prekonaní. Som rád, že máme spoločné uznesenie a spoločný základ pre ďalší postup.

Podobne ako v mene našej skupiny jednoznačne odsudzujem tieto útoky proti kresťanom, a to nielen nedávne násilné útoky, ale aj iné formy diskriminácie, by som však chcel tiež jasne uviesť, že mi je veľmi ľúto, že v určitých kruhoch v Európe narastá islamofóbia. Toto je jednoducho argument, ktorý je, pravdaže, nesprávny a neprijateľný, ale je to aj tak ďalší argument, ktorý určitým radikálnym moslimským silám umožňuje nájsť si dôvod, príčinu a ospravedlnenie na diskrimináciu kresťanov, ba dokonca aj útoky proti nim.

My všetci bez ohľadu na náš názor na jednotlivé náboženstvá musíme pripustiť, že ľudia majú právo vyznávať svoje náboženstvo v mieri. Existencia agresívnej, násilnej menšiny, či už sú to moslimovia, kresťania, židia, alebo členovia iného náboženského spoločenstva, nemôže byť nikdy dôvodom na útoky na iné náboženstvá.

Marietje Schaake, v mene skupiny ALDE. – Náboženské presvedčenie je individuálnou záležitosťou s rôznym významom pre rôznych ľudí. Úlohou štátu je chrániť všetkých občanov bez ohľadu na ich presvedčenie a umožniť im, aby sa mohli slobodne združovať a vyjadrovať na celom svete. Pohľad na náš dnešný svet ukazuje veľmi neradostný obraz: od bahájov v Iráne po Koptov v Egypte, od uplatňovania zákonov o rúhačstve v Pakistane po útoky na kresťanov alebo miesta bohoslužieb v Iraku a Nigérii. Dnes zdôrazňujeme rastúce násilie práve proti kresťanom, čo je dôvodom na veľké znepokojenie. Je mimoriadne bolestivé, že ľudia v mene náboženstva vykonávajú útoky a sú aj cieľom útokov, a obeťou sú ľudia všetkých vierovyznaní.

Je neprijateľné, že niektorí jednotlivci, extrémisti, sa rozhodnú použiť násilie, ba dokonca terorizmus a robia tak v mene boha alebo v mene náboženstva, pričom tvrdia, že hovoria v mene iných alebo že sa dokonca snažia byť nad zákonom, čím vystavujú tomuto násiliu množstvo nevinných ľudí.

Nemýľme sa však. Ak budeme vplyv teroristov preceňovať, ak budeme akceptovať prepojenie medzi náboženstvom a terorizmom, diskvalifikujeme väčšinu veriacich, ktorí rôznym spôsobom pokojne praktizujú svoju vieru. Terorizmus má politický charakter a terorizmus je zločin. Náboženstvo nemôže byť nikdy dôveryhodným ani prijateľným dôvodom na použitie násilia alebo porušovanie ľudských práv. Stáva sa to pričasto, nielen prostredníctvom násilia, ale aj prostredníctvom obmedzovania slobody prejavu, napríklad prostredníctvom zneužívania zákonov o rúhačstve.

Náboženstvo ani presvedčenie by nemalo byť nikdy dôvodom na to, aby ľudia žili v strachu, a Európsky parlament oprávnené vystupuje proti extrémistickým činom namiereným proti kresťanom a podporuje tých, ktorí tento extrémizmus odsudzujú.

Nicole Kiil-Nielsen, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Masaker koptských kresťanov v Alexandrii vyvolal medzinárodné rozhorčenie. Celková situácia východných kresťanov je znepokojujúca: v Iraku, v Libanone a dokonca aj v Palestíne, kde kresťania opúšťajú miesta, ktoré vnímajú ako Svätú zem, roztrpčení ponížením, ktorým trpeli počas izraelskej okupácie.

Som rada, že naše uznesenie o slobode náboženského vyznania umožňuje širokú interpretáciu a pripomína základné práva: právo veriť a právo byť neveriaci, právo vybrať si náboženstvo a nebyť pritom diskriminovaný. Hoci náš text oprávnene uvádza nedávne útoky a vraždy, ku ktorým došlo vo svete, musíme tiež pripustiť, že v niektorých európskych krajinách je táto sloboda náboženského vyznania ohrozená.

Často sme svedkami neznášanlivosti: zneuctenie židovských a moslimských cintorínov, protimoslimské a antisemitské vyjadrenia. Opatrenia, ako napríklad hlasovanie o zákaze výstavby minaretov vo Švajčiarsku, a nárast sily extrémistických strán, ktoré vyjadrujú netolerantné názory voči určitým spoločnostiam, sú znamením toho, že musíme bojovať za to, aby sekulárne zásady v Európe boli prioritou. Utečenci, uchádzači o azyl, migranti a etnické a náboženské menšiny čelia znepokojujúcemu nárastu porušovania univerzálnych základných práv.

Európa musí ísť príkladom v oblasti tolerancie a dialógu medzi jednotlivými spoločnosťami. Východní kresťania sú čoraz väčšími podozrievaní z toho, že zastupujú záujmy Západu, zatiaľ čo moslimovia v Európe sú spájaní s radikálnym islamom a terorizmom.

Dovoľte mi, aby som vám prečítala dva verše z básne Louisa Aragona: „*Celui qui croyait au ciel, celui qui n'y croyait pas, et leur sang rouge ruisselle, même couleur, même éclat.*“ (Ten, kto veril v Boha, a ten, kto neveril, ich krv je rovnako červená, rovnako jasná.)

Konrad Szymański, v mene skupiny ECR. – (PL) Na začiatku by som chcel poďakovať pani Ashtonovej zato, že tak rýchlo zareagovala na udalosti v Alexandrii. Je veľmi dôležité, aby sme reagovali rýchlo a predvídateľne, pretože to znamená, že svet nás bude počúvať pozornejšie.

Kresťania sú nepochybne najzanedbávanejšou menšinou v dnešnom svete. Každoročne je 170 000 kresťanov obeťou právnej diskriminácie, útokov, ba dokonca vražd. Všetci, ktorí tvrdia, že bojujú za ľudské práva, musia prijať aktívne opatrenia na obranu náboženskej slobody. Otázka náboženskej slobody sa musí zahrnúť do rozhovorov s krajinami, ako sú napríklad Afganistan, Irak a Sudán, v rámci rozvojovej pomoci. Čína, India a Vietnam si musia vypočuť náš názor na náboženskú slobodu v rámci obchodných rokovaní s Európskou úniou. Musíme oživiť politiku susedstva s krajinami ako Egypt. Naša diplomacia musí napokon reagovať na každé porušenie práva na náboženskú slobodu. Preto máme k dispozícii nástroje, musíme ich len využívať a musíme presvedčiť aj svet, že po rokoch mlčania o tejto otázke je pre nás sloboda kresťanov naozaj dôležitá. Svet si nás vypočuje len vtedy, ak nadobudne presvedčenie, že táto otázka je pre nás naozaj dôležitá. V opačnom prípade nemôžeme očakávať, že naša politika v tejto oblasti bude úspešná.

Kyriacos Triantaphyllides, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Podľa zakladajúcej Charty Spojených národov majú všetci ľudia právo na slobodu svedomia, presvedčenia a náboženského vyznania. Právo každého na vyznávanie svojho náboženského presvedčenia, alebo právo nemať žiadne, musí byť zaručené a každý ho musí rešpektovať. Náboženstvo sa podľa nás nemôže využívať ako prostriedok v politických konfliktoch. V tejto súvislosti odsudzujeme všetky nedávne útoky v Alexandrii a inde a rodinám obetí vyjadrujeme našu úprimnú sústrasť.

Na základe bezprecedentného kroku tureckého okupačného režimu na Cypre boli kresťanské bohoslužby v kostole svätého Synézia v okupovanej dedine Rizokarpaso násilne prerušené a potom zrušené. Tento čin je porušením základných ľudských práv okupovaných gréckych Cyperčanov, ako je náboženská sloboda. Podobne boli zrušené bohoslužby

6. januára v meste Gialousa na základe nepodloženej zámienky, že do požadovaného termínu nebolo vydané povolenie.

Vyššie uvedené činy sú jasným porušením Tretej viedenskej dohody z 2. augusta 1975, článkov 3 a 9 Európskeho dohovoru o ľudských právach, článku 10 Charty základných práv EÚ a článku 18 Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Rozhodne odsudzujeme činy okupačného režimu, ktoré sú jasným porušením základného ľudského práva.

Je potrebné prijať okamžité opatrenia. Rešpektovanie presvedčenia a práv musí mať pre Európsku úniu zásadný význam.

Fiorello Provera, v mene skupiny EFD. – (IT) Nedávne teroristické útoky v Egypte a Iraku sú kriminálne činy, ktoré predstavujú len jeden – aj keď tragický – príklad prenasledovania kresťanských komunit na svete a najmä na Blízkom východe.

Z inštitucionálneho hľadiska je najviac znepokojujúce systematické obmedzovanie občianskych práv kresťanov, napríklad tým, že im okrem iného nedovolia stavať kostoly, nastúpiť do verejnej, občianskej alebo vojenskej funkcie, ani slobodne praktizovať svoje náboženstvo. Dve veci spoločne – terorizmus a diskriminácia – nútia státisíce ľudí, aby z týchto krajín odišli. Napríklad v Iraku bolo vyše 60 % kresťanov donútených odísť do exilu, pričom tu hovoríme približne o 600 000 ľuďoch.

Tento Parlament bojuje za právo ľudí emigrovať. V tomto prípade sa však celým komunitám odopiera právo žiť vo svojej vlastnej krajine. Cieľom terorizmu je vypudíť kresťanstvo z arabských krajín prostredníctvom masových vražd. Aby sa proti tomu dalo bojovať a aby sa tomu zabránilo, sú potrebné činy vrátane vojenských akcií.

Európa, ktorá je historicky kresťanská a je veľkým obhajcom ľudských práv, musí vyvinúť tlak na vlády v tejto oblasti a vyzvať ich, aby rešpektovali práva svojich vlastných občanov.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Sloboda svedomia je jednoznačne mimoriadne dôležitou slobodou. Boh si nemôže želať vynútenú poslušnosť.

Komunistické režimy túto slobodu krvavo prenasledovali. Mali by sme mať odvahu postaviť sa dnes a povedať, že tieto neprávosti sa primárne páchajú proti kresťanom v islamských krajinách. Je správne odsúdiť krvavé atentáty, ktoré páchajú fanatici.

Nie je to však len otázka extrémizmu. Vo viacerých krajinách, kde tvoria moslimovia väčšinu obyvateľstva, dokonca aj v tých, ktoré sú považované za umiernené, sa s kresťanmi zaobchádza ako s občanmi druhej kategórie. Prestúpenie na kresťanstvo je zakázané, ba dokonca je trestané smrťou. Nech pani Kiilová-Nielsenová hovorí, čo chce, ale na Západe sa ľuďom nebráni, aby prestúpili na islam, ak si to želajú.

V tých istých moslimských krajinách môže každého, kto skutočne alebo údajne kritizuje islam, postihnúť rovnaký osud. Je potrebné zrušiť najmä právne predpisy, ktoré sú údajne zamerané na potlačenie rúhačstva. Vyzývame konkrétne Pakistan, aby zrušil rozsudok nad úbohou ženou, ktorú obvinili jej susedia.

Môžeme hovoriť, koľko len chceme, ale pekné slová nestačia. Musíme konať a jasne ukázať týmto štátom, že naše vzťahy s nimi závisia od toho, či sú ochotné rešpektovať slobodu svedomia.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Chcel by som sa pani komisárke úprimne poďakovať za jej príhovor, pretože cieľom nášho uznesenia je zabezpečiť lepšiu ochranu náboženských menšín v záujme všetkých.

Pani barónka Ashtonová, chcel by som vás však na niečo upozorniť, pričom hovorím maximálne úprimne, srdečne a priateľsky: ak máte dosť trpezlivosti na opätovné prečítanie textu, ktoré ste práve prečítali, všimnete si, že ste dokázali predniesť svoj príhovor, pričom ste ani raz nepoužili prídavné meno „kresťanský“. To ma zarazilo, pretože v našich inštitúciách vládne vlastne pocit trápnosti a v tomto zmysle hráme hru fundamentalistov, ktorí zvyknú spájať prítomnosť kresťanov na Blízkom východe a iných častiach sveta práve so Západom a Európou.

Moji irackí kresťanskí priatelia a naši palestínski kresťanskí priatelia sú Arabi, myslia v arabčine, milujú svoju krajinu, milujú túto mentalitu a milujú svoju históriu a kultúru. Chcel by som sa vás preto spýtať, pani barónka Ashtonová, či by sme nemali veľmi dôkladne a pozorne preskúmať sami seba a posúdiť, ako sme doteraz pristupovali k tejto otázke, pretože našou silnou stránkou je nazývať veci pravým menom.

Musíme urobiť toto: musíme nazvať nenávisť voči židom antisemitizmom, nenávisť voči moslimom islamofóbiou a nenávisť voči kresťanom názvom, ktorý si to zaslúži, pretože len tak dokážeme zapojiť každého človeka v týchto krajinách, kto má rád spravodlivosť a slobodu.

To je moja otázka pre vás a chcel by som vás požiadať, aby ste odpovedali konkrétne. Čoskoro prijmeme dohodu s Irakom. Zahrňme do nej primerané pravidlá spolu so zásadami obchodnej dohody, aby sa dosiahli hospodárske výhody výmenou za práva. Urobme niečo hmatateľné a v záujme všetkých, ale urobme to rýchlo a dobre, pretože svet čaká na signál od Európy.

Richard Howitt (S&D). – Chcel by som začať pripomenutím slov všeobecnej deklarácie. Citujem: „slobodu prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru, sám alebo spoločne s inými, či už verejne alebo súkromne, vyučovaním, vykonávaním náboženských úkonov, bohoslužbou a zachovávaním obradov.“ Poukazuje na to, že ochrana týchto slobôd je spojená s ochranou všetkých ľudských práv a je od nej neodlučiteľná. Naše rozhodnutie brániť ich by s nimi malo byť spojené tiež.

Jasne poukazuje aj na to, že by sme mali vystúpiť proti náboženskému prenasledovaniu, čo je problémom všetkých náboženstiev a v mnohých krajinách vrátane – buďme úprimní – niektorých krajín v našej vlastnej Európskej únii. Organizácia Pew Centre uvádza, že 70 % z celosvetovej populácie 6 miliárd ľudí žije v krajinách s výraznými obmedzeniami náboženského presvedčenia alebo jeho praktizovania.

Osobne som pevne presvedčený o tom, že náboženstvo môže byť silou dobra, presadzovanou činnosťou Rady pre vieru v mojom volebnom obvode vo východnom Anglicku, ktorá podporuje vzájomné porozumenie, úlohu, ktorá odráža vlastné záväzky Európskej únie týkajúce sa dialógu, ako sa uvádza v našom uznesení. Viem však, že keď kazateľ nenávisť Terry Jones, ktorý sa vyhrážal spálením Koránu, povedal, že príde do Lutonu – tiež v mojom volebnom obvode –, aby rozdúchal náboženskú nenávisť, odkázali mu, že nie je vítaný.

Tolerancia, dialóg, vzájomný rešpekt a porozumenie sú pre niektorých súčasťou ich viery. Pre iných sú to hodnoty samy osebe. Nech je to akokoľvek, sú to hodnoty, ktoré by sme mali podporovať a rešpektovať.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Fanatizmus, ktorý sa zameriava na náboženstvo iných ľudí, je barbarský a všetci zástancovia demokracie ho musia odsúdiť a bojovať proti nemu. Preto je dôležité, aby sme dnes vyjadrili solidaritu so všetkými ľuďmi na svete, ktorí sú prenasledovaní pre svoju vieru.

Strašné vraždenie, ktoré pácha al-Káida v Iraku a Egypte, a hrozby, ktorým čelia východní kresťania zo strany islamských fundamentalistov, sa v skutočnosti zameriavajú len na jednu vec: na vyvolanie napätia medzi náboženstvami, na rozdúchavanie nenávisť, štvanie spoločentiev proti sebe a provokovanie stretu civilizácií. Tento pokus o destabilizáciu v Európe zlyhá, ako zlyháva vo Francúzsku, kde celé moslimské spoločenstvo prirodzene okamžite odsúdilo tieto barbarské činy.

Musíme dnes slávnostne potvrdiť právo všetkých menších na slobodné a bezpečné praktizovanie svojho náboženstva na celom svete vrátane u nás v Európe. Musíme brániť náboženský pluralizmus, toleranciu a vzájomné porozumenie tu v Európe a všade na svete. Preto dúfam, že demokratická revolúcia prebiehajúca v Tunisku čoskoro dorazí aj do iných krajín, aby sa šírili hodnoty rešpektovania, tolerancie a sekularizmu.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Ďakujem vám veľmi pekne, pani barónka Ashtonová, že ste tu dnes s nami. Nediskutovali sme v tomto Parlamente už veľakrát o situácii kresťanov v Somálsku, Sudáne, Egypte, Sýrii, Turecku, Iraku, Iráne, Afganistane, Pakistane a Malajzii? Nepoložili tento Parlament, naša skupina i ja osobne množstvo otázok týkajúcich sa systematického utlačania kresťanov v týchto islamských krajinách? Vzhľadom na to si myslím, že čas rečí a krásnych vyhlásení už uplynul. Je čas konať.

Mám pre pani Ashtonovú dve konkrétne otázky. Po prvé, hoci pôsobnosť Európskej služby pre vonkajšiu činnosť by mala byť obmedzená, táto služba musí brať veľmi vážne predovšetkým jednu úlohu: musí sa postaviť za kresťanov, ktorí sú prenasledovaní. Vytvorte preto v rámci služby osobitné oddelenie, ktoré bude zodpovedné za túto oblasť.

Po druhé, Európska únia podpísala bilaterálne dohody so všetkými týmito krajinami. Zmrazte tieto dohody, pozastavte ich platnosť ešte dnes! Zaútočte na peňaženky týchto vlád, kým nedokážu, že zaistili bezpečnejšie podmienky pre kresťanov.

Chcel by som počuť vašu odpoveď na tieto moje dve konkrétne otázky.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica sa nezapojila do uznesenia, ktoré nám dnes bolo predložené.

Odsudzujeme, samozrejme, všetky teroristické činy bez ohľadu na to, kto sú ich páchatelia alebo obeť a kde k nim došlo. Členovia našej skupiny však pevne veria v sekulárne zásady a sekulárnu spoločnosť. Preto, samozrejme, odsudzujeme blasfémii. To znamená, že pevne veríme v slobodu myslenia, slobodu svedomia a slobodu náboženského vyznania, čo zahŕňa slobodu veriť alebo byť neveriaci, vybrať si náboženské vyznanie, zmeniť náboženské vyznanie a slobodne praktizovať náboženské vyznanie svojej voľby bez ohľadu na to, ktoré náboženstvo to je.

To tiež znamená, že sa rozhodne zasadzujeme o oddelenie náboženstva a politiky a odsudzujeme nárast fundamentalizmu v Európe a inde, ktorý je často reakciou na sociálne konflikty a neschopnosť verejnej politiky riešiť ich.

Myslíme si, že toto uznesenie je krokom nesprávnym smerom. Aby som to vyjadrila stručne, povedala by som, že mu chýba vyváženosť, najmä v porovnaní s návrhom, ktorý predložila

naša skupina. Myslíme si, že toto uznesenie vyvoláva dojem, že kresťanská Európa alebo kresťanské spoločenstvo v Európe sa ponáhľa na pomoc kresťanom na celom svete. Nemyslíme si, že je to najlepší spôsob, ako bojovať proti nárastu týchto sektárskych tendencií.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Spoločné uznesenie oprávnené otvorilo otázku agresie proti náboženským menšinám v samotnej Európe. Presne pred mesiacom napísal jeden židovský študent v našej krajine, v Holandsku, tieto slová: „Cítim strach, strach vyplývajúci z paradoxu v súvislosti s ochranou slobody náboženského vyznania. Ak budem musieť zajtra odísť, pretože tu nebude bezpečne, kde môžem potom žiť? V Spojenom kráľovstve alebo vo Francúzsku? Nie, aj tam existuje ten istý problém.“ Moja otázka znie: blíži sa Európa k budúcnosti, v ktorej nebude v žiadnom členskom štáte existovať ani jedna židovská komunita? Toto je lakmusový test našich európskych duchovných hodnôt.

To sa vzťahuje aj na európsky postoj k takmer zabudnutej skupine kresťanov na Blízkom východe, k palestínskej kresťanskej menšine v Gaze a v Predjordánsku. Oprávnené očakávajú konkrétnu podporu zo strany Európskej únie, predovšetkým preto, že kresťanské organizácie sa veľmi snažia poskytnúť skutočný domov postihnutým palestínskym deťom bez ohľadu na ich náboženstvo. Palestínski kresťania čelia výnimočným ťažkostiam na trhu práce, predovšetkým ako samostatne zárobkovo činné osoby. Zvyčajne mlčia o každodenných problémoch, aby sa vyhli problému. Pani vysoká predstaviteľka, zabezpečte, aby sa Rada a Komisia ako dôležití podporovatelia palestínskeho spoločenstva postarali o ich záujmy a počúvali aj ich hlas.

Diane Dodds (NI). – Vítam príležitosť hovoriť na tému, ktorá je pre mňa veľmi dôležitá. Ako evanjelická kresťanka som najmä v posledných rokoch nadobudla pocit, že prejav kresťanskej viery sa zväčša považuje za neprijateľný v spoločnosti, ktorá chce, aby sme sa zbavili silnej viery, a v ktorej všetci musíme veriť v to isté alebo neveriť v nič.

Tento útok na presvedčenie je v niektorých oblastiach agresívnejší voči kresťanstvu. V tomto roku oslavujeme 400. výročie Biblie kráľa Jakuba, no vyjadriť dnes vieru založenú na obsahu Biblie sa často považuje za nezákonné. Sme v situácii, keď sú kresťania vylúčení z niektorých povolání pre svoju vieru a postavení pre ňu pred súd. V Spojenom kráľovstve sa zákony o rovnosti používajú častejšie ako meč než ako štít, aby sa trestalo vyjadrovanie kresťanskej viery.

Túto marginalizáciu kresťanstva nedávno prejavila Komisia, keď zverejnila svoj kalendár: boli v ňom vyznačené moslimské, hinduistické, sikhské, židovské a čínske sviatky, ale nebola tam ani zmienka o kresťanských sviatkoch. Nepochybujem o tom, že to nebola náhoda, že sa to neprehliadlo, a považujem to za veľmi poľutovaniahodné. Chcela by som vyzvať pani podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku, aby na to vo svojich poznámkach konkrétne reagovala.

Sloboda vyjadrenia náboženského presvedčenia je základným právom v spoločnosti, ktoré by sa malo chrániť, a táto rozprava je len malým uznaním problému. Nemali by sme sa tomu vyhýbať len preto, že sú prenasledovaní práve kresťania...

(Predseda prerušil rečníčku.)

Ernst Strasser (PPE). – (DE) Chcel by som vám poďakovať za vaše vyhlásenie. Je správne, prišlo v správny čas a je povzbudzujúce vzhľadom na základný prístup, ktorý ste zaujali vy a vaša organizácia k problému ako takému, vzhľadom na spoluprácu s inými krajinami a vzhľadom na potrebné opatrenia. Táto dnešná rozprava je tiež potrebná nielen v dôsledku

nedávnych udalostí, ale aj preto, lebo sloboda náboženského vyznania patrí medzi naše základné hodnoty a je súčasťou našej európskej identity.

Táto rozprava je dôležitá, pretože k diskriminácii, násiliu a prenasledovaniu dochádza v mnohých krajinách sveta, a je mimoriadne znepokojujúce, že veľký podiel obetí, ktoré prichádzajú o život v dôsledku nábožensky motivovaného násilia na celom svete, sú kresťania. Naša sústrasť je určená všetkým tým, ktorí prišli o život, boli zranení alebo mučení pri útokoch tohto druhu. Naša účasť je určená aj ich priateľom a rodinám. Musíme urobiť všetko, čo bude v našich silách, aby sme obmedzili, ba aj odstránili tento typ neznášanlivosti.

Žiaľ, sme aj svedkami diskriminácie kresťanov zo strany štátnych orgánov a musíme vyvinúť všetko úsilie, aby sme proti tomu bojovali a aby sme to prekonal. Musíme sa angažovať za právo na slobodu náboženského vyznania. To musí byť základom našich bilaterálnych vzťahov. Potrebujeme účinné nástroje, ktoré nám umožnia chrániť kresťanov a chrániť slobodu náboženského vyznania. Preto vítam skutočnosť, že zabezpečenie ľudského práva na slobodu náboženského vyznania bude patriť medzi body programu v každej bilaterálnej forme kontaktu.

Do našich dohôd s tretími krajinami musíme zahrnúť aj ustanovenia zaručujúce slobodu náboženského vyznania a veľmi vítam váš zámer venovať časť výročnej správy Európskej únie o ľudských právach situácii týkajúcej sa slobody náboženského vyznania.

Guido Milana (S&D). – (IT) Je dôležité spojiť odsúdenie týchto útokov a výzvu na okamžité, konkrétne opatrenia na ochranu kresťanov na celom svete so všeobecnejšou požiadavkou na rešpektovanie slobody náboženského vyznania a slobody svedomia a myslenia.

Nie je rozdiel medzi niekým, kto bol zavraždený počas bohoslužieb, a niekým, kto je odsúdený na smrť za cudzoložstvo alebo preto, lebo je členom moslimskej, kresťanskej alebo židovskej menšiny, alebo preto, lebo sa narodil na určitom mieste a nie pre praktizovanie náboženského vyznania. Právo na slobodu a spolužitie je všeobecne uznávané humanistickou kultúrou a medzinárodnými dohovormi. Na rozdiel od toho je svet rozdelený medzi tých, čo presadzujú ľudské práva, a tých, čo ich chcú brutálne odstrániť.

Len postoj otvorený k dialógu a proti akejkoľvek forme neznášanlivosti môže poskytnúť základ na ochranu identít a hodnôt. Nedostatok ich rešpektovania môže viesť až k vyhnaniu celých spoločností z ich historickej domoviny. Európa musí v tejto súvislosti urobiť veľa na politickej a diplomatickej úrovni, ale aj v kultúrnej a sociálnej oblasti. Dnes naliehame na Radu a Komisiu a najmä na vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci, aby prijali jasné usmernenia pre naše vzťahy s tretími krajinami v súvislosti s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť.

Aj bilaterálne dohody musia priradiť väčší význam otázkam náboženskej slobody a všeobecnejšie ľudským právam, ktorých porušovanie by malo viesť k pozastaveniu účinnosti týchto dohôd. Myslím si tiež, že Európa by sa mala ujať vedúcej úlohy pri presadzovaní dialógu medzi náboženstvami. Nedostatok takého dialógu často presahuje rámec individuálnych konfliktov a vedie ku skutočným vojnám, v ktorých je náboženstvo len zámienkou na iné, komplexnejšie dôvody konfliktu.

Naša pozornosť sa napokon musí zamerať viac aj na situáciu u nás doma: prípadov neznášanlivosti v Európe nie je málo. Naše mestá sú v skutočnosti multikultúrne a táto

skutočnosť so sebou prináša náboženské tradície a hodnoty, ktoré treba rešpektovať, a zaručenú slobodu prejavu.

Preto niet alternatívy k dialógu a vzájomnému rešpektovaniu. Je dôležité zopakovať výzvu, ktorú vyjadrili náboženské spoločenstvá.

(Predseda prerušil rečníka.)

Niccolò Rinaldi (ALDE). – *(IT)* Osud východných kresťanov mení mapu kultúr, keď sa komunity staré tisíce rokov – „Kopt“ znamená v gréčtine „Egyptán“ – teraz snažia emigrovať do zahraničia, aby unikli násiliu, ktorému boli vystavené. Média a xenofóbne strany by však nemali robiť chybu a nazývať to stretom náboženstiev alebo stretom civilizácií.

Chcel by som porozprávať drobnú príhodu, ktorú považujem za významnú. Bolo to pred rokmi v Káhire. Starý muž z vidieka, ktorý do nášho domu dodával trikrát týždenne mlieko, stál pri dverách a plakal. Nerozumeli sme mu, čo chce, pretože cez jeho slzy sme mu rozumeli len slová „*Said Akbar, Said Akbar*“, veľký starý muž, veľký starý muž. Napokon sme prišli na to, že svojim kresťanským zákazníkom prejavoval smútok v súvislosti so smrťou Karola Wojtyły, ktorý v tých dňoch zomrel. Bol to jednoduchý, úprimný človek, moslim, ktorý konal na základe celého toho prastarého vzájomného rešpektu stredomorských národov. Táto krátka, ale významná príhoda odrážajúca rozšírené hodnoty v egyptskej spoločnosti, sa stala v tej istej krajine, v ktorej na Vianoce zmasakrovali Koptov.

Dnes však východné kresťanské spoločenstvá potrebujú ochranu. Niekedy sú v pasci vyrovnávania skóre medzi teroristami a fundamentalistami a autoritatívnymi silami. Európska zahraničná politika by nemala zostávať bezmocná, keď sa svet mení. Nemala by sa báť povedať...

(Predseda prerušil rečníka.)

Marina Yannakoudakis (ECR). – Tolerancia inej viery je znakom civilizovanej spoločnosti. Hrozné udalosti v Egypte a Iraku sú v rozpore s ľudskými právami a základnými zásadami slobody myslenia a prejavu. Nikto by nemal byť prenasledovaný pre svoje náboženské presvedčenie. Obmedzovanie kresťanov alebo inej viery pri praktizovaní náboženstva je v našej spoločnosti absolútne neprijateľné.

Ale predtým, než budeme kritizovať, mali by sme si upratať pred vlastným prahom. Minulý mesiac boli zakázané kresťanské bohoslužby v okupovanej dedine Rizokarpaso na Cypre. Ako všetci vieme, časť Cyperskej republiky, členského štátu EÚ, je už 36 rokov pod okupáciou Turecka. Konanie okupačnej tureckej armády, ktorá vstúpila do kostola, prinútila kňaza, aby ukončil bohoslužbu, a prinútila ľudí prítomných na bohoslužbe, aby odišli, je neprijateľné. OSN teraz tento incident prešetruje.

Keď teda hovoríme o situácii v krajinách mimo EÚ a o slobode kresťanov, chcel by som pripomenúť tomuto Parlamentu, že si najprv musíme upratať pred vlastným prahom. V tomto Parlamente nemôžeme akceptovať žiadnu formu diskriminácie, ak máme byť dôveryhodní v širšom kontexte.

Cornelis de Jong (GUE/NGL). – *(NL)* Sloboda náboženského vyznania alebo presvedčenia chráni náboženské a neteistické presvedčenie a aj ateistické presvedčenie. Tieto názory však môžu byť vzájomne nezlučiteľné a vlády sú potom povinné presadzovať toleranciu a postaviť sa za tých, ktorí sú vystavení diskriminácii a násiliu pre svoje presvedčenie.

Jednoznačne podporujem spoločné uznesenie vo forme, v ktorej ho máme teraz pred sebou, nie preto, lebo si myslím, že by sme sa mali zaoberať len kresťanmi, ale preto, lebo kresťania sú momentálne vystavení neznášanlivosti v čoraz väčšom počte krajín. Ja by som v každom prípade konal rovnako, keby sa to týkalo iného náboženstva.

Inštitút IIES potrebuje v tejto oblasti dôležité právomoci. V minulosti som zastával podobnú funkciu na holandskom ministerstve zahraničných vecí. Najšť riešenie porušovania ľudských práv, napätia a konfliktov založených na náboženstve alebo presvedčení si vyžaduje veľa personálu a úsilia, rovnako ako úprimné úsilie o dialóg a toleranciu.

Preto dúfam, pani vysoká predstaviteľka, že podporíte odporúčanie, aby bol na tento účel uvoľnený personál.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) V prevládajúcom relativizme európskej politiky existuje jedno slovo, ktoré je tabu: kresťanofóbia. Už dlhé roky však prichádzajú závažné a často tragické správy zo spoľahlivých a nespochybniteľných zdrojov o prenasledovaní kresťanov na viacerých kontinentoch.

Európa sa musí prebudiť, otvoriť oči a prijať konkrétne opatrenia. Musí vyslať jasné signály, ktoré očakávame aj od pani barónky Ashtonovej. Mohla by napríklad citovať podnetné slová pápeža Benedikta, vyslovené pred niekoľkými dňami na Svetový deň mieru, keď poukázal na to, že odopieranie náboženskej slobody je urážkou Boha a ľudskej dôstojnosti a zároveň hrozbou pre bezpečnosť a mier.

Potrebné sú konkrétne činy. Načo čakáme – ako som sa priamo spýtal – a nevyšleme komisiu preskúmať situáciu našich koptských kresťanských bratov v Egypte, oficiálne umiernennej krajine, kde nemajú prakticky žiadne základné ľudské práva, dokonca ani vo verejnom úrade, v štátnej službe?

Zobuď sa, úbohá Európa, a pripomeň si svoje kresťanské korene!

PREDESEDÁ: LIBOR ROUČEK

podpredseda

Jaime Mayor Oreja (PPE). – (ES) Útoky, ktoré sa prednedávnom udiali v Iraku a Egypte, sú dôkazom dvoch tragédií pre Európu, hoci tragédií rozličného charakteru. Po prvé, je tragédiou, že k samotným udalostiam došlo, vzhľadom na ich krutosť a straty ľudských životov.

Po druhé, je však aj tragédiou vidieť, ako často tieto činy ostávajú v našej spoločnosti bez povšimnutia. V mnohých prípadoch spôsob, ako konáme, znamená, že tieto udalosti sa dostanú len do správ o nehodách a zločinoch v médiách, akoby boli niečím vonkajším a akoby to neboli útoky na nás. Je to tak, akoby sa tieto veci diali niekde inde, pričom tieto útoky sa v skutočnosti dejú priamo v centre a sú namierené na základ našej civilizácie, našej Európy.

Základnou úlohou európskych inštitúcií je zvýšiť informovanosť o závažnosti, význame a rozsahu útokov proti kresťanom na týchto miestach. Európske inštitúcie by nemali len vydávať všeobecné vyhlásenia odsudzujúce tieto útoky, ale mali by aj iniciovať opatrenia v súlade s dvoma zásadami: po prvé, zabezpečiť, aby sa táto tragédia viac prezentovala v našej spoločnosti a v našich médiách, a po druhé, zabezpečiť, aby sa zvýšila prítomnosť európskych inštitúcií na miestach, kde k tragédii došlo.

Dovoľte mi povedať, pani barónka Ashtonová, že s týmto cieľom a na základe týchto dvoch zásad konania musia európske inštitúcie a vy sama presadzovať dôležitú úlohu obetí týchto udalostí. Obete musia mať tváre. Obete musia byť prítomné v našom Európskom parlamente. Musíme pripraviť program návštev, stretnutí a dokonca materiálnej podpory pre obeť, ale práve samotné obeť tohto strašného prenasledovania dokážu v tejto veci urobiť oveľa viac než my.

Kyriakos Mavronikolas (S&D). – (EL) Ako socialisti veríme v ľudské práva a určite veríme v náboženské práva. Ako už skôr správne povedal pán Swoboda, zaujímame sa nielen o kresťanské náboženstvo, ale zaujímame sa aj o práva všetkých náboženstiev, o právo ľudí vykonávať bohoslužby v súlade so svojou vierou a, čo je ešte dôležitejšie, o porozumenie medzi všetkými náboženstvami a porozumenie pre vieru každého občana.

Vzhľadom na svoj pôvod by som však chcel povedať niekoľko slov o konkrétnom incidente, ku ktorému došlo na Cypre a ktorý sa spomína v tejto správe. Turecké okupačné sily zasiahli v kostole, v ktorom sa už desaťročia vykonávali kresťanské bohoslužby, a to s cieľom ukončiť bohoslužby a najmä vyhnať veriacich a prinútiť kňaza, aby odložil svoje obradné rúcho. Tento incident je osobitý tým, že sa stal, žiaľ – alebo našťastie, pretože nám umožňuje, aby sme sa zomkli a vyriešili tento problém –, na území Európy.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, barbarský masaker v Alexandrii 31. decembra je posledným z dlhej série vražedných útokov proti kresťanom v mnohých častiach sveta: v Iráne, Iraku, Pakistane, Nigérii a najnovšie v Egypte. Hlavnými obeťami prenasledovania – mali by sme nabráť odvahu a vysloviť to slovo, hoci sa nevyskytuje v našom uznesení – boli východní kresťania. Ide o dlhodobý problém a útoky namierené proti kresťanom sú realitou.

Opatrenia, ktoré musí zaviesť Európska únia – ktoré musíme zaviesť my –, musia týmto kresťanským menšinám zabezpečiť spravodlivosť. Ide o 12 miliónov ľudí, ktorí potrebujú ochranu a ktorí musia mať možnosť voľby, ale inú, než len utiecť alebo čeliť smrti. Ako už bolo viackrát zopakované, nejde o stigmatizáciu jedného náboženstva na úkor druhého, ale jednoducho o zdôraznenie toho, ako mimoriadne dôležité je bojovať proti týmto islamistickým extrémistom, ktorí ničia slobodu a vraždia ľudí.

Dúfame, pani barónka Ashtonová, že počas stretnutia ministrov zahraničných vecí koncom tohto mesiaca prednesiete návrh koordinovaných opatrení a stratégie boja proti tomuto násiliu proti východným kresťanom. Myslím si, že je dôležité vyvinúť tlak, napríklad prostredníctvom dohôd o pridružení, ktoré máme s niektorými z týchto krajín, a vyzvať ich vlády, aby stíhali páchatel'ov a postavili ich pred súd. Uvádza sa to v odseku 2 nášho uznesenia.

Sloboda vykonávania bohoslužieb sa musí presadiť v praxi na celom svete, podobne ako má každý jednotlivec právo veriť alebo neveriť, pretože ak táto sloboda, ktorá umožňuje oddelenie náboženstva od štátu, bude podkopaná, potom sú ohrozené aj všetky naše ostatné slobody.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Minimálne 75 % obetí spomedzi všetkých prípadov náboženského prenasledovania na celom svete sú kresťania. Európska únia sa nemôže len nečinne prizerať a nemôže len sedieť so založenými rukami a nepodniknúť v tejto veci vôbec nič. Dnešná rozprava slúži nielen na pripomenutie Európe, že sa musí zapojiť do globálneho boja za rešpektovanie práva na náboženskú slobodu, ale aj na to, že my všetci

by sme mali spoločne zvážiť, aké nástroje môže Európska únia použiť na zabránenie prenasledovaniu kresťanov v budúcnosti.

Čo môžeme robiť? Podľa mňa by sme v prvom rade mali zabezpečiť, aby sa rešpektovanie náboženskej slobody stalo jednou z priorit vonkajšej politiky Európskej únie. Pri podpisovaní dohôd s inými krajinami je pre nás dôležité, aby sme do nich zahrnuli ustanovenia, ktoré zabránia prenasledovaniu na základe náboženstva v príslušnej krajine.

Po druhé, mali by sme zvážiť vytvorenie európskeho centra pre monitorovanie náboženského prenasledovania na celom svete, ktoré by rýchlo poskytovalo dôležité informácie a ktoré by Európskej únii umožnilo rýchlu reakciu.

Po tretie – a toto je posledný bod –, mali by sme ukončiť politiku dvojakého metra. Európska únia a Európa ako celok sa otvárajú prisťahovalcom z rôznych krajín z celého sveta. Dovoľujeme, aby sa pre nich stavali modlitebne, a dovoľujeme im, aby praktizovali svoje náboženstvo. Zároveň však zriedkakedy vystúpime za práva kresťanov v tých istých krajinách, v krajinách, kde vlastníctvo Biblie sa často trestá mnohými rokmi väzenia a v mnohých prípadoch dokonca aj trestom smrti, v krajinách, kde by bolo nielen ťažké postaviť kresťanský kostol – bolo by to jednoducho nemožné.

Dnes nastal čas, aby sme sa dôrazne, rozhodne a pevne postavili za práva kresťanov na celom svete. Dnes nastal čas, aby sme vyjadrili požiadavky v mene kresťanov a nasledovníkov iných náboženstiev, aby mohli slobodne praktizovať svoje náboženstvo.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Táto rozprava je veľmi potrebná vzhľadom na nedávne závažné udalosti, ktoré ovplyvňujú náboženskú slobodu a dokonca aj životy kresťanov. Poukazujem najmä na to, čo sa stalo predovšetkým v Pakistane, Iraku, Nigérii a Egypte.

Článok 18 Všeobecnej deklarácie ľudských práv veľmi podrobne vymedzuje slobodu náboženského vyznania alebo náboženskú slobodu. Napriek tomu je to, žiaľ, právo, ktoré sa v niektorých krajinách dodržiava len málo. Teraz dokonca vidíme, že ľudia, ktorí vyznávajú kresťanskú vieru, za to môžu zaplatiť svojím životom.

Pani barónka Ashtonová, Európska únia musí rozhodne brániť právo na náboženskú slobodu vo všeobecnosti, musí ju jednoznačne zahrnúť do vonkajších opatrení a požadovať rešpektovanie, slobodu a bezpečnosť kresťanského spoločenstva, ktoré je dnes najviac prenasledovanou náboženskou skupinou na svete. Musíme žiadať, aby všetky vlády, ktorých sa to týka, urobili všetko potrebné pre to, aby zabránili týmto útokom, a ak to nie je možné, aby zadržali a potrestali zodpovedných páchatel'ov.

Dámy a páni, pani barónka Ashtonová, sloboda je symbolom európskej identity a to zahŕňa náboženskú slobodu, ktorá je súčasťou základného súboru ľudských práv. Táto sloboda je aj cestou k mieru, ako to povedal vo svojom posolstve z 1. januára pápež Benedikt XVI. Chcel by som tiež zdôrazniť zásadnú úlohu kresťanstva pri vytváraní európskej identity. Bolo by preto smutným paradoxom, keby Európska únia čo najrozhodnejšie nepožadovala, aby svet chránil najzákladnejšie práva kresťanov, a keby im nepomohla všade tam, kde je to možné.

Uznesenie Európskeho parlamentu stanovuje metódy, ako lepšie chrániť náboženskú slobodu vo všeobecnosti a najmä slobodu kresťanov. Vítam skutočnosť, že na nadchádzajúcom zasadnutí Rady pre zahraničné veci sa im bude venovať patričná pozornosť a – už končím, pán predsedajúci – že na nadchádzajúcom zasadnutí Európskej rady

14. februára sa vyjadri stanovisko k týmto závažným udalostiam, ako to veľmi odvážne urobil napríklad prezident Sarkozy.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Dôveryhodnosť Európskej únie v oblasti zahraničnej politiky sa meria tým, ako dobre sa drží svojich základných hodnôt, ktorými sú ľudské práva, demokracia, zásada právnosti a náboženská sloboda.

Hrozí, že právny systém Egypta ostane v tieni práva šaría, ktorého obeťou sú koptskí kresťania. Konferencia európskych cirkví vyzýva na dialóg medzi kresťanmi a moslimami v Európe. Európsky náboženský dialóg, kultúrna tradícia náboženstva a tradícia náboženského vyučovania sú tiež zdrojom, ktorý možno využiť v európskej politike.

Kresťanstvo a iné náboženstvá sú mierovými hnutiami podobne ako Európska únia. Keď náboženstvo dosahuje najväčší úspech, spája ľudí a nerozdeľuje ich. Nemôžeme teroristom dovoliť, aby náboženstvo využívali ako nástroj barbarstva.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Podľa organizácií monitorujúcich náboženské prenasledovanie je prenasledovaním každý deň ohrozených 200 miliónov kresťanov. Za posledné dva roky zomrelo vyše 170 000 ľudí len preto, lebo boli kresťania, akokoľvek ťažké je tomu uveriť. Tieto čísla pochádzajú od organizácií monitorujúcich prenasledovanie kresťanov a znamenajú, že kresťania skutočne trpia náboženským prenasledovaním najviac, a túto skutočnosť by sme si mali tu v Parlamente pripomenúť. Situácia je mimoriadne napätá v mnohých islamských krajinách, kde sa s kresťanmi zaobchádza ako s občanmi druhej kategórie.

Európa už nemôže tolerovať túto situáciu, a to nielen pre svoje kresťanské korene. Nevinní ľudia zomierajú len preto, lebo vyznávajú jedno náboženstvo a nie iné. Európska únia nereaguje dosť rozhodne na útoky a diskrimináciu voči kresťanom. Prenasledovanie kresťanov sa musí stať témou bilaterálnych rokovaní a vzťahov medzi Európskou úniou a krajinami, v ktorých dochádza k týmto extrémnym a strašným udalostiam. Parlament by mal tiež požiadať pani Ashtonovú, aby konala aktívnejšie a rozhodnejšie.

Gay Mitchell (PPE). – Veľmi si cením túto rozpravu a plne podporujem uznesenie, za ktoré sa tiež zasadzujem. Myslím si, že spiaci obor sa začína prebúdzat' pre bezdôvodné a zákerné útoky na kresťanov. Keby sa táto zákernosť a takéto konanie týkali moslimov alebo židovskej komunity, bol by som rovnako znepokojený. Európa je mozaika: jej jednota a rozmanitosť sú naším mottom.

Na Cypre si však turecká vláda a jej zástupcovia myslia, že je vhodné žiadať od kresťanov, aby požiadali o povolenie na modlitby, a vyhnať ich z kostola, ak sa tak rozhodnú urobiť kolektívne. Bol predvolaný zástupca Turecka pri Európskej únii? Ak nie, prečo? Chcel by som vysloviť uznanie tým moslimom, ktorí podporili svojich kresťanských blížnych, ktorí boli cieľom útoku. Nesmerujme teda tento návrh proti nikomu. Stavia sa za kresťanov a za tých, na ktorých sa vedú útoky.

Nepodporujem a nemôžem akceptovať znevažovanie ľudí, jednotlivcov alebo spoločností z dôvodu ich náboženského presvedčenia. Táto rozprava sa týka kresťanov. Príliš veľa ľudí od kresťanov očakáva, že budú akceptovať nejaké staré pripomienky. Myslia si, že je to anachronizmus. Je načase, aby sme začali prejavovať vzájomný rešpekt. Rešpektujem ľudí v tomto Parlamente, ktorí nemajú žiadne náboženské presvedčenie alebo majú iné náboženské presvedčenie než ja. Je načase, aby ľudia v tomto Parlamente začali prejavovať rešpekt voči ľuďom s kresťanským presvedčením. Naša jednota spočíva práve v rozmanitosti.

Maria Eleni Koppa (S&D). – (PL) Počet prípadov náboženského násilia sa nedávno na celom svete znásobil a vyvolal znepokojenie a rozhorčenie. Zákaz prejavu náboženskej viery je jasným porušením základných práv a medzinárodného práva, ktoré stanovuje, že právo na vierovyznanie je neodňateľné a samozrejmé.

Zákaz kresťanských bohoslužieb v Rizokarpase v okupovanej časti Cypru okupačnými vojskami a bombový útok na kresťanský kostol v Alexandrii, ktorý využívala koptská komunita, sú len dva príklady rastúceho napätia a náboženskej nenávisti, ktoré vznikajú na mnohých miestach neďaleko Európy.

Európska únia musí vypracovať súbor nástrojov, ktorý ochráni právo každého náboženského vierovyznania v praxi. Posolstvo, že Európska únia nebude tolerovať takéto konanie, musí byť jasné a silné. Chcela by som vyzvať pani vysokú predstaviteľku, aby medzi svoje priority zaradila vyhodnotenie situácie týkajúcej sa slobody náboženského prejavu. Na záver chcem uviesť, že na úrovni Rady a Komisie by bolo dobré začleniť ochranu náboženského vierovyznania do všetkých rozhovorov s tretími krajinami.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Kresťanstvo bolo vždy indikátorom európskej identity a hodnoty Európskej únie sú od neho odvodené. EÚ sa preto nemôže nečinne prizerať prenasledovaniu kresťanov, a to sa týka aj prenasledovania v iných častiach sveta. V arabských a ázijských krajinách sú kresťania náboženskou menšinou, ktorá je najviac ohrozená, čo potvrdili najnovšie útoky na kresťanov v Egypte a Iraku a predošlé útoky v Indii, ktorých obeťami boli aj malé deti. Máme k dispozícii veľa nástrojov na zabránenie takýmto útokom a ich odsúdenie a Európska únia musí útoky na kresťanov dôrazne odsúdiť. Medzi najúčinnjšie spôsoby, ako to urobiť, patrí uzatvorenie dohôd s EÚ, napríklad obchodných dohôd s tretími krajinami, ktoré by boli podmienené zárukami, že príslušné krajiny budú rešpektovať práva kresťanov, a zahrnutie ustanovení zaručujúcich, že v prípade porušenia týchto práv sa účinnosť dohody pozastavuje.

Doris Pack (PPE). – (DE) V roku 2009 sme podporili medzikultúrny dialóg v Európe medzi kresťanmi a moslimami, pravoslávny kresťanmi a katolíckmi a medzi protestantmi a pravoslávny kresťanmi. V našom spoločenstve sme sa pokúsili iniciovať rast dôvery. Robíme to medzi sebou. To, samozrejme, znamená, že máme vlastné názory a odvahu vyjadriť ich. Niekedy sa tak však nestane. Prednedávnom som čítala a počula, že Európska komisia zverejnila kalendár pre mladých ľudí, v ktorom sú uvedené sviatky všetkých náboženstiev okrem kresťanstva. Môžem k tomu povedať len to, že takéto veci iba podnietia tých ľudí v Egypte a inde, aby pokračovali v páchaní hrozných činov.

Sme povinní pomôcť kresťanom v týchto krajinách, ktoré boli už viackrát spomenuté. Väčšina z nich žije v krajinách, ako sú Palestína, Egypt, Irak a Irán, ktoré sú kolískou kresťanstva. Nesmieme dovoliť, aby týchto ľudí vyhnali z ich domovov. Nie sú to menšiny: sú to Egypťania a Palestínčania, rovnako ako všetci ostatní obyvatelia týchto krajín. Chcú tam naďalej žiť, ale sťažujú im to. Musíme podporiť pani barónku Ashtonovú a musíme sa pokúsiť dosiahnuť, aby Európska únia zahrnula záruku náboženskej slobody do všetkých zmlúv, ktoré uzavrie s tretími krajinami, a to najmä s krajinami, ktoré som spomenula. Musíme dosiahnuť, aby nik nebol prinútený opustiť svoju krajinu z náboženských dôvodov.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). – (NL) Keď sa pozriem na situáciu v Bagdade a Alexandrii, mám pocit, že sme sa vrátili o 500 rokov naspäť. Vtedy sme sa v Holandsku nachádzali uprostred vojen medzi protestantmi a katolíckmi, ktorí bojovali hlava-nehlava. Pán predsedajúci, v modernej európskej spoločnosti pre takéto niečo už niet miesta. Keď sa

však pozriem na Bagdad a Alexandriu, vidím, že sú to len kruté prejavy života, ktorý v mnohých krajinách existuje pod povrchom.

Z tohto dôvodu mám pre vás odkaz, a to, že v rámci kultúrneho dialógu a slobôd, ktoré sme spolu stanovili, musí Európska únia presadiť kľúčový význam náboženskej slobody v každej zmluve, ktorú schváli, v každej krajine, s ktorou obchoduje, a v každej správe, ktorú vypracuje, ako som vlastne ja sama zdôraznila v správe o Turecku. To tiež znamená – hoci pani Packová to nespomenula –, že tieto slobody musia byť recipročné a že náboženská sloboda sa musí dodržiavať aj v krajinách, kde islam nie je väčšinovým náboženstvom.

Pán predsedajúci, myslím si, že neznášanlivosť a násilie, ku ktorým došlo, sú neprijateľné a že by sme bojujúce strany mali zapojiť do dialógu. Preto vyzývam pani Ashtonovú, aby spolu so svojou diplomatickou službou zabezpečila, že budeme absolútne koordinovane diskutovať o náboženskej slobode v každom type komunikácie s orgánmi všetkých týchto krajín. V tejto súvislosti sa môžete spoľahnúť na solidaritu Parlamentu.

Eleni Theocharous (PPE). – (EL) Prenasledovanie a vraždenie kresťanov na Blízkom východe je zvyčajne dielom fanatických a teroristických organizácií. Prenasledovanie gréckych kresťanov v okupovanej časti Cypru je dielom riadnej armády krajiny, ktorá má ambíciu vstúpiť do Európskej únie.

Mám v rukách list od samozvaného „veľvyslanca Severocyperskej tureckej republiky“ v Bruseli, útvaru, ktorý existuje výlučne a jednoducho na základe sily tureckej okupačnej armády –, v ktorom sa ma snaží zosmiešniť, pričom zároveň pripúšťa, že bohoslužby v dedine Rizokarpaso boli prerušené, pretože grécki kresťania v tejto časti Cypru nedostali povolenie.

Pani barónka Ashtonová, odkedy je potrebné povolenie na to, aby človek mohol praktizovať náboženstvo? Ako dlho budete tolerovať takéto jednoznačné porušovanie ľudských práv a náboženských slobôd európskych občanov krajinou, ktorá má ambície vstúpiť do Európskej únie?

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Pani barónka Ashton, dovoľte, aby som vás oslovil a dôrazne na vás apeloval v tejto otázke, kde je jednoducho pre nás neprijateľné, aby kresťania na Blízkom východe boli aj naďalej vystavovaní takýmto krutým útokom.

Irak, Irán, Egypt, Nigéria, Turecko, Pakistan. Toto sú krajiny, ktoré sú pre nich – pre kresťanov – domovom po stáročia a oni odtiaľ nechcú prejsť. Je odsúdeniahodné, aby islamský klérus v mnohých prípadoch pri svojich príhovoroch k svojim veriacim podporoval protikresťanské nálady. Na severe Iraku sa ľudia báli vyzdobiť svoje príbytky. V Bagdade vtrhli ozbrojení ľudia a postrelali 52 ľudí a 200 zranili.

V decembri sme mali možnosť sa stretnúť s irackými biskupmi, ktorí navštívili Európsky parlament. Zdôraznili nám, že oni potrebujú našu podporu a podporu celého medzinárodného spoločenstva, aby náboženské presvedčenie nebolo dôvodom na nevinnú smrť. Kam sme to došli?

V tejto súvislosti mi dovoľte spomenúť Turecko, ktoré sa významne usiluje o európsku integráciu, no pritom zakazuje zakladanie kresťanských náboženských spoločenstiev či kongregácií. My predsa v Európe povoľujeme minarety, oni vôbec nerobia reciprocitu.

A chcem sa tiež spýtať, kde sú všetci tí ochrancovia ľudských práv, ochrancovia práv zvierat atď.? To normálne by som si položil otázku, či netreba založiť skupinu na ochranu kresťanov vo svete.

Peter Šťastný (PPE). – Je veľmi znepokojujúce vidieť nárast počtu zákerných a násilných útokov na kresťanov a ich komunity. Za tieto útoky sú zodpovední väčšinou fanaticí islamskí extrémisti. Ide o čistú nenávisť. Treba to zastaviť a musí sa to zastaviť.

EÚ a jej inštitúcie vrátane tohto Parlamentu musia vyvinúť väčší tlak na vlády, kde k týmto útokom dochádza, predovšetkým v tých krajinách, kde má štát slabé politické opatrenia alebo kde takéto incidenty ignoruje.

My si tu ceníme a chránime každý život, prísne trestáme každého, kto ohrozuje ľudský život, a trest je ešte prísnejší, ak sa vražedné útoky vedú proti menšine alebo ak je ich motívom nenávisť. Musíme trvať na tom, aby ostatné krajiny poskytovali podobnú ochranu života ľudí a prísne trestali všetkých páchatel'ov týchto odporných zločinov, a musíme týmto krajinám v tomto ohľade pomáhať.

Všetci vieme, že by bolo veľmi znepokojujúce, ak by sa nič nepodniklo a ak by sa nezastavil súčasný rastúci trend. Maximálne úsilie celého civilizovaného sveta by sa preto malo zamerať na zvrátenie tohto nebezpečného trendu.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vôbec nechcem podceniť tlak na iné náboženstvá, ale štatistiky hovoria jasnou rečou: 75 % zo všetkých osôb, ktoré sú ohrozené alebo zavraždené z náboženských dôvodov, sú kresťania a približne 100 miliónov kresťanov na celom svete sa stretáva s prenasledovaním a násilím pre svoju vieru.

Mimoriadne znepokojujúca je v súčasnosti situácia na Blízkom východe, ako sme tu počuli. Útoky na bohoslužby v Iraku, Egypte a Sýrii si vyžiadali desiatky životov vrátane detí. Inde na svete tiež existujú problémy. Výrazný hospodársky rast v ázijských krajinách zakrýva závažné porušovanie základných a ľudských práv. Napríklad v Číne, Indii a vo Vietname sa náboženská sloboda uznáva len na papieri. Musíme uznať, že EÚ a jej členské štáty nad tým privierajú oči, napríklad pre obchodné vzťahy.

Ak by však EÚ chcela, mohla by urobiť oveľa viac pre zlepšenie situácie kresťanov a pre presadzovanie náboženskej slobody na svete, napríklad trvaním na ustanovení o náboženskej slobode vo všetkých dohodách uzavretých s tretími krajinami. Z tohto dôvodu by som sa vás chcela spýtať, pani komisárka, či sa v budúcnosti plánuje trvať na takomto ustanovení a či sa navyše bude kontrolovať jeho vykonávanie v praxi.

Bojazlivý postoj Európy je čiastočne spôsobený tým, že aj my tu strácame naše staré hodnoty. Chceme izolovať náboženstvo v súkromí. Odráža sa to napríklad v diskusii o krížoch, ktorá prebehla v Taliansku. Rovnako aj pani Packová tu spomenula kalendár, ktorý zverejnila Komisia a v ktorom neboli uvedené vôbec žiadne kresťanské sviatky. Sekularizmus nie je odpoveďou na tieto problémy. Odpoveď spočíva v rešpektovaní tých, ktorí majú iné názory než my, a v rešpektovaní presvedčenia iných.

Traian Ungureanu (PPE). – Problémy kresťanov na Blízkom východe, v Ázii a Afrike nie sú náhodné. Nejde o sériu poľutovaniahodných, no nekoordinovaných útokov. Ide, naopak, o klasický príklad hromadného prenasledovania. Kresťania sú zavražďovaní, vyhánaní alebo vraždení s jasným zámerom: sú to náboženské čistky. Deje sa to v čase, keď my tu v Európe robíme všetko preto, aby sme zohľadnili nekonečnú citlivosť

moslimských veriaciach. Výsledkom je Európa plná mešít a Blízky východ očistený od kresťanov.

Ale tu nejde o čísla. Ide o slobodu a identitu. Dokonca aj pre tých z nás, ktorí nie sú veriaci, by malo byť kresťanstvo viac než len zabudnutá, exotická a zanikajúca sekta. Sme slobodní v tom, či budeme alebo nebudeme veriť, ale keď sa vedie útok na našu slobodu, nesmieme zostať ľahostajní.

Tento prístup znamená, že by sme mali urobiť z náboženskej slobody podmienku vo vzťahoch so suverénnymi štátmi. Tento prístup by sa mal zakotviť do práva a stať sa súčasťou mandátu vysokej predstaviteľky.

Tunne Kelam (PPE). – Chcel by som pani vysokej predstaviteľke povedať, že odsúdenia a vyhlásenia v tejto situácii nestačia. Útoky na kresťanské komunity sa dramaticky zintenzívnili, najmä v krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky. Je ťažké nájsť štát, kde môžu kresťania žiť ako normálna menšina a – čo je najdôležitejšie – slobodne vyznávať svoju vieru.

Ľudia, ktorí prestúpili na kresťanstvo, sú vystavení riziku smrti. Nehovoríme tu o nových menšinách. Kresťania patria medzi starobylých, tradičných obyvateľov v týchto krajinách. V súčasnosti sú čoraz viac nútení opúšťať svoje krajiny, sú nútení žiť v getách alebo sa stali vnútornými utečencami ako kresťania v Iraku. Je preto naliehavou úlohou sformulovať stratégiu EÚ o náboženskej slobode a stanoviť súbor konkrétnych opatrení proti tým štátom, ktoré zámerne nechránia náboženské menšiny.

Chcel by som tiež spomenúť myšlienku kolegu pána Mayora Oreju, a to zostaviť zoznam obetí, s ktorými by vonkajšie služby EÚ mali aktívne nadviazať kontakt. Nejde tu o postavenie jedného náboženstva proti druhému. Ide o skutočnú rovnosť príležitostí, pretože postaviť kresťanský kostol v Alexandrii alebo Ankare by malo byť rovnako ľahké, ako postaviť mešitu v Bruseli.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Útoky proti kresťanskej komunite v Egypte a iných krajinách by mali byť odsúdené a je našou povinnosťou reagovať. Moja otázka znie: ak Európa, kolíska kresťanstva, nedokáže ochrániť kresťanov a ich slobodu vyznávať svoje náboženstvo, tak kto iný by to mal urobiť?

Musíme sa však aj snažiť zabrániť radikalizácii moslimských komunít a ich manipulácii zo strany extrémistov. Musíme byť tiež opatrní, aby sme neoznačovali všetkých moslimov za teroristov, pretože ľudia, ktorí uprednostňujú násilie a extrémizmus, sú v menšine. Moslimské komunity na celom svete sú zároveň povinné odsúdiť extrémistov, ktorí zneužívajú ich náboženstvo, a mali by s týmito ľuďmi prerušiť kontakt, aby zabránili zlej povesti moslimského náboženstva.

Okrem toho musíme čo najdôraznejšie naliehať na orgány týchto krajín, aby chránili kresťanské komunity pred prenasledovaním.

Predovšetkým – napriek udalostiam, ktoré sa dejú pred našimi očami a ktoré vyvolávajú pocit hnevu – nemôžeme stratiť zdravý rozum. Ako povedal Mahátma Gándhí, heslo „oko za oko a zub za zub“ spôsobí, že budeme všetci slepí a bezzubí.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Poslankyne a poslanci, ktorí už hovorili, prakticky povedali všetko. Pripomenuli fakty, vyhodnotili ich a predložili konkrétne požiadavky.

Keďže toto je posledné vystúpenie na programe, mal by som doplniť niečo, čo sa tu ešte nepovedalo, a na um mi prichádzajú myšlienky veľmi významného Európana Jána Pavla II., človeka, ktorý veľmi účinne pomohol zručiť Berlínsky múr. Vo svojom duchovnom testamente uvádza štyri hodnoty, ktoré sú základom našej budúcej civilizácie, to znamená civilizácie lásky: sú to život, mier, chlieb a náboženská sloboda.

Potom myslím na všetko, čo napísal Giorgio La Pira, bývalý primátor Florencie, ktorý na vrchole studenej vojny inicioval veľké konferencie o kresťanskej civilizácii. Vo svojej knihe *Premesse della politica* (Premisy politiky) napísal, že základom každej politickej myšlienky je konkrétna koncepcia človeka. Napísal, že pre kresťanskú Európu je človek najmä modliaca sa bytosť, to znamená bytosť schopná vstúpiť do dialógu, predstaviť si nekonečno a rozprávať sa s Bohom.

Popieranie schopnosti človeka zapojiť sa do súkromného a verejného dialógu nie je len negáciou náboženstva, ale aj negáciou samotného človeka. Chcel som tieto myšlienky ponúknuť Parlamentu a vám, pani vysoká predstaviteľka, ako príspevok ku konkrétnym a účinným opatreniam našej Európskej únie, ktorá má korene v kresťanskej identite a ktorá vždy vyhlasuje svoj zámer brániť a presadzovať ľudskú dôstojnosť a ľudské práva.

Predseda júci. – Vážené kolegyne, vážení kolegovia, teraz nasleduje postup „catch-the-eye“. Mám menší problém, keďže mám viac než 25 žiadostí a máme na to len päť minút, to znamená, že slovo podľa všetkého nedostane každý. Urobím, čo bude v mojich silách, aby som čas rozdelil rovnako a spravodlivo, ale, žiaľ, nebude možné, aby každý dostal slovo.

Magdi Cristiano Allam (PPE). – (IT) Chcel by som len požiadať vysokú predstaviteľku pani barónku Ashtonovú, aby do programu našich vzťahov s Egyptom zaradila aj konkrétnu požiadavku: vyzývame egyptské orgány, aby odstránili informáciu o náboženstve z oficiálnych dokumentov, preukazov totožnosti, pasov a všetkých dokumentov potrebných na získanie práce.

Kresťania v Egypte sú diskriminovaní, pretože v ich dokumentoch sa uvádza slovo „kresťan“. Islamský terorizmus sa teraz stal legitímny v situácii, v ktorej existuje inštitucionalizovaná diskriminácia kresťanov.

Toto je konkrétne požiadavka, ktorá by v prípade splnenia zbavila kresťanov jednej formy inštitucionalizovanej diskriminácie.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – Článok 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach zakazuje neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie a článok 9 chráni právo prejavovať náboženské vyznanie alebo presvedčenie bohoslužbou. Zopakoval to Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku vo štvrtnej medzištátnej veci Cyprus proti Turecku od roku 2001.

Chcela by som povedať pani barónke Ashtonovej toto: žiaľ, Turecko, kandidátska krajina na vstup do Európskej únie, počas uplynulých 36 rokov ničilo náboženské stavby na Cypre a prestavalo kresťanské kostoly na mešity a stajne a nedávno ukončilo omše na Vianoce a 6. januára v kresťanských kostoloch v okupovaných dedinách Rizokarpaso a Gialousa.

Turecko musí byť odsúdené za zločiny spáchané na území EÚ. EÚ nesmie zostať pasívna. Kresťania na Cypre sú v nebezpečenstve.

Alexandra Thein (ALDE). – (DE) Dnes diskutujeme o návrhu uznesenia o situácii kresťanov na celom svete v súvislosti s náboženskou slobodou. Európsky parlament podporuje základné slobody a ľudské práva na celom svete. Skupina Aliancie liberálov

a demokratov za Európu patrí medzi hlavných iniciátorov tejto podpory a to nás odlišuje od konzervatívov, ktorí sa zameriavajú konkrétne na situáciu kresťanov.

Vo všeobecnosti tu nejde len o postavenie kresťanov. Z liberálnej perspektívy sa to týka náboženskej slobody ako takej. Tým mám na mysli všetky náboženstvá na celom našom svete. Ide o ochranu náboženských menšín a povinnosť každého štátu čo najlepšie chrániť členov týchto náboženských menšín, ktorí sú ohrození.

Aj my v Európe máme problémy. Pochádzam z Berlína a len tam sme mali šesť podpaľačských útokov na mešity v priebehu šiestich mesiacov, žiaden z nich, našťastie, nevedol k obetiam na životoch. K útokom došlo po rozruchu, ktorý vyvolal bývalý sociálnodemokratický predstaviteľ centrálnej banky. Nemecký štát sa však snaží zabezpečiť čo najlepšiu ochranu náboženských budov. Aj Egypt sprísňuje opatrenia po druhom veľkom teroristickom útoku proti kresťanom.

Samozrejme, pred každým kostolom, každou mešitou alebo synagógou nemôže stáť policajt. Veľmi ľutujem skutočnosť, že v mnohých krajinách vrátane našej musia židovské budovy vyzeráť ako prísne strážené zariadenia. Z tohto dôvodu je dôležité, aby sme ako politici niesli zodpovednosť za postoj k náboženským menšinám v našich krajinách a aby sme presadzovali otvorený, priateľský prístup ku všetkým náboženstvám.

Charles Tannock (ECR). – Keď som bol pred jedenástimi rokmi po prvýkrát zvolený do tohto Parlamentu, považovalo sa to za niečo excentrické, až na hranici trápnosti – a musím povedať, že aj dokonca aj v rámci poslaneckého klubu PPE –, keď som často upozorňoval na otázku prenasledovania kresťanov v islamských a komunistických krajinách, ktoré sa, žiaľ, odvtedy ešte zhoršilo.

Som teda dnes rád, že dokonca aj isté agresívnejšie a antiklerikálne sily v tomto Parlamente sa prebudili vzhľadom na existenciálne ohrozenie starobylých komunít kresťanskej viery, napríklad irackých Asýrčanov, ktorých patrónom som v Spojenom kráľovstve, a egyptských Koptov. Minulý týždeň v sobotu som stál na ulici Downing Street 10 v Londýne so svojimi koptskými voličmi a žiadali sme, aby vláda Spojeného kráľovstva vyvinula väčší tlak na Egypt, aby chránil svojich vlastných občanov. Dnes vyzývam vás, pani barónka Ashtonová, ako vysokú predstaviteľku Európskej únie, aby ste urobili to isté.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (EL) Pred nejakým časom som napísal článok s názvom Pluralitný monológ. Pluralitný znamená, že hovoria viacerí z nás, a monológ znamená, že hovorí jedna osoba. Presne toto je dnešný problém našich komunít. Rozpráva každý – a väčšinou o myšlienkach –, ale počúvame len to, čo hovoríme my sami. To sa týka aj problému prepuknutia islamského fundamentalizmu, ktorý sa objavil v týchto dňoch a ktorý sa prejavil v Egypte barbarskými útokmi v čase Nového roka.

Chcel by som zdôrazniť, že sa odhaduje, že za jedno storočie od začiatku 20. storočia doteraz klesol podiel kresťanov na obyvateľstve na Východe z 22 % na menej než 10 %. Musíme venovať pozornosť tomuto prepuknutiu islamizmu, pretože v Egypte a Líbyi a v iných krajinách sú starí vedúci predstavitelia a nevieme, čo by sa stalo, ak by padli a akým smerom by sa tieto krajiny vyvíjali.

Vzhľadom na to vás vyzývam, pani barónka Ashtonová, aby ste prišli s iniciatívou a uplatnili svoj vplyv s cieľom obmedziť náboženský fanatizmus, či už kresťanský, alebo moslimský.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Koptský biskup Anba Damian nedávno vyzval na vytvorenie kresťanskej aliancie najmä pre kresťanov v Egypte po štvavých kampaniach v mešitách

a aj po strašnom masakre na vianočnej omši. Charitatívna organizácia Open Doors uvádza na svojom celosvetovom indexe prenasledovania 50 štátov, v ktorých sú kresťania vystavení vážnemu prenasledovaniu.

Nerozumiem celkom tomu, prečo dnes prejavujeme znepokojenie. Nemali by sme byť prekvapení, pretože ryba smrdí od hlavy. Ak my v EÚ a v Komisii distribuujeme kalendár ako perfektný príklad popierania samých seba do 21 000 európskych škôl pre 3 milióny školákov, kalendár, v ktorom nie je uvedený ani jeden kresťanský sviatok, ale sú v ňom islamské, sikhské, hinduistické a čínske sviatky, tak toto už nie je otázka popierania samých seba, ale nenávisť orientovanej na seba. Pani barónka Ashtonová, potrebujeme odvahu a musíme udržať naše normy. Nesmieme tolerovať neznášanlivosť.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Európska únia nesmie byť ticho, nesmie reagovať až potom, keď kresťania zomierajú a sú vyhánaní zo svojich domovov. Obrana kresťanov je zo strany Európskej únie nedostatočná, lebo v Únii vládne teror politickej korektnosti, ktorý potláča slobodu náboženského vyznania. Ideológia laicizmu nám zväzuje ruky a potláča slobodu vyznania.

Únii sa ťažko ochraňujú a bránia kresťania vo svete, pretože sama nerešpektuje kresťanskú filozofiu. Aj niektorí naši kolegovia mali problémy s vystúpením náboženských vodcov v našom parlamente. Tento parlament odmietol odsúdiť únos mosulského arcibiskupa, ktorý bol následne zavraždený. Politická skupina tohto parlamentu sa postarala, aby bol pápež obvinený z porušovania ľudských práv. Komisia opomenula spomenúť kresťanské sviatky a o krížoch v Taliansku ani nehovoriac.

Teším sa, že vo Viedni bolo založené európske observatórium intolerancie voči kresťanom a myslím si, že bude mať veľa práce.

László Tókécs (PPE). - (HU) Ako člen menšiny v Rumunsku viem, čo znamenalo náboženské prenasledovanie v dňoch Ceausescovej diktatúry. Bol som rád, keď som dnes počul predsedu vlády Viktora Orbána, ktorý uviedol boj proti prenasledovaniu kresťanov ako jednu z našich priorít. Myslím si, že pani vysoká predstaviteľka Ashtonová by k tomu mala prispieť v spolupráci s maďarským predsedníctvom, a žiadam ju, aby tak urobila. Keď sme nedávno navštívili Istanbul, počuli sme o tom, že počas 20. storočia boli zavraždené milióny arménskych a gréckych kresťanov. Som smutný z toho, že prenasledovanie kresťanov v našom svete pokračuje až dodnes. Spolu s pani Hautalovou navrhujem, aby sa táto aktuálna otázka zaradila do programu Výboru pre právne veci ako samostatný bod. Na druhej strane žiadam pani barónku Ashtonovú, aby sa prenasledovanie kresťanov stalo predmetom serióznej diskusie na stretnutí ministrov zahraničných vecí 31. januára a aby sa stalo prioritou zahraničnej politiky.

Predseda júci. - Dávam slovo pani Catherine Ashtonovej, aby zhrnula rozpravu a odpovedala na mnohé otázky.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.* - Chcela by som sa zamerať, ak smiem, na dve alebo tri hlavné oblasti otázok, ktoré boli predložené. Najprv sa však chcem poďakovať váženým poslankyniam a váženým poslancom a uznať mimoriadnu angažovanosť a vyjadrenie podpory pre určité kroky, ktoré sa snažíme v tejto oblasti presadiť.

Ako som už naznačila, medzi dôvody, pre ktoré som bola veľmi rada, že som sa mohla zúčastniť na tejto rozprave, patrí to, že táto otázka bola už raz diskutovaná v Rade pre zahraničné veci – ale koncom januára sa k tomu vrátíme –, a znepokojenie, ktoré vyjadrili

poslankyne a poslanci, rezonovalo a zhodovalo sa so znepokojením, ktoré mi bolo sprostredkované z rôznych zdrojov, v neposlednom rade od niektorých členských štátov a niektorých ministrov, ktorých tieto veci mimoriadne znepokojili.

Chcem jasne vyhlásiť, že som skutočne hovorila o kresťanstve. Začala som vyjadrením dôvodov, pre ktoré som išla konkrétne do Betlehemu, to znamená uznať, že hoci som bola na Blízkom východe, bola som aj v určitom zmysle v centre mnohých náboženstiev – konkrétne v predvečer pravoslávnych Vianoc. To bolo veľmi silné vyhlásenie samo osebe a bolo veľmi osobné a urobila som ho zámerne. Viem, že pán Mauro už, žiaľ, nie je na svojom mieste a nemôže si vypočuť moju odpoveď, ale dúfam, že sa dozvie, že som to vo svojich slovách spomenula.

Chcela by som sa zamerať na dve alebo tri veci. Viacero poslankýň a poslancov spomenulo otázku, ako využívame nástroje, ktoré máme k dispozícii, aby sme zabezpečili riešenie týchto problémov. Chcem váženým poslankyniam a váženým poslancom pripomenúť, že takmer do všetkých obchodných dohôd a dohôd o spolupráci, ktoré sme uzatvorili od roku 1995, sa zahrnulo ustanovenie o ľudských právach, a to sa nachádza v dohodách – ak sa nemýlim – so 134 krajinami.

Hlavným zámerom je prejavíť náš spoločný záväzok v oblasti ľudských práv, ale vytvára to aj právny základ pre sankcie v prípade závažného porušenia ľudských práv. Vážené poslankyne a vážení poslanci si budú pamätať na to, že vo svojej predchádzajúcej funkcii som to bola ja, kto inicioval otázku GSP plus a Srí Lanky. Viete, že sme prijali kroky na ich dočasné vylúčenie z tohto programu, konkrétne na základe otázok týkajúcich sa ľudských práv. Je veľmi dôležité, ako povedali vážené poslankyne a vážení poslanci, aby sme naďalej skúmali spôsob, ako uzatvárame dohody, a nástroje, ktoré máme k dispozícii, na dosiahnutie tohto cieľa, a zabezpečili využívanie týchto nástrojov, ak to bude potrebné.

Myslím si, že bude veľmi zaujímavé vidieť, keďže Komisia začína skúmať budúcnosť nariadenia o GSP, či je možné zlepšiť aspekty tohto nariadenia týkajúce sa ratifikácie a presadzovania ľudských práv a dohovorov.

Chcela som uviesť aj druhú stránku veci, to znamená, samozrejme, nástroje, ktoré používame na presadzovanie a podporu demokracie v oblasti ľudských práv. Ako vážené poslankyne a vážení poslanci vedia, na celom svete podporujeme projekty v rámci boja proti rasizmu, xenofóbii alebo diskriminácii z akéhokoľvek dôvodu. Finančne podporujeme mimovládne organizácie v oblasti boja proti diskriminácii približne v 60 krajinách. Preto sa snažíme dosiahnuť rovnováhu medzi používaním nástrojov, ktoré máme k dispozícii, aby sme dokázali zareagovať, keď sme jasne presvedčení o tom, že toto bolo porušené, a používaním týchto nástrojov – spolu s našou ochotou a našou pripravenosťou – podporiť tieto mimovládne organizácie, najmä tie z nich, ktoré sú aktívne v oblasti boja proti diskriminácii.

Chcela som sa tiež stručne vyjadriť ešte k jednej oblasti, a to k úlohe delegácií na celom svete a k úlohe monitorovania toho, čo sa deje. Mnoho vážených poslankýň a vážených poslancov spomenulo práve túto vec. Už som povedala, že si myslím, že je potrebné, aby sme monitorovali túto otázku na celom svete.

Osobitne dôležitá bola pre mňa jedna vec, o ktorej vážené poslankyne a vážení poslanci hovorili vo viacerých vystúpeniach, vec, ktorá sa určitým spôsobom oveľa viac zohľadnila počas posledných týždňov a mesiacov, ale ktorá bola napriek tomu už veľmi dlhý čas predmetom znepokojenia mnohých poslankýň a poslancov: znepokojenia v súvislosti so

zaobchádzaním alebo diskrimináciou nábožensky založených ľudí, a to náboženstiev všetkých druhov na celom svete, ku ktorému bežne dochádza, a nutnosť, aby sme si tieto problémy všimli a registrovali ich, nie keď tieto problémy prerastú do násilia – keď prerastú do násilia, tak sme určitým spôsobom povinní konať –, ale ešte predtým, než prerastú do násilia, keď to je bežným zdrojom diskriminácie.

Myslím si, že je dôležité, aby sme naše delegácie na celom svete vnímali ako zdroj, ktorí dokáže vnímať a identifikovať ten druh diskriminácie, ktorý podľa názoru vážnych poslankyň a vážnych poslancov buble pod povrchom, ak môžem použiť tento výraz, a ktorý nás bude informovať, keď niečo také zistí.

Myslím si tiež, že je dôležité, a naznačila som, že sme to predložili na poslednom zasadnutí Rady pre zahraničné veci, že v našej práci v oblasti ľudských práv a v správe, ktorú sme vypracovali, sa zaoberáme aj situáciou náboženských menšín na celom svete. Kresťanstvo v našich diskusiách dnes zohráva veľmi dôležitú úlohu, ale mnohé vážne poslankyne a vážni poslanci upozornili na to, že sa to musí týkať aj zabezpečenia toho, aby sme rešpektovali a tolerovali ostatné vierovyznania vo všetkých našich činnostiach.

Myslím si, že bude dôležité pokúsiť sa zistiť, čo sa deje, prostredníctvom monitorovania v našich správach a aj prostredníctvom našich delegácií na celom svete. To nám podľa mňa umožní lepšie zistiť, ako máme potom použiť nástroje, ktoré máme k dispozícii, najmä zo strany Komisie, ale aj identifikovať politickú vôľu, nielen z mojej strany, ale – ako ste správne zdôraznili – ako poslanci Parlamentu máte v tomto silný hlas a významnú úlohu spolu s členskými štátmi a príslušnými ministrami členských štátov.

Na začiatku som povedala, že sa veľmi snažím zabezpečiť, aby sme naše nástroje využívali lepšie, aby sme dôkladne monitorovali, čo sa deje, a aby sme využívali politické a hospodárske nástroje, ktoré máme k dispozícii, na udržanie tejto veci medzi prioritami nášho programu do budúcnosti, a som veľmi vďačná za všetky príspevky. Všetkým tým, na pripomienky a otázky ktorých som neodpovedala, chcem povedať: nejde o nedostatok vôle, veľmi dôkladne ich zvážim a všetko sa zohľadní v diskusii, ktorá sa uskutoční na zasadnutí Rady pre zahraničné veci koncom januára.

Predsedajúci. – V súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku som dostal sedem návrhov uznesení.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 20. januára 2011 o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Nevinní ľudia sa stali obeťou bezohľadného zločinu, ktorý nemá nič spoločné so žiadnym náboženstvom ani morálnym princípom. My občania Európskej únie podporujeme a presadzujeme náboženskú slobodu a sme povinní zdôrazniť, že je potrebné ju rešpektovať, chrániť a presadzovať ako jedno zo základných ľudských práv. Cieľom terorizmu je v podstate v tomto celom kontexte spôsobiť chaos a konflikty prostredníctvom útokov, ktoré sa páchatelia snažia odôvodniť poukázaním na náboženský motív, na ktorom majú byť založené. Chcela by som zdôrazniť, že terorizmus nemá žiadne náboženstvo. To je presne dôvod, prečo akékoľvek fundamentalistické myslenie treba nechať pred dverami mešít, kostolov a synagóg. Náboženstvá sveta nepodporujú násilné útoky. Ľudia, ktorí sa do takých útokov zapájajú,

by naozaj nemali veriť tomu, že za niečo bojujú. Práve naopak. Myslím si, že bojujú proti morálke, proti svojim blíznym a samotnému ľudstvu.

Gerard Batten (EFD), *písomne*. – Prenasledovanie kresťanov v islamských krajinách a niektorých neislamských krajinách, napríklad v komunistickej Číne, je rastúci a opovrhnutiahodný trend. Jeden z posledných výbuchov protikresťanského násillia sa udial v Alexandrii na Nový rok, pričom pri bombovom útoku na kostol zahynulo 25 ľudí a 80 bolo zranených. Na pozadie tohto útoku ma upozornila koptská komunita žijúca v Londýne a v iných častiach Spojeného kráľovstva. Podľa ich odhadov došlo minulý rok v Egypte k viac než 100 útokom na kresťanov, pri ktorých mnohí zahynuli.

Zodpovední páchatelia sú motivovaní fundamentalistickou a extrémistickou islamistickou ideológiou. Ja a Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva, ktorú zastupujem, nechceme zahraničnú politiku EÚ ani ministra zahraničných vecí EÚ – momentálne v osobe pani barónky Ashtonovej. Keďže však pani barónka je v tejto funkcii, mala by si všimnúť skutočnosť, že EÚ podpisuje obchody v hodnote miliárd eur s krajinami, ktoré patria medzi najhorších prenasledovateľov kresťanov. EÚ by mala využiť svoju hospodársku silu a trvať na tom, že neposkytne výhodné obchody ani zvýhodnené podmienky krajinám, ktoré budú tolerovať prenasledovanie kresťanov. To je to posledné, čo by sa od nej malo očakávať.

José Manuel Fernandes (PPE), *písomne*. – (PT) Štatistika o náboženskej slobode ukazuje, že väčšina činov náboženského násillia smerovala v posledných rokoch proti kresťanom. V roku 2010 znepokojujúco vzrástol počet útokov na kresťanské komunity. Žiaľ, treba smútiť nad mnohými stratenými životmi v dôsledku krvavých útokov na kresťanské komunity v Nigérii a Pakistane, teroristických útokov proti koptským kresťanom v Alexandrii a na Filipínach, džihádskych teroristických útokov proti asýrskym kresťanským rodinám a koordinovaných bombových útokov na kresťanské domácnosti v Bagdade. Okrem toho zavrhujem poľutovaniahodné prenasledovanie kresťanov vládou Iránskej islamskej republiky, ako aj rozsiahly útlak činnosti katolíckej cirkvi a iných náboženských komunít vo Vietname. Európska únia musí obnoviť svoj záväzok, ktorý vždy prejavovala pri presadzovaní náboženskej slobody, slobody svedomia a slobody myslenia, čo sú základné zásady *acquis communautaire*. Vlády sú povinné zaručovať tieto slobody. Z tohto dôvodu a aj vzhľadom na nárast protikresťanského násillia na celom svete by som povedal, že Rada, Komisia a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku by mali prijať rýchle, rozhodné a energické opatrenia na zaručenie ochrany náboženskej slobody na svete.

Filip Kaczmarek (PPE), *písomne*. – (PL) Niečo rozhodne nie je v poriadku, pokiaľ ide o rešpektovanie práv kresťanov na praktizovanie svojho náboženstva. Len minulý rok musel Európsky parlament reagovať výnimočne často na porušovanie ľudských práv kresťanov. Bol som spoluautorom troch uznesení týkajúcich sa s tým súvisiacich tém – uznesenia o Iraku, najmä o treste smrti (vrátane prípadu Táríka Azíza) a útokoch proti kresťanským komunitám prijatého 24. novembra 2010, uznesenia o nedávnych útokoch na kresťanské komunity prijatého 20. januára 2010, a uznesenia o náboženskej slobode v Pakistane prijatého 19. mája 2010.

Tohtoročné udalosti v Alexandrii nám pripomínajú skutočnosť, že Európsky parlament vyzval pred rokom egyptskú vládu, aby zaručila koptským kresťanom a členom iných náboženských komunít a menším možnosť uplatňovať si všetky ľudské práva a základné slobody vrátane práva slobodne si zvoliť a zmeniť náboženstvo a zabránila akejkoľvek diskriminácii týchto skupín. Zajtra sa tiež uskutoční ďalšia rozprava o slobode kresťanov

v Pakistane. Štatistická metóda nie je ideálna, ale niekedy nám umožní lepšie vyhodnotiť rozsah problému. Reportéri z nemeckého rádia *Deutsche Welle* urobili zaujímavé výpočty týkajúce sa porušovania práv kresťanov. Vypočítali, že každú tretiu minútu zomrie niekde na svete jeden kresťan pre svoju vieru. Je naozaj šokujúce, že takáto vec sa deje doslova pred našimi očami.

Jarosław Kalinowski (PPE), *písomne*. – (PL) Ako Európania sa snažíme zabezpečiť, aby každý v Európe mohol slobodne praktizovať svoje náboženstvo, čo každému umožní, aby išiel za hlasom svojho srdca a svedomia. Prijímame aj právne nariadenia chrániace občanov pred diskrimináciou na základe náboženskej viery. V školách vyučujeme toleranciu a rovnaké práva a umožňujeme prisťahovalcom, aby slobodne používali svoje náboženské symboly. Zdá sa, že to robíme na úkor väčšinového náboženstva Európy. Naša tradícia a civilizácia vyrastajú v prevažnej miere z kresťanských koreňov a medzi nami je viac kresťanov než prívržencov akéhokoľvek iného náboženstva. Hovorím to ako zástupca poslaneckého klubu, v ktorého názve sú slová „kresťanskí demokrati“. Nemáme vplyv na to, ako sa v mnohých krajinách na svete správajú ku kresťanom. Môžeme a mali by sme však zabezpečiť náboženskú slobodu pre všetkých Európanov.

Alfredo Pallone (PPE), *písomne*. – (IT) Žiaľ, sme konfrontovaní s globálnym útokom na kresťanstvo. Údaje hovoria samy za seba: minulý rok smerovalo 75 % zo všetkých násilných útokov motivovaných náboženstvom proti kresťanom.

Toto sa však stáva aj politickým problémom, keď sa náboženské rozdiely využívajú ako prostriedok, ako zabrániť rastu a rozvoju. Zámerom nenávisti posilňovanej týmito teroristickými útokmi je práve destabilizácia sociálneho a politického systému v krajinách, kde sa násilie deje. Vzhľadom na úlohu Európskej únie pri presadzovaní rešpektovania ľudských práv a občianskych a demokratických slobôd a predovšetkým vzhľadom na jej kresťanský pôvod a korene je EÚ povinná reagovať rozhodne a odsúdiť všetky formy extrémizmu a presadzovať dialóg, náboženskú slobodu, vzájomný rešpekt medzi komunitami a toleranciu.

Dúfam však, že EÚ zájde ešte ďalej a zahrnie ustanovenie o zachovaní náboženskej slobody do všetkých hospodárskych dohôd, ktoré podpíše s inými krajinami, a že sa zavedú sankcie pre krajiny, ktoré toto ustanovenie porušia.

Debora Serracchiani (S&D), *písomne*. – (IT) Nemali by sme sa vyhýbať povinnosti Európskej únie zasadzovať sa o slobodu praktizovania náboženstva ani o nej mlčať.

Vzhľadom na nepopierateľné zhoršenie násilia proti kresťanom v rôznych častiach sveta musí EÚ naliehavo zaujať jasné stanovisko voči akémukoľvek porušovaniu práva na slobodu praktizovania náboženstva. Predmet náboženskej slobody musí byť začlenený do európskych politík, v neposlednom rade zahrnutím záväzného ustanovenia o rešpektovaní náboženskej slobody do našich dohôd s inými krajinami. Tieto zásady sú vlajkou Európy a nemôžeme v súvislosti s nimi za žiadnych okolností urobiť výnimky.

Bogusław Sonik (PPE), *písomne*. – (PL) Kresťania sú v súčasnosti prenasledovaní vo viac než 70 krajinách na celom svete. To znamená, že základné ľudské právo na náboženskú slobodu sa porušuje v každej tretej krajine. Európska únia si začala uvedomovať, že prenasledovanie z náboženských dôvodov je závažným porušením ľudskej dôstojnosti a slobody. Rozprava o náboženských slobodách a situácii kresťanov, ktorá už niekoľko mesiacov prebieha v Parlamente, je významná aj z formálneho hľadiska, keďže Lisabonská zmluva posilnila postavenie cirkví v európskej diskusii a cirkvi majú teraz právo byť

oficiálnymi partnermi v dialógu s Európskou komisiou. Európsky parlament, ktorý vystupuje ako ochranca ľudských práv, by mal čo najrýchlejšie nájsť spôsoby, ako chrániť náboženskú slobodu na celom svete.

Vzhľadom na nedávne násilie voči kresťanským menšinám v niektorých krajinách na Blízkom východe, Afrike a Ázii si myslím, že by bolo dobré predložiť túto otázku na nadchádzajúcom zasadnutí Rady pre zahraničné veci a vypracovať spolu s vysokou predstaviteľkou pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku konkrétne nástroje na ochranu kresťanskej komunity. Európsky parlament by mal vyzvať krajiny, kde dochádza k prenasledovaniu, aby podnikli účinné kroky na ochranu náboženských menšín napriek ťažkostiam, ktoré sú s tým spojené. Mali by sme preto začať brať otázku náboženskej slobody vážne, keď EÚ podpisuje dohody o spolupráci s tretími krajinami.

11. Bezpečnostná situácia v sahelskom regióne (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie, ktorú podpredsedníčke Komisie a vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku predložili Arnaud Danjean, Ioannis Kasoulides, Elmar Brok, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Michael Gahler, Krzysztof Lisek a Andrej Kovačev (Andrej Kovatchev) v mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), o bezpečnostnej situácii v sahelskom regióne (O-0180/2010 – B7-0808/2010).

Arnaud Danjean, autor. – (FR) Otázka, ktorou sa dnes zaoberáme, patrí medzi otázky, ktoré sme mali začať riešiť pred mnohými mesiacmi vzhľadom na to, že bezpečnostná situácia v sahelskom regióne sa už vyše troch rokov neustále zhoršuje. Okrem toho sa zaoberáme otázkou počas týždňa, v ktorom sme vo Francúzsku pochovali dve nevinné mladé obeť islamského terorizmu, ktoré boli pred niekoľkými týždňami zavraždené na hranici medzi Nigerom a Mali.

Okrem silných emócií, ktoré tieto zločiny vyvolávajú, musíme uznať skutočné hrozby, ktoré sa koncentrujú v tomto regióne pred prahom Európy, pretože nejde len o teroristické hrozby, hoci únosy a vraždy sú najdramatickejšie prejavy zhoršujúcej sa situácie v Mauritánii, Mali a Nigeri. Kriminálne siete sú rozšírené. Obchodovanie s drogami, zbraňami a ľuďmi ohrozuje stabilitu týchto krajín, ale aj nášho vlastného kontinentu. Niet totiž pochyb o tom, že rovnako ako väčšina obetí teroristických útokov v tomto regióne sú občanmi Európy, tak je Európa aj cieľom tohto nezákonného obchodovania.

Vzhľadom na túto mimoriadne znepokojujúcu situáciu by mala Európska únia zaviesť integrovanú, rozsiahlu stratégiu, ktorá by spájala rozvojovú a bezpečnostnú politiku. To je absolútne nevyhnutné. Iniciatívy sa už, samozrejme, realizujú najmä prostredníctvom desiateho Európskeho rozvojového fondu a pre tieto krajiny boli vyhradené takmer 2 miliardy EUR na boj proti chudobe, hospodársky rozvoj a vytvorenie efektívnejšieho riadenia. Niektoré členské štáty majú, samozrejme, aj bilaterálne politiky spolupráce.

Teraz však musíme ísť oveľa ďalej. Naše opatrenia musia byť predovšetkým oveľa koordinovanejšie. Musíme posilniť regionálny prístup a povzbudiť tieto krajiny, aby spolupracovali s cieľom riešiť spoločné problémy, ktorým čelia. Musíme tiež rozšíriť škálu politík, ktoré má EÚ k dispozícii, a čo najlepšie ich zosúladiť v oblasti rozvoja, bezpečnosti, posilnenia inštitucionálnych štruktúr, colnej správy, súdnictva a polície.

Pani barónka Ashtonová, je len málo regiónov tak blízko Európy, v ktorých existuje tak veľa hrozieb pre našu bezpečnosť, a existuje len málo regiónov, v ktorých môže EÚ napokon zrealizovať integrovaný prístup uvedený v Lisabonskej zmluve, na základe ktorého bola vytvorená Európska služba pre vonkajšiu činnosť, na ktorej čele momentálne stojíte.

Pani barónka Ashtonová, môžete nám, prosím, poskytnúť podrobnejšie informácie o stratégii, ktorú chcete v tomto regióne realizovať?

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku*. – Chcem začať, podobne ako pán Danjean, strašnou správou o smrti dvoch mladých Francúzov, ktorí boli pred 10 dňami unesení v hlavnom meste Nigeru Niamey a len o niekoľko hodín neskôr zavraždení. Odsúdili sme tento skutočne hrozný zločin a opätovne vyjadrujem úprimnú sústrasť ich rodinám, ako aj rodinám nigerských policajtov, ktorí boli zabití pri prestrelke, ktorá sa potom rozpútala. Chcem vyjadriť solidaritu s francúzskymi orgánmi a orgánmi Nigeru.

Samozrejme, al-Kaída v islamskom Magrebe zadržáva ďalších päť francúzskych občanov niekde v púšti v severnom Mali. Len za posledný rok bolo unesených 10 Európanov a štyria boli zabití.

Bezpečnostná situácia v sahelskom regióne je alarmujúca: organizované zločinecké siete, slabá prítomnosť štátu v púštnych oblastiach a nízka kapacita bezpečnostných sektorov, okrem toho rozšírená chudoba, sucho a nedostatok potravín. Tieto hrozby predstavujú závažný problém pre rozvojovú prácu a jej vyhlídky, pretože pre ľudí pôsobiacich v oblasti rozvoja je už príliš riskantné pokračovať vo svojej činnosti v tomto prostredí.

EÚ a jej členské štáty už niekoľko rokov prispievajú k riešeniu rozvoja a bezpečnostných problémov v jednotlivých sahelských krajinách, ale bezpečnostné hrozby presahujú hranice štátov a jediná možná, jediná účinná reakcia je regionálna a komplexná reakcia. Musíme dosiahnuť, aby boli prebiehajúce európske aktivity v sahelskom regióne súdržnejšie, koordinovanejšie a účinnejšie.

Minulý rok v októbri ma Rada pre zahraničné veci poverila úlohou pripraviť v spolupráci s Komisiou stratégiu pre sahelský región na začiatok tohto roka. Táto stratégia sa mala zakladať na holistickom a ucelenom prístupe a mala využívať rôzne nástroje, ktoré máme k dispozícii, koordinovaným spôsobom s cieľom posilniť bezpečnosť, stabilitu, rozvoj a dobré riadenie v sahelskom regióne.

Myslím si, že musíme konať na viacerých rôznych úrovniach, ak chceme reagovať na komplexné problémy tohto regiónu. Po prvé, potrebujeme politický a diplomatický rozmer. Ten je potrebný, aby sme dokázali zabezpečiť uľahčenie dialógu medzi sahelskými krajinami, medzi ktorými pretrváva vzájomná nedôvera. Mali by sme budovať na národných stratégiách, ktoré máme – ak existujú –, a podporovať vytváranie regionálnych iniciatív a nástrojov, ktoré by sa spoločne zameriavali na bezpečnostné hrozby.

EÚ by súčasne mala posilniť dialóg o bezpečnosti v sahelskom regióne s krajinami Magrebu, regionálnymi organizáciami – Africkou úniou, organizáciami ECOWAS a CEN-SAD – a aj s medzinárodným spoločenstvom vo všeobecnosti a predovšetkým s Organizáciou Spojených národov, USA a Kanadou.

Po druhé, musíme sahelským krajinám pomôcť pri rozvoji ich kapacít v bezpečnostnej oblasti – armáde, polícii, spravodlivosti a systémoch hraničnej kontroly –, a to v každej krajine. Musia byť schopné účinne opätovne zaručiť právny štát a bezpečnosť a obnoviť

autoritu štátu v najcitlivejších oblastiach. Podporíme regionálnu spoluprácu medzi Mali, Mauritániou a Nigerom na operatívnej úrovni, aby mohli spoločne a účinnejšie čeliť hrozbe al-Káidy v islamskom Magrebe, organizovanému zločinu a domácim zločincom.

Po tretie, EÚ by mala z dlhodobejšieho hľadiska pokračovať v podpore rozvoja sahelských krajín s cieľom pomôcť im zvýšiť schopnosť poskytovať sociálne služby a rozvoj obyvateľstvu. Jednotlivé krajiny budú pokračovať v podpore vnútornej stability a pomôžu nachádzať sociálno-ekonomické riešenia a riešenia etnického napätia.

Po štvrté, aby sme zabránili extrémizmu a radikalizácii a bojovali proti nim, musíme podporiť štáty a legitimizovať neštátne subjekty pri vytváraní a zavádzaní stratégií a činností s cieľom bojovať proti islamskej radikalizácii a podporovať demokratický, tolerantný a nenásilný vývoj spoločnosti.

Musíme sa pokúsiť využiť koordinovaným spôsobom krátkodobé a dlhodobé nástroje, ktoré máme, s cieľom realizovať rôzne časti tejto stratégie. Zapojenie členských štátov do stratégie bude, samozrejme, súčasťou tohto postupu.

Veľmi úzko spolupracujem s pánom komisárom Piebalgsom, ktorého účasť na príprave bezpečnostnej a rozvojovej stratégie je veľmi dôležitá, s cieľom zabezpečiť potrebné zdroje na jej realizáciu.

Som presvedčená, že ak vypracujeme túto novú rozsiahlu a holistickú stratégiu a budeme pokračovať v politickej, diplomatickej a operatívnej činnosti v sahelskom regióne, poskytneme nový impulz na riešenie rôznych hrozieb a problémov, ktorým tento región čelí. Teším sa na riadne predloženie tejto stratégie o niekoľko týždňov a na zapojenie vážených poslankyň a vážených poslancov Európskeho parlamentu do diskusie.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *v mene poslaneckého klubu PPE. – (ES)* Ako sa uvádza v texte otázky na ústne zodpovedanie, ktorú sme predložili, za posledné tri roky sme boli svedkami eskalácie situácie, ktorá má negatívny dosah na záujmy Európskej únie a občanov južnej Sahary, ktorá sa stala rajom islamskej vetvy al-Káidy s celou škálou vražd, únosov, vymáhania výkupného, vydierania, obchodovania s drogami a s ľuďmi, čoho obeťou boli nemeckí, talianski, španielski a naposledy aj francúzski občania. Preto chceme vyjadriť solidaritu s francúzskymi kolegami poslancami a povedať, pani barónka Ashtonová, že táto situácia si vyžaduje rozhodnú, energickú odpoveď zo strany Európskej únie, akú požadoval prezident Sarkozy.

V tejto súvislosti musí táto odpoveď prísť v politickej, hospodárskej a rozvojovej oblasti a pán Danjean nám pripomenul obrovské zdroje Európskeho rozvojového fondu.

Pani barónka Ashtonová, chcel by som vás požiadať, aby ste predložili hodnotenie októbrového samitu G8 o boji proti terorizmu v Mali, kde ste dostali mandát Rady, na ktorom sa nezúčastnilo Alžírsko. Povedali ste, že reakcia musí byť regionálna. Myslím si, že je zlým znamením, že dve strany tohto konfliktu – Maroko a Alžírsko – nespupracujú, a okrem toho je situácia v Tunisku nestabilná.

Napokon, pani barónka Ashtonová, by som vás chcel požiadať, aby ste predložili hodnotenie protiteroristického strediska, ktoré Alžírsko vytvorilo 2 000 km južne od Alžíru, na ktorom sa podieľajú Mali, Mauritánia a Niger, a aby ste mi povedali, či sa stotožňujete s interpretáciou, že cieľom tohto protiteroristického strediska je zabrániť prítomnosti Európskej únie a Spojených štátov a ich snahe zaručiť bezpečnosť oblasti.

Roberto Gualtieri, *v mene skupiny S&D. – (IT)* Zdá sa, že poznámky pána Danjeana a váš prejav, pani barónka Ashtonová, sa zhodujú, pokiaľ ide o analýzu situácie, to znamená, že situácia v sahelskom regióne je kritická.

Hovoríme o jednom z najchudobnejších regiónov na svete, ktorý hraničí s niektorými krajinami, ktoré sa počas uplynulého týždňa prepadli do veľmi nebezpečnej nestability. Ide tiež o región, v ktorom sú teroristická infiltrácia a obchodovanie s drogami prepletené naozaj v znepokojujúcej miere. To všetko spôsobuje, že situácia nie je udržateľná a vytvára skutočné nebezpečenstvo pre Európu.

Musíme preto dosiahnuť kvalitatívny pokrok v európskej iniciatíve. Iniciatíva za bezpečnosť a rozvoj v sahelskom regióne z roku 2009 sa doteraz prejavila ako neúčinná. Potrebujeme novú stratégiu pre bezpečnosť v sahelskom regióne, na prijatie ktorej vyzvala Rada ministrov zahraničných vecí a ktorú teraz očakávame. Myslím si, že boli zdôraznené dve dôležité veci: po prvé, regionálny prístup a po druhé, integrovaný prístup, ktorý nám umožní čo najlepšie využiť rôzne nástroje, ktoré má EÚ k dispozícii, konkrétnym, operatívnym a koordinovaným spôsobom. Musíme si však uvedomiť, že cesta k novej misii sa musí veľmi dôkladne zvážiť, pretože misie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky patria medzi nástroje, ktoré máme k dispozícii, ale tieto nenahrádzajú politickú stratégiu.

Naša skupina preto plne schvaľuje nový, obnovený záväzok Európy v sahelskom regióne a želáme si, aby sa zaviedla nová stratégia, chceme o nej podrobne diskutovať a podporiť jej realizáciu.

Charles Goerens, *v mene skupiny ALDE. – (FR)* V sahelskom regióne došlo k alarmujúcemu nárastu incidentov uvedených v otázke na ústne zodpovedanie.

Ľudia, ktorí sú najviac postihnutí činnosťou zločineckých sietí a teroristov, sú cudzinci, mnohí z nich sa správali príkladným spôsobom, ako aj dvaja francúzski občania, ktorých zavraždenie odsudzujeme. Každý incident zároveň ďalej oslabuje autoritu príslušných vlád, ktoré sa snažia riešiť problémy hospodárskej, bezpečnostnej a politickej spolupráce v rámci regionálneho systému, ktorého inštitucionálny rámec – na to nezabúdajme – je v podstate založený na európskom modeli. Otázky, ktoré sa spomenuli v tejto diskusii, sú mimoriadne dôležité.

Ak chceme urobiť to, čo sa od nás ako Európskej únie očakáva, musíme sa predovšetkým dohodnúť na spoločnom prístupe, a to konkrétne k sahelskému regiónu a vo všeobecnosti k Hospodárskemu spoločenstvu západoafrických štátov (ECOWAS).

Po druhé, musíme sa vážne zamyslieť nad bezprostrednými a hlavnými príčinami zhoršujúcej sa situácie v tomto regióne. Medzi tieto hlavné príčiny patrí extrémna chudoba týchto štátov, ktoré sú preto slabé a nedokážu plniť svoje zvrchované funkcie.

Po tretie, musíme definovať jasnú stratégiu EÚ o tejto otázke a chcel by som sa poďakovať pani barónke Ashtonovej za jej vyhlásenie o tejto veci.

Po štvrté, nesmieme byť skúpi na zdroje, ktoré sú potrebné na pomoc týmto štátom, aby mohli opäť získať kontrolu nad situáciou, najmä bezpečnostnou situáciou. Na záver by som chcel zdôrazniť, že riešením problémov, ktoré spomenul vo svojej otázke pán Danjean, konáme v podstate v záujme vlastnej bezpečnosti.

Sabine Lösing, *v mene skupiny GUE/NGL. – (DE)* O čo tu ide? Ide tu o organizovaný zločin alebo o politický alebo náboženský terorizmus? Pri hodnotení situácie je to dôležitá otázka. Odborníci na tento región zastávajú názor, že to súvisí skôr so zločinom než s nábožensky

motivovaným medzinárodným terorizmom. Opatrenia proti terorizmu majú často fatálne následky na mier a demokraciu a možno ich použiť ako zámienku na presadzovanie iných záujmov.

Možno ide o Afriku ako jednu z oblastí, o ktoré má Európa záujem. Ako povedal Gilles de Kerchove, koordinátor EÚ pre boj proti terorizmu, ide o Afriku ako zadný dvor Európy. Som proti bezpečnostnej politike, ktorá povedie k militarizácii Afriky. Bezpečnosť v sahelskom regióne možno dosiahnuť len zlepšením situácie obyvateľstva. Zvyšovanie rozpočtu na bezpečnosť a vojenských výdavkov v krajinách, v ktorých obyvateľstvo trpí akútnym nedostatkom potravín, je katastrofálny postup.

Na záver by som chcela, aby ste zvážili skutočnosť, že únosy a iné zločiny sú obchodom, do ktorého je zapojených veľa ľudí v neprehľadnej spleti organizácií. Financovanie bezpečnostných štruktúr Západom môže mať kontraproduktívny účinok na snahu bojovať proti zločinu a môže naďalej vystavovať nevinných ľudí riziku v budúcnosti.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Únos a potom zavraždenie Antoina de Lecoura a Vincenta Deloryho v Nigeri nám bolestivo pripomínajú potrebu zaviesť stratégiu na presadenie bezpečnosti, stability a dobrej správy vecí verejných v sahelskom regióne. Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) vlastne už dlho podporuje túto stratégiu a chcel by som v tejto súvislosti privítať vyhlásenie Európskej komisie o tom, že stratégia, v ktorej sa spoja bezpečnostné a rozvojové aspekty, bude predložená koncom tohto mesiaca.

Skutočne si myslím, že otázku bezpečnosti v sahelskom regióne musíme preskúmať z každej perspektívy, pretože ak terorizmus dokázal v tomto regióne zapustiť korene, bolo to preto, lebo tam našiel politické, ale hlavne sociálne a podľa všetkého aj hospodárske podmienky podporujúce tento vývoj. Máme tu do činenia s mimoriadne priepustnými hranicami, kde chýba účinná štátna kontrola. Všetky tieto faktory zrejme uľahčili rozšírenie nezákonného obchodovania. Nedostatky sú aj v oblasti rozvoja.

Myslím si, že dva mimoriadne užitočné faktory môžu pomôcť zaručiť bezpečnosť sahelského regiónu a v konečnom dôsledku aj európskych občanov. Po prvé, je potrebná stratégia na úrovni sahelského regiónu zameraná na obnovenie autority štátov regiónu v opustených oblastiach a takisto, samozrejme, vytvorenie právneho štátu. Po druhé, myslím si, že musíme iniciovať spoločné sociálno-ekonomické rozvojové programy v pohraničných oblastiach s cieľom vytvoriť pracovné príležitosti pre miestne obyvateľstvo.

Pier Antonio Panzeri (S&D). – (IT) Už viackrát bola predložená žiadosť o prediskutovanie tejto otázky a vždy sa prijal záväzok na realizáciu požadovaných iniciatív v sahelskom regióne, či už so zámerom stabilizovať región, alebo zaviesť väčšiu bezpečnosť.

Ako vieme, vzhľadom na chýbajúce hranice a obrovskú veľkosť regiónu je sahelský región ideálnym tranzitným miestom pre obchodníkov s drogami a teroristické skupiny, najmä pre al-Kaídu v islamskom Magrebe. Slabosť a nestabilita štátov tohto regiónu sú hlavnými problémami, a ako sa už uviedlo, nebezpečenstvo ohrozuje priamo obyvateľstvo a krajiny v regióne, predovšetkým Mauritániu, Mali a Niger.

Hlavnou úlohou Európskej únie je vypracovať dôveryhodnú bezpečnostnú stratégiu založenú na rôznych alternatívach možného európskeho postupu: ide o politiku spolupráce a rozvoja, regionálne programy, koordinačné stratégie pre bezpečnosť na cestách a politiky bezpečnostných školení. Európska únia by teda nielenže mala, ale musí čo najrýchlejšie

zasiahnuť, a preto sa tešíme na to, že Komisia vypracuje komplexnú stratégiu, ako ste uviedli, pani barónka Ashtonová, a tiež na rozhodný zásah na mieste.

Ak to zhrniem, moja požiadavka je jasná: musíme venovať oveľa väčšiu pozornosť tomu, čo sa deje na juh od Európy, pretože veľa vecí sa zmení a bolo by lepšie, keby nás zmeny nezastihli nepripravených. Európskej únii len prospeje, ak bude konať prezieravo.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Zhoršenie bezpečnostnej situácie v sahelskom regióne je mimoriadne vážne. Stálo veľa životov a existuje nebezpečenstvo, že ohrozí politický pokrok, ktorý sa dosiahol počas posledných rokov v boji proti terorizmu. Samozrejme, chcel by som tiež vyjadriť úprimnú sústrasť tým, ktorých tak tragicky zasiahlo toto strašné násilie.

Je mimoriadne poľutovaniahodné, že útoky al-Káidy sa v sahelskom regióne stupňujú vtedy, keď dochádza k ich poklesu v mnohých iných častiach sveta. Odhaduje sa, že 25 % globálneho obchodu s kokaínom z Latinskej Ameriky do Európy prechádza každoročne cez sahelský región. Pašovanie drog umožňuje financovať teroristické aktivity stabilným príjmom a umožňuje aj najímať mladých ľudí v regióne a dobre im zaplatiť.

Tento znepokojujúci vývoj vzbudzuje obavy aj u našich kolegov v sahelskom regióne a na poslednom zasadnutí Spoločného parlamentného zhromaždenia AKP – EÚ v decembri sme diskutovali práve o tom, ako možno zlepšiť bezpečnostnú situáciu v tomto regióne a obmedziť pašovanie. Pani barónka Ashtonová, úsilie EÚ v tejto oblasti musí byť veľmi jasné a je potrebné ho zintenzívniť. Spolu s krajinami sahelského regiónu musíme rozšíriť a koordinovať spoločné úsilie prostredníctvom komplexnej regionálnej stratégie, o ktorej ste hovorili. EÚ nesie obrovskú spoluzodpovednosť za poskytnutie kvalitnej pomoci s rozhodným posilnením demokratických síl.

PRESEDÁ: STAVROS LAMBRINIDIS

podpredseda

Santiago Fisas Ayxela (PPE). – (ES) Ako viete, v Nigeri, jednej z centrálnych krajín sahelského regiónu, sa koncom mesiaca uskutočnia prezidentské a parlamentné voľby. Myslím si, že rozhodnutie pani barónky Ashtonovej vyslať delegáciu Európskej únie na tieto voľby je dôležitým gestom podpory, a chcem jej poďakovať, že ma vymenovala za predsedu tejto delegácie.

Najprv by som chcel vyjadriť svoje poľutovanie v súvislosti s nedávnym zavraždením dvoch mladých francúzskych občanov v Nigeri rukou teroristov, zároveň by som chcel pripomenúť, že počas záchranej operácie zahynuli aj nigerskí vojaci.

Obyvatelia regiónu jednoznačne odmietajú násilie a terorizmus, pretože v dôsledku nich trpia ako prví, ale žiadajú Európsku úniu, aby podnikla všetko, čo je v jej silách, a pomohla im zastaviť teroristické násilie a okrem iného poskytla zbrane a školenie pre ich ozbrojené sily, aby mohli na tieto teroristické prepady primerane reagovať.

Niger je jednou z najmenej rozvinutých krajín na svete, a to napriek tomu, že má veľké bohatstvo prírodných zdrojov. Európska únia preto musí pracovať na vytvorení účinnej stratégie rozvoja a spolupráce a pomôcť Nigeru a celému regiónu dostať sa z ťažkej situácie, v ktorej sa nachádzajú. Myslím si, že aj nám v tejto časti sveta ide o veľa, pretože nejde len o prosperitu tejto oblasti, ale aj o prosperitu Európy, ktorá vzhľadom na zemepisnú blízkosť závisí od stability tejto oblasti.

Ana Gomes (S&D). – (PT) Chýbajúca bezpečnosť v sahelskom regióne si vyžaduje rozvojové úsilie, ako pred niekoľkými dňami povedal pán komisár Piebalgs. Hoci je však rozvoj podstatný a dlhodobý, nie je sám osebe postačujúci. Ako dnes povedala pani barónka Ashtonová, EÚ potrebuje koordinovanú stratégiu, ktorá využije všetky dostupné nástroje vrátane tých, ktoré sa zameriavajú na reformu bezpečnostných sektorov krajín regiónu a na vytváranie demokratických a inštitucionálnych kapacít. Európska únia však takto ešte nekonala. Stačí, keď sa bližšie pozrieme na Guineu-Bissau, ktorá sa dnes prakticky pretransformovala na drogový štát a z ktorej Európska únia len nedávno stiahla misiu Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky. To bolo nesprávne, pretože bolo potrebné posilniť veľkosť a mandát tejto misie, a to najmä preto, lebo centrum organizovaného zločinu v Guinei-Bissau sa priamo zameriava na Európu.

Ďalším príkladom toho, ako Európska únia v sahelskom regióne nerobí to, čo by mala, je spôsob, akým si umyla ruky nad hľadaním riešenia konfliktu v Západnej Sahare. Ak to budeme aj naďalej ignorovať – predovšetkým teraz vzhľadom na mimoriadne napätú situáciu v Tunisku a dôsledky pre celý región –, len tým zhoršíme bezpečnostnú situáciu v sahelskom regióne a ďalšiu zúfalú generáciu ľudí bez východiska necháme napospas zločineckým a teroristickým organizáciám, ako je al-Káida v islamskom Magrebe, ktoré už v tomto regióne pôsobia.

Už nemôžeme existovať bez tejto koordinovanej stratégie, ako ju opísala pani barónka Ashtonová.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Sahelský región je mimoriadne dôležitá oblasť medzi subsaharskou Afrikou a Európou. Znepokojujúca úroveň nebezpečenstva v oblasti v nás všetkých vyvoláva obavy.

Chcela by som vás upozorniť na uznesenie prijaté 4. decembra minulý rok na zasadnutí Spoločného parlamentného zhromaždenia AKP – EÚ, ktoré sa týka presne tejto otázky, a na odporúčania uvedené v tomto uznesení.

Spoločná európska stratégia je, samozrejme, potrebná, ale Európska únia nepokročí, ak bude konať sama. Aktéri, ktorí sú prítomní v regióne, sa preto musia zapojiť do rozsiahlej, koordinovanej akcie. Samit hláv štátov krajín regiónu, organizovaný pod záštitou OSN, EÚ a Africkej únie, by bol príležitosťou riešiť problém a pokúsiť sa nájsť riešenia na základe rozsiahlej stratégie.

Na prejavenie politickej vôle je naliehavo potrebný dvojfázový akčný plán pre tento región. Prvá fáza by sa zaoberala bezprostrednou, naliehavou situáciou. To by znamenalo, že štáty regiónu by združili zdroje a informácie, ktoré majú, a koordinovali by svoj postup.

Druhá fáza by znamenala zvýšenie informovanosti miestnych obyvateľov o probléme a zameranie sa na prevenciu. Je dôležité zabrániť tomu, aby sa rady teroristov každým dňom rozširovali v dôsledku frustrácie a straty orientácie obyvateľov regiónu.

Európska únia sa nemôže nečinne prizerať a nerobiť nič na riešenie tohto problému. Preto by som chcela naliehať na pani barónku Ashtonovú, aby urobila všetko potrebné pre pokračovanie diskusie a vypracovanie konkrétnych riešení tohto závažného problému.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Zhoršenie bezpečnostnej situácie v sahelskom regióne už nie je len regionálnym problémom. Žiaľ, teraz sa to stalo problémom Európskej únie s nárastom počtu útokov, pri ktorých sú obeťami európski občania.

Sahel čelí predovšetkým teroristickej hrozbe, ktorá neustále narastá a ktorej obeťou sú hlavne Európania, ktorí sú znepokojujúco často unášaní a vraždení. Je to aj tranzitný región pre pašovanie drog a zbraní a aj kanál pre nezákonné prisťahovalectvo do Európy. Myslím si, že je potrebné zintenzívniť praktickú spoluprácu so severoafrickými orgánmi a zvýšiť zapojenie ozbrojených a bezpečnostných síl v regióne do boja proti terorizmu. Máme tiež k dispozícii množstvo politických nástrojov na rozvoj regionálnej spolupráce s cieľom čeliť tejto hrozbe.

Dúfam, že úsilie v rámci technickej pomoci Európskej únie sa zameria vo veľkom rozsahu na podporu rozvojového procesu, pretože nemôžeme prehliadnuť skutočnosť, že teroristické skupiny nachádzajú v sahelskom regióne úrodnú pôdu pre svoju podporu, predovšetkým v dôsledku chudoby medzi obyvateľstvom a krehkej autority vlády. Myslím si, že zvýšená, adekvátne zameraná rozvojová pomoc môže zohrávať kľúčovú úlohu pri zlepšení situácie v regióne.

Dominique Vlasto (PPE). – (FR) Všetci sa zhodneme na tom, že situácia v sahelskom regióne sa výrazne zhoršila. Oblasť bezprávia, ktorá sa môže rozvíjať na prahu Európy, je hrozbou, proti ktorej by sme mali rozhodne a okamžite bojovať. Počet extrémistických skupín narastá a tieto skupiny ohrozujú životy civilistov.

Aj ja odsudzujem straty na ľudských životoch a únosy a bojím sa o európskych občanov v regióne. Maroko doteraz konalo ako pevnosť proti rôznym formám nezákonného obchodovania pochádzajúceho zo sahelského regiónu. No obchodníci s drogami, zbraňami a ľuďmi teraz Maroko obchádzajú a prechádzajú cez Mauritániu a Kanárske ostrovy s cieľom dostať sa do Európskej únie. Prijatie opatrení na pomoc týmto štátom ukončiť túto hrozbu vnímam ako zodpovednosť EÚ.

O bezpečnosti Európy sa nerozhoduje len na našom vlastnom území, ale aj v regiónoch, ktoré sú nám najbližšie. Nastal čas konať a vyzývam Komisiu a Radu, aby zrealizovali akčný plán, ktorý pomôže obnoviť bezpečnosť v sahelskom regióne.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Ako poslanec Európskeho parlamentu zo severného Francúzska sa pripájam k pánovi Danjeanovi a jeho popisu nielen intenzívnych pocitov vyvolaných zavraždením mladých ľudí zo severného Francúzska, ale aj pocitu rozhorčenia v súvislosti s nespravodlivosťou tohto činu. Vzdávam hold ich pamiatke.

Súhlasím s hodnotením situácie pána Danjeana a vítam aj úvodnú odpoveď, ktorú pani barónka Ashtonová predniesla na začiatku našej diskusie. Chcel by som sa vám však, pani barónka Ashtonová, ak smiem, položiť jednu otázku: vieme, aké priepustné sú hranice medzi Mali a južným Alžírskom, a vieme, že na druhej strane sahelského regiónu by sa mohla aj Západná Afrika stať zdrojom nestability v budúcnosti, podobne ako je Sahel dnes.

Môžete nám preto povedať, či plánujete nejaké iniciatívy, najmä vzhľadom na plán autonómie, ktorý predložilo Marocké kráľovstvo Organizácii Spojených národov a ktorý by podľa mňa prispel k bezpečnosti regiónu a vytvoreniu potrebného dialógu najmä s alžírskymi orgánmi?

Charles Tannock (ECR). – Žiaľ, salafistické sily, ktoré sú súčasťou globálnej vetvy al-Káidy, si našli útočisko v sahelskom regióne, ktorý je obrovským a odľahlým územím, ideálnym pre nich na teroristický výcvik, únosy nešťastných nevinných ľudí – v tejto súvislosti vyslovujem svoju úprimnú sústrasť rodinám dvoch francúzskych občanov, ktorí boli nedávno zavraždení – a, samozrejme, na pašovanie drog a organizovaný zločin.

Predstavuje to obrovský bezpečnostný problém spolu s podobnými problémami, ktorým už čelíme v oblasti na hraniciach medzi Afganistanom a Pakistanom, v Somálsku a Jemene. EÚ teraz musí intenzívne spolupracovať s našimi spojencami z USA a ostatných demokratických krajín, akými sú India a Izrael, ako aj s umiernenými arabskými a africkými vládami pri vytváraní spoločnej stratégie na boj proti tejto hrozbe pre globálnu bezpečnosť.

Pani vysoká predstaviteľka, operácia Atalanta pri Somálsku bola úspešná. Možno teraz musíme niečo zvážiť – pod záštitou NATO, v rámci misie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky pod francúzskym vedením alebo niečo podobné –, aby sme odstránili túto globálnu hrozbu najmä v regióne Mali, Mauritánie a Nigeru, čo sú mimoriadne chudobné krajiny a potrebujú každú pomoc, ktorú im môžeme poskytnúť.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.* – Budem dosť stručná, pretože vážené poslankyne a vážení poslanci veľmi pomohli nielen tým, že podporili širokú škálu opatrení, ktoré prijmem, ale aj tým, že uviedli konkrétne otázky.

Ak sa zameriam na dve z nich, prvou je otázka – a v istom zmysle o nej začal hovoriť pán Salafranca –, ako by sme mali podporiť regionálne iniciatívy, v ktorých často dominujú jednotlivé krajiny, ale do ktorých sa nezapájajú všetci členovia regiónu, a ako by sme sa mali snažiť čo najlepšie poskytnúť takú podporu, ktorá by zaručila, že zapojíme všetky krajiny tohto regiónu. Staviam otázku trochu širšie, než to urobil vážený pán poslanec, ale robím tak celkom zámerne. Jednou z našich úloh je podporiť iniciatívy, ktoré môžu prijať krajiny individuálne a kolektívne, ale aj zabezpečiť, že budú účinné, a to tým, že budú komplexné, buď čo sa týka počtu krajín, alebo zvoleného postupu.

Jednou z vecí, ktorú musíme preskúmať, je otázka, ako dosiahnuť rovnováhu medzi vlastnými opatreniami a podpornými opatreniami krajín, ktorých sa to najviac týka. Vždy sa podrobne zaoberám tým, akým spôsobom sa zapájame, prostredníctvom podpory a prostredníctvom nástrojov, ktoré máme k dispozícii, do podpory a rozvoja iniciatív na najnižšej úrovni – iniciatív zdola –, ktoré sú často, nie však vždy, najlepším spôsobom, ako napredovať.

Čo sa týka Západnej Sahary a predložených návrhov, sú to otázky, ktorými sa musíme zaoberať. Musím zvážiť, kto nás môže čo najúčinnejšie podporiť. Na základe mnohých diskusií s váženými poslankyňami a váženými poslancami si uvedomujem, že tieto otázky, najmä otázka Západnej Sahary, sa stali naliehavjšími. Musíme tento prístup zvážiť veľmi komplexným spôsobom. Budeme na tom naďalej pracovať. Bude to súčasť našich diskusií, ktoré vedieme v Rade pre zahraničné veci, ale aj niečo, s čím sa vrátíme do Parlamentu, aby sme zabezpečili, že sme na správnej ceste.

Teraz je skutočne dôležité, aby sme vypracovali stratégiu, ktorá naozaj navrhne krátkodobé, strednodobé a dlhodobé opatrenia a aj rozsah nášho zapojenia ako Európskej únie, ako Parlamentu, ako Komisie a ako skupiny členských štátov s cieľom zahrnúť všetky tieto opatrenia do jednotnej a dobre premyslenej stratégie do budúcnosti.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

PRESEDÁ: JERZY BUZEK*predseda***12. Situácia v Bielorusku**

Predseda. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie podpredsedníčky Európskej komisie a vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku pani Ashtonovej o situácii v Bielorusku.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.* – Udalosti, ktoré nasledovali po voľbách v Bielorusku 19. decembra, nás všetkých šokovali: sila, ktorou orgány zakročili proti svojim občanom, podnietila na celom svete vyhlásenia vyjadrujúce znepokojenie a odsúdenie.

Spolu s kolegami sme sa stretli s mnohými dotknutými spomedzi členov opozičného hnutia, občianskej spoločnosti, s rodinami odsúdených a občanmi vo všeobecnosti. Mali sme príležitosť prejaviť svoje pochopenie a solidaritu a počúvať. Vážené poslankyne, vážení poslanci, nastal však čas konať.

Veľmi oceňujem skutočnosť, že sa poslanci tohto Parlamentu už vyjadrujú k našim úvahám o tejto otázke a že môj kolega pán komisár Füle minulý týždeň predniesol naše súčasné úvahy Výboru pre zahraničné veci. Teším sa, že si preštudujem uznesenie EÚ, ktoré vzíde z vašich diskusií. Pre nás všetkých je dôležité, aby sme sa vzhľadom na naliehavosť situácie, ktorú riešime, čo najviac sústredili na naše úvahy.

V Bielorusku som sa stretla s množstvom zástupcov opozície a širšej verejnosti vrátane, ako som už spomenula, príbuzných zadržaných osôb. Stretla som sa aj s ministrom zahraničných vecí pánom Martynovom. Po týchto rozhovoroch vôbec nepochybujem o tom, že udalosti, ktorých sme sa stali svedkami, sú urážkou našej vízie dodržiavania ľudských práv, základných slobôd a demokracie. Nielenže došlo k neoprávnenému použitiu sily, ale zadržovanie zástupcov občianskej spoločnosti a opozície evidentne podkopáva aj volebný proces ako taký. Hodnotenie Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva tento záver podporuje.

Mnohých z tých, ktorých zadržali v minulých niekoľkých týždňoch, už prepustili. Významná skupina – asi 30 ľudí – však stále čelí obvineniam, výsledkom ktorých môžu byť veľmi vysoké tresty odňatia slobody a, ako vážené poslankyne a vážení poslanci vedia, v tejto skupine sú aj niekoľkí prezidentskí kandidáti.

Pán predseda, odsúdila som už represívne opatrenia orgánov v Minsku a vyzvala som na okamžité prepustenie všetkých osôb zadržaných z politických dôvodov, ako aj na opätovné otvorenie úradu OBSE v Minsku. Tento odkaz som podporila v spoločnom vyhlásení s americkou ministerkou zahraničných vecí Hillary Clintonovou.

Na stretnutí s ministrom zahraničných vecí pánom Martynovom som zdôraznila, že EÚ očakáva okamžitú reakciu bieloruských orgánov na požiadavky medzinárodného spoločenstva. Pri určovaní našich nasledujúcich krokov musíme vychádzať zo základných zásad.

Prvou z týchto zásad, ktorú musíme mať stále na pamäti, je bezpečnosť a ochrana mierumilovných aktivistov vrátane prezidentských kandidátov.

Po druhé, Bielorusi sú naši susedia a partneri a ich záujmy by mali byť prvoradá. Keď vyjadrujeme naše obavy v súvislosti s úradmi, nemôžeme izolovať obyvateľov.

Tretia zásada sa týka dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, stojí v centre zahraničnej politiky EÚ a Východného partnerstva a tvorí súčasť súboru spoločných hodnôt, ktoré máme spoločné s našimi najbližšími partnermi. S týmito partnermi budeme spolupracovať rovnako, ako spolupracujeme so Spojenými štátmi, aby sme maximálne zdôraznili poslanstvo, ktoré Bielorusku vyslalo medzinárodné spoločenstvo.

Pán predseda, naše hodnotenie vedie k jasnému záveru, že by sme mali prostredníctvom našich kanálov rozhodne a rýchlo reagovať. Táto reakcia by mala bieloruským orgánom jasne ukázať, aké sú naše postoje, bez izolácie občanov a občianskej spoločnosti. Naša reakcia by mala byť vyvážená. Na jednej strane musíme zvážiť opatrenia zamerané proti bieloruským orgánom a podľa mňa vykonať revíziu sankcií. Na druhej strane potrebujeme intenzívnejší dialóg a podporu občianskych spoločností a občanov – čo prakticky znamená pokračovanie našej pomoci mimovládny organizáciám, médiám a študentom a možno zvýšenie úsilia na posilnenie mobility občanov, ktorí chcú cestovať do Európskej únie.

Z krátkodobého hľadiska môžeme nepochybne opätovne zaviesť zákaz cestovania pre prezidenta Lukašenkua a rozšíriť tento zákaz na ďalších konkrétnych jednotlivcov, ak zadržované osoby neprepustia.

V súvislosti so zvýšenou podporou občianskej spoločnosti som požiadala službu pre vonkajšiu činnosť, aby v spolupráci s Komisiou pripravila možnosti naliehavých opatrení zameraných na mimovládne organizácie, médiá a študentov. Viem, že Európsky parlament má možnosť ponúknuť štipendiá študentom vylúčeným z vysokých škôl, a dúfam, pán predseda, že tento nástroj možno využiť. Samozrejme, mali by sme sa pokúsiť získať ďalšie zdroje z iných oblastí vrátane členských štátov.

Už som spomínala otázku mobility a myslím konkrétne na zjednodušenie vízového režimu: chcem vyzvať konzuláty členských štátov v Minsku, aby zjednodušili vydávanie víz ako účelové opatrenie v záujme bieloruských občanov.

Pán predseda, krátkodobé opatrenia, ktoré som práve opísala, bude musieť 31. januára, samozrejme, zvážiť Výbor pre zahraničné veci, nie je však priskoro uvažovať o niektorých dlhodobých aspektoch našich vzťahov s Bieloruskom.

Po prvé, ako som už skôr povedala, na tejto otázke musíme spolupracovať s ďalšími medzinárodnými partnermi a to je hlavný dôvod, prečo by sa Bielorusko malo naďalej podieľať na mnohostrannom smerovaní, ktoré máme k dispozícii, preto sa musíme dôsledne pridať ku krajinám nášho Východného partnerstva, aby sme dospeli k zhode v tejto otázke.

Po druhé, pokiaľ ide o dvojstrannú finančnú pomoc z nástroja európskeho susedstva a partnerstva (NESP), mali by sme klásť väčší dôraz na obyvateľstvo a občiansku spoločnosť.

Napokon, minulý rok sme vypracovali spoločný predbežný plán, ktorý mapuje vývoj našich vzťahov s Bieloruskom zo strednodobého hľadiska. Myslím si, že tento proces musíme pozastaviť. To neznamená vzdať sa spoločného predbežného plánu, potrebujeme však ďalšie konzultácie vrátane konzultácií s občianskou spoločnosťou a v prípade potreby jeho revíziu.

Pán predseda, to je rámec, v ktorom v súčasnosti pracujeme. Teraz si veľmi rada vypočujem názory poslancov Parlamentu.

Jacek Protasiewicz, *v mene poslaneckého klubu PPE. – (PL)* V mysliach medzinárodných pozorovateľov nie je priestor na pochybnosti a priestor na pochybnosti by vôbec nemal byť ani v našich mysliach. Nedávne decembrové prezidentské voľby v Bielorusku neboli spravodlivé. Neboli spravodlivé, a preto viac nemôžeme pokračovať v politike dialógu s Bieloruskom a v úsilí o zmierenie, ktoré presadzujeme vo vzťahu k bieloruským orgánom od roku 2008. Nie je čas naďalej robiť veci po starom; nastal čas nových rozhodnutí, novej politiky a tvrdej línie v rokovaníach s bieloruským režimom, čím myslím aj politické sankcie a vízovú povinnosť, čo nevyklučuje ani hospodárske sankcie. Samozrejme, sankcie by sme mali využívať rozumne a zamerať sa na to, aby sme zaistili, že neovplyvnia životy obyčajných Bielorusov, nemali by sme sa však zdráhať zaviesť ich vrátane pozastavenia bieloruského členstva v iniciatíve Východné partnerstvo.

Pretože voľby neboli spravodlivé, ich výsledky nie sú dôveryhodné. Preto môžeme pokojne a s plným vedomím faktov vyhlásiť, že si bieloruská demokratická opozícia môže v týchto voľbách nárokovať morálne víťazstvo. Preto by sme mali podporiť opozíciu v jej úsilí o vytvorenie politického zastúpenia tu v Bruseli, ktoré by v politickej rovine zastupovalo jej záujmy, ako aj záujmy celého slobodného Bieloruska pri rokovaníach s Európskou úniou a členskými štátmi. Napokon, mali by sme požadovať prepustenie zadržovaných osôb, či už prezidentských kandidátov, politických aktivistov, nezávislých novinárov, študentov a vysokoškolských učiteľov. Všetkých musia prepustiť skôr, než začneme ďalšie rozhovory s predstaviteľmi bieloruského štátu.

Kristian Vigenin, *v mene skupiny S&D. – (BG)* Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente vyjadruje veľkú ľútosť nad tým, že tieto prezidentské voľby sú len ďalšou premrhanou príležitosťou, aby sa krajina dôrazne a s odhodlaním vydala na cestu demokracie.

Môžeme však povedať, že je mimoriadne dôležité, že politika postupných rokovaní Európskej únie s Bieloruskom za istých podmienok priniesla určité výsledky, preto by sme mali byť opatrní vo výzvach na radikálnu zmenu našej politiky.

Hovorím to, pretože vďaka nášmu zapojeniu do prezidentskej kampane sa konečne podarilo dosiahnuť určitý pokrok a to môže byť dôvod, prečo sa na námestí v Minsku zhromaždilo oveľa viac ľudí, než organizátori očakávali. Inými slovami, pravdepodobne sme vytvorili atmosféru väčšej slobody, ktorú bieloruskí občania správne pochopili.

Odteraz však musíme v prvom rade dôrazne a jasne vyjadrovať naše požiadavky voči bieloruským úradom, aby prepustili zadržované osoby a okamžite prestali s prenasledovaním všetkých tých, ktorí sa zúčastnili na organizovaných protestoch v akejkoľvek forme. V tomto nemôžeme ustúpiť a musíme celkom jasne vyjadriť, čo chceme.

Ďalším prvkom je však to, čo môžeme urobiť zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Po prvé, nesmieme pripustiť, aby sa krajina opäť dostala do izolácie, pretože predstavitelia opozície a občianskej spoločnosti by sa tak ocitli pod tlakom; izolácia Bieloruska znamená izoláciu občanov tejto krajiny.

V rámci politiky, ktorú voči Bielorusku už presadzujeme, sa musíme pokúsiť podniknúť určité opatrenia na úpravu našej politiky, aby z nej mali prospech občania tejto krajiny a aby podporovala tamojšie médiá, občiansku spoločnosť a opozíciu. Takto môžeme vytvoriť prostredie, v ktorom bude možné uskutočniť demokratické voľby.

Myslím si, že by sme na tom mali spolupracovať s krajinami mimo EÚ, ktoré s Bieloruskom susedia, s Ruskom a Ukrajinou, a z pozície Parlamentu sa usilovať o využitie možností,

ktoré nám poskytuje Východné partnerstvo a Euronest, na zapojenie ostatných piatich krajín v rámci Partnerstva v spoločných činnostiach pri demokratizácii Bieloruska.

(Rečník prijal otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Marek Henryk Migalski (ECR). – *(PL)* Viem, že mám len 30 sekúnd.

Možno to spôsobila nejasnosť prekladu, pán Vigenin, no ja som skutočne počul, ako ste povedali, že demonštráciu, ktorá sa konala po voľbách, alebo, inými slovami, demonštráciu, ktorá sa uskutočnila na protest proti sfaľšovaniu týchto volieb a proti všetkým nezrovnalostiam, ku ktorým došlo, považujete za dôkaz, že sa v skutočnosti voľby a situácia zlepšujú. Takto to vyznelo. Len veľmi ťažko dokážem pripustiť, že vaše slová boli skutočne preložené správne.

Kristian Vigenin (S&D). – *(BG)* Možno som sa nevyjadril dosť jasne, alebo určité významové odtienky zanikli pri preklade. Chcel som povedať, že sa situácia v Bielorusku zmenila v zmysle, že čoraz viac ľudí vníma potrebu demokracie a potrebu boja za demokraciu. V tomto zmysle vnímam skutočnosť, že na námestie v Minsku prišlo viac ľudí, než sa očakávalo, ako pozitívny signál.

To som mal na mysli a v žiadnom prípade som nechcel naznačiť, že to umožnil bieloruský režim.

Predseda. – Možno je to problém tlmočenia do angličtiny. Je to problém tlmočenia do angličtiny? Prosím, preverte to. Nie, nie je to tlmočením. Je to problém mikrofónu. Už je to v poriadku?

Kristian Vigenin (S&D). – Vždy sa snažím hovoriť vo svojom rodnom jazyku, no niekedy mám pocit, že by som to v takýchto citlivých otázkach nemal robiť.

Usiloval som sa vyjadriť, že sa domnievam, že sa situácia zlepšuje v tom zmysle, že čoraz viac ľudí v Bielorusku chápe, že Bielorusko potrebuje demokraciu, a čoraz viac ľudí rozumie, že za demokraciu v Bielorusku treba bojovať. Preto som povedal, že považujem za pozitívny signál, keď na námestí v Minsku bolo viac ľudí, oveľa viac ľudí, než organizátor očakával. Dúfam, že sa mi podarilo vysvetliť, čo som tým myslel.

Kristiina Ojuland, v mene skupiny ALDE. – Radi sme si vypočuli pani vysokú predstaviteľku a plne súhlasíme s tým, čo povedala. Je veľmi dôležité, že Európska únia dokázala reagovať na zlyhanie bieloruských prezidentských volieb.

Chcela by som, aby sme mali odvahu prejaviť také odhodlanie, dôraz a zásadovosť aj v prípade krajiny, ktorá susedí s Bieloruskom, v ktorej sa tiež stalo úplne bežným potláčanie demokratickej opozície a porušovanie zásad právneho štátu a ľudských práv.

Narúšanie demokracie v Rusku môže byť tiež hlavným dôvodom, prečo Kremľ uznal bieloruské prezidentské voľby a o násilnom potláčaní sa vyjadril ako o vnútornej záležitosti Bieloruska. Takáto ľahostajnosť voči otrasnej situácii v Bielorusku je zreteľným signálom tendencií v Rusku.

Európsky parlament predložil dôrazné uznesenie, ktoré navrhuje vízové a hospodárske sankcie zamerané proti zločinnému Lukašenkovmu režimu. Je kľúčové, aby sa v tomto Európska únia zjednotila a aby sa členské štáty prestali usilovať o akékoľvek dvojstranné iniciatívy s Lukašenkou a jeho režimom. Do prepustenia politických väzňov musíme pozastaviť iniciatívu Východné partnerstvo a ostatnú spoluprácu. Zároveň musíme zvýšiť

podporu občianskej spoločnosti, mimovládnych organizácií a nezávislých médií v Bielorusku, aby sme ich pripravili na budovanie Bieloruska po Lukašenkovom páde, ku ktorému, dúfajme, dôjde prostredníctvom demokratických volieb.

Preto by som bola rada, pani vysoká predstaviteľka, aby ste sa zasadili o celoeurópske fórum o budúcnosti Bieloruska.

Heidi Hautala, *v mene skupiny Verts/ALE*. – Myslím si, že pani vysoká predstaviteľka úplne vyjadruje naše pocity, keď vraví, že bola šokovaná.

Po 19. decembri sme boli skutočne šokovaní, keďže mnohí z nás už dúfali, že sa Bielorusko bude postupne otvárať Európskej únii. Teraz si myslím, že s množstvom týchto nádejí sa môžeme nateraz rozlúčiť. Je to veľmi znepokojujúce, keď počúvame takmer každú hodinu správy o pokračujúcich represióch v Minsku a ostatných častiach Bieloruska.

Práve včera pokračovalo domovými prehliadkami, zatýkaním a zadržiavaním prenasledovanie organizácie na ochranu ľudských práv Viasna. Táto organizácia veľmi odvážne obhajuje ľudské práva v Bielorusku. Úrady stále neumožnili jej registráciu.

Bieloruský helsinský výbor dostal varovanie, keď kontaktoval osobitného spravodajcu OSN pre nezávislosť sudcov a právnikov. Má dobrý dôvod sa domnievať, že ľudia obvinení z týchto vážnych trestných činov nebudú mať právo na spravodlivý súdny proces.

Dnes sme sa dozvedeli o bývalom prezidentskom kandidátovi pánovi Sannikovovi, jeho manželke Irine Chalipovej, novinárke a dopisovateľke denníka *Novaja Gazeta* v Minsku, a ich dieťaťu – bola to celosvetová senzácia. Dozvedeli sme sa, že po zadržaní rodičov dieťaťu možno dovoľia bývať so starými rodičmi. Chcela by som vás však varovať, že toto ešte nie je dobrá správa. Ešte stále potrebujeme potvrdenie, ktoré môže prísť budúci týždeň.

Prečo v Bielorusku prebieha táto tvrdá kampaň? Skutočne musíme trvať na nezávislom medzinárodnom vyšetrení toho, čo sa stalo, aby sme porozumeli celému kontextu a pochopili, či toto násilie skutočne iniciovali provokatéri – násilie, ktoré sa už považuje za trestné – a nie tí, ktorí len vyzývali na demokraciu v Bielorusku. Podľa mňa je najvhodnejším orgánom na vykonanie takéhoto vyšetovania OBSE, a ak by zlyhalo, Organizácia Spojených národov.

A čo nové voľby? Mali by sme byť opatrní, aby sme na nové voľby nevyzývali priskoro, pretože musíme zabezpečiť plán smerujúci k demokratickým reformám. Musíme zaručiť slobodu tlače, zhromažďovania a združovania. Bez toho by sme veľa nedosiahli, ani keby sa nové voľby konali už dnes.

PRESEDÁ: STAVROS LAMBRINIDIS

podpredseda

Ryszard Czarnecki, *v mene skupiny ECR*. – (PL) Hovoríme o situácii v Bielorusku, no nezbavujeme sa zodpovednosti. Je jednoduché obviňovať Lukašenkov režim, ktorý si takéto obvinenia zaslúži, a skutočne by sme ho mali obviňovať a odsúdiť. Časť viny by si však mala priznať aj Európa. Nie je to tak v prípade návštevy talianskeho premiéra pána Berlusconiho, vďaka ktorej získal režim istú dôveryhodnosť? Nie je to tak v prípade návštevy litovskej prezidentky pani Grybauskaitėovej, vďaka ktorej získal režim dôveryhodnosť? Nie je to tak v prípade návštevy ministrov zahraničných vecí Nemecka a Poľska pánov Westerwelleho a Sikorského, vďaka ktorým získal režim dôveryhodnosť a ktoré mu skutočne priniesli úžitok? Faktom je, že politici členských štátov Európskej únie dali pánovi Lukašenkovi istý

priestor na politické manévrovanie bez toho, aby za to čokoľvek žiadali. Dnes musíme požadovať dodržiavanie ľudských práv, no tiež priznať vinu, keď je odôvodnená.

Helmut Scholz, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (DE) Naša skupina nepodpísala kompromisné uznesenie o Bielorusku. Chcel by som však objasniť, že by sa to z našej strany nemalo vnímať ako akceptovanie výsledkov volieb, zatýkania a represí proti tým, ktorí majú odlišné názory. Spravodlivé, transparentné a demokratické voľby – sloboda opozície podľa Rosy Luxemburgovej – sú základnou požiadavkou nadviazania vzťahov s Bieloruskom a všetkými ostatnými štátmi. Patrí sem aj okamžité prepustenie všetkých politických väzňov.

Pochybujem však, že sankcie sú skutočne účinným prostriedkom na presadenie okamžitého prepustenia politických väzňov a radikálnych zmien v demokratickom systéme Bieloruska. Sankcie v Bielorusku a inde mali v minulosti len malý účinok. Dámy a páni, rovnako ako ja, všetci ste si toho veľmi dobre vedomí. Za lepší prístup považujem, aby sme sa prostredníctvom argumentov a požiadaviek v rámci politického dialógu priamo postavili tým, ktorí majú politickú moc, aby nemali príležitosť na diskreditáciu kritiky občianskej spoločnosti poukazovaním na vonkajšiu kritiku, a zavedenie transparentného politického systému a zosúladenie nášho úsilia so všetkými partnermi našej zahraničnej politiky v Bielorusku. Považujem to aj za čestnejšie v súvislosti s našimi vlastnými argumentmi, ako sa dnes ukázalo v diskusii o maďarskom predsedníctve.

Bastiaan Belder, *v mene skupiny EFD.* – (NL) Brutálne potláčanie každej politickej alternatívy režimu prezidenta Lukašenka od volieb z 19. decembra 2010 jednoznačne zúžilo manévrovací priestor Minsku vo vzťahu k vonkajšiemu svetu. Bielorusko z vlastnej iniciatívy náhle prerušilo kyvadlovú diplomaciu, ktorá v minulých troch rokoch prebiehala medzi Moskvou a Bruselom. V súčasnosti sa prezident Lukašenko usiluje udržať si silné politické a hospodárske väzby s Kremľom. Práve tento vzťah závislosti si vyžaduje väčšiu angažovanosť Európy v bieloruskej občianskej spoločnosti.

Preto všetkými prostriedkami naďalej presadzujeme stratégiu zmeny myslenia ako nevyhnutný krok k zmene režimu. Aktívne prejavujeme európsku solidaritu. Napríklad čo najrýchlejšie znížme vízové náklady pre Bielorusov. Následne iniciujeme kľúčovú strategickú diskusiu s bieloruskou opozíciou a v rámci rovnakého procesu venujme mimoriadnu pozornosť reformným silám v rámci mocenského aparátu. To je vyvážená politika. Brusel teraz nemôže Minsk opustiť. Nenechávajme Bielorusov napospas ruskému alebo čínskemu právu; navrhujeme im nezávislú cestu k slobodnej spoločnosti a demokratickému právnemu štátu.

Traian Ungureanu (PPE). – Alexander Lukašenko si nikdy nenechal ujsť príležitosť prejsť sa ako diktátor. Decembrové voľby boli v skutočnosti rituálom jeho opätovného vymenovania. V EÚ sme sa držali ilúzie, že sa Lukašenko zázračne zmenil. Skutočne sme hovorili, že počkáme na decembrové voľby. Voľby prišli, Lukašenko ostáva rovnaký a opozícia je buď v nemocniciach, alebo vo väzení.

Myslím si, že nastal čas, aby EÚ prehodnotila svoj postoj k Bielorusku. Vo Východnom partnerstve jednoznačne nie je miesto pre Bielorusko. Členstvo Bieloruska treba pozastaviť. Naším jediným partnerom by mala byť občianska spoločnosť. Očakávam výsledky zasadnutia Rady pre zahraničné veci, ktoré sa uskutoční 31. januára, a dúfam, že pani Ashtonová a pán komisár Füle odporučia pozastavenie členstva.

Napokon, v súvislosti s dôsledkami na parlamentné zhromaždenie Euronest nemôžeme viac Lukašenkovi dávať právo veta v zhromaždení Euronest. Bielorusko Euronest často blokovalo. Z toho teda vyplýva, že zhromaždenie Euronest by sa malo čo najskôr začať.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Uznesenie Európskeho parlamentu, o ktorom budeme zajtra hlasovať, by malo vyslať jasný signál Bielorusom, celej Európe a svetu. Čo najskôr musíme dosiahnuť aspoň návrat do stavu, ktorý existoval pred 19. decembrom, a spojeným úsilím zaistiť, aby Bielorusko išlo cestou k demokracii a posilňovaniu ľudských práv. Dnešným najdôležitejším cieľom je prepustenie politických väzňov a zastavenie útokov proti opozícii, mimovládny organizáciám a slobodnej tlači. Súhlasím však s pani vysokou predstaviteľkou, že ak udrieme na režim, nesmieme zasiahnuť bieloruských občanov. Musíme počítať s milimetrovou presnosťou, aby sme neškodili Bielorusom alebo vzájomne prínosným vzťahom s členskými štátmi EÚ v oblasti obchodu, kultúry, vzdelávania a cestovného ruchu, ktoré sú mimoriadne dôležité pre otváranie sa Bieloruska Európe.

Nedávna politika dialógu s Bieloruskom priniesla isté ovocie: takmer polovica všetkých Bielorusov dnes podporuje užšie vzťahy s Európskou úniou. Musíme reagovať na udalosti v Minsku, aby sa toto číslo od budúceho roku ešte väčšmi zvýšilo. Bola by to značne bolestivá odmena pre organizátorov 19. decembra. Na záver by som rád spomenul finančný berlínsky múr súvisiaci s vízovou povinnosťou, ktorý, žiaľ, vyrástol medzi Európskou úniou a jej východnými susedmi a ktorý sa v Bielorusku prekonáva najťažšie. Je najvyšší čas zbúrať tento múr a umožniť, aby bežní Ukrajinci, Bielorusi, Gruzínci a Rusi mali prístup k vízám a dostávali víza do Európskej únie bez akýchkoľvek problémov. Tie milióny eur, ktoré sa vyberajú za nepochopiteľne vysoké vízové poplatky, sa nevyplácajú, pretože prehlbujú priepasti zdedené z minulosti tentoraz medzi členskými štátmi Európskej únie a jej susedmi. Takto by to skutočne nemalo byť.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) V živote a určite aj v politike je veľmi dôležitá nádej. Nádej prináša čosi, na čo sa tešíme, nádej umožňuje ľuďom dúfať, že sa veci v budúcnosti zlepšia, a nádej je čosi, čo v Bielorusku od 19. decembra veľmi chýba. Nádej, že by tieto voľby boli demokratickejšie ako tie predchádzajúce. Nádej, že opozícia by mala tentoraz väčšiu nádej, že by bieloruské médiá predložili bieloruským občanom vyváženejší obraz. Všetky tieto nádeje boli zmarené.

Práve preto by EÚ mala zmeniť svoju politiku voči Bielorusku. Žiaľ, politika zblíženia s režimom nepriniesla výsledky. EÚ bude musieť zaviesť sankcie pre vedúcich predstaviteľov Bieloruska. Sankcie, ktoré nezasiahnu jeho občanov, ale jeho vedúcich predstaviteľov. Sankcie, ako napríklad odobratie všetkých víz vedúcim predstaviteľom a ich rodinám. Táto posledná vec je dôležitá, ak máme prerušiť zložité spojenia medzi politickou a hospodárskou mocou v Bielorusku.

Našťastie sa zdá, že pani Ashtonová je na správnej ceste. Komisia tiež primerane zareagovala požadovaním okamžitého prepustenia všetkých politických väzňov. Aj tento Parlament by mohol prispieť čo najskorším vyslaním misie do Bieloruska, aby ukázal opozícii, slobodným médiám a mimovládny organizáciám, že ich podporujeme. Len vďaka ich pomoci a ich úsiliu bude môcť vzniknúť nové Bielorusko.

Na záver chcem povedať, že EÚ by mala dať programu susedstva nový impulz. Zatiaľ tento program nesplnil presne to, čo sľuboval. Nemali by sme podporovať len rozvoj občianstva v Moldavsku, na Ukrajine, v Gruzínsku, v Arménsku a v Azerbajdžane. Pomocou rovnakého prístupu by sme mohli ukázať aj Bielorusom, aké dôležité je aj pre ich krajinu úsilie

o zblíženie s Európou. Ak to urobíme, zaistíme, že sa bieloruským občanom opäť vráti nádej.

Werner Schulz (Verts/ALE). – (DE) Naše nádeje, že by sa Bielorusko po prezidentských voľbách priblížilo k demokracii, zažili trpké sklamanie. Napriek našim negatívnym skúsenostiam a našim výhradám voči vláde pána Lukašenka EÚ v minulých mesiacoch ponúkla Bielorusku pomocnú ruku. Úplne jasne sa povedalo, že rozsah navrhovanej spolupráce bude závisieť od týchto volieb a na chvíľu sa zdalo, že voľby budú aspoň sčasti spravodlivé, korektné a slobodné.

Mierne ústupky však, samozrejme, otriasli represívnym systémom tak, že prezident opäť ukázal svoju pravú tvár bezohľadného diktátora. Jeho údajné zvolenie je otrasný podvod, jeho moc nie je legitímna a jeho násilie proti opozícii je brutálnym zločinom. Volebný podvod a potláčanie protestov predstavuje pre Bielorusko výrazný krok späť. V krajine opäť zavládla atmosféra strachu a útlaku. Iniciátori volebného podvodu nehanebne vyhlásili, že zasiahli zahraničné tajné služby a diplomati, hoci agitátorov v skutočnosti vyslal samotný systém. Rovnako je neslýchané, že tajná služba, ktorá je pod kontrolou prezidenta a stále sa volá KGB, používa metódy zo Stalinových čias na terorizovanie opozície a občianskej spoločnosti.

Porušovanie základných ľudských práv členom Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) je neprijateľné. Postkomunistický režim sa stal neúnosným. Vypracovali sme uznesenie Parlamentu, ktoré tvorí dobrý základ diskusií medzi európskymi ministrami zahraničných vecí. Uznesenie sa v prvom rade zameriava na okamžité prepustenie zadržovaných osôb, zdravotnícku starostlivosť pre zranených, zrušenie absurdných obvinení a vytvorenie nezávislej vyšetrovacej komisie spolu s cieľovými politickými a hospodárskymi sankciami, ktoré budú mať vplyv na tých, ktorí sú pri moci, nie však na obyvateľstvo.

Musíme teraz podporiť proeurópske sily v rámci krajiny, ktorých nádej vzrástla, ktoré chcú zmenu vlády a ktoré odovzdali svoj hlas. Budúcnosť svojej krajiny vidia v EÚ a nie v užších vzťahoch s Ruskom. Skutočnosť, že prvými vedúcimi predstaviteľmi, ktorí pánovi Lukašenkovi blahoželali k víťazstvu vo voľbách, boli ruský prezident pán Medvedev, ruský premiér pán Putin a ukrajinský prezident pán Janukovič, poukazuje na ich chápanie demokracie a pochmúrne vyhladky, ktoré v tomto smere Bielorusko očakávajú.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Chcel by som začať niekoľkými správami pre pani Hautalovú. Dúfam, že si opäť nasadila slúchadlá. Pani Hautalová, k informáciám, ktoré ste nám poskytli o organizácii Viasna, treba doplniť ešte jednu vec. Nielenže organizácii neumožnili registráciu, ale nedávno polícia zhabala všetky jej počítače a v pondelok – a toto je správa, ktorú vám prinášam – začala v Poľsku zbierka prenosných počítačov, ktoré im pošleme.

Prejdime k veci, pani komisárka. Začnem zopakovaním toho, že podľa vášho názoru nastal čas konať. Je to pravda. Druhou veľmi dôležitou vecou, ako ste povedali, je, že nesmieme izolovať bieloruskú spoločnosť. Opatrenia, ktoré prijmeme, by sa mali držať tejto zásady a skutočne to musia byť „mierne“ opatrenia alebo, inými slovami, budovanie občianskej spoločnosti, podpora médií a študentov a zrušenie vízovej povinnosti. Takéto opatrenia by sme mali podporovať a hlavne na ne vyčleniť viac finančných prostriedkov. Súhlasím však aj s tým, že by mali existovať tvrdšie opatrenia, ako napríklad tie, ktoré navrhol pán Protasiewicz alebo pani Ojulandová. V tejto veci by sa mali prepojiť oba typy opatrení.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE). – Myslím si, že stanovená diagnóza a plánovaná liečba sú správne. Problémom nie je to, že sme v minulosti mali takú rozdielnu diagnózu a plán liečby, ale to, že sme urobili tak málo. Možno by sme sa teda mali opýtať sami seba, či sme dostatočne odhodlaní robiť to tentoraz inak.

Samozrejme, mali by sme odsúdiť režim a požadovať oslobodenie, zaviesť sankcie a zväziť dozor, ak sa však nedostaneme ďalej ako k slovnému odsúdeniu a morálnej podpore, tieto kroky neprinesú žiadny prospech. Potrebujeme dlhodobú stratégiu a postup a skutočne pôjde o skúšku novej zahraničnej politiky, ktorú práve vedie pani Ashtonová.

Nejde len o Bielorusko. To, ako si poradíme s bieloruskou otázkou, určí skutočnú politickú dynamiku celého regiónu: v Moldavsku, na Ukrajine a aj v Rusku a inde. V tejto chvíli sled udalostí z geopolitického hľadiska vzdiaľuje Bielorusko od Európy a Európa je na ústupe, rovnako ako na Ukrajine. Prirodzene, správne odporúčame prístup dvojitej kontroly: sankcie a izoláciu režimu a otvorenú zvýšenú pomoc spoločnosti. Povedal by som to takto: vymeňme politiky cukru a biča doteraz zamerané na režim za bič pre režim a cukor pre spoločnosť. V oveľa väčšej miere by sme si mali pamätať, že naším partnerom je spoločnosť, nie režim.

Pani Ashtonová povedala, že by sme mali naďalej pomáhať. Mali by sme prestať robiť tak málo ako v minulosti. Urobili sme všetko, čo sme mali urobiť? Nie, bola to žalostne skromná pomoc a to musíme zmeniť.

Richard Howitt (S&D). – Zatiaľ čo tu dnes rokujeme, zdá sa, že Alexander Lukašenko urýchľuje plány na svoju inauguráciu tento piatok bez účasti medzinárodných hostí práve preto, že medzinárodné spoločenstvo neuznáva bieloruské voľby ako slobodné, spravodlivé a transparentné. Ak to bude takto pokračovať, bude to čierny piatok, ktorý nadviaže na takzvanú krvavú nedeľu 19. decembra, keď bolo zatknutých 700 demokratických protestujúcich vrátane siedmich z deviatich prezidentských kandidátov, ktorí sa na voľbách zúčastnili, jednému z nich zlomili obe nohy a ďalšieho bili príslušníci poriadkovej polície, kým neutrpel poškodenie mozgu.

Žiadam pani podpredsedníčku a vysokú predstaviteľku a členské štáty EÚ, aby podporili poľské návrhy zákazu udeľovania víz, ako sa jasne uvádza v našom uznesení, aby podporili zásadu ďalších cielených hospodárskych sankcií.

V tejto súvislosti jedna z vecí, ktorú môže Európska únia urobiť, je vyjadriť jasné a jednoduché požiadavky na prepustenie všetkých politických väzňov, aby orgány zrušili všetky hrozby zákazu alebo obmedzenia činnosti bieloruského helsinského výboru, a na rýchly prechod k zorganizovaniu nových volieb.

Pre budúcnosť súhlasím s tým, čo dnes vyhlásila pani Catherine Ashtonová a naša skupina, že musíme udržiavať otvorené mnohostranné smerovanie a musíme klásť dôraz na občiansku spoločnosť a jej podporu. Hovorím však, že toto jednoducho nie je zlomový moment pre demokraciu a ľudské práva v Bielorusku: je to skúška vlastnej európskej susedskej politiky. Áno, usilujeme sa o jasnú a užšiu spoluprácu a partnerstvo s našimi susedmi na podporu procesu zvyšovania zhody tam, kde je na našich hraniciach skutočne spoločné odhodlanie dosiahnuť ju. Nebude to však fungovať, ak chýbajú kroky, chýba to spoločné odhodlanie a nič sa nedarí.

Boleť, ktorej by sme sa mali v tejto rozprave obávať, nie je bolesť, ktorú spôsobia navrhované inteligentné sankcie, ktoré Európa zavedie pre Bielorusko, ale fyzická bolesť

spôsobená bitím ľudí, ktorí cítia spoločne s Európou záväzok voči demokracii a ľudským právam a ktorí potrebujú solidárnu podporu, aby sa v Bielorusku skončili dlhé roky bolesti.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani barónka Ashtonová, chcela by som vám poďakovať za vašu rýchlu reakciu na udalosti v Minsku. Obdivujem aj koncepciu, ktorú ste pripravili. Prináša dobrú rovnováhu medzi sankciami proti tým, ktorí zodpovedajú za vážne porušenia ľudských práv, a opatreniami na podporu bieloruského obyvateľstva.

Chcela by som tiež poďakovať bezpečnostnej konferencii v Mníchove, ktorá zrušila pozvanie pána Lukašenka. Vyslala tým jasný signál, že diktátori nemajú miesto v medzinárodných výboroch a nemali by byť uznávaní pozývaním na ich zasadnutia.

Medzinárodné uznanie samozvaného prezidenta oslabuje opozíciu v jeho krajine a mohlo by sa považovať aj za medzinárodné uznanie nedemokratických volieb. Práve preto konferencia zareagovala správne.

Vieme, že na politické zmeny v tejto krajine budeme musieť dlho čakať. Uvedomujeme si aj to, že pán Lukašenko je pri moci už dlho a jeho reakcia je typická. Pani barónka Ashtonová, v súvislosti s humanitárnou situáciou v Bielorusku však nemôžeme čakať. Musíme reagovať veľmi rýchlo a zaistiť, aby prepustili politických väzňov, aby sa rodičia vrátili k svojim deťom a deti k svojim rodičom. Neurobili nič viac než to, že prejavili podporu svojich demokratických práv a svoje pocity jasne vyjadrili na uliciach. Reakcia na ich činy bola neoprávnená.

Pani barónka Ashtonová, vyzývam vás, aby ste konali rýchlo a v každom vyhlásení jasne vyjadrili, že politickí väzni nie sú zločinci. Chcela by som poslať pozdravy Andrejovi Sannikovovi a ostatným, ktorí sú vo väzení. Mali by vedieť, že im vyjadrujeme našu solidaritu.

Edvard Kožušník (ECR). – (CS) Minulý mesiac totalitný režim na Kube odmietol umožniť nositeľovi Sacharovovej ceny Guillermovi Farinasovi vycestovať do Štrasburgu. O niekoľko dní neskôr sme boli svedkami série represíí, ku ktorým došlo po prezidentských voľbách v Bielorusku. Asi nikto nepochybuje, že Lukašenkov režim je autoritatívny režim, je však aj totalitný práve tak ako Castrov režim na Kube.

Dnes tu rokujeme o tom, či zabrániť vrcholným predstaviteľom Lukašenkovho režimu vstúpiť na územie EÚ. Som za to, aby sme boli otvorenejší voči radovým bieloruským občanom, ktorí nikdy nepoznali, ako vyzerá sloboda a demokracia. Každá forma politickej izolácie hrá len do karát Lukašenkovi. Bieloruskí občania by mali byť v Únii vítaní. Na druhej strane by sme však mali ignorovať predstaviteľov Lukašenkovho totalitného režimu a mali by sme na nich byť veľmi tvrdí. Ľudia, ktorí nedodržiavajú demokratické hodnoty, jednoducho nemajú v slušnej spoločnosti miesto.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Politika, ktorú v súvislosti s Bieloruskom v ostatnom čase robia isté európske vlády, žiaľ, aj vrátane našej krajiny, Poľska, spôsobila úplnú katastrofu. Pán Lukašenko, posledný európsky diktátor, si z nás strieľa, povzbudzovaný našou ľahostajnosťou prenasleduje svojich politických odporcov a zatvára ich do väzenia. Politikou dohody a tolerancie nemôžeme dosiahnuť želaný účinok. Opäť sa ukazuje, že naše rokovania s diktatúrou si Bielorusko vysvetlilo ako podporu pána Lukašenka, a naše ilúzie v decembri zničilo brutálne bitie, útoky a zatýkanie stoviek opozičných aktivistov.

Je nevyhnutné, aby sme my poslanci Európskeho parlamentu vyslali Bielorusku jasný signál. Európa nebude tolerovať potláčanie slobody bieloruskou diktatúrou. Sankcie musia

byť presne zacielené a musia ovplyvniť predstaviteľov režimu, nie radových občanov. Práve naopak, obyvatelia, rovnako ako komunitné organizácie, nezávislé médiá a opozícia potrebujú našu pomoc. Môžeme im poskytnúť skutočnú pomoc v oblasti vzdelávania a zjednodušenia vízového režimu. Východné partnerstvo sa v prípade Bieloruska musí buď pozastaviť, alebo sprísniť, aby sa zaistilo, že režim už neuvidí ani euro. Čím väčšia bude prítomnosť Európy v Bielorusku, tým skôr padne posledný diktátor na našom kontinente.

Seán Kelly (PPE). – Jednou z najvýznamnejších udalostí v modernom svete je podľa mňa prechod od totality k demokracii v krajinách východnej Európy. Maďarsko, o ktorého prelomovom predsedníctve sme rokovali dnes ráno, je toho príkladom, a náš predseda pán Buzek je žiarivým príkladom tohto vývoja.

Existujú však iné krajiny, kde prechod neprebehol tak hladko. Žiaľ, príkladom toho je Bielorusko a pani Ashtonová zhrnula najmä to, čo treba urobiť, aby sme túto situáciu vyriešili.

Prinajlepšom sa dá povedať, že prijali demokraciu, keď urobili dva kroky vpred a jeden vzad. V nedávnych voľbách pravdepodobne urobili tri kroky vzad a žiadny krok vpred, myslím si však, že pani Ashtonová má pravdu, keď hovorí, že musíme spolupracovať s občianskou spoločnosťou, mimovládnyimi organizáciami a našimi medzinárodnými partnermi na vyvíjaní tlaku na prezidenta Lukašenka, aby ukončil represie a diktatúru.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) To, čo sa stalo 19. decembra v Bielorusku, je porušením slobody a demokratických slobôd. Zatknutie 700 jednotlivcov vrátane všetkých prezidentských kandidátov ani netreba komentovať. Voľby boli nespravodlivé. Teraz ide o skúšku EÚ a aj tých krajín, s ktorými má EÚ privilegovaný vzťah, napríklad Ruska, ktoré výsledky volieb uznalo.

Musíme podporiť opozíciu a vyslať jasný signál, že väzňov musia prepustiť skôr, než budeme rokovať o čomkoľvek v súvislosti so vzťahmi s Bieloruskom, a najmä s bieloruskou vládou. Žiadne prijaté obmedzenia však nesmú zasiahnuť občanov tejto krajiny. Musíme nasledovať kroky Poľska a uvoľniť vízový režim. Mali by sme poskytnúť pomoc tým, ktorí prišli o prácu, a umožniť študentom, ktorých vyhodili z vysokých škôl, študovať v iných krajinách. Našu podporu potrebujú nezávislé médiá vrátane rozhlasových staníc aj televízie Belsat. Nie je to len úlohou Litvy a Poľska, ale aj ostatných členských štátov a európskych inštitúcií. Chcel by som o to čo najdôraznejšie požiadať.

Kyriakos Mavronikolas (S&D). – (EL) Pokiaľ ide o naše zásady a presvedčenie, veci v Bielorusku sa, prirodzene, vyvíjajú veľmi zle. Lukašenko stojí na čele krajiny a opozícia je vo väzbe. Obyvatelia preto očakávajú, že sa zameriame na občiansku spoločnosť, ktorá si, ako sa tu už správne spomínalo, ctí Európsku úniu a jej zásady, budeme vyžadovať slobodu tlače a prepustenie väznených vedúcich predstaviteľov opozície a v prvom rade pripravíme politiku, o akej hovorila pani Ashtonová, s ktorou úplne súhlasím, aby sme vytvorili nové podmienky, za akých opäť nadvižeme vzťahy s Bieloruskom.

Charles Tannock (ECR). – Voľby bieloruského prezidenta priniesli veľké sklamanie tým z nás, ktorí túto krajinu už roky sledujú. Stretol som sa s bieloruským veľvyslancom v Londýne, ktorý ma uistil, že tentoraz bude všetko inak, bude to podľa medzinárodných noriem a OBSE bude môcť vyhlásiť, že voľby boli spravodlivé a slobodné.

Žiaľ, Lukašenkove inštinkty človeka *homo sovieticus* prevládli nad všetkým ostatným. Jeho rebelantské správanie nedokázali predvídať ani jeho vlastní vedúci funkcionári vrátane

veľvyslancov. Aj ja sa teraz pripájam k výzve na prepustenie všetkých politických väzňov a opakovanie volieb s dlhodobou pozorovacou misiou EÚ v krajine a plným súhlasom OBSE, že voľby spĺňajú všetky požadované normy, aby boli v prvom rade slobodné a spravodlivé.

Je veľmi nepravdepodobné, že s tým Minsk bude súhlasiť, no musíme sa o to aspoň pokúsiť. V opačnom prípade musíme okamžite opätovne zaviesť sprísnené, cielené sankcie, zmraziť Lukašenkove aktíva – ak ich nájdeme – a zaviesť zákaz cestovania preňho a jeho vedúcich funkcionárov.

Alfreds Rubiks (GUE/NGL). – (LV) Pokiaľ ide o mňa, chcel by som podporiť správu pani Ashtonovej pre jej rozvážny postoj, ktorý zaujíma k udalostiam v Bielorusku. Veľmi často sa uchýľujeme k čisto emotívnym hodnoteniam a zakladáme ich na svojich pocitoch. Hovoríme o politických väzňoch, ktorí musia byť prepustení. Ešte stále však neprebehol súdny proces. Zatiaľ nevieme, aký bude rozsudok. Preto teraz opäť žiadam kolegov poslancov o veľmi rozvážny postoj k udalosti tohto druhu. Pred dvoma rokmi sa rovnaká vec stala v Lotyšsku – kým sa míting neuskutočnil, nikto nemal zakázané organizovať mítingy. Keď však dav, zjavne ovládaný provokatérom, prišiel a začal ničiť budovu parlamentu, polícia zasiahla. Podobne ako v Bielorusku. Veľmi rád by som vedel (už končím), odkiaľ pochádzajú peniaze na financovanie bieloruskej opozície. Takto by sme im mohli pomôcť. Ďakujem.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) V médiách opakovane čítame, že opätovné zavedenie sankcií proti bieloruskému prezidentovi Lukašenkovi, ktoré boli pred viac ako dvoma rokmi uvoľnené, by sa rovnalo priznaniu, že naše dlhodobé úsilie o zblížovanie zlyhalo.

Myslím si, že toto úsilie zlyhalo už v čase prezidentských volieb, alebo keď boli v Minsku zatvorené úrady Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE).

Správanie posledného diktátora v Európe opäť ukazuje, že EÚ má problém v súvislosti s porušeniami ľudských práv. Škandál súvisiaci s letmi CIA či nekonzistentný prístup ku konfliktu medzi územnou celistvosťou štátov a právom ich národov na sebaurčenie, napríklad na Balkáne, poškodzuje imidž EÚ ako obrancu ľudských práv. Dôveryhodnosť Únie poškodzuje aj to, že ide proti obdivuhodným zásadám z Kodane a uskutočňuje prístupové rokovania s Tureckom, krajinou, v ktorej je zlá situácia v oblasti ľudských práv.

Tak či onak, kocky v Bielorusku sú hodené, nepochybne s prispením samotného pána Lukašenka.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Vzhľadom na čoraz väčšie represie zo strany Lukašenkovho režimu je solidarita s bieloruskými občanmi našou povinnosťou. Naša pomoc by sa mala zamerať na podporu nezávislých médií, *inter alia* tým, že im umožníme fungovať na území EÚ, dobrým príkladom je televízia Belsat v Poľsku. Rovnako granty pre študentov a žiakov škôl sú dobrým spôsobom poskytovania podpory, keďže veľký počet mladých ľudí vyhodili z univerzít a zo škôl pre takzvanú opozičnú činnosť. To isté platí o vízach, ktoré sú pre Bielorusov v súčasnosti jednoducho príliš drahé, a to by sa malo bezodkladne napraviť. Bieloruskí občania by mali mať úplnú slobodu cestovania do EÚ, samozrejme, s výnimkou predstaviteľov režimu. Podpora občianskej spoločnosti je najvyššou prioritou, keďže pravá občianska spoločnosť prinesie v Bielorusku zmeny a zaistí lepšiu budúcnosť pre celé Bielorusko.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Prezidentské voľby z 19. decembra znamenali krok späť pre rozvoj demokracie v Bielorusku aj vo vzťahoch s EÚ. Použitie sily a zatýkanie

predstaviteľov opozície v žiadnom prípade neprináša spôsoby riešenia politických konfliktov. Práve naopak, upieranie práva opozície na zastúpenie v parlamente spôsobuje prehlbovanie sociálneho napätia.

V tejto situácii si myslím, že autoritatívny režim v Minsku nemá oprávnenie, aby využíval výhody vyplývajúce z Východného partnerstva. Okrem toho Bielorusko nepotvrdilo svoj záväzok v rámci tejto politiky tak, ako to urobili ostatné krajiny v regióne, najmä Gruzínsko a Moldavská republika. Pozastavenie členstva Bieloruska vo Východnom partnerstve by bolo skutočne priamou, hmatateľnou sankciou proti vláde. Dúfam, že na ďalšom zasadnutí Rada pre zahraničné veci sama uvedie takéto sankcie v spoločnej pozícii.

Krzysztof Lisek (PPE). – (PL) Vážená pani Ashtonová, rád by som vám položil trochu netaktnú otázku. Viete, čo v roku 1982 po večeroch robieval Jerzy Buzek? Alebo čo robieval Janusz Lewandowski, či Donald Tusk? Všetci zapínali svoje rádiá a počúvali rádio Slobodná Európa alebo Hlas Ameriky, alebo BBC, aby zistili pravdu o tom, čo sa dialo v Poľsku. Chcem vám položiť ďalšiu dôležitú otázku: Ako mohol prežiť Lech Wałęsa a ako mohol prežiť ktorýkoľvek iný opozičný aktivista po tom, čo ho komunistický režim v Poľsku pripravil o prácu? Všetci prežili, pretože americkí odborári posielali finančnú pomoc. Tí, čo počúvali rádio, mali tú možnosť vďaka podpore a finančným prostriedkom poskytovaným rozhlasovým staniciam. Dnes leží zodpovednosť na nás, aby sme zaistili, že sa pravda dostane k Bielorusom a že sa k bieloruskej opozícii dostane finančná pomoc.

Peter Šťastný (PPE). – Plne súhlasím so svojimi kolegami, ktorí navrhujú sankcie proti hlavným Lukašenkovým prisluhovačom a poskytovanie podpory a pomoci bieloruskej opozícii, mimovládny organizáciám a radovým občanom.

V spoločnom návrhu uznesenia sa uvádza možnosť odobrať Bielorusku právo organizovať majstrovstvá sveta v hokeji v roku 2014, ak neprepustí politických väzňov. Je to rozumný a mimoriadne účinný nástroj. Pán Lukašenko je veľký hokejový fanúšik a to isté platí aj o bieloruských občanoch. Takýto krok by v celej krajine určite vzbudil pozornosť a vyvolal mnohé otázky.

Takéto rozhodnutie je v právomoci Medzinárodnej hokejovej federácie. Mohla by to byť príležitosť napraviť si svoj pokrivený imidž po prijatí bývalého vysokého dôstojníka KGB a komunistického špióna v USA a osoby, ktorá pripravila státisíce občanov o miliardy dolárov, do rady Medzinárodnej hokejovej federácie. Dúfam, že keď príde ten správny čas, Medzinárodná hokejová federácia sa rozhodne správne.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Je dobré, že niektorí z nás tu otvorene priznali, že takzvaná politika dialógu EÚ a mnohých členských štátov zlyhala. Lukašenko dokázal ako šikovný politický aktér využiť program svojej kampane, profitoval zo všetkých politických a hospodárskych výhod a súčasne naďalej prejavoval neúctu voči demokracii a ľudským právam. Dokonca sa mu podarilo zapôsobiť na niekoľkých politikov, ako napríklad tu na pána Rubiksa, ktorí sa v tejto situácii najviac obávajú toho, či opozícia získa pomoc zo zahraničia.

Sankcie, ktoré uznesenie požaduje, sa určite musia zaviesť proti politickému vedeniu. Súčasnne však musíme zaistiť, aby sa pomoc dostala k radovým občanom, ktorí prišli o prácu a možnosť študovať, a dúfať, že to prinesie demokraciu. EÚ má skutočne poslednú príležitosť ukázať svoju pravú tvár a prejaviť, že podporujeme bieloruských občanov v boji za demokraciu a že chceme, aby posledný diktátor v Európe padol.

Predsedajúci. – Vážení kolegovia, dovoľte mi všeobecne poznamenať, že by sme boli veľmi radi, keby sa tí, ktorí predkladajú otázky podľa postupu „catch the eye“, zúčastnili rozpravy. Oveľa jednoduchšie by sa im na túto živú rozpravu reagovalo.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Dnes pre nás v súvislosti so solidaritou s Bieloruskom nadišla chvíľa pravdy. Všetci sme si vedomí, že Bielorusko je poslednou diktatúrou v Európe, a mali by sme preukázať plnú solidaritu. Všetci tiež vieme, že Spojené štáty poskytujú v tejto oblasti len obmedzené finančné prostriedky, a návrh, ktorý by sme dnes chceli predložiť, predstavuje veľmi výrazný program financovania zameraný na podporu opozície, médií a mimovládnych organizácií, no predovšetkým na mladú elitu. Hovorím tu hlavne o stovkách, či dokonca tisícoch bieloruských študentov, ktorí v súčasnosti nemôžu pokračovať v štúdiu, a chcel by som predložiť veľmi konkrétny návrh na prípravu špeciálneho programu Erasmus v rámci už fungujúceho systému Erasmus, ktorý by sa zameriaval výlučne na bieloruských študentov. Vieme, že prostredníctvom tohto programu môžeme dosiahnuť výrazné úspory a že si to nevyžiada priveľa úsilia, vytvorenie modernej mladej budúcnosti pre demokratický štát sa však môže z dlhodobého hľadiska ukázať ako účinné a chcel by som požiadať pani komisárku, aby to zaistila.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.* – Veľmi rada by som poďakovala váženým poslancom, ktorí dnes prispeli do tejto veľmi dôležitej, sústredenej a premyslenej rozpravy. Samozrejme, preštudujem si rozhodnutie Parlamentu o tejto dôležitej a náročnej otázke.

Od začiatku krízy ubehol ešte len mesiac, no udalosti sa vyvíjajú rýchlo. Prirodzene, dúfam, že sa teraz budú vyvíjať pozitívnym smerom v súlade so spoločnými cieľmi nás všetkých. Zadržané osoby musia byť prepustené a Bielorusko musí položiť základy a pustiť sa do inkluzívneho reformného procesu. Zdôrazňujem svoju nádej, že parlamentná spolupráca bude v tomto procese naďalej zohrávať dôležitú úlohu.

Mnohí vážení poslanci podporili myšlienky, ktoré som uviedla na začiatku: potrebu úplne jasne vyjadriť, že to, čo sa stalo, je neprijateľné, jasne vyjadriť vôľu v tomto smere konať a jasne vyjadriť, že chceme podporiť občiansku spoločnosť, mladých ľudí, médiá a študentov – skupiny, o ktorých mnohí vážení poslanci hovorili.

Poznámky, ktoré tu odzneli, mi dávajú veľkú nádej. Teraz postúpime vpred, aby sme zaistili, že to dosiahneme.

Napokon, keď som sa stretla s rodinami a vedúcimi predstaviteľmi opozície, ktorí prišli na stretnutie so mnou, úplne jasne som vyjadrila, že očakávame prepustenie ľudí z väzenia a že Bielorusko postúpi vpred smerom, ktorý si všetci želáme, smerom k skutočnej demokracii.

Veľmi priamo som sa vyjadrila aj na stretnutí s ministrom zahraničných vecí. Je na nich, aby zmenili svoju pozíciu a urobili to, čo vedia, že musia urobiť. Ak to neurobia, medzinárodné spoločenstvo musí a bude konať.

Predsedajúci. – V súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku som dostal šesť návrhov uznesení.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 20. januára 2011.

– Vážená pani podpredsedníčka a vysoká predstaviteľka, viem, že ste v tejto rokovacej sále od 15.00 hod. a teraz je 18.15 hod. Chceli by ste, aby sme si dali päťminútovú prestávku na oddych? Záleží na vás, inak môžeme pokračovať.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.* – Vážený pán predsedajúci, musím odísť, aby som sa vydala na cestu do Turecka na rozhovory s Iránom; poslednej časti tejto rozpravy sa preto zúčastní môj vážený kolega a priateľ Štefan Füle.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Indrek Tarand (Verts/ALE), *písomne.* – (FR) Situácia v Bielorusku je mimoriadne znepokojujúca a EÚ musí podniknúť príslušné kroky. V tejto súvislosti by som vám chcel povedať o rozšírenej konšpiračnej teórii, o ktorej mi včera povedal bieloruský podnikateľ.

Tvrdil, že samotný prezident Lukašenko túto situáciu po voľbách nechcel, ale je výsledkom kolaborácie bieloruskej a ruskej tajnej služby zameranej na podkopanie úsilia o spoluprácu medzi EÚ a Bieloruskom.

Takéto teórie, prirodzene, nemožno potvrdiť, napriek tomu by sme však mali zvážiť skutočnosť, že zavedením sankcií pre zodpovedných predstaviteľov Bieloruska môžeme ublížiť aj bieloruským občanom, občianskej spoločnosti a podobne. Vzhľadom na pravdepodobnú, hoci tichú účasť Ruska v tejto situácii, by som chcel zopakovať čosi, čo som tomuto Parlamentu už povedal: *Ceterum censeo*, Francúzsko sa rozhodlo predať Rusku vojnovú loď triedy Mistral a som presvedčený, že svoj krok oľutuje.

13. Rámcová dohoda medzi EÚ a Líbyou

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa pani Any Gomesovej v mene Výboru pre zahraničné veci s návrhom odporúčania Európskeho parlamentu Rade o prebiehajúcich rokovaniach o rámcovej dohode medzi EÚ a Líbyou (A7-0368/2010) [2010/2268(INI)].

Ana Gomes, *spravodajkyňa.* – (PT) Líbya má okrem významných energetických zdrojov a veľkého potenciálu ako sused a partner v Magrebe strategickú pozíciu vzhľadom na kontrolu migračných tokov do Európy.

Niektoré členské štáty majú s Líbyou úzke vzťahy, ale je dôležité zabezpečiť, aby tieto vzťahy boli náležite zakotvené v základných hodnotách a záujmoch Únie. Preto podporujeme rozvoj vzťahov s Líbyou prostredníctvom ustanovenia rámcovej dohody vzťahujúcej sa na rôzne oblasti spolupráce s cieľom stimulovať dôležitý politický dialóg.

Nesmieme však zabúdať na to, že v Líbyi vládne diktátorský režim známy závažným porušovaním ľudských práv, teroristickými útokmi a zasahovaním do vnútorných záležitostí iných krajín, aj keď sa v ostatných rokoch vyskytli náznaky toho, že chce urobiť obrat o 180°. Preto môže rámcová dohoda s Líbyou získať súhlas tohto Parlamentu len vtedy, ak sa splnia určité podmienky. Nevyhnutnou podmienkou je to, aby Líbya umožnila Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) opäť pôsobiť v krajine, a to s rozšíreným mandátom. Poviem to celkom jasne: žiadny UNHCR, žiadna dohoda.

Líbyu musíme presvedčiť, aby ratifikovala Ženevský dohovor o utečencoch. Pretože Líbya je už zmluvnou stranou afrického dohovoru o utečencoch, je ťažké pochopiť, prečo jej vnútorný právny poriadok neuznáva štatút utečenca.

Z akejkoľvek dohody o readmisii medzi Európskou úniou a Líbyou sa musia vylúčiť všetky osoby, ktoré sa vyhlasujú za žiadateľov o azyl, utečencov alebo osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, a dohoda sa musí uplatňovať plne v súlade so zásadou nenavracania. Nesmú sa opakovať podobné kritické situácie, ako v prípade 400 Eritrejanov, ktorí boli minulé leto na pokraji hromadného vyhostenia z Líbye.

Európska únia musí nabádať Líbyu k tomu, aby prijala právne a sociálne riešenia, ktoré zlepšia neľudské životné podmienky približne 2 miliónov prisťahovalcov – takmer štvrtiny obyvateľstva –, ktorí pracujú v Líbyi. Títo prisťahovalci si zaslúžia právnu ochranu a nemôže sa s nimi naďalej zaobchádzať ako s *abeed*, otrokmi. Európska únia musí investovať do spoločných programov na boj proti rastúcemu obchodovaniu s ľuďmi, ktoré má ničivé následky najmä v prípade žien a detí. Európska únia musí zvýšiť podporu Medzinárodnej organizácii pre migráciu a všetkým organizáciám, ktoré pomáhajú migrantom pri tranzite cez Líbyu, aby sa zlepšili podmienky migrantov internovaných v záchytných centrách, ktoré sa napriek náhlemu vyprázdneniu v polovici minulého roka začínajú znovu zaplňovať.

Únia musí naďalej presvedčať Líbyu, aby sa zaviazala k moratóriu na trest smrti, a je dôležité, aby od líbyjských orgánov požadovala zverejnenie totožnosti popravených domácich a zahraničných občanov. Únia musí trvať na tom, aby Líbya ratifikovala Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu. Únia musí v rámci spolupráce podporovať reformy na modernizáciu sociálnych, politických a súdnych štruktúr, ktoré otvoria krajinu vonkajšiemu svetu a spoločnosť slobodným informáciám, podporia nezávislosť médií a ktoré budú investovať do budovania inštitucionálnych kapacít spoločenských organizácií, organizácií práce a ďalších organizácií, ktoré sú zástupcami občianskej spoločnosti. Bouazizihó revolúcia v Tunisku bude mať určite vplyv na susednú Líbyu a dokáže to pochopiť dokonca aj Kaddáfihó režim.

Musíme posilniť podporu poskytovanú zdravotníctvu v Líbyi prostredníctvom akčného plánu pre Benghazi jej rozšírením na ďalšie zdravotnícke strediská a ďalšie požiadavky v súvislosti s verejným zdravím. Uvedomujeme si, že rokovania medzi Európskou komisiou a Líbyou sú v pokročilom štádiu, aj keď sa objavili určité problémy v súvislosti so spoluprácou v oblasti obchodu a energetiky.

Podľa nás by bolo prospešné čo najrýchlejšie zriadiť v Tripolise úrad EÚ, ktorý by uľahčil rokovania a monitoroval vývoj situácie v Líbyi.

Pán komisár, v týchto odporúčaníach žiadame Komisiu o podrobné informácie o rozpočtových riadkoch, ktoré sa využívajú a plánujú v spolupráci s Líbyou. Dúfam, že sa vám podarí zabezpečiť, aby sme tieto informácie čoskoro získali.

Napokon by som chcela upozorniť na to, že Parlament mal len nedávno príležitosť schváliť mandát Rady na rokovania. Je to neprijateľné a takto to nemôže ďalej pokračovať. Na záver by som sa chcela poďakovať za spoluprácu všetkým tieňovým spravodajcom, ktorí boli na dosiahnutie širokého konsenzu v takejto potenciálne spornej téme veľmi dôležití.

Štefan Füle, člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, ďakujem vám, že ste mi poskytli príležitosť informovať tento Parlament o rokovaní o rámcovej dohode medzi EÚ a Líbyou.

Komisia a Európsky parlament už v líbyjskej otázke úzko spolupracujú. Máme spoločný záujem na zabezpečení pozitívneho vývoja našich vzťahov s Líbyou, ktorá je dôležitým susedom. V tejto súvislosti by som chcel osobitne zablahoželať vašej delegácii pre vzťahy

s krajinami Magrebu k dohode, ktorú dosiahla počas návštevy Tripolisu, ktorá vlastne umožňuje viesť pravidelné konzultácie s líbyjským parlamentom.

Som odhodlaný zabezpečiť, aby úzka spolupráca medzi našimi inštitúciami pokračovala aj naďalej. Predovšetkým by som chcel Európsky parlament pravidelne informovať o najnovšom vývoji v súvislosti s rokovaniami o tejto rámcovej dohode. Viem, že náš hlavný vyjednávač vás informuje po každom kole rokovaní.

Dovoľte mi uviesť niektoré informácie o súčasnom stave. V polovici novembra sme v Tripolise ukončili deviate kolo rokovaní. Ďalšie kolo je naplánované na 24. – 26. januára v Bruseli. Od začiatku rokovaní pred viac ako dvomi rokmi sme dosiahli významný pokrok. Prakticky sme predbežne dohodli preambulu a šesť z desiatich hláv dohody. Konkrétne sme dosiahli predbežnú dohodu o hlave o politickom dialógu, ktorá obsahuje dôležité odkazy na dodržiavanie ľudských práv, boj proti zbraniam hromadného ničenia, boj proti terorizmu atď. Líbya súhlasila so zavedením pravidelného dialógu o ľudských právach a základných slobodách, ktorý bol našim kľúčovým cieľom. S výsledkom, ktorý sa dosiahol v tejto hlave, sme naozaj veľmi spokojní.

Ako možno viete, je tu niekoľko nedoriešených otázok, konkrétne otázky energetiky a obchodu. Energetika predstavuje jadro hospodárstva Líbye – v skutočnosti 70 % HDP Líbye. Preto je pozornosť a opatrnosť, ktorú Líbya venuje tejto otázke, pochopiteľná. Pokiaľ ide o obchod, Líbya má s rokovaniami o komplexných obchodných dohodách obmedzené skúsenosti. Preto sa v tejto oblasti dosiahol len mierny pokrok. Odborníci na oboch stranách sa veľmi pravidelne stretávajú s cieľom zabezpečiť, aby sme čo najskôr mohli dosiahnuť dohodu o týchto dvoch otázkach, ale, samozrejme, existujú tu zložité politické otázky.

Jednou z nich je otázka Rímskeho štatútu. Líbya kategoricky odmieta výslovný odkaz na Rímsky štatút. Je však ochotná zaviazat sa ku spolupráci s Európskou úniou v oblasti boja proti beztretnosti predovšetkým tých trestných činov, ktoré sú definované v Rímskom štatúte.

Problémy existujú aj pokiaľ ide o migráciu, najmä preto, lebo Líbya odmieta prijať späť štátnych príslušníkov tretích krajín. Poznamenal som si odporúčania Parlamentu týkajúce sa tohto osobitného aspektu rokovaní a určite budem o nich diskutovať s členskými štátmi.

Takisto pokiaľ ide o migráciu, môžem tento Parlament uistiť, že sme odhodlaní zabezpečiť, aby Líbya dodržiavala svoje medzinárodné záväzky týkajúce sa zásady nenavracania. Pre Európsku úniu je to dôležitý bod. Myslíme si tiež, že je dôležité, aby Líbya čo najskôr začala dodržiavať Ženevský dohovor z roku 1951 a jeho Protokol o štatúte utečencov z roku 1967. Je však potrebné poznamenať, že Líbya naznačila, že nemá v úmysle tento dohovor dodržiavať.

Chcel by som tiež zdôrazniť, že pozorne sledujeme rokovania medzi Líbyou a Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) v nádeji, že sa nájde vyhovujúce riešenie, aby UNHCR mohol svoj mandát vykonávať v plnom rozsahu a v právne bezpečnom prostredí.

Všeobecnejšie povedané, v októbri sme dosiahli dohodu s cieľom rozvinúť spoluprácu s Líbyou vo všetkých otázkach týkajúcich sa migrácie vrátane otázok medzinárodnej ochrany, zlepšenia podmienok migrantov v Líbyi, riadenia migrácie a hraničnej kontroly. Je to pozitívny vývoj, pretože musíme spolupracovať s Líbyou na riešení všetkých úloh, ktorým čelí v súvislosti s migráciou.

Na záver by som chcel spomenúť otázku pokynov k rokovaniu, prístup ku ktorým tento Parlament opakovane požadoval. Plne si uvedomujem záväzky, ktoré vytvára článok 218 Lisabonskej zmluvy. Ako viete, pokyny k rokovaniu sú dôverné dokumenty Rady. Rada preto musela preskúmať vašu požiadavku horizontálne. Som rád, že vám môžem povedať, že táto diskusia bola ukončená, a ako pravdepodobne viete, Rada sprístupnila pokyny k rokovaniu o rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Líbyou, pričom zohľadnila dohodnuté postupy a bezpečnostné predpisy Rady. Rada o tom informovala predsedu Výboru pre zahraničné veci.

Ioannis Kasoulides, *v mene poslaneckého klubu PPE.* – Rada v júni 2009 odporučila ako prioritu uzatvorenie readmisných dohôd s Líbyou a Tureckom, ktoré sa považujú za hlavné brány nezákonného prisťahovalectva do Európy.

Líbyjská brána postihuje hlavne Maltu a Taliansko. Hrozí riziko, že obrovské nezákonné prisťahovalectvo na Maltu zmení jej demografické zloženie. Aj keď spoločnú zodpovednosť uznávajú všetci, v praxi sa robí na nápravu tohto vývoja málo. Počet prisťahovalcov na Maltu klesol až potom, keď Taliansko, ktoré je postihnuté rovnako, dosiahlo dvojstrannú dohodu s Líbyou, v ktorej Líbya prevzala zodpovednosť za hliadkovanie pri svojom pobreží a v prístavoch.

V kontexte rámcovej dohody je potrebná dohoda o readmisii medzi EÚ a Líbyou. Rokovania sú náročné, ale podporujeme úsilie Komisie a povzbudzujeme ju, aby pokračovala dotedy, kým neuspeje.

Oceňujeme dohodu o migrácii a spolupráci uzatvorenú medzi Komisiou a Líbyou v októbri minulého roku. Je dôležitá na prípravu Líbye v súvislosti s otázkami ako systém ochrany žiadateľov o azyl, riadenie pozemných hraníc, zosúladenie právnych predpisov s africkým dohovorom o utečencoch a riadenie migračných tokov.

Vieme o situácii v oblasti ľudských práv, závislom súdnictve, podmienkach zadržovania, mučení a trestoch smrti v Líbyi. Dohoda o readmisii je však potrebná. Z tejto dohody sa vylúčia ľudia, ktorí majú nárok na azyl, potrebujú politickú ochranu alebo im v Líbyi hrozí zlé zaobchádzanie, zatiaľ čo zásada nenavracania sa vzťahuje na každého.

Pier Antonio Panzeri, *v mene skupiny S&D.* – (IT) Podľa môjho názoru práca, ktorú urobila pani Gomesová, významne prispieva k tomu, čo mala urobiť Komisia pri definovaní tejto rámcovej dohody.

Líbya zohráva nepochybne rozhodujúcu úlohu v boji proti terorizmu, pri udržiavaní mieru a bezpečnosti v Afrike, v boji proti nezákonnému prisťahovalectvu v Stredozemí a v odvetví energetiky. Preto musí byť naším cieľom v kontexte stratégie Európskej únie konsolidácia integrácie Líbye do medzinárodného politického a hospodárskeho systému založeného na spoločných pravidlách.

Aby sme dosiahli tento cieľ, musíme Líbyi stanoviť viacero podmienok, a práve to odporúčanie požaduje. Po prvé, v otázke prisťahovalectva je Líbya jasne tranzitnou krajinou. Táto téma je mimoriadne dôležitá, nemôžeme sa však na ňu pozeráť len z hľadiska bezpečnosti, zastavenia prisťahovalectva a navracania.

Téma zahŕňa potrebu vlády, ktorá sa riadi súborom hospodárskych a sociálnych politík úmerných problému migrácie, otázky uznávania politických utečencov a ratifikáciu Ženevského dohovoru Líbyou a napokon problém readmisie prisťahovalcov na základe konkrétnych záruk na ochranu životných podmienok prisťahovalcov.

Potom je tu otázka spustenia hospodárskych a demokratických reforiem, aby sa v tejto dôležitej krajine vytvoril výrazne väčší priestor pre demokraciu. Ako ukazujú udalosti v susednom Tunisku, tejto otázke budeme musieť venovať čoraz väčšiu pozornosť.

Napokon toto odporúčanie vyzýva na zamyslenie sa nad otázkou dvojstranných dohôd. Tieto dohody môžu byť určite cenným príspevkom k formulovaniu a riešeniu problémov, ale nie sú konečnou odpoveďou. Napríklad problém, ktorý máme s talianskymi rybárskymi loďami, ukazuje, že dvojstranná dohoda tieto problémy nerieši. Súčasťou preskúmania politiky partnerstva a susedskej politiky je teraz aj výzva, aby sa otázka Líbye prehodnotila v novom rámci, to znamená, že so zapojením Parlamentu.

Mnohí z nás požadovali poskytnutie informácií o mandáte Rady pre rámcovú dohodu. Pán komisár, v tomto ohľade je skutočne potrebné urobiť krok vpred a Európsky parlament stále viac zapájať do definovania nových politík pre krajiny na juhu Európy.

Kristiina Ojula, v mene skupiny ALDE. – V prvom rade by som chcela poďakovať pani spravodajkyni za vynikajúcu prácu, keď sa snažila zjednotiť pozície všetkých skupín Európskeho parlamentu.

Čo sa týka tejto správy, chcela by som zdôrazniť dôležitosť riešenia situácie prisťahovalcov v Líbyi, ktorí sa pokúšajú preplávať Stredozemné more. Plne chápem obavy južných členských štátov v súvislosti s tokom nezákonných prisťahovalcov a tlakom, ktorý to vyvíja na ich rozpočty, ako aj na spoločnosť vo všeobecnosti.

Európske hodnoty však nemôžeme odložiť bokom, aj keď nezabúdame na záujmy členských štátov. EÚ si nemôže dovoliť, aby mala na svojich rukách krv žiadateľov o azyl alebo utečencov. Žiadna dohoda EÚ a jej členských štátov s Líbyou nesmie viesť k tomu, aby bol niekto vystavený neľudskému zaobchádzaniu, mučeniu alebo bol popravený. Preto bolo povzbudzujúce počuť od pána komisára, že vidí pokrok vo vzťahoch a rokovaníach EÚ s Líbyou.

Franziska Katharina Brantner, v mene skupiny Verts/ALE. – Boli sme svedkami povstania občanov Tuniska proti utláčateľskému a nezákonnému režimu, ktorý im roky upieral základné ľudské práva. Pre EÚ je veľkou hanbou, že túto diktatúru sme dlhé roky podporovali. EÚ riskuje, že tie isté chyby urobí v Líbyi, susednej krajine Tuniska, a to situáciu ešte zhoršuje.

Ak Komisia a Rada nezmenia kurz, budú v mene stability, kontroly nad hranicami a migrácie naďalej podporovať ďalšieho diktátora v tejto oblasti. Režim plukovníka Kaddáfího, ktorý, ako sme prednedávnom znovu videli, je jedným z najlepších priateľov prezidenta Bena Alího, dlhé roky systematicky porušuje ľudské práva svojich občanov a najmä migrujúcich pracovníkov. Napriek tomu EÚ a niektoré jej členské štáty majú čoraz užšie vzťahy s Líbyou a EÚ teraz dokonca rokuje o tejto rámcovej dohode.

Preto naliehavo žiadam Radu a Komisiu, aby si uvedomili túto skrytú hrozbu a predtým, než uzatvoríme akúkoľvek dohodu s Líbyou, zabezpečili úplné splnenie týchto podmienok:

po prvé, Líbya musí ratifikovať a uplatňovať Dohovor OSN o utečencoch a umožniť Úradu Vysokého komisára OSN plný prístup do krajiny; po druhé, musí zaručiť primeranú ochranu a práva migrantov a prijať legislatívu v oblasti azylu vrátane zásady nenavracania; po tretie, s Líbyou sa nemôže uzavrieť žiadna dohoda o readmisii dovtedy, kým bude existovať vysoké riziko neľudského a ponižujúceho zaobchádzania, ktorému čelia migranti v Líbyi.

A pretože si nemyslím, že to bude tak skoro, naozaj si želim, aby Komisia pri rokovaniach o readmisnej neuspela.

Navyše Parlament musí byť plne informovaný v každom štádiu rokovacieho procesu.

Zelení dôrazne odmietajú akúkoľvek špinavú dohodu s diktátorom Kaddáfím na úkor migrantov a líbyjských občanov. Ďalšia podpora tohto represívneho režimu zo strany EÚ nie je v súlade s hodnotami a právnymi záväzkami EÚ a neslúži ani jej dlhodobým záujmom v tomto regióne. Ako sme to teraz veľmi jasne videli v Tunisku, skutočne stabilnou a prosperujúcou môže byť len demokratická a slobodná krajina.

Zabezpečme, aby EÚ neurobila dvakrát tú istú chybu.

Charles Tannock, v mene skupiny ECR. – Líbya je krajina, kde sa bežne porušujú ľudské práva a demokracia tam neexistuje. Plukovník Kaddáfí od svojho príchodu k moci pred 41 rokmi nikdy nekandidoval vo voľbách. Politické strany sú v skutočnosti zakázané.

Kaddáfí je Fidelom Castrom Afriky. Snaží sa vytvoriť o sebe obraz láskavého otca svojho ľudu, dokonca vyhlasuje, že v štátnej hierarchii nemá žiadnu oficiálnu úlohu. My v našej krajine Spojenom kráľovstve ho poznáme ináč, ako bývalého sponzora terorizmu, najmä bombového útoku nad škótskym mestom Lockerbie v roku 1988.

Aby vylepšil svoj medzinárodný obraz, poskytol smútiacim rodinám odškodnenie. Myslím si, že je to chvályhodné, ale, popravde, Západ by neprispôsobivého Kaddáfího odsunul celkom nabok, keby Líbya nemala obrovské zásoby ropy a plynu. Tie Kaddáfímu zabezpečujú významný vplyv na EÚ. Hlavne sa snažil rozdeliť Radu získaním priazne vedúcich predstaviteľov niektorých členských štátov.

Z pragmatických dôvodov však akceptujem potrebu intenzívnych obchodných a diplomatických vzťahov medzi EÚ a Líbyou na základe rámcovej dohody. Obávam sa však, že všetko, čo robíme, len upevňuje Kaddáfího moc, ktorá onedlho prejde na jedného z jeho synov v dynastickej postupnosti, podobne ako v Severnej Kórei.

Takis Hadjigeorgiou, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Najprv by som chcel poďakovať pani spravodajkyni za jej prácu a pánovi Fülemu za to, že dnes prišiel medzi nás. Myslíme si, že v Stredozemí, ktoré je z každého hľadiska citlivou oblasťou, by sa malo vyvíjať neustále úsilie na rozvinutie porozumenia a spolupráce, spolupráce na rovnakej úrovni, ktorá zohľadňuje asymetrie a nerovnosti, ktoré v rôznych sektoroch rozvoja existujú medzi krajinami v Stredomorí a medzi Európskou úniou a jej susednými štátmi v tomto regióne, spolupráce, ktorej cieľom je trvalý mier. To sa dá dosiahnuť prostredníctvom dialógu na základe vzájomného rešpektovania, a preto musíme byť otvorení vzájomnému vplyvu. V tomto rámci sme za posilnenie vzťahov medzi Európskou úniou a Líbyou.

Existujú tu však určité citlivé otázky, ktoré si vyžadujú v procese vytvárania týchto vzťahov osobitnú pozornosť. Vyjadrim sa hlavne k otázke utečencov, prisťahovalcov a readmisnej dohody. Cieľom je dosiahnutie readmisnej dohody s Líbyou ako súčasťou rámcovej dohody, o ktorej sa diskutuje medzi Európskou úniou a Líbyou. Ak sa takáto dohoda podpíše bez akýchkoľvek sprievodných reforiem na zlepšenie sociálnych a hospodárskych podmienok prisťahovalcov, prispeje to k ďalšiemu porušovaniu ľudských práv, to znamená, že budeme podporovať nútený návrat prisťahovalcov do podmienok, ktoré nebudú zaručovať ich bezpečnosť ani minimálnu akceptovateľnú životnú úroveň.

Musíme požadovať, aby líbyjské orgány náležite uznali prítomnosť vysokého komisára OSN pre utečencov. Riešiť musíme aj citlivú otázku trestu smrti. Správnym krokom by

bolo usilovať sa dosiahnuť dohodu, ktorá by pozastavila vykonávanie trestu smrti v Líbyi, pričom konečným cieľom by bolo jeho zrušenie.

Fiorello Provera, *v mene skupiny EFD.* – (IT) Som za uzatvorenie rámcovej dohody medzi Európskou úniou a Líbyou, pretože v porovnaní s minulosťou je to krok vpred v takých dôležitých bodoch, ako sú prisťahovalectvo, spolupráca v oblasti hospodárstva a v oblasti zdravia, predovšetkým v boji proti AIDS, a do istej miery v energetickom programe.

Ďalšou dôležitou témou je kontrola Líbye nad teroristickými aktivitami nielen na svojom území, ale aj na južných hraniciach krajiny. Dosiahol sa pokrok v dohode medzi Radou a líbyjskou vládou vrátane všeobecných zásad, ako sú Rímsky štatút a Dohovor OSN o utečencoch. Je zrejmé, že je potrebné urobiť ešte veľa práce, dôležité však je, aby Parlament podporil dohodu, ktorá sa už dosiahla, bez jej vrátenia späť na prediskutovanie a rizika straty výsledkov, ktoré sa už dosiahli.

Dúfam, že spolupráca medzi Európskou úniou a Líbyou prinesie približne rovnaké výsledky, aké sa dosiahli zmluvou o priateľstve medzi Líbyou a Talianskom, ktorá okrem iného urovnala dlhodobý spor týkajúci sa koloniálnej minulosti krajiny. Keď musíme rokovať s vládami a krajinami o konkrétnych otázkach, nemôžeme si vyberať, s kým budeme hovoriť.

Barry Madlener (NI). – (NL) Európska komisia poskytla problémovému štátu Líbyi a jeho diktátorovi Kaddáfímu nový vývozný tovar. Ťažba ropy nie je jediným spôsobom, akým si dnes Líbya zarába – obohacuje sa aj vydieraním Európy. Diktátor Kaddáfí si strčí do vrecka 60 miliónov EUR z peňazí európskych daňových poplatníkov za to, že zabráni emigrantom z Afriky, aby sa dostali do Európy. Tých 60 miliónov EUR je len začiatkom, pretože pán Kaddáfí teraz žiada, aby sa táto suma zvýšila na 5 miliárd EUR ročne, a svoje požiadavky podopiera hrozbami. Možnože sa Európska komisia nechala zviest' na scestie nevinnou tvárou pána Kaddáfího, ale ja tomuto človeku neverím ani zamak.

Mám so sebou niekoľko novinových článkov z predošlých rokov: Kaddáfí žiada od EÚ miliardy. Líbya vyvíja nátlak na Londýn a Edinburgh. Kaddáfí chce viac peňazí, lebo inak nechá Európu sčernieť. Kaddáfí: „Islam sa musí stať náboženstvom Európy.“ Kaddáfí odmieta demokraciu v prospech prísneho dodržiavania práva šaría. Kaddáfí využíva 30 miliónov Afričanov, ktorí chcú prísť do Európy, ako eso v rukáve. Kaddáfí chce začať džihád proti Švajčiarsku.

Vážené poslankyne a vážení poslanci Európskeho parlamentu, tohto darebáka Kaddáfího by sme nemali odmeňovať. Mali by sme ho potrestať, ak Líbya bude naďalej umožňovať voľný prístup do Európy takému veľkému počtu utečencov. Nemali by sme odmeňovať ani utečencov štatútom utečenca alebo trvalým pobytom. Mali by byť poslaní naspäť do Afriky. Odmeňovanie utečencov európskym štatútom utečenca, príspevkami a vzdelávacími programami nás zaťažuje ešte väčším prívalom žiadateľov o azyl, z ktorých mnohí sa utopia pri pokuse získať uplatnenie na európskom kontinente. Skutočnou príčinou veľkého prílevu žiadateľov o azyl je veľkorysá a slabá azylová politika Európskej únie.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Líbya je celkom dobrá pri ratifikácii medzinárodných dohôd, ale zdá sa, že práve taká dobrá je aj pri vyhybaní sa vykonávaniu týchto dohôd. Je hanbou, že Líbya má kreslo a hlasovacie právo v Rade OSN pre ľudské práva. Mimochodom, takisto je hanbou, že ho má Saudská Arábia. Líbya by mala byť prinútená prostredníctvom silného tlaku zo strany svojho najväčšieho obchodného partnera, ktorým je EÚ, aby venovala pozornosť tomu, čo znamená dodržiavanie ľudských práv a slobôd a čo to so sebou prináša.

Ako všetci vieme, vzťahy EÚ s Líbyou sa týkajú rôznych aspektov tohto zaobchádzania s utečencami. Dovtedy, kým Rada a Komisia nedokážu Líbyu presvedčiť, aby umožnila legítimnú prítomnosť Vysokého komisára OSN pre utečencov v krajine, nebude možné pocítiť najmenší stupeň dôvery v tom, ako sa v Líbyi zaobchádza s utečencami.

Líbyjský vodca je majstrom v nevypočítateľnosti a nespoľahlivosti. EÚ sa teraz chystá uzavrieť s ním rámcovú dohodu. Veľmi by ma zaujímalo, čo znamená termín „rámcová“ pre režim plukovníka Kaddáfího, ktorý v otázke ľudských práv prejavuje bezhraničnú neúctu. Vieme, že Líbya praktizuje rozsiahlu diskrimináciu migrujúcich pracovníkov na základe ich štátnej príslušnosti a že existuje rasové prenasledovanie afrických migrujúcich pracovníkov.

Ľudská dôstojnosť je dôležitejšia než peniaze. Preto musí byť dodržiavanie ľudských práv a slobôd naozaj také dôležité, aby nám zabránilo vydávať ľudí do štátu, v ktorom sa praktizuje mučenie a ďalšie formy neľudského zaobchádzania. Mimochodom, vyžadujú to charty Európskej únie.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Líbya je tretím najväčším dodávateľom ropy a plynu do Európskej únie, zatiaľ čo Únia je hlavným obchodným partnerom Líbye a podieľa sa na viac ako dvoch tretinách celkového obchodu tejto krajiny. Do úvahy musíme vziať aj pokrok dosiahnutý orgánmi v Tripolise, ktoré úspešne posunuli krajinu zo situácie izolácie a embárg, a táto krajina sa stáva otvorenejšou a hospodársky a diplomaticky dynamickejšou.

Európska únia však nie je len spoločenstvo hospodárskych záujmov, ale je založená na súbore hodnôt, ktorých sa nemôžeme zrieknuť v záujme pragmatizmu. Je pravda, že Líbya už nefinancuje terorizmus, zanechala svoj jadrový program, súhlasila s vyplatením odškodnenia rodinám obetí teroristického útoku, prepustila bulharské ošetrovatelky odsúdené na smrť za šírenie HIV a uzavrela dohody s niektorými európskymi štátmi. Myslím si, že tento pokrok musíme podporiť, ale partnerstvo medzi Európskou úniou a Líbyou musí mať solídny morálny základ.

Správa pani Gomesovej, ktorej by som chcela zablahoželať k vykonanej práci, poukazuje v tejto súvislosti na vážne nedostatky v oblasti dodržiavania ľudských práv, ktoré sme povinní riešiť. Minulý rok sme prijali rezolúciu, v ktorej sme Líbyu žiadali o zrušenie trestu smrti. Myslím si, že je potrebné, aby sme túto žiadosť o zrušenie zopakovali a podporili ju požiadavkou na dodržiavanie medzinárodných noriem pre právnu spravodlivosť, najmä preto, lebo cudzinci sú obeťami zneužívania.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať problému migrantov a utečencov, ktorých Líbya vydala do ich krajín pôvodu, kde sú ich životy vystavené vážnemu ohrozeniu, aj tých, ktorých vrátilo Taliansko do Líbye, kde budú pravdepodobne čeliť krutým represáliám. Na druhej strane je potrebné vyvíjať tlak na prijatie líbyjskej legislatívy v oblasti azylu a na dohody o otvorení Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov, ktorý viedol záznamy o takmer 13 000 utečencoch a žiadateľoch o azyl v Líbyi.

Čo sa týka readmisnej dohody ako súčasť rámcovej dohody medzi EÚ a Líbyou, vyzývam Radu, aby upustila od tohto plánu, pretože by zahŕňal repatriáciu do krajiny, ktorá systematicky porušuje ľudské práva. Politiku Berlusconiho vlády nemožno akceptovať ako príklad hodný nasledovania. Talianska výnimka sa nesmie stať európskym pravidlom.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Je takmer neuveriteľné, že s diktatúrou ako Líbya chcú európske inštitúcie ešte stále uzatvoriť rámcovú dohodu.

Dodržiavanie ľudských práv nemôžeme považovať za druhoradú záležitosť a stále opakovať, že Líbya má veľmi dôležité obchodné vzťahy s členskými štátmi Európskej únie a že je jej partnerom v stredozemskej oblasti.

Našou základnou podmienkou na začatie dôveryhodného dialógu s Líbyou je, aby táto krajina ratifikovala Ženevský dohovor. Nemôžeme vymieňať hospodárske záujmy za ľudské životy: nielen životy líbyjských občanov, ale aj ľudí z ďalších krajín, ktorí utekajú pred občianskymi vojnami a náboženským prenasledovaním a prechádzajú cez Líbyu, aby tam našli len smrť a príšerné mučenie.

Je našou povinnosťou nezabúdať na tisíce volaní o pomoc zo strany ľudí zadržovaných v líbyjských väzniciach. Nemôžeme zabudnúť na hrôzy, ktoré nám odhalilo väzenie v tábore Gandufa.

Líbyjskí občania nemajú mnohé politické a občianske práva, ako napríklad slobodu prejavu, zhromažďovania a združovania. Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), ktorý sa snaží nahradiť termín „zmluva“ v odôvodnení B termínom „dohody medzi Talianskom a Líbyou o spoločných pobrežných hliadkach“ je absolútne neprijateľný a delegácia talianskej strany Italia dei Valori bude hlasovať proti nemu.

Dohoda medzi Talianskom a Líbyou je omnoho komplexnejšia: je to dohoda s presnými podmienkami týkajúcimi sa komplexnejších záležitostí než sú spoločné pobrežné hliadky. Ak si má Európsky parlament zachovať dôveryhodnosť, musí nazývať veci pravým menom, aj keď to môže byť nepríjemné.

Je potrebné začať samostatné rozhovory o Úrade Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), ktorý nemôže vykonávať svoju prácu v Líbyi a ktorého líbyjský režim obviňuje z neuveriteľných zneužití a zločinov. Toto majú byť základy na uskutočnenie dohôd? Nemôžeme rokovať s teroristami ani s diktátormi. Sme Európsky parlament, nie správna rada hospodárskeho gigantu.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Chcela by som poďakovať pani Gomesovej za to, že nám poskytla príležitosť diskutovať o mandáte na rokovania, ktorý je určite chúlостivý, ako je chúlостivý aj obsah samotných rokovaní. Príklad Tuniska by nám mal slúžiť ako varovanie, že musíme postupovať veľmi opatrne, najmä v spôsobe, akým informujeme o rokovaníach.

Nemôžeme si jednoducho pripisovať úspech a oslavovať, keby Kaddáfího režim počas rokovaní súhlasil napríklad s istými zmienkami o ľudských právach, pretože tento režim je známy svojím vážnym porušovaním všetkých základných práv. Ba čo viac, všetci migranti, aj keď je ich počet čoraz menší, ktorí dosiahli naše pobrežia, hovoria na rovinu, že na ceste sem by sa radšej utopili, než sa vrátili späť do Líbye, pretože tam im hrozí znásilnenie, mučenie, zneužívanie, nútené repatriácie, hromadné vyhostovanie a rasistické správanie. Zopakujem to, čo tu už bolo povedané: zoznam vážneho, rozsiahleho porušovania ľudských práv migrantov v Líbyi je dlhý.

Takže áno, samozrejme, myslím si, že je absolútne nevyhnutné, aby sme urobili všetko, čo je v našich silách, na zlepšenie situácie týchto ľudí. To je práca pre vysokého komisára pre utečencov a našou úlohou je presídliť jednotlivcov, ktorých komisár určí. Je to tiež práca pre organizácie občianskej spoločnosti, ktorých je v súčasnosti ako šafranu a je potrebné ich posilniť všetkými možnými prostriedkami.

Myslím si, že než budeme môcť poslať naspäť do Líbye migrantov, ktorí sa zdržiavajú nezákonne v EÚ, máme pred sebou ešte dlhú cestu, ak naozaj chceme splniť ciele, ktoré sme si v zmluvách stanovili pre našu zahraničnú politiku.

David Campbell Bannerman (EFD). – Prezident Sarkozy odmietol v roku 2007 akúkoľvek súvislosť medzi prepustením piatich bulharských zdravotných sestier z Líbye a líbyjskou objednávkou francúzskych rakiet v hodnote 240 miliónov EUR.

Tieto zbrane boli predané krajine, ktorá nesie zodpovednosť za bombový útok nad škótskym mestom Lockerbie a za dodávanie zbraní teroristom. Dokonca aj Kaddáfího syn prehlásil, že medzi týmito dvomi dohodami existuje spojenie. To boli zbrane za väzňov.

EÚ zrušila v roku 2004 zbrojné embargo uvalené na Líbyu výmenou za kontrolu migrácie. To boli zbrane za hranice.

Londýnsky denník *Times* teraz oznámil, že pani barónka Ashtonová chce náhle zrušiť zbrojné embargo EÚ, ktoré bolo uvalené na Čínu po masakre na námestí Nebeského pokoja, a hovorí, že je to hlavná prekážka rozvoja intenzívnejšej spolupráce medzi EÚ a Čínou.

Myslím si, že v skutočnosti je to hlavná prekážka pri záchrane eura, však? Podobne ako líbyjská dohoda. Zdá sa, že EÚ tak zúfalo potrebuje zachrániť euro, že je pripravená riskovať našu kolektívnu bezpečnosť, pretože len Čína má dostatok peňazí na záchranu eura. To sú zbrane za dlhopisy. Čínske devízové rezervy predstavujú 2,9 biliónov USD. Čína už kúpila grécke, španielske a portugalské dlhopisy. Čína je však aj krajina, ktorá vo svojich vyhľadávачoch zakazuje slovo „demokracia“ a každý rok popravuje tisíce ľudí.

Preto sa celkom priamo pýtam: ako hlboko EÚ klesne, aby zachránila euro?

Andreas Mølzer (NI). – (DE) Zvrhnutie tuniskej vlády spôsobilo otrasy v susedných krajinách regiónu Magrebu, ktorými sú hlavne diktatúry, a aj v Líbyi. Radikálna zmena tohto typu je, samozrejme, aj príležitosťou pre demokraciu, ale len vtedy, keď ju nemôžu zneužiť islamskí agitátori.

Nepokoje budú mať určite vplyv na prílev utečencov. Preto je dôležité, aby sme na probléme utečencov užšie spolupracovali s africkými krajinami. Požiadavka plukovníka Kaddáfího, aby Európska únia platila Afrike ročne minimálne 5 miliárd EUR na boj proti nezákonnému prisťahovalectvu, je však určite krokom nesprávnym smerom. Členské štáty Európskej únie už platia miliardy eur na rozvojovú pomoc. Podľa môjho názoru je naliehavo potrebné uskutočniť revíziu systému pomoci, aby už z tejto pomoci neprofitovali diktatúry a skorumpované režimy, ale aby sa dostala k ľuďom, ktorí ju naozaj potrebujú.

V zahraničných vzťahoch EÚ je okrem toho potrebné priradiť vyššiu prioritu neutešenej situácii kresťanov v islamských krajinách.

Wolfgang Kreissl-Dörfler (S&D). – (DE) Sme zodpovední za všetkých mužov, ženy a deti, ktorí tu hľadajú útočisko, pretože sú ohrozené ich životy. Táto zodpovednosť vyplýva na jednej strane z morálnych hodnôt, ktoré Európa teraz predstavuje, a osobnej histórie mnohých Európanov, na ktorú sa v tejto súvislosti často zabúda, a na druhej strane z právnych záruk daných medzinárodnými zmluvami a dohovormi.

Ak prevezmeme zodpovednosti, potom musíme byť pripravení znášať aj sprievodné bremeno. To znamená rozdeliť ho rovnomerne medzi členské štáty. Určite to neznamená presunutie zodpovednosti na plecia niekoľkých krajín, ktorých hranice sa náhodou zhodujú s vonkajšími hranicami EÚ, alebo, a to je trestuhodná vec, nad ktorou nemôžem prižmúriť

oko, platenie podobným režimom ako je režim plukovníka Kaddáfího za to, aby nám toto bremeno uľahčili.

Aby sme si správne rozumeli. Ak dokážeme odradiť ľudí od toho, aby podnikli nebezpečnú cestu, pri ktorej môžu byť ohrozené ich životy, je to správne. Ale plukovníkovi Kaddáfímu a jeho režimu nejde o záchranu životov ani o ochranu ľudí. Zaujímajú sa len o tvrdé finančné fakty. Európska únia by sa mala mať na pozore, aby sa nestala spolupáchatelom režimu, ktorý úplne opovrhne ľudskými právami.

Navštívil som tábory v Líbyi a videl som, čo sa tam deje. Mali sme možnosť hovoriť so zodpovednými ľuďmi. Neznepokojujú ich ľudské práva ani poskytnutie útočiska ľuďom. Sťažovali sa, že sme im nedali delové člny, ktoré by im umožnili účinnejšie chrániť svoje hranice. Plukovníkovi Kaddáfímu sme nedodali člny oprávnene, pretože by sa mohli stať tovarom s dvojakým využitím. Aj to musíme brať do úvahy. Naše hodnoty nesmieme zradiť len preto, že chceme hospodárske výhody alebo nejakú readmisnú dohodu. Podľa môjho názoru by sme sa mali pozrieť aj na mandáty na rokovanie všetkých poslancov tohto Parlamentu a nielen niekoľkých. Tajná diplomacia nás neposunie ďalej vpred, najmä nie po skúsenostiach, ktoré sme mali v Európskej únii s týmto režimom – a inak to nazvať nemôžeme – plukovníka Kaddáfího. To je ďalší bod, na ktorý by sme nemali zabúdať, a žiadam vás, aby ste sa o to postarali. Pani Gomesová uviedla všetky kritériá, ktoré sa musia splniť, ak máme vôbec niekedy dosiahnuť štádium dohody.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Tí, ktorí sú proti dohode s Líbyou, by si mali uvedomiť, že to je náš sused. Susedov nemožno ignorovať. Musí sa nájsť spôsob ako nažívať so susedom, aj keď to nemusí znamenať súhlas so všetkým, čo robí.

Kolegom, ktorí nepochádzajú z krajiny susediacej s Líbyou, sa veľmi dobre kritizuje táto dohoda, ale tým stredoziemskými krajinami, ktoré ležia v tesnej blízkosti Líbye, sa omnoho ťažšie hľadá spôsob, ako spolupracovať s touto krajinou.

Je pravda, že táto dohoda by mala obsahovať aj kapitolu o prisťahovalectve, ako aj readmisnú dohodu. Bezpochyby musí rešpektovať aj právo na medzinárodnú ochranu tých, ktorí žiadajú o azyl.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Táto rozprava o Líbyi prebieha v čase, keď sa odohrávajú veľmi významné zmeny v inej susednej stredoziemskej krajine: v Tunisku.

Vždy som si myslel, že Európska únia musí pomôcť podporiť významné reformy v oblasti Stredozemia s cieľom vytvoriť z nej priestor slobody a prosperity. Odvolávam sa na svoje vystúpenia v tomto Parlamente v minulých rokoch, v ktorých som opakovanne hovoril, že politika Únie sa nemôže zamerať len na udržanie *status quo*.

To však nie je špecifickým predmetom dnešnej rozpravy, tým je rámcová dohoda s Líbyou. Chcel by som zdôrazniť potrebu spolupráce s Líbyou pri riadení migračných tokov vrátane dohody o readmisii nezákonných prisťahovalcov vrátane príslušníkov tretích krajín, ako je to v prípade všetkých readmisných dohôd, ktoré Únia uzatvorila.

Ustúpenie líbyjským postojom, ktoré sú v protiklade s touto dohodou, by malo neblahé následky vzhľadom na dôležitú pozíciu Líbye ako tranzitnej krajiny a vyslalo by to negatívny signál aj pre rokovania s Marokom a Alžírskom o readmisných dohodách, ktoré boli dlhé roky na mŕtvom bode.

Musíme však trvať aj na tom, aby líbyjské orgány dodržiavali práva utečencov vrátane – ako už bolo povedané – zásady nenavracania.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Štáty Maghrebu prechádzajú zložitým obdobím. Presvedčivým dôkazom toho sú krvavé zrážky v Tunisku počas posledných niekoľkých dní.

V tejto historickej chvíli by bolo vážnou chybou, keby sme neuznali naliehavú a rozhodujúcu potrebu posilniť vzťahy s Líbyou, ktorá leží v srdci Stredozemia a zohráva dôležitú úlohu pri zachytávaní a regulovaní tokov migrantov. Napriek všetkým jej protirečeniam – bol som v Líbyi s pani Gomesovou – niet pochyb o tom, že rámcová dohoda by mohla určite prispieť k základným slobodám, energetickej otázke a boju proti terorizmu. Ignorovať Líbyu a štáty Magrebu by bola naozaj veľmi vážna chyba.

Zmluva o priateľstve s Talianskom je referenčným modelom, ktorý by sa mohol uplatniť, aby sa zabezpečilo, že táto zmluva bude naozaj spoľahlivá.

Štefan Füle, člen Komisie. – Ďakujem poslankyniam a poslancom Parlamentu za ich poznámky. Spravodajkyni pani Gomesovej pošlem podrobnejšie informácie o národných orientačných programoch na obdobie rokov 2011 – 2013, ktoré dokazujú, že pre naše programy v Líbyi sa poskytuje 60 miliónov EUR.

Plne si uvedomujem, že isté témy spôsobujú vo vzťahu s Líbyou problémy. Európska únia si napriek tomu zvolila cestu budovania vzťahov s Líbyou, aby mohla riešiť všetky otázky otvorene a konštruktívne vrátane veľmi citlivých otázok ako ľudské práva, rešpektovanie základných slobôd a práva migrantov.

Minulý rok sme s pani Cecíliou Malmströmovou navštívili záchytné centrum v líbyjskej púšti. Nemám vôbec žiadne ilúzie o problémoch, ktorým čelíme. Mal som tiež príležitosť pochopiť, aké sú alternatívy nášho zapojenie v oblasti migrácie.

Dovoľte mi k tomu pripojiť tretiu, osobnú poznámku: týmito rokovaniami nikoho neodmeňujeme, dbáme o naše záujmy v súlade s hodnotami, v ktoré veríme. Líbya preukázala výraznú snahu o prehĺbenie vzťahov s Európskou úniou. Myslíme si, že to je pozitívne a že Európska únia by mala pokračovať v presadzovaní politiky aktívneho angažovania. Som, samozrejme, odhodlaný zabezpečiť, aby sa to robilo s plnou transparentnosťou pri zohľadnení názorov Európskeho parlamentu.

PREDESEDÁ: László Tóké

podpredseda

Ana Gomes, spravodajkyňa. – Chcela by som poďakovať všetkým svojim kolegom, ktorí sa zúčastnili na tejto rozprave.

Myslím si, že táto rozprava poukazuje na dilemy, ktorým čelíme. Na základe svojej návštevy v Líbyi v novembri 2010 v rámci delegácie, ktorú viedol náš kolega pán Panzeri, som dospela k záveru, že musíme presadzovať líniu aktívneho angažovania. Pripúšťame, že musíme rokovať so zložitým partnerom, ale bolo by nehorázne, keby sme túto líniu nepresadzovali, pretože máme humanitárne záväzky voči ľuďom, ktorí v Líbyi tak veľmi trpia, najmä migrantom, ktorí prechádzajú Líbyou a znášajú tamojšiu situáciu.

Myslím si, že mnohé problémy sú spôsobené izoláciou tohto režimu. Túto líniu musíme presadzovať napriek problémom a napriek tomu, že nemáme žiadne ilúzie o tom, že čoskoro dosiahneme dohodu alebo že budú splnené všetky podmienky, ktoré predkladáme. To je podľa môjho názoru jasné.

V tomto zmysle je naozaj mimoriadne dôležité zriadiť v Tripolise delegáciu EÚ, pretože si myslím, že – ako tu už viacerí povedali – to, čo sa teraz odohráva Tunisku, bude mať napriek rozdielom určite vplyv na Líbyu. Situácia v Líbyi je v mnohých ohľadoch odlišná, pretože ľudia tam závisia úplne od príjmov z ropy.

Napriek tomu si myslím, že posolstvo znie, že napriek našim rozdielnym pohľadom v tomto štádiu sme odhodlaní pozorne sledovať rokovania, ktoré vedie Komisia. Som vďačná za informatívne stretnutia, ktoré sme mali a ktoré boli užitočné. Budeme ich veľmi pozorne sledovať a budeme môcť kedykoľvek predkladať odporúčania.

Myslím si, že prostredníctvom veľmi širokého konsenzu, ktorý sme dosiahli v spolupráci s mojimi tieňovými spravodajcami a všetkými zúčastnenými stranami, vysielame veľmi jasný signál Rade a Komisii, ktorá je poverená rokovaním, ale aj našim líbyjským partnerom, o tom, splnenie ktorých bodov považujeme za absolútne nevyhnutné, ak máme dosiahnuť zlepšenia, ktoré chceme vidieť v dvojstranných vzťahoch, a tiež v kľúčovej otázke dodržiavania ľudských práv v Líbyi. Tento signál je veľmi jasný.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 20. januára 2011.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

David Martin (S&D), písomne. – Vítam otvorenie rokovaní medzi EÚ a Líbyou ako krok k vytvoreniu nového vzťahu EÚ so stredozemským regiónom a s Afrikou. Spoluprácu s Líbyou považujem za užitočnú aj pri riešení takých otázok, akými sú bezpečnosť a stabilita, migrácia, verejné zdravie, rozvoj, obchod, zmena klímy, energetika a kultúra.

Naliehavo však vyzývam Radu a Komisiu, aby vyvíjali tlak na Líbyu, aby ratifikovala a uplatňovala Ženevský dohovor o utečencoch z roku 1951 a protokol k nemu z roku 1967 vrátane plnej spolupráce s Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov, aby sa zaručila primeraná ochrana migrantov a zaručili sa ich práva a aby sa prijala taká legislatíva v oblasti azylu, ktorá by štatút utečenca a jeho práva zodpovedajúco uznávala, a to najmä zákaz kolektívneho vyhostenia a zásadu nenavracania.

Rade a Komisii pripomínam aj ich záväzky zabezpečiť plný súlad vonkajšej politiky EÚ s Chartou základných práv, osobitne s jej článkom 19, ktorý zakazuje kolektívne vyhostenie a zaručuje zásadu nenavracania. Naliehavo vyzývam Radu a Komisiu, aby požiadali líbyjské orgány o podpísanie memoranda o porozumení, ktoré by umožnilo Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov legálne pôsobiť v krajine, a to s mandátom vykonávať v plnom rozsahu činnosti v oblasti prístupu a ochrany.

14. Finančné náklady na posudzovanie žiadostí o azyl v členských štátoch (rozprava)

Predseda júci. – Ďakujem veľmi pekne, pani Gomesová, rozprava sa týmto skončila. Hlasovanie sa uskutoční zajtra o 12.00 hod. Ďalším bodom programu je posledná dnešná správa, konkrétne otázka na ústne zodpovedanie pre Radu a Komisiu o finančných nákladoch na posudzovanie žiadostí o azyl v členských štátoch. Najskôr dám slovo autorke Nadji Hirschovej. Máte dve minúty.

– Otázka na ústne zodpovedanie, ktorú Rade predložili Nadja Hirschová, Renate Weberová, Cecilia Wikströmová, Louis Michel, Sonia Alfanová, Stanimir Ilčev, Nathalie Griesbecková a Jan Mulder v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu, o postupovaní

informácií o finančných nákladoch na posudzovanie žiadostí o azyl v členských štátoch (O-0169/2010 – B7-0662/2010),

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú Komisii predložili Nadja Hirschová, Renate Weberová, Cecilia Wikströmová, Louis Michel, Sonia Alfanová, Stanimir Ilčev, Nathalie Griesbecková a Jan Mulder v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu, o postupovaní informácií o finančných nákladoch na posudzovanie žiadostí o azyl v členských štátoch (O-0170/2010 – B7-0663/2010),

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú Rade predložili Monika Hohlmeierová a Simon Busuttill v mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), o odovzdávaní informácií o nákladoch na preskúmanie žiadostí žiadateľov o azyl v členských štátoch (O-0175/2010 – B7-0664/2010),

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú Komisii predložili Monika Hohlmeierová a Simon Busuttill v mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), o odovzdávaní informácií o nákladoch na preskúmanie žiadostí žiadateľov o azyl v členských štátoch (O-0176/2010 – B7-0665/2010),

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú Rade predložili Monika Flašíková Beňová, Claude Moraes, Sylvie Guillaumová, Carmen Romerová Lópezová a Antonio Masip Hidalgo v mene http://www.socialistgroup.eu/gpes/index.jsp?request_locale=EN \t”_blank”, o súčasnom stave návrhu Komisie na prepracovanie smernice o azylovom konaní (O-0179/2010 – B7-0003/2011),

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú Rade predložila Hélène Flautrová v mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie, o súčasnom stave smernice o postupoch (O-0210/2010 – B7-0004/2011) a

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú Rade predložili Kyriacos Triantaphyllides, Cornelis de Jong, Cornelia Ernstová a Marie-Christine Vergiatová v mene Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice, o prenose informácií Parlamentu a Komisii o nedoriešených otázkach v Rade týkajúcich sa smernice o azylovom konaní (O-0177/2010 – B7-0002/2011).

Nadja Hirsch, *autorka*. – (DE) V Európskom parlamente sme sa zhodli na tom, že chceme, aby do roku 2012 existoval spoločný európsky azylový systém. Okrem iného si to vyžaduje rovnaké alebo podobné podmienky vo všetkých členských štátoch.

Zavedenie systému sa však stretlo s odporom, ktorý vyvolalo v prvom rade to, že počas diskusií o azylovom balíku sme nedostali dosť informácií, v niektorých prípadoch sme nedostali vôbec žiadne informácie alebo sme dokonca dostali protirečivé informácie. Mali sme k dispozícii veľmi málo údajov, z ktorých mali vychádzať finančné odhady týkajúce sa smernice o azylovom konaní a nákladov v členských štátoch. Naším cieľom je vyzvať Komisiu, aby Parlamentu poskytla štúdiu alebo potrebné informácie. Týka sa to oblastí, ako sú napríklad tlmočnicke služby a aj právne poradenstvo. Nie je jasné, aké dôsledky to vlastne bude mať v členských štátoch.

Na druhej strane, počas procesu revízie smernice o azylovom konaní sa ukázalo, že môžeme vytvoriť kvalitný, rýchly postup, z ktorého budú ťažiť obe strany, pretože takýto postup podporí rýchle rozhodovanie, vďaka ktorému budú mať občania o situácii jasný prehľad a chybovosť bude nízka. Ako liberáli chceme Komisiu plne podporiť v jej plánoch. Potrebujeme však argumenty vrátane argumentov pri diskusiách s členskými štátmi, ktoré

názorne poukážu na vplyv revízie tohto azylového balíka a najmä smernice o azylovom konaní. Z tohto dôvodu vyzývame Komisiu, aby nám poskytla skutočnú podporu s cieľom zabezpečiť, aby sa tento azylový balík do roku 2012 stal skutočnosťou a aby sme tak mohli vytvoriť spoločný európsky azylový systém.

Monika Hohlmeier, *autorka*. – (DE) Je dôležité, aby EÚ začala riešiť problémy migrácie a práva na azyl. Komisia v tejto oblasti predložila návrhy. V súčasnosti však nie je k dispozícii presná analýza vykonávania platných právnych predpisov. Takisto takmer neexistujú podrobné výpočty a analýzy týkajúce sa nových návrhov. Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) bezvýhradne podporuje právo na azyl a právo na ochranu pre osoby, ktoré ochranu potrebujú.

Ak sa však pozrieme na skutočnú situáciu, je, žiaľ, jasné, že ľudia o azyl žiadajú z veľmi rozdielnych dôvodov alebo dokonca systematicky zneužívajú systém. Právo na azyl a subsidiárnu ochranu nie je nástrojom na bežnú migráciu do 27 členských štátov. Musíme zabezpečiť, aby organizovaní obchodníci s ľuďmi nemali v dôsledku nášho práva na azyl možnosť zarábať miliardy eur na osudoch ľudí.

Azylové konanie musí byť účelné a musí sa vykonávať veľmi starostlivo. Obete prenasledovania musia mať zaručené útočisko v EÚ. Z týchto dôvodov sú v nových návrhoch stanovené povinnosti Komisie v tejto oblasti. Domnievam sa, že mnohé z návrhov sú vhodné, vrátane tých, ktoré sa týkajú tlmočníkov, náležitej zdravotnej starostlivosti a zohľadnenia potreby osobitnej ochrany.

Chcela by som sa však zmieniť aj o témach, ktoré pokladám za problematické. Orgány v členských štátoch majú príliš málo možností predchádzať zneužívaniu. Spoplatnením by sa mala obmedziť možnosť zrýchleného konania a konania na hraniciach. Ak sa žiadateľ dopustí závažného porušenia svojej povinnosti spolupracovať, existuje len veľmi málo možností na uloženie postihu. A naopak, ak sa žiadateľ o azyl stratí, členský štát nemôže konanie uzavrieť zamietavým rozhodnutím. Ak sa žiadateľ znova objaví, dostane na výber viac procesných možností. Dokonca aj v prípade, ak je žiadosť očividne nepodložená, je využitie zrýchleného konania možné až po podaní druhej následnej žiadosti. Vedie to k výraznému zvýšeniu nákladov.

V aktuálnom návrhu Komisie sa uvádza, že žiadateľom bude k dispozícii bezplatné právne poradenstvo poskytované právnikom, čo tiež povedie k výraznému zvýšeniu nákladov členských štátov. Bola by som jednoducho rada, keby Komisia prehodnotila praktické dôsledky svojich návrhov, ich finančný dosah a problémy, ktoré by vznikli orgánom v členských štátoch. Chceme dosiahnuť systém vysokej úrovne, musí však byť uskutočniteľný a nemal by už i tak preťaženým členským štátom ukladať úplne nesplniteľné úlohy.

Sylvie Guillaume, *autorka*. – (FR) Najskôr by som chcela podotknúť, že podľa môjho názoru je jednou z tém tejto rozpravy vytvorenie spoločného európskeho azylového systému do roku 2012, ktorý nám konečne umožní skončiť s rozširovaním najhorších vnútroštátnych praktík v oblasti azylovej politiky.

Nestrácajme to zo zreteľa, pretože to znamená, že musíme prikročiť k väčšej harmonizácii vychádzajúcej zo spoločných pravidiel. Som naozaj presvedčená, že praktická spolupráca sama osebe nevyrieši existujúce odlišnosti medzi vnútroštátnymi azylovými systémami.

S vaším dovolením by som tiež chcela v súvislosti s mnohými zdržaniami v rámci Rady vyjadriť znepokojenie nad súčasným stavom, pokiaľ ide o spoločný európsky azylový

systém. Budúcnosť tohto komplexného projektu nie je vôbec jasná. Stačí sa len pozrieť na pokus Komisie zachrániť situáciu chystaným návrhom na prepracovanie dvoch smerníc.

V tejto súvislosti potom musíme diskutovať o nákladoch, pretože naša dnešná rozprava sa zameriava práve na ne. Počúvame, že väčšie procesné záruky výrazne zvýšia finančnú záťaž členských štátov pri posudzovaní žiadostí o azyl, ktorá bude pre členské štáty ešte problematickejšia vzhľadom na stav ich rozpočtov počas hospodárskej krízy.

Opakujem však, že pre členské štáty sú oveľa nákladnejšie neúčinné, diletantské postupy. Som presvedčená, že posúdenie na začiatku (frontloading), ktoré obhajuje Komisia vo svojom prepracovanom návrhu, alebo, inak povedané, zlepšenie postupov na prvom stupni, nám v strednodobom horizonte umožní dosiahnuť skutočné úspory z rozsahu.

Prečo? Pretože tieto harmonizované postupy už na začiatku pomôžu orgánom jednoduchšie identifikovať nepravdivé žiadosti a poskytnú jednoznačnejšie usmernenia pre zdôvodňovanie rozhodnutí. Vďaka tomu bude možné uskutočňovať správne a rýchlejšie rozhodnutia, ktoré následne skrátia postup a takisto znížia počet rozhodnutí, proti ktorým bude podané odvolanie a ktoré zmenia sudy, a tým sa znížia náklady na zadržiavanie a v konečnom dôsledku aj celkové náklady.

Okrem toho, ak chceme diskutovať o problematike nákladov, prečo nehovorí aj o dublinskom systéme Eurodac? Prečo sa žiadny z členských štátov neodvážil požiadať o správu o nákladovej efektívnosti pri uplatňovaní tohto systému? Vieme však, že niektoré šokujúce dôsledky pre ľudí nevystihujú žiadne hodnotenia podopreté presvedčivými dôkazmi, ktoré sa týkajú skutočných presunov alebo aj predchádzania sekundárnym presunom a viacnásobným žiadostiam, a to ani napriek tomu, že ide práve o tie dôvody, pre ktoré bol dublinský systém vytvorený. Keďže je to nevyhnutné, hovoríme o nákladoch, ale skúmame systém ako celok vrátane nákladov na dublinský systém.

Z môjho pohľadu ako spravodajkyne o smernici o azylovom konaní sa domnievam, že úroveň harmonizácie je v súčasnej podobe neprimeraná a má negatívny vplyv na kvalitu a účinnosť tohto procesu. Tieto nedostatky poškodzujú členské štáty aj obeť prenasledovania. Vytvorenie systému do roku 2012 je aj naďalej naším cieľom, nesmieme však pociťovať tlak, aby sme text narýchlo pripravili na základe najmenších spoločných menovateľov len preto, aby sme dodržali lehoty. Potrebujeme spravodlivé, zrozumiteľné a účinné postupy a v tejto rozprave to bude v každom prípade aj naďalej mojím cieľom a cieľom našej politickej skupiny.

Hélène Flautre, *autorka*. – (FR) Podľa môjho názoru je cieľom tejto rozpravy dosiahnuť, aby Rada konečne odkryla karty, pretože musím povedať, že vzhľadom na taký ambiciózny – ani nehovoriac o tom, že aj potrebný – reformný balík o azylovej politike je neuveriteľné, že všetci dostávame iba útržkovité a niekedy protirečivé informácie, pokiaľ ide o to, čo zdržiava Radu pri týchto návrhoch, ktoré sú predložené už dlhý čas.

Máme iba neurčitú predstavu, že Radu alebo členské štáty možno zdržiavajú náklady, nie je však jasné dokonca ani to, čo to má znamenať. Hovoria o nákladoch v ľudskej alebo politickej rovine alebo o finančných nákladoch? Tieto rozličné typy nákladov sú v každom prípade niekedy neoddeliteľné.

Jedno je isté: v Európe sa v súčasnosti vyskytujú prípady neuspokojivých postupov a neprimeranej ochrany. V prvom rade nie je pravda, že Európa na seba vzala všetky problémy sveta. Myslím si, že napríklad v roku 2007 prijala iba 14 % utečencov na celom svete. Po druhé, niektoré z terajších postupov sú úplne neprijateľné. Mám na mysli prípady,

ako boli napríklad falometrické vyšetrenia v Českej republike, priamo tu v Európe, alebo dokumenty Výboru proti mučeniu, ktoré odhalili mnohé prípady napríklad nútenej repatriácie bez práva na odvolanie alebo na základe zrýchlených konaní.

Podľa mňa môžeme určite hovoriť o nákladoch: mohli by sme napríklad diskutovať o nákladoch na vypovedanie migrantov, ktoré je veľmi drahé: francúzsky senát uvádza, že vypovedanie jednej osoby stojí 20 000 EUR. V prvom rade môžeme diskutovať o tom, ako by sme mohli zlepšiť situáciu. Určite si treba klásť otázky, pokiaľ ide o to, ako môžeme zlepšiť rozhodovací proces na prvom stupni, ako to urobila pani Guillaumová vo svojej správe, keďže zhruba 50 % prvostupňových rozhodnutí je zmenených v odvolacom konaní. Zjavne treba dosiahnuť veľmi veľké úspory z hľadiska finančných nákladov a nákladov v ľudskej a politickej rovine.

Môžeme sa však ešte raz pozrieť na anomálie Dublinského dohovoru a podľa môjho názoru by ich mala Rada veľmi dôkladne preskúmať, pretože tieto anomálie predstavujú aj veľmi vysoké náklady z ľudského i finančného hľadiska.

Na záver by som chcela povedať, že veľmi nákladnou záležitosťou je zadržiavanie, ako to potvrdzuje parlamentná štúdia. Náklady na zadržiavanie žiadateľov o azyl sú neúnosne vysoké. Treba to povedať, treba o tom informovať ľudí a treba o tom diskutovať v Rade. Je to naliehavo potrebné.

Cornelis de Jong, autor. – (NL) Niekedy sme obeťami vlastných pracovných metód. Keby sme mali iba jednu smernicu upravujúcu azylové konanie, kritériá posudzovania a príjem žiadateľov, mali by sme iba dve možnosti: buď prijať smernicu s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi alebo bez nich, alebo sa zmieriť s neúspechom rokování. Takýto scenár by nám v Európskom parlamente umožnil odmietnuť spoločnú azylovú politiku a odmietnuť systém vytvorený na základe dublinského nariadenia.

Skutočnosť je však iná. Máme celý rad smerníc. Rada má možnosť uprednostniť jednu smernicu, keď inú smernicu považuje za príliš kontroverznú. Zakrátko sa ocitneme v situácii, keď budeme naozaj môcť rokovať o novom dublinskom nariadení, ale ešte stále bez toho, aby sme dosiahli dohodu napríklad o azylovom konaní alebo prijímaní žiadateľov. Dôkladne premyslime možné dôsledky. Keby k tomu došlo, zodpovednosť za posudzovanie žiadostí o azyl by sme preniesli na členské štáty bez toho, aby sme mali záruku, že tieto žiadosti budú náležite posúdené a že bude zabezpečená humánna starostlivosť o žiadateľov o azyl. Považujem to za úplne neprijateľné, najmä vzhľadom na súčasnú situáciu.

Rade a Komisii preto položím túto otázku: ako chcete smernicu o azylovom konaní zachrániť pred stagnáciou bez toho, aby ste obetovali kvalitu? Čoskoro od Parlamentu dostanete niekoľko návrhov, ako by sa smernica dala zlepšiť. Budete sa snažiť členským štátom tlmočiť jasný signál, ktorý vyslali poslanci EP, a budete trvať na svojom, ak by sa členské štáty dožadovali individuálneho prístupu?

Na záver by som chcel objasniť jednu vec. V otázke som sa nezmienil o nákladoch na azylové konanie. Nevynechal som ich z nevedomosti, ale preto, lebo ľudské zaobchádzanie so žiadateľmi o azyl je pre mňa prvoradá. Vyžaduje si to precízny postup a vhodné opatrenia pri prijímaní migrantov. Ak sa nám to nepodarí správne upraviť, potom už nebudem ochotný pracovať na pomocných iniciatívach. Dúfam, že v tejto veci mám plnú podporu Európskej komisie.

Enikő Győri, *úradujúca predsedníčka Rady.* – (HU) Ďakujem za milé slová, pán predsedajúci. Chcela by som Parlamentu poďakovať za možnosť hovoriť dnes večer o veľmi dôležitej problematike azylového konania.

Parlament predložil Rade päť otázok a keďže sa všetky týkajú návrhu Komisie na prepracovanie smernice o azylovom konaní, navrhujem, aby sme týchto päť otázok prebrali ako jednu.

V otázkach ste sa zmienili o správe Komisie o uplatňovaní smernice o azylovom konaní zo septembra 2010. Táto správa potvrdzuje, že medzi jednotlivými členskými štátmi aj naďalej existujú výrazné rozdiely, pokiaľ ide o azylové konanie a procesné záruky. Rada a Európsky parlament sú zajedno v tom, že to nezodpovedá nášmu obojstranne prijímanému cieľu vytvoriť spoločný európsky azylový systém. Európska rada v októbri 2008 prijala Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle, v ktorom zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty sa zaväzujú spravodlivo, účinne a ucelene riešiť problémy a možnosti, ktoré predstavuje migrácia a azyl.

Pakt okrem iného obsahuje konkrétny záväzok podniknúť potrebné iniciatívy na dokončenie zriadenia spoločného európskeho azylového systému. Európska rada preto vyzvala Komisiu, aby predložila návrhy na vytvorenie jednotného azylového konania so spoločnými normami.

Štokholmský program tiež jasne stanovil, že v súvislosti s vytvorením spoločného európskeho azylového systému musí zlepšenie harmonizácie i naďalej zostať jedným zo základných politických cieľov EÚ. Po tom, ako Európska rada teda dala politický impulz k tomuto procesu, Komisia v roku 2008 aj 2009 predložila viaceré návrhy v oblasti azylovej politiky: systém Eurodac, ktorý ste už spomenuli v úvodnej rozprave, návrh na zmenu a doplnenie dublinského nariadenia alebo návrh na zmenu a doplnenie smernice o podmienkach prijímania; rovnako ako aj návrh na vytvorenie Európskeho podporného úradu pre azyl a napokon, návrh na zmenu a doplnenie smernice o azylovom konaní a smernice o priznaní azylu.

Po prijatí týchto návrhov Komisie sa Rada okamžite pustila do práce. V tejto fáze Rada a jej prípravne orgány podrobili všetky návrhy intenzívnemu a dôkladnému preskúmaniu. Jediný z týchto návrhov, ktorý Parlament a Rada do dnešného dňa dokázali prijať, bolo nariadenie, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl, a ja som rada, že úrad už čoskoro začne svoju činnosť. Parlament a Rada sa minulý rok dohodli aj na návrhu na zmenu a doplnenie smernice o osobách s dlhodobým pobytom, čo podľa môjho názoru výrazne podnieti ďalšiu prácu na spoločnom európskom azylovom systéme.

Bohužiaľ, ako sa celkom oprávnene sťažujete, ukázalo sa, že pokrok v ostatných oblastiach je komplikovanejší. Som si istá, že si plne uvedomujete politickú citlivosť a technické ťažkosti spojené s touto problematikou. V tomto ohľade budú Rada a podľa mňa aj Parlament potrebovať viac času. Ako ste veľmi správne upozornili v predložených otázkach, návrh na prepracovanie smernice o azylovom konaní obsahuje mimoriadne veľa problematických otázok. Aj Parlament práve pripravuje svoje stanovisko, čo je spoľahlivým znamením zložitosti procesu. Je zrejmé, že v rámci Rady i naďalej panujú významné obavy, pokiaľ ide o niekoľko otázok súvisiacich s návrhom. Tieto obavy sa týkajú v prvom rade otázky možného vplyvu navrhovaných opatrení na náklady na vnútroštátne azylové konanie a na účinnosť takéhoto konania. Sami ste dnes večer spomenuli, že naozaj musíme osobitnú pozornosť venovať účinnosti a nákladom. Členské štáty dôrazne podporujú ciele harmonizácie so zámerom dosiahnuť dohodu o určitých spoločných základných normách

a hodnotách a jednotných kritériách ochrany. Členské štáty sa preto zaviazali plne dodržiavať právo žiadateľov o azyl na ochranu.

Členské štáty však chcú, aby ich systémy boli udržateľné, najmä pri uvážení súčasnej ťažkej hospodárskej situácie. Aby sa to dosiahlo, musia sa vyvážiť záruky poskytované žiadateľom o azyl a pravidlá, ktoré musia byť účinné a vymáhateľné a nesmú viesť k zvýšeniu administratívnej alebo finančnej záťaže. Rada je vo všeobecnosti presvedčená, že ak v tomto ohľade nedokážeme dosiahnuť primeranú rovnováhu, osoby, ktoré ochranu vôbec nepotrebujú, budú motivované zneužívať systém, ako už spomenula pani Hohlmeierová. Takéto zneužívanie systému môže poškodiť žiadateľov o azyl, ktorí ochranu skutočne potrebujú, a z dlhodobého hľadiska by mohlo ohroziť azylovú problematiku v Európskej únii. V tejto súvislosti získalo v Rade širokú podporu oznámenie Komisie o tom, že plánuje predložiť zmenený a doplnený návrh. Predpokladám, že pán komisár sa k tomu čoskoro vyjadrí.

Som si istá, že tento nový návrh podnieti rozpravu v Rade, ktorou sa zabezpečí, aby tento nový návrh odrážal aj názory Rady a Parlamentu. Budeme tak môcť dosiahnuť pokrok vo veci návrhu o azylovom konaní, ktorý je dôležitou zložkou azylového balíka, ako ste v predložených otázkach správne podotkli. K tomu musím dodať, že členské štáty v reakcii na oznámenie Komisie zdôraznili svoju ochotu pomôcť Komisii pri vypracúvaní nového návrhu.

V tejto súvislosti mi dovoľte upozorniť ešte na jeden aspekt. Presnejší odhad nákladov na posudzovanie predložených žiadostí by bol jednoduchší, ak by sme mali k dispozícii takýto odhad, ktorý by nám umožnil viesť náležitú rozpravu v Rade. Musím vám, žiaľ, oznámiť, že v Rade takéto informácie k dispozícii nemáme. V súlade so zmluvami patrí posudzovanie žiadostí o azyl do právomoci členských štátov. Zber a usporiadanie informácií týkajúcich sa nákladov na posudzovanie žiadostí o azyl nie je úlohou, ktorou zmluvy poverujú Radu. Ako zástupkyňa Rady preto nemôžem v tejto rozprave vo svojom mene ani v mene Rady záväzne sľúbiť sprístupnenie predmetných informácií. Rada je, samozrejme, naďalej odhodlaná pokračovať v práci na návrhu na zmenu a doplnenie smernice o azylovom konaní a ja by som vám chcela poďakovať za dosiaľ vykonanú prácu. Som presvedčená, že Komisia vaše doterajšie pripomienky začlení do nového návrhu.

Spoliehame sa na odhodlanie a odbornosť Európskeho parlamentu. Maďarské predsedníctvo je presvedčené, že prostredníctvom náležitej spolupráce budeme schopní dosiahnuť pokrok aj v tejto oblasti. Dávam do pozornosti, že cieľom maďarského predsedníctva je pripraviť spoločný európsky azylový systém, ktorého vytvorenie je naplánované na rok 2012. Aj vy ste sa tu zmienili o niekoľkých zákonoch, v súvislosti s ktorými rozhodne chceme dosiahnuť pokrok. Politickú dohodu pri diskusiách o smernici o priznaní azylu, ako aj v oblasti dublinského nariadenia chceme dosiahnuť pred skončením maďarského predsedníctva. Urobíme všetko, čo je v našich silách, aby sme dosiahli lepší súlad medzi Parlamentom a Radou aj v otázkach súvisiacich s týmto postupom.

Štefan Füle, člen Komisie. – Smernica o azylovom konaní je hlavnou zložkou spoločného európskeho azylového systému. Cieľom Komisie je vytvorenie systému, ktorý je vyvážený, spravodlivý, účinný a hospodárny. Finančný dosah je rozhodujúcim aspektom každého návrhu Komisie a dôkladne sa vyhodnocuje.

Komisia počas prípravy návrhu smernice o azylovom konaní uskutočnila rozsiahly výskum v súlade s podmienkami pre posudzovanie vplyvu. Vyhodnotenie finančného dosahu

vychádzalo predovšetkým zo štatistických informácií a údajov získaných od členských štátov prostredníctvom komplexných dotazníkov, ktoré im zaslala Komisia.

Iba pár členských štátov dokázalo presne určiť celkové náklady na azylové konanie. Ostatné štáty poskytli čiastočné údaje, hlavne údaje týkajúce sa nákladov na právne poradenstvo a tlmočenie. Komisia posudzovala finančné dôsledky na základe dostupných informácií.

Komisia dospela k záveru, že okrem iného vzhľadom na cieľ znižovať náklady je potrebné uprednostniť prístup vychádzajúci z posúdenia na začiatku (frontloading), t. j. investovať prostriedky do prvých fáz azylového konania a tak ho urýchliť, zvýšiť jeho účinnosť a urobiť ho spravodlivejším. Ďalšie investície do postupu na prvom stupni zvyšujú účinnosť azylového konania. Takéto investície sú kompenzované úsporami v odvolacích fázach a znížením celkových nákladov na prijímanie migrantov.

Výber tohto prístupu plne podporili zistenia nedávneho pilotného projektu Solihull v Spojenom kráľovstve, ktorý bol predstavený na ministerskej konferencii o azylovej politike v roku 2010. Tento projekt potvrdil hypotézu, že posúdenie na začiatku azylového konania – najmä sprístupnením kompetentného právneho poradenstva pre žiadateľov o azyl na začiatku konania a poskytnutím možnosti, aby právni zástupcovia pracovali v súčinnosti s orgánom s rozhodovacou právomocou – vedie k výraznému zlepšeniu kvality prvostupňových rozhodnutí.

Takýto prístup vedie k oveľa rýchlejšiemu rozhodnutiu a vyššiemu percentuálnemu podielu kladných rozhodnutí na prvom stupni, menšiemu počtu odvolaní a vyššiemu percentuálnemu podielu vyhodení do krajín pôvodu. Umožňuje výrazne znížiť výdavky na odvolacie konanie a na ubytovanie a sociálne zabezpečenie. Tieto úspory výrazne prevažovali dodatočné náklady na právnu pomoc.

Takisto by som vám chcel pripomenúť nedávnu štúdiu o spoločnom znášaní záťaže členskými štátmi, pokiaľ ide o prijímanie žiadateľov o azyl, ktorú vypracoval Európsky parlament a ktorá poskytuje analýzu nákladov na azylové konanie a prijímanie migrantov vrátane nákladov na právnu pomoc.

Na záver by som chcel povedať, že Komisia v rámci posúdenia vplyvu venovala značnú pozornosť nákladovej zložke. Zistenia potvrdili empirické dôkazy a informácie doplnila štúdia Európskeho parlamentu. Komisia z tohto dôvodu neplánuje vypracovať ďalšiu štúdiu týkajúcu sa nákladov. V priebehu nasledujúcich etáp rokovaní o smernici o azylovom konaní však bude Komisia aj naďalej venovať pozornosť aspektom súvisiacim s nákladmi.

Simon Busuttil, *v mene poslaneckého klubu PPE*. – Niet inej otázky ako tej, že azylový balík je momentálne zablokovaný, a je to škoda. Je to nešťastná situácia a mali by sme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme tento stav vyriešili.

Napadá mi mnoho dôvodov, prečo je situácia zablokovaná. V prvom rade sa zdá, že sme sa sústredili na nové návrhy, pričom všetci vieme, že existujú platné právne predpisy, ktoré majú členské štáty problém vykonávať – a mnohé členské štáty sú z toho nesvoje, pretože zjavne nie sú pripravené prejsť na nové zákony, ak majú problémy s terajšími zákonmi.

Po druhé, nové návrhy predpokladajú a prinášajú nové a oveľa väčšie povinnosti a záťaž, ktoré sú občas, najmä v súčasnom kontexte, nerealistické a ktoré by tiež – ako už bolo zdôraznené – mohli viesť k zneužívaniu, ktorému treba zabrániť.

Po tretie, posúdenie finančného dosahu je naozaj nedostatočné, chýba štúdia, ktorá by určila náklady, a obávam sa, že s vami nemôžem súhlasiť, pán komisár. Nemyslím si, že

by sa štúdia Európskeho parlamentu o spoločnom znášaní záťaže týkala nákladov súvisiacich s týmito návrhmi. V každom prípade je úlohou Komisie, aby skúmala finančné dôsledky vlastných návrhov.

Okrem toho neexistuje návrh náležitého, právne záväzného mechanizmu spoločného znášania záťaže a aj to spôsobuje problémy niekoľkým členským štátom a vlastne aj tomuto Parlamentu.

A napokon, Rada ešte stále využíva zdržiavaciu taktiku pri návrhoch, ako je napríklad preskúmanie dublinského nariadenia. Veľmi rád od Rady počujem, že predsedníctvo to bude pozorne sledovať a zvýši úsilie s cieľom nájsť riešenie v súvislosti s dublinskou dokumentáciou.

Je to zložité. Nachádzame sa v ťažkej situácii a musíme sa z nej dostať. Poslanecký klub PPE je i naďalej mimoriadne prístupný spolupráci s Radou a, čo je najdôležitejšie, s ostatnými skupinami v tomto Parlamente s cieľom snažiť sa dosiahnuť kompromis, ktorý bude prijateľný pre všetkých.

Cecilia Wikström, *v mene skupiny ALDE.* – (SV) Všetky inštitúcie EÚ musia do roku 2012 pripraviť spoločný európsky azylový systém. Musím priznať, že to vo mne vyvoláva rovnako nádej, ako aj beznádej. Zvládneme to alebo nie? Je to založené na spoločnom systéme prijímania žiadateľov o azyl, posudzovaní žiadostí a rozhodnutí týkajúcich sa budúcnosti týchto osôb. Po zavedení tohto systému bude tento systém rovnaký vo všetkých krajinách, čo v súčasnosti neplatí. Momentálne existujú obrovské rozdiely, pokiaľ ide o spôsob prijímania osôb v našich rozličných členských štátoch.

Zo správy, o ktorej sa pred chvíľou zmienil pán komisár Füle, vieme, že naozaj existujú veľké rozdiely v spôsobe, akým členské štáty prijímajú žiadateľov o azyl. Tiež vieme, že so zvyšovaním kvality prvostupňových rozhodnutí sa znižujú náklady. Momentálne pracujeme na zmene a doplnení smernice o azylovom konaní, a tak by pre nás v Parlamente bolo veľmi dôležité mať informácie o konkrétnych nákladoch v prípade rozličných členských štátov, pokiaľ ide o azylové konanie.

Som presvedčená, že vykonaním dôkladného preskúmania znížime riziko chýb a tiež riziko, že sa ľudia dostanú do problémov. Bude zaujímavé sledovať, či Komisia dokáže prísť s dôkladnejším postupom a názorne ukázať, ako by sme mohli znižovať náklady na prijímanie žiadateľov o azyl.

V konečnom dôsledku to možno bude rozhodujúcim argumentom, ktorý spomenul pán Busuttill, inak povedané, kľúčom k odblokovaniu situácie, pokiaľ ide o nemenné stanoviská, ktoré Rada zaujíma. Veľmi ma mrzí, že Rada je v tomto procese taká neprístupná.

Dnes nás navštívil maďarský premiér, ktorý prevzal predsedníctvo Rady. Chcela by som maďarské predsedníctvo požiadať, aby nadviazalo na dobrú prácu začatú počas belgického predsedníctva. Bolo by poľutovaniahodné, ak by sa tento proces zastavil. Spoločne určite dokážeme vybudovať funkčný azylový systém, ktorého kľúčovou koncepciou bude ľudskosť a ohľaduplnosť voči našim spoluobčanom, a dokážeme to do roku 2012. I naďalej dúfajme a pracujme na tom, aby to bolo možné.

Rui Tavares, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (PT) Myslím si, že z týchto diskusií vždy nepriamo vyplýva, že humanitárna činnosť je drahá, takže sa jej nebudeme venovať, lebo je drahá, ale tento záver má zaujímavú súvislosť: ak by humanitárna činnosť drahá nebola, venovali by sme sa jej. Nuž, vyskytujú sa prípady, keď je humanitárna politika tou lacnejšou.

Nedávna štúdiá britskej dolnej snemovne práve toto tvrdenie dokazuje: systém, ktorý umožňuje rýchlu reakciu voči žiadateľom o azyl, je oveľa lacnejší a oneskorená reakcia a nútené vyhostenie rodín sú tiež drahšie.

Hovoríme iba o administratívnych nákladoch bez toho, aby sme brali do úvahy náklady samotných žiadateľov o azyl, medzi ktorých patria rovnako tí, ktorí na azyl majú oprávnený nárok, ako aj tí, ktorých žiadosť je napokon právom či neprávom zamietnutá.

Potom ale otázka znie: ak môžeme vyvíjať humanitárnu činnosť, plniť si morálne povinnosti a robiť to lacnejšie, prečo to nerobíme? EÚ nemá koordinovaný akčný plán ani spoločný akčný plán a tu si dovoľím s pánom Busutilom nesúhlasiť: nie je to preto, že vykonávanie súčasných platných predpisov je pre členské štáty drahé, ale preto, že toto vykonávanie je čiastočné a neúplné. Momentálne máme politiku, ktorá je výlučne represívna a v konečnom dôsledku nespravodlivá k žiadateľom o azyl, orgánom a napokon, ako práve zisťujeme, aj k európskym daňovým poplatníkom.

Chcel by som Radu požiadať, aby nám poskytovala aktuálne informácie a zodpovedala tieto otázky, aby sme konečne mohli dosiahnuť pokrok smerom k dôslednej a koordinovanej politike.

Gerard Batten, v mene skupiny EFD. – Táto rozprava je dôsledkom vykonávania spoločného prisťahovaleckého a azylového systému zakotveného v Lisabonskej zmluve. Členské štáty čoraz viac strácajú kontrolu nad vlastným osudom a súčasne musia za túto výsadu zaplatiť zatiaľ neznámu cenu.

Britský azylový systém je už teraz zmätočný, sú nevyriešené tisíce a tisíce prípadov a žiadatelia sa jednoducho stratili alebo prepadli pod zem. Celý systém je v zásade o pokútnom obchodovaní v prípade osôb, ktoré nemajú nárok na postavenie legálneho prisťahovalca. Uvedomujem si, že mrhám slovami, keď tu o tom hovorím, pretože väčšinu z vás naozaj nezaujíma zachovanie demokratických právomocí národného štátu. Väčšina z vás je vo vytržení v grotesknom iluzórnom svete nekonečnej integrácie EÚ, ste ako postavy na nejakej maľbe Hieronyma Boscha, ale britskí občania jedného dňa budú brať na zodpovednosť vlastizradcov a ďalších vierolomných politikov v Británii, ktorí to umožnili, keď občanom odopreli referendum o Lisabonskej zmluve.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Cieľom je štandardizácia práva na azyl v rámci EÚ do roku 2012. Nie je však jasné, či budeme aj potom môcť využívať napríklad rýchle deportácie v tranzitných zónach, čo sa osvedčilo v Nemecku.

Komisia zamietla plán upustiť od tejto regulácie letísk tajomnými vyhláseniami, ktoré naznačujú, že aj v budúcnosti bude možné nepovoliť vstup žiadateľom o azyl na hranici, ak pochádzajú z bezpečnej krajiny.

Všetci dobre poznáme diskusie o tom, čo je to bezpečná krajina, a názory na túto otázku sa v rámci Európy značne líšia. Podľa plánu by mali právo na pobyt získať aj súrodenci, čo sa predtým vzťahovalo iba na rodičov a zosobášené páry, a malo by sa rozšíriť právo na lekársku starostlivosť. O návrhoch, podľa ktorých by sa žiadatelia o azyl mali zapojiť do systému sociálneho zabezpečenia príslušnej krajiny, nechcem ani začať hovoriť.

Z týchto dôvodov veľmi pochybujem o tom, že tieto návrhy znížia náklady na azylové konanie. Takisto pochybujem, že dôjde k obmedzeniu byrokracie. Som presvedčený, že záťaž členských štátov bude väčšia a že dôjde k uvoľneniu azylových právnych predpisov, čo napokon povedie k vyššiemu prílevu migrantov. Bohužiaľ, pre Európu to nebude dobré.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Niet pochyb o tom, že táto smernica o azylovom konaní má mimoriadny význam. Po starostlivom preukázaní postavenia utečenca by mal nasledovať rýchly a bezproblémový proces priznania tohto postavenia, ale, na rovinu, doteraz to tak nebolo.

Zatiaľ čo je azylový balík, ktorý by mal stanoviť nový, aktuálnejší referenčný rámec, zablokovaný v Rade, v členských štátoch sa vynoril iný pohľad, pokiaľ ide o účinnosť azylového konania, ktoré je založené na platných pravidlách. Pánovi komisárovi a pani úradujúcej predsedníčke hovorím, že sa nemôžu odvolávať na krízu, ak chcú obmedziť financovanie potrebné na dôležité konanie, ani na iné argumenty, ktoré nepovažujem za úplne presvedčivé v súvislosti s momentálne pozastaveným postupom.

Je spravodlivé, že ľudia, ktorí nemôžu zostať vo vlastnej krajine zo zdokumentovaných politických, náboženských alebo iných dôvodov, by mali mať právo na prijatie v členských štátoch, a je rovnako potrebné odoprieť právo na prijatie osobe, ktorá tvrdí, že je utečencom a v skutočnosti ním nie je. Je to pravda; Štokholmský program dôrazne obhajoval túto zásadu: za posledné dva roky bolo podaných 250 000 žiadostí, čo je veľký počet, hoci sa v poslednom referenčnom roku znížil. Potrebné je poradenstvo, azda tlmočenie, nižšie náklady a vyvážené spoločné znášanie záťaže.

Pravdepodobne je potrebné, aby podporné úrady pracovali lepšie a viac – my sa spoliehame na úrad na Malte – a aby Európska únia skutočne chcela podniknúť rozhodný krok vpred, zaručiť utečencom ich práva a zároveň umožniť vstup do členských štátov EÚ iba tým osobám, ktoré majú oprávnený nárok na postavenie utečenca.

Claude Moraes (S&D). – Ako uviedla moja kolegyňa pani Guillaumová, ide o rozhodujúci moment pri tvorbe európskeho azylového systému. Dosiahli sme skutočný pokrok v niektorých častiach balíka – vrátane mojej vlastnej správy o osobách pod medzinárodnou ochranou počas belgického predsedníctva –, očividne však ide len o vedľajšie zložky azylového balíka. Dnes treba zdôrazniť, že prepracovanie postupov tvorí nosnú časť balíka.

Vzhľadom na rýchlo sa blížiaci termín na vytvorenie spoločného európskeho azylového systému v roku 2012 je preto nevyhnutné, aby sme v tomto prepracovaní pokročili. Jednou z opakovaných kritík navrhovaného prepracovania azylového konania zo strany členských štátov je, že povedie k zbytočnej finančnej záťaži týchto štátov. Existuje však významný súbor dôkazov – a vzdávam hold vyjadreniu Komisie k projektu Solihull v Spojenom kráľovstve –, že posúdenie azylového konania na začiatku (frontloading) vedie k lepším výsledkom na prvom stupni. Kvalitný rozhodovací proces je kľúčovou zložkou, ktorú nesmieme opomínať. Od členských štátov preto chceme viac informácií, ktorými by podopreli svoje tvrdenia.

Chcel by som však zdôrazniť, že táto rozprava by sa nemala týkať iba nákladov. Ako uviedol pán de Jong, prepracovanie konania je o harmonizovaní postupov a zvyšovaní noriem v celej EÚ. Je jasné, že normy sa medzi jednotlivými členskými štátmi príliš líšia a že súčasný právny rámec potrebuje revíziu. Vieme, že Komisia vzhľadom na opozíciu Rady v nadchádzajúcich mesiacoch predloží revidovaný prepracovaný návrh. Parlament by mal k tejto veci zaujať pevné stanovisko a zabezpečiť, aby Komisia svoj pôvodný návrh nezmiernila.

Právo na právne poradenstvo, záruka osobného pohovoru, obmedzenie využívania zrýchleného konania – všetky tieto záruky sú nevyhnutné pre spravodlivý a účinný azylový systém. Tento cieľ dosiahnuť spoločný európsky azylový systém nie je cieľom, ktorý by

stanovil Parlament. Všetci si pamätáme, že v roku 1999 v Tampere tieto ciele určila Rada. Tieto ciele opätovne vytýčila v Haagu a Štokholme. Takže nesmieme dopustiť, aby sa prepisovala naša minulosť, a musíme pochopiť, že ak chceme systém odblokovať, sme závislí od Komisie. S maďarským predsedníctvom sa budeme snažiť spolupracovať na zachovaní dynamiky prístupu belgického predsedníctva.

Ide o niečo, čo chce veľký počet poslancov v rámci celého politického spektra. Možno chceme rozličné výsledky, budeme však spolupracovať. A dúfajme, že počas maďarského predsedníctva budeme svedkami skutočného pokroku.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) V roku 2012 budeme naliehavo potrebovať spoločnú azylovú politiku. Správa, ktorú Komisia preložila 8. septembra, poukazuje na mnohé prekážky, s ktorými sa stretávajú členské štáty pri svojej snahe plniť ciele smernice 2005/85/ES.

Právo žiadateľov o azyl na právne poradenstvo sa uplatňuje na rozličných úrovniach. Mnohé členské štáty uplatňujú smernicu tým, že právne poradenstvo poskytujú vo fáze odvolania, ďalšie zase toto právo priznávajú počas postupu podávania žiadosti, ako aj na druhom stupni.

Niektoré členské štáty pri rozhodovaní o tom, či sa bezplatná právna pomoc vo fáze odvolania poskytne alebo neposkytne, vyžadujú dôkaz o oprávnenosti. Vo väčšine prípadov existujú veľké rozdiely, pokiaľ ide o odvolacie lehoty, pričom komplikácie prináša aj uplatňovanie automatického odkladu účinku zamietnutia žiadosti, pretože sa uplatňuje iba v šiestich členských štátoch.

Tieto rozdiely názorne poukazujú na to, že je potrebná revízia smernice. Komisia pri revízii smernice zdôrazňuje potrebu zamerať úsilie na úvodnú fázu konania, aby sa dosiahla vyššia účinnosť pri rozlišovaní osôb s právom na ochranu. Podľa Komisie toto opatrenie pomôže ušetriť značné náklady na tlmočenie a právne poradenstvo na druhom stupni.

Návrh však nie je doplnený podrobnou štúdiou o nákladoch na tlmočenie a právne poradenstvo na prvom stupni ani o nákladoch, ktoré členským štátom skutočne vznikajú pri uplatňovaní európskych právnych predpisov.

Komisia z tohto dôvodu musí poskytnúť informácie, pokiaľ ide o skutočné náklady týkajúce sa jej návrhu na sústredenie úsilia, a nemyslím si, že zamietavé stanovisko, ktoré som si práve od Komisie vypočul, je prijateľné. Úprimne verím, že je neprijateľné a že ho treba prehodnotiť alebo konkretizovať.

Carmen Romero López (S&D). – (ES) Vážená pani Gyóriová, vitajte v tomto Parlamente, ktorého ste poslankyňou. Sme presvedčení, že – hoci nejde o niečo, o čom by ste vedeli – sa o tento azylový balík, ktorý presadzovalo belgické predsedníctvo, zaujímate s cieľom, aby v tom pokračovalo aj maďarské predsedníctvo. Hoci niektoré z vašich právomocí nezodpovedajú tým, ktoré tu boli spomenuté, predsedníctvo sa môže snažiť zabezpečiť, aby Komisia mala všetky informácie, ktoré v tejto veci potrebuje.

Uvedomujeme si, aké ťažké je pre Komisiu a Radu zozbierať tieto údaje, pretože niektoré členské štáty nie sú pripravené ich poskytnúť možno preto, lebo neuskutočnili štúdiu týkajúcu sa dôsledkov zlepšenia postupov pri rozhodovaní o udelení postavenia utečenca alebo medzinárodnej ochrany. Členské štáty si možno nemyslia, že štandardizácia týchto postupov by zvýšila kvalitu prvej fázy – ako tu dnes bolo povedané – a znížila počet

podávaných odvolaní, ktoré musia vyriešiť členské štáty, ktoré v súčasnosti prijímajú žiadosti o azyl.

Toto sa azda dostatočne nezdôraznilo. Následkom rozmanitých postupov niektoré členské štáty zvládajú riešenie žiadostí o azyl lepšie ako druhé. Návrh Komisie by zlepšením týchto postupov zabránil využívaniu značného množstva prostriedkov a sekundárnym presunom, a tak by znížil náklady na spoločný azylový systém prostredníctvom štandardizácie postupov a odstránením nákladov hostiteľa.

Nehovoríme iba o nákladoch na tieto postupy, ale, čo je podstatnejšie, o nákladoch na chýbajúci spoločný azylový systém. V súčasnosti máme na európskych hraniciach tisíce žiadateľov o azyl prichádzajúcich z vojny v Afganistane a vojny v Iraku a zo štátov, ktoré sa zrútili alebo sú v stave bezvládia, ako je napríklad Somálsko alebo Sudán. Keď hovoríme o týchto nákladoch, neberieme do úvahy ľudské obete súvisiace s niekoľkomesačným zadržiavaním žiadateľov v záchytných centrách bez potrebných záruk alebo dokonca bez záruk, ktoré majú k dispozícii naši zločinci, a bez akejkoľvek pomoci v období, keď komisie pre utečencov rozhodujú o tom, či im udeliť alebo neudeliť postavenie utečenca, a ak áno, akého typu. Neberieme do úvahy ani ľudské obete osôb, ktoré majú roky subsidiárnu ochranu a zostávajú v táboroch, pričom ich jediným trestným činom je, že utiekli pred vojnou a prišli na člnoch, pričom sú povinní poskytnúť odtlačky prstov. Ich zločinom je to, že nemali peniaze na to, aby sadli na lietadlo a preukázali svoju totožnosť na letisku.

Zamyslela sa Komisia nad tým, že urýchlenie týchto postupov by zabránilo nielen týmto tragédiám, ale aj vzniku nákladov niektorých členských štátov na zachovávanie tohto stavu?

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Na úvod by som chcel zablahoželať autorom tejto otázky, konkrétne svojej kolegyni pani Hohlmeierovej. Takisto sa stotožňujem s tým, čo práve povedal pán Díaz de Mera. Vieme, že ide len o jeden z piatich nástrojov, ktoré sa týkajú základov európskeho azylového systému. Tento nástroj sa týka minimálnych noriem platných pri azylovom konaní.

Správa, ktorú nám Komisia predložila minulý rok, však priznáva, že členské štáty zaviedli odlišné postupy a že medzi procesnými zárukami poskytovanými v jednotlivých členských štátoch existujú značné rozdiely. Medzi členskými štátmi sú výrazné rozdiely, od ustanovení týkajúcich sa zrýchleného konania až po tie, ktoré sa týkajú osobných pohovorov, pomoci a prístupu k účinnému odvolaciemu konaniu.

Povedzme si to na rovinu: niektoré členské štáty túto smernicu transponovali nesprávne alebo neúplne a ďalšie ju jednoducho neuplatňujú veľmi prísne. Máme dve možnosti: buď sa vzdáme európskeho azylového systému, alebo budeme musieť odstrániť tieto procesné odlišnosti. Musíme zaviesť zlepšenia, to znamená zlepšenia, ktoré sa zdajú potrebné, predovšetkým budeme musieť zvýšiť kvalitu posudzovania žiadostí, ktorá je známa ako posúdenie na začiatku. Preto je potrebné posúdenie, o ktoré žiadame Komisiu. Je potrebné identifikovať, kde a čo môžeme zlepšiť, a je potrebné tieto rozdiely vyrovnať. Uvedomujeme si, že Komisia potrebuje spoluprácu členských štátov najmä preto, aby mohla poskytovať potrebnú odbornú prípravu napríklad aj v oblasti nákladov.

Povedzme si to na rovinu: európske inštitúcie a členské štáty musia na tomto celi spolupracovať. Náš cieľ musí zostať rovnaký: aby sa spoločný azylový systém stal v roku 2012 skutočnosťou.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Nemecká vláda práve dnes oznámila svoje rozhodnutie prestať vracat utečencov do Grécka počas nasledujúcich dvanástich mesiacov. Podobné rozhodnutia uskutočnilo aj Švédsko, Veľká Británia, Island a Nórsko. Iba pred pár mesiacmi, minulý rok v novembri, však Rada ministrov spravodlivosti zamietla začlenenie mechanizmu na pozastavenie presunu žiadateľov o azyl do revidovaného nariadenia Dublin II, čo Komisia navrhovala od roku 2008, s tým, že toto nariadenie je v poriadku a nie je problematické.

Zároveň dúfame, že žiadateľom o azyl sa bude v prvej fáze posudzovania ich žiadosti poskytovať bezplatná právna pomoc – dúfame v to úplne oprávnene a musíme to dosiahnuť v smernici, o ktorej dnes rokujeme. V plnej miere si však uvedomujeme – ako už povedala pani Hohlmeierová –, že tieto postupy žiadatelia o azyl často zneužívajú pomocou právnych trikov, aby predĺžili svoj pobyt v Európe, hoci na to nemajú nárok. A to všetko bez jednoznačného vyhodnotenia nákladov takéhoto opatrenia a toho, či náklady následne nenarušia jeho vykonávanie.

A napokon, zaujíma ma, ako máme s takýmito protirečivými rozhodnutiami dokončiť spoločný funkčný azylový systém do roku 2012, keď my sami schvaľujeme rozličné rozhodnutia, predkladáme rozličné návrhy a v konečnom dôsledku podnikáme rozličné kroky a v praxi dosahujeme rozličné výsledky. Je to spôsobené slabosťou, nedostatkom solidarity alebo niečím iným, čo by nám Rada a Komisia mohli objasniť?

Alfredo Pallone (PPE). – (IT) Nechcem svojím názorom vybočovať z radu, ale pevne verím, že korelácia, o ktorej sa zmieňovali rozličné skupiny, inak povedané, vzťah medzi úsporami a právom na azyl, je negatívna, a to aj z významového hľadiska.

Dovoľte mi to presnejšie vysvetliť, hoci mám iba pár sekúnd: som pevne presvedčený, že aj keby sa administratívne náklady znížili, budú tieto náklady naďalej prítomné ako náklady fiktívne. Skutočným problémom je harmonizácia, tá však nie je otázkou ideologickou, ale predovšetkým kultúrnou. Bohužiaľ, opakujem, k tejto otázke sa pristupuje z kultúrneho a nie ideologického hľadiska. Riešiť musíme práve toto.

Krajinami, ktoré sú najviac vystavené prílevu migrantov, sú stredozemské krajiny, ktoré majú oveľa silnejšiu kultúru prijímania osôb ako ostatné krajiny, pretože majú oveľa bližší vzťah k tejto problematike. Napriek tomu, že výdavky v tejto oblasti v Taliansku vzrástli a teraz dosiahli 30 miliónov EUR, ostatné krajiny ich chcú znižovať. Nechce sa mi to veriť.

Opatrne musíme pristupovať aj k tomu, aby sa pätina týchto výdavkov – keď už o tom hovoríme – vyčlenila na problematiku súvisiacu so zdravotne postihnutými osobami, pretože politickí utečenci sú neraz zdravotne postihnutí, lebo boli mučení. Musíme diskutovať aj o ochrane a chránených osobách, čo je ďalšia téma, ale aj skupina osôb, ktoré sa majú prijímať. Nepočul som nič o ochrane týchto osôb, ktoré máme prijímať.

Na záver chcem povedať, že Európa slobôd, Európa ochrany práv...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Aj ja sa domnievam, že je dôležité prepracovať smernicu 2005/85/ES, pretože proces vytvárania minimálnych noriem azylového konania musí byť spravodlivejší a účinnejší. Cieľom pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je zjednodušiť a zlepšiť postupy na úrovni EÚ. Plánované normy musia vychádzať z osvedčených postupov, ktoré sa identifikujú v rámci celej EÚ.

Napriek tomu, že členské štáty oficiálne priznávajú právo uchádzať sa o azyl, problémy nastávajú v súvislosti s vnútroštátnymi systémami sprístupňovania. Medzi jednotlivými krajinami sú v súčasnej podobe systémov značné rozdiely. Vedie to k niekoľkým administratívnym problémom, ktoré je potrebné vyriešiť pomocou spoločného prístupu. Komisiu tiež žiadam, aby poskytla čo najviac informácií o súčasnom stave v členských štátoch. Je dôležité, aby sme obnovili rokovania o tomto dokumente a v stanovenej lehote dospeli k výsledku.

Monika Hohlmeier, *autorka*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, ďakujem veľmi pekne, že ste mi dali možnosť ešte raz sa stručne vyjadriť. Chcela by som vás o niečo požiadať, pán Füle. Na úvod by som chcela povedať, že nesprávne predpoklady vedú k nesprávnym odhadom nákladov. Počet žiadateľov o azyl momentálne neklesá, ale výrazne rastie. Ide o dôsledok zjednodušenia vízového styku, napríklad v prípade Srbska a Macedónska. V súčasnosti sledujeme aj obrovský nárast zneužívania azylového systému v rámci pokusov o vstup do krajín Európskej únie.

Ak začnete nesprávnymi predpokladmi, inak povedané, že podrobné posúdenie na prvom stupni ušetrí náklady na nasledujúcich stupňoch, automaticky sa bude zdať, akoby všetky členské štáty mali nekvalitné postupy na prvom stupni. V tomto prípade to však neplatí. Ak sa zvýšia celkové normy, dôsledkom bude zvýšenie nákladov. Zlepšenie normy kvality pre každého a zvýšenie zložitosti postupov v skutočnosti povedie k zvýšeniu nákladov. Som viac ako ochotná o tom diskutovať. Chcela by som vás preto výslovne požiadať, aby ste brali obavy krajín vážne, pretože niektoré správy z praxe jednotlivých krajín už boli dokončené a budú sa distribuovať.

Štefan Füle, *člen Komisie*. – Pozorne som si vypočul názory poslancov tohto Parlamentu.

Smernica o azylovom konaní je základným prvkom spoločného európskeho azylového systému, ktorý sa musí vytvoriť do konca roku 2012.

Komisia víta záväzok Európskeho parlamentu pokračovať v rokovaní o smernici o azylovom konaní. Pokiaľ ide o rokovania s Radou, Komisia oceňuje záväzok členských štátov diskutovať o návrhu otvoreným a konštruktívnym spôsobom.

Niektoré prvky návrhu sa však ukázali ako naozaj problematické. Aby sa teda zjednodušilo prijatie tejto smernice, Komisia plánuje pred začiatkom poľského predsedníctva prijať upravený návrh.

Celkovým zámerom Komisie v súvislosti s touto smernicou je dosiahnuť pokrok smerom k spoločnému postupu a uľahčiť dôslednejšie a účinnejšie uplatňovanie procesných noriem. Aj upravený návrh bude presadzovať dodržiavanie základných práv a kvalitný rozhodovací proces na prvom stupni, čo povedie k spoľahlivým rozhodnutiam a rýchlejšiemu ukončeniu postupov, a teda aj k zníženiu nákladov.

Komisia sa v upravenom návrhu zameria na zjednodušenie určitých ustanovení s cieľom zjednodušiť ich uplatňovanie. Komisia sa bude aj naďalej usilovať o zabezpečenie náležitej rovnováhy medzi spravodlivosťou a účinnosťou postupov.

Pokiaľ ide konkrétne o finančný dosah, Komisia plne chápe význam, ktorý sa prikladá prvkom tohto návrhu súvisiacim s nákladmi, a počas ďalších etáp rokovaní bude aj naďalej pozorne sledovať nákladové stránky.

Na záver mi dovoľte zdôrazniť, že názor Európskeho parlamentu je, samozrejme, rozhodujúcim kritériom, ktorý Komisii umožní, aby pri vypracúvaní upraveného návrhu

vzala do úvahy stanovisko Parlamentu. Budeme pokračovať v spolupráci s Parlamentom a Radou s cieľom dosiahnuť pokrok v súvislosti s týmto návrhom v rámci širšieho azylového balíka.

Enikő Győri, *úradujúca predsedníčka Rady*. – (HU) Veľmi pekne všetkým ďakujem za túto užitočnú rozpravu. Ďakujem vám aj za to, že ste nám umožnili rozobrať konkrétne fakty, a som si istá, že to prispeje k novému návrhu Komisie, ktorý tieto úvahy zohľadní. Hovorili sme o vytvorení spoločných minimálnych kritérií, o odstránení nevhodných postupov prostredníctvom jednotného systému, o účinnosti a hospodárnosti a o znemožnení zneužívania. Som presvedčená, že všetko sú to dôležité myšlienky, na ktorých budeme musieť spolupracovať.

Dovoľte mi ešte poslednú úvahu. Všetci sme hrdí na to, že sme súčasťou spoločenstva Európskej únie, ktoré ľudskú dôstojnosť považuje za jednu zo svojich najdôležitejších hodnôt. A azylová politika je problematika, v ktorej je zvrchovanosť ľudskej dôstojnosti našou základnou a hlavnou zásadou. Maďarské predsedníctvo považuje ľudský faktor za najdôležitejšie kritérium všetkých politík EÚ. Premiér Orbán dnes dopoludnia povedal, že napriek tomu, že súčasná situácia Európskej únie si vyžaduje jasnú myseľ a chladnú hlavu, musíme ukázať, že máme aj srdce. Vyhlásil to v súvislosti s rómskou politikou. Som presvedčená, že to musíme presadzovať aj v spojitosti s azylovou politikou: áno, EÚ musí byť schopná prejať, že má aj srdce.

Maďarské predsedníctvo bude pokračovať v práci svojich belgických predchodcov. V našom programe, v tej zelenej brožúre, ktorú všetci poslanci včera dostali poštou, sa na 25. strane dočítate, že medzi naše priority vo vzťahu k Rade pre spravodlivosť a vnútorné veci patrí spoločný európsky azylový systém. Vo svojom prvom vystúpení dnes večer som – konkrétnejšie ako text v brožúre – vysvetlila aj to, že máme v úmysle dosiahnuť dohodu v rámci Rady, pokiaľ ide o dublinské nariadenie, ako aj o smernicu o priznaní azylu. Verím preto, že na základe toho, čo bolo povedané, uznáte, že maďarské predsedníctvo k tejto problematike naozaj pristupuje ako k prioritě. Spoliehame sa na vašu spoluprácu.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

15. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

16. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 20.15 hod.)